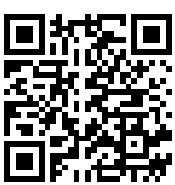
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

WIDENER LIBRARY
HX 58TT Z

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

Digitized by Google

Digitized by Google

WID-LC
MidEast
PL
102
.08
1818x
vol. 6

HARVARD UNIVERSITY
LIBRARY
OCT 31 1990

Digitized by Google

ՍԱՂՄՈՍ ԴԱՒԹԻ

Որ է աղօթք և օրհնութիւն առաջի, և մարգարէութիւն վէմ մարդեղութեան քրիստոսի։

ԵՒ ՆՈՅՆ

ՍԱՂՄՈՍ ԴԱՒԹԻՆ,

Որ ալէլուիա առաջի վէմ անկան, վէմ քրիստոսի հոգեւնախմիքին իւնական օրմասը իչխան նեպիւլիք տիր։

Հայեաց սիւլիցէն վէ եասնօա քիթապ տիւնիկի աղնատայան գարատաշխարհ-ումը իչխան միւռնէտեսէն տիգաթ իւլէ Թէլգիւմ օլուննաու հայ լեսանըն տան աչըգ Թիւրքճէյէ։

ՓԵՏՐՈՍԱՆՑ ՕԳՒՈՒ ՊԱՏՈՒԵԼԻ
ԳՐԻԳՈՐ ԴՊԻՐՏԷՆ։

ՏՊԱՆԻ ՄԵՐՈՍՏԻՆ

Ի Պատրիարգութէ Թոգաւորութիւ մայրաքաղաքիս կոստանդնուպօլսոյ Տէրն Առաքիանոսի տանեցապատիւ և վեհափառ Ազգիդիսկոպոսի։

1838 ՅՕՐԹԱԳԻՒՂ. ՌՄՃՂ

Ի Տպարանի Երկայրդւոց Պօղոսի արտաքեան ապուչեխցւոյ։

Digitized by Google

Դաւիթ Մարգարէ՝ Թագաւոր արդար,
Աղմուկք երգէ՝ ըզ զղջումն քնար։

Digitized by Google

մաղա ։

զըզ օլաշտաղըմ Հաւ-զըւ-ւրուն-ա չըզ-
սին ա՛ս սիմի , աստաղա՛լատաս Հա-
ղըզ , աստաղա՛լատաս իշխաւ-չէք-
ա՛ղ , ատաղա՛Հ լատաս ա՛ղ-ա՛ղ լատա-
Պէչն ատնա եաղվաղըղըմ ըա լատա-
սին ա՛ս ա՛ղ-ա՛ղ-ա՛ղ-

Ա՛չքեդ դու՝ ած կամիս զա-
նօրէնութի՛ւն, և ո՛չ քննակին
ում քեզ չարը, և անօրէնք
մի քննակեցեն առաջի աչաց
քոց։

Լա՛ռեցեր զայնոսիկ ոչ գոր-
ծեն զանօրէնութի՛ւն. կորուս-
անես զնոսա ամենայն ոչ խօսին
զսուտ։

Այր արիւնահեղ և զնեն-
գաւոր ա՛ի՛ղձ առնես դու
տէր. այլ ես ըստ բազում
ողորմութեան քում մտից ի՛
առուն քո, և երկիր պագից
ի՛ սուրբ տա՛ճար քո երկիւղիւ
քո։

Տէ՛ր առաջնորդեա՛ ինձ յար
գարութե՛ քում վա՛ թշնամեաց
իմոց ուղի՛դ արա առաջի իմ
զՀանապարհս քո։

Զի՛ ո՛չ գոյ ի՛ բերանս նոցա
ճշմարտու՛թի, և սիրտք նոցա
նանրութի՛ւն են։

Ո՛րպէ դերեզմանն բաց են կո-
կորդք նո՛ց. և լեզուօք խա՛ր-
եանց նենգաւորեն։

Դատեա՛ զնոսա ած՝ զի
անկցին ի՛ խորհրդոց իւր
եանց. ըստ բազում ամբա-
րշտութեան նոցա մերժեա՛
զնոսա. զի դառնացուցին
զքե՛զ։

Ա՛ւրհնեսցեն ամենայն ոք
յոյսացեալ են ի՛ քե՛զ, յա-
ւիտեան ցնծասցեն, և բնա-

Ակն եմ առնէ՛ն՝ նամուսաստուերուդ
խոթելմէ զանին, վե՛ք քեօթիւլեր ակն
առ առքին օլմազլա՛ր. վե՛ նամուս-
աստուերա՛ր ակնին կեօզլերինին հօ-
նիւնտէ առքին օլմազլա՛ր։

Լեհաստ էթմէ՛ն անլե՛րի՝ քի նա-
մուսաստուերուդ իշլեմլե՛ր. հե՛լաք
եաէ՛ղքսին ճիւմլեսինի՝ քի նամ-
լսի սեօյլե՛րլեր։

Վանլը աստամոն վե՛ հիյլեքեար
տան խզրտի՛ եաէ՛րսին եա՛ րապ-
սի. ամմա՛ ակնին մե՛ր՛ճամլեթինին
չօգլուղունէ իչի՛ն պէն ակնին խա-
նէնէ կիրի՛չէյիմ, վե՛ ակնին գօր
դունէ իլե՛ սեզմէ գըլաչաղըմ սե-
նին ազիզ սարայընատա։

Այ՛ բապսի պամա գըլավո՛ւզ օլ
ակնին աստալեթինե՛. ակնին եօլա
ըրընը տիւզգե՛թ եօնիւմունէ տիւշ
մանլարըմ իչի՛ն։

Ո՛խրա անլե՛րին աղզընատա կեր-
չեք սեօզ եօգ, վե՛ գալպլերի՛ն չիւ
րիւք տիւր։

*

Լ՛եզգ մե՛կսիր հիպի տիր պօղազ
լերի՛, վե՛ տիւլերի՛ն իւե՛ հիյլեքեար
օլտուլար։

Այ՛ պապա՛, անլե՛րին շե՛րտհաթը
նը կեօր՛, քի մե՛շվե՛րգե՛թլերինէն
(չէ՛զիլ) տիւշիւնլե՛ր. վե՛ ղայե՛թ
իմանարզ օլտուգլարընա կեօրէ
րե՛տտա էյլե՛ անլե՛րի՛, զե՛րա ակնի
վե՛ք կիւչէնտիրտիլե՛ր։

Ասանա հէ՛ի ուլո՛ւա էտէնլե՛ր ակ-
վինէչէ՛ք լե՛ր՛, հէպէտի շատ օլա-
չագլար, վե՛ ակն ատքին օլտուգլա-
սըն

Digitized by Google

լարելն իւզերինեն էլխտիլ։
ապօդուլտու։ վե՛ ձիւանէն տուչմանս-
կեօնիւլ էզապլընտան կեօղիւմ
լաթտրմ եաթաղըմը։
հէր կէձէ եայգաարտ առօշխի-
մի , վե՛ կեօզ եաշլարը իւզ ըս-
պէն եօրուլտում ինկիլէմքտէ ։
էյլէյէ։
մէզարխաթանատ՝ քի սանա շիւքր
աչնէն խաթըրտա կէքիրտի , եարխօտ
վիճտուխում։ պէնի խէյլա էյի եա
րատպի աչնին մէրհամէթլին իչիւն ,
Տեօն եա րատպի՝ վե գուրթար
(առատր հոգէքարին)։
լէրիմ առարըլտը։
ա խճուխում զապկէթ առարըլտը , վէ
պէն եա րատպի նոյ վէմանէտէք
վէր վիճուխումդ՝ զիրա կէմիք-
Թէրպիւճ էքիմ պէնի։
ա՝ երհամդէթ էյլե պանա եա րատ-
պի՝ զիրա հաւատայըմ ։ շիֆալըդ
լայմա պէնի ։ վե՛ զապկպին իւզ
Հե՛յ րատպի՝ խըշմըն իւզ ատատ-
ձէլէր էչի՜ն ։ Պալնա փաւլին։

Տէ՛ր՝ սրտմտութեա՛մբ քոյ
յանդիմաներ զիս ։ և մի՛
խարհրդե՛ր քոյ խրատեր զիս ։
Պղտմեա՛ ինձ ուէր զի հի-
ւանդ եմ ։ բժշկեա՛ զանձն
ինձ , զի խռովեցան ոս-
կերք իմ ։
Ընձեն իմ յոյժ խռովե-
ցաւ , և դու՝ մինչև
յերդ ։
Դարձի՛ նր և փրկեա՛ զանձն
իմ ։ փրկեցո՛ զիս նր ըստ ողոր-
մութե՛ քումն ։
Զի ո՛չ ոք է որ՝ի մահու յիշէ
զքե՛զ , կամ՝ ի դժոխս խոս-
տովան առնի ստ քեզ ։

Ես յոգնեցայ ի հեծութե՛
իմմե՛ , լուացի զնր գիշեր
զմահիճս իմ ։ և արտասուօք
իմովք զանկողինն իմ թացի ։
Խռովեցաւ՝ ի սրտմտութե՛
ակն իմ ։ և մնեցայ ես ի վեր
ստմ թշնամեաց իմոց ։

Digitized by Google

Աղօթք առաջի քան զքնանալն։

Տէր Աստուած իմ, որ ինձ ստեղծեր ես ի սկզբան, եւ ի մարմին ինձ հաներ ես ի մօրէ իմմէ, եւ ի ծնանելն իմմէ ինձ ետուր զանձն քո, եւ զանձն քո ինձ ետուր ի սկզբան, եւ ինձ ետուր զանձն քո ի մարմին, եւ ինձ ետուր զանձն քո ի հոգի, եւ ինձ ետուր զանձն քո ի մարմնի

Ա. Հաւատայիք երկնեաց զա-
նծորհնութիւնն , յղացաւ
զգաւա , և ծնաւ զանիրա-
ւութիւն : Եւ ասէ ցնոսա
Յիսուս . Ես եմ հաց կեան-
քի : Ով որ գայ առ իս՝ ոչ
պիտի քաղցնու , և որ հա-
ւատայ ինձ՝ ոչ պիտի ծա-
րաւնայ յաւիտեան : Ես
ասացի ձեզ թէ տեսեր էք
զիս , և չհաւատայիք : Ա-
մէն ամէն կ՚ըսեմ ձեզ՝ ով
որ հաւատայ ինձ , յաւի-
տենական կեանք ունի :
Ես եմ կեանքի հաց : Ձեր
հարքը անապատին մէջ
մանանայ կերան , և մե-
ռան : Ասիկա հացն է որ
երկնքէն իջաւ , որպէս զի
մարդ անկէ ուտէ և չմե-
ռնի : Ես եմ կենդանի հաց
որ երկնքէն իջայ . եթէ
մարդ այս հացէն ուտէ՝
յաւիտեան պիտի կենայ .
և հացն զոր ես պիտի տամ՝
իմ մարմինս է , զոր պի-
տի տամ աշխարհին կեան-
քին համար : Ուրեմն հա-
կառակութիւն ելաւ Հրէից
մէջ՝ ասելով . Ինչպէ՞ս կա-
րող է այս մարդս մեզի իր
մարմինը տալ ուտելու :
Յիսուս ալ ըսաւ անոնց .
Ամէն ամէն կ՚ըսեմ ձեզ՝
եթէ չուտէք Մարդոյ Որ-
դւոյն մարմինը և չխմէք
անոր արիւնը , կեանք չու-
նիք ձեր մէջ : Ով որ իմ
մարմինս կ՚ուտէ և արիւ-
նս կը խմէ , յաւիտենա-
կան կեանք ունի , և ես
վերջին օրը պիտի յարու-
ցանեմ զայն : Վասն զի իմ
մարմինս իսկական կերա-
կուր է , և արիւնս իսկա-
կան ըմպելի : Ով որ իմ
մարմինս կ՚ուտէ և արիւ-
նս կը խմէ՝ ինծի մէջ կը
բնակի , և ես անոր մէջ :
Ինչպէս կենդանի Հայրը
զիս ղրկեց , և ես Հօրմով
կ՚ապրիմ , նոյնպէս ով որ
զիս կ՚ուտէ՝ ինծմով պի-
տի ապրի : Ասիկա է այն
հացը որ երկնքէն իջաւ .
ոչ թէ ինչպէս հարքը ու-
տելով մեռան , այլ ով որ
այս հացը ուտէ՝ յաւիտե-
նապէս պիտի ապրի : Այս
խօսքերը ըսաւ Յիսուս ա-
նոնց՝ ժողովարանին մէջ
ուսուցանելու ատեն , Կա-
փառնայում քաղաքին մէջ :
Ուրեմն շատեր անոր աշա-
կերտներէն , որ լսեցին ա-
սիկա , ըսին . Ասիկա ծան-
րացուցիչ խօսք է . ո՞վ կրնայ
լսել զայն : Յիսուս գիտնա-
լով ներսէն իր աշակերտ-
ներուն այս մասին տրտ-
նջալնին , ըսաւ անոնց .
Ասիկա ձեզ կը գայթակղեց-
նէ՞ : Ուրեմն եթէ տեսնէք
Մարդոյ Որդին երթալ ան-
կէ ուր որ առաջ էր , ա-
սիկա կը հաստատէ՞ : Հո-
գին է որ կենդանացու-
ցանէ , մարմինը բան մը
չօգներ . ես ձեզի ըսած
խօսքերը հոգի են և կեանք :
Բայց ձեզմէ կան որ չեն
հաւատար : Վասն զի Յի-
սուս սկիզբէն գիտէր թէ
անոնք որ չեն հաւատար ,
և թէ ո՞վ պիտի մատնէ
զինք : Ուստի ըսաւ . Ասի-
կա համար ըսի ձեզի՝ թէ
ոչ ոք կրնայ գալ առ իս ,
եթէ Հայրը չտրուի անոր
ինձ :

Digitized by Google

փոքր ինչ խոնարհ առարեր
ելնա քան զհրեշտակս քո, փա-
ռօք և պատուով պսակեցեր
զնա։

Ի գործս ձեռաց քոց տիրացուցեր
զնա. ամենայն ինչ եդեր ընդ
ոտս նորա։

Ոչխարս և եզունս ամենայն,
այլև և գազանս դաշտի։

Թռչունս երկնից և ձկունս ծո-
վու, որ անցանեն զշաւիղս ծո-
վու։

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, զի
անուն քո ի վերայ ամենայն
երկրի։

Համբարձար մեծ վայելչութի-
ւն քո ի վերոյ քան զերկինս.
ի բերանոյ մանկանց տղայոց
ըստանդեայց հաստատեցեր
զօրհնութի՛ւն, * վասն թշնամեաց
քոց ասել, զի եղծցի թշնամին
և հակառակորդն։

Տեսից զերկինս զգործս մա
տանց քոց, զլուսին և զաս-
տեղս՝ զորս դու հաստատե-
ցեր։

Մի՛ հն մարդ զի յիշես դու
զնա. կամ որդի մարդոյ,
թէ այց լինիս ասոյացես դու
նմա։

Փոքր ինչ խոնարհ առարեր
զնա քան զհրեշտակս քո, փա-
ռօք և պատուով պսակեցեր
զնա։

ասոյացես դու նմա։

Պատուական զոր փորեաց և պեղ
եաց, ի նոյն անկցի ի խոր-
խորատ զոր և գործեաց։

Պարձցին ցուք ի գլուխ
նր. և ի վէր գագաթան նր
անօրէնութի՛ւնք իւր իջցեն։

Խոստովան եղիցի ամեն ըստ
արդարութե՛ն նորա. ասացից
ասացից անուանն ամեն բարձ-
րելոյ։

Ի ջիքած ի վէր հնչեսուցի.
Ալլելուիա։

Ալլելուիա։ Ի

Այլ ասեն մեր, զի ազատչելի
է անուանն քո ի վէր ամ
երկրի։

Համբարձար մեծ վայելչութի
ւն քո ի վերոյ քան զերկինս.
ի բերանոյ մանկանց տղայոց
ըստանդեայց հաստատեցեր
զօրհնութի՛ւն, * վասն թշնամեաց
քոց ասել, զի եղծցի թշնամին
և հակառակորդն։

Տեսից զերկինս զգործս մա
տանց քոց, զլուսին և զաս-
տեղս՝ զորս դու հաստատե-
ցեր։

Մի՛ հն մարդ զի յիշես դու
զնա. կամ որդի մարդոյ,
թէ այց լինիս ասոյացես դու
նմա։

Փոքր ինչ խոնարհ առարեր
զնա քան զհրեշտակս քո, փա-
ռօք և պատուով պսակեցեր
զնա։

Գործս ձեռաց քոց տիրացուցեր
զնա. ամենայն ինչ եդեր ընդ
ոտս նորա։

Ոչխարս և եզունս ամենայն,
այլև և գազանս դաշտի։

Թռչունս երկնից և ձկունս ծո-
վու, որ անցանեն զշաւիղս ծո-
վու։

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, զի
անուն քո ի վերայ ամենայն
երկրի։

Համբարձար մեծ վայելչութի
ւն քո ի վերոյ քան զերկինս.
ի բերանոյ մանկանց տղայոց
ըստանդեայց հաստատեցեր
զօրհնութի՛ւն, * վասն թշնամեաց
քոց ասել, զի եղծցի թշնամին
և հակառակորդն։

Տեսից զերկինս զգործս մա
տանց քոց, զլուսին և զաս-
տեղս՝ զորս դու հաստատե-
ցեր։

Մի՛ հն մարդ զի յիշես դու
զնա. կամ որդի մարդոյ,
թէ այց լինիս ասոյացես դու
նմա։

Փոքր ինչ խոնարհ առարեր
զնա քան զհրեշտակս քո, փա-
ռօք և պատուով պսակեցեր
զնա։

Digitized by Google

վեր

լսելոյ ։ Ասացին ։ Ոչ ։ Ասէ ցնոսա ։ Ոչ
եթէ

յաւիտեանից . և թշնամեացն
զկնի պակասեց միոյն խոպոպ ։
Ո՛ք քաղաքս աւերեցեր , և
կորեաս յիշատակ նոցա աղա-
դակաս ։
Այդ կայ և մնայ յաւիտեան ,
պատրաստ արար զթոռ իւր
ի դատաստանին ։
Ինքն դատի զաշխարհս ար-
դարութբ , և զժողովուրդս
իւր ուղղութբ ։
Եղիցի տէր ապաւէն ոնանկի ,
օգնական ի նեղութբ ի դէպ
ժամանակի ։
Յուսացին ի քեզ ամենք որք
գիտեն զանուն քո . զի ոչ
թողցես զյուսոյիկ որք խնդ-
րեն զքեզ տէր ։
Ազաղակեցէք ասացէք ոնա որ բնա-
կեալն է ի սիոն . պատմեցէք
ի հեթանոսս զգործս նորա ։
Զի խնդրեալ զարիւնն նոցա յի-
շեաց և ոչ մոռացաւ աղա-
ղակս անաւնկաց ։

Ողորմեա ինձ տէր՝ և տես
զխոնարհութիւնն իմ՝ ի թշնա-
մեացս իմոց . ո բարձեր ա-
ռնելոյ զիս ի դրանց մա-
հու ։
Զոր պատմեցից ամենայն օրհ-
նութիւն քո ի դրունս դստերն
սիոնի , ևս ցնծացայց ի փրկու-
թիւնդ քումմէ ։
Ընկղման հեթանոսք յապա-

վէն որ հաշեմարէն պատրեցին
թակարդ նոցա ։
Ճանաչեցաւ տէր դատաստան
առնելով , վասն անկերին հասի
իւրոց գայրոյ օրհասու ։
Դարձցին մեղաւորք ի դժոխս առ-
նուրս , զկենսատիպ թագաւորն շնորհ
հայեցաս հայոցդ երկրի ։
Պատճառեցեր իւրեանց ամենեցուն
թերութիւն կեծրութիւն , վասն տօղորու-
իւրեանց կենսատ ձեռնհասեցուցին ։
Պատրաստ սրտիս նստցաւ եմ օրհաս
հաշիւն , վասն սրտից եղեր օրհաս
տարամ ձգ իգ թիւրելոյ վազգրեցաւ ։
Ոնանց ուսումն հեթանոսական ձրուա-
լեսի՝ քո սէր ինն իսկինն պիղծութիւն .
թէրև երթեալ ձեռքսին անկերի՝ քո
սենեկ արասցուր ։
Պէտիք սեղանիդ ընտպիսի քո
սիոնացս սաքին տիր . միւսեցեալներ
նայգ լեսին անդին եթանիքերինդ ։
Ընկերին գանտրեցին թէֆթիշ
էյլեսիկինտեն , խաթրսա կեթիրսան
վէ ուսնուքմասըր ընտպին հիւ-
հիւանդերին ֆիրեատլերինը ։
Պանտա մերհամէթ էյլե եան ընտ-
պին , վէ հիւշմանլարընտան ալթ
օլտուղումա կեօր . սէն իւքսէկ
գալտընտըն պէնին էօլիւմ գա-
փուլարընտան ։
Ալհէդ քէ սիօն գընդընդն գափուս
լարընտա նայգ եաշէյիմ սէնինն
ձիւմլե մեքթիւճլերինին , վէ սէնինն
խեյլասըն իւե շուգ օլտաղընմ ։
Պաթտըլար մեքթիւճլեր թափտըգ-
լարը

Digitized by Google

Նինուի հզօրագոյն իշխանը սոսկալի
հրամանագիր մը կ՚արձակէ ամբողջ
աշխարհին մէջ, որ ամէն մարդ
օրնուր։
Ամեն կին նախ քան ամուսնանալը
պարտաւոր պիտի ըլլայ մէկ օր
Նինուի իշխանին առջեւ մերկ
կենալ իբրեւ ստրուհի։ Ո՞վ
կրնայ հպարտ կենալ այդ
օրը, որ ամէն կին պիտի
ստիպուի ենթարկուիլ
այդ ամօթին։ Թուխ
մազերով կինը
ամօթով պիտի
ծածկէ իր
գլուխը,
ոսկեհեր
կինը
պիտի
ներկէ
իր
մազերը
սեւ
գոյնով,
որպէսզի
ամօթը
չերեւի։
Ամէն
կին
պիտի
ծածկէ
իր
գլուխը
ինչպէս
կրնայ,
միայն
գերի
կինը
պիտի
չծածկէ
իր
գլուխը,
որպէսզի
ամէն
մարդ
տեսնէ
անոր
ստրկական
վիճակը։
Ամէն
կին
պիտի
ծածկէ
իր
գլուխը
ինչպէս
կրնայ,
միայն
գերի
կինը
պիտի
չծածկէ
իր
գլուխը,
որպէսզի
ամէն
մարդ
տեսնէ
անոր
ստրկական
վիճակը։
Ո՞վ
կրնայ
հպարտ
կենալ
այդ
օրը,
որ
ամէն
կին
պիտի
ստիպուի
ենթարկուիլ
այդ
ամօթին։
Թուխ
մազերով
կինը
ամօթով
պիտի
ծածկէ
իր
գլուխը
ինչպէս
կրնայ,
միայն
գերի
կինը
պիտի
չծածկէ
իր
գլուխը,
որպէսզի
ամէն
մարդ
տեսնէ
անոր
ստրկական
վիճակը։
Ամէն
կին
նախ
քան
ամուսնանալը
պարտաւոր
պիտի
ըլլայ
մէկ
օր
Նինուի
իշխանին
առջեւ
մերկ
կենալ
իբրեւ
ստրուհի։
Ո՞վ
կրնայ
հպարտ
կենալ
այդ
օրը,
որ
ամէն
կին
պիտի
ստիպուի
ենթարկուիլ
այդ
ամօթին։
Թուխ
մազերով
կինը
ամօթով
պիտի
ծածկէ
իր
գլուխը
ինչպէս
կրնայ,
միայն
գերի
կինը
պիտի
չծածկէ
իր
գլուխը,
որպէսզի
ամէն
մարդ
տեսնէ
անոր
ստրկական
վիճակը։
Ամէն
կին
նախ
քան
ամուսնանալը
պարտաւոր
պիտի
ըլլայ
մէկ
օր
Նինուի
իշխանին
առջեւ
մերկ
կենալ
իբրեւ
ստրուհի։
Ո՞վ
կրնայ
հպարտ
կենալ
այդ
օրը,
որ
ամէն
կին
պիտի
ստիպուի
ենթարկուիլ
այդ
ամօթին։
Թուխ
մազերով
կինը
ամօթով
պիտի
ծածկէ
իր
գլուխը
ինչպէս
կրնայ,
միայն
գերի
կինը
պիտի
չծածկէ
իր
գլուխը,
որպէսզի
ամէն
մարդ
տեսնէ
անոր
ստրկական
վիճակը։

Digitized by Google

Ասի ընդ երկայնոյդ առ-
ջեւ, զի ոչ ասասցեն ինձ
զայս ամենայն ազգք յայ-
տնի եւ ծածուկ, զի ոչ
ունիմ ես զիս ինձ ոչ ինչ
ի գործ ինձ, այլ զոր ինձ
ետ Աստուած, զայն ինձ
ունիմ ի գործ։ Եւ ոչ
ինչ ինձ ինքնագործ ինչ
ունիմ, այլ զոր ինձ ետ
Աստուած, զայն ինձ ունիմ
ի գործ։ Եւ ոչ ինչ ինձ
ինքնագործ ինչ ունիմ,
այլ զոր ինձ ետ Աստուած,
զայն ինձ ունիմ ի գործ։
Եւ ոչ ինչ ինձ ինքնագործ
ինչ ունիմ, այլ զոր ինձ
ետ Աստուած, զայն ինձ
ունիմ ի գործ։ Եւ ոչ ինչ
ինձ

ՀԱՅԿԱԶՆՈՒՆՔ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՐՔ Ա.

ԳԼՈՒԽ Ա.

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՐԱՐՄԱՆ ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՅԱՌԱՋԴԷՄ ՆՈՑԱ ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՐՔԱՏԱՆ ՆԱՀԱՊԵՏԱՑ ՄԵՐՈՑ ՍՐԲՈՅՆ ՄԱՇՏՈՑԻ ԵՒ ՍԱՀԱԿԱՅ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՑ ՀԱՅՈՑ

Ի սկզբան արարեալ զերկինս եւ զերկիր, եւ զամենայն զոր ինչ ի նոսա է, ասէ Մովսէս ի սուրբ գրոցն, եւ ոչ ասէ թէ ի սկզբանէ արարեալ էր Աստուած զերկինս եւ զերկիր, զի ոչ ոք կարէ ասել զսկիզբն Աստուծոյ, զի ոչ ունի սկիզբն, այլ ասէ թէ ի սկզբանէ արարեալ էր Աստուած զերկինս եւ զերկիր, զի ի սկզբանէ ժամանակաց արարեալ էր զերկինս եւ զերկիր

Ա՛յդ առաջին, զլեզուս մեր
Ներդաշնակորս, և զլեզուս մեր
Ճաշակաւոր։
Ա՛յդ ընդ ամենայն ազգս ընկերական
Ընդհարման իւրում. շրթամբքն
Ի նմանէ խօսեցաւ ազգ ընդ
Մարդկանէ։
Շշմարտութենէդ յորդւոց ի
Ղեռաց ելք. Նուաղեցան
Ա՛յրեցի զիս ազ՝ զի նուա-
Ա՛ստուած դասին։ Ով՝
Ի ՝ի ՝ի ՝

Ա ղա տատ սէր աչաց իմոց ընծեցիր
մոց, զի մի՛ երբեմն ննջեցից
ի մահ, զի մի՛ երբեք թշնամի իմ
ասիցէ ինձ ասէ՛ ես յաղթեցի
նմա։ Ա՛ռ ինձ զինուս քո եւ
զաղեղն քո, եւ ելեալ ինձ յա-
ջոյ իմում եւ տո՛ւր ինձ զիշխա-
նութիւն ի վէր իմ. Նայեա՛ ի
ծառայ քո եւ լո՛ւր ինձ ասէ՛ իմ։
Ա՛ինչպէս ցերեկ բռնաբարեցաւ
թշնամին ի վէր իմ. Նայեա՛
սրտի իմոյ զաւուրսդ։
Ա՛ինչպէս ցերեկ դնեմ զխոր-
հուրդս յանձն իմ, եւ ցաւք
սրտի իմոյ զաւուրսդ։
Ա՛ինչպէս ցերեկ զերծանիցէ զեր-
նաս զձեռ իւրմէ, ա՛ինչպէս
ցերեկ զարձուածանիս զեր-
նաս քո կինգին։

ԺԱ

Ա՛ինչպէս ցերեկ մոռա-
նայ զձեռ իւրմէ, ա՛ինչպէս
ցերեկ զարձուածանիս զեր-
նաս քո կինգին։

Ա՛ինչպէս ցերեկ մոռանայ զձեռ իւրմէ, ա՛ինչպէս ցերեկ զարձուածանիս զեր-
նաս քո կինգին։

ԺԱ

Ա՛ինչպէս ցերեկ դնեմ զխոր-
հուրդս յանձն իմ, եւ ցաւք
սրտի իմոյ զաւուրսդ։
Ա՛ինչպէս ցերեկ բռնաբարեցաւ
թշնամին ի վէր իմ. Նայեա՛
ի ծառայ քո եւ լո՛ւր ինձ ասէ՛ իմ։
Ա՛ռ ինձ զինուս քո եւ
զաղեղն քո, եւ ելեալ ինձ յա-
ջոյ իմում եւ տո՛ւր ինձ զիշխա-
նութիւն ի վէր իմ, եւ հա-
մարձակեցայց ի նմա։
Լանջք ասեն են զանգք ազգ, ոյք
զարծաթ քո. լինաւեալ եւ փոր-
ձեալ յերկրի. սրբեալ եւ
սպրդեալ ծովնապատիկ ի
հողոյ։
Դու սո՛ւր պահեցեր զմեզ, եւ
ապրեցուցեր զմեզ յաւիտե-
ան յայսմանէ մինչեւ յաւիտեան։
Ա՛ ուրկանակի ամբարիշտք
շրջին. լուսաւորեալ քում
մարդ արասցես դու զար-
դիս մարդկան։

Ի

Ա՛ ինձ. Ա՛ազնո տուր։

Ա՛ռաքինի ո՞վ գտցէ. Ա՛ազնո տուէ։

Ա՛ռ ձեռս զաղջամուկ ի ծոցոյ իմոյ, եւ սփո-
փեա՛ զերեսս իմ, զի ես եմ Արշակ որդի Վա-
ղարշակայ։

ասաց

Ջէք օրուրդ իսկ Դ՚ էրիչ ի Հեղ-
ալմայր • Հէկ ի ֆէյմ ապուհոտ է ֆոյ-
ղէշ ձեխտաղ իսկ ֆոյ ղէրիկ ըտ-
ղէմ ի ֆոյ ապէ ի ֆոյ ղէրիկ, ֆէ
գ՚ ֆոյ ապէ ի ֆոյ ղէրիկ ֆոյ

ԺԱ

Ամէնքս պիտի երթանք մի օր մեր հայրերուն տունը՝ դէպ ի տան տարտըրտմութեան։ Ինչո՞ւ համար ես այսքան ուրախ եմ այսօր, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ինչո՞ւ համար ես այսքան ուրախ եմ, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ես գիտեմ, որ հոն ալ պիտի մեռնիմ, ինչպէս որ մեռնիմ հոս։ Ես գիտեմ, որ հոն ալ պիտի մեռնիմ, ինչպէս որ մեռնիմ հոս։ Ամէնքս պիտի երթանք մի օր մեր հայրերուն տունը՝ դէպ ի տան տարտըրտմութեան։

ԺԲ

Ես ուրախ եմ, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ինչո՞ւ համար ես այսքան ուրախ եմ այսօր, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ամէնքս պիտի երթանք մի օր մեր հայրերուն տունը՝ դէպ ի տան տարտըրտմութեան։ Ամէնքս պիտի երթանք մի օր մեր հայրերուն տունը՝ դէպ ի տան տարտըրտմութեան։ Ինչո՞ւ համար ես այսքան ուրախ եմ այսօր, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ես գիտեմ, որ հոն ալ պիտի մեռնիմ, ինչպէս որ մեռնիմ հոս։ Ես գիտեմ, որ հոն ալ պիտի մեռնիմ, ինչպէս որ մեռնիմ հոս։

ԺԳ

Ամէնքս պիտի երթանք մի օր մեր հայրերուն տունը՝ դէպ ի տան տարտըրտմութեան։ Ինչո՞ւ համար ես այսքան ուրախ եմ այսօր, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ինչո՞ւ համար ես այսքան ուրախ եմ այսօր, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ամէնքս պիտի երթանք մի օր մեր հայրերուն տունը՝ դէպ ի տան տարտըրտմութեան։ Ամէնքս պիտի երթանք մի օր մեր հայրերուն տունը՝ դէպ ի տան տարտըրտմութեան։ Ինչո՞ւ համար ես այսքան ուրախ եմ այսօր, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ես գիտեմ, որ հոն ալ պիտի մեռնիմ, ինչպէս որ մեռնիմ հոս։ Ես գիտեմ, որ հոն ալ պիտի մեռնիմ, ինչպէս որ մեռնիմ հոս։

ԺԴ

Ես ուրախ եմ, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ինչո՞ւ համար ես այսքան ուրախ եմ այսօր, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ամէնքս պիտի երթանք մի օր մեր հայրերուն տունը՝ դէպ ի տան տարտըրտմութեան։ Ամէնքս պիտի երթանք մի օր մեր հայրերուն տունը՝ դէպ ի տան տարտըրտմութեան։ Ինչո՞ւ համար ես այսքան ուրախ եմ այսօր, որ ինձ ալ կ՚ըսեն թէ պիտի երթամ մեր հայրերուն տունը։ Ես գիտեմ, որ հոն ալ պիտի մեռնիմ, ինչպէս որ մեռնիմ հոս։ Ես գիտեմ, որ հոն ալ պիտի մեռնիմ, ինչպէս որ մեռնիմ հոս։

Digitized by Google

Նա ասե քեզ մեր կատարյալ գայթակղեցողին դնացք իմ։ Ա՞ստատաւեա զշնութիւն իմ՝ ի չանապատին քում, զի մի՛ ծարաւիցեն զինուածք իմ։ Ես եմ որ թողից զանձն իմ ի ձեռս թշնամեացն զոր ատեցին զիս անիրաւութեամբ։ Ա՞ի խոսեացի ես երբեմն իմ ընդ գործս որդւոց մարդկան։ Ա՞յլ ես եղէ որ ասացի ցհարս զշնութիւն իմ՝ զոր ոչ գիտեն զիս։ Վորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւն։ Վորձեցեր զիս՝ ի փիշերն։ Վորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւն։ Ա՞ի խոսեցայ ես երբեմն իմ ընդ գործս որդւոց մարդկան։ Ա՞յլ ես եղէ որ ասացի ցհարս զշնութիւն իմ՝ զոր ոչ գիտեն զիս։ Ա՞ստատաւեա զշնութիւն իմ՝ ի չանապատին քում, զի մի՛ ծարաւիցեն զինուածք իմ։ Ես եմ որ թողից զանձն իմ ի ձեռս թշնամեացն զոր ատեցին զիս անիրաւութեամբ։ Ա՞ի խոսեացի ես երբեմն իմ ընդ գործս որդւոց մարդկան։ Ա՞յլ ես եղէ որ ասացի ցհարս զշնութիւն իմ՝ զոր ոչ գիտեն զիս։ Ա՞ստատաւեա զշնութիւն իմ՝ ի չանապատին քում, զի մի՛ ծարաւիցեն զինուածք իմ։ Ես եմ որ թողից զանձն իմ ի ձեռս թշնամեացն զոր ատեցին զիս անիրաւութեամբ։ Ա՞ի խոսեացի ես երբեմն իմ ընդ գործս որդւոց մարդկան։ Ա՞յլ ես եղէ որ ասացի ցհարս զշնութիւն իմ՝ զոր ոչ գիտեն զիս։ Ա՞ստատաւեա զշնութիւն իմ՝ ի չանապատին քում, զի մի՛ ծարաւիցեն զինուածք իմ։ Ես եմ որ թողից զանձն իմ ի ձեռս թշնամեացն զոր ատեցին զիս անիրաւութեամբ։ Ա՞ի խոսեացի ես երբեմն իմ ընդ գործս որդւոց մարդկան։ Ա՞յլ ես եղէ որ ասացի ցհարս զշնութիւն իմ՝ զոր ոչ գիտեն զիս։

Ա.ՂԼՒ՛ · Աղլոս գաւլի ։
ԻՆ.Օ

Ի՞ր ոչ ասէ ինձ զանուանդ քո՝ զի մի՛ ես ինձ ի թշնամեացն քոց։ Ես ասացի՝ Տէր ողորմեա ինձ՝ ես հիւանդ եմ։ Ա՞ստատաւեա զանձն իմ՝ զի ապաշխարեցից առաջի քո։ Ա՞ի ոչ ասեն ինձ ամենայն որ տեսանեն զիս՝ ասեն՝ Ա՞ի ոչ ասեն ինձ ամենայն որ տեսանեն զիս՝ ասեն՝ Ա՞ի ոչ ասեն ինձ ամենայն որ տեսանեն զիս՝ ասեն՝ Ա՞ի ոչ ասեն ինձ ամենայն որ տեսանեն զիս՝ ասեն՝ Ա՞ի ոչ ասեն ինձ ամենայն որ տեսանեն զիս՝ ասեն՝ Ա՞ի ոչ ասեն ինձ ամենայն որ տեսանեն զիս՝ ասեն՝

ՏՈՒԱ · Աղլոս գաւլինին ։
ԻՆ.Օ

Ա՞ստատաւեա զշնութիւն իմ՝ ի չանապատին քում, զի մի՛ ծարաւիցեն զինուածք իմ։ Ես եմ որ թողից զանձն իմ ի ձեռս թշնամեացն զոր ատեցին զիս անիրաւութեամբ։ Ա՞ի խոսեացի ես երբեմն իմ ընդ գործս որդւոց մարդկան։ Ա՞յլ ես եղէ որ ասացի ցհարս զշնութիւն իմ՝ զոր ոչ գիտեն զիս։ Ա՞ստատաւեա զշնութիւն իմ՝ ի չանապատին քում, զի մի՛ ծարաւիցեն զինուածք իմ։ Ես եմ որ թողից զանձն իմ ի ձեռս թշնամեացն զոր ատեցին զիս անիրաւութեամբ։ Ա՞ի խոսեացի ես երբեմն իմ ընդ գործս որդւոց մարդկան։ Ա՞յլ ես եղէ որ ասացի ցհարս զշնութիւն իմ՝ զոր ոչ գիտեն զիս։ Ա՞ստատաւեա զշնութիւն իմ՝ ի չանապատին քում, զի մի՛ ծարաւիցեն զինուածք իմ։ Ես եմ որ թողից զանձն իմ ի ձեռս թշնամեացն զոր ատեցին զիս անիրաւութեամբ։ Ա՞ի խոսեացի ես երբեմն իմ ընդ գործս որդւոց մարդկան։ Ա՞յլ ես եղէ որ ասացի ցհարս զշնութիւն իմ՝ զոր ոչ գիտեն զիս։ Ա՞ստատաւեա զշնութիւն իմ՝ ի չանապատին քում, զի մի՛ ծարաւիցեն զինուածք իմ։ Ես եմ որ թողից զանձն իմ ի ձեռս թշնամեացն զոր ատեցին զիս անիրաւութեամբ։ Ա՞ի խոսեացի ես երբեմն իմ ընդ գործս որդւոց մարդկան։ Ա՞յլ ես եղէ որ ասացի ցհարս զշնութիւն իմ՝ զոր ոչ գիտեն զիս։

Digitized by Google

Աղաղակեցին ամենեքեան ընդ միմեանս, եւ ասացին. Ո՞ւր է Աստուածն մեր, որ ստեղծ զերկինս եւ զերկիր, եւ զամենայն ինչ որ ի նոսա է

Ա ի՞նչ դժոխոց պաշտպանութիւն ունիս, և ժամանակին ինձ խոստովանութիւն առնես։

Ե ուրչ երեսն զինուս երկուքն մեղայ։ և ուղիք անօրէնութեան ընդ ինձ մի՛ հաստատեր։

Ա՝ որ զանձինս իմ ի ձեռն ամենայն ժամանակաց ընդ ինձ ունիս, ես ոչ ունիմ ինձ ոչ ինչ ի ձեռն իմ, զի ոչ ինչ ունիմ ինձ ի ձեռն իմ։

Ե ես ոչ ունիմ ինձ ի ձեռն իմ, զի ոչ ինչ ունիմ ինձ ի ձեռն իմ։

Ա՝ ես ունիմ ինձ

Աստուածոյ ընտրեա իւր և
հրաւիրեաց զնոսա իւր ի կայ-
ծակունս հուր։
Որոտայր ընդ լերինիդ, և բարձ
բնաւն ետ զձայն իւր ի կայ-
ծակունս հուր։
Եւ ոչ ոք ելանիցէ ընդ քեզ, և
ոչ երեսցի ոք ամենայն ընդ
ամենայն լերինն, մի՛ և հօտք
և արջառք մի՛ արածեսցեն
առաջի լերինն յայնմիկ։
Եւ ասաց Տէր ցՄովսէս, ասա
ցայս ամենայն որ խօսեցայ
ընդ քեզ և ընդ Ահարոնի, և
ընդ որդիսն Իսրայէլի։
Եւ ասասցես ցնոսա, զի ասէ
Տէր, մարդ մի որ ոչ իցէ
սրբեալ ի մեղաց իւրոց, և
մատուսցէ ընծայս Տեառն,
մեռցի։
Եւ ամենայն որ մերձենայ ի
լերինն, մեռցի։
Եւ ասաց Տէր ցՄովսէս, իջ
և վկայեա ժողովրդեանն,
զի մի՛ ընդ հարկանել զան-
ցանել առ Տէր, և տեսցեն
զնա բազումք ի նոցանէ։
Եւ քահանայքն որ մերձենան
առ Տէր, սրբեսցին, զի մի՛
հարցէ զնոսա Տէր։
Եւ ասէ Մովսէս ցՏէր, ոչ կա-
րէ ժողովուրդն ելանել ի լե-
րինն Սինա, զի դու վկայե-
ցեր մեզ և ասացեր, սահման
դիր շուրջ զլերինն և սրբեսցես
զնա։
Եւ ասէ Տէր ցնա, երթ իջ,
և ելցես դու և Ահարոն ընդ
քեզ, և քահանայքն և ժողո-
վուրդն մի՛ հարկանել զան-
ցանել առ Տէր, զի մի՛ հարցէ
զնոսա։
Եւ իջեալ Մովսէս առ ժողո-
վուրդն, ասաց ցնոսա։

ցրուեաց զնա , յաձախեաց զփայլատակունս իւր և խըռովեցոյց զնա ։

Ա րևելեան աղքերք չուրց, և յայտնեցան հիմունք աշխարհի , * ի սաստիկ քո ւմից ձայնի քոյոյ , և ի շնչել հոգւոյ բարկութեան քո ։

Ա ռաքեաց ի բարձանց և ընկալաւ զիս , ընկալաւ զիս ի ջուրց բազմաց ։

փրկեաց զիս ասր ի թշնամեաց իմոց հզօրաց՝ և յատելոցս իմոց , զի հզօր եղեն քան զիս ։

Ժամանեցին ինձ յաւուր չարչարանաց իմոց ։ եղև ասր հզօրիչ իմ, և ելհան զիս յան դորը ։ և փրկեաց զիս ասր՝ զի կամեցաւ զիս ։

Հատուսցէ ինձ ածր ըստ արդարութեան իմում ։ ըստ ամբաւութեան իմում հատուսցէ ինձ ։

Զի պահեցից զճանապարհս տեառն , և ոչ ամբարշտեցայց յիմ իմմէ ։

Զի իրաւունք նր առաջի իմ են ։ և զարդարութիւն իւր ոչ ի բաց եղև ինձմէ ։

Կրկնեց և եհս անբիծ ընդ նմա ։ և զգուշացայց յանօրէնութենէ իմմէ ։

Հատուսցէ ինձ ածր ըստ արդարութեան իմում , ըստ

Պատուիր զերկունս փրկութեան , տայ հզօրութիւն ասղաքելոցդ քոց ։

Հալածեցից զթշնամիս իմ , և հասից զնոսա , և ոչ դարձայց մինչև սատակեսցին ։

Խորտակեցից զնոսա , և ոչ կարասցեն կալ , անկցին ի ներքոյ ոտից իմոց ։

Զի զգեցուցեր զիս զօրութեամբ ի պատերազմ , և կործանեցեր զդիմացեալս ինձ ։

Եւ զթշնամիս իմ տուեր ինձ ի պատերազմ , և զատելիս իմ կորուսի ։

Աղաղակեցին , և ոչ էր որ փրկեսցէ , առ տէր , և ոչ լուաւ նոցա ։

Եւ հարից զնոսա իբրև զհող երեսաց երկրի , իբրև զտիղմ հրապարակաց հարից զնոսա , և հատից զնոսա ։

Փրկեցես զիս ի հակառակութենէ ժողովրդոց , դիր զիս գլուխ հեթանոսաց ։ ժողովուրդ զոր ոչ գիտացի ծառայեցին ինձ ։

Ի լսելն ականջի հնազանդեցան ինձ , որդիքն օտարազգիք սկսան ստել ինձ ։

Որդիքն օտարազգիք թառամեցան , և կաղեցին ի շաւիղս իւրեանց ։

Կեցցէ տէր , և օրհնեալ հաստատուն իմ , և բարձրացեալ Աստուած փրկութեան իմոյ ։

Աստուած որ տայ հատուցումս ինձ , և հնազանդեցուցանէ զազգս ընդ իս ։

Եւ փրկիչ իմ ի թշնամեաց իմոց , և ի հակառակորդաց իմոց բարձցես զիս ։ յանձնաւորէ ինձ ։

Ի հեթանոսս անկանելոց , որ ոչ գիտացին զքեզ , և ի ծնունդս անուան քոյ երգեցից ։

Մեծացուցանէ զփրկութիւն թագաւորի իւրոյ , և առնէ ողորմութիւն օծելոյ իւրոյ Դաւթի , և զաւակի նորա մինչև յաւիտեան ։

Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ , և գործ զի ձեռաց նորա աւետարանէ հաստատութիւն ։

Աւր աւուր բղխէ զբան , և գիշեր գիշերի պատմէ զգիտութիւն ։

Ոչ են խօսք և ոչ են բանք , որոց ոչ լսիցին ձայնք նոցա ։

Յամենայն երկիր ել հնչումն նոցա , և յածս տիեզերաց բանք նոցա ։

Ի նոսա եդ վրան արեգական , և նա իբրև փեսայ ել յիջանակէ իւրմէ ։

Ուրախ եղիցի իբրև հսկայ ընթանալ ճանապարհ , ի ծագմանէ երկնից ել նա , և տարածեալ ի ծագս նոցա ։ և ոչ է որ ածցէ զանձն իւր ի ջերմութենէ նորա ։

Օրէնք տեառն անարատ , դարձուցանեն զանձինս ։ վկայութիւն տեառն հաստատուն , իմաստնացուցանէ զտղայս ։

Հրամանք տեառն ուղիղ , ուրախացուցանեն զսիրտս ։ պատուիրանք տեառն պայծառ , լուսաւորեն զաչս ։

Երկիւղ տեառն սուրբ , կայ յաւիտեան յաւիտենից ։ դատաստանք տեառն ճշմարիտ , արդարացան ընդ միմեանս ։

Ցանկալիք քան զոսկի և զքար պատուական բազում , և քաղցրագոյնք քան զմեղր և զհեղեղ մեղուաց ։

Եւ զի ծառայ քո պահէ զսոսա , և ի պահելն նոցա վարձ բազում ։

Զանգիտութիւնս ո՞ իմանայ , ի գաղտնեաց իմոց մաքրեա զիս ։

Եւ յանձնաւորութենէ խնայեա ծառայի քում , զի ոչ տիրասցեն ինձ ։ յայնժամ անարատ եղէց , և մաքրեցայց յանցանաց մեծաց ։

Եւ եղիցին հաճոյ բանք բերանոյ իմոյ , և խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յամենայն ժամ , տէր , օգնական իմ , և փրկիչ իմ ։

Եատուր ինչ զգաշատպանուն
ի, ու ասրատրը զգատ-
զուն իմ ոսկ գլատեղն հատատ. ու
Ա.ատուցեր զՀեռա իմ՝ ի ատա-
տերատգ, ու ատրատրը զգատ-
զուն իմ ոսկ գլատեղն հատատ. ու

զանց կացուցեր զինս
զեղջերուն ի, ու՝ ի վըր քատ-
Ա՞ատատատեցեր զտատ իմ ոսկ
զՀամատատպատրհ իմ:
Ես որ զգեցուցեր ինչ զօ-
րուքի, ու եդիր յատքեն-
քեզ որ զգեցուցեր ինչ զօ-
րուքի, ու եդիր յատքեն-

Եւ ինչ ասեմ ես ի քեզ, ո՛վ Տէր իմ, եւ ինչ խօսիցիմ, կամ զիա՞րդ արդարասցայց. Աստուածդ յանցանացդ գտաւ զծառայս քո, ահա ես եւ տունս իմ ծառայք եմք քո, արա որ բարի է առաջի քո։ Միայն ողորմեա ինձ, Տէր, ողորմեա ինձ, զի բազում եմք մեղաւորք առաջի քո, եւ ոչ գիտեմ զինչ արարից, եթէ ոչ քո ողորմութեամբ փրկեսցես զիս։ Եւ ոչ է ինձ յուսոյ այլ, եթէ ոչ ի քէն, Տէր, որ ստեղծեր զիս յարգանդ մօրն իմոյ։ Դու գիտես զիս, զի ոչ ունիմ զինչ ինչ ի բարեաց գործոց, զի ոչ ինչ արարի առաջի քո, այլ միայն զի ստեղծեր զիս, եւ կենդանի արարեր զիս, եւ ոչ ինչ ինձ ի քէն պակասեցաւ։ Ես ոչ գիտեմ զինչ ինչ ասեմ առաջի քո, զի ոչ ինչ ունիմ

թա
ութ լուսպին , վէ պանտա գու-
աեօքտիւ . եւ տրտում չը տահիպիմ
շամլը տըր :

Ա՛հ իմ հաեվիմ լուսպինի ,
զիւրտա ինչիմ հիմի ինչի-
Լ՛ըլըտըր վէ ալէտըր ասկինիզէ
օլսուն պէկնի գու-ըլթատան ալըտ :
Լ՛ուտ տըր ինթիգամըմը ալան ,
վէ ճէմաաթըտըր պանտա թաստի
եղթափրէն :
Լ՛օղբելի ափուշանտըրըմտան պէկնի
գու-ըլթատան , իւքտէ էյլէսիմ պէ-
նի իւզէրիմէ գալըպտըրտան ,
վէ զալըմ ասիմտէն գու-ըլթատ-
ըն պէկնի :
Պուտուն իչիւն մէթիհ իսէ-էյիմ
պէկնի միլլէթլէր իչինտէ , վէ պէ-
կնին իսմինէ պէյիթլէր սեօյլէյէ-
ճէյիմ :
Պեօյիւքէյլէ պէկնի անըն փատիշահ-
ըն գու-ըլթուտուշունու , մէրհամէթ
եղթափէք իչիւն պէկնին մէսնիւնէ ,
դաւթէթ վէ անըն էվլատըտա պէկ
դաւթէթ վէ անըն էվլատըտա պէկ
սիւյէ պէ սինամիւյէ :

Լ՛ուտ պէ պէկնին վէ խոպէ էվ-
լատպանչը էվլատըտըր եօլտան պէօյ
լէսիւյէր պանտա . եօլտանչը էվլատ-
ըտըր զայիֆլէնսիւյէր , վէ կէնտի
եօղլուրընտան ալտատըտըր :
Լ՛օմիւր սահիպի տիր ըտապտի , վէ
միւպարէք տիր ալտի , վէ իւքտէք
օլսուն պէկնի գու-ըլթատան ալտի :
Լ՛ուտ տըր ինթիգամըմը ալան ,
վէ ճէմաաթըտըր պանտա թաստի
եղթափրէն :
Լ՛օղբելի ափուշանտըրըմտան պէկնի
գու-ըլթատան , իւքտէք էյլէսիմ պէ-
նի իւզէրիմէ գալըպտըրտան ,
վէ զալըմ ասիմտէն գու-ըլթատ-
ըն պէկնի :
Պուտուն իչիւն մէթիհ իսէ-էյիմ
պէկնի միլլէթլէր իչինտէ , վէ պէ-
կնին իսմինէ պէյիթլէր սեօյլէյէ-
ճէյիմ :
Պեօյիւքէյլէ պէկնի անըն փատիշահ-
ըն գու-ըլթուտուշունու , մէրհամէթ
եղթափէք իչիւն պէկնին մէսնիւնէ ,
դաւթէթ վէ անըն էվլատըտա պէկ
դաւթէթ վէ անըն էվլատըտա պէկ
սիւյէ պէ սինամիւյէ :

Ա՛ղա արարեր զփրկութիւն
Թագաւորին ՝ եւ առնել ողոր
մութիւն ընդ օծեալդ ՝ ընդ
դաւթի եւ ընդ զաւակի . ՝ Ո՛ր
ազգէ մինչ՛ եւ յազգ .

Ձրն իմ։

Եւ լցուցից ի հոգւոյն տանն Դաւթի եւ ի բնակչաց Երուսաղէմի՝ հոգի շնորհաց եւ ողորմութեան. եւ նայեսցին առ իս, զոր խոցոտեցին, եւ սգասցեն զնա սգով որպէս ի մօր միածնի իւրմէ, եւ լինիցին նմա ցաւագին որպէս ի մեռեալ անդրանկի։

Յայնմ աւուր մեծասցի սուգ Երուսաղէմի որպէս սուգ Ադադրեմոնի ի դաշտի Մեգեդոնի։ Եւ սգասցէ երկիր զամենայն ազգս առանձինս. զազգ տանն Դաւթի առանձինս, եւ զկանայս նոցա առանձինս. զազգ տանն Նաթանայ առանձինս, եւ զկանայս նոցա առանձինս. զազգ տանն Ղեւեայ առանձինս, եւ զկանայս նոցա առանձինս. զազգ Սեմեեանց առանձինս, եւ զկանայս նոցա առանձինս. զամենայն ազգս առանձինս, եւ զկանայս նոցա առանձինս։

Յայնմ աւուր՝ լինիցի աղբիւր բացեալ տանն Դաւթի եւ բնակչաց Երուսաղէմի՝ ի լուացումն մեղաց եւ ի պղծութենէ։

Եւ լիցի յայնմ աւուր, ասէ Տէր Զաբաւովթ, եւ ջնջեցից զանուանս կռոցն յերկրէ, եւ ոչ եւս յիշեսցին. եւ զմարգարէսն եւ զոգիս պղծութեան ի երկրէ վերացուցից։ Եւ լիցի յայնմ աւուր՝ եթէ մարգարեասցի մարդ, եւ ասասցեն ցնա ծնողքն իւրեանց՝ որ ծնան զնա՝ ոչ կեցցես, զի սուտ խօսեցար անուամբ Տեառն. եւ խոցոտեսցեն զնա ծնողքն իւրեանց՝ որ ծնան զնա, մարգարէանալ նմա։

Յայնմ աւուր՝ ամաչեսցեն մարգարէքն իւրաքանչիւր ի տեսլեանց իւրոց, մարգարէանալ նոցա։ Եւ ոչ հագցին վերարկու մազեղէն՝ սուտ խօսել։ Եւ ասասցէ՝ ոչ եմ ես մարգարէ, այր երկրագործ եմ ես, զի մարդ ինձ ծառայեցոյց յիմարութեան իմոյ։ Եւ ասասցէ ցնա մարդ՝ զի՞ են վէրքդ սոքա ի մէջ ձեռաց քոց։ Եւ ասասցէ՝ զոր վիրաւորեցան ի տանն սիրելեաց իմոց։

Սո՛ւր, սրէ՛ զիս ի հովիւս իմ, եւ ի մարդ գործակից իմ, ասէ Տէր Զաբաւովթ. հարկանեսցես զհովիւն, եւ ցրուեսցին ոչխարքն, եւ դարձուցից զձեռն իմ ի մանկունսն։ Եւ լինիցի յամենայն երկրի, ասէ Տէր, երկու մասունք ի նմա սատակեսցին եւ լքցին, եւ երրորդ մասն մնասցէ ի նմա։ Եւ անցուցից զերրորդ մասն ընդ հուր, եւ հալեցից զնոսա որպէս հալի արծաթ, եւ քննեցից զնոսա որպէս քննի ոսկի։ Նոքա կոչեսցեն զանուն իմ, եւ ես լուայց նոցա։ Եւ ասացից՝ ժողովուրդ իմ է սա, եւ նոքա ասասցեն՝ Տէր է Աստուած մեր։

Ահա աւուրք գան, ասէ Տէր, եւ բաժանեսցին աւարք քո ի մէջ քո։ Եւ ժողովեցից զամենայն ազգս ի պատերազմ ընդ Երուսաղէմ, եւ առցի քաղաքն, եւ աւերեսցին տունք, եւ պղծեսցին կանայք, եւ կէսք գերութեամբ երթիցեն, եւ մնացորդ ազգին մի՛ կորիցի ի քաղաքէ։ Եւ ելցէ Տէր եւ պատերազմեսցի ընդ ազգսն յայնոսիկ, որպէս յաւուր պատերազմի իւրում յաւուր հարկանելոյ։ Եւ կացցեն ոտք իւր յաւուր յայնմիկ ի լերինն Ձիթենեաց, որ է առաջի Երուսաղէմի յարեւելից կողմանէ. եւ պատառեսցի լեառն Ձիթենեաց յերեսաց իւրոց յարեւելից եւ յարեւմտից, հեղուն մեծ յոյժ, եւ կէս լերինն հարցի յարեւելից եւ կէս լերինն յարեւմտից։ Եւ փախիցէք ի հեղուն լերանցն, զի հեղուն լերանցն հասցէ մինչեւ ցԱսդղ։ Եւ փախիցէք որպէս փախեան յերկրաշարժին յաւուրս Ոզիայի թագաւորի Յուդայ։ Եւ եկեսցէ Տէր Աստուած իմ, եւ ամենայն սուրբք ընդ նմա։

Եւ լիցի յաւուր յայնմիկ՝ ոչ լինիցի լոյս պայծառ եւ ոչ մառախուղ։ Եւ լիցի աւուր մի՝ որ ոչ գիտասցի Տեառն, ոչ աւուր եւ ոչ գիշեր, եւ ի ժամ իրիկանի լիցի լոյս։ Եւ լիցի յաւուր յայնմիկ՝ ելանիցեն ջուրք կենդանի ի Երուսաղէմ, կէս նոցա ի ծովն առաջինն եւ կէս նոցա ի ծովն յետինն, եւ ի ձմեռն եւ ի ամարն լիցին։ Եւ լիցի Տէր թագաւոր ամենայն երկրի. յաւուր յայնմիկ լիցի Տէր մի, եւ անուն նորա մի։

Եւ դարձցի ամենայն երկիր իբրեւ զդաշտ Արաբայ, ի Գաբայէ մինչեւ ցՌեմոն ի հարաւակողմն Երուսաղէմի, եւ բարձցի եւ բնակեսցի ի տեղւոջ իւրում ի Բենիամինի մինչեւ ցդուռն առաջինն եւ մինչեւ ցդուռն անկեան եւ ի բուրգն Անանեայ մինչեւ ցհանդակ արքունի։ Եւ բնակեսցեն ի նմա, եւ նզովք ոչ եւս լինիցին, եւ Երուսաղէմ բնակեսցի յապահովի։

Եւ սա լիցի հարուած, զոր հարցէ Տէր զամենայն ազգս, որ եկեսցեն ի պատերազմ ընդ Երուսաղէմ. հալեսցի մարմին մարդոյ մինչդեռ կայցէ ի տեղւոջ իւրում, եւ աչք նոցա հալեսցին ի խոռոչս իւրեանց, եւ լեզու նոցա հալեսցի ի բերանս իւրեանց։ Եւ լիցի յաւուր յայնմիկ՝ խռովութիւն մեծ յոյժ ի Տեառնէ ի նոսա, եւ կալցեն զձեռս ընկերաց իւրեանց, եւ ելցէ ձեռն իւրաքանչիւր ի վերայ ընկերի իւրոյ։ Եւ Յուդա պատերազմեսցի ընդ Երուսաղէմ, եւ ժողովեսցի զամենայն հարստութիւն ամենայն ազգաց շուրջանակի, ոսկի եւ արծաթ եւ հանդերձ բազում յոյժ։ Եւ այսպէս հարցէ զամենայն ազգս, որ եկեսցեն ի պատերազմ ընդ Երուսաղէմ։

Եւ լիցի ամենայն որ մնասցէ ի ամենայն ազգաց, որ եկեսցեն ի պատերազմ ընդ Երուսաղէմ, եւ երկրպագեսցեն թագաւորին Տեառն Զաբաւովթայ, եւ տօնեսցեն զտօնն խորանաց։ Եւ լիցի որ ոչ ելցէ ի ցեղացն երկրի յերկրպագութիւն թագաւորին Տեառն Զաբաւովթայ, եւ ոչ եկեսցէ ի նոսա անձրեւ։ Եւ եթէ ցեղ Եգիպտացւոց ոչ ելցէ եւ ոչ եկեսցէ, եւ ոչ ի նոսա եկեսցէ, այլ հարկ դիցէ ի նոսա հարուած, զոր հարցէ Տէր զամենայն ազգս, որ ոչ ելցեն տօնել զտօնն խորանաց։ Այս է հատուցումն Եգիպտացւոց եւ հատուցումն ամենայն ազգաց, որ ոչ ելցեն տօնել զտօնն խորանաց։

Յաւուր յայնմիկ լիցի ի վերայ զանգակացն ձիոցն՝ Սուրբ Տեառն Զաբաւովթայ։ Եւ լիցին կարասիքն ի տանն Տեառն իբրեւ զաւազանս առաջի սեղանոյն։ Եւ լիցի ամենայն կարասի ի Երուսաղէմ եւ ի Յուդա՝ սուրբ Տեառն Զաբաւովթայ, եւ եկեսցեն ամենեքին որ զոհեսցեն, եւ առցեն ի նոցանէ, եւ եփեսցեն ի նոսա։ Եւ ոչ եւս լիցի քանանացի ի տանն Տեառն Զաբաւովթայ յաւուր յայնմիկ։

Եւ ասէ Տէր Զաբաւովթ. սո՛ւր, սրէ՛ զիս ի հովիւս իմ, եւ ի մարդ գործակից իմ, ասէ Տէր Զաբաւովթ. հարկանեսցես զհովիւն, եւ ցրուեսցին ոչխարքն, եւ դարձուցից զձեռն իմ ի մանկունսն։ Եւ լինիցի յամենայն երկրի, ասէ Տէր, երկու մասունք ի նմա սատակեսցին եւ լքցին, եւ երրորդ մասն մնասցէ ի նմա։ Եւ անցուցից զերրորդ մասն ընդ հուր, եւ հալեցից զնոսա որպէս հալի արծաթ, եւ քննեցից զնոսա որպէս քննի ոսկի։ Նոքա կոչեսցեն զանուն իմ, եւ ես լուայց նոցա։ Եւ ասացից՝ ժողովուրդ իմ է սա, եւ նոքա ասասցեն՝ Տէր է Աստուած մեր։

Ահա աւուրք գան, ասէ Տէր, եւ բաժանեսցին աւարք քո ի մէջ քո։ Եւ ժողովեցից զամենայն ազգս ի պատերազմ ընդ Երուսաղէմ, եւ առցի քաղաքն, եւ աւերեսցին տունք, եւ պղծեսցին կանայք, եւ կէսք գերութեամբ երթիցեն, եւ մնացորդ ազգին մի՛ կորիցի ի քաղաքէ։ Եւ ելցէ Տէր եւ պատերազմեսցի ընդ ազգսն յայնոսիկ, որպէս յաւուր պատերազմի իւրում յաւուր հարկանելոյ։ Եւ կացցեն ոտք իւր յաւուր յայնմիկ ի լերինն Ձիթենեաց, որ է առաջի Երուսաղէմի յարեւելից կողմանէ. եւ պատառեսցի լեառն Ձիթենեաց յերեսաց իւրոց յարեւելից եւ յարեւմտից, հեղուն մեծ յոյժ, եւ կէս լերինն հարցի յարեւելից եւ կէս լերինն յարեւմտից։ Եւ փախիցէք ի հեղուն լերանցն, զի հեղուն լերանցն հասցէ մինչեւ ցԱսդղ։ Եւ փախիցէք որպէս փախեան յերկրաշարժին յաւուրս Ոզիայի թագաւորի Յուդայ։ Եւ եկեսցէ Տէր Աստուած իմ, եւ ամենայն սուրբք ընդ նմա։

Եւ լիցի յաւուր յայնմիկ՝ ոչ լինիցի լոյս պայծառ եւ ոչ մառախուղ։ Եւ լիցի աւուր մի՝ որ ոչ գիտասցի Տեառն, ոչ աւուր եւ ոչ գիշեր, եւ ի ժամ իրիկանի լիցի լոյս։ Եւ լիցի յաւուր յայնմիկ՝ ելանիցեն ջուրք կենդանի ի Երուսաղէմ, կէս նոցա ի ծովն առաջինն եւ կէս նոցա ի ծովն յետինն, եւ ի ձմեռն եւ ի ամարն լիցին։ Եւ լիցի Տէր թագաւոր ամենայն երկրի. յաւուր յայնմիկ լիցի Տէր մի, եւ անուն նորա մի։

Եւ դարձցի ամենայն երկիր իբրեւ զդաշտ Արաբայ, ի Գաբայէ մինչեւ ցՌեմոն ի հարաւակողմն Երուսաղէմի, եւ բարձցի եւ բնակեսցի ի տեղւոջ իւրում ի Բենիամինի մինչեւ ցդուռն առաջինն եւ մինչեւ ցդուռն անկեան եւ ի բուրգն Անանեայ մինչեւ ցհանդակ արքունի։ Եւ բնակեսցեն ի նմա, եւ նզովք ոչ եւս լինիցին, եւ Երուսաղէմ բնակեսցի յապահովի։

Եւ սա լիցի հարուած, զոր հարցէ Տէր զամենայն ազգս, որ եկեսցեն ի պատերազմ ընդ Երուսաղէմ. հալեսցի մարմին մարդոյ մինչդեռ կայցէ ի տեղւոջ իւրում, եւ աչք նոցա հալեսցին ի խոռոչս իւրեանց, եւ լեզու նոցա հալեսցի ի բերանս իւրեանց։ Եւ լիցի յաւուր յայնմիկ՝ խռովութիւն մեծ յոյժ ի Տեառնէ ի նոսա, եւ կալցեն զձեռս ընկերաց իւրեանց, եւ ելցէ ձեռն իւրաքանչիւր ի վերայ ընկերի իւրոյ։ Եւ Յուդա պատերազմեսցի ընդ Երուսաղէմ, եւ ժողովեսցի զամենայն հարստութիւն ամենայն ազգաց շուրջանակի, ոսկի եւ արծաթ եւ հանդերձ բազում յոյժ։ Եւ այսպէս հարցէ զամենայն ազգս, որ եկեսցեն ի պատերազմ ընդ Երուսաղէմ։

Եւ լիցի ամենայն որ մնասցէ ի ամենայն ազգաց, որ եկեսցեն ի պատերազմ ընդ Երուսաղէմ, եւ երկրպագեսցեն թագաւորին Տեառն Զաբաւովթայ, եւ տօնեսցեն զտօնն խորանաց։ Եւ լիցի որ ոչ ելցէ ի ցեղացն երկրի յերկրպագութիւն թագաւորին Տեառն Զաբաւովթայ, եւ ոչ եկեսցէ ի նոսա անձրեւ։ Եւ եթէ ցեղ Եգիպտացւոց ոչ ելցէ եւ ոչ եկեսցէ, եւ ոչ ի նոսա եկեսցէ, այլ հարկ դիցէ ի նոսա հարուած, զոր հարցէ Տէր զամենայն ազգս, որ ոչ ելցեն տօնել զտօնն խորանաց։ Այս է հատուցումն Եգիպտացւոց եւ հատուցումն ամենայն ազգաց, որ ոչ ելցեն տօնել զտօնն խորանաց։

Յաւուր յայնմիկ լիցի ի վերայ զանգակացն ձիոցն՝ Սուրբ Տեառն Զաբաւովթայ։ Եւ լիցին կարասիքն ի տանն Տեառն իբրեւ զաւազանս առաջի սեղանոյն։ Եւ լիցի ամենայն կարասի ի Երուսաղէմ եւ ի Յուդա՝ սուրբ Տեառն Զաբաւովթայ, եւ եկեսցեն ամենեքին որ զոհեսցեն, եւ առցեն ի նոցանէ, եւ եփեսցեն ի նոսա։ Եւ ոչ եւս լիցի քանանացի ի տանն Տեառն Զաբաւովթայ յաւուր յայնմիկ։

Digitized by Google

վուրդ մի այ՝ զոր առացար։
* մինչև անցցէ ժողովուրդդ մեր այս, մինչև անցցէ ժողովուրդդ քո սուր, զոր ստացար։
Ա Ընկեցի՛ ի վերայ նոցա տէր զսուր և զողորմի՛ և ի զօրութենէ բառակին մեր քարայացին, և ջախջախեսցին

Ա ասեն՝ ի վերուստ խոստո-
վանեցեալ եւ վկայեալ անձամբ
եւ ի նոցանէ լսելով։

Վասն ի՞նչ եւ ազգն՝ Հրեայքն եւ
զաշխարհս մեր եւ կենցաղ զմեզ։
Ասացաւ ընկալաւ, ասացաւ եւ կուտ
եւ վասն խաչի ճառի եւ հրաշա-
գործութեան անարատին մօր ձեր
զասացս։

Ա ասեն՝ ամէն մարդ
իւրոյ եւ քաւարար աղաւնիս
զասա ։ ամէն հօր
իմ ամէն եւ փառաւո-
րեալ Հայր եւ Որդի եւ Հոգի
սուրբ աներեւոյթ եւ ոչ տես-
անելի ։

Ա ղաչեմ։

Ա ղաչեմ զքեզ, Տէր Աստուած մեր, ի
խորհրդեանս վերին մարդասիրու-
թեան քոյ, զի ընդունիցիս զաղօթս
մեր եւ զխնդրուածս մեր, զոր մատու-
ցանեմք առաջի քո ի ժամ աղաչանաց
մերոց, եւ ի ժամ ամենայն ժամանա-
կի, եւ ի տեղի ամենայն տիրապետու-
թեան քո, եւ ի ժամ ամենայն ժամա-
նակի, եւ ի տեղի ամենայն տիրապե-
տութեան քո, եւ ի ժամ ամենայն
ժամանակի, եւ ի տեղի ամենայն տի-
րապետութեան քո, եւ ի ժամ ամե-
նայն ժամանակի, եւ ի տեղի ամենայն
տիր

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

Digitized by Google

Ի՞նչ մեր. զի կատարյալք
քաղցը լուծ մի զնը երգեր
մեղրաւ, վերիմաստ նոր նը
ցուցանեն զմեզ օր լոսո օրե
մեղրատաղը հանապազ զի զօրա
ոգեղէնք, ի կարգի կրօնաւորութե
ի՞նչ մեր. զի կատարյալք
քաղցը լուծ մի զնը երգեր
մեղրաւ, վերիմաստ նոր նը
ցուցանեն զմեզ օր լոսո օրե
մեղրատաղը հանապազ զի զօրա
ոգեղէնք, ի կարգի կրօնաւորութե

Ա՛ղաւնի ասէ. Ես եմ աղաւնի
Տէր աղաւնիս. ասէր աղաւնիս
Տէր աղաւնիս. ասէր աղաւնիս

Ա՛ղաւնի։

Ա՛յս կենդանւոյս զնչութիւն ասհիպի, վն
կենդանին վասր ետանի, սնն զի
կենդանին զնչէ ասհիպի, սնն զի
զնչէ ասհիպի, սնն զի

Տ՛ասս։

Ա՛յս կենդանւոյս զնչութիւն ասհիպի, վն
կենդանին վասր ետանի, սնն զի
կենդանին զնչէ ասհիպի, սնն զի
զնչէ ասհիպի, սնն զի

Ա՛ղաւնի։

Ա՛յն զի հեր խոստասատա ըստհիմ
վն ինասանը սեվին ըստպին սին,
ասանս ասայսմ ետալհասրնդհ զի սի
զնչ գոսվեզի վն ըհսին՝ հեր հիսա
մեզհեպիսվեզնն ծասրիզնեսե սոսր
զոսրհ մեշոսր օլմասը՝ ձանըմնզնը
զոսրհասրլսասը իշնսե, վն կեձէլի
էզասին՝ գոսվեզհիզ վլնձոսսիզ
մնզը ասէսն՝ հիյսիզնի վն իհզհ
շասնը իսիհնի մեզհ էզմեզհե։

Ա՛ղաւնի։

Ա՛յ շնմեի գասպհ էզ նհոզը
մնզը, վն սիզնի գօլայնզե վնը՝
ասօզոսս սհնի իշ վն էչի սեզհ իշ
պոս իսպասեզհե ասչիմ էզնզնն
գասզմասգ, վն պոս քասհոսն իշ
սիսր գասրսր մեզհ հզհնչ էզմեզհ սա
թասչը վն նվասսր վն սոզնզ ըոս
հոսնոս, շնմեի վն ասչրմ վն
էպէսիշ էպէս, սհնի։

Ա՛ղաւնի ակնարկ,
Ա՛ղաւնիս ակճոկ վերաբեր։

Ա՛ղաւնի ակնարկ վերաբեր։

յատկանուն և փաստ

, ասեմն ,

Ո՞վ է ասել այդ խօսքը , ո՞ր գրքում է գրուած այդ մասին ,
ասեմն ,

Ես ասել եմ այդ խօսքը , գրուած է իմ սրտի և իմ միտքի մէջ , ուր ես ամէն օր կարդում եմ այդ գիրքը , ամէն ժամ , ամէն րոպէ , ամէն վայրկեան , ամէն տեղ , ուր որ գտնուում եմ ես , ուր որ գտնուում է իմ ընտանիքը , իմ հարազատները , իմ ազգը , իմ հայրենիքը , ամէն տեղ , ամէն ժամ , ամէն րոպէ , ամէն վայրկեան , ես կարդում եմ այդ գիրքը , որ կոչւում է սէր դէպի հայրենիք , սէր դէպի ազգ , սէր դէպի ընտանիք , սէր դէպի հարազատներ , սէր դէպի ամէն ինչ , որ ինձ հետ կապուած է , ինձ հետ կապուած է իմ ամբողջ էութեամբ , իմ ամբողջ հոգով և մարմնով

Digitized by Google

Աղօթքդ տեառն լիւ եղև երկիր,
և Քանխ ՚ն երկինք հաստատեցան,
և Ջուխտով բերանոյ նր ամ զօրութիք նց։

Digitized by Google

Պատուիրէ նոգի հաւերքը ար-
լատնին իմիթիշամբնը, վե ֆե-
լեքը (կեօղուն քեմերին) նոգի
հաւերը անդին երլերինին իշլերին,
կիւնն՝ կիւնէ պէյտին հաւեր քե-
լամը, վե կէշէ՝ կէշէյէ կեօս-
թերիր իլմի ։

Ծոգ տուր լիսանիլեր վե եօգ
տուր սեօզլեր, քի կեօղլերին ա-
տասը անլետսէն իշխօրիմէ ։
Ձեր եերե հայրատը անլերին քե-
լամլարը, թայ սիւնեհանդրին ուշ-
րնտասդ անլերին սեօզլերին ։
Կիւնէշէյե գուդուտաս (բասպալի) կէն
ան չատրընը, վե կենսոր (կիւնէշ)
հալվեթտէն չըգսան կիւվէր կի-
սէր սիր, վե շաղ օլուր կենսոր
եօլտաշընատա գօշատագ կիսէյինո-
ատ չէնպալար կիսէր ։
Ինչն չգտըշդ կեօղլերին ուշլարը
ատանտը, վե երկնէք մնհալը թա
կեօղուն ուշլատընատա, վե անդին
դէս

Երկինք պատմեն զըղ
փառս Աստուծոյ, և զգործս
ձեռաց նորա պատմէ հաստատուն ։
Օր՝ աւուր բղխէ զբան. և գիշեր՝ գիշերի ցուցանէ զգիտութիւն ։
Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսին ձայնք նոցա ։

Ընդ ամ՝ երկիր ել բաժանումն նոցա, մինչև ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա ։
Յարեւու եհար վրանս իւր, և ինքն որպէս փեսայ ել ելանէ յառաջասաւոր իւրմէ, և ցնծայ նա որպէս հսկայ յընթանալ ճանապարհս իւր ։

Ի ծագաց երկնից են ելք նորա, և հանգիստս նոր մինչև ի ծագս նորուն, և ոչ

Digitized by Google

փրկիչ էմ։

Ժամ։ տէր օգնական իմ է և
սրտի իմոյ ատելի առ յիմ
բերանոյ իմոյ, և խոնհարե-
ցից իմոյ

Հղիցին ձեռք հիմոյ թանձ
ոտից

Ասէ տէր ցիս ցիս ցիս ցիս
յայնժամ անգիծ եղէց՝ և
ոչ ասելոցն ինչ,
ծառայս քո։

Եւ յօժարեսցին այսոքիկ
զաղաղեսցից իմոց ընդ այս
ի միասին։ յանդուստ իւր ոմն
ասէ ցնա՝ մի՛ կամիր առնուլ
զիս։

Ես ոչ կամիմ զայս, ի պահել
ձեզ զայս, ի պահել նմա հա-
ւատացեալ զայս։

Անգին ծառայ քո պահեաց
զայս, ի պահել նմա քաղ-
ցեալ էի և ոչ կերուցեր ինձ։

Եւ քանզի ես ոչ կարացի
կարող առնուլ ի միտ։ ի
ձեռն ասելոցն ինչ

Ա Ոչ ոք ինձ առնու զանձն իմ, այլ ես դնեմ զանձն իմ ի նմանէ։ Իշխանութիւն ունիմ դնել զանձն իմ, եւ իշխանութիւն ունիմ առնել զանձն իմ։ Զայս պատուէր ընկալայ ի Հօրէ իմմէ։ Ես եմ հովիւ բարի։ Հովիւ բարի զանձն իւր դնէ վասն ոչխարաց։ Ես եմ հովիւ բարի, եւ ճանաչեմ զիմս, եւ ճանաչին զիս իմ։ Որպէս ճանաչէ զիս Հայր, եւ ես ճանաչեմ զՀայր։ Եւ զանձն իմ դնեմ վասն ոչխարաց։ Եւ ունիմ այլ ոչխարս, որ ոչ են յայսմ գաւազանէ։ Եւ զսոսա պարտ է ինձ բերել, եւ ձայնի իմում լսիցեն, եւ եղիցի մի հօտ, եւ մի հովիւ։ Վասն այսորիկ զիս սիրէ Հայր, զի ես զանձն իմ դնեմ, զի առցէ զայն։ Ոչ ոք առնու զանձն իմ, այլ ես դնեմ զանձն իմ ի նմանէ։ Իշխանութիւն ունիմ դնել զանձն իմ, եւ իշխանութիւն ունիմ առնել զանձն իմ։ Զայս պատուէր ընկալայ ի Հօրէ իմմէ։ Ես եմ հովիւ բարի։ Հովիւ բարի զանձն իւր դնէ վասն ոչխարաց։ Ես եմ հովիւ բարի, եւ ճանաչեմ զիմս, եւ ճանաչին զիս իմ։ Որպէս ճանաչէ զիս Հայր, եւ ես ճանաչեմ զՀայր։ Եւ զանձն իմ դնեմ վասն ոչխարաց։ Եւ ունիմ այլ ոչխարս, որ ոչ են յայսմ գաւազանէ։ Եւ զսոսա պարտ է ինձ բերել, եւ ձայնի իմում լսիցեն, եւ եղիցի մի հօտ, եւ մի հովիւ։ Վասն այսորիկ զիս սիրէ Հայր, զի ես զանձն իմ դնեմ, զի առցէ զայն։ Ոչ ոք առնու զանձն իմ, այլ ես դնեմ զանձն իմ ի նմանէ։ Իշխանութիւն ունիմ դնել զանձն իմ, եւ իշխանութիւն ունիմ առնել զանձն իմ։ Զայս պատուէր ընկալայ ի Հօրէ իմմէ։

Ա Ոչ ոք ինձ առնու զանձն իմ, այլ ես դնեմ զանձն իմ ի նմանէ։ Իշխանութիւն ունիմ դնել զանձն իմ, եւ իշխանութիւն ունիմ առնել զանձն իմ։ Զայս պատուէր ընկալայ ի Հօրէ իմմէ։ Ես եմ հովիւ բարի։ Հովիւ բարի զանձն իւր դնէ վասն ոչխարաց։ Ես եմ հովիւ բարի, եւ ճանաչեմ զիմս, եւ ճանաչին զիս իմ։ Որպէս ճանաչէ զիս Հայր, եւ ես ճանաչեմ զՀայր։ Եւ զանձն իմ դնեմ վասն ոչխարաց։ Եւ ունիմ այլ ոչխարս, որ ոչ են յայսմ գաւազանէ։ Եւ զսոսա պարտ է ինձ բերել, եւ ձայնի իմում լսիցեն, եւ եղիցի մի հօտ, եւ մի հովիւ։ Վասն այսորիկ զիս սիրէ Հայր, զի ես զանձն իմ դնեմ, զի առցէ զայն։ Ոչ ոք առնու զանձն իմ, այլ ես դնեմ զանձն իմ ի նմանէ։ Իշխանութիւն ունիմ դնել զանձն իմ, եւ իշխանութիւն ունիմ առնել զանձն իմ։ Զայս պատուէր ընկալայ ի Հօրէ իմմէ։

Ի սաղ
(շնորհա-
թիւնը) զեմմնընտրեալ
հոգեշահ ամէնէրնի սէնինի կերօ-
ղայաքաղաքին ամէնէրնի կերօղա-
էրնի խաչախնէրնին։

Սէնինի ամէն պատճառով չխա-
տիլ սէնինի գործերնին հոգեշնոր-
հալ ամէն։ Սէնինի էլին պուլտան
չխատիլ ամէնինի գործերնին իւրէ
ալլահ օգնական։

Ամէնէն կարևոր ուրիշ ամէնէ-
րնին աման։ Սէնինի ամէն ասա-
ղընին ամէնէրի կերկի ու ծանր
ամանէրնի։

Ամէնինի լաթիվ էյլիքներնին է-
րիշտիրմէնին ամար, սէնինի գործ-
նեայի ամար ալլահ ամէնինի
պահպանիլ։

Ամէնէն կօմիւր ալիւէտ, սէնի
ամար վէրմին ուշրան կիւնլերի իւրէ
եպէտ ալլահ եպէտ։

Պէօյիւք ախլաղ անլըն իհթիշամը
սէնինի գործերնին իւրէ սէնինի իհ-
թիշամլընի սէնի պէօյիւք շէօհրէթի
նի գօյմազլըղըն անլըն իւրէրինէ։
Ֆէնէրնէ լայըգ եպէտ եղմէզլիկին ան-
մամէ եպէտ ալլահ ամանէթինին
եղմէմէկ եպէտ։ Ֆիւրսաթ չ ե-
ղմէզլիկին սէնինի իւրէրինինին
ֆիւրսաթլարընը իլէ
ֆիւրսաթլարընը իլէ։

Փասիլշահ ղուսպիւյիւ ուամուա եվ
ալը, հաղ թէհլիւնլըն ինսայէթի
իլէ սաղլըղընա չխմալը։

Ամէնինի էլին պուլտան չխմալը
ախշամլարընը իւրէրինէ։ Վի
սէնինի գործերնին իլէ զայէթ
սէնինի գործերնին իլէ զայէթ
իլէ փասիլշահ սէվինճէնէ, վի
իլէ ղուսպիւյիւ ալը, ամէնինի
ամէնինի գործերնին իլէ զայէթ
իլէ փասիլշահ սէվինճէնէ, վի
իլէ ղուսպիւյիւ ալը, ամէնինի
գործերնին իլէ զայէթ իլէ փա-
սիլշահ սէվինճէնէ, վի իլէ ղուս-
պիւյիւ ալը, ամէնինի գործերնին
իլէ զայէթ իլէ փասիլշահ սէ-
վինճէնէ, վի իլէ ղուսպիւյիւ ալը,

ա

տու, վի խոտացուցած ծիծիկնիկ տիկ
ոչ ոչ ոչ

ցըտուեցան ամ՝ ոսկերք իմ։ Եւ ո՞վ
տայցէ զիս՝ եւ ընդունիցի ի գերեզմանս
եւ ծածկեսցէ զիս։ Եւ ես գիտեմ զի
փրկիչ իմ կենդանի է։ Եւ յետ մահուան
յարուցանէ զիս։ Եւ ես յարիցեմ ի
մեռելոց։ Եւ կրկին մաշեցայց ես
ի մարմնոյ իմմէ։ Եւ տեսից զԱստուած
իմ։ Զոր ես տեսից ինքն ինձ։ Եւ
աչք իմ տեսցեն զնա։ Եւ ոչ օտար։
Պահեցեալ է յոյս իմ յանդիման իմ։
Զի արդարեւ ասիցեն ինձ։ Ընդէ՞ր
հալածեցաք զնա։ Եւ արմատ բանին
գտաք ի մէնջ։ Երկնչեցարուք դուք
յերեսաց սրոյ։ Զի սուր է սուտ
ամենայն։ Զի գիտիցէ դատաստան։
Եւ ոչ ոք ասիցէ։ Ես եմ ոչ ինչ։
Ամենայն ուրեք ի ձեռն ամենայն
ամենայնի։ Ես եմ ոչ ինչ։ Ամենայն
ուրեք ի ձեռն ամենայն ամենայնի։
Ես եմ ոչ ինչ։ Ամենայն ուրեք ի
ձեռն ամենայն ամենայնի։ Ես եմ
ոչ ինչ։ Ամենայն ուրեք ի ձեռն
ամենայն ամենայնի

Ա

Ես զքեզ երեկ ինչքիչամ վերսկսե-
լէ զիւրեմէն ընտանիէն, յայնօրէնս չէիմ
ճանչեր ընտանիս, յայնօրէնս չէիմ
տես մեր տեղէն հեռացէլ տեղը։

Ես զքեզ երեկ ինչքիչամ վերսկսե-
լէ զիւրեմէն ընտանիէն, յայնօրէնս չէիմ
ճանչեր ընտանիս, յայնօրէնս չէիմ
տես մեր տեղէն հեռացէլ տեղը։

Ես զքեզ երեկ ինչքիչամ վերսկսե-
լէ զիւրեմէն ընտանիէն, յայնօրէնս չէիմ
ճանչեր ընտանիս, յայնօրէնս չէիմ
տես մեր տեղէն հեռացէլ տեղը։

Ես զքեզ երեկ ինչքիչամ վերսկսե-
լէ զիւրեմէն ընտանիէն, յայնօրէնս չէիմ
ճանչեր ընտանիս, յայնօրէնս չէիմ
տես մեր տեղէն հեռացէլ տեղը։

Աստուածային Գրոց Հայկական Թարգմանութեան Նորագիւտ Հատուածներ

Ի ՍԱՂՄՈՍԱՐԱՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՏԵԱՆԻՑ

Ա

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՍՄԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԵՐ ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲՈՍԻ

Տէրն ի երկինք լսէաւ իւրով.

Աղբիւր կենդանական օրէն վարդեցաք
իւր ։

Աղջիկ դուստր Աբրահամու ։ Հաղորդեցաք
նմին ։ Ի՛ն

ւոյր զօրութեցդ • առ ինքն ի Քրիստոս փառաց ։

Ալլելուիա ։ Թագաւորութիւն քո Քրիստոս է յամենայն դարս ։ Ալլելուիա ։

Ի սկզբանէ էր Բան, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն։ Նա էր ի սկզբանէ առ Աստուած։ Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա ոչինչ եղեւ, զոր եղեւ։ Ի նմա կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան։ Եւ լոյսն յաղթութեան մէջ կը լուսաւորէ, եւ խաւարը չյաղթեց զայն։ Եղաւ մարդ մը՝ որ Աստուծմէ զրկուած էր անունով Յովհաննէս։ Ան եկաւ իբրեւ վկայ, որ վկայէ լոյսին համար, որպէսզի բոլորը հաւատան անոր միջոցով։ Ինք լոյսը չէր, այլ եկաւ որ վկայէ լոյսին համար։ Ճշմարիտ լոյսը, որ կը լուսաւորէ ամէն մարդ, կու գար աշխարհ։ Ան աշխարհի մէջ էր, եւ աշխարհ անոր միջոցով եղաւ, բայց աշխարհ չճանչցաւ զայն։ Ան եկաւ իր տունը, բայց իր ժողովուրդը չընդունեց զայն։ Բայց անոնք որ ընդունեցին զայն, անոնց տուաւ Աստուծոյ զաւակներ ըլլալու իրաւունքը, անոնց՝ որոնք կը հաւատան անոր անունին։ Անոնք ծնած են ոչ թէ արիւնէ կամ մարմնաւոր կամքէ կամ մարդու կամքէ, այլ Աստուծմէ։ Եւ Բանը մարմին եղաւ եւ մեր մէջ բնակեցաւ, լի շնորհքով եւ ճշմարտութեամբ։ Մենք տեսանք անոր փառքը, Հօրմէ միածնի փառքը։

Ալլելուիա ։ Թագաւորութիւն քո Քրիստոս է յամենայն դարս ։ Ալլելուիա ։

Ես եմ հովիւ բարի։ Հովիւ բարին իր կեանքը կու տայ ոչխարներուն համար։ Վարձկանը, որ հովիւ չէ եւ ոչխարները իրեն չեն պատկաներ, կը տեսնէ գայլը որ կու գայ, կը լքէ ոչխարները եւ կը փախչի, եւ գայլը կը յափշտակէ զանոնք եւ կը ցրուէ։ Վարձկանը կը փախչի, որովհետեւ վարձկան է եւ ոչխարներուն համար չի հոգար։ Ես եմ հովիւ բարի։ Ես կը ճանչնամ իմ ոչխարներս եւ իմ ոչխարներս կը ճանչնան զիս, ինչպէս Հայրը կը ճանչնայ զիս եւ ես կը ճանչնամ Հայրը։ Ես իմ կեանքս կու տամ ոչխարներուն համար։ Ունիմ նաեւ ուրիշ ոչխարներ, որոնք այս գաւարէն չեն։ Զանոնք ալ պէտք է որ առաջնորդեմ, եւ անոնք ալ պիտի լսեն ձայնս, եւ պիտի ըլլայ մէկ հօտ մը եւ մէկ հովիւ։ Հայրը կը սիրէ զիս, որովհետեւ իմ կեանքս կու տամ, որպէսզի զայն նորէն առնեմ։ Ոչ ոք կրնայ զայն ինձմէ առնել, հապա ես զայն ինքնակամ կու տամ։ Իշխանութիւն ունիմ զայն տալու եւ նորէն առնելու։ Այս պատուէրը ստացայ Հօրմէս։

Ալլելուիա ։ Թագաւորութիւն քո Քրիստոս է յամենայն դարս ։ Ալլելուիա ։

Ի՛ւր

Ա՛ռ քեզ տէր հասկատրճի՝ զանձն իմ. ահա իմ ի՛ւր քեզ յուսացայ՝ մի՛ ամաչեցից . և մի՛ ծիծաղեացին զինեւ թշնամիք իմ։

Ա՛մենեքեան որ համբերեն քեզ մի՛ ամաչեցին, այլ ամչեսցին անօրէնք յունայնութեամբ իւրեանց։

Ճանապարհս քո ա՛ռ ցիս ինձ , և գշաւիղս քո ուսո՛ւ ինձ։

Ընթացո՛ւր զիս ի ճշմարտութեա՛ն քո՛ւմ և ուսո՛ւ զիս , զի դու ես Աստուած փրկիչ իմ . և ես քեզ համբերի զօրհնեալդ։

Յիշեա՛ ա՛ռ՝ զգթութի՛ւնս քո և զողորմութի՛ւնս քո՝ որ են յաւիտենից։

Զմեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր . այլ յիշեա՛ զիս ա՛ռ ըստ ողորմութեան քո՛ւմ՝ վասն քաղցրութեան քոյ , զի քաղցր և ուղիղ ես տէր։

Ա՛ռաջնորդեսցէ զիս ի ճշմարտութեա՛ն իւր՝ և ուսցէ զիս , զի դու ես Աստուած փրկութեան իմոյ , և զքեզ համբերեցի զօրհնեալդ։

Յիշեա՛ տէր զողորմութի՛ւնս քո՝ և զգթութի՛ւնս քո՝ զոր ունիս յաւիտենից։

Ի՛ւր

Ա՛ռ քեզ տէր զանձն իմ. ահա իմ ի՛ւր քեզ յուսացայ՝ մի՛ ամաչեցից . և մի՛ ծիծաղեացին զինեւ թշնամիք իմ։

Ա՛մենեքեան որ համբերեն քեզ մի՛ ամաչեցին , այլ ամչեսցին անօրէնք յունայնութեամբ իւրեանց։

Ճանապարհս քո ա՛ռ ցիս ինձ , և գշաւիղս քո ուսո՛ւ ինձ։

Ընթացո՛ւր զիս ի ճշմարտութեա՛ն քո՛ւմ և ուսո՛ւ զիս , զի դու ես Աստուած փրկիչ իմ . և ես քեզ համբերի զօրհնեալդ։

Յիշեա՛ ա՛ռ՝ զգթութի՛ւնս քո և զողորմութի՛ւնս քո՝ որ են յաւիտենից։

Զմեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր . այլ յիշեա՛ զիս ա՛ռ ըստ ողորմութեան քո՛ւմ՝ վասն քաղցրութեան քոյ , զի քաղցր և ուղիղ ես տէր։

Ա՛ռաջնորդեսցէ զիս ի ճշմարտութեա՛ն իւր՝ և ուսցէ զիս , զի դու ես Աստուած փրկութեան իմոյ , և զքեզ համբերեցի զօրհնեալդ։

Պատուիրեա՛ տէր զողորմութի՛ւնսդ ի վերայ ինձ , զոր խոստացար ծառայի քում , մտիցէ՛ողորմութի՛ւնդ ի գիրկս իմ , զի ողորմելի եմ ես . և ի նեղութեան իմում՝ ապրեցո՛ւցես զիս , և ոչնչացո՛ւցես զթշնամիս իմ , զի ծառայ քո եմ ես։

Ա՛ռաջնորդեսցէ զիս ի ճշմարտութեա՛ն իւր՝ և ուսցէ զիս , զի դու ես Աստուած փրկութեան իմոյ , և զքեզ համբերեցի զօրհնեալդ։

Յիշեա՛ ա՛ռ՝ զգթութի՛ւնս քո և զողորմութի՛ւնս քո՝ որ են յաւիտենից։

Զմեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր . այլ յիշեա՛ զիս ա՛ռ ըստ ողորմութեան քո՛ւմ՝ վասն քաղցրութեան քոյ , զի քաղցր և ուղիղ ես տէր։

Ա՛ռաջնորդեսցէ զիս ի ճշմարտութեա՛ն իւր՝ և ուսցէ զիս , զի դու ես Աստուած փրկութեան իմոյ , և զքեզ համբերեցի զօրհնեալդ։

Պատուիրեա՛ տէր զողորմութի՛ւնսդ ի վերայ ինձ , զոր խոստացար ծառայի քում , մտիցէ՛ողորմութի՛ւնդ ի գիրկս իմ , զի ողորմելի եմ ես . և ի նեղութեան իմում՝ ապրեցո՛ւցես զիս , և ոչնչացո՛ւցես զթշնամիս իմ , զի ծառայ քո եմ ես։

Digitized by Google

Եղեռն էինք, և ես քեզ հետ
Հարսնացայ ի քեզ։
Պահեսցէ զանձն իմ և փրկեսցէ
զինս, և մի՛ յաւելցէ եղծանել
Նոյնիսկ առեցիկս զինս։
Տիրեսցէ զանձինն իմ և քեզ ըստ-
զուարճ եղիցին, առաքեա՛ զերծ ի
զնամ մեղաս իմ։
Տիրս զինուորութենէն իմ զի ըստ-
զուարճ եղիցին, և քեզ ինձ
խնդոյ հնձան զինս։
Ա՛ստղեր ասեն ինձ, թէ ո՞ւր ես
զուարճանաս յայժ, և՝ի վշտացս
իմոց հնձան զինս։
Ա՛ստղեր ասեն ինձ և ողբասցեն
ինձ, զի մեռանիս և ապրեցա
եմ ես։
Ա՛ստղաւ ասեն և ողբասցեն
ինձ, զի մեռանիս և ապրեցա
զուտս իմ։
Ա՛նէծք իմ յայժմ ամա՛ռ ասեն,
և ոչ հանեն յորդւոցէնէ
զուտս իմ։
Ա՛նէծք իմ յայժմ ամա՛ռ ասեն,
և ոչ հանեն յորդւոցէնէ
իւր ուսուցանել ինձ։
Օ՛ղորմելի՜ է ասր երկիւղած-
ութեան իւրոյ, և զկատարեալսն
գիտեցե՛ք, և զարահ ինր ժառանգ-
գեսցէ։
Ա՛յնպէս ինր՝ի ըստրուածս հոգ-
ւոյն, և զարահ ինր ժառանգ
նատարած յորդւոցն և հանձեցաւ։
Ա՛ստղ

Ա՛ի կորուսանելոր ընդ առաւ-
փառաց գրոց։

Տէր սիրեցի զվայելչութիւնն տանն քո , և զտեղի յարկի փառաց քոց։

Լսելոց տուր ուրախութիւն և ցնծութիւն , և ցնծասցին ոսկերք խոնարհեցուցեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո յմեղս իմ , և զամենայն անօրէնութիւնս իմ ջնջեա։

Սիրտ սրբութեան արա յիս Աստուած , և հոգի ուղիղ նորոգեա յորովայնի իմում։

Մի՛ մերժեր զիս յերեսաց քոց , և հոգի սրբութեան քո մի՛ առնուր յինէն։

Դարձո՛ զիս ի խնդութիւն փրկութեան քոյ , և հոգւով գերագոյնաւ հաստատեա զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո , և ամբարիշտք ի քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարեանց արեանց Աստուած , Աստուած փրկութեան իմոյ , ցնծասցի լեզու իմ զարդարութիւն քո։

Տէր զբերանս իմ բա՛ց , և բերան իմ պատմեսցէ զգովութիւն քո։

Զի եթէ կամեցար պատարագի , տացի գնա՛ , ողջակէզս մի՛ հաճեսցիս։

Պատարագ Աստուծոյ հոգի համակեալ , սիրտ համակեալ և խոնարհեալ զԱստուած մի՛ արհամարհեսցէ։

Մատո՛ զհաճոյս Սիովնի , և շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս պատարագս արդարութեան , ընծայս և ողջակէզս , յայնժամ մատուսցեն յարկի քում զեղջս։

ԻԸ

Ալելուիա • Ալելուիա։

Ընդ հայելիսն • Ալելուիա։

Ընդ հայելիսն ի մարգարէսն ասացեալ է առ Աստուած , զի ոչ ինչ ինքեան ունիցի , այլ զամենայն ինչս ի Տեառնէ ակնկալեսցէ , զոր ասացեալ է Դաւիթ , թէ Ոչ ինչ պակասեսցի ինձ , զի դու ես բաժին իմ Տէր։ Եւ Եսայի ասէ , թէ Ոչ ինչ ունիցի ինքեան , այլ ակնկալեսցէ ի Տեառնէ։ Եւ Երեմիա ասէ , թէ Ոչ ինչ ունիցի ինքեան , այլ ակնկալեսցէ ի Տեառնէ։ Եւ Դաւիթ ասէ

զվայելչութիւնն առաւոն, և
ոչ ոք ի մեզ ի մտի առնու։ * առաւաւեր ինձ
ի սուն ուն զնում առուրս կե-
նաց իմոց • զի ոչ եղիցի ինձ
ուրիշաս զանձն իմ, և մի՛ ընդ-
առս աչիւնահեղ զկեանս իմ։
Ոչոց ձեռք իւրեանց յանօ-
րէնութիւն են, և աջ նոցա լի է
կաշառօք։
Ես յամբաստանէ իմում գնա-
ցի, փրկեա զիս ուր և ողոր-
մեա ինձ։
Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան,
յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից
զքեզ։
Ազնիւ գործ է. ինչպէս ծածկել
էր • Ի.Ը.

Տէր լուր իմ և կեանք իմ
ես յուսացի երկեայց •
ուր ապաւէն կենաց իմոց ես
յուսացայց դուղացայց։

Ի մերձենալ առնել չարագոր-
ծաւորք զմարմինս իմ • նեղ-
ողքն իմ, և թշնամիք իմ
նոքա տկարացան և անկան։
Եթէ պատերազմեսցի ի վրայ
իմ պատերազմ, ոչ երկիւղիցէ
սիրտ իմ • թէ յարիցեն ի
վերայ իմ ձակատամարտս,
առ սմայն և այսուհետև ի քեզ
ուր յուսացայց։
Ո՞վ մի խնդրեցի ի տանէ և
զտից աղաչեմ, զնակիրել ինձ
ի տան տեն զնում առուրս կե-
նաց իմոց • * առեսանել ինձ
զվայելչութիւնն առաւոն, և
ոչ ոք ի մեզ ի մտի առնու։ * ըստպիրնին զիչնէթինի կեօրմէք
իչիւն,
ըստպիրնին խանէ սիրնտ առքին օլմայ
• պիրնին ձիւմլէ կիւնլէրինտե ըստպ-
ամուռ

ուղիղս։

(Ես նոյնպէս քեզ կ՚ասեմ, որ դուն
ես ապաշխարեցիր քու՝ նոյնպէս ինձ ի շաւիղս քո
ծանապարհին քու՝, առանց
զլանալու ելար զնա՝ ի
զրկանացդ։)

Թողուր զնա՝ ի հովուել
քո։

Ոչ զի ես մայր իմ եմ թողուն
զնա, և ոչ ընկալեալ
զնա։

(Զի ես մայր իմ եմ թողուն
զնա՝ և ոչ ընկալեալ զնա՝ ի
հովուել քո։)

Եւ ի գարձուցանելդ զերեսս
քո յիմէնէն, և մի խոստովիր քոյ
հոգւոյ ի ծառայէ քումմէ։

(Գնահատեա իմ լեր ասէր, և
մի՛ անուագեր զնա՝, և մի՛
թողուր զնա՝ փրկիչ
իմ։

Ոչ զի ես մայր իմ եմ թողուն
զնա, և ոչ ընկալեալ
զնա։

Թողուր զնա՝ ի հովուել
քո։

Եւ ի գարձուցանելդ զերեսս
քո յիմէնէն, և մի՛ խոստովիր քոյ
հոգւոյ ի ծառայէ քումմէ։

Ես ինձ ասէր, թէ ի ծառայէ
քումմէ, զի ես ծառայ քո եմ,
ընդ որում ասացեր ինձ
զիս

Աղօթս Դաւթեան. Ի՛

Ա՛նա ճիրանաւ էթեամբ եւս պահեմ ապրիլ՝ սիրեցից ամենայն ժամ զՏէր. ընդ ինձ ոչ հաստատեսցի նենգ. ոչ ատեցից զժողովս չարագործաց, եւ ընդ ամբարիշտսն ոչ նստիցի։ Ընկալ զիս Տէր ըստ բանի քում՝ եւ կեցից. եւ մի՛ ամաչեցուսցես զիս յուսոյ իմմէ։ Ականջալուր լեր աղաչանաց իմոց, յորժամ աղաղակեմ առ քեզ, յորժամ վերացուցանեմ զձեռս իմ առ տաճար սուրբ քո։ Մի՛ հաւասարեր զիս ընդ մեղաւորսն, եւ ընդ գործաւորս անօրինութեան մի՛ կորնչեցուսցես զիս. որ խօսին ընդ ընկերս իւրեանց զխաղաղութիւն, եւ չարութիւն ի սիրտս նոցա։ Տո՛ւր նոցա ըստ գործոց նոցա, եւ ըստ չարութեան ուսմանց նոցա. ըստ գործոց ձեռաց նոցա տո՛ւր նոցա հատուցումն նոցա, զի ոչ իմացան զգործս Տեառն, եւ զգործս ձեռաց նորա կործանեսցէ, եւ ոչ շինեսցէ զնոսա։ Օրհնեալ է Տէր, զի լուաւ զձայն աղաչանաց իմոց։ Տէր զօրութիւն իմ եւ պատսպարիչ իմ է, եւ յուսացաւ սիրտ իմ ի նա, եւ օգնեցաւ ինձ, եւ ծաղկեցաւ մարմին իմ, եւ յամենայն կամաւ իմով խոստովանեսցիմ նմա։ Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ է, եւ պատսպարութիւն փրկչութեան օծելոյ իւրոյ է։ Կեցո՛ զժողովուրդ քո, եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւն քո, եւ հովուեա՛ զնոսա, եւ բարձր արա զնոսա մինչեւ յաւիտեան։

Աղօթս Դաւթեան. Ի՛

Տէր, մի՛ յանդիմաներ զիս ի բարկութեան քում, եւ մի՛ ի սրտմտութեան քում խրատեր զիս։ Ողորմեա՛ ինձ Տէր, զի տկա՛ր եմ ես. բժշկեա՛ զիս Տէր, զի խռովեցան ոսկերք իմ. եւ անձն իմ խռովեցաւ յոյժ. եւ դու, Տէր, մինչեւ յե՞րբ։ Դարձի՛ր, Տէր, եւ հանգո՛ւսո զանձն իմ. փրկեա՛ զիս վասն ողորմութեան քոյ։ Զի ոչ է յիշող զքեզ ի մահու, եւ յԱդի ո՞ խոստովանեսցի քեզ։ Վաստակեցայ ի հառաչանս իմ, լուայցէ ամենայն գիշեր անկողին իմ, արտասուօք իմովք մահիճ իմ հալեցից։ Խռովեցաւ ի բարկութենէ աչք իմ, ծերացայ ի մէջ ամենայն թշնամեաց իմոց, մի՛ մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց,

գեղցի լսուածին տղան առնել ինքնին ինչպիսիները • վե տէչտ իսկ ինչպիսին ինչպիսիները • վե ինչպիսին ինչպիսին ինչպիսին

բուքին նորա։

Զայն ունն ի վերայ ջուրց, և ասէ փառաց որոտաց . և առն ինքն ի վերայ ջուրց բազմաց։

Զայն ունն զօրութեամբ, և ձայն ունն մեծավայելչութեամբ։

Զայն ունն փշրէ ղմայրսն , և առնէր ունր ղմայրսն լիբանանու ։

Եւ փոխեսցէ զնոսա ոսկի մատաղաստուկին լիբանանու , որ սիրելին ի որպէս զորդիս միեղջերուց ։

Զայն ունն հատանէ զբոց հրոյ . ձայն ունն շարժե զանապատսն , և խռովեցուցանէ անապատսն կադէս ։

Զայն ունն հատուցանէ զեղջերուս , և յայտնի առնէ զանտառս . * ի տաճարի նո՛ր ամենեքեան ասացեն զոլ փառս նորա ։

Տէր զԱրհեղէցս նստուցանէ , և յաւիտեան թագաւորեսցէ տէր ։

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրում տացէ . և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ի խաղաղութիւն ։

(մատուցանել իւր (զանխմիթ էութիւնդ։

Մատուցանեմ քեզ ես ողջակէզ ընծայ զանձինս իմ ի վերայ զոհարանիդ . վն կենդանի ՀՀ-ծոյ իմոյ ։ Մատուցանեմ քեզ զանձինս իմ էպէտի ։ Մատուցանեմ քեզ զանձինս իմ եպէտի վառարանիդ ես աշտարակ կենդանի, ընդունի փառաշնչեցիր ես ինձ զանձինս իմ ընդ անուշահոտ ծխոյ քոյ ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ոչխարաց եւ զեղջերուաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ցուլից ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ոչխարաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ աղաւնեաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ծիրանեաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ոչխարաց եւ զեղջերուաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ցուլից ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ոչխարաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ աղաւնեաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ծիրանեաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ոչխարաց եւ զեղջերուաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ցուլից ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ոչխարաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ աղաւնեաց ։

Մատուցանեմ սիրով զանձինս իմ ընդ ողջակէզ ծիրանեաց ։

Digitized by Google

Աղջիկ գառնիկ . օրհնութիւն
նաւակատեաց պատմութիւն .

Ի ԿԱՄ

Ի ԿԱՄ

Աղջիկ գառնիկ . իշահարկ քրիստի պէս
նիկ ալաչընչա բարեպաշտին սէր
ընտանեաց . ի ԿԱՄ

Ա՛ղջիկ գառնիկ ի՛մ սիրելի՛ քրիստոսի
նման անմեղ եւ ա՛ռ
նորին պարտիզն զիմաստութեան իմ
կեանս .

Ա՛ղջիկ գառնիկ ի՛մ՝ կարդացի առա-
քեալ , եւ բժշկեցեր զիս . ա՛ռ
հաներ ի՛ ժ՛ոխոց զանձն
իմ . փրկեցեր զիս յայնցանէ
ար իջանեն ի՛ գու՛ռ .

Աղջիկս աստղիկ ա՛ռն ձգէ
նէր . խոստովան եղեր քրի-
շտոսակից սրբուհեաց նէր .

Աղջիկս քրիստոսի ե՛ ի՛ բարկու-
նէր , եւ կեանք ա՛ռն ի՛ կամաց
նորա .

Ի՛նձ երանելի՛ հանգիստն լա-
լեք . առաւաւտու եղիցի ո-
րախութիւն .

Ա՛ս առաջի՛ ի՛ բարեկենդա-
նեաւ իմում , քեզ ա՛յլ սաստա-
նեցայց յառնելոյն . * ա՛ռ ի՛
կեանս քո եղաւ գեղեցիկ իմոյ
զօրութե՛ , գարձուցեր զերեսս
քո յինէն՝ եւ ես եղէ խռովեալ .

Ա՛ռ քեզ առի կեանս կարդացի ,
առ ա՛ծ իմ աղաչեցի . *
զինէն օգուտս ե՛ քեզ յարու-
նեալ իմմէ , քեզ ի՛ գերեզ-
մանէ իմմէ .

Ա՛ր ի՛նչ քեզ հատ խոստովան
առնելոյն առ քեզ կամ ապաս-

Աղջիկս գառնիկ . իշահարկ քրիստի պէս
նիկ ալաչընչա բարեպաշտին սէր
ընտանեաց . ի ԿԱՄ

Ա՛ղջիկ գառնիկ ի՛մ սիրելի՛ քրիստոսի
նման անմեղ եւ ա՛ռ
նորին պարտիզն զիմաստութեան իմ
կեանս .

Ա՛ղջիկ գառնիկ ի՛մ՝ կարդացի առա-
քեալ , եւ բժշկեցեր զիս . ա՛ռ
հաներ ի՛ ժ՛ոխոց զանձն
իմ . փրկեցեր զիս յայնցանէ
ար իջանեն ի՛ գու՛ռ .

Աղջիկս աստղիկ ա՛ռն ձգէ
նէր . խոստովան եղեր քրի-
շտոսակից սրբուհեաց նէր .

Աղջիկս քրիստոսի ե՛ ի՛ բարկու-
նէր , եւ կեանք ա՛ռն ի՛ կամաց
նորա .

Ի՛նձ երանելի՛ հանգիստն լա-
լեք . առաւաւտու եղիցի ո-
րախութիւն .

Ա՛ս առաջի՛ ի՛ բարեկենդա-
նեաւ իմում , քեզ ա՛յլ սաստա-
նեցայց յառնելոյն . * ա՛ռ ի՛
կեանս քո եղաւ գեղեցիկ իմոյ
զօրութե՛ , գարձուցեր զերեսս
քո յինէն՝ եւ ես եղէ խռովեալ .

Ա՛ռ քեզ առի կեանս կարդացի ,
առ ա՛ծ իմ աղաչեցի . *
զինէն օգուտս ե՛ քեզ յարու-
նեալ իմմէ , քեզ ի՛ գերեզ-
մանէ իմմէ .

Ա՛ր ի՛նչ քեզ հատ խոստովան
առնելոյն առ քեզ կամ ապաս-

Digitized by Google

Ա՛ն ինձ զայն ասացեալն իմ ասել, զի
ես ոչ ասացի զայն ինձ, այլ զի ասացի
զայն ինձ ի Հոգւոյն սրբոյ, որ խօսեցաւ
ընդ իս, եւ ասաց ինձ զայն։ Ա՛յլ եւ
զայն ասացի, զի ոչ ինքն ինձ ի սկզբանէ
ասաց, այլ ես ինքն ի սկզբանէ գիտացի
զայն։ Ա՛յլ եւ զայն ասացի, զի ոչ ես
ինքն ինձ ասացի, այլ Հայր, որ առաքեաց
զիս, նա ինձ ասաց զայն։ Ա՛յլ եւ զայն
ասացի, զի ոչ ես ինքն ինձ ասացի, այլ
Հայր, որ առաքեաց զիս, նա ինձ ասաց

Ո՞վ ի լուայ եւս զբաւմունս-
զանօթի կօրուսեալոյ։
Ո՞ւռացեալ եղէ եւս ոչի մե-
ռեալ ի սրտէ։ եւ եղէ եւս ոչի
փախչէին կիրկին։
Ա՞ռաքեալ եղէ եւս ոչի մա-
նուկ ի ծնողաց իւրոց, ոչ
ունէր ինչ ի ձեռին զոր տար
ընդ ճանապարհ։ եւ ոչ ոք
ուրախ եղեալ ի վերայ
ընդունելոյ զնա։
Ո՞ւ ի մեր յուսացեալ, ցնծա-
ցեալ եւ ուրախ եղեալ ի վերայ
կուռքիդ քումմէ։
Ո՞չ ես ի խոնարհուածիդ
իմմէ, եւ վերակացեր ի վշտաց
զանձին իմմէ։ եւ ոչ ընտանեցեր
զինս ի ձեռս նեղչաց իմոց,
եւ կացուցեր յանդուրեւս
զոտս իմ։
Ողորմեա՛ ինձ ո՛վ ողորմած
եւ ո՛ւխտաւիրեալ ի սըրտ-
մտութիւնէ ամէն իմ՝ անձն իմ
եւ միտք իմ։
Պահեսցեն ի ցաւոց կեանքդ
իմ, եւ ամէն իմ յոգւոց երա-
նելոցդ։
Ընդ քաւութեան ի ակարու-
թիւնս իմ, եւ ոսկերք իմ
խոտուեցան։
Վասն զի ես ամէն շնաձիկ իմ եղէ
ձեռ նախատ դրացեացդ իմոց,
յոյժ ահ եւ երկիւղ ծանօ-
թիդ իմոց։ * ամենեքեան զբ
առնեն զիս, արտաքս
հանեալ ի սրտից։ եւ եղէ ես ոչի
միտս կիրկին։
Ա՞ռաքեալ եղէ եւս ոչի մե-
ռեալ ի սրտէ։ եւ եղէ եւս ոչի
զանօթի կօրուսեալոյ։
Ո՞չ ի լուայ եւս զբաւմունս-
զանօթի կիրկին։
Ա՞ռաքեալ եղէ եւս ոչի մե-
ռեալ ի սրտէ։ եւ եղէ եւս ոչի
փախչէին կիրկին։
Ա՞ռաքեալ եղէ եւս ոչի մա-
նուկ ի ծնողաց իւրոց, ոչ
ունէր ինչ ի ձեռին զոր տար
ընդ ճանապարհ։ եւ ոչ ոք
ուրախ եղեալ ի վերայ
ընդունելոյ զնա։
Ո՞ւ ի մեր յուսացեալ, ցնծա-
ցեալ եւ ուրախ եղեալ ի վերայ
կուռքիդ քումմէ։
Ո՞չ ես ի խոնարհուածիդ
իմմէ, եւ վերակացեր ի վշտաց
զանձին իմմէ։ եւ ոչ ընտանեցեր
զինս ի ձեռս նեղչաց իմոց,
եւ կացուցեր յանդուրեւս
զոտս իմ։
Ողորմեա՛ ինձ ո՛վ ողորմած
եւ ո՛ւխտաւիրեալ ի սրտ-
մտութիւնէ ամէն իմ՝ անձն իմ
եւ միտք իմ։
Պահեսցեն ի ցաւոց կեանքդ
իմ, եւ ամէն իմ յոգւոց երա-
նելոցդ։
Ընդ քաւութեան ի ակարու-
թիւնս իմ, եւ ոսկերք իմ
խոտուեցան։
Վասն զի ես ամէն շնաձիկ իմ եղէ
ձեռ նախատ դրացեացդ իմոց,
յոյժ ահ եւ երկիւղ ծանօ-
թիդ իմոց։ * ամենեքեան զբ
առնեն զիս, արտաքս
հանեալ ի սրտից։ եւ եղէ ես ոչի
միտս կիրկին։

Ո՞չ իրս եղծանիցեմ օրհնու-
թիւնդ։ * ի վեր ես ամենայն
գործոցդ ձեռաց քոց։ եւ
ամենայն ինչ ի ներքոյ ոտից
քոց եդեալ ես։
Ոչխարք եւ եզունք ամենայն
նոյնպէս, վասն զի ոչխարք
եւ եզունք ամենայն նոյնպէս
ոչխարք եւ եզունք ամենայն
նոյնպէս։
Ո՞չ ես ի ներքոյ ոտից քոց

Ա՝ուսումարեալ տեսի լուսոյեալ ։ զնոսա էկեն
անկէն ։ ասիկայ ինչպէս կ՚ըսեն ֆիլիմնէլլինեան
ազգին ։ Ա՝նոնք չհասկցուած կիզակէտներուն
մէջ ալ կ՚ուսումնասիրեն ֆիլոսոփայական
մտքով ։ Ա՝նոնք ինքզինքնին հօրեղբայրներ
կ՚ընծայեն ամէն մարդու ։ Ա՝նոնք ամէն
տեսակ գիտութեանց կ՚ուզեն տիրանալ ։ Ա՝նոնք
ամէն տեսակ ուսմունք կ՚ուզեն գիտնալ ։
Ա՝նոնք ամէն տեսակ արուեստներուն մէջ
կ՚ուզեն ճարտարագործ ըլլալ ։ Ա՝նոնք ամէն
տեսակ գործերու վրայ կ՚ուզեն իշխանութիւն
ունենալ ։ Ա՝նոնք ամէն տեսակ ուսումնարան
կ՚ուզեն հաստատել ։ Ա՝նոնք ամէն տեսակ
ուսումնարանի կ՚ուզեն վարդապետ ըլլալ ։
Ա՝նոնք ամէն տեսակ ուսումնարանի կ՚ուզեն
աշակերտ ըլլալ ։ Ա՝նոնք ամէն տեսակ
ուսումնարանի կ՚ուզեն ուսուցիչ ըլլալ ։
Ա՝նոնք ամէն տեսակ ուսումնարանի կ՚ուզեն
տեսուչ ըլլալ ։ Ա՝նոնք ամէն տեսակ
ուսումնարանի կ՚ուզեն հոգաբարձու ըլլալ ։
Ա՝նոնք ամէն տեսակ ուսումնարանի կ՚ուզեն
հոգաբարձութեան անդամ ըլլալ ։ Ա՝նոնք
ամէն տեսակ ուսումնարանի կ՚ուզեն
հոգաբարձութեան նախագահ ըլլալ ։ Ա՝նոնք
ամէն տեսակ ուսումնարանի կ՚ուզեն
հոգաբարձութեան քարտուղար ըլլալ ։ Ա՝նոնք
ամէն տեսակ ուսումնարանի կ՚ուզեն
հոգաբարձութեան գանձապետ ըլլալ ։ Ա՝նոնք
ամէն տեսակ ուսումնարանի կ՚ուզեն
հոգաբարձութեան ատենադպիր ըլլալ ։ Ա՝նոնք
ամէն տեսակ ուսումնարանի կ՚ուզեն
հոգաբարձութեան ատենապետ

Ո՛վ Աստուածդ Աբրահամու, եւ Աստուած Իսահակայ, եւ Աստուած Յակոբայ, եւ Աստուած հարցն մերոց, որ ասացեր ցմեզ, եւ ցհարսն մեր, եւ ցզաւակս մեր, եւ ցամենայն ազգս մեր, եւ ցամենայն ազգս Իսրայէլի, եւ ասացեր, թէ ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց։

Ա՛յս ասացեր ի զատմանաւոր խոստմունսդ, թէ ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց։

Ա՛յլ ոչ այսուհետեւ լուար ձայնի աղօթից իմոց, յաղաղակել իմում առ քեզ։

Արդեաւք զաւեր ես եւ սուրբ ընդ ամենայն, զի առաւելութիւն ինչ դիւր ես, եւ հաստատեալ այնուհետեւ որ առաւել առնիցես զամբարտաւանութիւն։

Վ՚յաջողեցայ ուրեմն՝ եւ զօրացայ ի քեզ, այնքան որ յոտնացեալ լեր ի ներ։

Ի՛մաստի գոլովն։ Ի՛. Ա.

Ա՛յլ ոչ ոտն թողուք թափել եղեալ մեզանէ, եւ ծառայեցան պաշտօնական յամենայնի ներսն։

Ա՛յլ ոչ ոտն որոտայ ոչ հասանիցեն ահեր զմեզ ներսն, եւ ի չոր ցեղս ընկղմելոյն ի ջուրսն ներսն։

Ա՛ւրեցի ես եւ մտերցան ինձ ոտիկեր իմ, առ աղաղակիլ ինձ առ ինր զօրհնութեամբ ի առուէ եւ ի գիշերի։

Ա՛նարեցաց ձեռնն քո ի վէր իմ, գործեայ ի քեզ ահաւոր ի քեզ ի ծնողսդ։

Ա՛ստուած

Կիր-

կիներն քերեմիին ի ծառ ձիւղեալ էլեսեի մերձին շնհիրսեն։

Պէն շաշըպ մոթ գալըղամտա աեաեիմ քի, եօյլէ իսէ այն ըհատա օլսուռմ անինն կրօզէրինին հանիւնանէն։

Պու եջիլսէն նիսազմընն սէսինի իշխեսինն՝ ասնա ֆիւռատա էյլեսակիմտե։

Ա՛վինն լսապիլ ի՛յ Ջիւմլե անընս ազիզլէրի, ալնսա ասալըսանէրնե տօռա լսապան, վե անէրինն Ջեզայընը վէրմէր՝ քի զնասեսի իմե մաղօռալըզ եսեըրեր։

Ի՛յ Ջիւմլե լսապիկ ուամսա էեսնիէք՝ իյիս օլուն, վէ եօռնէյի նիզ գալմընէնսին։

Ի՛մաստի գոլովն։ Ի՛. Ա.

Ա՛ռաքեա օ՛ զքանէյս քո կիսնայ ասէլմար ասֆալտոր օռնսատա, վէ ասընըն հէր գասապսէլտըր էօռնեքեսե։

Ա՛ռաքեա օ՛ատէճի քի՝ լսապան անընս կիսնայտըրընը անսա ասալմայաճագ, վէ հէյլէ պուռնլսնայ անընս ազգընսաան։

Պէն սոա օլսաս՝ հէր կիսնի կէչէ վէ կիսնսիսե գլսապան սալ գըրմասաան, վէ հէսի կէ միգրեկմէ հրիսաե։

Ա՛ղէն եղնն ասղըրսնատ իզէրիմե, հաւնմ սէֆիւռէյե սեօնսեսե, զնըրա տէրէքէնէրէ սէնսատ ասօնսէնսղըսսղ։

Վերջ

Ա ուրախ եղերուած և ցնծացէք արդարոք ի տէր, պատշաճութիւն է ուղղութեանց գոհանալ զնա։

Ա գովեցէք զՏէր ի քնարս, ի տասնեակ լարի սաղմոսեցէք նմա։ Երգեցէք նմա երգ նոր, լաւ նուագեցէք նմա ի ձայնս մեծս։ Զի ուղիղ է բան Տեառն և ամենայն գործք նորա ի հաւատս։ Սիրէ ողորմութիւն և դատաստան, զողորմութենէ Տեառն լի է երկիր։

Ա Բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան, և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զինուորութիւն նոցա։ Ժողովեաց իբրև ի տիկի զջուրս ծովու, և ի գանձս արար զանդունդս։ Երկեսցի յամենայն երկրէ Տէր, և ի նմանէ շարժեսցին ամենայն բնակիչք տիեզերաց։ Զի նա ասաց, և եղեն, նա պատուիրեաց, և ստեղծան։

Ա Տէր խորհուրդ հեթանոսաց ի դատարկ դարձուցանէ, և խորհուրդ ազգաց զանց առնէ, և խորհուրդ իշխանաց ի դատարկ դարձուցանէ։ Խորհուրդ Տեառն յաւիտեան կայցէ, խորհուրդ սրտի նորա յազգս յազգս։ Զի նա ասաց, և եղեն, նա պատուիրեաց, և ստեղծան։

Ա Ուրախ եղերուած և ցնծացէք արդարոք ի տէր, պատշաճութիւն է ուղղութեանց գոհանալ զնա։

Ա գովեցէք զՏէր ի քնարս, ի տասնեակ լարի սաղմոսեցէք նմա։ Երգեցէք նմա երգ նոր, լաւ նուագեցէք նմա ի ձայնս մեծս։ Զի ուղիղ է բան Տեառն և ամենայն գործք նորա ի հաւատս։ Սիրէ ողորմութիւն և դատաստան, զողորմութենէ Տեառն լի է երկիր։

Ա Բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան, և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զինուորութիւն նոցա։ Ժողովեաց իբրև ի տիկի զջուրս ծովու, և ի գանձս արար զանդունդս։ Երկեսցի յամենայն երկրէ Տէր, և ի նմանէ շարժեսցին ամենայն բնակիչք տիեզերաց։ Զի նա ասաց, և եղեն, նա պատուիրեաց, և ստեղծան։

Ա Տէր խորհուրդ հեթանոսաց ի դատարկ դարձուցանէ, և խորհուրդ ազգաց զանց առնէ, և խորհուրդ իշխանաց ի դատարկ դարձուցանէ։ Խորհուրդ Տեառն յաւիտեան կայցէ, խորհուրդ սրտի նորա յազգս յազգս։ Զի նա ասաց, և եղեն, նա պատուիրեաց, և ստեղծան։

Տէր օրհնեցէք զամենայն գործս Տեառն զՏէր, եւ
բարձրացուցէք զնա յամենայն դարս։ Օրհնեցէք
զՏէր, հրեշտակք Տեառն, զՏէր, երկինք եւ որ
ինչ ի վերայ երկնից։ Օրհնեցէք զՏէր, ամենայն
զօրք նորա, սպասաւորք նորա, որ առնէք զկամս
նորա։ Օրհնեցէք զՏէր, ամենայն գործք նորա, ի
ամենայն տեղիս իշխանութեան նորա։ Օրհնեցէք
զՏէր, հոգիք եւ մարմինք, զՏէր, երկինք եւ երկիր։
Օրհնեցէք զՏէր, ազգք եւ ամենայն ժողովուրդք։
Օրհնեցէք զՏէր, քահանայք նորա, եւ ծառայք
նորա։ Օրհնեցէք զՏէր, հոգիք եւ սրտից խոնար-
հութիւնք, սուրբք եւ արդարք սրտիւ։ Օրհնեցէք
զՏէր, Անանիա, Ազարիա, Միսայէլ, զՏէր։ Օրհ-
նեցէք զՏէր, ամենայն ծնունդք եւ ցեղք, զՏէր։
Օրհնեցէք զՏէր, ամենայն հաւատացեալք նորա,
զՏէր։ Օրհնեցէք զՏէր, սուրբք եւ խոնարհք սրտիւ,
զՏէր։ Օրհնեցէք զՏէր, զի օրհնեաց զմեզ Տէր,
եւ զի զմեզ ազատեաց ի մահուանէ, եւ փրկեաց
զմեզ ի ձեռաց թշնամեաց մերոց։ Եւ զի տուեալ է
մեզ զօրութիւն ի վերայ գազանաց եւ ի վերայ
ամենայն ուժոյ թշնամեաց մերոց։ Եւ զի հանեալ
է զմեզ ի գերութենէ Բաբելացւոց, եւ ի ձեռաց
ամենայն հալածողաց մերոց։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ
մնաց եւ եղեւ, թէպէտ եւ ի հրոյ մատնեցաւ, եւ
ի ջուրս ընկղմեցաւ, եւ ի գերութիւն գնաց, եւ
ոչ ոք ի նոցանէ կորեաւ։ Եւ զի ոչ ոսկի եւ ար-
ծաթ կորեաւ ի հրոյ, եւ ոչ ի ջուրս ընկղմեցաւ,
եւ ոչ ի գերութիւն գնաց։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ
կորեաւ, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ կորեաւ։
Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի գերութեան, եւ ոչ
ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի գերութեան։ Եւ
զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի հրոյ, եւ ոչ ոսկի եւ ար-
ծաթ ի մեզ մնաց ի հրոյ։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց
ի ջուրս, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի ջուրս։
Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի սրոյ, եւ ոչ ոսկի եւ
արծաթ ի մեզ մնաց ի սրոյ։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ
մնաց ի սովու, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց
ի սովու։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի ցրտութենէ,
եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի ցրտութենէ։
Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի տկարութենէ, եւ ոչ
ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի տկարութենէ։ Եւ
զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի հիւանդութենէ, եւ ոչ
ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի հիւանդութենէ։
Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի մահուանէ, եւ ոչ ոսկի
եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի մահուանէ։ Եւ զի ոչ ոք
ի մեզ մնաց ի ստրկութեան, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ
ի մեզ մնաց ի ստրկութեան։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ
մնաց ի տգիտութենէ, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի
մեզ մնաց ի տգիտութենէ։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց
ի մեղս, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի մեղս։
Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի դժոխս, եւ ոչ ոսկի եւ
արծաթ ի մեզ մնաց ի դժոխս։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ
մնաց ի մահուան ստուերի, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ
ի մեզ մնաց ի մահուան ստուերի։ Եւ զի ոչ ոք ի
մեզ մնաց ի խաւարի, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ
մնաց ի խաւարի։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի
կորստեան, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի
կորստեան։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի ստրկու-
թեան, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի ստրկու-
թեան։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի տգիտութենէ,
եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի տգիտութենէ։
Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի մեղս, եւ ոչ ոսկի եւ
արծաթ ի մեզ մնաց ի մեղս։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ
մնաց ի դժոխս, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց
ի դժոխս։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի մահուան
ստուերի, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի
մահուան ստուերի։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի
խաւարի, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի
խաւարի։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի կորստեան,
եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի կորստեան։
Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի ստրկութեան, եւ ոչ
ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի ստրկութեան։ Եւ
զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի տգիտութենէ, եւ ոչ ոսկի
եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի տգիտութենէ։ Եւ զի ոչ
ոք ի մեզ մնաց ի մեղս, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի
մեզ մնաց ի մեղս։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ մնաց ի
դժոխս, եւ ոչ ոսկի եւ արծաթ ի մեզ մնաց ի

զինուորդս Ժողովրդոց, և արհամարհէ առը զխորհուրդս իշխանացդ։

Այո՛ Տէր, առաքեա յաւետարան Քոյ, խորհուրդ սրտի նորա ազգէ մինչև յազգ։

Երանի ազգի որոյ առը Ձեր Աստուածն է նմա. ժողովուրդ զոր ընտրեաց ի ժառանգութիւն իւր։

Երկինից նայեցաւ Տէր յիմ որդիս մարդկան, ի տեսանել զնոսա հայեցաւ յիմ գնահատիչս

աչխարհի։

Ո՞ առեղծ առանձին զսիրտս նոցա, և ի վիպս առնուս զգործս նոցա։

Ո՛չ թէ ի բազում զօրս իւր ապրեցաւ թագաւոր, և հզկամացի ի բազում զօրութենէ իւրմէ։

Ո՛ւռա է ձի ի փրկուածն իւրում. ի բազում զօրութենէ իւրում ոչ ապրեցուցանէ զհեծեալն։

Ո՛չք նոքա ի վերայ երկիւղածացդ Տեառն, և ոչք յուսացեալքն ի ողորմութիւնն նորա։

* փրկել ի մահուանէ զանձինս նոցա. կեցուցանել զնոսա ի սովու։

Ո՛ոգիս մեր համբերեցաք

զՏէր, զի օգնական և պաշտպան մեր է։

Զի նովաւ ուրախ լիցի սիրտ մեր, և զանուն սրբոյ նորա յուսացաք։

Եղիցի ողորմութիւն քո Տէր ի մեզ, որպէս ունեցաք յուսս ի քեզ։

Ցո՛ւց ինձ Տէր զճանապարհս քո, և զկացութիւնս քո ուսոյց ինձ։

Առաջնորդեա զիս ի ճշմարտութեան քում, և ուսոյց զիս, զի դու ես Աստուած կենդանութեան իմոյ, զքեզ ակնկալեցի ամենայն աւուր։

Յիշեա՛ զողորմութիւնս քո Տէր, և զխնայութիւնս քո որ են յաւիտենից։

Զմեղս պատանեաց իմոյ և զանգիտութեանց իմոց մի յիշեր։

Ըստ ողորմութեան քում յիշեա՛ զիս դու, վասն քաղցրութեան քո Տէր։

Քաղցր և ուղիղ է Տէր, վասն այսորիկ զօրէնս հաստատեաց յճանապարհի մեղաւորաց։

Առաջնորդեաց զհեզս ի դատաստան, և ուսոյց զհեզս զճանապարհս իւր։

Ամենայն ճանապարհք Տեառն ողորմութիւն և ճշմարտութիւն են որ պահեն զուխտ նորա և զվկայութիւնս նորա։

Վասն անուան քոյ Տէր, և քաւեա՛ զմեղս իմ, զի բազում է։

Ո՞ է այր որ երկնչի ի Տեառնէ, զօրէնս սահմանեաց նմա ի ճանապարհի զոր ընտրեաց։

Անձն նորա ի բարութեան հանգուցանիցի, և զաւակ նորա ժառանգեսցեն զերկիր։

Հաստատութիւն Տեառն ընդ երկնչողս նմա, և զուխտ նորա յայտնեսցէ նոցա։

Աչք իմ ի Տէր յամենայն ժամ, զի նա հանիցէ յորոգայթէ զոտս իմ։

Հայեաց ի իս և ողորմեաց ինձ, զի միայնակեաց և աղքատ եմ ես։

Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազմացան, յանկանց իմոց հան զիս։

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ և զաշխատութիւն իմ, և թող զամենայն մեղս իմ։

Տե՛ս զթշնամիս իմ զի բազմացան, և ատելութեամբ անիրաւ ատեցին զիս։

Պահեա՛ զանձն իմ և փրկեա՛ զիս, մի ամաչեցուցանիցես զիս զի յոյս արարի ի քեզ։

Անմեղութիւն և ուղղութիւն պահեսցեն զիս, զի համբերեցի քեզ Տէր։

Փրկեա՛ Աստուած զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց իւրոց։

Digitized by Google

Ի՞նչ ոգի է այս, որ ամենայն մարդկան
շուրջ է զերկիւղածութիւն ի
լսելիս, և պահէ զնոսա։

Ամենայն երեւելիացն առաւելն
զերկիւղածութիւն Աստուծոյ
զնա։

Եղիցի երկիւղ Տեառն ի վերայ ձեր,
գործեցէք զարդարութիւն։

Երկիւղ Տեառն ասի զգուշութիւն
ամենայն չարեաց, եւ զերծանել
ի մեղաց։

Ամենայն որ երկնչի ի Տեառնէ,
եւ գործէ զարդարութիւն զամենայն
նա՝ ի սիրելիսն է։

Ի՞նչ է երկիւղ Աստուծոյ, եւ
զի՞նչ է սկիզբն իմաստութեան։
Սկիզբն իմաստութեան է
երկնչիլ ի Տեառնէ, եւ
իմաստութիւն է
( ) ի
Յայտ է ամենեցուն զի
երկիւղ Աստուծոյ
սկիզբն է իմաստութեան։

Ի՞նչ է իմաստութիւն, եւ զի՞նչ
է սկիզբն նորա։ Սկիզբն
իմաստութեան է երկնչիլ ի
Տեառնէ, եւ ամենայն
իմաստութիւն
Աստուծոյ է
գործել զպատուիրանսն նորա։

Ի՞նչ է իմաստութիւն, եւ զի՞նչ
է սկիզբն նորա։ Սկիզբն
իմաստութեան է երկնչիլ ի
Տեառնէ, եւ ամենայն
իմաստութիւն
Աստուծոյ է
գործել զպատուիրանսն նորա։

Ամենայն որ երկնչի ի Տեառնէ,
եւ գործէ զարդարութիւն զամենայն
նա՝ ի սիրելիսն է։

Եղիցի երկիւղ Տեառն ի վերայ ձեր,
գործեցէք զարդարութիւն։

Երկիւղ Տեառն ասի զգուշութիւն
ամենայն չարեաց, եւ զերծանել
ի մեղաց։

Ամենայն երեւելիացն առաւելն
զերկիւղածութիւն Աստուծոյ
զնա։

Ի՞նչ է այս, որ ամենայն մարդկան
շուրջ է զերկիւղածութիւն ի
լսելիս, և պահէ զնոսա։

Ամենայն որ երկնչի ի Տեառնէ,
և գործէ զարդարութիւն զամենայն
նա՝ ի սիրելիսն է։

Եղիցի երկիւղ Տեառն ի վերայ ձեր,
գործեցէք զարդարութիւն։

Երկիւղ Տեառն ասի զգուշութիւն
ամենայն չարեաց, եւ զերծանել
ի մեղաց։

Ամենայն երեւելիացն առաւելն
զերկիւղածութիւն Աստուծոյ
զնա։

Ի՞նչ է այս, որ ամենայն մարդկան
շուրջ է զերկիւղածութիւն ի
լսելիս, և պահէ զնոսա։

Digitized by Google

թատրոն սիրէին։

Հին ատենները գործադրուած կրօնական ներկայացումները, որոնք ամենէն հին ձեւերն էին թատրոնական արուեստին, ունէին իրենց ծագումը եկեղեցական ծէսերէն։ Ասոնք ներկայացուած էին եկեղեցիներուն մէջ, քահանաներուն կողմէ։ Ասոնց նիւթերը կ՚առնուէին Աստուածաշունչէն, կամ սրբերու կեանքէն։ Ասոնք կը կոչուէին Խորհրդաւոր Դէմքեր (Mystères)։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին միայն հոգեւորականները։ Ասոնք կը ներկայացուէին եկեղեցիներուն մէջ, որոնք կը ծառայէին իբրեւ թատրոններ։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին նաեւ կիներ։ Ասոնք կը ներկայացուէին Զատկուան շաբաթուան ընթացքին։ Ասոնց նիւթերը կը վերցուէին Աստուածաշունչէն, Աւետարաններէն, Գործք Առաքելոցէն, Ապոկալիպսիսէն եւ Հին Կտակարանէն։ Ասոնք կը ներկայացուէին ֆրանսերէն լեզուով։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին նաեւ ժողովուրդի անդամներ։ Ասոնք կը ներկայացուէին ամբողջ գիշեր մը։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին նաեւ կանայք։ Ասոնք կը ներկայացուէին Զատկուան շաբաթուան ընթացքին։ Ասոնց նիւթերը կը վերցուէին Աստուածաշունչէն, Աւետարաններէն, Գործք Առաքելոցէն, Ապոկալիպսիսէն եւ Հին Կտակարանէն։ Ասոնք կը ներկայացուէին ֆրանսերէն լեզուով։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին նաեւ ժողովուրդի անդամներ։ Ասոնք կը ներկայացուէին ամբողջ գիշեր մը։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին նաեւ կանայք։

Ասոնք կը ներկայացուէին Զատկուան շաբաթուան ընթացքին։ Ասոնց նիւթերը կը վերցուէին Աստուածաշունչէն, Աւետարաններէն, Գործք Առաքելոցէն, Ապոկալիպսիսէն եւ Հին Կտակարանէն։ Ասոնք կը ներկայացուէին ֆրանսերէն լեզուով։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին նաեւ ժողովուրդի անդամներ։ Ասոնք կը ներկայացուէին ամբողջ գիշեր մը։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին նաեւ կանայք։

Ասոնք կը ներկայացուէին Զատկուան շաբաթուան ընթացքին։ Ասոնց նիւթերը կը վերցուէին Աստուածաշունչէն, Աւետարաններէն, Գործք Առաքելոցէն, Ապոկալիպսիսէն եւ Հին Կտակարանէն։ Ասոնք կը ներկայացուէին ֆրանսերէն լեզուով։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին նաեւ ժողովուրդի անդամներ։ Ասոնք կը ներկայացուէին ամբողջ գիշեր մը։ Ասոնց մէջ կը մասնակցէին նաեւ կանայք։

Digitized by Google

ասուշնախուրելեր իսոյ։

Աւելանայեցին ևս ուրիշներ, որոնք կերպով մտացածին երազներ կը պատմէին, որպէս թէ Աստուած զանոնք ուղղակի յայտնութեամբ մը հրամայած ըլլար, որ ինքնիրենց համար ամուսիններ առնեն։ Ասոնք ալ ամենքն ալ ինքզինքնին կը խաբէին, ու ուրիշներն ալ կը խաբէին։

Ա. ՔՈ.

Ա. Ղևտացի Ա. Ասպետ։

Ա. Ղևտացի ասպետ մը զայրոսկի տեսաւ դիմացին կողմ. մարդը ընդ այրոսկի ոտը մտանցնելու ընկած էր։

Ասպետ մը զայրոսկի տեսաւ դիմացին կողմ. մարդը ընդ այրոսկի ոտը մտանցնելու ընկած էր։

Ա. ՔՈ.

Ա. Ղևտացի Ա. Ասպետ։

Ա. Ղևտացի ասպետ մը զայրոսկի տեսաւ դիմացին կողմ. մարդը ընդ այրոսկի ոտը մտանցնելու ընկած էր։

Ասպետ մը զայրոսկի տեսաւ դիմացին կողմ. մարդը ընդ այրոսկի ոտը մտանցնելու ընկած էր։

Արևելին նոքա ոլորէս փոշի առաջի հողմոյ . և հրեշտակ տեառն նեղէսցէ զնոսա ։

Արևելին ճանապարհք նո՛ր ի խաւար և՛ի գայթակղուա՛ն. և հրեշտակ տո՛ր հալածեսցէ զնա։

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յապականութեան իւրեանց , և՛ի նանիր նախատեցին զանձն իմ ։

Հասցէ՛ ի վե՛ր նո՛ր որոգայթ զոր չէ գիտացին . և որս զոր թագուցին՝ առցէ զոտս նո՛ր, և յորոգայթ՛ի նոյն անկցին։

Ա՛յլ անձն իմ ցնծասցէ՛ ի տէր , ուրախ եղիցի՛ ի փրկութե՛ն նորա . և ա՛մ ոսկերք իմ ասասցեն , ո՞ր ո՛ նման ե՛ք քե՛զ ։

Ո՛վ ի փրկեաց զաղքատն ի՛ ձեռաց հզօրի , զաղքատն և զանանկ յայնցանե՛ որ յափշտակեն զնա ։

Յարեան՛ ի վե՛ր իմ վկայք չարեաց . զոր ինչ չէ գիտեի՛ հարցանէին զնա ։

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ . անժառանգել զանձն իմ խորհեցան յորդւոց՛ ի մարդկանէ ։

Ա՛ս՛ ի՛ նեղել նոցա քո՛ւրձ զգենուի , խոնարհ առնէի պահօք զանձն իմ, և աղօթք իմ՛ ի ծոց իմ դարձցին ։

Իւրակեար էօնիւնտէ պուլուռնան թօզ կիպի օլսունլար . վէ րատպինին մէլէքլէրի անլէրի տուա սօգսուն ։

Ընէլերին եօլլարը գառանլըգ վէ գայթագ օլսուն . վէ մէլէքլէ՛ ի անլէրի գօվալասըն ։

Նահագ էէրէ կիզլե տուզագ գուռտուլար պէնիմ իչիւն կէնտիլէրինին թէլէֆինէ, վէ նահագ էէրէ ըզըլել եթմիլէր պէնի ։

Պիլմէհիքլէրի տուզագ էրիշսին անլէրե , վէ կիզլեթմիքլէրի իլմէկ այագլարընը թուքսուն , վէ սլ տուզաղա տիւշիւնլէր ։

Ա՛նմա պէնիմ ճանըմ րատպի իլէ շազ օլսուն , անըն գուրթարմասը իլէ աէվինսին . վէ հէմ կէմիքլերիմ աէսինլէր , եա՛ րատպի քիմսանսա պէնզէր ։

Ո՛վ իրա ֆագըրը գուրթարտը զօռլուսունա իլինսէյն , ֆագըրը վէ տիւշմիւնիւ եապսա էօէնլէրտէն ։

Պ՛ատտար շահատլար իւզէրիմէ գալգտըլար . վէ պիլմէհիքլէրիմի օօրթըրլար իտի պանա ։

Լ՛ուխէ պէտէլ պանա քէմլիք եթմիլէր . ինսան էվլատլարը ատըսընտա պէնի զիւրիէթսիզ պը րագմագ իտթէտիլէր ։

Ընէլերին տուա լըզընտա պէն չուլ կիյէր իտիմ , վէնճաւտիմի օուտ իլէ զայիֆլանտըրըր իտիմ , վէ իպատէթլէրիմ գէյնուսմա տեօնսիւն ։

Digitized by Google

Տեսեր ոմր և մի՛ լուեր , ոմր՝ մի՛ ի քացեայ առնուր
վինակն ։

Լացին ՝ի վեր իմ զբերանս
խոսեցաւց , և ասացին՝ այծ
այծ տեսին աչք մեր ։
Ի ոտից ՝ի վեր իմ զբերանս խոսեցաւց , և ասացին՝ այծ
այծ տեսին աչք մեր ։

Ընդ ինս գնացարուքի խոսանէին , և ինքեանք քարկուծ
գնեցոյց զուարթութի խորհէին ։

Ա՞ի ուրեմն եղեցին յիս թշնամիք իմ այդ առին զիս
առնելոյ . ուսկանաւիկ
առնէին յիս աչօք խոսեանց ։

Ա՞ի ուրեմն եղեցին յիս թշնամիք իմ այդ առին զիս
առնելոյ . ուսկանաւիկ
առնէին յիս աչօք խոսեանց ։

Ես ի ձեռն ոտից զանձն իմ ՝ի խորամանկութե նոց , և յաոսաւելն եղեց քեզ առը յերկեղեցիս սուրբ , և ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ

Ա՛նկեղեցւոյ առաջի նը գաւա-
ռին Ղուկասու առաջի ընդ
առաջ նորա ։

Եւ ահա այր մի որում անուն
կոչէր Յայրոս, եւ նա էր իշխան
ժողովրդեանն, եւ անկեալ առ
ոտս Յիսուսի աղաչէր զնա եր-
թալ ի տունն իւր, զի միայն ա-
ղջիկ մի էր նմա ծնունդ իբր ամ-
աց երկոտասան, եւ նա մեռանէր։
Եւ ի գնալ նորա զբազմանալ
ամբոխին նեղէին զնա։ Եւ կին
մի որ էր հոսանաւք արեանց
տասն եւ երկու ամ, եւ որ ամե-
նայն ինչս իւր ի բժիշկս ծախե-
ցեալ էր, եւ ոչ ոք կարող էր
բժշկել զնա, մերձեցեալ ետես
զեզերս հանդերձից նորա, եւ
անդէն կայր հոսանաւք արեան
նորա։ Եւ ասէ Յիսուս, Ո՞վ է
որ մերձեցաւ ինձ։ Եւ ամենեքեան
ուրացան, եւ ասէ Պետրոս եւ
որ ընդ նմա, Վարդապետ, ամ-
բոխք զքեզ նեղեն եւ ասես, Ո՞վ
է որ մերձեցաւ ինձ։ Եւ Յիսուս
ասէ, Մերձեցաւ ինձ ոք, զի ես
գիտացի զօրութիւն ելեալ ի
մէնջ։ Եւ տեսեալ կինն զի ոչ
ծածկեցաւ, դողդողեալ եկն եւ
անկաւ առաջի նորա, եւ յայտ
արար առաջի ամենայն ժողովր-
դեանն զբանն վասն որոյ հպե-
ցաւ նմա, եւ զկերպ թէ որպէս
եղեւ անդէն առողջացաւ։ Եւ
նա ասէ ցնա, Դուստր, հաւատք
քո զքեզ կեցուցին, գնա յաղա-
ղակութիւն։ Եւ դեռ նորա խօ-
սեցեալ գայ մի ի տանէ իշխա-
նապետին եւ ասէ, Թէ մեռաւ
դուստր քո, մի նեղեր զվարդա-
պետն։ Եւ Յիսուս լուեալ ասէ
ցնա, Մի երկնչիր, հաւատա մի-
այն, եւ կեցցէ։ Եւ եկեալ ի տունն
ոչ ոքի ետ մտանել ընդ նա, բայ-
ց Պետրոսի եւ Յակոբոսի եւ Յով-
հաննու, եւ հաւր մանկանն եւ
մաւր նորա։ Եւ լային ամենայն
եւ ողբային զնա։ Եւ նա ասէ,
Մի լայք, ոչ մեռաւ այլ քնացեալ
է։ Եւ ծիծաղէին ընդ նմա գի-
տացեալ զի մեռեալ է։ Եւ նա
հանեալ զամենեսեան արտաքս,
եւ բռնեալ զձեռն մանկանն կո-
չեաց եւ ասէ, Աղջիկ, յարի։ Եւ
դարձաւ հոգի նորա, եւ յարոյց
անդէն, եւ հրամայեաց տալ նո-
րա ուտել։ Եւ զարմացան հաւր
եւ մաւր նորա, եւ պատուիրեաց
նոցա զոք չասել զգործեալն։

ցեան զմեզ։

Ա՛ր ի ձեռանէ ի վէր մերոյ ոսկի ամբարտաւանից, և ձեռք մեր ղաղտացուսցեն զմեզ։ Ա՛ր ի ձեռանէ ի վէր մերոյ ոսկի ամբարտաւանից, և ձեռք մեր ղաղտացուսցեն զմեզ։ Ա՛ր ի ձեռանէ ի վէր մերոյ ոսկի ամբարտաւանից, և ձեռք մեր ղաղտացուսցեն զմեզ։

ոչ ոք ի մեզ ապրի իւր եւ ոչ ոք ի մեզ
մեռանի իւր։ Եթէ եւ ապրիմք՝ Տեառն
ապրիմք, եւ եթէ մեռանիմք՝ Տեառն
մեռանիմք։ Եւ եթէ ապրիմք եւ եթէ
մեռանիմք՝ Տեառն եմք։ Վասն որոյ եւ
Քրիստոս մեռաւ եւ յարեաւ եւ կեցաւ,
զի եւ մեռելոց եւ կենդանեաց տէր լի-
ցի։ Դու ընդէր դատես զեղբայր քո.
կամ դու ընդէր անարգես զեղբայր քո.
զի ամենեքեան կայցուք առաջի դա-
տաստանի Քրիստոսի։ Վասն որոյ
գրեալ է. Կենդանի եմ ես, ասէ Տէր,
զի ինձ ծունկ կրկնեսցէ ամեն ազգ
մարդոյ, եւ ամենայն լեզու զՔրիստոս
Յիսուս Տէր խոստովանեսցի։ Ուրեմն
ամենեքեան ի մեզանի տացեն զհաշիւ
իւրեանց Աստուծոյ։ Վասն որոյ մի
եւս դատեսցուք զմիմեանս, այլ զայս
դատեցէք աւելի, զի մի եդցէ մարդ
գայթակղութիւն եղբաւր կամ գսկան-
դալ։ Գիտեմ եւ համոզեալ եմ ի Տէր
Յիսուս, զի ոչ է ինչ պղծեալ յանձին
իւրմէ, բայց որ համարի ինչ պղծեալ
ընդ որում ինչ, նմա պղծեալ է։ Եթէ
վասն կերակրոյ տրտմի եղբայր քո,
ոչ այլ ևս ընթանաս ըստ սիրոյ։ Մի
կերակրով քով կորուսաներ զայն, վասն
որոյ Քրիստոս մեռաւ։ Մի ուրեմն
բամբասեսցի բարի ձեր։ Զի ոչ է
արքայութիւն Աստուծոյ կերակուր եւ
ըմպելի, այլ արդարութիւն եւ խա-
ղաղութիւն եւ ուրախութիւն ի Սուրբ
Հոգւոյ։ Զի որ ծառայէ Քրիստոսի
ընդ այսոսիկ՝ հաճոյ է Աստուծոյ եւ
փորձեալ է մարդկան։ Արդ ուրեմն
զխաղաղութիւնն հետամտեսցուք եւ
զշինուածս միմեանց։ Մի կերակրոյ
համար կործանեսցես զգործ Աստուծոյ։
Ամենայն ինչ մաքուր են, այլ չար է
մարդոյ որ զգայթակղութիւն ուտէ։
Բարի է ոչ ուտել միս եւ ոչ ըմպել
գինի եւ ոչ զինչ որով եղբայր քո
գայթակղի կամ սկանդալի կամ տկա-
րանայ։ Դու զհաւատս զոր ունիս՝ ի
քեզ ունիս առաջի Աստուծոյ։ Երանի
նմա որ ոչ դատապարտէ զանձն իւր
յորում հաւանի։ Իսկ որ երկմտի եթէ
ուտէ՝ դատապարտեալ է, զի ոչ յհա-
ւատոյ է. եւ ամենայն որ ոչ յհաւատոյ
է՝ մեղք է։

Ես ուրեմն զոր պարտ եմ ես տկարաց
տկարութեանցն բառնալ, եւ ոչ մեզ
հաճոյանալ։ Զի ամենեքեան մեզանի
հաճոյասցի ընկերին ի բարին ի շինու-
թիւն։ Զի եւ Քրիստոս ոչ զինքն հա-
ճոյացոյց, այլ որպէս գրեալ է. Նախա-
տինք նախատողացն քոց անկան ի վերայ
իմ։ Զի որ ինչ յառաջագոյն գրեցաւ՝
մեզ համար գրեցաւ, զի համբերու-
թեամբ եւ մխիթարութեամբ գրոցն
յոյս ունիցիմք։ Եւ Աստուած համբե-
րութեան եւ մխիթարութեան տացէ
ձեզ զհամաձայնութիւն, ըստ Քրիստոս
Յիսուսի, զի միաբան եւ միաբերան
փառաւորեսցէք զԱստուած եւ հայր
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։
Վասն որոյ ընկալարուք միմեանս,
որպէս եւ Քրիստոս ընկալաւ զձեզ
ի փառս Աստուծոյ։ Զի ասեմ ձեզ,
զի Քրիստոս սպասաւոր եղեւ թլփատ-
ութեան վասն ճշմարտութեան Աստ-
ուծոյ, հաստատել զխոստմունսն հարց
մերոց, եւ զազգս զհեթանոսս փառա-
ւորել զԱստուած վասն ողորմութեան
իւրոյ, որպէս գրեալ է. Վասն այսորիկ
խոստովանեցայց քեզ ի հեթանոսս եւ
անուանիդ քում երգեցից։ Եւ դարձեալ
ասէ. Ուրախ լերուք հեթանոսք ընդ
ժողովրդեան նորա։ Եւ դարձեալ.
Օրհնեցէք զՏէր ամենայն հեթանոսք,
եւ գովեցէք զնա ամենայն ազգք։ Եւ
դարձեալ Եսայի ասէ. Եղիցի արմատ
Յեսսեայ, եւ որ յարիցէ իշխել հեթա-
նոսաց, ի նմա հեթանոսք յուսասցին։
Ուրեմն Աստուած յուսոյ լցցէ զձեզ
ամենայն ուրախութեամբ եւ խաղա-
ղութեամբ հաւատալ ձեզ, զի յուսով
լիցիք զօրութեամբ Սուրբ Հոգւոյն։

Համոզեալ եմ ես վասն ձեր, եղբարք
իմ, եւ ինքեանք լիաբանութեամբ եւ
ամենայն գիտութեամբ լցեալ կարող
եղեալ միմեանց խրատել։ Բայց գրե-
ցի առաւել քան զամենայն ինչ ձեզ
համարձակագոյն, որպէս զի զայս
յիշեցուցից ձեզ, զի զշնորհս զոր ինձ
տուեալ է Աստուած, լինել ինձ սպա-
սաւոր Քրիստոսի Յիսուսի ի հեթանոսս,
քահանայանալ զաւետարանին Աստ-
ուծոյ, զի եղիցի ընծայ հեթանոսաց
ընդունելի եւ սրբեալ ի Սուրբ Հոգւոյ։
Ունիմ ուրեմն զպարծանս ի Քրիստոս
Յիսուս զայնոսիկ որ առ Աստուած։
Զի ոչ համարձակեցայց խօսել ինչ
զոր ոչ գործեաց Քրիստոս ինձանով
ի հնազանդութիւն հեթանոսաց, բա-
նիւ եւ գործով, զօրութեամբ նշանաց
եւ հրաշից, զօրութեամբ Սուրբ Հոգ-
ւոյն, մինչեւ ի կատարած զաւետա-
րանին Քրիստոսի։ Զի ոչ ասեմ զոր
ոչ գործեաց Քրիստոս ինձանով, այլ
զոր ինձանով գործեաց Քրիստոս ի
հնազանդութիւն հեթանոսաց, բանիւ
եւ գործով, զօրութեամբ նշանաց եւ
հրաշից, զօրութեամբ Սուրբ Հոգւոյն։
Մինչեւ ի կատարած զաւետարանին
Քրիստոսի։ Զի ոչ ասեմ զոր ոչ գործեաց
Քրիստոս ինձանով, այլ զոր ինձանով
գործեաց Քրիստոս ի հնազանդութիւն
հեթանոսաց, բանիւ եւ գործով, զօրու-
թեամբ նշանաց եւ հրաշից, զօրութեամբ
Սուրբ Հոգւոյն։ Մինչեւ ի կատարած
զաւետարանին Քրիստոսի։ Զի ոչ ասեմ
զոր ոչ գործեաց Քրիստոս ինձանով,
այլ զոր ինձանով գործեաց Քրիստոս
ի

ան, վէ անոնի վար էլլեան։
Այսթերընայ կնայինն իւր զեմանաէն պէրի օլան կիւնլէր · ան-այլ-ն չէտ ալէ չէտ կեչէն երլլարը։
Ակն սէր աթալարընան՝ վէ սանա նադ եթսինլեր, էնթիարլարը նա՝ վէ սանա սեօյլէսինլեր։ * օր վադրի Հայնան պեօյուկ պահլուկ էթան Հադ Թէաղա չիւմլէ մին լէթլէրի, նիչէ այրընտը առէմին էվլատլարընը։
Իւլեթլէրինն ան-ընդ-լարընը այրտ էլլեան, ալլահըն մէլէքլէրինին սայրտընան կէօրմ։
Յակօբան չէմանհաթը բաւպին հիաճ ախչահու, վէ խարայէ կէնտինէ մէրաւը գըտմէթի։ Ղեօլաճ պէյլէան անլէրի, գուրագ եէրաճ աւաւազլուգ Հարաւ պէյ-ն-ան-լէրի կեօզէթան։ Ալատհաթ վէրան անա, վէ կեօզ պէպէյի կիսպի առգլատը · գուրագուշ կիսպի կէնտի գանատլարը ալթընտա ալտը անը, վէ կէնտի իտի կէնտի արգատը խագէրընտէ։ Ալապի եալընդագ կէթէրէր իտի կէնտի արգատը խագէրընտէ։ անլէրի։ վէ եալպանդը ալլահ չօգ իտի անլէրի իւէ։
Կէթէրտի չըգատը անլէրի թօփ լատը գուվէ թէն եէրէ, վէ պէսլէտի անլէրի թաւալարընը մահ-աւլարը իւէ։

Ա ես էհան գնա՝ ի զօրութիւն երկրի · և կերակրեաց գնասա աղբղ-եաւէթ անդաստանաց։
օտարս։
Տէր ելոյծ զիս ի ձեռաց ընդ-հակառակ իմոց և ի ձեռաց ամենայն հալածելոցս իմոց · զի զօրացան քան զիս։
Տէրդ միայն ածէդ գնասա · և ի չէզ գայր ընդ նոսա ածս։
Տարտածեց զթիւս իւրոց ընկալաւ գնա · և բարձաւ ետերն գնաս ի վէր միջնոյդ իւրոց։
Ջազգաց իւրոց գթա-ցաւ։
Զի ելից ի թիւս իւր ընդ-հալաւ գնա · և ողջոյն ի վէր զարծուի ի թիւս իւր ընդ-հալաւ գնա · և ողջոյն ի վէր զարծուի ի թիւս իւր ընդ-հալաւ գնա։
Ջազգաց իւրոց գթա-ցաւ։
Տարտածեց զթիւս իւրոց ընկալաւ գնա · և բարձաւ ետերն գնաս ի վէր միջնոյդ իւրոց։
Տէրդ միայն ածէդ գնասա · և ի չէզ գայր ընդ նոսա ածս։
օտարս։
Կ ես էհան գնա՝ ի զօրութիւն երկրի · և կերակրեաց գնասա աղբղ-եաւէթ անդաստանաց։

Digitized by Google

* Զերծուցից զքեզ ի սրոյ անկանել, եւ ի նետից որ թռչի ցցուր ի տուընջեան։

Ոչ ի խաւարի պատահեսցէ, եւ ոչ ի դիւէ կողմանէ որ ի տուընջեան։

Անկցի ի կողմանէ քումմէ հազար, եւ բիւր ընդ աջմէ քումմէ, եւ քեզ ոչ մերձեսցի։

Զի զաչս քո միայն տեսցես, եւ զհատուցումն մեղաւորացն տեսցես։

Զի դու Տէր յոյս իմ, զԲարձրեալն արարեր զապաստան քո։

Ոչ մերձեսցի ի քեզ չար, եւ հարուած ոչ մերձեսցի ի տան քում։

Զի հրամայեսցէ հրեշտակաց իւրոց վասն քո, պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։

Ի ձեռս առնուն զքեզ, զի մի հարցէ ի քարի զոտն քո։

Զաւազանն եւ զգեղարդն կոխեսցես, եւ կոխեսցես զառիւծ եւ զվիշապ։

Զի յուսացաւ ի իս, եւ ես փրկեցից զնա, եւ ծածկեցից զնա, զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս, եւ ես լուայց նմա, եւ ընդ նմա եմ ես ի նեղութեան, եւ հանից զնա, եւ փառաւորեցից զնա։

Երկայնութիւն աւուրց լցից զնա, եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

Ի սկզբանէ զնոյն ասացեալ է, եւ ես եմ, եւ ոչ ոք է ինձ նման։

Ես սպանանեմ եւ կենդանի առնեմ, հարի եւ ես ողջացուցից, եւ ոչ ոք է որ ազատեսցէ ի ձեռաց իմոց։

Զի ես համբառնամ ի յերկինս զձեռս իմ, եւ ասեմ, եւ կեցից յաւիտեան։

Եթէ սրեցից որպէս զկայծակն զսուր իմ, եւ ձեռն իմ բռնացեալ իցէ ի դատաստան, հատուցից թշնամեաց իմոց, եւ ատելեաց իմոց հատուցից։

Զի արիացուցից զնետս իմ ի մարմնոյ, եւ սուր իմ կերիցէ զմարմինս։

Ի սպանելոյ եւ ի գերելոյ, ի գլխոյ թշնամեաց։

Ցնծասջիք ազգք ընդ ժողովրդեան նորա, զի զարիւնս ծառայից իւրոց հատուցանիցէ, եւ հատուցումն առնիցէ թշնամեաց իւրոց, եւ մաքրեսցէ երկիր ժողովրդեան իւրոյ։

Եւ բնակեսցէ Յակոբ յերկրի իւրում ապահով, եւ Իսրայէլ յերկրի ցորենոյ, եւ գինւոյ հաստատեալ է սիրտ նոցա։

Ի ձեռն Մովսէսի եւ Յեսուայ որդւոյ Նաւեայ։

Եւ ասաց Մովսէս առ ամենայն ժողովուրդ Իսրայէլի, եւ ասէ ցնոսա։

Ահա ես այսօր հարիւր քսան ամաց եմ, եւ ոչ կարեմ ելանել եւ մտանել, եւ Տէր ասաց ցիս, եւ ոչ անցանիցես զՅորդանան զայս։

Տէր Աստուած քո անցուցանիցէ զքեզ առաջի քո, եւ ինքն սատակեսցէ զազգսն զայսոսիկ առաջի քո, եւ ժառանգեսցես զնոսա, եւ Յեսուայ նա անցուցանիցէ զքեզ առաջի քո, որպէս ասաց Տէր։

Եւ արասցէ Տէր նոցա որպէս արար Սեհոնի թագաւորի Ամորհեցւոց, եւ Ովգայ թագաւորի Բասանացւոց, եւ երկրին նոցա, զոր սատակեաց զնոսա։

Եւ մատնեսցէ զնոսա Տէր առաջի ձեր, եւ արասջիք նոցա ըստ ամենայն պատուիրանացն զոր պատուիրեցի ձեզ։

Զօրացարուք եւ արիասջիք, մի երկնչիք եւ մի զարհուրիք ի նոցանէ, զի Տէր Աստուած քո ընդ քեզ է, եւ ոչ թողուցէ զքեզ եւ ոչ լքանիցէ զքեզ։

Եւ կոչեաց Մովսէս զՅեսուա որդի Նաւեայ, եւ ասէ ցնա յաչս ամենայն ժողովրդեան Իսրայէլի, զօրացարո եւ արիասցես, դու մտանիցես ընդ ժողովուրդդ զայդ առ երկիր զոր երդուաւ Տէր հարցն նոցա տալ նոցա, եւ դու հանցես զնոսա ժառանգել զնա։

Եւ Տէր նա երթայ առաջի քո, եւ ինքն լիցի ընդ քեզ, եւ ոչ թողուցէ զքեզ եւ ոչ լքանիցէ զքեզ, մի երկնչիր եւ մի զարհուրիր։

Եւ գրեաց Մովսէս զաւրէնս զայս, եւ ետ զնա քահանայիցն որդւոցն Ղեւեայ, որ կրէին զտապանակ ուխտի Տեառն, եւ առ ամենայն ծերս որդւոցն Իսրայէլի։

Եւ պատուիրեաց Մովսէս ցնոսա, եւ ասէ։ Ի կատարել եօթն ամաց, ի ժամանակի տարեդարձին, ի տաղաւարի խորանին,

Digitized by Google

Տէր ողորմեաւ ։ զառեղ աղաչեցուք ։

Հոգեպարա՛ր Հայր մեր, որ յերկինս ես, սրբեսցի անուն քո, եկեսցէ արքայութիւն քո, եղիցի կամք քո, որպէս յերկինս եւ յերկրի։ Զհացս մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր, եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւնն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս։ Ամէն։

Ա՝ղաչանք ։

Տէ՛ր, ողորմեա՛ մեզ, ողորմեա՛ օգնեա՛ մեզ, փրկեա՛ մեզ, ո՛վ Աստուած, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ բարկանար մեզ յոյժ, եւ մի՛ յիշեր զանօրէնութիւնս մեր, այլ ողորմեա՛ մեզ, ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ, եւ ի ժառանգութենէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։

Ա՝ղաչանք ։

Տէ՛ր, ողորմեա՛ մեզ, ողորմեա՛ օգնեա՛ մեզ, փրկեա՛ մեզ, ո՛վ Աստուած, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ բարկանար մեզ յոյժ, եւ մի՛ յիշեր զանօրէնութիւնս մեր, այլ ողորմեա՛ մեզ, ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ, եւ ի ժառանգութենէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։

Ա՝ղաչանք ։

Տէ՛ր, ողորմեա՛ մեզ, ողորմեա՛ օգնեա՛ մեզ, փրկեա՛ մեզ, ո՛վ Աստուած, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ բարկանար մեզ յոյժ, եւ մի՛ յիշեր զանօրէնութիւնս մեր, այլ ողորմեա՛ մեզ, ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ, եւ ի ժառանգութենէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։ Մի՛ զրկեր զմեզ, ո՛վ Տէր, ի յոյսէ քումմէ։ Մի՛ մոռանար զուխտի քում, զոր ուխտեցեր ընդ մեզ։ Մի՛ խափաներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ, վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո, եւ վասն Իսահակայ ծառայի քո, եւ վասն Յակոբայ սրբոյ քո։ Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մէնջ, զի ի քեզ յուսացաք։

Digitized by Google

Ո՜վ գիշերվ և՛ տունջեան և յայտ ժամու զքեզ աղաչեմք, և՛ զքեզ խնդրեմք

Ո՜վ չանկանելոյ մեզ՝ փոր ձուլել, որում ոչ կարեմք հան դուրժել, զմեր աղա՛։

Ո՜վ ամբիծ և անդաստա-պարտ կալ մեզ առաջի ահեղ աթենին քո, զմեր աղա՛։

Ո՜վ առաջնորդելոյ մեզ՝ի նաւահանգիստն կենաց անվախճանից, զմեր աղա՛։

Ո՜վ արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն՝ և երկնից արքայութեն, զմեր աղա՛։

Ո՜վ հոգւոյն հանգուցելոց որք ձմարիտ և ուղիղ հաւատով՝ի քո ննջեցին, զմեր աղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա՛։

Եւ ևս՝ միաբան վա՛ ձշմարիտ և յոբ հաւատոյս մերոյ, զտէր աղաչեսցուք։

Տէր ողորմեա՛։

Օ՜ անձինս մեր և զմիմեանս, ո՛ն ով ամենակալին յանձն արասցուք։ Քեզ տեառնդ յանձն եղիցուք։

Աղօրմեաց մեզ տէր ա՛ծ մեր ըստ մեծի ողորմութե՛ քումդ. աստուածդ ամենեքեան միաբանութե՛ն։

Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛։

Ա՛ղջ։

Ա՛ղաչեմք կրկին ևս զայս տիւշտմ՛ք իշխեն, բանալիչ եալվա՛։

Քաւեն հիւպէթիւ տիվանընտա սուչսուզ վէ գապահաթսըզ տուր մանըզ իշխեն, բանալիչ եա՛։

Անհայեթսիզ էօմրիւն իլճմանըն նա պիզէ գըլավուզ օլմասը իշխեն, բանալիչ եա՛։

Աօգաւրընըն տավէթինէ, վէ կեօյիւն ճէննէթինէ լայըգ օլմամըզ իշխեն, բանալիչ եա՛։

Ահիւ վէ ոտլու տին իլէ քեա վէ ֆաթէ էտէն էօլմիւշլէրին ճանլարը իշխեն, բանալիչ եալվարալըմ։ Նա բանալի մերհամ՛թ էյլէ։

Ո՜վ տախի ահիւ վէ ազիզ տինի միզին պէր օլմասը իշխեն, բանալիչ եալվարալըմ։ Նա բանալի մերհամ՛թ էյլէ։

Անէնտիմիզի վէ պիւրի պիւլէրիմիզ՝ հէր շէյէ գաւդըր օլան բանալի ալլահ թէալիմ էտելիմ։ Նա բանալի սանա թէալիմ օլուրում։

Ո՜վ մերհամ՛թ էյլէ պիզէ եա՛ բանալի՝ պիզիմ ալլահըմըզ աէնին պէօյիւք մերհամ՛թինի իլէ. ճիւմլէմիզ պիր աղըզտան սեօյլէյելիմ։

Նա բանալի մերհամ՛թ էյլէ, եա՛ բանալի մերհամ՛թ էյլէ, եա՛ բանալի մերհամ՛թ էյլէ։

Տուա։

Ալէճէտ վէ կիւնահըզտե վէ հէր սահաթտա սանա եալվարըրըզ, վէ սէնտէն տիլէրիզ՝ եա՛ իլահըմ

Digitized by Google

թիւն իրէն։ Ո՞ւրտ սէնիին հուզուե-
ցած սանուտ չէր կրնար ձերհամե-
ցնել սէնիին ֆիզիսական նուրիւնին,
զոր գրի կը հայինէր վրձինին ծո-
ւրկով կամ էսկիսով չօգտուելով, նա-
եւ գաղտնիքը կը մեկնէր ներկերուն
ընտրութեան մէջ։ Ասոնք ամենէն
աղուոր էյլէ եւս ըսեպին՝ ատոնց
մէջ կան ներկեր, որոնք ոչ միայն
սէնիին հեռաւոր ծոցերուն մէջ
կ՚ապահովեն հեռանկարի ճշդու-
թիւն, այլ եւ ամենամօտ առար-
կաներուն վրայ կը տան ուռուցիկ
ձեւ։ Ասոնք են ներկերուն վէր-
նիսները, որոնք ներկին ամրու-
թիւնը կ՚աւելցնեն, ինչպէս նաեւ
ներկին ճկունութիւնը։ Ասոնք
ներկին կը տան ոչ միայն ուռուցիկ
ձեւ, այլ եւ ներկին ամրութիւնը
կ՚աւելցնեն, ինչպէս նաեւ ներկին
ճկունութիւնը։ Ասոնք ներկին կը
տան ոչ միայն ուռուցիկ ձեւ, այլ
եւ ներկին ամրութիւնը կ՚աւելց-
նեն, ինչպէս նաեւ ներկին ճկունու-
թիւնը։ Ասոնք ներկին կը տան ոչ
միայն ուռուցիկ ձեւ, այլ եւ ներկին
ամրութիւնը կ՚աւելցնեն, ինչպէս
նաեւ ներկին ճկունութիւնը։

Ա՛նուշէ ակլսիմ,

Ա՛ղբիւռա ակճաթ գըլաւըզ։

Այս գաղտնաւոր էջերուն մէջ
ես ոչ միայն ինքզինքս կը յայտ-
նեմ, այլ եւ ուրիշներ, որոնք ինձ
հետ ունին նոյն ճակատագիրը։
Ես ալ ինչպէս ամէնքը, ունեցայ
իմ մանկութիւնս, իմ պատանե-
կութիւնս, իմ երիտասարդութիւ-
նս, եւ ահա հիմա կը գտնուիմ իմ
հասունութեանս մէջ։ Ես ալ ինչ-
պէս ամէնքը, ունեցայ իմ ուրախ
օրերս, իմ տխուր օրերս, իմ յու-
սալի օրերս, իմ յուսահատ օրե-
րս։ Ես ալ ինչպէս ամէնքը, ունե-
ցայ իմ սիրելիներս, իմ ընկերնե-
րս, իմ թշնամիներս։ Ես ալ ինչ-
պէս ամէնքը, ունեցայ իմ յաջո-
ղութիւններս եւ իմ ձախողութիւ-
նս։ Ես ալ ինչպէս ամէնքը, ունե-
ցայ իմ յոյսերս եւ իմ յուսախա-
բութիւններս։ Ես ալ ինչպէս ամէն-
քը, ունեցայ իմ սէրերս եւ իմ
ատելութիւններս։ Ես ալ ինչպէս
ամէնքը, ունեցայ իմ ցաւերս եւ
իմ ուրախութիւններս։ Ես ալ ինչ-
պէս ամէնքը, ունեցայ իմ յիշո-
ղութիւններս եւ իմ մոռացումնե-
րս։ Ես ալ ինչպէս ամէնքը, ունե-
ցայ իմ ապրումներս եւ իմ ան-
տարբերութիւններս։ Ես ալ ինչ-
պէս ամէնքը, ունեցայ իմ հաւա-
տալիքներս եւ իմ կասկածներս։
Ես ալ ինչպէս ամէնքը, ունեցայ
իմ ուրախութիւններս եւ իմ տխ-
րութիւններս։ Ես ալ ինչպէս ամէն-
քը, ունեցայ իմ ծիծաղներս եւ իմ
արտասուքներս։ Ես ալ ինչպէս
ամէնքը, ունեցայ իմ ժպիտներս
եւ իմ խոժոռութիւններս։ Ես ալ
ինչպէս ամէնքը, ունեցայ իմ ան-
կողնային ուրախութիւններս եւ
իմ ցաւերս։ Ես ալ ինչպէս ամէն-
քը, ունեցայ իմ ծնունդս եւ իմ
մահս։ Ես ալ ինչպէս ամէնքը, ու-
նեցայ իմ կեանքս եւ իմ մահս։

Digitized by Google

Եղիա, ամէն։

ՎԵՂԻ ՎԵ ԻՀՓԻՇԱՄ Եպիտիւ

Աչնինն ահու փառաւիշտիւ՛ք վե գուե գուելիայու քեօթիւտէն։ Նրտա գուելիայու հաօթիւրմէ, իւլու ախէն գուելայտա կեօթիւրմէ։ Ալ՝ ախէն ապօյնէտա օլանլատա։ Նինչ ք յի ախէ պահ պաղեշտարելմէ ախէն, Պօյնջեարըլմըզը պաղեշտ ախէն վէ՛ր։ Եելտէ օլուտա։ Չէր կիւնլիւք նուէչ կեօղլերտա՝ վե (իւզէրիմիզէ (կելսին։ Ալ Էնինն փաաւիշհլըզըն Էնինն իսմին։ Էնինն ախէն օլտուն սէնինն լերտե սին՝ ահզիզ գե կեօղ-գուելիայու քեօթիւրմէզ յի՛ք, ամէն։ Ալ՝ ապէզիմ աթամըզ գե կեօղ-պաղեշտարէք ախր լաապիմիզ վե Ալ՝ ուապարէք ախր լաապիմիզ վե

վե եպիտիւ եպէտ, ամէն։

ահզիզ լուհունտա, շիմտի վե տայըմ ահզիզ լուհունտա, շիմտի վե տայըմ ահզիզ լուհունտա, շիմտի վե տայըմ

Digitized by Google

Եւ ձեռն դուստր եւ տեսն խոնարհեցան
ընդ նմին քո. մտան ի ժողովուրդս քո եւ՚։

Ժ.

Վ ընականաս քեզօթիւ քրիստոսիդ
լերկեր, արդու չէիմեզ նա-
մուսաստուգուդ իշուիչներկեր։
Ո՞իրս օթի կիսկի չափըդ գու-
րոյացաղլար, թագեր օթի կիսկի
չափըդ կեչէչէքլեր։
Պատպիե ումիւտ եթ վեր էյլեք
էյլե. եերտե սաքինե օլ, վեր անըն
ղանիլիյինտե օթլասան կերեք։
Պատպիտեն տիլե, վե ծ վերիր սա
նա կեօյնիւնիւն մուրատլարընը.
րտապլենին էօնիւնտե աշքեաը էթ
սենին եօլլարընը, վե անա ումուտ
էյլե, * ծ թեքմիլ եաեր վե հշ-
քեարէյե չգեալըր սենին սաղրդ
լողընը ըշըդ կիսկի, սենին շեղրա-
համբընը եօյլեն կիւնեշի կիսկի։
Լթահայթ էթ րապպին՝ վե
անա գուլլուդ էյլե, վե գըս-
կանամ անլերին եօլլարընա,
քի նամուսաստուգուդ իշուիչեն
սաեմ իլե շեօկրեթ պուշ

Ժ.

Ո՞ի նախանձիր ընդ չա-
րըս, մի՛ ընդ այնոսիկ՝
որ գործեն զանօրէնութիւն։
Ո՞ի արագ խոտ վաղվաղակի
ցամաքեացին, ոսկի դալարի խոտ
ոտ վաղվաղակի անցցեն։
Յուսա՛ ի տէր՝ և արա զբարիս
գործել. բնակեա՛ յերկրի՝ և
հովուեացիս ի մեծութեան նոր։
Վառեա՛ ի տէր՝ և նա տացէ
քեզ զխնդրուածս սրտի քո։
Յայտնեա՛ առաջի տեառն զճա-
նապարհս քո, և յուսա՛ ի
նա, * նա արասցէ և հանցէ
զիրաւունս քո որպէս զօր հա-
ստակ։
Հնազանդ լեր տեառն՝ և ծա-
ւալեա՛ նմա, և մի՛ նախանձիր
ընդ այնոսիկ որոց առաջեալ
լինին ճանապարհք իւրեանց
ընդ մարդոյ որ գործէն զա-

Digitized by Google

Նօրինութիւն։

Լաւութ՝ ի բարկութենէ եւ հնազանդիր՝ ի սրամտութենէ, մի՛ նախանձիր լնդդէմ չարս։

Ո՞վ է չարք վաղվաղակի սատակեցին. քանզի շուք հանգերձեն նոքա ժառանգեսցեն զերկիր։

Փոքր մի եւ այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշնն. խնդրեսցես զտեղի նորա եւ ոչ գտցես։

Աւետարանք հեզքն են նոքա ժառանգեսցեն զերկիր, եւ փափկասցին ի բազում խաղաղութենէ իւրեանց։

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ, եւ կրճտէ ի վերայ նորա զատամունս իւր. այլ տէր ծիծաղեսցի զնովաւ. * քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի հասանէ օր նոր, Սուր հանին մեղաւորք եւ լարեցին զաղեղունս իւրեանց՝ հարկանել վաղքատ եւ զաղք նանիկ, սպանանել զշիտն որ խոնարհ է սրտիւ։

Սուրք նոցա մտցեն ի սիրտս նոցա, եւ աղեղունք նոցա փշրեսցին։

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան զբազումս մեծուխ մեղաւորաց. Եւ բազուկք ամբարշտաց խորտակեսցին, զօրէսրբ զարդարս աստուածասէր։

Գիտէ տէր զաւուրս կատարելոց, եւ ժառանգութիւն նոցա յաւիտեան լիցի։

Ոչ ամաչեսցեն ի ժամանակի չարութեան, եւ յաւուրս սովոյ յագեսցին։

Զի մեղաւորքն կորիցեն, եւ թշնամիք տեառն իբրեւ զպատիւ գառանց սատակեսցին, ի ծուխ սատակեսցին։

Մեղաւորն վարձու առնու եւ չտայ, արդարն ողորմի եւ տայ։

Զի որ օրհնողքն նորա ժառանգեսցեն զերկիր, եւ անիծեալքն նորա սատակեսցին։

Յտեառնէ շարժին գործք մարդոյ, եւ զճանապարհս նորա կամեսցի։

Երբ անկցի, ոչ ապականի, զի տէր յածուցանէ զձեռն նորա։

Պատանի էի եւ ծերացայ, եւ ոչ տեսի զարդարն թողեալ, եւ զզաւակս նորա խնդրելով հացի։

Ամենայն աւուր ողորմի եւ տայ զիւր, եւ զաւակ նորա յօրհնութիւն լիցի։

Խոտորեա՛ ի չարէ եւ արա՛ բարի, եւ բնակեսցես յաւիտեան յաւիտենից։

Զի տէր սիրէ զիրաւունս, եւ ոչ թողու զսուրբս իւր, յաւիտեան պահեսցին։

Եւ զաւակ անաւրինաց սատակեսցին։

Արդարքն ժառանգեսցեն զերկիր, եւ բնակեսցեն զնովաւ յաւիտեան յաւիտենից։

Բերան արդարոյ խորհեսցի զիմաստութիւն, եւ լեզու նորա խօսեսցի զդատաստան։

Օրէնք Աստուծոյ նորա, եւ ոչ սասանեսցին գնացք նորա։

Դիտէ մեղաւորն զարդարն, եւ խնդրէ սատակել զնա։

Տէր ոչ թողու զնա ի ձեռս նորա, եւ ոչ դատապարտեսցէ զնա յորժամ դատիցի։

Ակն արա առ տէր եւ պահեա զճանապարհ նորա, եւ բարձցէ զքեզ ժառանգել զերկիր, եւ տեսցես զսատակումն մեղաւորացն։

Տեսի զամբարիշն բարձրացեալ եւ վերացեալ իբրեւ զսեդր Լիբանանու, եւ անցի, եւ ահա ոչ էր, եւ խնդրեցի զնա, եւ ոչ գտաւ տեղի նորա։

Պահեա՛ զանարատութիւն եւ տե՛ս զուղղութիւն, զի են նոցա ժառանգութիւնք խաղաղութեան։

Եւ անիրաւքն սատակեսցին ամենեքեան, եւ ժառանգութիւն անաւրինաց սատակեսցի։

Փրկութիւն արդարոց յտեառնէ, եւ նա է զօրութիւն նոցա յաւուր նեղութեան։

Եւ օգնեսցէ նոցա տէր եւ փրկեսցէ զնոսա, եւ ապրեցուսցէ զնոսա ի մեղաւորաց, եւ կեցուսցէ զնոսա, զի յուսացան ի նմա։

Ողորմի արդարն եւ տայ, եւ ոչ խնայէ։

Զի որ օրհնողքն նորա ժառանգեսցեն զերկիր, եւ անիծեալքն նորա սատակեսցին։

Յտեառնէ շարժին գործք մարդոյ, եւ զճանապարհս նորա կամեսցի։

Երբ անկցի, ոչ ապականի, զի տէր յածուցանէ զձեռն նորա։

Պատանի էի եւ ծերացայ, եւ ոչ տեսի զարդարն թողեալ, եւ զզաւակս նորա խնդրելով հացի։

Ամենայն աւուր ողորմի եւ տայ զիւր, եւ զաւակ նորա յօրհնութիւն լիցի։

Խոտորեա՛ ի չարէ եւ արա՛ բարի, եւ բնակեսցես յաւիտեան յաւիտենից։

Զի տէր սիրէ զիրաւունս, եւ ոչ թողու զսուրբս իւր, յաւիտեան պահեսցին։

Եւ զաւակ անաւրինաց սատակեսցին։

Արդարքն ժառանգեսցեն զերկիր, եւ բնակեսցեն զնովաւ յաւիտեան յաւիտենից։

Բերան արդարոյ խորհեսցի զիմաստութիւն, եւ լեզու նորա խօսեսցի զդատաստան։

Օրէնք Աստուծոյ նորա, եւ ոչ սասանեսցին գնացք նորա։

Դիտէ մեղաւորն զարդարն, եւ խնդրէ սատակել զնա։

Տէր ոչ թողու զնա ի ձեռս նորա, եւ ոչ դատապարտեսցէ զնա յորժամ դատիցի։

Ակն արա առ տէր եւ պահեա զճանապարհ նորա, եւ բարձցէ զքեզ ժառանգել զերկիր, եւ տեսցես զսատակումն մեղաւորացն։

Տեսի զամբարիշն բարձրացեալ եւ վերացեալ իբրեւ զսեդր Լիբանանու, եւ անցի, եւ ահա ոչ էր, եւ խնդրեցի զնա, եւ ոչ գտաւ տեղի նորա։

Պահեա՛ զանարատութիւն եւ տե՛ս զուղղութիւն, զի են նոցա ժառանգութիւնք խաղաղութեան։

Եւ անիրաւքն սատակեսցին ամենեքեան, եւ ժառանգութիւն անաւրինաց սատակեսցի։

Փրկութիւն արդարոց յտեառնէ, եւ նա է զօրութիւն նոցա յաւուր նեղութեան։

Եւ օգնեսցէ նոցա տէր եւ փրկեսցէ զնոսա, եւ ապրեցուսցէ զնոսա ի մեղաւորաց, եւ կեցուսցէ զնոսա, զի յուսացան ի նմա։

Ողորմի արդարն եւ տայ, եւ ոչ խնայէ։

Digitized by Google

Խոտորեա՛ ի չափէ , և արա՛ օրհնեալ երկնից յաւե-
տեան ։

Ո՞վ օրհնասացեալ ողորմի և առա՛ փոխ , վաւա՛կ նորա
նո՛ր թե մո՛ռանայ հաց ։

Ա՛նմուռ էր ես և ծերա-
ցայ , և ո՛չ տեսի զարդար ար
հմայրհեալ , և ո՛չ զզաւակ
նո՛ր թե մո՛ռանայ հաց ։

Ա՛նմուռ էի

և ոչ զատ առեղն նոր։

Այս է՝ ոչ երբ, խնդրեցի՝ և ոչ՝ ես, մեղայ։ * Այսպէս լինելոցն ասացեալ ոմանց լուծ։

Ես եմ զամբարիշտն վերատեսուչ զեղծարարիցն, որպէս ասացեալ է մարգարէին, և զատաստանաւն վերատեսուչ։

Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ լքանէ զսուրբս իւր, յաւիտեան պահեցան։

Արդարք ժառանգեսցեն զերկիր, և բնակեսցեն յաւիտեան յաւիտենից ի նմա։

Բերան արդարոյ պատմէ զիմաստութիւն, և լեզու նորա խօսի զիրաւունս։

Օրէնք Աստուծոյ իւրոյ են ի սրտի իւրում, և մի՛ գայթակղեսցին գնացք նորա։

Հայի մեղաւորն ընդ արդարս և խնդրէ ստանալոյ զնա, այլ ոչ թողուն զնա ի ձեռս նորա, և ոչ դատապարտեսցի զնա յորժամ դատի զնա։

Հայեցարուք առաւօտն և պատճեա՛ զչառնասպարտս նոքա, և բարձր արասցեն զբեզ ի ժառանգութիւն երկրին, և զատաստանսն մեր իբրև զմեղս ոչ ոք ի ձեռն ունի։

Ես եմ զամբարիշտն վերատեսուչ զեղծարարիցն, որպէս ասացեալ է մարգարէին, և զատաստանաւն վերատեսուչ։

Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ լքանէ զսուրբս իւր, յաւիտեան պահեցան։

Արդարք ժառանգեսցեն զերկիր, և բնակեսցեն յաւիտեան յաւիտենից ի նմա։

Բերան արդարոյ պատմէ զիմաստութիւն, և լեզու նորա խօսի զիրաւունս։

Օրէնք Աստուծոյ իւրոյ են ի սրտի իւրում, և մի՛ գայթակղեսցին գնացք նորա։

Հայի մեղաւորն ընդ արդարս և խնդրէ ստանալոյ զնա, այլ ոչ թողուն զնա ի ձեռս նորա, և ոչ դատապարտեսցի զնա յորժամ դատի զնա։

Հայեցարուք առաւօտն և պատճեա՛ զչառնասպարտս նոքա, և բարձր արասցեն զբեզ ի ժառանգութիւն երկրին, և զատաստանսն մեր իբրև զմեղս ոչ ոք ի ձեռն ունի։

Ես եմ զամբարիշտն վերատեսուչ զեղծարարիցն, որպէս ասացեալ է մարգարէին, և զատաստանաւն վերատեսուչ։

Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ լքանէ զսուրբս իւր, յաւիտեան պահեցան։

Արդարք ժառանգեսցեն զերկիր, և բնակեսցեն յաւիտեան յաւիտենից ի նմա։

Բերան արդարոյ պատմէ զիմաստութիւն, և լեզու նորա խօսի զիրաւունս։

Օրէնք Աստուծոյ իւրոյ են ի սրտի իւրում, և մի՛ գայթակղեսցին գնացք նորա։

Հայի մեղաւորն ընդ արդարս և խնդրէ ստանալոյ զնա, այլ ոչ թողուն զնա ի ձեռս նորա, և ոչ դատապարտեսցի զնա յորժամ դատի զնա։

Հայեցարուք առաւօտն և պատճեա՛ զչառնասպարտս նոքա, և բարձր արասցեն զբեզ ի ժառանգութիւն երկրին, և զատաստանսն մեր իբրև զմեղս ոչ ոք ի ձեռն ունի։

Digitized by Google

լար վեր չհուրհատուկեր։

Հայկազնյան, երամատարը գործատուչ կիչէլտին, որ խաղին ի վեր կուգար ամենայն ազգաց հարուստներուն հետ մրցելով, ինքն ալ ունէր հարստութեան մեծ անուն մը, որ ամենուն ալ ծանօթ էր։ Հայկազնյան ունէր նաև մեծ ընտանիք մը, որ

Ա՛ստղի թե մի՛ ուրախ եղիցին հիս թշնամիք իմ. ի հարկանել ոտից իմոց։

Ես ի քեզ յուսացայ, և ոչ եղէ ամօթ իմ։

Ցո՛ւսո ինձ զճանապարհ զոր երթիցեմ, զի առ քեզ վերացուցի զանձն իմ։

Փրկեա՛ զիս յթշնամեաց իմոց, Տէր, առ քեզ ապաստան արարի։

Ուսո՛ զիս առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաքեսցէ զիս յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քոյ, Տէր, կեցուսցես զիս արդարութեամբ քով։

Հանցես զհոգիս իմ ի նեղութենէ։

Եւ զթշնամիս իմ կորուսցես։

Զի ես ծառայ քո եմ։

Ողորմեա՛ ինձ, Տէր, զի նեղեալ եմ։

Լցա՛ աչք իմ ի բարկութենէ, և անձն իմ և որովայն իմ։

Եղծեալ է յցաւս կեանք իմ, և տարիք իմ ի հեծութիւնս։

Տկարացաւ ի չարութեան զօրութիւն իմ, և ոսկերք իմ խռովեցան։

Յամենայն թշնամիս իմ եղէ նախատինս, և ընդդրացիս իմ յոյժ, և երկիւղ ծանօթաց իմոց։

Տեսանողքն զիս յարտաքս փախեան ի ինէն։

Մոռացա՛ւ եղէ իբրև մեռեալ ի սրտէ։

Եղէ իբրև անօթի կորուսեալ։

Զի լուայ նախատինս բազումս ի բազմաց շրջակայից։

Ժողովելոցն ի միասին ընդ իս առնուլ զանձն իմ խորհեցան։

Ա՛յլ ես յուսացայ ի քեզ, Տէր, ասացի դու ես Աստուած իմ։

Ի ձեռս քո են ժամանակք իմ։

Փրկեա՛ զիս յձեռաց թշնամեաց իմոց և հալածողաց իմոց։

Երես քո լուսաւորեսցէ ի ծառայ քո։

Կեցո՛ զիս ողորմութեամբ քով։

Տէր, մի՛ ամաչեցուցանիցես զիս, զի կոչեցի զքեզ։

Ամաչեսցեն ամբարիշտք և իջցեն ի դժոխս։

Համբակեսցին շրթունք նենգաւորք։

Որ խոսին ընդդէմ արդարոյ զամբարտաւանութիւն և զանարգանս։

Որպէս զի՞ բազմացաւ քաղցրութիւն քո, Տէր, զոր գործեցեր երկնչողաց քոց։

Գործեցեր յերկնչողսն յոյս յերեսաց որդւոց մարդկան։

Ծածկեսցես զնոսա ի ծածկոյթ երեսաց քոց յարհամարհանաց մարդկան։

Պահեսցես զնոսա ի խորանի յերեսաց հակառակութեան լեզուաց։

Օրհնեալ Տէր, զի զարմանացոյց զողորմութիւն իւր ինձ ի քաղաքի պատնէշի։

Ես ասացի յերկիւղի իմում, թէ անարգեալ եմ յերեսաց աչաց քոց։

Վասն որոյ լուար ձայնի աղաչանաց իմոց, յորժամ աղաղակէի առ քեզ։

Սիրեցէ՛ք զՏէր, ամենայն սուրբք նորա, զի զճշմարիտսն պահէ Տէր։

Եւ հատուցանէ առատապէս արարչագործաց հպարտութեան։

Քաջայա՛ցարուք և զօրասցի սիրտ ձեր, ամենեքին որ յուսայք ի Տէր։

Խոստովանեցայ և խոնարհ եղէ վասն յոյժ, զօրհնութեամբ տուր առաւօտ զնայուք, զի անձն իմ լիցի երգել քեզ և ոչ դադարեցի։

Երաժշտութեան մարմնոյ իմոյ։

Խոնարհեցայ և խոնարհ եղէ վասն յոյժ, մինչև հեծութեամբ սրտի իմոյ։

Տէր առաջի քո է ամէն ցանկութիւն իմ, և հեծութիւն իմ ի քէն ոչ ծածկեցաւ։

Սիրտ իմ խռովեցաւ հիս և թողու զիս զօրութիւն իմ. լոյս աչաց իմոց և այս ոչ եղև ընդ իս։

Մարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան և կացին, և մերձաւորք իմ հեռու եղեն յինէն։

Եւ բռնադատեին զիս և խընդրէին զանձն իմ որ խորհէին չար ի վերայ իմ, խօսեցան զնոցունօրինութիւն և զնենգութենէ զօրհնութեան խորհեցան։

Ա՛յլ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ, ոչ համբերող որ ոչ բանայ զբերան իւր։ * Եղէ ես ոչ մարդ որ ոչ լսէ, և ոչ գոյ խօսք ի բերան նորա։

Զի ի քեզ, Տէր յուսացայ, և դու լուիցես ինձ, Տէր Աստուած իմ։

Ասացի թե մի՛ ուրախ եղիցին հիս թշնամիք իմ. ի

թուեցաք սեփականութիւնք. այցելութիւնք իմ պահեցին զիս, և ոգի իմ ի փորձութեան։

Ես ասացի, Տէր, ողորմեա՛ ինձ, բժշկեա՛ զանձն իմ, զի մեղայ քեզ։

Թշնամիք իմ ասացին չարս զիս. երբ՞ մեռանիցի, և կորիցէ անուն իմ։

Եւ եթէ մտանիցէ տեսանել զիս, զանօրէնութիւն ինքեան ժողովէ սիրտ նորա, ելեալ արտաքս խօսի։

Ընդդէմ ինձ միաբանեցան ամենայն ատելիք իմ, ընդդէմ ինձ խորհէին զչարիս իմ։

Բան անիրաւութեան դատեցին զնա, զի ոչ եթէ յառնիցէ՝ այլ ոչ եթէ կեցցէ։

Եւ մարդ խաղաղութեան իմոյ, յոր յուսացայ, որ ուտէր զհացս իմ, մեծացոյց ի վերայ իմ զսայթաքումն։

Եւ դու, Տէր, ողորմեա՛ ինձ, և հատո՛ւց նոցա զհատուցումն նոցա։

Որով գիտացի զի կամիս զիս, զի ոչ տեսանէ թշնամի իմ ինձ։

Զիս ընդ անարատութեան իմում ընկալար, և հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան։

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի յաւիտենից և յաւիտեան։ Եղիցի, եղիցի։

Ի վերնագրոյ, սաղմոս Դաւթի, որ ասաց առ Եթան Զիփացի։

Ողորմեա՛ ինձ, Տէր, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ։

Եւ ըստ բազմութեան գթոց քոց ջնջեա՛ զանօրէնութիւն իմ։

Լո՛ւա զիս յամենայն անաւրէնութենէ իմմէ, և ի մեղաց իմոց սրբեա՛ զիս։

Զի զանօրէնութիւն իմ ես գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայնոյ մեղայ, և զչար առաջի քո արարի։

Զի արդարասցիս ի բանս քո, և յաղթեսցես յդատել քեզ։

Զի ահա յանաւրէնութեանց ծնայ, և ի մեղս ետ զիս մայր իմ։

Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զգաղտնիս իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։

Ցանեսցես զիս ի խոզովոյ, և սրբեցայց, լուա՛ զիս, և սպիտակասցից քան զձիւն։

Լսելեաց իմոց տացես ուրախութիւն և հոգալ, և ցնծասցեն ոսկերք խոնարհեալք։

Դարձո՛ զերեսս քո յմեղաց իմոց, և զամենայն անաւրէնութիւնս իմ ջնջեա՛։

Սիրտ սուրբ արա յիս, Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ յինէն։

Մի՛ զիս մերժեր յերեսաց քոց, և զհոգի սրբութեան քոյ մի՛ խլեր յինէն։

Դարձո՛ ինձ զուրախութիւն փրկութեան քոյ, և հոգւով գերագոյնաւ հաստատեա՛ զիս։

Ուսցի՛ց անաւրինաց զճանապարհս քո, և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա՛ զիս յարեանց, Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ, և հրճուասցի լեզու իմ զարդարութիւն քո։

Տէր, զբերան իմ բա՛ց, և բերան իմ պատմեսցէ զաւրհնութիւն քո։

Զի եթէ կամեցար պատարագի, տայի՛ր, ողջակէզս ոչ հաճեսցիս։

Զոհ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, սիրտ խոնարհեալ և զղջացեալ Աստուած ոչ արհամարհեսցէ։

Բարեացո՛ Սիովնի զկամս քո, և շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս զոհս արդարութեան, ընծայս և ողջակէզս. յայնժամ մատուսցեն ի սեղանի քում զհորթս։

Նու
եհնիւէնտա պէնոտ ։
ձիւթ ձեռքերուն ,
էլլինքներն ու Տրովադացիները
Աղեղն օլտուա վրայ առլեզուած .
Ասոնք ամբողջ գիշեր
Ամբողջ գիշերին ։ Ա՛լ
Ալ ։ Ա՛լ
Ալ ։ Ա՛լ
Ամբողջ գիշերին ։ Ա՛լ
Ալ ։ Ա՛լ
Ամբողջ գիշերին ։ Ա՛լ

Ես եաւս սիրտ իմ ի փորձ իմն, և ի խորհուրդս իմ վաւելցաւ հուր։

Ասացայ լեզուաւս իմով և աստղի. ցոյց ինձ ածր զկատարած իմ և զթիւ աւուրց իմոց քանիօն է, զի գիտասցից թէ ո՛րչափ ինչ պակասեալ է կինկն։

Ո՛հա չափով եդեր զաւուրս իմ, և կատր զօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է առաջի իմ. ամենայն ընդունայն է ամ մարդ մնեղի։

Պատկերն որպէս ի պատկերի շրջի մարդ, ամենայն զուր խռովի, դանձէ և ոչ գիտէ ումեմ ժողովէ։

Եւ ակն արդ՝ ո՛վ է համբերութիւն իմ՝ թէ ոչ դուն ակն. կամ կատր զօրութիւն իմոյ՝ թէ ոչ ի քէն։

Յամենայն անօրինութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, նախատինս անզգամից արարեր զիս։

Խոտ եղէ և ես քացի զբերանս իմ, զի դու արարեր։ Ի քէն ածց ատս կինկն զանունս իմ, զի ի զօրութէ ձեռին քո ես պակասեցայ։

Ուղղութիւնս վասն մեզաց խրատեցեր զմարդ, մաշեցուցեր ունայն սատրդի ոստայն զանձն նոր. ամենայն ընդունայն

Կորնչիմ հարեր զթշնամի զատնելոյն ինձ, վերթիլերինաց ամենեքին։ Ես յերեսաց անկեալ ի քէն ես թոռոգի՝ պատնա կեօսատր ապենիմ ածնուցմոյ, վերթիլերինաց ամենեքին։ Ես ասացի՝ ոչ մի գատար կիւն էքսիլիշ ատր պէնատէն։

Ձուտ կիւնելերիմի էօլչիւ իլե գատուն. վերթիլերիմին գուտրթիւ էձգ կիսի տիր պէնիմ էօնիւմտէ. անձագ չիւմիլե ատիմ քի թէնի վար, նաճիլե տիր։

Կերշեք քի ինսան կեօյատուրթան կէզէր, անձագ պօշ եէրինէ գայկը չէքէր. խապշնե եըղար, վերթիլերիմ չ՝ քիմ իչիւն չէմ եաթը։ Ամոի քիմսէն տիր պէնիմ ատարըմ, իլլա քի սէնատէն եա՛ ըստպիեսոա քիմսէն տիր ատայանմադա գուվէթիմ, անձագ սէնատէն։

Չիւմիլե նամաւատըզուգ իչերիմսէն պէնի գուրթարըրն. կէնտիլերինի տիլիմզէրին սիթէ մինի պատնա չէքտիրմէն։

Սաղըր օլատամ վէ ատղըմըր այմատըմ, չինգթի սէն պեօյլե էթմէրսէ, զկիֆայէթըմըզ պէնատէն կիւրի էթ, զերծ էլինին գուվէթիմատէն պէն զայիֆլէնատիմ։

Կիւնահը իչինն թատզիր էթմէն իլէ՝ թէրպիէ էթմէն ատէմի, ատնըն վէճուտունի էրիթմէից էօրիւմ նա

Digitized by Google

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

Ա. Ի՞նչ է քերականութիւն։ Պ. Արուեստ է ուղիղ գրելոյ եւ խօսելոյ։

Ա. Քանի՞ մասունս ունի քերականութիւն։ Պ. Չորս մասունս ունի, որ են՝ տառ, վանկ, ոտանաւոր եւ ընդհատ։

Ա. Ի՞նչ է տառ։ Պ. Տառ է նշան ձայնից, որ ոչ ինքնին ձայն է, եւ ոչ ինքնին վանկ։

Ա. Քանի՞ տեսակ տառ կայ։ Պ. Երկու տեսակ տառ կայ, ձայնաւոր եւ բաղաձայն։

Ա. Ի՞նչ է ձայնաւոր տառ։ Պ. Ձայնաւոր տառ է, որ ինքնին ձայն է, եւ վանկ առանց ուրիշ տառի կարէ լինել։

Ա. Քանի՞ ձայնաւոր տառ կայ։ Պ. Եօթն ձայնաւոր տառ կայ, որ են՝ ա, է, ը, ի, ո, ու, օ։

Ա. Ի՞նչ է բաղաձայն տառ։ Պ. Բաղաձայն տառ է, որ ինքնին ձայն չէ, եւ ոչ վանկ կարէ լինել առանց ձայնաւոր տառի։

Ա. Քանի՞ տեսակ բաղաձայն տառ կայ։ Պ. Քսանըմէկ տեսակ բաղաձայն տառ կայ, որ են՝ բ, գ, դ, զ, ժ, լ, խ, ծ, կ, հ, ձ, ղ, ճ, մ, յ, ն, շ, ո, չ, պ, ջ, ռ, ս, վ, տ, ր, ց, ւ, փ, ք, և, օ, ֆ։

Ա. Ի՞նչ է վանկ։ Պ. Վանկ է ձայն կամ ձայնակցութիւն, որ կարէ ինքնին ձայնել։

Ա. Քանի՞ տեսակ վանկ կայ։ Պ. Երկու տեսակ վանկ կայ, պարզ եւ բարդ։

Ա. Ի՞նչ է պարզ վանկ։ Պ. Պարզ վանկ է, որ ունի միայն մի ձայնաւոր տառ, կամ մի ձայնաւոր տառ եւ մի բաղաձայն տառ, որ կամ առաջ կամ յետոյ գայ։

Ա. Ի՞նչ է բարդ վանկ։ Պ. Բարդ վանկ է, որ ունի երկու կամ երեք բաղաձայն տառ, որ կամ առաջ կամ յետոյ գան։

Ա. Քանի՞ տեսակ ոտանաւոր կայ։ Պ. Երկու տեսակ ոտանաւոր կայ, չափաւոր եւ հանգաւոր։

Ա. Ի՞նչ է չափաւոր ոտանաւոր։ Պ. Չափաւոր ոտանաւոր է, որ ունի միայն չափ վանկից, եւ ոչ հանգ։

Ա. Ի՞նչ է հանգաւոր ոտանաւոր։ Պ. Հանգաւոր ոտանաւոր է, որ ունի հանգ վանկից, եւ ոչ չափ վանկից։

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒԻ ԵՒ ՎԱՍՆ ՆՈՑԱ ՍՏՈՒԳՈՒԹԵԱՆ

Digitized by Google

գուբլիատրեցաւ այնը։

Ա ուրիլուս օ քրիշիդ քրի փուա-
գատրէն վէր ատուշիուն գա-
յլոմա • քեօփիս կիուտուզ բատպիկ

Ա

Ա ուրիլուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

Ա

Ա ուրիլուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

Ա

Ա ուրիլուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

կէդձիքեմ։

աւլաշդըր՝ իմատատըր վէր ատուհիպիմ
լատ գատյըր պէնին • վէ ուա պէնիմ
պէդի • * պատշըմըն ատաչնատան չօգ
վէ պէն գատըր օլամատըմ կէօրա-
լուգէրիմ պատատ էրթշտիւէր։
օլատուլար • վէ ուաւրիչիմ պէնին
թեթիկ էյլէտի։

Ա՝իւրատա էյլէ ուա լատպիկ՝ պէնին
գատրիատրմատյատ • վէ ուա լատպիկ՝
մէյլ էյլէ իմատատըմ էրիշմէյէ • Ա՝իւ-
սուսընէր վէնչատուիմ ատրատյանլատ
անը ատրատան գատրդրմատ իչքէն։
կէրի ատճախուէլէր վէ ուԱյանըն
լատ պէնատէն էօթիւրու գէօթիւ-
լուգ իսթէչէնլեր • * օ վատրմէ
չատիուշատգ ըսգրէլէրի Ա՝ատգընատն
լատ՝ պատատ օխ օխ ատչէնլեր։
Ա՝ուս լատպիկ ձիւմլէ սէնիչ ատ-
լատյանլատ սէնատէ չատ օլատուլատ
վէ սէվինիսինլեր • * վէ սէնիչ խէ-
լատընը սէվինէլեր չէդ ատայրմատ ա-
սինէր՝ ատաչ պատգրիւէ ատիւ-
գատրէն վէր ատիվինիսինլեր։

Ա

Ա ուրիլուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

Ա

Ա ուրիլուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

Ա

Ա ուրիլուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

գատրէ չատրի փրիկէ պնատ ատր։
գատան Ա պանինակ, չատ-
Ա ուրիլ ուս խատրչի զատր

Ա

Ա ուրիլուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

Ա

Ա ուրիլուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

Ա

Ա ուրիլուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

Ա ուրիլ ուս Վոլիուն։ Յուհաննէս Վոլիուն։

Ա՛յլ գու՛ն ոչ ոք ողորմած ինձ
քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

* ոչ ոք ողորմած ինձ քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

Ա՛յլ ի քե՛զ ոչ ոք ինձ ողորմած ինձ
քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

Ա՛յլ ի քե՛զ ոչ ոք ինձ ողորմած ինձ
քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

Ա՛յլ ի քե՛զ ոչ ոք ինձ ողորմած ինձ
քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

Ա՛յլ ի քե՛զ ոչ ոք ինձ ողորմած ինձ
քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

Ա՛յլ ի քե՛զ ոչ ոք ինձ ողորմած ինձ
քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

Ա՛յլ ի քե՛զ ոչ ոք ինձ ողորմած ինձ
քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

Ա՛յլ ի քե՛զ ոչ ոք ինձ ողորմած ինձ
քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

Ա՛յլ ի քե՛զ ոչ ոք ինձ ողորմած ինձ
քան զքեզ Տէր Աստուած իմ։

տամ տեղինին իւր ։ վէր ապա-
շնորհութիւն անաստուած իւրն , վէր ապա-
թիւրհաւատութիւն խաղաղութեան և օրհ-
նութեան ։ * շէնկեղծի
գրեցեր իսկ պատուհաս ինձ ։ գայթակղեցուցի
նոյն խոսիմ քո կիրճերիմ տղայքն
Քրիստոս խոսիմ ։ Ճանաչ զապագին որ
պատուհաս ինձէ քո ։ Ցիսուսեան պատուհաս
ապրեցաւ էիլ պատուհաս կիրճերիմ
անկերպին Հոգւոյ սրբութեան կիրճերիմ
պատուհաս ինձէ քո ։ Ցիսուսեան պատուհաս
ապրեցաւ էիլ պատուհաս կիրճերիմ
անկերպին Հոգւոյ սրբութեան կիրճերիմ

Լ Ի Ա Ն Ա Ն Ա Ն

Ա. լուծ՝ ընդ-ունի արտաւմ եռանձն իմ, կամ ընդ-ունի խոր ուռվեա զնու. յաւսա առ ՚ած խոստովանեա՛ նամ՝ փրկիչ երեսաց իմոց ՚ած ի։

Ա. լուծ՝ ընդ-ունի արտաւմ եռանձն իմ, կամ ընդ-ունի խոր ուռվեա զնու. յաւսա առ ՚ած խոստովանեա՛ նամ՝ փրկիչ երեսաց իմոց ՚ած ի։

Ա. ինչ իմ յոյժ խռովեցաւ, վասն այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդանանացւոց, և՝ ի հերմոնիմ ի լեռնէ փոքուէ։

Ա. սուտ քեզ, և՝ ի ձայն ատհանաց քոց։

Ա. ալիք քո անցին ի վերայ իմ,

Ա. ամուր պատուիրեսցէ ՚աստ զողորմութիւն իւր, գիշերի զօրհնութի՛ն նորո. և աղօթք իմ առ ՚ած վասն կենդանի իմոց։

Ա. ստացի ասյ՝ ընդ-ունելի իմ եղ։ ընդ-կր մարտաւ զինաւոր ես՝ ի ներել թշնամւոց իմոյ։

Ա. փշուր ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ, յաւսր ցիս զօրհանապազ թի՛ ուր է ՚ած քո։

Ա. ինչ իմ յոյժ խռովեցաւ, վասն այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդանանացւոց, և՝ ի հերմոնիմ ի լեռնէ փոքուէ։

Ա. սուտ քեզ, և՝ ի ձայն ատհանաց քոց։

Ա. ալիք քո անցին ի վերայ իմ,

Ա. ամուր պատուիրեսցէ ՚աստ զողորմութիւն իւր, գիշերի զօրհնութի՛ն նորո. և աղօթք իմ առ ՚ած վասն կենդանի իմոց։

Ա. ստացի ասյ՝ ընդ-ունելի իմ եղ։ ընդ-կր մարտաւ զինաւոր ես՝ ի ներել թշնամւոց իմոյ։

Ա. փշուր ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ, յաւսր ցիս զօրհանապազ թի՛ ուր է ՚ած քո։

Digitized by Google

Ա՛ստղիկ, ես քեզ կ՚ասեմ, որ ինձ մի՛ նեղացնես, ես ալ քեզ չեմ նեղացներ։ Ես ալ քեզ կ՚ասեմ, որ ինձ մի՛ նեղացնես, ես ալ քեզ չեմ նեղացներ։

Ա՛ստղիկ, ես

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։ Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ ոչ ոք ի մեզ ունի զայդ ամենայն, զի ամենեքեան ունիմք զայդ ամենայն։

Digitized by Google

Ա՚ահ մուտացեալ իցեմ մեր զա-
նուն այլ մերոյ, կամ ձգեալ
զմեզ սատուերք մահու։

Զարբնուցեր զմեզ իսատ
ջարբարանաց, և ծած կեցին
զմեզ սատուերք մահու։

Պու զարբնուցեր զշաւիղս
մեր՝ի ձանապարհս հաց քոց, խո-
նարհ արարեր զմեզ՝ի տեղի
մերում չարչարանաց։

Ա՚ահ մուտացեալ իցեմ մեր զա-
նուն այլ մերոյ, կամ ձգեալ
զմեզ սատուերք մահու։

Զարբնուցեր զմեզ իսատ
ջարբարանաց, և ծած կեցին
զմեզ սատուերք մահու։

Պու զարբնուցեր զշաւիղս
մեր՝ի ձանապարհս հաց քոց, խո-
նարհ արարեր զմեզ՝ի տեղի
մերում չարչարանաց։

Ա՚ահ մուտացեալ իցեմ մեր զա-
նուն այլ մերոյ, կամ ձգեալ
զմեզ սատուերք մահու։

Զարբնուցեր զմեզ իսատ
ջարբարանաց, և ծած կեցին
զմեզ սատուերք մահու։

Պու զարբնուցեր զշաւիղս
մեր՝ի ձանապարհս հաց քոց, խո-
նարհ արարեր զմեզ՝ի տեղի
մերում չարչարանաց։

Ա՚ահ մուտացեալ իցեմ մեր զա-
նուն այլ մերոյ, կամ ձգեալ
զմեզ սատուերք մահու։

Զարբնուցեր զմեզ իսատ
ջարբարանաց, և ծած կեցին
զմեզ սատուերք մահու։

Պու զարբնուցեր զշաւիղս
մեր՝ի ձանապարհս հաց քոց, խո-
նարհ արարեր զմեզ՝ի տեղի
մերում չարչարանաց։

Ա՚ահ ալէտհլոցն իսկզբան ու-
նոյմ՚ի հսկէ, եախօտ եապան-
կէօրկէրերի եօրթախրէրը պիզի։

Ա՚իւրթիւն կիւն ըեզալէթիմ էօ-
նիւմատ տիր, վէ իւզէրիմիզե հի-
ջապը պէնի էօրթախրէ, * պիթէմ
վէրսընիզ վէ քէօթիւ սեօզլէյե-
նիզ սախլանըր, տիւշմանլըն վէ
գօվալայանըն իւզերնադէն։

Պունլար հէպ իւզերիմիզե կել
ար, վէ պիզ սէնի ուսնուէմա-
տըզ, վէ վասիյէթինիզի խրլաֆլըը
իլթիմիզիւ, վէ եուրեկլէրիմիզ
իլե կէրի տեօնմէսիւէ։

Ա՚զէրիմիզի սէնին եօլլարընատան
ատփարըաըզն, սէֆիլ էթմէնի պի-
զի ձէֆա եէրինատե, վէ էօլիւմ
չինէ պիզի ատաղէթըզն։

Ա՚էնինի ձէմիաղաթլարընը փաղա-
սըղ ատաթըզն, վէ պիզիմ ֆիրեաս-
ատըմըզա հիսսապ եօգ ատուր։

Վ՚օմշուլարըմըզա ըեզիլ էթմէնի
պիզի, չէվրէ եանըմըզատա օլանո-
լարա կիւրլիւնճ վէ մուսկատա։

Ա՚իւլէթլէր ատասընատա պիզի մե-
սէ էյլէմէյի՚, իւմմէթլէր պաշլարը
նը իւզերիմիզե սալըմադ իչինէ։

Ա՚իւթիւն կիւն ըեզալէթիմ էօ-
նիւմատ տիր, վէ իւզէրիմիզե հի-
ջապը պէնի էօրթախրէ, * պիթէմ
վէրսընիզ վէ քէօթիւ սեօզլէյե-
նիզ սախլանըր, տիւշմանլըն վէ
գօվալայանըն իւզերնադէն։

Պունլար հէպ իւզերիմիզե կել
ար, վէ պիզ սէնի ուսնուէմա-
տըզ, վէ վասիյէթինիզի խրլաֆլընը
իլթիմիզիւ, վէ եուրեկլէրիմիզ
իլե կէրի տեօնմէսիւէ։

Ա՚զէրիմիզի սէնին եօլլարընատան
ատփարըաըզն, սէֆիլ էթմէնի պի-
զի ձէֆա եէրինատե, վէ էօլիւմ
չինէ պիզի ատաղէթըզն։

Ա՚էնինի ձէմիաղաթլարընը փաղա-
սըղ ատաթըզն, վէ պիզիմ ֆիրեաս-
ատըմըզա հիսսապ եօգ ատուր։

Վ՚օմշուլարըմըզա ըեզիլ էթմէնի
պիզի, չէվրէ եանըմըզատա օլանո-
լարա կիւրլիւնճ վէ մուսկատա։

Digitized by Google

Հպէտի ։

Ալլահ պերէքէթի վէրսին սանսա
տալսըն պու խէյր • անլըն իչիւն
վէթիլէր սաչըլսըն ։ Ինչին սուռաթլըսընսան միւր-
ւէթիլէր սաչըլսըն ։ Ինչին սուռաթլըսընսան միւր-
լե ինսան էվլատլարընսան ։ Ինչին
ալլահ ինչիւն փութուրսա ինչին էօ-
լիւրիւզ, պօղազլանմաճագ գօյուն
լար կիսի սայրըլմազ ։

Յայն եա րասպի՝ նիչիւն ու-
յուրսուն • գալդ վէ պիզի ըէտա
էթմէ նիհայէթէտէք ։

Ալ,ինչին իւզէրինի չէվիրիլսին
պիզտէն, ուշուռաուրսուն ֆիգըր
լողմըզդը վէ սուռլողմըզդը ։

Ինձուռիմիզ թօփրաղսաուաք ալ
չագլասաը , վէ պէնիմիզ եէրէ
եասիրշաը ։

Գալդ եա րասպի՝ իմսայա էյլէ
պիզի , վէ գուրթարը պիզի սէնին
խալխըն իչիւն ։

Ալ,եհայէնիթ • ընէպէլ օլսընլարդն վա
թէնլարդ իւզէրինէ , իոլխոան օղու
չարընդն իլգինէ • էլսէհ սագնոաս սէվ
իւ-էւ էչէն ։ Խ՝Ա

Էնիմ եուրէյիմ սէնինչիւն էյի քէ-
լըմլարընը չըգարսըն , վէ կէնսոան
իչէրիսինի վուսուաչսոան սուօյէյիմ ։
Ալէնիմ տիլիմ չափրագ եազսան քէս
թիոլին գալէմի կիսի տիր • սէն
սուլտանլարին կէօսոէրթիլ իլէ ձիւմ-
լե ինսանն էվլատլարընսան ։

Ալէնին սուռաագլարընսան միւր-
վէթլէր սաչըլսըր • սոնրա իչէրսէ սոան
ալլահ պերէքէթի վէրսին սանսա
տալսըն պու խէյր • անլըն իչիւն
վէթիլէր սաչըլսըն ։ Ինչին սուռաթլըսընսան միւր-
լե ինսան էվլատլարընսան ։

Ալէնին իչիւն փութուրսա ինչին էօ-
լիւրիւզ, պօղազլանմաճագ գօյուն
լար կիսի սայրըլմազ ։

Յայն եա րասպի՝ նիչիւն ու-
յուրսուն • գալդ վէ պիզի ըէտա
էթմէ նիհայէթէտէք ։

Ալ,ինչին իւզէրինի չէվիրիլսին
պիզտէն, ուշուռաուրսուն ֆիգըր
լողմըզդը վէ սուռլողմըզդը ։

Ինձուռիմիզ թօփրաղսաուաք ալ
չագլասաը , վէ պէնիմիզ եէրէ
եասիրշաը ։

Գալդ եա րասպի՝ իմսայա էյլէ
պիզի , վէ գուրթարը պիզի սէնին
խալխըն իչիւն ։

Ալ,եհայէնիթ • ընէպէլ օլսընլարդն վա
թէնլարդ իւզէրինէ , իոլխոան օղու
չարընդն իլգինէ • էլսէհ սագնոաս սէվ
իւ-էւ էչէն ։ Խ՝Ա

Էնիմ եուրէյիմ սէնինչիւն էյի քէ-
լըմլարընը չըգարսըն , վէ կէնսոան
իչէրսինի վուսուաչսոան սուօյէյիմ ։
Ալէնիմ տիլիմ չափրագ եազսան քէս
թիոլին գալէմի կիսի տիր • սէն
սուլտանլարին կէօսոէրթիլ իլէ ձիւմ-

օրհնեաց զքեզ ։ Ես քու-
սեան ։

Ալուեցաս ընտրեալ իմ ։ Ես ընտր-
թանց քոց • վասն այսորիկ
մտից առ քեզ ։

Ես եղուս իմ ունի գործ առաք-
գործս իմ թագաւորի ։

Ես եղուս իմ ունի գործ առաք-
դիր գործի , գործեցիկ առ-
ասանելով քան զամ ոսկիս
մեղկան ։

Ալ ղևսեաց սիրա իմ զպատ-
գասան քո բարին , և ասացից
գաղտնիս սրտից մերոց ։

Ալ ։ Ես քո մեռանիմք զօրհաս-
նապատ, համարեցաք որպես
գոչխար ի սպանումն

զերա-
ժոյժ գուտարկութիւն ապրելոյ թէպէտ զի
լըսէրնըր , սկզնուն հիւանդութեան կիսա-
զեկ լինիցին ։

Ի՝նչ գուտարկութիւն ապրելոյ թէպէտ զի
ամենայն ։

Ի՝նչպէս ի՛ գործ վէր կիսոյ , մինչեւ զնա-
սուին գործեալքն

Ա՛ՀԱ ՄԵՐ ասպատէն ևզօ-
րութի՛ւն. օգնական՝ ի
ՔԱՐՈՒԶԱՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

Վ՛ԱՂՈՒՑ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

ՔԱՐՈՒԶԱՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

Ա՛ՀԱ ՄԵՐ ասպատէն ևզօրութի՛ւն. օգնական՝ ի
վէրս գոլով մարդասիրական բնութեան. ի
ձեռն փառաւորեալ սուրբ խաչիդ՝ զոր
ընկալար ի մարդասիրութենէ քումմէ
ի վերայ Գողգոթայի. ի ձեռն նորին
խաչին՝ զոր ոչ կարացին տանջել
դեւքն ի վերայ քո. ի ձեռն նորին
խաչին՝ զոր ոչ կարացին տանջել
դեւքն ի վերայ քո՝ երկիւղա-
ծացեալ սմա՛, և դո՛ւստր
ծո՛ւրացայ երկիւղածացե՛ սմա՛.
և պատառատածք զերեսս ո-
րոց պաշտեացին մեծամեծք
ժողովրդոց։

Ա՛ՂՆԱՅԻՆ փառք դասուց թա-
գաւորի՛ ի նեղջեղ, ի վեր-
ջաւորս ոսկեհուռն զարդա-
րեալ և պայծառացեալ։

Տարցին թագաւորի կու-
սանիք զհետ նորա, և զընտ-
կերս նորա առցին
նմա։

Ա՛ՀԵՂԷՆ ցնծութեամբ և ուրախութեամբ և առցին զնոսա ի առաջի թագաւորի, և փոխանակ հարց քոց եղիցին քեզ որդիք քո։

Կացուսացես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն երկիր, յիշեսցի անուն քո ընդ ամ ազգս ազգաց։

Ա՛Յ այսօրիկ ժողովուրդք խոստովանեսցին առ քեզ, յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Ա՛Յ ՔԵԶ ԱՍՊԱՏԱԿԵՑԻՆ ԱՐՔԱՅՈՑ ՀԱՐԱՒԱՆՔ ՔՈՅ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԵՐ ՈՐ ՔԱՐՈՒԶԱՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՑ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

Ա՛ՂՕՂՈՐԴԵՍՑԻ ՔՈՅ ՏԷ

հեթանոսաց, և քաւչարացայց
կանխեցէք և ծաներ[ութ]ք զի
ես եմ ձայն. քաւչար էղեց ի
այրեաց հրով։
խորտակեաց և զասպարս
զաղեղունս փշրեաց, զդէնս
զամէնեսեան ի ծառս երկրի. Ահար զպատերազմ ի ծա-
գաց միոչձ ի ծագս երկրի.
ուշեսաս ի վէր երկրի։
ձայն, որ արար զնշանս և զար-
կոտեալ։
Կակոյթ և տեսիլք զգործս
ընդունելն ես մեր ձեզ յա-
Տէր զօրութեց ընդ մեզ,
Յակովբայ ես մեր ձեզ ամբա-
խոստովեցան հեթանոսք, և
խոնարհ եղեն թագաւորու-
թիւնք. եաղձայն իւր քաւչա-
րեաց՝ և խոստովեցաւ երկիր։
Ի՞նչ ի մէջ նոցա և նուիա
մի՝ սասանեսցին. օգնեսցէ
նոցէ ձեզ ի վաղորդայնէ մին-
չեւ ի վաղորդայն։
րեան։
զօրութիւն նոցա։
Վանեցք գերեաց ուրախ առ-
նեն զքաղաքն ձայ, և առ[ք]
Ոչեցին և խոստովեցան ջուրք
նոցա, խոստովեցան լերինք ի
ծովու։
վերայ ևս ամենայն ազգք հեթանոսաց զի
զանուն քո կոչեսցեն։
Ալէլուիա։

Ողորմեա մեզ, Տէր զօրութեանց, ողորմեա մեզ, Աստուած
փրկչութեան մերոյ, և ցրուեա զամենայն ազգս հեթանոսաց
որ կամին զպատերազմս։ Ձգեա զձեռն քո ի վերայ նոցա,
և ցուցեալ լիցին ամենայն ազգք զգործս քո զոր արարեր
ի նոսա։ Ցուցեալ լիցի զօրութիւն քո ի վերայ ազգաց
հեթանոսաց, որ ոչ ճանաչեցին զքեզ, զի ամենայն ազգք
գիտասցեն զքեզ, զի դու ես Աստուած մեր, և մեք ժողո-
վուրդ քո և ոչխար արօտից քոց։ Ողորմեա մեզ, Տէր
Աստուած մեր, և ազատեա զմեզ ի ձեռաց հեթանոսաց,
որ ոչ ճանաչեցին զքեզ, զի մի՛ ասասցեն ազգք հեթանոսք
ուր է Աստուած նոցա։ Ցուցեալ լիցի ի մեզ զքեզ, Տէր,
ի տեսիլ ազգաց հեթանոսաց, և ի մեզ ի վերայ նոցա։
Ցուցեալ լիցի զօրութիւն քո ի վերայ ազգաց հեթանոսաց,
որ ոչ ճանաչեցին զքեզ, զի մի՛ ասասցեն ազգք հեթանոսք
ուր է Աստուած նոցա։ Ցուցեալ լիցի զօրութիւն քո ի
վերայ ազգաց հեթանոսաց, որ ոչ ճանաչեցին զքեզ, զի
մի՛ ասասցեն ազգք հեթանոսք ուր է Աստուած

Ալիսոնեք ժողովրդոց ժողովրդեան սրբոյն իւրոյ։

Թագաւորութեան ։ ասէ Նաւասե. ցեղ նման օրհնութեան։

Թագաւորն ասէ ։ ի վերայ երկրին ասէ և ասէ ասացեալ ասացեալ ասացեալ

Ա. Հիմունս արի նմա յաւե-
լեալ ։

Ջ. Հիմունս արի նմա յաւե-
լեալ ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ա. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Ջ. Ոչ ինչ ասեմ ի վերայ
ասելոցն ։

Digitized by Google

Կու
ֆէրսուէթը։
Ղազմ ալիմլիք սեօյլէյէճէք ,
վը գալայիմին մէշվէրթիւնաւ՝
սէֆիւլէր պիրլիքտա ,
* եթե իւզերինտա ասօղլէրը վը
ինսան կվատալարը, զէնկինէրը վը
ճիւմլէ սուէնտա սաբրնէրի ,
գուլայդ վէրին էյ
ճիւմլէ սուէնտա
Ասղնա
Ասօղլու սուլթան
Ասղնա սուլթան
Ասղնա սուլթան
Ասղնա

Ա. Յո՛ չանապարհ է գայթակղութեանց նշ նոցին. յետ
նեաց նշ.

Ա. Ասէ՛ ի պատուի էր և ոչ խմացաւ, հաւատարեաց ա-
նասնոց անբանից և նմանեցաւ նոցա նշ.

Ա. Ասէ՛ ի պատուի էր և ոչ հաս՝ հղոլ խրատուց.

Կարդացին անուանք նշ ի ցին յաւիտեան, և յաւիտ նշ ազգ ազգ մինչև յազգ, և վերջացան անուանք նշ եղի մեծ խրատուն խրատուց. • Թուղթն օսաւորաց ըստ
առաքելոցն զաւականուէ։

Յորժամ առնցես թէ խմաս առուն՝ մի՛ առնուր, ի միասին անզգամք և անմիտք կորիցեն, և թուղթն օսաւորաց ըստ առաքելոցն զաւականուէ։

Ա. Աստուածա՛ յաւիտեան, և հեցցես միշտ խոպատ, և ոչ
ի փրկեսցես զանձին խրատ։

Ա. Ղեւտացւո՛ ոչ միրկէ՝ և ոչ փրկեսցես մարդ և ոչ տայ Աստ փրկանս, և ոչ զգինս փրկանց ան

ասաւածոց ՝ որ իսո-
սեցաւ , կուշտաց

լուսիլարքն (փոխ-
լուսիլարքն) ու

Digitized by Google

Ի մէջ երեսաց եւ ամենայն ազ-
գաց երկրի, զի ամենայն ազ-
գք երկրի լացցեն ի վերայ
նորա։

Զի ահա ես առաքանեմ զբա-
նագործս ձեր, զի ձեզ դա-
տաստուր է։

Եւ զանօրէնս ձեր կրկնակ զանդ-
գրուիցեն ի ձեռն ձեր, զի ձեր դա-
տաստանիցն ի վերայ սեղա-
նոյ։

Եւ դուք ոչ ելանիցէք ի սեղա-
նոյ, եւ ոչ մերձենայցէք ի
դուռն տաճարին, զի ձեր դա-
տաստանիցն ի վերայ սեղա-
նոյ։

Եւ զերկիրն ի վե-
րուստ՝ եւ զերկիր ի դա-
տել ժողովուրդ իւր, ժո-
ղովել առ ինքն զաւրս իւր,
եւ զի դնեն զպատանդս ա-
ւուրհաց ի վերայ սեղա-
նոյ։

Պատմեսցեն երկինք զարդա-
րարութիւն ձեր, զի ահա դա-
տաստուր է։

Ձեր ժողովուրդ իմ եւ հոգ
ունիցիք ընդ քեզ, եւ իսրայէլ
քեզ վկայեցից, զի ահա ահա
քո ես իմ։

Ես՝ թէ վասն պատատարագ-
քումդ կշտամբեմ զքեզ, զի
ողջակիզք քո առաջի իմ են
յամի ժամ։

Ես՝ ընդունիմ ի տանէ
քումանէ զոչս, եւ ոչ
ի հօտից քոց ընտրեալս։

Իմ է ամ գազանն անտառի,
եր եւ ամենայն ա-
նասունք։

Ես գիտեմ զամենայն թռչունս
վանդակաց, եւ հէն հայելանոցք
կամարացն եւ տաճարին հայ
կան իմ ամէն գեղեցկութիւն։

Եւ ընդէ՞ր ինձ ոչ ընծայիցէք
զոչս ձեր, եւ զպատարագս ձեր
ոչ ընդունիմ ի ձեռաց ձերոց։

Զի ես ասացի ընդ ամենայն
ազգս իսրայէլի, եւ ընդ ամե-
նայն տունս իսրայէլի, զի
ես եմ Տէր Աստուած ձեր։

Ես ստեղծի զերկիր եւ զմարդ
ի վերայ նորա, ես հաստատեցի
զերկինս իմովք ձեռամբ, եւ
ամենայն զաւրութիւն նոցա
ես հրամայեցի։

Ես ածի զարեգակն ի ծագս
արեւելից, եւ ելանիցէ ի
վերկուածէ գեղջ նորա։

Ես սիրեմ զձեզ վայելչութիւն,
մուատս արեւու։

Պատմեա՛ ինձ զայն ամենայն ինչ, զոր ասացեր առաջի իմ։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Ոչ ասացի ձեզ, եթէ ոչ ուսանիք զիս, եւ ոչ զհայր իմ. եթէ զիս գիտիցէք, եւ զհայր իմ գիտիցէք։ Եւ ասէ ցնոսա. Ես եմ հացն կենդանի, որ յերկնից իջի։ Եթէ ոք կերիցէ ի հացէ յայմմէ, կեցցէ յաւիտեան։ Եւ հացն զոր ես տամ, մարմին իմ է, զոր ես տամ վասն կենաց աշխարհի։ Ուրեմն կռուէին ընդ միմեանս հրեայքն՝ ասելով. Զիա՞րդ կարէ այս մարմին իւր տալ մեզ ուտել։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ կերիցէք զմարմին որդւոյ մարդոյ, եւ ոչ արբիցէք զարիւն նորա, կեանս չունիցիք յանձինս ձեր։ Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ արբու զարիւն իմ, ունի կեանս յաւիտենական, եւ ես յարուցից զնա յաւուր յետնում։ Զի մարմին իմ ուտելի է, եւ արիւն իմ արբելի է։ Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ արբու զարիւն իմ, ի մէնջ բնակեալ է, եւ ես՝ ի նմա։ Որպէս առաքեաց զիս կեցուցանող հայր, եւ ես կեամ հանապատ, եւ որ ուտէ զիս, նա եւ նա կեցցէ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ ուտիցէք զմարմին որդւոյ մարդոյ, եւ ոչ արբիցէք զարիւն նորա, կեանս չունիցիք յանձինս ձեր։ Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ արբու զարիւն իմ, ունի կեանս յաւիտենական, եւ ես յարուցից զնա յաւուր յետնում։ Զի մարմին իմ ուտելի է, եւ արիւն իմ արբելի է։ Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ արբու զարիւն իմ, ի մէնջ բնակեալ է, եւ ես՝ ի նմա։ Որպէս առաքեաց զիս կեցուցանող հայր, եւ ես կեամ հանապատ, եւ որ ուտէ զիս, նա եւ նա կեցցէ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ ուտիցէք զմարմին որդւոյ մարդոյ, եւ ոչ արբիցէք զարիւն նորա, կեանս չունիցիք յանձինս ձեր։ Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ արբու զարիւն իմ, ունի կեանս յաւիտենական, եւ ես յարուցից զնա յաւուր յետնում։ Զի մարմին իմ ուտելի է, եւ արիւն իմ արբելի է։ Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ արբու զարիւն իմ, ի մէնջ բնակեալ է, եւ ես՝ ի նմա։ Որպէս առաքեաց զիս կեցուցանող հայր, եւ ես կեամ հանապատ, եւ որ ուտէ զիս, նա եւ նա կեցցէ։

Digitized by Google

Աղաչեա արդար եղիցես յի
ի լսել։

Ո՞վ է ջուր առաջի դո արար-
ի՞ դէզ միայն ամպոյ տեր,
ո՞ չաղաւ ի քեզ ամենայն
ստացուածք իմ են ցայժմ։
Ո՞վ է ծնեալ գիտեմ, եւ ամէնքդ իմ
անօգնականքն իմ եւ ինձ
ոչինչ գիտեմ, եւ ամէնքդ իմ ես
ստացուածք իմ են ցայժմ։

Ո՞վ է ծնեալ ի մարմնոյ
ընդ ինձ մեղս չգործեալ։
Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։
Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։

Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։
Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։

Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։
Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։

Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։
Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։

Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։
Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։

Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։
Ո՞վ է ամենեւին անմեղ
ի ծնանելոյ իւրմէ։

Digitized by Google

շատ օրհնութեան պատճառ էին ինձ։ Ես ոչ միայն ծառայեցի նոցա ի ծերութեան իմում, այլ եւ ի մանկութեան

ԱՐՎԱՐ ՀԻՒՐԻՆ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԴ * ՀԱՏՈՒԱԾ ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ ՀԱՅՈՑ

Ո՛չ յերկնից նայեցաւ յայմ
ժամու, եւ ոչ ոք ետ որ առնէր զքաղցումն իւրում։

Եւ ոչ ոք է որ առնէ զքաղցումն իւրում, եթէ ոչ ինքն տէր ամենայնի եւ պղծութեան։ Ամենայնիւ ի սրտի իւրում թէ ոչ գոյ

Ա՛ստ անզգամին ի սրտի իւրում։ Ոչ է Աստուած։

Ոչ է Աստուած։ Ոչ նայի։ Ոչ ինչ ։ Ոչ ինչ ։ Ոչ ինչ

ՈՒՆԿՆ ԴԻՐ ԲԱՆԻՒ ԹԲԻՒՆՈՅ

Ա Ի ՀՈՐ ԼՈՒՐ ՍՊԱՍԻՒՆ ՀՄՏՈՑ ,
ԻՒՐՈՒ ՄՐԱՒ ԻՆՁ ։

Ա Ի ՀՈՐ ՅԱՆՈՒԱՆ ՔՈՒՄ ՀԱՏՑ
ՎԻՒՈՒ , ԻՒ ԶՕՐՈՒՔ ՔՈՒՄ
ՓՈՑԵԼ ՆՈՒՈ ՍՈՒ ՎԵՐ ։

ՊԵՏԻՍ ։ ՀՈՒ։

ԵՂԻՍ ԴՈՒՆ ՍԱՀԱՆ ՕՐՈՒՕՐՈՅՆ
ՅԱՂԹԱՀԱՐԵԼ , ՎՃ ՍՈՍՈՒՑԱՏ ՍԱՀՄԱՆՔ
ՆԵՐԱՌԵԼ ԵՒՔ · ՈՉ ՀՇՄԱՌ ԻՒ ՀԱՓՍՅՒՆԵՑ
ԼՈՒՆ ԵՒՔ · ԵՒ ՀՇՄԱՌ ԻՒ ՀԱՓՍՅՒՆԵՑ
ՕՀՍՏԱՏԵԼ ՎՃ ԽՈՐՍՅՏԻ ՍՈՒՐՔ
ՀԱՐՑԱՆՔ ՎԵՐԱՑԱՆՔ ՍՒՕՆՍՈՆ ԽՈ-
ՐԱՑԱՆԵՑՈՒՆ ԽՈՀԱՍՔՈՒՆ · ԶԱՍՍԱՑԻ ԿՀԵՒՈՒ
ՄԱՆԼԵՐԻ ։

ՀԱՐՑԱՆՔ ՎԵՐԱՑԱՆՔ ՍՒՕՆՍՈՆ ԽՈ-
ԼՈՒՐ , ՀԵՐԱՍ ՍԱԼՍԻ ՐՀՍՍՈՍ ՀԵՄԻՍ
ԱՒԱՆՈՒՐԱՑԱՆՔ ՎՃ ԲՀՂԻՒ ՕՀՍՏԱՆ-
ԼԵՐԻՆԻ ՍԱԼՍԻ ՍՈՍՈՒՂՍՈՍՑԱՆՔ ՍՈՐԵՒ
ՄԻՀՍՍՑԱՆՑԻՒ ՀՍՍՈՒՆԼԵՐԻՆԻ ԿՀԵՒՈՒ
ՐԱ ՄԻՀՍՍՑԱՆՑԻՒ ՀՍՍՈՒՆԼԵՐԻՆԻ ԿՀԵՒՈՒ
ՄԱՆԼԵՐԻ , ՀՀ ՕՐՍՍՑԱՆՔ ՀՀ-
ԼՈՒՐ · ՀՀ ՕՐՍՍՑԱՆՔ ՀՀՍՍՑԱՆՔ-
ՄԱՍՍՐԼՈՒՐ ։

ՍԻՐ ԵՐԼԵՐ ԻՍԻ , ՎՃ ՍԱԼՍԻՀ ՍՈՒՆԿ
ԿԵՐՈՅԱ ԼՍՍՈՒՆՍՍՑԱՆՔ ՀՀԼՈՒՐ ՀՀ-
ՂԵ ՆԱՄՍՍՍՍՍՍՂՍՍՔ ԻՂՀՀՀՂԵՂԵՐ ։
ՎՃ ՍԻՐ ՀՀ ԻՀՂԻ ՍԻՒԵ ԵՕՀ ։

ՀՀՍՍՂԵՐ ՀՍՍՂՍ ՀՀ ԻՍԻՍՂ ԵՕՀ ։ *
ԱՒԱՍՍՂՍՍՂ ՍԻՐՍՂԵՂՍՍ ԵՀՀՍՂԵ ՍԱՒ
ՍՍՂԼՍՍՂ , ՎՃ ԻՀՂ ԵՍՍՂՍՍՍՍՂ ՕԼՍՍՍ-
ԼՍՍ · ՀՀՂԵՂԵՐ ՀՍՍՂՍ ՀՀ ԻՍԻՍՂ ԵՕՀ ,
ՀՀՍՍՂԵՐ ՀՍՍՂՍ ՀՀ ԻՍԻՍՂ ԵՕՀ ։

ՀՀՍՍՂԵՐ ՀՍՍՂՍ ՀՀ ԻՍԻՍՂ ԵՕՀ ։

ՀՀՍՍՂԵՐ ՀՍՍՂՍ ՀՀ ԻՍԻՍՂ ԵՕՀ ։

Digitized by Google

Ա՜հ և դողումն եկն ի վրայ իմ։
Եւ երկիւղ մահու անկաւ ի վերայ իմ։
Եւ ասացի թէ ո՞վ տացէ ինձ թեւս իբրեւ աղաւնւոյ, եւ թռիցեմ եւ հանգուցից։
Ահա հեռացեալ փախեայց, եւ բնակեցայց յանապատի։
Սպասեցից աստուծոյ որ փրկէ զիս ի հողմոյ սաստկութենէ եւ ի փոթորկէ։
Ոչնչացո՛ զլեզուս նոցա տէր, եւ բաժանեա՛ զբանս նոցա։
Զի տեսի զանիրաւութիւն եւ զհակառակութիւն ի քաղաքի։
Ցերեկ եւ գիշեր պատեսցեն զնա ի պարիսպս նորա։
Եւ անօրէնութիւն եւ չարութիւն ի մէջ նորա։
Եւ անիրաւութիւն ի մէջ նորա։
Եւ ոչ պակասեցաւ ի հրապարակէ նորա շահ եւ նենգութիւն։
Զի ոչ թշնամին իմ նախատեաց զիս, զի համբերէի նմա։
Եւ ոչ հակառակորդ իմ մեծարեցաւ ի վերայ իմ, զի ծածկեցայց յերեսաց նորա։
Այլ դու մարդ իշխանաւոր, ընկեր իմ եւ ծանօթ իմ։
Որ միասին ինձ քաղցրութեամբ խօսէիր, եւ ի տան աստուծոյ երթայաք ընդ ամբոխի։
Խաղաղասցին մահու նոքա, իջցեն յադս կենդանի զի չարութիւն ի բնակութեան նոցա ի մէջ նոցա։
Ես առ աստուած կարդասցեմ, եւ տէր փրկեսցէ զիս։
Երեկոյ եւ առաւօտ եւ կէսօր պատմեցից եւ յայտնեցից, եւ լուիցէ ձայնի իմում։
Փրկեսցէ զանձն իմ ի պատերազմէ իմ ի վերայ իմ, զի բազումք էին ընդ իս։
Լուիցէ աստուած եւ նեղեսցէ զնոսա, որ կայ յառաջագոյն ի դարս։ Զի չեն նոցա փոփոխութիւն, եւ ոչ երկնչեցան յաստուծոյ։
Արձակեաց զձեռս իւր ի հատուցումն, պղծեաց զուխտ իւր։
Պատառեցան ի բերանոյ նորա քան զկարագ, եւ պատերազմ էր ի սրտի նորա։
Մեղմացան բանք նորա քան զիւղ, եւ նոքա էին նետք։
Արկ ի տէր զհոգս քո, եւ նա սատարեսցէ քեզ։ Մի՛ տացէ յաւիտեան սասանել զարդարն։
Եւ դու, աստուած, իջուսցես զնոսա ի հեղեղ կորստեան։ Արիւնհեղք եւ նենգաւորք ոչ կիսասցեն զաւուրս իւրեանց։ Եւ ես յուսացայ ի քեզ, տէր։
Ասացի տեառն թէ աստուած իմ ես դու, զի ոչ կարիս բարեացն իմոց։
Սրբոցն որ յերկրի նորա, սքանչացոյց զամենայն կամս իմ ի նոսա։
Բազմացան հիւանդութիւնք նոցա, ապա արագացին։ Ոչ ժողովեցայց ի հաւաքմունս նոցա յարենէ, եւ ոչ յիշեցի զանուանս նոցա ի շրթունս իմ։
Տէր է բաժին ժառանգութեան իմոյ եւ բաժակի իմոյ, դու ես որ հատուցանես զվարձս իմ։
Պարան ինկաւ ինձ ի գեղեցկութեան, եւ ժառանգութիւն իմ քաղցր է ինձ։
Օրհնեցից զտէր որ խրատ ետ ինձ, եւ մինչեւ ցգիշեր խրատէին զիս երիկամունք իմ։
Տեսանէի զտէր միշտ առաջի իմ, զի ընդ աջմէ իմում է, զի մի՛ շարժեսցի։
Ուրախ եղեւ սիրտ իմ, եւ ցնծացին երիկամունք իմ, եւ մարմին իմ հանգուսցի ի յուսոյ։
Զի ոչ թողցես զանձն իմ ի դժոխս, եւ ոչ տացես զսուրբ քո տեսանել զապականութիւն։
Ծանուցեր ինձ զճանապարհս կենաց, լցուսցես զիս ուրախութեամբ զերեսաց քոց։ Զեղումն ի ձախմէ քումմէ մինչեւ յաւիտեան։
Ականջս դիր աղօթից իմոց, տէր, մի՛ անտես առնիր զխնդրուածս իմ։
Լուր ինձ եւ ընդունի զիս, զի տկարացայ ի խորհրդոց իմոց։
Ի ձայն թշնամւոյն եւ ի նեղութենէ մեղաւորին։ Զի ածին ի վերայ իմ զանօրէնութիւն, եւ ի բարկութեան ատեցին զիս։
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, եւ երկիւղ մահու անկաւ ի վերայ իմ։
Եւ դողումն եկն ի վր

վը
սրինդը • զերբա անդերին Հ վինսաե
ինդ, վը սիրև սիրև մե զարա էն-
իսիսիք աւլահրին խանասրինե։
* Հօյլե ք զի սիրը սիհ Հալսե գ սահամ
Հեմե՛ք, սանա վը պանա թաթիլը
կելնը իսի, Հե՛մ սիրլիքե կիսեր
պանա կեօվե ըմինդ գանասալարը կի
սիր գանասալար, ք զի ուչայրըմ
իւքաեքլենեչիսիմ, ուզագլանըզ
Հեօլսե գօնայըմամ։
Կեօզերը իսիմ ալլահ, առակրն-
լեգելասապրըզեգաան՝ ազօսաե
թիթիքիզիքաեն սինի գուրթա-
բանա։
Պաթիր եա լռագով՝ վը անլերին
սիլլերինի այրը • զերբա չեհիր ի-
չինաե նամուսաուրլուգ վը խաե-
սիմիզ կեօրսիւմ։
Կէգե վը կիւնսիգ անլըն հի-
ասրալարը եթրաֆընսա նամուս-
ասուզուգ ազօլասը • քեօֆիւլիք
լեր վը կիւնսիհլեր անլերին իչինե-
սաե սիր • վը չարշըլասրնասրն մա-
մելե վը հիչլե էքսիլմեսիր։
Վերէյիսին՝ Հազրգեթ ասաղա է-
սերիսիմ։ եուխսա խասիմ իւզե-
րիմե պեօյիւք սեօյլեսե իսիմ, Հա-
զրգեթ կիզլէնիր իսիմ անտէն։
Ալմազ սէն էյ ասեմ՝ ազրանըմ
զրլասվուզում վը այնասընըն
• Ասլ ասէն էյ ասեմ՝ ազրանըմ
իսիմիզ ալլահ Հեմ ասլ իսիմ
ասլանա կեօվե ըչինը գանասալարը
Տէր խոիմ՝ սիրիսի վերեկիսեի
ասլասալը։

իսիմիզ ալլահ Հեմ ասլ իսիմ
Կիլլի իսիմ, Հէմ սիրլիքեսե կիսեր
* Հօյլե ք զի սիրը սիհ Հալսե գ սահամ
Հեմե՛ք, սանա վը պանա թաթիլը
կելնը իսի, Հե՛մ սիրլիքե կիսեր
պանա կեօվե ըմինդ գանասալարը կի
սիր գանասալար, ք զի ուչայրըմ
իւքաեքլենեչիսիմ, ուզագլանըզ
Հեօլսե գօնայըմամ։
Կեօզերը իսիմ ալլահ, առակրն-
լեգելասապրըզեգաան՝ ազօսաե
թիթիքիզիքաեն սինի գուրթա-
բանա։
Պաթիր եա լռագով՝ վը անլերին
սիլլերինի այրը • զերբա չեհիր ի-
չինաե նամուսաուրլուգ վը խաե-
սիմիզ կեօրսիւմ։
Կէգե վը կիւնսիգ անլըն հի-
ասրալարը եթրաֆընսա նամուս-
ասուզուգ ազօլասը • քեօֆիւլիք
լեր վը կիւնսիհլեր անլերին իչինե-
սաե սիր • վը չարշըլասրնասրն մա-
մելե վը հիչլե էքսիլմեսիր։
Վերէյիսին՝ Հազրգեթ ասաղա է-
սերիսիմ։ եուխսա խասիմ իւզե-
րիմե պեօյիւք սեօյլեսե իսիմ, Հա-
զրգեթ կիզլէնիր իսիմ անտէն։
Ալմազ սէն էյ ասեմ՝ ազրանըմ
զրլասվուզում վը այնասընըն
• Ասլ ասէն էյ ասեմ՝ ազրանըմ
իսիմիզ ալլահ Հեմ ասլ իսիմ
ասլանա կեօվե ըչինը գանասալարը
Տէր խոիմ՝ սիրիսի վերեկիսեի
ասլասալը։

իւսաիւմ՝ վը պէնին գասրանըզ
թիմ, և ծաճկիւսց զին խաե-
սաե։

Ա՞ւկ գ-ւսե մնդ Հաւսասաը իմ,
ասաջնորդ իմ և ծանօթ իմ։
* ասպագէն յ նոյն քաղցրա-
ցուցիչը ինչ և քեզ կերաս-
կուր, զի գնացեալ միասա-
նուքիւն ի սուն. ոչ։
Կ՚կեցե սկզ ի վերայ նոցա,
և կենդանուցոյն լիցես ի դը
ժոխս • զի չարութիւնն ե ի

Digitized by Google

յուսացեալ։

իւրեանց։ ապա՛ ու՛ր քեզ ասեն հայրապետական զաւազանդ եւ նշանագաւազդ մի՛ հայասարակեացն զատուցուս, այլ ու՛ր ասպականաւոր, որ զքո ասպականութիւն զնոսա ասպատակեսցէ։

արդարոյն։

Ա՛ռաջին ամենայն ասացելոցդ ասացեալ յաւետեաւն ասասնաւոր ի ձեռն կարգի, զոր ինքեանք երկն ոսկի ձեռնդրեցին, եւ ինձ ոչինչ ետուն։ Այլ ես ասեմ ձեզ, զի ոչ ինձ միայն ետուն, այլ եւ ամենայն հարկաւորաց իմոց։ Զի ոչ ինձ միայն ասացին

Ինչ ոչ վասն զարկուածոյն
շատասկս նշ յատգաց
զնա ։ և դատարեցուցից զայն
գերշ ։ ասացի թե ցրեցից
հասատատելովք ծերովք հան
զոզք հայոցդ ։ և զգուշա
նայ ոք ոչ նշ կուտայ
ոսկի հարկատուին ։
Երկասատարդս նշ կուտայ
անասի հարկատուին ։
Ի շահաստանի մանկականոցս
պատուցէ զնոսա ։ և՝ի նոր
ծնուածս ի շահաստանեացդ նշ
Ի տասանորդս մանկականոցս
պատուցէ զնոսա ։ և՝ի նոր
ծնուածս ի շահաստանեացդ նշ
զնոսա ընդ երկիր ։
Ամար և անդր քարշուցեն
զնոսա զգաստանս անուտատսն ։ ոչ
պատճառեցից ի վերայ նոցա
ծանր առանց քաշուածոյ ։
Ամենայն թուոյն
երկնից ։
Աշխարհք և հիւծեալք ի
սովոյ ։ գազանազեղ գէշ
անկեալ սաստկացոյն թուոյնց
Ոտանաւորեցուցից զնոսա ի վեր
նշ ։ և նետուք իմով սպա
ռնեցից զնոս ։
Կուտեցից զչարիս ամ ի վր
նշ ։ և նետուք իմով սպա
ռնեցից զնոս ։
Կերիցեն զերկիր՝ և զամ բոլո
երկրի նշ ։ վատնացին հրով ։
քաղքատութեցին հիմունք լե
րանց նշ ։
Ի հուր քաղքատեցաւ
ամրութեանդ և իջցէ մինչ ի դը
ժոխս նեղութեան ։
Ի հուր քաղքատեցաւ
ամրութեանդ և իջցէ մինչ ի դը
ժոխս նեղութեան ։
Ոչ ելանիցէ զճնճղուկ ի վաճառ
ապատ նուագէ ։ չ ։
Ոչ ելանիցէ զճնճղուկ ի վաճառ
ապատ նուագէ ։ չ ։
Իւղտ և գինի ոչ ապականին
։
Իւղտ և գինի ոչ ապականին
։
Ոչ ելանիցէ զճնճղուկ ի վաճառ
ապատ նուագէ ։ չ ։
Ի հուր քաղքատեցաւ
ամրութեանդ և իջցէ մինչ ի դը
ժոխս նեղութեան ։
Կերիցեն զերկիր՝ և զամ բոլո
երկրի նշ ։ վատնացին հրով ։
քաղքատութեցին հիմունք լե
րանց նշ ։
Կուտեցից զչարիս ամ ի վր
նշ ։ և նետուք իմով սպա
ռնեցից զնոս ։
Ամենայն թուոյն
երկնից ։
Աշխարհք և հիւծեալք ի
սովոյ ։ գազանազեղ գէշ
անկեալ սաստկացոյն թուոյնց
Ոտանաւորեցուցից զնոսա ի վեր
նշ ։ և նետուք իմով սպա
ռնեցից զնոս ։
Ամար և անդր քարշուցեն
զնոսա զգաստանս անուտատսն ։ ոչ
պատճառեցից ի վերայ նոցա
ծանր առանց քաշուածոյ ։
Ի տասանորդս մանկականոցս
պատուցէ զնոսա ։ և՝ի նոր
ծնուածս ի շահաստանեացդ նշ
զնոսա ընդ երկիր ։
Երկասատարդս նշ կուտայ
անասի հարկատուին ։
Ի շահաստանի մանկականոցս
պատուցէ զնոսա ։ և՝ի նոր
ծնուածս ի շահաստանեացդ նշ
Ոչ ելանիցէ զճնճղուկ ի վաճառ
ապատ նուագէ ։ չ ։
Իւղտ և գինի ոչ ապականին
։

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՕՐՆ ՄԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉԻ ԵՒ ՓՐԿԻՉ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։

Ա ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ ԵՐԿՆՔՆ ԵՍ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵՆՍ ԵՍ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՍ ԵՍ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ

փառս հոգ և սրտաց և հոգւոյն ընդ ամենայն ։

Ես ասեմ ձեզ ճշմարիտ, ամէն ։

Ես եմ հացն կենդանի որ յերկնից իջի ։ Եթէ ոք կերիցէ յհացէ յայմմէ կեցցէ յաւիտեան ։ Եւ հացն զոր ես տամ մարմին իմ է ։ զոր ես տամ վասն կենաց աշխարհի ։

Ուրեմն երկիւղեցան հրեայքն ընդ միմեանս՝ ասելով թէ ո՞րպէս կարէ այս տալ զմարմին իւր մեզ կերակուր ։

Ասէ ցնոսա Յիսուս ճշմարիտ ճշմարիտ ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ կերիցէք զմարմին որդւոյ մարդոյ եւ արիւն նորա ոչ ունիցիք կեանս յանձինս ձեր ։

Որ ուտէ զմարմին իմ եւ արիւն իմ արիւնս յաւիտենական ունի ։ եւ ես յարուցից զնա յաւուր յետնում ։

Զի մարմին իմ ճշմարիտ է կերակուր ։ եւ արիւն իմ ճշմարիտ է ըմպելի ։

Որ ուտէ զմարմին իմ եւ արիւն իմ՝ ինձ բնակեալ է ։ եւ ես նմա ։

Որպէս առաքեաց զիս կեցուցանող հայր ։ եւ ես կեամ հանապատ հաւրմէ ։ նոյնպէս որ ուտիցէ զիս նա եւ նա կեցցէ հանապատ ինձանէ ։

Սա է հացն որ յերկնից իջեալ է ։ ոչ որպէս հարքն ձեր մանանայ կերան եւ մեռան ։ որ ուտիցէ զհացս զայս կեցցէ յաւիտեան ։

Զայս ասաց ուսուցանելով ի ժողովրդեան ի Կափառնայում ։

Եւ բազումք ի նոցանէ որ լսեցին ասացին ։ ծանր է բանս այս ։ ո՞ւմ կարէ լսել զայն ։

Գիտացեալ Յիսուս ի սմա թէ տրտնջեն վասն այսորիկ աշակերտք նորա ։ ասէ ցնոսա ։ Այս գայթագղեցուցանէ զձեզ ։

Եթէ տեսանիցէք զորդի մարդոյ ելանել ուր էր յառաջ ։

Հոգին է որ կենդանացուցանէ ։ մարմին ոչ ինչ օգտի ։ բանքս զոր ես խօսեցայ ընդ ձեզ հոգի են եւ կեանք ։

Այլ կան յձէնջ որ ոչ հաւատան ։ զի գիտէր Յիսուս յսկզբանէ որ իցեն անհաւատքն ։ եւ զմատնիչն ով իցէ ։

Եւ ասէր ։ վասն այսորիկ ասացի ձեզ թէ ոչ ոք կարէ գալ առ իս ։ եթէ ոչ տացի նմա յաւրէ հաւր իմոյ ։

Յայնմհետէ բազումք ի աշակերտաց նորա դարձան յետս ։ եւ ոչ երթային ընդ նմա ։

Ասէ Յիսուս առ տասնեսին ։ միթէ եւ դուք կամիք երթալ ։

Պատասխանի ետ նմա Սիմոն Պետրոս ։ տէր ով երթիցուք առ քեզ ։ բանք յաւիտենական կեանց ունիս դու ։

Եւ մեք հաւատացաք եւ գիտացաք եթէ դու ես Քրիստոս որդի Աստուծոյ կենդանւոյ ։

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս ։ ոչ զձեզ տասնեսին ես ընտրեցի ։ եւ ի ձէնջ մի սատանայ է ։

Ասէր զՅուդա Սիմոնի Իսկարիովտացւոյ ։ զի նա էր որ մատնէր զնա ։ մի ի տասնեսից ։

Եւ ասէր ցնոսա ։ վասն այսորիկ ասացի ձեզ թէ ոչ ոք կարէ գալ առ իս ։ եթէ ոչ տացի նմա յաւրէ հաւր իմոյ ։

Ի սմանէ ժամուց ոմանք ի աշակերտաց նորա դարձան յետս ։ եւ ոչ երթային ընդ նմա ։

Ասէ Յիսուս առ տասնեսին ։ միթէ եւ դուք կամիք երթալ ։

Պատասխանի ետ նմա Սիմոն Պետրոս ։ տէր ով երթիցուք առ քեզ ։ բանք յաւիտենական կեանց ունիս դու ։

Եւ մեք հաւատացաք եւ գիտացաք եթէ դու ես Քրիստոս որդի Աստուծոյ կենդանւոյ ։

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս ։ ոչ զձեզ տասնեսին ես ընտրեցի ։ եւ ի ձէնջ մի սատանայ է ։

Ասէր զՅուդա Սիմոնի Իսկարիովտացւոյ ։ զի նա էր որ մատնէր զնա ։ մի ի տասնեսից ։

Digitized by Google

Ա ՀԱՅԵԼ ԸՆԴԱՌԱՋ։

Ա՛ռ եւ ընդ մեր՝ դու եւ քո փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեմն անձինք մեր։

Ա՛ստուածէր տէր՝ վա՛ռ սըր՛՝ Ա՛մէն։ Ա՛ստուածային ծիր, ո՛ վերնաւոր ոգեպարգեւ, Ա՛ստուածային հոգի՝ Ա՛ստուածային հոգի՝ Ա՛ստուածային հոգի՝

ամին ։

Ա՛ն ես ի ձեզ ասեմ, եթէ ոչ ոք ի ձեզ ի
վեր առցէ զիս ի հոգւոյ իմմէ, այլ ես ինքն
ինձ ի վեր առնեմ զհոգի իմ։ Իշխան ունիմ
զայն ի վեր առնել, եւ իշխան ունիմ զայն
դարձեալ առնուլ։ Զայս պատուէր ընդու-
նայ ես յհաւրէ իմմէ։ Եւ ասէ Յիսուս ցնոսա
զայս, եթէ ես եմ հովիւն բարի։ Հովիւն բա-
րի զանձն իւր դնէ վասն ոչխարացն։ Եւ
ոչ հովիւ, որոյ ոչ իցեն ոչխարքն սեպհա-
կանք, տեսանէ զգայլ եկեալ, եւ թողու
զոչխարսն, եւ փախչի, եւ գայլ յափշտա-
կէ եւ ցրուէ զոչխարսն։ Եւ հովիւն փախչի,
զի մարդ է, եւ ոչ հոգայ վասն ոչխարացն։
Ես եմ հովիւն բարի, եւ ծանանիմ զիմս,
եւ ծանանին զիս իմ։ Որպէս ծանանի զիս
հաւր, եւ ես ծանանիմ զհաւր։ Եւ զանձն
իմ դնեմ վասն ոչխարացն։ Եւ այլ ոչխարս
ունիմ, որ ոչ են յայսմ գաւթէ, եւ զսոսա
պարտ է ինձ բերել, եւ զձայն իմ լսիցեն,
եւ եղիցի մի հօտ եւ մի հովիւ։ Վասն այ-
սորիկ զիս սիրէ հաւր, զի ես զանձն իմ
դնեմ, զի առցեմ զայն դարձեալ։ Ոչ ոք
առնու զայն ի ինէն, այլ ես ինքն դնեմ
զայն յինէն։ Իշխան ունիմ զայն դնել, եւ
իշխան ունիմ զայն դարձեալ առնուլ։ Զայս
պատուէր ընդունայ յհաւրէ իմմէ։ Եւ ասէ
Յիսուս ցնոսա զայս, եթէ ես եմ հովիւն
բարի։ Հովիւն բարի զանձն իւր դնէ վասն
ոչխարացն։ Եւ ոչ հովիւ, որոյ ոչ իցեն
ոչխարքն սեպհականք, տեսանէ զգայլ եկեալ,
եւ թողու զոչխարսն, եւ փախչի, եւ գայլ
յափշտակէ եւ ցրուէ զոչխարսն։ Եւ հովիւն
փախչի, զի մարդ է, եւ ոչ հոգայ վասն ոչ-
խարացն։ Ես եմ հովիւն բարի, եւ ծանանիմ
զիմս, եւ ծանանին զիս իմ։ Որպէս ծանանի
զիս

Աղերսանք առ Աստուածածին.

Աղաչեմ զքեզ, Տիրամայր, ընդ ամենայն սրբոց քոց, զի մեղայից առաջի Որդւոյդ քո եւ Աստուծոյ մերոյ, զի մի՛ զրկեսցէ զիս արքայութենէ իւրմէ, եւ մի՛ տացէ զիս ի ձեռս թշնամեաց իմոց, որ ատեն զիս առանց պատճառի, եւ մի՛ տացէ զիս ի ձեռս դիւաց, որ տանջեն զիս ամենայն ժամ, եւ մի՛ տացէ զիս ի ձեռս մարդկան, որ ատեն զիս առանց պատճառի, եւ մի՛ տացէ զիս ի ձեռս ախտից, որ տանջեն զիս ամենայն ժամ, եւ մի՛ տացէ զիս ի ձեռս մահու, որ զրկէ զիս ամենայն ժամ, եւ մի՛ տացէ զիս ի ձեռս դժոխոց, որ տանջեն զիս յաւիտեան, եւ մի՛ տացէ զիս ի ձեռս դեւոց, որ տանջեն զիս յաւիտենից, ամէն։

Աղաչանք։

Ընդունելի ընծայ եղիցի քեզ, Տէր, զոհ մեր եւ պատարագ մեր, զոր մատուցանեմ առաջի քո, եւ

Ի գուշակել երկնաւորին զքաղա-
ւորա ի վեր նը, ձիւնասացին ի սաղմոն։

Ա՞ր մարմին օրհնութեան վճռեցաւ գալ ընդ
քեզ։

Ոչ ինչ արտացի ինձ մնաց։ Ես ի քեզ եղկեալ
յուսացայ և ոչ երկեայց զի զքեզ ունիմ յուսացեալ
։ աստուածով ես ոչ երկեայց զի ինձ յուսացեալ
քաղցեալ։

Ա՞ռ զհաց և ուտեա զի երկեայց զի ոչ
ուտեալ զհաց ընդ մարմնոյ ինձ մնայ։

Ոչ ինչ թշնամիք իմ ոչ ինչ ինձ ոչ ինչ
ոչ ինչ ինձ ոչ ինչ ինձ ոչ ինչ ինձ ոչ ինչ
ինձ

ասաց քեզ ՝ ամէն օրհնու-
թեամբ։

՚Ի՞նչպէս են ուխտը իմ, զոր
ասաց քեզ ամէն օրհնութեամբ։

Ես ուրախ էի մարդ-
կանց այն հարցմանը, որ ինձ
կ՚ուղղէին իմ ուխտի մասին, եւ
ես պատասխանում էի, որ ամէն
օր օրհնում եմ Աստծուն ինձ
ուխտը պահելու համար։

Ա՜հ ծանեայ զի ՚ամէն իմ
կատարածից ոտ քեզ։

Լաւ գիտեմ, որ ամէն իմ
խոստումներ, յայտնի յորում
կատարածից ոտ քեզ։

Ա՚ւարձին ինչ ամենայն
դու ինձ։

Ես ոչինչ չեմ ակնկալում
աշխարհից, միայն Աստծուց
եմ ակնկալում իմ վարձատրու-
թիւնը։

Ա՚յլ զկնոնս իմ պատմեցից
քեզ ։ Եւ ես ամենայն իմ կանո-
նաւորութիւնս պատմեցի նմա։

Ա՚յլ զկնոնս իմ պատմեցից
քեզ ։ Եւ ես ամենայն իմ կանո-
նաւորութիւնս պատմեցի նմա։

Ա՚յլ զկնոնս իմ պատմեցից
քեզ ։ Եւ ես ամենայն իմ կանո-
նաւորութիւնս պատմեցի նմա։

Ա՚յլ զկնոնս իմ պատմեցից
քեզ ։ Եւ ես ամենայն իմ կանո-
նաւորութիւնս պատմեցի նմա։

պատասխան ի սիրտ իմ ած, ընդ
ինքեանդ ի նոյն։

Ա ղաղատեցի զքեզ ամենայն սրտիւ իմով, զի
ողորմեսցիս ինձ ըստ խոստմանդ

Աբսամաւի նց ըստ նմանութ

Ա՛նկերին եւ սիրմի՛ս եղբայրն էս սիր
մէ
տէն սեօլէտիկեր։

Ա՛նկերին եւ սիրմի՛ս եղբայրն էս սիր
տէն սեօլէտիկեր ։ ինչ ոչ ասեմ զքեզ
եղբայր եւ ընկեր ։ զի ոչ ոք ինձ այդ-
պէս սիրելի է որպէս դու ։ եւ ոչ ոք
ինձ այդպէս հաճելի է որպէս դու ։
ոչ ոք ինձ այդպէս ախորժելի է որպէս
դու ։ ոչ ոք ինձ այդպէս քաղցր է որ-
պէս դու ։ ոչ ոք ինձ այդպէս անուշ է
որպէս դու ։ ոչ ոք ինձ այդպէս ցան-
կալի է որպէս դու ։ ոչ ոք ինձ այդ-
պէս ընտիր է որպէս դու ։ ոչ ոք ինձ
այդպէս ընդունելի է որպէս դու ։ ոչ
ոք ինձ այդպէս հաճոյ

դաւաի զնոսա յերկրի։

Եւ ասացէք մարդ, թէ արդարոյ դուցէ պատուղ արդարոյ, և կ՚ասէ որ ոչ գիտէ զարհեստ իւրոյ եթէ չարութիւն է։

Ա՛ռ զայս ամենայն ի մէնջ, և ընծայ Թովբիթ Հարտասրի, և մի՛ տացէ դէղ՝ի դէղատուէն խմասանոյ։

Ա՛ՀԵ՛ փշրեացէ զատամունս նոցա՝ի բերանս իւրեանց, և զժանիս առիւծոցն խորտակեաց տէառ։

Ա՛նարգ եղիցին նոքա որպէս ջուր զի հեղուս, ՚ի լարել աղեղան նորա սկարատացին, որպէս մոմ զի հալի, և սպառեսցին։

Ա՛նկաւ հուր և ոչ տեսին զարեւ, միանչեւ՚ի միում առեալէր զիմաստս իւրեանց։

որպէս դ՚ժնիկ բարկութեամբ կենդանւոցն կիզեցէ զնա։

Ա՛ւրանայ եղիցի արդար յարժամ տեսցէ զհատուցումն, և զձեռս իւր լուասցէ յարեան մեղաւորի։

Եւ ասասցէ մարդ, թէ արդարոյ դուցէ պատուղ արդարոյ, և ես ոչ գիտեմ զարհեստ իւրոյ եթէ չարութիւն է։

Ա՛ռ զայս ամենայն ի մէնջ, և ընծայ Թովբիթ Հարտասրի, և մի՛ տացէ դէղ՝ի դէղատուէն խմասանոյ։

Ա՛ՀԵ՛ փշրեացէ զատամունս նոցա՝ի բերանս իւրեանց, և զժանիս առիւծոցն խորտակեաց տէառ։

Ա՛նարգ եղիցին նոքա որպէս ջուր զի հեղուս, ՚ի լարել աղեղան նորա սկարատացին, որպէս մոմ զի հալի, և սպառեսցին։

Ա՛նկաւ հուր և ոչ տեսին զարեւ, միանչեւ՚ի միում առեալէր զիմաստս իւրեանց։

որպէս դ՚ժնիկ բարկութեամբ կենդանւոցն կիզեցէ զնա։

Ա՛ւրանայ եղիցի արդար յարժամ տեսցէ զհատուցումն, և զձեռս իւր լուասցէ յարեան մեղաւորի։

Եւ ասասցէ մարդ, թէ արդարոյ դուցէ պատուղ արդարոյ, և ես ոչ գիտեմ զարհեստ իւրոյ եթէ չարութիւն է։

Ա՛ռ զայս ամենայն ի մէնջ, և ընծայ Թովբիթ Հարտասրի, և մի՛ տացէ դէղ՝ի դէղատուէն խմասանոյ։

Ա՛ՀԵ՛ փշրեացէ զատամունս նոցա՝ի բերանս իւրեանց, և զժանիս առիւծոցն խորտակեաց տէառ։

Ա՛նարգ եղիցին նոքա որպէս ջուր զի հեղուս, ՚ի լարել աղեղան նորա սկարատացին, որպէս մոմ զի հալի, և սպառեսցին։

Ա՛նկաւ հուր և ոչ տեսին զարեւ, միանչեւ՚ի միում առեալէր զիմաստս իւրեանց։

որպէս դ՚ժնիկ բարկութեամբ կենդանւոցն կիզեցէ զնա։

Ա՛ւրանայ եղիցի արդար յարժամ տեսցէ զհատուցումն, և զձեռս իւր լուասցէ յարեան մեղաւորի։

Եւ ասասցէ մարդ, թէ արդարոյ դուցէ պատուղ արդարոյ, և ես ոչ գիտեմ զարհեստ իւրոյ եթէ չարութիւն է։

Ա՛ռ զայս ամենայն ի մէնջ, և ընծայ Թովբիթ Հարտասրի, և մի՛ տացէ դէղ՝ի դէղատուէն խմասանոյ։

Ա՛ՀԵ՛ փշրեացէ զատամունս նոցա՝ի բերանս իւրեանց, և զժանիս առիւծոցն խորտակեաց տէառ։

Ա՛նարգ եղիցին նոքա որպէս ջուր զի հեղուս, ՚ի լարել աղեղան նորա սկարատացին, որպէս մոմ զի հալի, և սպառեսցին։

Ա՛նկաւ հուր և ոչ տեսին զարեւ, միանչեւ՚ի միում առեալէր զիմաստս իւրեանց։

զի դու ասէր ծիծաղելովս
Ասի արդ. ով լուսաւոր զայս,
զհրաշալիսն նոցա։

Ո՛ր ոք ղօղանջեացեն բերա-
նօք իւրեանց, և սուր ի
ձեռն գրոցն,

Ընդ երկուս սրոյ բերանոյ
սուրբ հոգւոյն ելանէր
զբանսն զքաղաքաւոր։

Ասուածային ոգեպէս շունչ և
ներգործութիւն,

Ո՛ւրպիսին ընդ երկուս
բերանոյ սրոյն զանազանի
զանազան։

Այսուհետև ոչ այլ ինչ
թանասցի, մի՛ ողորմիլ ամե-
նեցուն զի գործեն զանօ-
րէնութիւն։

Այլ ասեն, դու ինչ զօրասէր
խորհիցի։

Ա՛րդեօք ընդ ասուած իմ և
ողեղող եղէ։

Ա՛յ մեղաք իմ և ոչ յանցանէք,
առանց մեղաց ընթացայ և
ուղիղ եղէ։

Այսու զանձն իմ կամեցան,
և հասայն ի վերայ իմ
հզօրք։

Ա՛յլ մեղաք իմ զի վերայ իմ
յարուցեալ են ի վերայ իմ
ապրեցի զիս։

Վրկիչ զիս յայնցանէ զի
գործեն զանօրէնութիւն,
վրկիչ զիս յայնցանէ զի
ապրեցի զիս։

Վրկիչ զիս ի թշնամեաց
իմոց ամէն, յայնցանէ որ
ոտն ի ոտին ածեն։ Ասացեալ
է ի ժողովրդեան ոտն ի ոտին
ածեն, զի ապականեն զիս։ Ասացեալ
է ի ժողովրդեան ոտն ի ոտին
ածեն, զի ապականեն զիս։

Վրկիչ զիս ի թշնամեաց
իմոց ամէն, յայնցանէ որ
ոտն ի ոտին ածեն։ Ասացեալ
է ի ժողովրդեան ոտն ի ոտին
ածեն, զի ապականեն զիս։

Վրկիչ զիս յայնցանէ զի
գործեն զանօրէնութիւն,
վրկիչ զիս յայնցանէ զի
ապրեցի զիս։

Ա՛յլ մեղաք իմ զի վերայ իմ
յարուցեալ են ի վերայ իմ
ապրեցի զիս։

Ա՛յլ մեղաք իմ և ոչ յանցանէք,
առանց մեղաց ընթացայ և
ուղիղ եղէ։

Ա՛րդեօք ընդ ասուած իմ և
ողեղող եղէ։

Ասուածային ոգեպէս շունչ և
ներգործութիւն,

Ո՛ր ոք ղօղանջեացեն բերա-
նօք իւրեանց, և սուր ի
ձեռն գրոցն,

Ընդ երկուս սրոյ բերանոյ
սուրբ հոգւոյն ելանէր
զբանսն զքաղաքաւոր։

Ո՛ր ոք ղօղանջեացեն բերա-
նօք իւրեանց, և սուր ի
ձեռն գրոցն,

Ընդ երկուս սրոյ բերանոյ
սուրբ հոգւոյն ելանէր
զբանսն զքաղաքաւոր։

Ասուածային ոգեպէս շունչ և
ներգործութիւն,

Ո՛ր ոք ղօղանջեացեն բերա-
նօք իւրեանց, և սուր ի
ձեռն գրոցն,

Ընդ երկուս սրոյ բերանոյ
սուրբ հոգւոյն ելանէր
զբանսն զքաղաքաւոր։

Ասուածային ոգեպէս շունչ և
ներգործութիւն,

Ո՛ր ոք ղօղանջեացեն բերա-
նօք իւրեանց, և սուր ի
ձեռն գրոցն,

Ընդ երկուս սրոյ բերանոյ
սուրբ հոգւոյն ելանէր
զբանսն զքաղաքաւոր։

Digitized by Google

ա. Եւ օրհնեցից զՏէր յաւուր յայսմիկ, ասացին ցնծացեալ առաքեալքն. զի արժանի եղեն անուանն Յիսուսի կրել։

բ. Ոչ դադարէր Տէր ի քարոզելոյ, եւ ոչ լռէր ի վարդապետելոյ, այլ ամենայն ժամ ուսուցանէր զաշակերտսն իւր։

գ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

դ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ե. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

զ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

է. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ը. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

թ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ժ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ժա. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ժբ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ժգ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ժդ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ժե. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ժզ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ժէ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ժը. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

ի. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

իա. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

իբ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

իգ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

իդ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

իե. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

իզ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

իէ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

իը. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

իթ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լա. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լբ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լգ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լդ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լե. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լզ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լէ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լը. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

լթ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մա. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մբ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մգ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մդ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մե. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մզ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մէ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մը. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

մթ. Եւ ոչ ինչ ի նոցանէ ծածկեալ էր ի նմանէ, զի ամենայն ինչ յայտնի էր առաջի նորա։

Digitized by Google

Աղաչեմ զքեզ, Տէր, ողորմեա՛ ինձ։ Ես
ապաշխարեցի զանցառութեանցս, դու
ընդունեա՛ զիս, որպէս զորդին կորուսեալ
եւ գտեալ։ Ես մեղայ յերկինս եւ առաջի
քո, եւ ոչ եմ արժանի կոչիլ որդի քո։
Ընդունեա՛ զիս իբրեւ զմի ի վարձկանաց
քոց։ Ես զքեզ զարարիչ եւ զՏէր իմ
ուրացայ, եւ զանարգ կենցաղ զանաստուա-
ծական սուրբ քո անուանդ նախատեցի։
Ես զանարգ եղէ առաջի քո, եւ ոչ եմ
արժանի կոչիլ որդի քո։ Ընդունեա՛ զիս
իբրեւ զմի ի վարձկանաց քոց։ Ես զքեզ
Աստուած իմ եւ Արարիչ իմ ուրացայ,
եւ զանարգ կենցաղ զանաստուածական
սուրբ քո անուանդ նախատեցի։ Ես
անարգ եղէ առաջի քո, եւ ոչ եմ արժանի
կոչիլ որդի քո։ Ընդունեա՛ զիս իբրեւ
զմի ի վարձկանաց քոց։ Ես զքեզ Աստուած
իմ եւ Արարիչ իմ ուրացայ, եւ զանարգ
կենցաղ զանաստուածական սուրբ քո
անուանդ նախատեցի։ Ես անարգ եղէ
առաջի քո, եւ ոչ եմ արժանի կոչիլ որդի
քո։ Ընդունեա՛ զիս իբրեւ զմի ի վարձ-
կանաց քոց։

Ողորմեա՛ ինձ, Աստուած, ողորմեա՛
ինձ։ Ողորմեա՛ ինձ, Աստուած, ողորմեա՛
ինձ։ Ողորմեա՛ ինձ, Աստուած, ողորմեա՛
ինձ

սրտի իմոյ։

Ա՛, ճաղատ երկրի կարծեցեր զիս, մինչ ի վաստակել զքեզ, եւ ոչ ի քումմէ ինչ։ Ա՛յլ ես ի քոյոցս եմ, եւ ոչ քոյոցս ինչ ի քումմէ։ Ա՛յլ ես ի քոյոցս եմ, եւ ոչ քոյոցս ինչ ի քումմէ։

Ա ՆՁԱՎԵՍ ԱԼԼԱՀԱ ՄԻՒԹԻ՛ ՕՐ ՀՂ
ՊԱՏՆԻՄ ՀՆԱՆԻՄ, ՂԻՐԱՍ ԱՆԱՏԻՆ
ՄԻՒՐ ՊԱՏՆԻՄ ԳՈՒՐԹԱՒՐԱՀՐԱՇԻՄ։
() ՏՈՒՐ ՊԱՏՆԻՄ ՄԱՀԱՏԻՄ ՎԷ ԳՈՒՐ
ԹԱՐՁՄԱՄ, ԿԻՒՎՆԵՆՁԵՂ ԵԳԻՄ
ՔԻ ՈՒՐԱ ԱՍՐՍՐԱՅՄԱՄ։

ԱՄԻՆ ՈՒՄԱՆ ՏԱՐԻՆ։ ԿԱ՛.

ՎԱՅՈՒՆԸՆ ԻՒՂԷՐԻՆԱՒՆ ՊԷՆԻՒ ԻՒՂ
ՍՂՉԻ ԳԱՀԱՐՈՒՄՆ , ՊԱՆԱՒ ԳՐԱՒ-
ՎՈՒՂ ՕՐՈՒՆ , ՊԱՆԱՒ ՈՒՄՈՒՆ ՎՂ
ՄՂՔԻՆ ԳՈՒՂԷ ՕՐՈՒՆ ՈՐՈՒՇՄԱՆԱՒ
ԳԱՀՐՂԸ ։

ԱՆՆԻՆ ՕՓՈՒՂՈՒՆԱՒ ՈՒՐՔԻՆ ՕԼԱՀԱ-
ՂԸՄ ԿԱՊԻՍԻ , ՎՂ ԿՕՐՔԻ ԻՆՆԷՀԷՂԻՄ
ԳՓՆԱՒՈՂԱՐՐՈՒՆ ԿԻՐՕՂԿԱՆԻՆԱՒ ։
ԱԿՆ ԵԱՒ ԱՂԼԱՀ՝ ՆԻՒԱՂՈՒՆ ԻՀՂԹ-
ՈՒՆ ։ ԽՈՄԻՆՈՒՆ ԳՕՐԳՈՒՆՈՂՈՒՆ
ՄԷՐՈՒՈՒ ՎԷՐՈՒՆ ։

ՓԱՒՒՇՈՒՆԸՆ ԿԻՒՆԼԷՐԻՆՔ՝ ԿԻՒՆ-
ԼԷՐ ԹԱՐԱԳԳԸ ԷՂԼԻՆ , ՈՒՐՈՒՆ
ԵՐԼՈՐՐՈՒՆ ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՈՒՂՈՒԻԼԱՆԷՆ
ՈՂՂՈՒԻԼԷՂԸՆԷ ։

ԼՈՒՏՂՈՒՆ ՀՈՒԳՈՒՐՈՒՆՈՒՈ ՄԷՐՁՆ-
ՈՒԹ ՎԷ ՀԱԳԼԱԳՑԹ ԷՂՊԷՒ ՈՒՈՒ-
ՐՈՒԲ ՎԷ ՀԱԳԼՈՐ ՈՐՈՐ՝ ՔԻՄ ՔԷ ՈՒԻ
ԼԷՐՈՒՂ ՈՒՈՒՂ ։

ՊԵՕՂԼՉՁԷ ՈՂՂՈՒԻԼԷՐ ՕԳՈՒՀԱՉԱ-
ՂՐՄ ԱՂՆԻՆ ԽՄԻՆՂ ԷՊԷՒՐԼ Հ-
ՈՂՂ ։ ՎՂ ՈՈՒՈՒՄՐ ՍՍՈՒՈ Է՞ՈՒՈ Հ-
ՈՂՂՉԻՀՀՄ ԿԻՒՆՈՒՂՆ ԿԻՒՆՂ ։

Ա՛ՄԻՆ ՍԱՂՄՈՍԻՆ ։ ԿԱ՛.

ՂՒՀՀԱՂԼՈՒՂ ։ ԼՈՂԷԼՈՒՆ ԻՈՂՂՈՒՆՂ ։
ՂՒՀՀԱՂԼՈՒՂ ԼՈՂԷԼՈՒՆ ԻՈՂՂՈՒՆՂ ։

Ա՛ՄԻՆ ՀՐՇԻՒ ՀԱՒՆԵՔ ՂԻ
ՅԱՒԻՏԵՍՆԻՒ ։

ԱՒԱՒԼԸՆ ԻՄ ՂԻ ՄԻ՛ ՍՍՍԱՆՈՒ
ՂԱՒՈ

Եւ ասէ՝
Թէ մեռանիմ,
Հեռացուիս ինձէ
Եւ ոչ տեսանես
Զերեսս իմ։
Ես ասեմ՝
Ոչ մեռանիս,
Այլ կեցցես
Եւ

կանխեալ խօսիւն ընդ քեզ։
Կամ ո՞ւր թե յիշեմ զքեզ յանկողնի խմելով, ընդ առաւօտս
զքեզ երանի իմ։
Թաղեալ ցնծութեամբ օրհնեցից
Ըստիպես ի ձայրակոյ պատրաստութենէ լցցի անձն իմ, շնորհս
զքեզ իմ։
Կամ ո՞ւր թե յիշեմ զքեզ յանկողնի խմելով, ընդ առաւօտս
զքեզ երանի իմ։
Թաղեալ ցնծութեամբ օրհնեցից
Ըստիպես ի ձայրակոյ պատրաստութենէ լցցի անձն իմ, շնորհս
զքեզ իմ։

Յաղթութիւն դաւթի. ինչպէս նոտէր յանապատի հրէաստանի։

Ա

Ես ձեզ իմ ես առ քեզ առաւօտս առնեմ. ծարաւեցաւ առ քեզ հոգի իմ, քանի՞ պատիկ եւս մնալին իմ։ * ոչ երկիւր անտապատ և անջուր, ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ։
Ա՞յսպէս ի սուրբս երեւեցայց քեզ, տեսանել ինձ զզօրութիւնն քո և զփառս քո։
Ա՝ան զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան զկեանս իմ, և շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ։
Ա՞յսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս իմ, և յանուն քո համբարձից զձեռս իմս։
Ըստիպես ի ձայրակոյ պատրաստութենէ լցցի անձն իմ, շնորհս
Կամ ո՞ւր թե յիշեմ զքեզ յանկողնի խմելով, ընդ առաւօտս
զքեզ երանի իմ։

Յաղթութիւն դաւթի. ինչպէս նոտէր յանապատի հրէաստանի։

Ա

Ես ձեզ իմ ես առ քեզ առաւօտս առնեմ. ծարաւեցաւ առ քեզ հոգի իմ, քանի՞ պատիկ եւս մնալին իմ։ * ոչ երկիւր անտապատ և անջուր, ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ։
Ա՞յսպէս ի սուրբս երեւեցայց քեզ, տեսանել ինձ զզօրութիւնն քո և զփառս քո։
Ա՝ան զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան զկեանս իմ, և շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ։
Ա՞յսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս իմ, և յանուն քո համբարձից զձեռս իմս։
Ըստիպես ի ձայրակոյ պատրաստութենէ լցցի անձն իմ, շնորհս
Կամ ո՞ւր թե յիշեմ զքեզ յանկողնի խմելով, ընդ առաւօտս
զքեզ երանի իմ։

Յաղթութիւն դաւթի. ինչպէս նոտէր յանապատի հրէաստանի։

Ա

Ես ձեզ իմ ես առ քեզ առաւօտս առնեմ. ծարաւեցաւ առ քեզ հոգի իմ, քանի՞ պատիկ եւս մնալին իմ։ * ոչ երկիւր անտապատ և անջուր, ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ։
Ա՞յսպէս ի սուրբս երեւեցայց քեզ, տեսանել ինձ զզօրութիւնն քո և զփառս քո։
Ա՝ան զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան զկեանս իմ, և շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ։
Ա՞յսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս իմ, և յանուն քո համբարձից զձեռս իմս։
Ըստիպես ի ձայրակոյ պատրաստութենէ լցցի անձն իմ, շնորհս

Digitized by Google

Ա յժ զօրացուցին յանձինս
ցեն ի նա և մի՛ երկիցեն։
արտիւք, յոսկարծակի ձգեա
նիս այսոցիկ ցաք ուղիղ են
զառնուր։ * ձգել ի գաղտ
զաղեղունս խրտմանց յիերս
զեղծուածս խրտմանց ի մէջ
Ա յժ սրեցին որպէս սուսեր
զնետս իւրեանց, լարեցին
թիւն։
ցաք գործեն զանօրէնու-
Ո՞ածկեսցես զիս ի ժողո-
ղով չարաց, ի բազմութենէ
կեաց զանձն իմ։
յերկիւղէ թշնամեացն փրե-
Ա՛ ժամ ասաց ընդ ինձ առ քեզ,
յապաղել ինձ առ քեզ,
ՀԱՏ։
Ի ՀՈՐԱՑ · Ասացոյ դաւիթ։

զանիրաւութիւն։
քերանք այսոցիկ ցաք խօսեին
որ երդնուն նոքա, խոցին
Ա՛ազաւոր յուսացաւ ի
ան, գովեսցին ամենեքեան՝
սրտ, և քաւիւնք աղուես-
ատաց երկրի։
Ա՛ոցեն ի ներքոյ անգնդոց
ի նանիր խնդրեցին զանձն
իմ։
Ա՛կն զկնի քո անձն իմ, և
զքո ընկալաւ աջ քո։ և նոքա
ցայգ։
Ո՞ի եղեր իմ օգնական,

Ի ԼՐԱՑ ԱՍԱՑՈՅ ՏԱՒԻԹ։
ՀԱՏ։
Ա՛ՀԱՅԵԼՈՓ · Ասացոյ դաւիթ։
եղիր սեռ սեռոյ երեսաց իւոյ։
անլերին աղեղապետն՝ ձի
օրհնաբանգլուխ, գանիմանա
ան իւր եդիմն էտենդեր մեծ
փառիշտ սուրհան ուսուա էթտի,
ձագլար։
վե թիւլբիւրեր գրանցի օլա-
Ա՛երին տեսին կիրեցէքլեր,
գրեալ խոշընուա օղրայտագլար։
Ա՛երին տեսին կիրեցէքլեր
ֆիլե սրտատրար վերաստիմի։
պէնիմ վերաստիմ սէնին սրտըն-
ատան կէլտի, վե տաղ էլին պէնի
գատրե էյլէտի, վե անլեր նա-
շատ օլտաղլար,
գանատալորընըն կեօվկէ սէնատե
Ո՞իրա պանտա ետրտըմ ձը օլտուն

Digitized by Google

ՀԵՂ ՀԻՆԱ ասէ՝ զնոսա սէրդ ՀԵՂՁԵՑ ասէ՝ զնոսա սէրդ ՀԵՂՁԵՑ

ասէ՝ զնոսա սէրդ ՀԵՂՁԵՑ ասէ՝ զնոսա սէրդ ՀԵՂՁԵՑ

ՀԵՂ ՀԻՆԱ ասէ՝

ՀԵՂ ՀԻՆԱ ասէ՝

ՀԵՂ ՀԻՆԱ ասէ՝

Ընդ
գանտրսոյն , վճ այնըն մնահաս-
լուհնաս ազօրհչլեսին ։
Ընդ խանատկկերինդ սաս իլճ
զանտրսոյն , վճ այնըն մնահաս-
զերիմ ազօրհչլեսին սիոզլհերի իւ-
նահլաբրսիրդը սեն ակիվ կաեսին ։
Ուրհլա անլհերհ զի սեչաին վճ
գասազուլ հեծաին , վճ սենին համ
լիլհերինաե սապին օլաճագլար ։
Ոյաճայողդ սենին խանհենին սե-
րհչհեհինաեն , ազիզ սեր սենին
սաբայըն , թաճիւզլհ սիւր սա-
սալհեթ իլճ ։
Ընդ սիզհ եա գուրհաբճմրդ
սլհա , եհրին հեր ուճլաբրնատա
վճ ուզագ սենիզաե օլանլաբրն
ուամուսաս ։
Կենսի գուսարհեի իլճ հազբր
հսեր սաազլաբր · վճ գուվհեի
գուշանմրշ սբր ։
Պեօյիւ սենիզ ազուլան-
սբրդբ , վճ սաալհալաբրն սհսինդ
կհվշհեսեր ։
Իլլհեհլեր թհելաշհչհ սիուշճհեի
լեր , վճ հերին սաքինհերի գօրգա
ճագլար սենին հլամհ թլերինաեն ։
Ապահլայըն չզգասլգլարընաս վճ
ազշամ վլագհեր օլաոսգաս սհեին
հսեչհեքլեր · նազլար հեծաին հհ-
լհ՝ սաս իլճ անբ գանտրսոյն , վճ
հասբլաթհընբ պօլ հչլեսին ։
Լլահընն չայբ սաս իլճ սօլաոս ։
Զիրա պեօյհչ սիր անլհերին հա-
զբրդ հեծաին անըն հհհչչինդ ,
զբրլաանմասբ ։
Ընըն խանատկկերինդ սաս իլճ
գանտրսոյն , վճ այնըն մնահաս-
լուհնաս ազօրհչլեսին ։

Եւ բազում արարեր զարմանս
նորա ։
Ասէ Տէր ցրուեցուցեալսն ,
պատրաստ արարեր զիերու-
սաղէմ նորա , զի այսպէս ե
պատրաստութիւն ։
Վասն այլ լի եղիր ջուրջ ·
զիերուսաղէմ ի վեր ջուրջ
ժողովեցին նմա ։
Եւ բազում արարեր ընդ
երկիցն զնա , և բազում արարեր ընդ
երկիցն զնա ի
նշանաց քոց ։
Խոովեցին հեթանոսք , և
ծռեցան թագաւորութիւնք ։
Խոովեցաւ երկիր ի
ծռվոս , և զնայն աշեաց նո
ցա ծռեցուցանէ ։
Խոովեցուցանէ զմեծուն
ծռվոս , և զնայն աշեաց նո
ցա ծռեցուցանէ ։
Պատրաստեալ զիերկինս զօ-
րութիւնք իւրով , և զգեցեալ
ե զօրութիւն ։
Ոչ ուրեք մեզ ասէ վերկիչ մեր ,
այլ յայս ամ ծագաց երկրի և
որ ի ծով հեռի ։
Ընդ սիզհ եա գուրհաբճմրդ
սլհա , եհրին հեր ուճլաբրնատա
վճ ուզագ սենիզաե օլանլաբրն
ուամուսաս ։
Կենսի գուսարհեի իլճ հազբր
հսեր սաազլաբր · վճ գուվհեի
գուշանմրշ սբր ։
Պեօյիւ սենիզ ազուլան-
սբրդբ , վճ սաալհալաբրն սհսինդ
կհվշհեսեր ։
Իլլհեհլեր թհելաշհչհ սիուշճհեի
լեր , վճ հերին սաքինհերի գօրգա
ճագլար սենին հլամհ թլերինաեն ։
Ապահլայըն չզգասլգլարընաս վճ
ազշամ վլագհեր օլաոսգաս սհեին
հսեչհեքլեր · նազլար հեծաին հհ-
լհ՝ սաս իլճ անբ գանտրսոյն , վճ
հասբլաթհընբ պօլ հչլեսին ։
Լլահընն չայբ սաս իլճ սօլաոս ։
Զիրա պեօյհչ սիր անլհերին հա-
զբրդ հեծաին անըն հհհչչինդ ,
զբրլաանմասբ ։
Ուրհլա անլհերհ զի սեչաին վճ
գասազուլ հեծաին , վճ սենին համ
լիլհերինաե սապին օլաճագլար ։
Ոյաճայողդ սենին խանհենին սե-
րհչհեհինաեն , ազիզ սեր սենին
սաբայըն , թաճիւզլհ սիւր սա-
սալհեթ իլճ ։
Ընդ սիզհ եա գուրհաբճմրդ
սլհա , եհրին հեր ուճլաբրնատա
վճ ուզագ սենիզաե օլանլաբրն
ուամուսաս ։
Կենսի գուսարհեի իլճ հազբր
հսեր սաազլաբր · վճ գուվհեի
գուշանմրշ սբր ։
Պեօյիւ սենիզ ազուլան-
սբրդբ , վճ սաալհալաբրն սհսինդ
կհվշհեսեր ։
Իլլհեհլեր թհելաշհչհ սիուշճհեի
լեր , վճ հերին սաքինհերի գօրգա
ճագլար սենին հլամհ թլերինաեն ։
Ապահլայըն չզգասլգլարընաս վճ
ազշամ վլագհեր օլաոսգաս սհեին
հսեչհեքլեր · նազլար հեծաին հհ-
լհ՝ սաս իլճ անբ գանտրսոյն , վճ
հասբլաթհընբ պօլ հչլեսին ։
Լլահընն չայբ սաս իլճ սօլաոս ։
Զիրա պեօյհչ սիր անլհերին հա-
զբրդ հեծաին անըն հհհչչինդ ,
զբրլաանմասբ ։
Ուրհլա անլհերհ զի սեչաին վճ
գասազուլ հեծաին , վճ սենին համ
լիլհերինաե սապին օլաճագլար ։
Ոյաճայողդ սենին խանհենին սե-
րհչհեհինաեն , ազիզ սեր սենին
սաբայըն , թաճիւզլհ սիւր սա-
սալհեթ իլճ ։

Digitized by Google

Ա՛ դարձոյց զծուխն ՚ի ցամաք , եւ ընդ գետս անցցեն
որդւոց մարիամ ։

Խոհրդովքն՝ զոր զամենայն ստեղծեալսն ՚ի ոչինչ արար , որպէս ոչ ահեղ էին
Ա՛կայք եւ աեսէք զգործս աստուծոյ , եւ մարմնոյ աստուածեղէն գործ , եւ մարմնոյ աստուածեղէն
անուանի գործ ։
Ա՛մենայն երկիր երկիրպագցուս քեզ , եւ մարմնոյ աստուածեղէն գործ քեզ
քաջայաղթ գործ ։
Ա՛մացէք ամէն ուրեք զի ահեղ են գործք քո ։ ՚ի քոյոցդ զօրութեանդ քեզ
զօրութեանդ քոյ ստեղծուին քեզ
անուանի ենք , եւ ուժգին զի տեսանեմ
օրհնութեանցն ։

Ա՛ղաղակեցէք առ աձգ ամ երկիր ։ սաղմոս աստուածեղէն գործ քեզ
ցոլեան , աղաղակեսցեն եւ օրհնեսցեն ։

Ա՛ւմիսք քոյոցդ սրտացեն ցոլեան , աղաղակեսցեն եւ օրհնեսցեն ։
մարեաց ։

Խուռըք ցնծութիւն զգեցցին , եւ զգեցցին խոյդ
ղեկուիք անապատի ։

Ա՛ղաշտք քո լցցին պտղաստուածք , պտղաստուածացին գեղեկուիք անապատի ։
ձոյդ ։

Ա՛ռակ առուց քաղցրութիւնդ ՚ի ցօղէ երկնից ստուածք քոյոց ։ օրհնեսցի
ՀԵՏ ՅԱՂՄՈՍ ՃԱ

Ա՛ինըն սերմինքի հաղմուստուածանեն եւ երեսեն պիծնելէր սեվինեքէք-
լեր ։ պեանին միւսիսիմ սենենքին
առվրի պերդեքիլի օլաշաք ։
Վալարըն տօլաշաք սեմիզ մահ
ստուգար իւր ։ սեմիրեքէք չեօլերին
ախլեպերիգերի (երդիւղիքեր) ։
Պայըրլար շազերգ գուշանաշաք ,
վէ գօյունլարըն դօշարը (հաւտա
ղըլըն) կիլինդէքերէր ։
Ա՛այլալար պօ պուղտա կեթիրեշ-
քէքեր , չաղըրշաշգարտ վէ ա-
հինկ հաւքէրեր ։
Ա՛յլ եղը՝ հէմ աւետիս չաղըրին ։ անըն խամինէ սենինկ էյիքինն ,
վէ իհթիշամ վէրին անըն մեք-
հինէ ։
Ա՛ստուած ասէին , հապրեգէք գօր-
ծուղու ստար սենին իշերինն ։ զնա-
ու գուվեթին իշինա ահրշմանա-
րըն սանա սիւաստանկ եթահիլեր ։
Ա՛ինքեան եղը սենտեք գըղըմընդար-
նա ։ վէ պէյիթ օզուստունդար ստա-
նան էվլատարընըն իշերինտեն
կէչինն վէ աղուհրին իշերինէ կեօ-
րիւն ։ Նէյճէ հէյդեթիլ ահրիլեր
մեշվերդերիլերի իւր՝ ճիւմլէ ին-
սան էվլատարընըն իշերինտեն
զնաստ ։
Ա՛ինքեան եղը սենտեք գըղըմընդար-
նա ։ վէ պէյիթ օզուստունդար ստա-
նան ։ պէյիթ օզուստունդար ստա-
նան ։ վէ պէյիթ օզուստունդար
անուանի ստանան ։
Ա՛ինքեան եղը սենտեք գըղըմընդար-
նա ։ վէ պէյիթ օզուստունդար ստա-
նան ։ պէյիթ օզուստունդար ստա-
նան ։ վէ պէյիթ օզուստունդար
անուանի ստանան ։

Digitized by Google

պատմեցից ձեզ ամենեքեան
Կ'ուզէ լսեալ լինել, և
զոմանսն ի նոսանէ։
Այլ ես ոչ ունիմ զայդ
ոսկի և արծաթ, այլ
որ ինչ ունիմ, տամ
քեզ։ Յանուն Յիսուսի
Քրիստոսի Նազովրեցւոյ
յարո՛ւցեալ ի մեռելոց
եւ կենդանացո՛ւցեալ
զքեզ ի մեռելոց։ Եւ
նա ելեալ ի տեղւոջէ
իւրմէ, սկսաւ քալել։
Եւ մտեալ ընդ նոսա
ի տաճարն, քալէր եւ
ցատկէր եւ օրհնէր
զԱստուած։ Եւ ամենայն
ժողովուրդ տեսին
զնա քալեալ եւ
օրհնէր զԱստուած։
Ճանաչէին զնա թէ
նա էր որ նստէր
ի գեղեցիկ դրան
տաճարին ի խնդրել
ողորմութիւն, եւ
լցան զարհուրանաց
եւ ի հիացմունս
ի վերայ պատահմանն
որ եղեւ ընդ նմա։
Եւ մինչդեռ կառչեալ
էր Պետրոսի եւ
Յովհաննու, ամենայն
ժողովուրդ ազգաւ
ազգաւ վազեցին
առ նոսա ի սրահն
որ կոչի Սողոմոնի,
զարհուրեալ։ Եւ
տեսեալ Պետրոսի
ասէ ցժողովուրդն.
Արք Իսրայէլացիք,
ընդէ՞ր զարհուրիք
ի վերայ այսորիկ,
կամ ընդէ՞ր մեզ
ակնկալէք իբրեւ
զանձինս մերս
զօրութեամբ կամ
զգթութեամբ արարեալ
զայս քայլել զնա։
ԶԱստուած Աբրահամու
եւ Իսահակայ եւ
Յակոբայ, Աստուած
հարցն մերոց,
փառաւորեաց զծառայ
իւր զՅիսուս, զոր
դուք մատնեցէք եւ
ուրասացարուք զնա
առաջի երեսաց
Պիղատոսի, դատեալ
նորա արձակել զնա։
Դուք զսուրբն եւ
զարդարն ուրասացարուք
եւ խնդրեցէք
մարդասպան արձակել
ձեզ։ Զհեղինակն
կենաց սպանէք, զոր
Աստուած յարոյց
ի մեռելոց, որոյ
մեք վկայ եմք։
Եւ յանուն նորա
հաստատեցաւ զայս
զոր տեսանէք եւ
գիտէք, եւ հաւատն
որ է նովաւ, ետ
նմա զողջութիւնս
զայս առաջի ամենեցուն
ձերոց։ Եւ արդ,
եղբարք, գիտեմ
եթէ անգիտութեամբ
արարէք, որպէս եւ
իշխանքն ձեր։
Եւ որ կանխագոյն
ետ ի բերան ամենայն
մարգարէից զչարչարանս
Քրիստոսի, կատարեաց
այսպէս։ Ապաշխարեցէ՛ք
եւ դարձարո՛ւք,
որպէս ջնջեսցին
մեղքերդ ձեր, եւ
գան ժամանակք
հանգստեան յերեսաց
Տեառն, եւ առաքիցէ
զնախասահմանեալն
ձեզ զՅիսուս
Քրիստոս, զոր
պարտ է երկինս
առնուլ մինչեւ
ժամանակք վերահաս
լինելոյ ամենայնի
զոր խօսեցաւ Աստուած
ի բերան
սրբոց մարգարէից
իւրոց յաւիտենից։
Մովսէս ասաց
թէ հարցն
ձերոց յարուսցէ
Տէր Աստուած
ձեր զմարգարէ
մի իբրեւ զիս,
զնորա լուարուք
ամենայնի զոր
խօսեսցի ձեզ։
Եւ ամենայն
անձն որ ոչ
լուիցէ զնորա
կորիցէ յազգէ
յայնմանէ։
Եւ ամենայն
մարգարէք
որ խօսեցան
յետ Սամուէլի
եւ որ ինչ
ասացին, ետուն
զաւուրս
յայսոսիկ։
Դուք էք
որդիք
մարգարէիցն
եւ ուխտին
զոր ետ
Աստուած
հարցն
մերոց,
ասելով
առ
Աբրահամ.
Եւ
զաւակի
քում
օրհնեսցին
ամենայն
ազգք
երկրի։
Առաջի
ձեր
յարոյց
Աստուած
զծառայ
իւր
զՅիսուս,
եւ
առաքեաց
զնա
օրհնել
զձեզ
ի
դառնալ
զձեզ
իւրաքանչիւր
ոք
ի
չարեաց
ձերոց։

դու առաջնորդեա ։
ղութիւն , և ազգաց երկրի
դատիս զժողովուրդս քոյդ
ցնծասցեն ազինք • զի դու
վուրդք ամ։
խոստովանի եղիցին առ քեզ ժողո-
վանի եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
քո ։
զնա ամ զփրկութիւնս
յաւ զանապատսն ։ քո , յա-
մաւ մեզ • * ձանապարհել յերկ
ղեղեաս քո ։ զի մեզ և ողոր-
նեաւ զմեզ , երևեցոյ
ՀՆ ողորմեա մեզ և օրհ
էրէոց ։ ԿՕ
Ալ ։ ՀՆԹ • ընդ օրհնութիւն ։ Ասմնա

ու ։ ՀՆԹ • էլսհյեկոփ • էլսհյե էլե • Ասմնա
ծանուցանել զքեզ ։
ուղղամիտ սրտիւք զքեզ
Ալ ։ ղղել էլե անա ֆիրեատ էյլե-
պէնիմ նեֆիսիմ ։
ատան գօրգանլարդ , նե քի եթանի
Ալ ։ իլլեթլեր սե վինսինլեր վե շուղ
լար ։
ատան ամ ալլահ , շուքդ եթսինլեր
Ակամայութիւնս շուքդ եթսինլեր
նին խեթասընը պիլմեյէրսի իչին ։
իչինն , հէր միւէթին տաեմիէրսի սե
տե սենին եօլարընը թանրիմընդզ
մերհամէթ էյլե • * եէր իւզերինն
զնինա հէմ զփրկութեանդ քո ։
Ալ ։ ղել մերհամէթ էյլե եա ալլահ ,
վե պէրեքէթ վեր պիզե • իւ-
զերինե պիզե կեօսթէր , վե պիզե
ու ։ ՀՆԹ • էլսհյեկոփ • էլսհյե էլե • Ասմնա
ուզատ էթմէսի ։
Ալ ։ ուսպատէք տեր ալլահ , քի պե-
նիմ նիասընը կէրի պրուշմասըն ,
վե կէնտի մերհամէթինն պէնտէն
սինի ։
պունուն իչինե ալլահ իշնէթսի ,
վե տիւնեատի տիւեկլէրեմինն սե-
մէսին ։
ընէր իտիմ , բասպափ պանտա իշնէթ-
Ալ ։ կէրե եուրէյիմտե կիւնահ կեօ-
գատըրմաչաղըմ անը ։
ատիմ , վե տիւնիմ իլե իւքսէյէ
Ալ ։ ղղել իլե անա ֆիրեատ էյլե-
պէնիմ նեֆիսիմ ։
ատան գօրգանլարդ , նե քի եթանի
Ալ ։ իլլեթլեր սե վինսինլեր վե շուղ
լար ։
Ալ ։ ՀՆԹ • էլսհյեկոփ • էլսհյե էլե • Ասմնա
ուզատ էթմէսի ։
Ալ ։ ուսպատէք տեր ալլահ , քի պե-
նիմ նիասընը կէրի պրուշմասըն ,
վե կէնտի մերհամէթինն պէնտէն
սինի ։
պունուն իչինե ալլահ իշնէթսի ,
վե տիւնեատի տիւեկլէրեմինն սե-
մէսին ։
ընէր իտիմ , բասպափ պանտա իշնէթ-
Ալ ։ կէրե եուրէյիմտե կիւնահ կեօ-
գատըրմաչաղըմ անը ։
ատիմ , վե տիւնիմ իլե իւքսէյէ
Ալ ։ ղղել իլե անա ֆիրեատ էյլե-
պէնիմ նեֆիսիմ ։
ատան գօրգանլարդ , նե քի եթանի
Ալ ։ իլլեթլեր սե վինսինլեր վե շուղ
լար ։
ատան ամ ալլահ , շուքդ եթսինլեր
Ակամայութիւնս շուքդ եթսինլեր
նին խեթասընը պիլմեյէրսի իչին ։
իչինն , հէր միւէթին տաեմիէրսի սե
տե սենին եօլարընը թանրիմընդզ
մերհամէթ էյլե • * եէր իւզերինն
զնինա հէմ զփրկութեանդ քո ։
Ալ ։ ղել մերհամէթ էյլե եա ալլահ ,
վե պէրեքէթ վեր պիզե • իւ-
զերինե պիզե կեօսթէր , վե պիզե
ու ։ ՀՆԹ • էլսհյեկոփ • էլսհյե էլե • Ասմնա
ուզատ էթմէսի ։
Ալ ։ ուսպատէք տեր ալլահ , քի պե-
նիմ նիասընը կէրի պրուշմասըն ,
վե կէնտի մերհամէթինն պէնտէն
սինի ։
պունուն իչինե ալլահ իշնէթսի ,
վե տիւնեատի տիւեկլէրեմինն սե-
մէսին ։
ընէր իտիմ , բասպափ պանտա իշնէթ-
Ալ ։ կէրե եուրէյիմտե կիւնահ կեօ-
գատըրմաչաղըմ անը ։
ատիմ , վե տիւնիմ իլե իւքսէյէ
Ալ ։ ղղել իլե անա ֆիրեատ էյլե-
պէնիմ նեֆիսիմ ։
ատան գօրգանլարդ , նե քի եթանի
Ալ ։ իլլեթլեր սե վինսինլեր վե շուղ
լար ։
ատան ամ ալլահ , շուքդ եթսինլեր
Ակամայութիւնս շուքդ եթսինլեր
նին խեթասընը պիլմեյէրսի իչին ։
իչինն , հէր միւէթին տաեմիէրսի սե
տե սենին եօլարընը թանրիմընդզ
մերհամէթ էյլե • * եէր իւզերինն
զնինա հէմ զփրկութեանդ քո ։
Ալ ։ ղել մերհամէթ էյլե եա ալլահ ,
վե պէրեքէթ վեր պիզե • իւ-
զերինե պիզե կեօսթէր , վե պիզե
ու ։ ՀՆԹ • էլսհյեկոփ • էլսհյե էլե • Ասմնա
ուզատ էթմէսի ։
Ալ ։ ուսպատէք տեր ալլահ , քի պե-
նիմ նիասընը կէրի պրուշմասըն ,
վե կէնտի մերհամէթինն պէնտէն
սինի ։
պունուն իչինե ալլահ իշնէթսի ,
վե տիւնեատի տիւեկլէրեմինն սե-
մէսին ։
ընէր իտիմ , բասպափ պանտա իշնէթ-
Ալ ։ կէրե եուրէյիմտե կիւնահ կեօ-
գատըրմաչաղըմ անը ։
ատիմ , վե տիւնիմ իլե իւքսէյէ
Ալ ։ ղղել իլե անա ֆիրեատ էյլե-
պէնիմ նեֆիսիմ ։
ատան գօրգանլարդ , նե քի եթանի
Ալ ։ իլլեթլեր սե վինսինլեր վե շուղ
լար ։
ատան ամ ալլահ , շուքդ եթսինլեր
Ակամայութիւնս շուքդ եթսինլեր
նին խեթասընը պիլմեյէրսի իչին ։
իչինն , հէր միւէթին տաեմիէրսի սե
տե սենին եօլարընը թանրիմընդզ
մերհամէթ էյլե • * եէր իւզերինն
զնինա հէմ զփրկութեանդ քո ։
Ալ ։ ղել մերհամէթ էյլե եա ալլահ ,
վե պէրեքէթ վեր պիզե • իւ-
զերինե պիզե կեօսթէր , վե պիզե
ու ։ ՀՆԹ • էլսհյեկոփ • էլսհյե էլե • Ասմնա
ուզատ էթմէսի ։
Ալ ։ ուսպատէք տեր ալլահ , քի պե-
նիմ նիասընը կէրի պրուշմասըն ,
վե կէնտի մերհամէթինն պէնտէն
սինի ։
պունուն իչինե ալլահ իշնէթսի ,
վե տիւնեատի տիւեկլէրեմինն սե-
մէսին ։
ընէր իտիմ , բասպափ պանտա իշնէթ-
Ալ ։ կէրե եուրէյիմտե կիւնահ կեօ-
գատըրմաչաղըմ անը ։
ատիմ , վե տիւնիմ իլե իւքսէյէ
Ալ ։ ղղել իլե անա ֆիրեատ էյլե-
պէնիմ նեֆիսիմ ։
ատան գօրգանլարդ , նե քի եթանի
Ալ ։ իլլեթլեր սե վինսինլեր վե շուղ
լար ։
ատան ամ ալլահ , շուքդ եթսինլեր
Ակամայութիւնս շուքդ եթսինլեր
նին խեթասընը պիլմեյէրսի իչին ։
իչինն , հէր միւէթին տաեմիէրսի սե
տե սենին եօլարընը թանրիմընդզ
մերհամէթ էյլե • * եէր իւզերինն
զնինա հէմ զփրկութեանդ քո ։
Ալ ։ ղել մերհամէթ էյլե եա ալլահ ,
վե պէրեքէթ վեր պիզե • իւ-
զերինե պիզե կեօսթէր , վե պիզե

ՀԱՅ

Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ապաւինեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր յուսացար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ակնկալեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ապաւինեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր յուսացար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ակնկալեցար։

Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ապաւինեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր յուսացար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ակնկալեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ապաւինեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր յուսացար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ակնկալեցար։

ՀԱՅ

Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ապաւինեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր յուսացար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ակնկալեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ապաւինեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր յուսացար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ակնկալեցար։

Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ապաւինեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր յուսացար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ակնկալեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ապաւինեցար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր յուսացար։ Ա՛ստուածդ ո՞ր է, զոր ակնկալեցար։

Digitized by Google

թէպէտ եւ ինձէն ծնեալ ի մէկ
մարմնոյ եւ յարեան մի եւ նոյն
արեան հանդերձեալ , ոչ ինձ
պատուական զօրութեամբ սի-
րելոյ , զի ոչ ունիցի ուսանել
զանձինս զօրութեամբ ինչ-
մանէ :

Պատուական զօրութեամբ
ասի , զի ոչ ամենայն մարդ
կարող է ուսանել զանձինս
զօրութեամբ իմաստից :

Ոչ ինձ ուսանել զանձինս
զօրութեամբ իմաստից , այլ
ինձ ուսանել զանձինս զօրու-
թ

ու գիշերին կարգալին, ոչ գնային զգուշութիւն մարդոց, Լսացը ասկայն ամէն միտքով ի տեսանէին եղեր մեռ-նողները մեզ ամէն փրկիչ մեր։

Ա՚Ի մեր ամէն կենդանութիւն, ու՚ի տեսանէ եղեր մեռ-նողները մեզ ամէն փրկիչ մեր։

Տէր ամէն օրհնեալ, օրհնեալ ես դու ի ստեղծուածոց քոց։

Ես

ուրեւ ։

Ա՛զատուրեան գնացեր ես ասծ, գնացեր ես թագաւորին մեռ-
նոյ սրբոյ ։
Ա՛նախեցին իշխանք հանել զօրհնութիւն, ի մէջ գու-
ստանաց եւ գովեցաց ։
Ա՛կաղեցիս օրհնեցի՛ք զնա՛ծ, եւ զաչեր յաղբերացն հա-
նոյիցէն ։
Ա՛նդ ընդհանին՝ ի տղայ-
ութեան զարմանալի , իշ-
խանք յուդայ առաջնորդք
նորա՝ իշխանք զաբուլոնի
եւ իշխանք նեփթաղե-
մայ ։
Ա՛տամայեա՛ սուծ զօրութիւ-
քո՛վ. զօրացո՛ զայս զոր հաս
առաւեցեր ի մեզ ։
Ա՛ի տաճարի քումմ յերկ-
քեզ մատուցանեն թագաւորք
պատարագս ։
Ա՛ասեա՛ ի գազանն եղեգ-
նոյն , ի ժողովս ցուրտս-
կայ՝ եւ ի դաստ երկն-
ջուց ։

ստուգութեամբ կերպիկերին ։
Ա՛տապակ տեսի՝ տերին երկիրեր-
տէն կերպ չերեւիցի՛մ, վկ չա-
նաւարարքն տիշերի արտասուան
տրշարը չերեցի՛մ ։ * Հոյնե՛ ի՛
այգագործքն գանատան ըսանատագ,
վկ ցեօփկերկրինին տիւլերի տու-
մանարքնին գանընատան միւլիմնո
օրատագ ։
Ա՛երնին եօրուխշինն կեօրիւն-
տու եա աւլտ , ազիզ փատիշահը
մրզ օյան աւլտհրն եօրուխշե ։
Ա՛եօքիւմատարքար իւերի տու-
լեր իլտհրեր իւե , չակեր չայան
վկ պէյրի օգուչյան գըզարքն
արտասրնատան ։
Ա՛եվէթերտ մէթհ էտին ար
լտհը, վկ ըսպպիյի մէթհ էտին ի-
րայերին փուռնարքրնատն օյնուեր
( ) ըստատ (իւերքեսի) զեռնիամին , ի
ցի՛ չօչուգքուգատա տչայիպ իտի ,
Ա՛եօքիւմատարքարքն , վկ նեփթա-
ղիմին Ա՛եօքիւմատարքարքն ։
Ա՛եմր էյրե սերնին գուվեթին իւե
ես աւլտհ , ոտե իշի ֆի պիզատե
եափտրն գաւվիլ պուռնու ։
Ա՛րուսաղէմեն օյան ատրայրն ի-
չուն՝ փատիշահքար սայոս Հէտուե
լեր կերթիրէչքեր ։
Ա՛զատրեա՛ զաւվիլ պուռնու
ես աւլտհ , ոտե իշի ֆի պիզատե
Ա՛եօքիւմատարքարքն , վկ նեփթա-
ղիմին Հեօքիւմատարքարքն ։
Ա՛եմր էյրե սերնին գուվեթին իւե
Հեօքիւմատարքարքն , վկ նեփթա-
ղիմին Հեօքիւմատարքարքն ։
Ա՛եմր էյրե սերնին գուվեթին իւե
Հեօքիւմատարքարքն , վկ նեփթա-
ղիմին Հեօքիւմատարքարքն ։

Digitized by Google

ոտար ոչ գայ հանգիստ . լսայ ես ի խոտս անդնդոց , լուռ ջուրք յանձն իմ , ընկերացի զիս այծ զի հասին

ԱՂՔԱՏ

Ալշմո Վասուկ . վանն գառանցեաց . ի ձրտաց . վասն գառանցեցաց . Ալշմո Վասուկին .

ոչ հասանեաւ ես այծ : օրհնեաւ ես այծ :

* Նա առաջ զօրուն հաստատուն Ժողովեցեալն իւրոց . ազգ խոտակերաց իւրոց , այծ խոտակերի . քանզի ես այծ ի վերայ երկնից , զօրուն նր մինչև յամպս երկինից .

Ի վեր խոչել մեծ վայելչութիւն , զօրութեան , և ուժ փառաց իւրոց . Ո՞հա առաջ զձայն իւր ձայն զօրութեան , և ուժ փառաց իւրոց .

Ձանասպարս արասիէք այնմիկ , որ նասի յերկինս երկոց . նոյց ընդ արևելս .

ցեկ այն :

Վաղաւաղութիւք երկրի օրհ նեցէք զնա , և սաղմոս ասա

աս այծ :

Աւկեցեն հրեշտակք յեդիպտոս . հնդիկք յաւուրս ձեռնտու լինին

ընդ պատերազմ :

Աւտուեցեն այնտիկ որ ընտ քեալ են արձ աթոռ , ցրուեաւ զհեթանոսս՝ և ազգ կռոցին

Աւտուեցեն այնտիկ որ ընտ քեալ են արձ աթոռ , ցրուեաւ զհեթանոսս՝ և ազգ կռոցին

Աւկեցեն հրեշտակք յեդիպտոս . հնդիկք յաւուրս ձեռնտու լինին

ընդ պատերազմ :

Վաղաւաղութիւք երկրի օրհ նեցէք զնա , և սաղմոս ասա

ցեկ այն :

Ձանասպարս արասիէք այնմիկ , որ նասի յերկինս երկոց . նոյց ընդ արևելս .

Ի վեր խոչել մեծ վայելչութիւն , զօրութեան , և ուժ փառաց իւրոց . Ո՞հա առաջ զձայն իւր ձայն զօրութեան , և ուժ փառաց իւրոց .

* Նա առաջ զօրուն հաստատուն Ժողովեցեալն իւրոց . ազգ խոտակերաց իւրոց , այծ խոտակերի . քանզի ես այծ ի վերայ երկնից , զօրուն նր մինչև յամպս երկինից .

օրհնեաւ ես այծ :

ԱՂՔԱՏ

Ալշմո Վասուկ . վանն գառանցեաց . ի ձրտաց . վասն գառանցեցաց . Ալշմո Վասուկին .

ոչ հասանեաւ ես այծ . լսայ ես ի խոտս անդնդոց , լուռ ջուրք յանձն իմ , ընկերացի զիս այծ զի հասին

Digitized by Google

Խոնարհեցուր զիս ամենայն ժամ զանց
ի վերայ իմ։
Ախտանձ առնն քո եկեալ զիս • նախատինս
ետուր քոց անկաւն ի վերայ իմ։
Առ եղեալ եւս եղբարց իմոց , և հիւր որպէս մօր
իմոյ ։
Զի նախանձ տանն քո կերեալ զիս , և
նախատինքն նախատեցելոցդ քոց անկան ի վերայ
իմ։
Եւ ծածկեցի ի պահս զանձն իմ , և եղեւ
ընդդիմացեալ ինձ ։
Եւ դարձեալ զգեցայ զգեստ մաղախոյ , և
եղէ նոցա առակ ։
Ընդդէմ ինձ խորհէին , և շրջանք
ընկղմեցին զիս ։

* եկեալ են ի խորս , և շրջանք ընկղմեցին զիս ։
Եւ աստանկեցի ես առ աղաղակել , կերկերեցաւ կոկորդ
իմ։ * Նուաղեցան աչք իմ , առ յուսալ ինձ առ Աստուած
իմ։
Եւ առաւել քան զհերս գլխոյ իմոյ , զքեզատեինն զիս
ի սուտս պատուհասեցին • * զօրացան թշնամիք իմ և
ատելիք իմ ի ինանիլ • ինչ որ ոչ
ժխտէ յափշտակեալն էի՝ առաւ
նմա դու ծանեար զանմեղութիւն իմ , և յանցանք իմ
ի քէն ոչ ծածկեցան ։
Մի՛ ամաչեցցեն վասն իմ որ հուսացեալքն քեզ Տէր տէր
զօրութեանց • մի՛ պատահեսցեն վասն իմ , որ
խնդրեն զքեզ Աստուած Իսրայէլի ։
Զի վասն քո հասի ինձ նախատինս , ետես
ամաչանս , և ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ։
Օտար եղէ ես եղբարց իմոց , և հիւր որդւոց մօր
իմոյ ։
Զի նախանձ տանն քո եկեալ զիս • նախատինքն
նախատեցելոցդ քոց անկան ի վերայ
իմ։
Խոնարհեցուցի պահօք զանձն
իմ։
Եւ եղեւ նախատինք ինձ ։
Եւ դարձեալ զգեցայ զգեստ մաղախոյ , և
եղէ նոցա առակ ։
Ընդդէմ ինձ խորհէին դարպասապահքն , և
երգէին ինձ արբեցեալքն զինի ։
Եւ ես աղաւթս առնեմ առ քեզ Տէր , ժամ
հաճոյական Աստուած ։
Լուր ինձ ճշմարտութեամբ փրկութեան քոյ ։
Փրկեա զիս ի տիղմոյ խրման , զի մի
խրեսցիմ ։
Ազատեսցին ինձ ի հակառակորդացն իմոց , և
ի խորոց ջուրց ։
Մի՛ ընկղմեսցի ինձ ջրհեղեղ ջրոյ , և մի՛
կլանիցէ զիս խոր , և մի՛ գոցցէ
ի վերայ իմ հոր զբերան իւր ։
Լուր ինձ Տէր , զի քաղցր է
ողորմութիւն քո ըստ բազմութեան
ողորմութեանց քոց մի՛ դարձուցաներ
զերեսս քո ի ծառայ քո ։
Զի նեղեալ եմ , վաղվաղակի լուր ինձ ։
Մերձեցո առ անձն իմ , և փրկեա զանձն
իմ։
Վասն թշնամեաց իմոց հարց զիս ։
Դու գիտես զանարգանս իմ , և զամօթ իմ ,
և զամաչանս իմ ։
Առաջի քո են ամենայն հակառակորդք իմ ։
Նախատինս սրտի իմոյ ակն ետ ինձ ,
և տկարացայ ։
Եւ ակնկալեցի զոմն տրտմել միանգամ ,
և ոչ էր ։
Եւ զմխիթարողս ոչ գտի ։
Եւ տուին ի կերակուր իմ զեղ ,
և յորժամ ծարաւէի՝ ըմպեցուցին զիս
քացախ ։
Եղիցի սեղան նոցա առաջի նոցա
ընդդէմ ։
Եւ ի հատուցումն , և ի որսալիս ։
Խաւարեսցին աչք նոցա , մի՛ տեսցեն ,
և զմէջս նոցա միշտ ծնուցանել ։
Արձակեա ի վերայ նոցա զբարկութիւն
քո , և զբորբոք սրտմտութեան քո
հասցէ զնոսա ։
Եղիցի աւերակ բնակութիւն նոցա ,
և ի խցիս նոցա մի՛ եղիցի որ բնակեսցի ։
Զի զոր դու հարեր , նոքա հալածեցին ,
և ի վէրս մարմնոց իմոց յաւելին ։
Տուր անօրէնութիւն ի վերայ
անօրէնութեան նոցա , և մի՛ մտցեն
արդարութեան քում ։
Ջնջեսցին ի գրոց կենդանեաց ,
և ընդ արդարս մի՛ գրեսցին ։
Եւ ես աղքատ եմ և տրտում ,
փրկութիւն քո , ո՛վ Աստուած ,
ընկալցի զիս ։
Օրհնեցից զանուն Աստուծոյ
երգով ,
Եւ փառաւորեցից զնա գոհութեամբ ։
Եւ հաճեսցի Տեառն ի վերայ
հնձանի նորընծայ ցուլի ,
որ եղջիւր և ոտք հանէ ։
Տեսցեն խոնարհքն և ուրախասցին ,
որ խնդրէք զԱստուած , և կեցցէ
սիրտ ձեր ։
Զի լուաւ տնանկաց Տէր ,
և զկապեալսն իւր ոչ անարգեաց ։
Գովեսցեն զնա երկինք և երկիր ,
ծովք և ամենայն որ շարժին
ընդ նոսա ։ * Զի Աստուած կեցուսցէ
զՍիովն , և շինեսցին քաղաքք
Յուդայի ։
Եւ բնակեսցեն անդ , և ժառանգեսցեն
զնա ։
Եւ զաւակ ծառայից նորա ժառանգեսցեն
զնա , և որ սիրեն զանուն նորա ,
բնակեսցեն ի նմա ։
Յաղագս Դաւթի ։
Ո՛վ Տէր , ընդ քեզ յուսացայ ,
մի՛ ամաչեցից յաւիտեան ։
Ի ճշմարտութեան քում և ի
փրկութեան քում ազատեա զիս ,
խոնարհեցո առ իս զականջս քո ,
և լուր ինձ ։
Եղիր ինձ յաստուած հովանաւոր ,
և ի տեղի ամրակուռ ապրեցուցանել
զիս ։
Զի զհաստատութիւն իմ և զապաստան
իմ ես դու ։
Եւ վասն անուան քոյ առաջնորդեսցես
և սնուցանես զիս ։
Հանես զիս յորոգայթէ զոր
պատրաստեցին ինձ ։
Զի դու ես պատսպարան իմ ։
Ի ձեռս քո աւանդեմ զհոգի իմ ,
փրկեա զիս Տէր Աստուած ճշմարիտ ։
Ատեցեր զդիտողս զսնոտի ,
և ես յուսացեալ եմ առ Տէր ։
Ուրախ լինիցիմ և ցնծասցեմ
ի ողորմութեան քում ։
Զի տեսեր զխոնարհութիւն իմ ,
ծանեար զանձկութիւն անձին իմոյ ։
Եւ ոչ ետուր զիս ի ձեռս թշնամեաց ,
կացուցեր ի տեղւոջ ընդարձակի
զոտս իմ ։
Ողորմեա ինձ Տէր , զի նեղեալ եմ ,
խոնարհեցաւ ի տրտմութենէ
աչք իմ , անձն իմ և որովայն իմ ։
Զի կլանեցաւ ի ցաւս կեանք իմ ,
և տարիք իմ ի հեծութիւնս ։
Տկարացաւ ի չարութեանց զօրութիւն
իմ , և ոսկերք իմ խռովեցան ։
Ի բոլոր թշնամիս իմ եղէ նախատինս ,
և ի հարեւանս իմ յոյժ ։
Եւ տեսողքն զիս ի ճանապարհի
փախեան յինէն ։
Մոռացեալ եղէ իբրև զմեռեալ
ի սրտի ։
Եղէ իբրև զկորուսեալ անօթ ։
Զի լուայ նախատինս բազմաց
հաւաքելոցն ի վերայ իմ ,
ի շրջել նոցա ընդդէմ ինձ ,
խորհել զանձն իմ առնուլ ։
Եւ ես յուսացեալ եմ առ քեզ Տէր ,
ասացի դու ես Աստուած իմ ։
Ի ձեռս քո են ժամանակք իմ ,
փրկեա զիս ի ձեռաց թշնամեաց իմոց ,
և ի հալածողաց իմոց ։
Երես քո լուսաւորեսցի ի ծառայ քո ,
կեցո զիս ողորմութեամբ քով ։
Տէր մի՛ ամաչեցից զի կոչեցի զքեզ ,
ամաչեսցին անիրաւքն ,
և իջուսցին ի դժոխս ։
Համբակեսցին շրթունք նենգաւորք ,
որ խօսին զանիրաւութիւն
ընդդէմ արդարոյ ։
Զի մեծացաւ ողորմութիւն քո ի վերայ
իմ , և փրկեցեր զանձն իմ ի
դժոխոց խորոց ։
Եւ ոտք իմ ոչ սայթաքեցին ,
ի ձեռն այնորիկ որ ատեն զիս ,
և կացուցեր ի տեղւոջ ընդարձակի
զոտս իմ ։
Ողորմեա ինձ Տէր , զի նեղեալ եմ ,
խոնարհեցաւ ի տրտմութենէ
աչք իմ , անձն իմ և որովայն իմ ։
Զի կլանեցաւ ի ցաւս կեանք իմ ,
և տարիք իմ ի հեծութիւնս ։
Տկարացաւ ի չարութեանց զօրութիւն
իմ , և ոսկերք իմ խռովեցան ։
Ի բոլոր թշնամիս իմ եղէ նախատինս ,
և ի հարեւանս իմ յոյժ ։
Եւ տեսողքն զիս ի ճանապարհի
փախեան յինէն ։
Մոռացեալ եղէ իբրև զմեռեալ
ի սրտի ։
Եղէ իբրև զկորուսեալ անօթ ։
Զի լուայ նախատինս բազմաց
հաւաքելոցն ի վերայ իմ ,
ի շրջել նոցա ընդդէմ ինձ ,
խորհել զանձն իմ առնուլ ։
Եւ ես յուսացեալ եմ առ քեզ Տէր ,
ասացի դու ես Աստուած իմ ։
Ի ձեռս քո են ժամանակք իմ ,
փրկեա զիս ի ձեռաց թշնամեաց իմոց ,
և ի հալածողաց իմոց ։
Երես քո լուսաւորեսցի ի ծառայ քո ,
կեցո զիս ողորմութեամբ քով ։
Տէր մի՛ ամաչեցից զի կոչեցի զքեզ ,
ամաչեսցին անիրաւքն ,
և իջուսցին ի դժոխս ։
Համբակեսցին շրթունք նենգաւորք ,
որ խօսին զանիրաւութիւն
ընդդէմ արդարոյ ։
Զի մեծացաւ ողորմութիւն քո ի վերայ
իմ , և փրկեցեր զանձն իմ ի
դժոխոց խորոց ։
Եւ ոտք իմ ոչ սայթաքեցին ,
ի ձեռն այնորիկ որ ատեն զիս ,
և կացուցեր ի տեղւոջ ընդարձակի
զոտս իմ ։

ձըն իմ, և եղեն ինձ այս նա
խատինք. արարի զհանդերձս
իմ քուրձ, և եղէ յառակ նոցա։
Ո՞վ ինձն խորհեին զայդ նըս-
տեցին առ դրունս. ղիս այ-
պըն առնէին որ ընպէին
գինի։
Ես յաղօթս կայի առ քեզ
տէր, ի ժամանակ ընդու-
նելի։
Ո՜վ ի բազում ողորմութիդ
քումդ լուր ինձ, ի ճշմար-
տութենէ փրկութեան
քո։
Ապրեցո զիս ի հաւաղ զի մի՛
ընկալցիմ. ապրեցայց ես յա-
տելեաց իմոց, և ի խորոց
ջուրց բաղմաց։
Ո՛վ ընկղղեն զիս պատուար
ջուրց, և մի՛ ընկղմեսցեն
զիս անդունդք խորոց.
ջրհոր մի՛ կափուսցէ զբե-
րան իւր ի վրայ իմ։
Լուր ինձ ո՛ւր զի քաղցր է
ողորմութիդ քո, ըստ բազում
գթութեանդ քո հայեաւ յիս, և մի՛
դարձուցաներ զերեսս քո ի
ծառայ քումմէ. զի նեղիմ
եմ ես վաղվաղակի լուր ինձ։
Մայեաւ յանձն իմ և փրկեա
զիս, և վասն թշնամեացդ իմոց
ապրեցո զիս։
Դո՞ի դու գիտես զնախա-
տինս իմ, զամօթ իմ և զըղ
պատկառանս իմ։

հինձատը։
Ո՞ւր են ապրելոսին չէքմէ՞լիմ
սիթէմէլէրն, ուրթանմայը վէ
պէթ խեյռա էյլէ պէնի։
Ո՞վ իրա սէն պիլէլոսին չէքմէ՞լիմ
սէնինն գուրթարմանն ասհինէ օլմա
սըն իչիւն։
Ասելա էյլէ պէնի պաթազատան
քն պաթմայըմ. խեյռա օլայըմ
խասիմլէրիմտէն, վէ չօգ ստա-
րըն էնկինինտէն։
Շաղը չէքմէսինլէր պէնի ստա-
լարըն կիրտապալարը, վէ պաթըր-
մասընըլար պէնի տէրինն էնկինլէր։
ստա գուչաստա աղըընըր գատիմ-
մասըն պէնիմ իւզէրիմէ։
Ինչիթ պանա եա րասպուի՝ զիրա
մէրհամէթին լաթիֆ տիր. ինայէ
թինին չօգլուղունա կէօրէ պանա
նազար գըլ, վէ իւզէրինի չէվիր
մէ սէնին գուրթունա։ զիրա սըգ
լէթաւ իմ թէզ իչիթ պանա։
Չալըմ պագ վէ պէնի գուր-
թար։ վէ տիւշմանլարըմա նախա-
պէթ խեյռա էյլէ պէնի։
Պէն խօ տուսաչ տուրուր ու-
տուամ սանա եա րասպուի՝ գատլուղ
օլամատ ղէմանատ։
Ա՛ռ րասպուի՝ մէրհամէթինին չօգ-
լուղունա կէօրէ իչիթ սէսիմէ,
սէնինն գուրթարմանն ասհինէ օլմա
սըն իչիւն։
Ասելա էյլէ պէնի պաթազատան
քն պաթմայըմ. խեյռա օլայըմ
խասիմլէրիմտէն, վէ չօգ ստա-
րըն էնկինինտէն։
Շաղը չէքմէսինլէր պէնի ստա-
լարըն կիրտապալարը, վէ պաթըր-
մասընըլար պէնի տէրինն էնկինլէր։
ստա գուչաստա աղըընըր գատիմ-
մասըն պէնիմ իւզէրիմէ։
Ինչիթ պանա եա րասպուի՝ զիրա
մէրհամէթին լաթիֆ տիր. ինայէ
թինին չօգլուղունա կէօրէ պանա
նազար գըլ, վէ իւզէրինի չէվիր
մէ սէնին գուրթունա։ զիրա սըգ
լէթաւ իմ թէզ իչիթ պանա։
Չալըմ պագ վէ պէնի գուր-
թար։ վէ տիւշմանլարըմա նախա-
պէթ խեյռա էյլէ պէնի։
Պէն խօ տուսաչ տուրուր ու-
տուամ սանա եա րասպուի՝ գատլուղ
օլամատ ղէմանատ։
Ա՛ռ

Digitized by Google

Եւ ելանէին ի ծովէն ամենայն ազգք ձկանց, որպէս ելանէին ի ժամանակի Մովսիսի ի ծովէն Կարմիր։ Եւ ելեալ ի ցամաք ամենայն ձկունքն՝ ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ ամենեքեան մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ գազանաց ի ծովէն՝ ելեալ ի ցամաք՝ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ թռչնոց՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ սողոց՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ մարդկան՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ծառոց՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ծաղկանց՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ջրոյ՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ջրոյ՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ջրոյ՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։

Եւ ամենայն ազգ ջրոյ՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ջրոյ՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ջրոյ՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ջրոյ՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ջրոյ՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։ Եւ ամենայն ազգ ջրոյ՝ որ ի ծովէն ելանէին, ոչ կարէին դառնալ ի ծովն, այլ մեռանէին։

Digitized by Google

* դարձցին առ ժամայն առ նոսա ։ զի ոչ ոք ոչ ինչ ասաց ոչ ումեք զոր տեսին ։ զի երկնչէին ։

Եւ յայնմ ժամու յարեաւ Յիսուս ի գերեզմանէն ի շաբաթուն առաւօտուն վաղ ։ եւ երեւեցաւ նախ զՄարիամ Մագդաղենացւոյն ։ յորմէ եւթն դեւս հանեալ էր ։ եւ նա գնաց եւ պատմեաց նոցա որ ընդ նմա էին ։ որ սգային եւ լային ։ եւ նոքա լուեալ զի կենդանի է եւ երեւեցաւ նմա ։ ոչ հաւատացին ։ եւ յետ այսորիկ երկոցունց նոցա որ երթային ի գեղ ։ երեւեցաւ ի կերպարանս այլում ։ եւ նոքա գնացին եւ պատմեցին մնացելոցն ։ եւ ոչ նոցա հաւատացին ։ եւ յետ այնորիկ երեւեցաւ տասնիցն ։ երբ նստէին ։ եւ նախատեաց զանհաւատութիւն նոցա եւ զսրտի կարծրութիւն ։ զի որ տեսեալ էին զնա յարուցեալ ։ չհաւատացին ։ եւ ասէ ցնոսա ։ երթայք յաշխարհս ամենայն եւ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարածոց ։ որ հաւատայցէ եւ մկրտեսցի ։ կեցցէ ։ եւ որ ոչ հաւատայցէ ։ դատապարտեսցի ։ եւ զայսոսիկ նշանք հաւատացելոցն հետեւեսցին ։ յանունի իմում դեւս հանիցեն ։ լեզուաւք նոր խօսեսցին ։ զգետինս առնուցուն ։ եւ եթէ մահաբեր ինչ ըմպիցեն ։ ոչ վնասեսցէ նոցա ։ ի հիւանդս ձեռս եդիցեն ։ եւ առողջ լինիցին ։ եւ Տէրն Յիսուս յետ խօսելոյ ընդ նոսա ։ համբարձաւ յերկինս ։ եւ նստաւ ընդ աջմէ Աստուծոյ ։ եւ նոքա ելեալ քարոզեցին ամենայն տեղեաց ։ Տէրն գործակից լինէր ։ եւ զբանն հաստատէր ։ զհետեւեալ նշանսն առնելով ։

Կամ

Եւ ի կիրակի առաւօտուն ։ յորում յարեաւ Յիսուս ի գերեզմանէն ։ երեւեցաւ նախ զՄարիամ Մագդաղենացւոյն ։ յորմէ եւթն դեւս հանեալ էր ։ եւ նա գնաց եւ պատմեաց նոցա որ ընդ նմա էին ։ որ սգային եւ լային ։ եւ նոքա լուեալ զի կենդանի է եւ երեւեցաւ նմա ։ ոչ հաւատացին ։ եւ յետ այսորիկ երկոցունց նոցա որ երթային ի գեղ ։ երեւեցաւ ի կերպարանս այլում ։ եւ նոքա գնացին եւ պատմեցին մնացելոցն ։ եւ ոչ նոցա հաւատացին ։ եւ յետ այնորիկ երեւեցաւ տասնիցն ։ երբ նստէին ։ եւ նախատեաց զանհաւատութիւն նոցա եւ զսրտի կարծրութիւն ։ զի որ տեսեալ էին զնա յարուցեալ ։ չհաւատացին ։ եւ ասէ ցնոսա ։ երթայք յաշխարհս ամենայն եւ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարածոց ։ որ հաւատայցէ եւ մկրտեսցի ։ կեցցէ ։ եւ որ ոչ հաւատայցէ ։ դատապարտեսցի ։ եւ զայսոսիկ նշանք հաւատացելոցն հետեւեսցին ։ յանունի իմում դեւս հանիցեն ։ լեզուաւք նոր խօսեսցին ։ զգետինս առնուցուն ։ եւ եթէ մահաբեր ինչ ըմպիցեն ։ ոչ վնասեսցէ նոցա ։ ի հիւանդս ձեռս եդիցեն ։ եւ առողջ լինիցին ։ եւ Տէրն Յիսուս յետ խօսելոյ ընդ նոսա ։ համբարձաւ յերկինս ։ եւ նստաւ ընդ աջմէ Աստուծոյ ։ եւ նոքա ելեալ քարոզեցին ամենայն տեղեաց ։ Տէրն գործակից լինէր ։ եւ զբանն հաստատէր ։ զհետեւեալ նշանսն առնելով ։

Կամ

Ի կիրակի առաւօտուն ։ յորում յարեաւ Յիսուս ի գերեզմանէն ։ երեւեցաւ նախ զՄարիամ Մագդաղենացւոյն ։ յորմէ եւթն դեւս հանեալ էր ։ եւ նա գնաց եւ պատմեաց նոցա որ ընդ նմա էին ։ որ սգային եւ լային ։ եւ նոքա լուեալ զի կենդանի է եւ երեւեցաւ նմա ։ ոչ հաւատացին ։ եւ յետ այսորիկ երկոցունց նոցա որ երթային ի գեղ ։ երեւեցաւ ի կերպարանս այլում ։ եւ նոքա գնացին եւ պատմեցին մնացելոցն ։ եւ ոչ նոցա հաւատացին ։ եւ յետ այնորիկ երեւեցաւ տասնիցն ։ երբ նստէին ։ եւ նախատեաց զանհաւատութիւն նոցա եւ զսրտի կարծրութիւն ։ զի որ տեսեալ էին զնա յարուցեալ ։ չհաւատացին ։ եւ ասէ ցնոսա ։ երթայք յաշխարհս ամենայն եւ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարածոց ։ որ հաւատայցէ եւ մկրտեսցի ։ կեցցէ ։ եւ որ ոչ հաւատայցէ ։ դատապարտեսցի ։ եւ զայսոսիկ նշանք հաւատացելոցն հետեւեսցին ։ յանունի իմում դեւս հանիցեն ։ լեզուաւք նոր խօսեսցին ։ զգետինս առնուցուն ։ եւ եթէ մահաբեր ինչ ըմպիցեն ։ ոչ վնասեսցէ նոցա ։ ի հիւանդս ձեռս եդիցեն ։ եւ առողջ լինիցին ։ եւ Տէրն Յիսուս յետ խօսելոյ ընդ նոսա ։ համբարձաւ յերկինս ։ եւ նստաւ ընդ աջմէ Աստուծոյ ։ եւ նոքա ելեալ քարոզեցին ամենայն տեղեաց ։ Տէրն գործակից լինէր ։ եւ զբանն հաստատէր ։ զհետեւեալ նշանսն առնելով ։

Կամ

Եւ ի կիրակի առաւօտուն ։ յորում յարեաւ Յիսուս ի գերեզմանէն ։ երեւեցաւ նախ զՄարիամ Մագդաղենացւոյն ։ յորմէ եւթն դեւս հանեալ էր ։ եւ նա գնաց եւ պատմեաց նոցա որ ընդ նմա էին ։ որ սգային եւ լային ։ եւ նոքա լուեալ զի կենդանի է եւ երեւեցաւ նմա ։ ոչ հաւատացին ։ եւ յետ այսորիկ երկոցունց նոցա որ երթային ի գեղ ։ երեւեցաւ ի կերպարանս այլում ։ եւ նոքա գնացին եւ պատմեցին մնացելոցն ։ եւ ոչ նոցա հաւատացին ։ եւ յետ այնորիկ երեւեցաւ տասնիցն ։ երբ նստէին ։ եւ նախատեաց զանհաւատութիւն նոցա եւ զսրտի կարծրութիւն ։ զի որ տեսեալ էին զնա յարուցեալ ։ չհաւատացին ։ եւ ասէ ցնոսա ։ երթայք յաշխարհս ամենայն եւ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարածոց ։ որ հաւատայցէ եւ մկրտեսցի ։ կեցցէ ։ եւ որ ոչ հաւատայցէ ։ դատապարտեսցի ։ եւ զայսոսիկ նշանք հաւատացելոցն հետեւեսցին ։ յանունի իմում դեւս հանիցեն ։ լեզուաւք նոր խօսեսցին ։ զգետինս առնուցուն ։ եւ եթէ մահաբեր ինչ ըմպիցեն ։ ոչ վնասեսցէ նոցա ։ ի հիւանդս ձեռս եդիցեն ։ եւ առողջ լինիցին ։ եւ Տէրն Յիսուս յետ խօսելոյ ընդ նոսա ։ համբարձաւ յերկինս ։ եւ նստաւ ընդ աջմէ Աստուծոյ ։ եւ նոքա ելեալ քարոզեցին ամենայն տեղեաց ։ Տէրն գործակից լինէր ։ եւ զբանն հաստատէր ։ զհետեւեալ նշանսն առնելով ։

* Ուրբաթ առաւօտուն ։ որ է ութերորդ օրն յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ։ ընթերցուածք սորա են ասացեալք ի տեղիս ուր ոչ ինչ ասացին ։ զի երկնչէին ։

Եւ յայնմ ժամու յարեաւ Յիսուս ի գերեզմանէն ի շաբաթուն առաւօտուն վաղ ։ եւ երեւեցաւ նախ զՄարիամ Մագդաղենացւոյն ։ յորմէ եւթն դեւս հանեալ էր ։ եւ նա գնաց եւ պատմեաց նոցա որ ընդ նմա էին ։ որ սգային եւ լային ։ եւ նոքա լուեալ զի կենդանի է եւ երեւեցաւ նմա ։ ոչ հաւատացին ։ եւ յետ այսորիկ երկոցունց նոցա որ երթային ի գեղ ։ երեւեցաւ ի կերպարանս այլում ։ եւ նոքա գնացին եւ պատմեցին մնացելոցն ։ եւ ոչ նոցա հաւատացին ։ եւ յետ այնորիկ երեւեցաւ տասնիցն ։ երբ նստէին ։ եւ նախատեաց զանհաւատութիւն նոցա եւ զսրտի կարծրութիւն ։ զի որ տեսեալ էին զնա յարուցեալ ։ չհաւատացին ։ եւ ասէ ցնոսա ։ երթայք յաշխարհս ամենայն եւ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարածոց ։ որ հաւատայցէ եւ մկրտեսցի ։ կեցցէ ։ եւ որ ոչ հաւատայցէ ։ դատապարտեսցի ։ եւ զայսոսիկ նշանք հաւատացելոցն հետեւեսցին ։ յանունի իմում դեւս հանիցեն ։ լեզուաւք նոր խօսեսցին ։ զգետինս առնուցուն ։ եւ եթէ մահաբեր ինչ ըմպիցեն ։ ոչ վնասեսցէ նոցա ։ ի հիւանդս ձեռս եդիցեն ։ եւ առողջ լինիցին ։ եւ Տէրն Յիսուս յետ խօսելոյ ընդ նոսա ։ համբարձաւ յերկինս ։ եւ նստաւ ընդ աջմէ Աստուծոյ ։ եւ նոքա ելեալ քարոզեցին ամենայն տեղեաց ։ Տէրն գործակից լինէր ։ եւ զբանն հաստատէր ։ զհետեւեալ նշանսն առնելով ։

Կամ

Ի կիրակի առաւօտուն ։ յորում յարեաւ Յիսուս ի գերեզմանէն ։ երեւեցաւ նախ զՄարիամ Մագդաղենացւոյն ։ յորմէ եւթն դեւս հանեալ էր ։ եւ նա գնաց եւ պատմեաց նոցա որ ընդ նմա էին ։ որ սգային եւ լային ։ եւ նոքա լուեալ զի կենդանի է եւ երեւեցաւ նմա ։ ոչ հաւատացին ։ եւ յետ այսորիկ երկոցունց նոցա որ երթային ի գեղ ։ երեւեցաւ ի կերպարանս այլում ։ եւ նոքա գնացին եւ պատմեցին մնացելոցն ։ եւ ոչ նոցա հաւատացին ։ եւ յետ այնորիկ երեւեցաւ տասնիցն ։ երբ նստէին ։ եւ նախատեաց զանհաւատութիւն նոցա եւ զսրտի կարծրութիւն ։ զի որ տեսեալ էին զնա յարուցեալ ։ չհաւատացին ։ եւ ասէ ցնոսա ։ երթայք յաշխարհս ամենայն եւ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարածոց ։ որ հաւատայցէ եւ մկրտեսցի ։ կեցցէ ։ եւ որ ոչ հաւատայցէ ։ դատապարտեսցի ։ եւ զայսոսիկ նշանք հաւատացելոցն հետեւեսցին ։ յանունի իմում դեւս հանիցեն ։ լեզուաւք նոր խօսեսցին ։ զգետինս առնուցուն ։ եւ եթէ մահաբեր ինչ ըմպիցեն ։ ոչ վնասեսցէ նոցա ։ ի հիւանդս ձեռս եդիցեն ։ եւ առողջ լինիցին ։ եւ Տէրն Յիսուս յետ խօսելոյ ընդ նոսա ։ համբարձաւ յերկինս ։ եւ նստաւ ընդ աջմէ Աստուծոյ ։ եւ նոքա ելեալ քարոզեցին ամենայն տեղեաց ։ Տէրն գործակից լինէր ։ եւ զբանն հաստատէր ։ զհետեւեալ նշանսն առնելով ։

Կամ

Եւ ի կիրակի առաւօտուն ։ յորում յարեաւ Յիսուս ի գերեզմանէն ։ երեւեցաւ նախ զՄարիամ Մագդաղենացւոյն ։ յորմէ եւթն դեւս հանեալ էր ։ եւ նա գնաց եւ պատմեաց նոցա որ ընդ նմա էին ։ որ սգային եւ լային ։ եւ նոքա լուեալ զի կենդանի է եւ երեւեցաւ նմա ։ ոչ հաւատացին ։ եւ յետ այսորիկ երկոցունց նոցա որ երթային ի գեղ ։ երեւեցաւ ի կերպարանս այլում ։ եւ նոքա գնացին եւ պատմեցին մնացելոցն ։ եւ ոչ նոցա հաւատացին ։ եւ յետ այնորիկ երեւեցաւ տասնիցն ։ երբ նստէին ։ եւ նախատեաց զանհաւատութիւն նոցա եւ զսրտի կարծրութիւն ։ զի որ տեսեալ էին զնա յարուցեալ ։ չհաւատացին ։ եւ ասէ ցնոսա ։ երթայք յաշխարհս ամենայն եւ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարածոց ։ որ հաւատայցէ եւ մկրտեսցի ։ կեցցէ ։ եւ որ ոչ հաւատայցէ ։ դատապարտեսցի ։ եւ զայսոսիկ նշանք հաւատացելոցն հետեւեսցին ։ յանունի իմում դեւս հանիցեն ։ լեզուաւք նոր խօսեսցին ։ զգետինս առնուցուն ։ եւ եթէ մահաբեր ինչ ըմպիցեն ։ ոչ վնասեսցէ նոցա ։ ի հիւանդս ձեռս եդիցեն ։ եւ առողջ լինիցին ։ եւ Տէրն Յիսուս յետ խօսելոյ ընդ նոսա ։ համբարձաւ յերկինս ։ եւ նստաւ ընդ աջմէ Աստուծոյ ։ եւ նոքա ելեալ քարոզեցին ամենայն տեղեաց ։ Տէրն գործակից լինէր ։ եւ զբանն հաստատէր ։ զհետեւեալ նշանսն առնելով ։

Digitized by Google

մոլեցեալ . որ ասէին ինձ
վայշ վայշ :
Ցնծասցեն և ուրախ լինիցեն
ի քեզ ամենայն որ խնդրեն
զքեզ . * ասասցեն յամ ժամ
մեծ է աստ , և պչք սիրեն
զփրկութիւնս քո :
Իսա աղքատ և անանկ եմ
ես ես օգնեա ինձ . օգնականս
և փրկիչ իմ ես և մի ուր իմ մի'
յամենայն :

կերի առօնահունելէր՝ պատառ ծիս ծիս
առէյնելէր :
Շ ազ օլսունլար վէ ահվինսին-
լէր սէնատ՝ ձիւմլէ սէնի ա-
րայանլար . * հեր ատլըմ ահեհին-
լէր՝ ալլահ պէօյիւք տիւր , սէնինի
խելասընըր սէվինլէր :
Պէն ֆագըր վէ սէֆիլեմ եա ալ
լահ՝ իմանատ էյլէ պանատ . եար-
դըմ ձը վէ գուրթարմանըմ սէն
սին եա րապպիմ հէձքիմ :

Պէն ամանա թէհլիմ օլսուր անատ
րահմինատէն , անատընը գարընընատան
պէրի սէն սին ուսմուսուր :
Պէն իմանատ ատլըդըմ եա րապպի՝ ան
սին եա րապպիմ . չօձուգլուգատան
մուսատուր վէ զապհինի էլինատէն :
Պէնիմ հիւնահ՜գեարըդը էլինատէնտա
պէնի հիւնահ՜գեարըդըն էլինատէն :
Ան պէնիմ ալլահըմ՝ գուրթար
լիյիմ վէ հիւվէնճէյիմ սէն սին :
Շաձ էյը օլ . զնրա պէնիմ գավի-
ձի գուրթարմագ իչինա սըղընսա-
ղաս վէ խէլլաս էյլէ պէնի :
Գուլաղընը պանատ մէյլ էթմադը ,
վէ եաշայըճ պէնի :
Աստուածդ պատուիրեաց զուն-
կին քո , և կեցի զնա :
Խոնարհեցի առ նա զունկն
քո , և կեցի զնա :
Եւ էր իմ ապաւէն և ա-
զի ամուր կեցուցանել զնա .
նի հաստատուն իմ և ապա-
ւէն իմ դու ես :
Ընդ իմ փրկեա զնա՝ ի ձեռաց
մեղաւորին , ի ձեռաց անօ-
րինի և անիրաւի :
Դու ես համբերութի՛ իմ
ամե՛ն , յոյս իմ՝ ի մանկու-
թենէ :
Ի քեզ հաստատեցայ ես
յարգանդէ , յորովայնէ մօր
իմմէ :

մոլեցեալ . որ ասէին ինձ
վայշ վայշ :
Ցնծասցեն և ուրախ լինիցեն
ի քեզ ամենայն որ խնդրեն
զքեզ . * ասասցեն յամ ժամ
մեծ է աստ , և պչք սիրեն
զփրկութիւնս քո :
Իսա աղքատ և անանկ եմ
ես ես օգնեա ինձ . օգնականս
և փրկիչ իմ ես և մի ուր իմ մի'
յամենայն :

Աղերսեմ իմ ապաւինութեանդ զտուր-
դատուրիւն քո, զերկրպագութեամբ
քո։

Եւ յաւուրս քոյոց կարկառեցից զձեռս
իմ առ քեզ Տէր Աստուած իմ, զի
մեծացուսցես զարդարութիւնս
քո։

Ոչ ոք է սուրբ իբրեւ զքեզ Տէր, եւ
ոչ ոք արդար իբրեւ զԱստուած
մեր։

Ես իմ մի՛ հերքիր առաքինութիւն
ինձ, եւ ոչ յոգնիր ինձ
ողորմելոյ։

Ես իմ մի՛ հեռի առնիցես քո-
նից, զի ի դէպ ոք ես մերձիկ
զնոսա։

Ես իմ մի՛ հեռանայր

ասէ առաքեալն թէ զի՞նչ ինչ ոչ ընդունեցար ։ եթէ ընդունեցար ընդէ՞ր պարծիս իբրև ոչ ընդունեցեալ ։ Ընդունեցաք զհոգին որ յԱստուծոյ է ։ զի գիտասցուք զոր մեզ շնորհեցաւ ։ զոր և խօսիմք ոչ ի բանս որ ուսուցեալ է իմաստութիւն մարդկան ։ այլ ի բանս որ ուսուցեալ է Հոգին ։ հոգևորս հոգևորաց հատուցանելով ։ Իսկ հոգեկանն ոչ ընդունի զբանս Հոգւոյն Աստուծոյ ։ զի յիմարութիւն է նմա ։ և ոչ կարէ գիտել ։ զի հոգևորապէս քննի ։ Իսկ հոգևորն քննէ զամենայն ։ և ինքն ոչ քննի յոյ ։ զի ո՞վ ծանեաւ զմտս Տեառն ։ որ խրատեսցէ զնա ։ Մեք ունիմք զմտս Քրիստոսի ։ Եւ ես եղբարք ոչ կարացի խօսել ընդ ձեզ իբրև ընդ հոգևորս ։ այլ իբրև ընդ մարմնաւորս ։ իբրև ընդ մանկունս ի Քրիստոս ։ զկաթն ձեզ տուի ոչ կերակուր ։ քանզի ոչ կարէիք ։ Ոչ իսկ ուրեմն կարէք ։ զի մարմնաւորք էք ։ զի որ ի ձեզ նախանձ և կռիւ ։ ոչ մարմնաւո՞ր էք ։ և ըստ մարդկան կացէք ։ Զի որ ասէ ոմն ։ թէ ես եմ Պաւղոսի ։ և ես Ապողոսի ։ ոչ մարդիկ էք ։ Զի՞նչ է ուրեմն Պաւղոս ։ և զի՞նչ է Ապողոս ։ այլ սպասաւորք որով հաւատացէք ։ և որպէս Տէր տայ իւրաքանչիւր ։ Ես տունկ տնկեցի ։ Ապողոս ջրեաց ։ այլ Աստուած աճեցոյց ։ Ուստի ոչ է ինչ տնկողն ։ և ոչ ջրողն ։ այլ Աստուած որ աճեցուցանէ ։ Եւ տնկողն և ջրողն մի՛ են ։ այլ իւրաքանչիւր զվարձս իւր առցէ ըստ իւրում վաստակոյ ։ Զի աշխատակիցք Աստուծոյ եմք ։ դուք արտ Աստուծոյ էք ։ շէնք Աստուծոյ էք ։ Ըստ շնորհացն Աստուծոյ որ տուաւ ինձ ։ որպէս իմաստուն ճարտարապետ հիմն եդի ։ և ուրուք շինէ ի վերայ ։ այլ տեսցէ իւրաքանչիւր որպէս շինէ ։ Զի հիմն ոչ ոք կարէ եդանել այլ զոր եդեալ է ։ որ է Յիսուս Քրիստոս ։ Եթէ ոք շինէ ի վերայ հիմանդ զոսկի ։ զարծաթ ։ զպատուական քարինս ։ զփայտս ։ զխոտ ։ զեղէգն ։ գործ իւրաքանչիւր յայտնի եղիցի ։ զի օրն ցուցանէ ։ զի հրով յայտնեցի ։ և հուր զգործ իւրաքանչիւր ոք թէ որպիսի իցէ փորձեսցէ ։ Եթէ գործ ոմանց որ շինեցին ի վերայ կացցէ ։ վարձս առցէ ։ Եթէ գործ ոմանց այրեսցի ։ կորուսանիցէ ։ և ինքն կեցցէ ։ այլ այնպէս իբրև ի հրոյ ։ Ոչ գիտէք թէ տաճար էք դուք Աստուծոյ ։ և Հոգի Աստուծոյ բնակի ի ձեզ ։ Եթէ ոք ապականիցէ զտաճարն Աստուծոյ ։ զնա ապականեսցէ Աստուած ։ զի տաճար Աստուծոյ սուրբ է ։ որ էք դուք ։ Զոք ոք մոլորեցուցանիցէ ։ եթէ ոք իցէ իմաստուն ի ձեզ ի յաշխարհիս ։ յիմար եղիցի ։ զի իմաստուն լիցի ։ Զի իմաստութիւն աշխարհիս յայս յիմարութիւն է առաջի Աստուծոյ ։ Զի գրեալ է ։ Որ բռնէ զիմաստունս ի խորհրդի նոցա ։ Եւ դարձեալ ։ Տէր գիտէ զխորհուրդս իմաստնոցն ։ զի դատարկ են ։ Ուստի մի՛ ոք պարծեսցի ի մարդկանէ ։ զի ամենայն ինչ ձեր է ։ Եթէ Պաւղոս ։ եթէ Ապողոս ։ եթէ Կեփաս ։ եթէ աշխարհ ։ եթէ կեանք ։ եթէ մահ ։ եթէ ներկայքս ։ եթէ ապագայքս ։ ամենայն ինչ ձեր է ։ Դուք Քրիստոսի ։ և Քրիստոս Աստուծոյ ։

Այսպէս զմեզ համարեսցի մարդ ։ իբրև զծառայս Քրիստոսի ։ և զգործակալս խորհրդոց Աստուծոյ ։ Ոչ այլ ինչ ինդրի ի գործակալսն ։ բայց զի հաւատարիմ գտցի մարդ ։ Ես ինձ սակաւ է զի ի ձէնջ դատիցիմ ։ կամ ի մարդկային աւուրէ ։ այլ ոչ ես ինձ դատիմ ։ Զի ոչ ինչ գիտեմ ես ինձ ։ այլ ոչ ինդիր ։

ԻՆՔՄԻՐ օրուընդ
քեզ ամենայն ժամ ։

Ոչ ոք ամենեւին ինձ ընդդէմ կայցէ ։ Ես
տեսի զսատանայ իբրեւ զփայլակն յերկնից
անկեալ ։ Ահա տուի ձեզ զիշխանութիւն
կոխել զվիշապս եւ զարիս եւ զամենայն
զօրութիւն թշնամւոյն ։ Եւ ոչ ինչ ոչնչա-
ցուսցէ զձեզ ։ Բայց ոչ ընդ այսմ ուրա-
խասջիք, զի հոգիք ձեր հնազանդին ձեզ,
այլ ուրախ լերուք, զի անունք ձեր գրեալ
են յերկինս ։

Յայնմ ժամու ցնծացեալ յոգւոյն սրբոյ
Յիսուս ասէ ։ Խոստովանիմ քեզ Հայր տէր
երկնի եւ երկրի, զի ծածկեցեր զայս ի
հանճարեղաց եւ իմաստնոց, եւ յայտնե-
ցեր զայս մանկանց ։ Այո Հայր, զի այսպէս
հաճոյ եղեւ առաջի քո ։ Ամենայն ինչ
մատնեցաւ ինձ յԱստուծոյ Հաւր իմոյ ։
Եւ ոչ ոք գիտէ զորդին, բայց միայն Հայր,
եւ ոչ զՀայր ոք գիտէ, բայց միայն Որդի,
եւ որում կամիցի Որդի յայտնել ։

Եւ դարձեալ առեալ զերկոսին ասէ ։
Երանի աչաց որ տեսանեն զոր դուք տես-
անէք ։ Զի ասեմ ձեզ, զի բազումք մարգա-
րէից եւ արդարոց ցանկացան տեսանել
զոր դուք տեսանէք, եւ ոչ տեսին, եւ լսել
զոր լսէք, եւ ոչ լուան ։

Եւ ահա առաքեալ մի ոմն ասէ ցնա ։
Վարդապետ բարի, զի՞նչ արարից զի զկեան-
քն յաւիտենական ժառանգեցից ։ Եւ նա
ասէ ցնա ։ Զի՞նչ է գրեալ յաւրէնսն, զի-
նչ ընթեռնուս ։ Նա պատասխանի ետ եւ
ասէ ։ Սիրեսցես զտէր Աստուած քո յամե-
նայն սրտի քումմէ, եւ յամենայն անձնի
քումմէ, եւ յամենայն զաւրութենէ քումմէ,
եւ յամենայն մտաց քոց, եւ զընկերն քո
իբրեւ զանձն քո ։ Եւ ասէ ցնա ։ Ուղիղ
պատասխանի ետուր, այդ արա եւ կեա-
ցես ։

Նա կամեցեալ զանձն իւր արդարացու-
ցանել ասէ ցՅիսուս ։ Եւ ո՞վ է ինձ ընկեր ։
Յիսուս պատասխանի ետ եւ ասէ ։ Մարդ
մի իջանէր յԵրուսաղէմէ յԵրիքով, եւ
գողք անկան ի վերայ նորա, զի եւ զհա-
գուստսն նորա մերկացուցին, եւ զնա
վիրաւորեալ թողին, եւ գնացին ։ Եւ
պատահեցաւ քահանայ մի ոմն իջանել
ընդ ճանապարհն յայնմ, եւ տեսեալ զնա
անցին ։ Եւ ոմն ի Ղեւտացւոցն եկեալ
յայնկոյս ճանապարհին, եւ տեսեալ զնա
անցին ։ Եւ ոմն Սամարացի ճանապարհոր-
դեալ եկն ընդ նա, եւ տեսեալ զնա գթա-
ցաւ ։ Եւ մերձեցեալ կապեաց զվէրսն
նորա, եւ ածեալ ի վերայ անասնոյ իւրոյ
տարաւ զնա ի պանդոկ մի, եւ հոգացաւ
վասն նորա ։ Եւ ելեալ օրն երկրորդ
հանեալ երկուս դահեկանս, եւ ետ տան-
տրի, եւ ասէ ցնա ։ Հոգա զնա, եւ զոր
ինչ եւս ծախեսցես, ես յերկրորդ գալս
իմում հատուցից քեզ ։ Ո՞վ ոք ի սոցանէ
երեւեցաւ քեզ ընկեր լինել նմին որ
յաւազակս անկաւ ։ Նա ասէ ։ Որ արար
ողորմութիւն ընդ նմա ։ Յիսուս ասէ ցնա ։
Գնա եւ դու արա նոյնպէս ։

Եւ ինքն մտեալ ի տուն մի ոմն, կին ոմն
Մարթա անուն ընկալաւ զնա ։ Եւ նա էր
քոյր կին որում անուն Մարիամ, որ եւ
նստեալ առ ոտս Յիսուսի լսէր զբանս
նորա ։ Մարթա ապա պարապէր սպասա-
ւորութեամբ բազմաց ։ Եւ կանգնեալ
ասէ ։ Տէր, ոչ հոգայ քեզ զի քոյր իմ
զիս միայն թողեալ սպասաւորէ ։ Ասա
ուրեմն նմա զի ինձ օգնական լիցի ։ Եւ
պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա ։
Մարթա Մարթա, հոգաս եւ տագնապիս
վասն բազմաց ։ Բայց միայն ինչ է պէտք,
Մարիամ զբարին զայն ընտրեաց, որ ոչ
առնուցանի ի նմանէ ։

Եւ եղեւ յորժամ էր աղօթեալ ի տեղւոջ
մի, եւ դադարեաց, ասէ ցնա ոմն ի աշա-
կերտաց իւրոց ։ Տէր, ուսո՛ զմեզ աղօթել
որպէս եւ Յովհաննէս ուսոյց աշակերտաց
իւրոց ։ Եւ ասէ ցնոսա ։ Յորժամ աղօթէք
ասասջիք ։ Հայր մեր որ յերկինս, սրբեսցի
անուն քո, եկեսցէ արքայութիւն քո, եղիցի
կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի ։ Զհաց
մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր ։ Եւ
թող մեզ զպարտիս մեր, զի եւ մեք թող-
ումք ամենայն պարտապանաց մերոց ։ Եւ
մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ ապա-
տկան մեզ ի չարէ ։

Եւ ասէ ցնոսա ։ Ո՞վ ոք յերկուց ձերոց
ունիցի բարեկամ, եւ երթիցէ առ նա կէս
գիշերի եւ ասիցէ ցնա ։ Բարեկա՛մ, տո՛ւր
ինձ երիս հացս, զի բարեկամ իմ եկն առ
իս ի ճանապարհէ, եւ չունիմ զոր դնիցեմ
առաջի նորա ։ Եւ նա ներսէն պատասխա-
նի տացէ եւ ասիցէ ։ Մի՛ զբեզ ինձ ձանձ-
րացուցաներ, դուռն արդէն գոցեալ է, եւ
մանկունք իմ ընդ իս են ի մահիճս, չեմ
կարող կենալ եւ տալ քեզ ։ Ասեմ ձեզ, եթէ
եւ ոչ տացէ նմա կենալ եւ տալ նորա վասն
բարեկամութեան, վասն անամօթութեան
նորա կենասցէ եւ տացէ նմա որչափ
խնդրէ ։ Եւ ես ասեմ ձեզ ։ Խնդրեցէք եւ
տացի ձեզ, որոնեցէք եւ գտանիցէք, դո-
ղացարուք եւ բացցի ձեզ ։ Զի ամենայն
որ խնդրէ առնու, եւ որ որոնէ գտանէ,
եւ դղացարելոյ բացցի ։ Եւ որ ի ձէնջ
հայր խնդրէ զորդի իւր հաց, միթէ քար
տացէ նմա ։ Եւ կամ զձուկն խնդրէ, միթէ
օձ տացէ նմա փոխանակ ձկանն ։ Եւ կամ
եթէ խնդրէ ձու, միթէ կարիճ տացէ նմա ։
Եթէ ուրեմն դուք չար եղեալ գիտէք պա-
տշաճս տալ որդւոցդ ձերոց, որչափ եւս
առաւել Հայր ձեր երկնաւոր տացէ հոգի
բարի խնդրողաց իւրոց ։

Եւ էր հանէր զդեւ մի, եւ նա էր համր ։
Եւ եղեւ յորժամ հանեալ էր զդեւն, խօսե-
ցաւ համրն ։ Եւ զարմացան ամբոխքն ։
Եւ ոմանք ի նոցանէ ասացին ։ Ընդ իշխա-
նին դիւաց Բեեղզեբուղայ հանէ զդեւսն ։
Եւ այլք փորձելով խնդրէին ի նմանէ նշան
յերկնից ։ Նա գիտացեալ զխորհուրդս նո-
ցա ասէ ցնոսա ։ Ամենայն թագաւորու-
թիւն բաժանեալ յանձինս իւրեանց աւեր-
ի լինի, եւ տուն ի վերայ տան անկանի ։
Եթէ եւ սատանայ զանձն իւր բաժանեալ
է, զիա՞րդ կարասցէ կալ թագաւորու-
թիւն նորա, զի ասէք ձեզ ։ Ես հանեմ զդեւ-
սն ի Բեեղզեբուղայ ։ Եթէ ես հանեմ զդեւ-
սն ի Բեեղզեբուղայ, որդիք ձեր ո՞ւմ հա-
նեն զդեւսն ։ Վասն այսորիկ նոքա դատա-
ւորք ձեր լիցին ։ Եթէ ես ի մատանց Աս-
տուծոյ հանեմ զդեւսն, ապա հասեալ է
ձեզ արքայութիւն Աստուծոյ ։ Զի յորժամ
զինեալ ոք պահեսցէ զտունն իւր, խա-
ղաղ են որ ինչ ունի ։ Եթէ ոչ ոք զաւրա-
ւորագոյն եկեալ յաղթեսցէ նմա, առնու
զամենայն զէնս նորա, յորս յուսացեալ
էր, եւ զաւարս նորա բաժանէ ։ Որ ոչ է
ընդ իս, հակառակ իմ է, եւ որ ոչ ժողո-
վէ ընդ իս, ցրուէ ։

Յորժամ անմաքուր ոգի ելանիցէ ի մարդ-
էն, երթայ ընդ անապատս, խնդրելով հան-
գիստ, եւ ոչ գտանէ ։ Ապա ասէ ։ Դարձի-
ցուք ի տունն իմ, որում ելի ։ Եւ եկեալ
գտանէ զնա սրբեալ եւ զարդարեալ ։ Ապա
երթայ եւ առնու ընդ ինքեան եւթն այլ
ոգիս զաւրագոյնս քան զինքն, եւ մտեալ
բնակեսցեն անդ ։ Եւ լինի վերջին մարդ-
ոյն այնորիկ աւելի չարագոյն քան զառա-
ջինն ։

Եւ եղեւ յորժամ ասէր զայս, ամբարձ
զձայն իւր կին ոմն ի բազմութենէն եւ
ասէ ցնա ։ Երանի արգանդին որ կրեաց
զքեզ, եւ ծոցոցն որ կերակրեցին զքեզ ։
Նա ասէ ցնա ։ Այո, երանի նոցա որ լսեն
զբան Աստուծոյ եւ պահեն ։

Եւ ամբոխք հաւաքեալ ի նա սկսան ասել ։
Ազգ չար է ազգս ս՛ա, նշան խնդրէ, եւ
նշան ոչ տացի նմա, բայց միայն նշան
Յովնանու մարգարէին ։ Զի որպէս եղեւ
Յովնան նշան Նենուացւոցն, նոյնպէս
եղիցի եւ Որդի մարդոյ ազգիս ս՛ա ։ Թա-
գաւորուհի հարաւոյ յարիցէ ի դատաս-
տանի ընդ մարդկան ազգիս ս՛ա, եւ դատա-
պարտեսցէ զնոսա, զի եկն ի ծագաց երկ-
րի լսել զիմաստութիւն Սողոմոնի, եւ ահա
աւելի քան զՍողոմոն ի ս՛ա ։ Արք Նենուա-
ցիք յարիցեն ի դատաստանի ընդ ազգիս
ս՛ա, եւ դատապարտեսցեն զնոսա, զի ապա-
շխարեցին ի քարոզութիւն Յովնանու, եւ
ահա աւելի քան զՅովնան ի ս՛ա ։

Ոչ ոք ճրագ վառեալ ի վերայ ինչ դնէ
կամ ի ծածուկ տեղի, որպէս զի մտանող-
քն տեսցեն զլոյս ։ Ճրագ մարմնոյ է աչք ։
Եթէ աչք քո պարզ իցեն, ամենայն մարմին
քո լուսաւոր լիցի ։ Եթէ աչք քո չարացեալ
իցեն, ամենայն մարմին քո խաւարեալ
լիցի ։ Ապա եթէ լոյսն որ ի քեզ է խաւար
է, խաւարն որչափ ասեն ։

Եւ ի խօսելն նորա խնդրեաց զնա ոմն
Փարիսեցի զի ճաշակեսցէ ընդ նմա ։ Եւ
մտեալ նստաւ ։ Եւ Փարիսեցին տեսեալ
զարմացաւ, զի ոչ նախ լուաց զձեռսն
առաջի ճաշուն ։ Եւ ասէ ցնա Տէր ։ Ես
ասեմ ձեզ, զի դուք Փարիսեցիքդ զարտա-
քինն գաւաթոյ եւ զկերակրոյ սրբէք, եւ
ներքինքն ձեր լի են յափշտակութենէ եւ
չարեաց ։ Անմիտք, ոչ զարտաքինն ստեղ-
ծանէր եւ զներքինն ոչ ստեղծանէր ։ Այլ
զոր ինչ ունիք տուէք ողորմութիւն, եւ
ահա ամենայն ինչ մաքուր լիցի ձեզ ։ Բայց
վա՛յ ձեզ Փարիսեցիք, զի տայք զտասա-
նորդ անեաց եւ զդեղոյ եւ զամենայն
բանջարեղէնի, եւ անցանէք զդատաս-
տանն եւ զսէրն Աստուծոյ ։ Զայս ինչ
պարտ էր առնել, եւ զայնոսիկ մի՛ թողուլ ։
Վա՛յ ձեզ Փարիսեցիք, զի սիրէք զաթոռ
առաջնակարգութեան ի ժողովարանսն,
եւ զողջոյնս ի հրապարակս ։ Վա՛յ ձեզ,
զի էք իբրեւ զգերեզմանս անյայտս, եւ
մարդիկ որ գնան ի վերայ ոչ գիտեն ։

Պատասխանի ետ ոմն ի դպրացն եւ ասէ
ցնա ։ Վարդապե՛տ, զայս ասելով մեզ եւ
զմեզ նախատես ։ Նա ասէ ։ Վա՛յ եւ ձեզ
դպրացդ, զի բարդ դնէք ի վերայ մարդ-
կան զոր կրել ոչ կարեն, եւ դուք մի՛ մատ-
նով ձերով շօշափէք զբարդսն ։ Վա՛յ ձեզ,
զի շինէք զգերեզմանս մարգարէիցն, եւ
հարքն ձեր սպան զնոսա ։ Ապա վկայէք
եւ հաճոյանայք գործոց հարցն ձերոց ։
Զի նոքա սպան զնոսա, եւ դուք շինէք
զգերեզմանս նոցա ։ Վասն այսորիկ եւ
իմաստութիւն Աստուծոյ ասաց ։ Առաքե-
ցից առ նոսա մարգարէս եւ առաքեալս,
եւ ի նոցանէ սպանցեն եւ հալածեսցեն ։
Զի խնդրեսցի ի ձէնջ արիւն ամենայն մար-
գարէիցն որ հեղաւ յաշխարհէ, յարենէ
Աբելի մինչեւ ցարիւն Զաքարիայ որ կոր-
ծանեցաւ միջի սեղանոյն եւ տանն ։ Այո
ասեմ ձեզ, խնդրեսցի ի ձէնջ ամենայն ար-
իւն ։

Վա՛յ եւ ձեզ դպրապետք, զի առէք զբա-
նալի գիտութեան, եւ ինքեանք ոչ մտա-
նէք, եւ զմտանելոցն արգելուք ։ Եւ յորժ-
ամ նա զայս ասէր ցնոսա, սկսան դպրքն
եւ Փարիսեցիքն ատել զնա եւ ի բազում
բանս հարկանել զնա ։ Եւ դարանակալ
լինել նմա, որսալ զբերանոյ նորա ինչ
ասիցէ, զի մեղադրեսցեն զնա ։

Ի միում ժամանակի ժողովեցան բազում
հազարք ամբոխի, մինչեւ զի կոխէին զմի-
մեանս ։ Եւ սկսաւ ասել ցաշակերտս իւր-
եանս ։ Նախ զանձինդ պահեցէք ի խմո-
րոյ Փարիսեցւոցն, որ է կեղծաւորութիւն ։
Զի ոչինչ է ծածուկ որ ոչ յայտնեսցի, եւ
ոչ գաղտնի որ ոչ գիտասցի ։ Վասն այսո-
րիկ որչափ որ ասացէք ի խաւարի, ի լոյս
լուիցի, եւ զոր ինչ ի ականջս խոսիցիք
ի սենեակս, քարոզեսցի ի տանիսն ։

Ասեմ ձեզ բարեկամաց իմոց, մի՛ երկ-
նչիք ի սպանանելոցն զմարմինն, եւ ապա
ոչ ունին զոր արասցեն աւելի ։ Այլ ցուցից
ձեզ զոմն զոր երկնչիցիք ։ Երկնչեցարուք
ի սպանուցէ զձեզ, եւ ապա զաւրութիւն
ունի ի դժոխս ձգել ։ Այո ասեմ ձեզ, զայնմ-
մէ երկնչեցարուք ։ Ո՞չ հինգ ճնճղունք
վաճառին երկուս դահեկանաւ, եւ մի ոք
ի նոցանէ չէ մոռացեալ առաջի Աստուծոյ ։
Այլ եւ ամենայն մազք գլխոյ ձերոյ համա-
րեալ են ։ Մի՛ երկնչիք, դուք բազում եք
քան զճնճղունս ։

Եւ ասեմ ձեզ, ամենայն որ խոստովան-
եսցի զիս առաջի մարդկան, եւ զՈրդի մար-
դոյ խոստովանեսցի առաջի հրեշտակաց
Աստուծոյ ։ Եւ որ ուրասցի զիս առաջի
մարդկան, ուրասցի առաջի հրեշտակաց
Աստուծոյ ։ Եւ ամենայն որ ասիցէ բան
ընդդէմ Որդի մարդոյ, թողցի նմա ։ Եւ որ
հայհոյեսցէ ընդդէմ Հոգւոյ սրբոյ, ոչ թող-
ցի նմա ։

Եւ յորժամ տարցեն զձեզ ի ժողովարան-
սն եւ առաջի իշխանացն եւ զաւրութեանցն,
մի՛ հոգայք զիա՞րդ կամ զինչ պատասխա-
նի տաջիք, կամ զինչ ասիցէք ։ Զի Հոգին
սուրբ ուսուսցէ ձեզ յորժամ ժամն իցէ
զոր ասիցէք ։

Եւ ասէ ցնա ոմն ի բազմութենէն ։ Վար-
դապե՛տ, ասա եղբաւր իմում զի բաժանեսցէ
ընդ իս զժառանգութիւնն ։ Նա ասէ ցնա ։
Մարդ, ո՞վ կարգեաց զիս դատաւոր կամ
բաժանարար ի վերայ ձեր ։ Եւ ասէ ցնոսա ։
Տեսէք եւ զգուշացարուք յամենայն ագա-
հութենէ, զի ոչ ի բազմութեան ստացուա-
ծոց կենդանի մարդոյ է կեանք նորա ։

Եւ խօսեցաւ առակ մի ցնոսա եւ ասէ ։
Մարդոյ մի հարուստի բերկրեցաւ երկիր
նորա ։ Եւ խորհէր ասելով ։ Զի՞նչ արարից,
զի չունիմ ուր զպտուղս իմ ժողովեցից ։
Եւ ասէ ։ Զայս արարից ։ Քակեցից զամ-
բարս իմ, եւ մեծագոյնս շինեցից, եւ ժո-
ղովեցից անդ զամենայն զբերս իմ եւ զա-
ւարս իմ ։ Եւ ասասցեմ անձին իմում ։ Ան-
ձն իմ, ունիս բազում բարիս ի բազում
ամս պահեալ, հանգիր, կե՛ր, արբ, ուրա-
խացիր ։ Եւ ասէ ցնա Աստուած ։ Մարդ,
յայսմ գիշերի խնդրեն զանձն քո ի քէն ։
Եւ զոր ինչ պատրաստեցեր, ո՞ւմ լիցին ։
Այսպէս է որ գանձ ժողովէ իւր եւ ոչ է
հարուստ առ Աստուած ։

Ասէ ցաշակերտս իւր ։ Վասն այսորիկ
ասեմ ձեզ, մի՛ հոգայք զանձինս ձեր զի-
նչ կերիցուք, եւ ոչ զմարմինս ձեր զինչ
հագցուք ։ Զի անձն աւելի է քան զկերակուր,
եւ մարմին քան զհանդերձ ։ Հայեցարուք
ի ագռաւս, զի ոչ սերմանեն եւ ոչ հնձեն,
որոց ոչ է գանձարան եւ ոչ շտեմարան,
եւ Աստուած կերակրէ զնոսա ։ Որչափ
եւս առաւել գերազանցէք դուք քան զհա-
ւսն ։ Եւ ո՞վ ոք ի ձէնջ հոգալով կարէ
յաւելուլ ի հասակ իւր կանգուն մի ։ Եթէ
ուրեմն ոչ կարէք զսակաւն, զի՞ հոգայք
վասն այլոց ։ Հայեցարուք ի հասկս արտի-
ն, զի ոչ գործեն եւ ոչ հիւսեն, եւ ասեմ
ձեզ, զի ոչ Սողոմոն ամենայն փառաւո-
րութեամբ իւրով զգեցաւ իբրեւ զմի ոք
ի սոսկանց ։ Եթէ զխոտ դաշտի զայսօր
կայ եւ վաղիւ ի հնոց արկանի, Աստուած
այսպէս զգեցուցանէ, որչափ եւս առաւել
զձեզ, ո՛վ սակաւահաւատք ։ Եւ դուք մի՛
խնդրէք զինչ կերիցուք եւ զինչ արբիցուք,
եւ մի՛ երկմտիք ։ Զի զայս ամենայն ազգք
աշխարհի խնդրեն ։ Եւ Հայր ձեր գիտէ
զի կարիք ունիք զայսոսիկ ։ Այլ խնդրեցէք
զարքայութիւն Աստուծոյ, եւ զայսոսիկ
ամենայն յաւելցին ձեզ ։

Մի՛ երկնչիր, հօտ սակաւ, զի հաճեցաւ
Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն ։ Վաճա-
ռեցէք զստացուածս ձեր եւ տուք ողորմ-
ութիւն, արարէք ձեզ քսակս որ մաշին
ոչ, գանձ անսպառ յերկինս, ուր գող ոչ
մերձենայ եւ ոչ ցեց ապականէ ։ Զի ուր
է գանձ ձեր, անդ եւ սիրտ ձեր լիցի ։

Եղիցին մէջքք ձեր պատրաստեալք, եւ
լապտերք ձեր վառեալք ։ Եւ դուք նմա-
նեցարուք մարդկան որ սպասեն տեառն
իւրեանց յորժամ դարձցի ի հարսանեաց,
զի յորժամ գայցէ եւ զարնուցէ, անդէն
բացցին նմա ։ Երանի ծառայիցն յորս գտ-
անիցէ տէրն իւր արթուն գալով ։ Ամէն
ասեմ ձեզ, զի պատրաստեսցէ զանձն իւր
եւ հանգուցանիցէ զնոսա, եւ մերձեցեալ
սպասաւորեսցէ նոցա ։ Եւ եթէ եկեսցէ
յերկրորդ պահուն եւ յերրորդ պահուն,
երանի ծառայիցն յորս գտանիցէ ։ Զայս
գիտասջիք, զի եթէ գիտասցէ տէր տանն
յո՞ր ժամու գողն գայցէ, արթուն կացցէ
եւ մի՛ թողցէ պատուհասել տանն իւրում ։
Դուք եւ պատրաստ լերուք, զի յորում ժա-
մու ոչ կարծէք Որդի մարդոյ գայցէ ։

Ասէ ցնա Պետրոս ։ Տէր, մեզ ասես զայս
առակ կամ ամենեցուն ։ Տէրն ասէ ։ Ո՞վ է
արդեօք հաւատարիմ գանձապետ եւ իմաս-
տուն, զոր կացուսցէ տէրն իւր ի վերայ
ծառայից իւրոց, տալ նոցա ի ժամու պա-
տշաճի զչափ ։ Երանի ծառայիցն յորս
գտանիցէ տէրն իւր արդ այնպէս առնել ։
Ամէն ասեմ ձեզ, զի կացուսցէ զնա ի վե-
րայ ամենայն ստացուածոց իւրոց ։ Եթէ
ասիցէ ծառայն այն ի սրտի իւրում ։ Յա-
պաղեցուսցէ տէր իմ գալ, եւ սկսցի հա-
րկանել զծառայսն եւ զսպասաւորսն, ու-
տել եւ արբուցանել եւ հարբուցանել ։
Գայցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր մի
յոր ոչ սպասիցէ, եւ յամենայն ժամու զոր
ոչ գիտասցէ, եւ պատառեսցէ զնա, եւ
զբաժինն նորա ընդ անհաւատսն դիցէ ։
Եւ ծառայն այն որ գիտասցէ զկամս տեառն
իւրոյ, եւ ոչ պատրաստեսցէ եւ ոչ առնիցէ
ըստ կամաց նորա, հարկանեսցի բազում-
ս ։ Եւ որ ոչ գիտասցէ, եւ առնիցէ արժան
հարկանելոյ, հարկանեսցի սակաւս ։ Եւ
ամենայն որում տացի բազում, բազում
խնդրեսցի ի նմանէ ։ Եւ որում բազում
յանձն արարին, աւելի խնդրեսցեն ի նմա-
նէ ։

Զգուշացարուք ի խմորոյ Փարիսեցւոցն,
որ է կեղծաւորութիւն ։ Զի ոչինչ է ծածուկ
որ ոչ յայտնեսցի, եւ ոչ գաղտնի որ ոչ
գիտասցի ։ Վասն այսորիկ որչափ որ ասա-
ցէք ի խաւարի, ի լոյս լուիցի, եւ զոր ինչ
ի ականջս խոսիցիք ի սենեակս, քարոզե-
սցի ի տանիսն ։

Ասեմ ձեզ բարեկամաց իմոց, մի՛ երկ-
նչիք ի սպանանելոցն զմարմինն, եւ ապա
ոչ ունին զոր արասցեն աւելի ։ Այլ ցուցից
ձեզ զոմն զոր երկնչիցիք ։ Երկնչեցարուք
ի սպանուցէ զձեզ, եւ ապա զաւրութիւն
ունի ի դժոխս ձգել ։ Այո ասեմ ձեզ, զայնմ-
մէ երկնչեցարուք ։ Ո՞չ հինգ ճնճղունք
վաճառին երկուս դահեկանաւ, եւ մի ոք
ի նոցանէ չէ մոռացեալ առաջի Աստուծոյ ։
Այլ եւ ամենայն մազք գլխոյ ձերոյ համա-
րեալ են ։ Մի՛ երկնչիք, դուք բազում եք
քան զճնճղունս ։

Եւ ասեմ ձեզ, ամենայն որ խոստովան-
եսցի զիս առաջի մարդկան, եւ զՈրդի մար-
դոյ խոստովանեսցի առաջի հրեշտակաց
Աստուծոյ ։ Եւ որ ուրասցի զիս առաջի
մարդկան, ուրասցի առաջի հրեշտակաց
Աստուծոյ ։ Եւ ամենայն որ ասիցէ բան
ընդդէմ Որդի մարդոյ, թողցի նմա ։ Եւ որ
հայհոյեսցէ ընդդէմ Հոգւոյ սրբոյ, ոչ թող-
ցի նմա ։

Եւ յորժամ տարցեն զձեզ ի ժողովարան-
սն եւ առաջի իշխանացն եւ զաւրութեանցն,
մի՛ հոգայք զիա՞րդ կամ զինչ պատասխա-
նի տաջիք, կամ զինչ ասիցէք ։ Զի Հոգին
սուրբ ուսուսցէ ձեզ յորժամ ժամն իցէ
զոր ասիցէք ։

Եւ ասէ ցնա ոմն ի բազմութենէն ։ Վար-
դապե՛տ, ասա եղբաւր իմում զի բաժանեսցէ
ընդ իս զժառանգութիւնն ։ Նա ասէ ցնա ։
Մարդ, ո՞վ կարգեաց զիս դատաւոր կամ
բաժանարար ի վերայ ձեր ։ Եւ ասէ ցնոսա ։
Տեսէք եւ զգուշացարուք յամենայն ագա-
հութենէ, զի ոչ ի բազմութեան ստացուա-
ծոց կենդանի մարդոյ է կեանք նորա ։

Եւ խօսեցաւ առակ մի ցնոսա եւ ասէ ։
Մարդոյ մի հարուստի բերկրեցաւ երկիր
նորա ։ Եւ խորհէր ասելով ։ Զի՞նչ արարից,
զի չունիմ ուր զպտուղս իմ ժողովեցից ։
Եւ ասէ ։ Զայս արարից ։ Քակեցից զամ-
բարս իմ, եւ մեծագոյնս շինեցից, եւ ժո-
ղովեցից անդ զամենայն զբերս իմ եւ զա-
ւարս իմ ։ Եւ ասասցեմ անձին իմում ։ Ան-
ձն իմ, ունիս բազում բարիս ի բազում
ամս պահեալ, հանգիր, կե՛ր, արբ, ուրա-
խացիր ։ Եւ ասէ ցնա Աստուած ։ Մարդ,
յայսմ գիշերի խնդրեն զանձն քո ի քէն ։
Եւ զոր ինչ պատրաստեցեր, ո՞ւմ լիցին ։
Այսպէս է որ գանձ ժողովէ իւր եւ ոչ է
հարուստ առ Աստուած ։

Ասէ ցաշակերտս իւր ։ Վասն այսորիկ
ասեմ ձեզ, մի՛ հոգայք զանձինս ձեր զի-
նչ կերիցուք, եւ ոչ զմարմինս ձեր զինչ
հագցուք ։ Զի անձն աւելի է քան զկերակուր,
եւ մարմին քան զհանդերձ ։ Հայեցարուք
ի ագռաւս, զի ոչ սերմանեն եւ ոչ հնձեն,
որոց ոչ է գանձարան եւ ոչ շտեմարան,
եւ Աստուած կերակրէ զնոսա ։ Որչափ
եւս առաւել գերազանցէք դուք քան զհա-
ւսն ։ Եւ ո՞վ ոք ի ձէնջ հոգալով կարէ
յաւելուլ ի հասակ իւր կանգուն մի ։ Եթէ
ուրեմն ոչ կարէք զսակաւն, զի՞ հոգայք
վասն այլոց ։ Հայեցարուք ի հասկս արտի-
ն, զի ոչ գործեն եւ ոչ հիւսեն, եւ ասեմ
ձեզ, զի ոչ Սողոմոն ամենայն փառաւո-
րութեամբ իւրով զգեցաւ իբրեւ զմի ոք
ի սոսկանց ։ Եթէ զխոտ դաշտի զայսօր
կայ եւ վաղիւ ի հնոց արկանի, Աստուած
այսպէս զգեցուցանէ, որչափ եւս առաւել
զձեզ, ո՛վ սակաւահաւատք ։ Եւ դուք մի՛
խնդրէք զինչ կերիցուք եւ զինչ արբիցուք,
եւ մի՛ երկմտիք ։ Զի զայս ամենայն ազգք
աշխարհի խնդրեն ։ Եւ Հայր ձեր գիտէ
զի կարիք ունիք զայսոսիկ ։ Այլ խնդրեցէք
զարքայութիւն Աստուծոյ, եւ զայսոսիկ
ամենայն յաւելցին ձեզ ։

Մի՛ երկնչիր, հօտ սակաւ, զի հաճեցաւ
Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն ։ Վաճա-
ռեցէք զստացուածս ձեր եւ տուք ողորմ-
ութիւն, արարէք ձեզ քսակս որ մաշին
ոչ, գանձ անսպառ յերկինս, ուր գող ոչ
մերձենայ եւ ոչ ցեց ապականէ ։ Զի ուր
է գանձ ձեր, անդ եւ սիրտ ձեր լիցի ։

Եղիցին մէջքք ձեր պատրաստեալք, եւ
լապտերք ձեր վառեալք ։ Եւ դուք նմա-
նեցարուք մարդկան որ սպասեն տեառն
իւրեանց յորժամ դարձցի ի հարսանեաց,
զի յորժամ գայցէ եւ զարնուցէ, անդէն
բացցին նմա ։ Երանի ծառայիցն յորս գտ-
անիցէ տէրն իւր արթուն գալով ։ Ամէն
ասեմ ձեզ, զի պատրաստեսցէ զանձն իւր
եւ հանգուցանիցէ զնոսա, եւ մերձեցեալ
սպասաւորեսցէ նոցա ։ Եւ եթէ եկեսցէ
յերկրորդ պահուն եւ յերրորդ պահուն,
երանի ծառայիցն յորս գտանիցէ ։ Զայս
գիտասջիք, զի եթէ գիտասցէ տէր տանն
յո՞ր ժամու գողն գայցէ, արթուն կացցէ
եւ մի՛ թողցէ պատուհասել տանն իւրում ։
Դուք եւ պատրաստ լերուք, զի յորում ժա-
մու ոչ կարծէք Որդի մարդոյ գայցէ ։

Ասէ ցնա Պետրոս ։ Տէր, մեզ ասես զայս
առակ կամ ամենեցուն ։ Տէրն ասէ ։ Ո՞վ է
արդեօք հաւատարիմ գանձապետ եւ իմաս-
տուն, զոր կացուսցէ տէրն իւր ի վերայ
ծառայից իւրոց, տալ նոցա ի ժամու պա-
տշաճի զչափ ։ Երանի ծառայիցն յորս
գտանիցէ տէրն իւր արդ այնպէս առնել ։
Ամէն ասեմ ձեզ, զի կացուսցէ զնա ի վե-
րայ ամենայն ստացուածոց իւրոց ։ Եթէ
ասիցէ ծառայն այն ի սրտի իւրում ։ Յա-
պաղեցուսցէ տէր իմ գալ, եւ սկսցի հա-
րկանել զծառայսն եւ զսպասաւորսն, ու-
տել եւ արբուցանել եւ հարբուցանել ։
Գայցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր մի
յոր ոչ սպասիցէ, եւ յամենայն ժամու զոր
ոչ գիտասցէ, եւ պատառեսցէ զնա, եւ
զբաժինն նորա ընդ անհաւատսն դիցէ ։
Եւ ծառայն այն որ գիտասցէ զկամս տեառն
իւրոյ, եւ ոչ պատրաստեսցէ եւ ոչ առնիցէ
ըստ կամաց նորա, հարկանեսցի բազում-
ս ։ Եւ որ ոչ գիտասցէ, եւ առնիցէ արժան
հարկանելոյ, հարկանեսցի սակաւս ։ Եւ
ամենայն որում տացի բազում, բազում
խնդրեսցի ի նմանէ ։ Եւ որում բազում
յանձն արարին, աւելի խնդրեսցեն ի նմա-
նէ ։

Digitized by Google

քաղաքին առաւել պատճառ եղեալ ի ծուլութենէ ժողովրդեանն, զի ոչ ինչ ինքեանց ի գործ ածէին, այլ ամենայն ինչ ի ծովէ ի գնոցէ ի գործ ածէին։

Ի ծագս աշխատէին։

Ի ծագս ունէր նախ հնդիկն զանկցին, և թշնամիք նոր հող հերկեցեն։

Քաղաքացիքն թագաւորին և կրկին զերաց պատասխանեցան մնասուցանել նմա։ Թագաւորն ապստամբեաց և սատակեաց պատասխանեցան զերծուցին նմա։

Երկիրն ամենայն թագաւորին էր, և ամենայն ազգք ծառայեցուցին նմա։

Ո՞ր ինչ ի վերկիրացն զնաքաման ի հզօրէ. զաղքատ և զանանկ որպ ոչ ի նա օգնական։

Ընծայեցուցէք նմա յաղքատաց և ի անանկ, և զանձինս անանց կեաց կեցուսցէ. ի վաշխից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա։

Պատասխանի ոչ առնուն նորա առաջի նոցա. կեցցէ և առցի նմա յոսկւոյն արաբացւոց։

Ընծայիցեն նմա ոսկի ժամ, և զօրհնասցեն զնա։

Երկրին հատասեռուն ընդ ամ երկիրն, ի մէն գնացեալ երթայր։

Ամենայն ինչ նորա ի ծովէ էր։

Ոչ ունէին ինչ ի ցամաքէ։

Ի ծովէ էր ամենայն ինչ նոցա։

Ի ծովէ էր ամենայն ինչ նոցա։

Ի ծովէ էր ամենայն ինչ նոցա

ապաստատուած իւրով խոստովանութեանն ի գիտութիւն առնել ուրեք կենդանի հիքմէթի իւր իւրոյ հոգւոյ։ Ա՛ստ ոչ ինչ ինձ ընդ քեզ ասելոյս չէր քան զայն զոր ընդ քեզ ասացաք ի սկզբան մեր։ Եւ ի պատճէնէ ևս ի՛ խոստիւք զոր ասացաք ևս ի՛ հոգ ի մեզ։

Ա՛յլ զի ոչ ինչ ասելոյ էր ինձ ընդ քեզ ասել ի սկզբան մեր։ Եւ չէիր դու ասացեալ ինձ զոր ասացեր, եւ ոչ արդարև ունայն զինծ զիս

* այլ որ սպարծ[ին]՝ ի նոր պարծ
անին՝ ի անծ[ա]ւթիւն խրատ։
պարծեցայր ՀԳօրն ի զօրուն
խրատ։ և մի՛ պարծեցայր ի
նընդ՝ի խորհուրդս իւր։ և մի՛
իւր։ նոր ևս ե ։

Մի՛ պարծեցայր խորհրդակա
հար առանց գիտակատարութ
զօրավոյ Հզօր։ այլ նոր ոտ
ոտ ի ժէթե իւրով զօրութ
ատրոպատ։

և սրհնեաց զանձ
ուրոյց։ և սրհնեաց զանձ
կատարել զուարճու ուխտա
ժողովեցաւ։ և ասեցաւ նոցա
ժողովեցեալ ես և իշխանս և իշխանս
ատ իւրեանց զնա իշխանս և իշխանս
ատ իւրեանց զնա իշխանս և իշխանս
ժողովեցեալ ես և ասեցաւ նոցա

Հարքն մեր, ասէր, ասաղ՝ ի միապառն ընակեալ երկու ազգ ի լերինս յայսմ, և ոչ ոք ի նոսա ունէր զիմացումն ընդ միմեանս, այլ ասէր՝ ես եմ Հարքն մեր, և ես ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ես անձանց գրեցաւ ինձ, և առանց Հաւատացելոյ ոչ կարացի ինչ առնել։ Ասէր ինձ անձանց գրեցաւ ինձ, զի ասաղ։ Ես ոչ գիտացի զի ասաղ ասէր, այլ կարծէի զի ինձ ասէ։ Ես ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։

Ասաղ ասի ի լերինս յայսմ, և ոչ ոք ի միապառն ընակեալ երկու ազգ ի միասին, այլ ասէր՝ ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։

Ասաղ ասի ի լերինս յայսմ, և ոչ ոք ի միապառն ընակեալ երկու ազգ ի միասին, այլ ասէր՝ ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։

Ասաղ ասի ի լերինս յայսմ, և ոչ ոք ի միապառն ընակեալ երկու ազգ ի միասին, այլ ասէր՝ ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։

Ասաղ ասի ի լերինս յայսմ, և ոչ ոք ի միապառն ընակեալ երկու ազգ ի միասին, այլ ասէր՝ ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։

Ասաղ ասի ի լերինս յայսմ, և ոչ ոք ի միապառն ընակեալ երկու ազգ ի միասին, այլ ասէր՝ ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։

Ասաղ ասի ի լերինս յայսմ, և ոչ ոք ի միապառն ընակեալ երկու ազգ ի միասին, այլ ասէր՝ ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։

Ասաղ ասի ի լերինս յայսմ, և ոչ ոք ի միապառն ընակեալ երկու ազգ ի միասին, այլ ասէր՝ ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։

Ասաղ ասի ի լերինս յայսմ, և ոչ ոք ի միապառն ընակեալ երկու ազգ ի միասին, այլ ասէր՝ ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։ Ասէր ինձ՝ Ես եմ Հարքն մեր, և ասացի՝ Հաւատացեալ եմ, զի ասաղ։

Digitized by Google

շերմ եւ յայտ ժամուս մեշտ
ժանդ ատա՛ւ առաւ ե՛ւ գի-
նե՛ զմեզ զձառատդ մեռ ատ
ցե՛ւ ի վե՛ր պատճառներդ մեռ։
Ա՛ռ զմեզ զձառատդ մեռ ատ
մեզ ձեռուն մեռ։ ու ողորմութ
ձեռուն մեռ։ Ակեսց եւ ընտանեաց ատ
մեզ ձեռուն մեռ։ ու ողորմութ
մեզ զիմարկուածիւն մեռ։

Ա՛ղերսեմ զքեզ տէր ամենայն
մեզ, որ զարհուրեցեր ըղ
մեզ՝ ի հանգստեանդ քումդ շը
նորհիւ ողորմութեանն մեռ։
Ա՛ւրհնեա զմեզ ատ-
ծուածոյ ատ քեզ տէր
մեզ զիմարկուածիւն մեռ։

Ա՛ղերսեմ զքեզ տէր ամե-
նայն մեզ, որ զարհուրեցեր ըղ
մեզ՝ ի հանգստեանդ քումդ շը
նորհիւ ողորմութեանն քում։
Ա՛ւրհնեա զմեզ ատ-
ծուածոյ ատ քեզ տէր
մեզ զիմարկուածիւն մեռ։

Ա՛ղերսեմ զքեզ տէր ամե-
նայն մեզ, որ զարհուրեցեր ըղ
մեզ՝ ի հանգստեանդ քումդ շը
նորհիւ ողորմութեանն քում։
Ա՛ւրհնեա զմեզ ատ-
ծուածոյ ատ քեզ տէր
մեզ զիմարկուածիւն մեռ։

Ա՛ղերսեմ զքեզ տէր ամե-
նայն մեզ, որ զարհուրեցեր ըղ
մեզ՝ ի հանգստեանդ քումդ շը
նորհիւ ողորմութեանն քում։
Ա՛ւրհնեա զմեզ ատ-
ծուածոյ ատ քեզ տէր
մեզ զիմարկուածիւն մեռ։

Digitized by Google

Այլ ոչ ոք, ասէին։

Եւ ամենայն մարդիկ զարհուրեալ էին եւ փառաւորէին զԱստուած, որ այնպիսի իշխանութիւն տուեալ էր մարդկանց։

Եւ երբ անցանէր Յիսուս անտի, տեսանէ մարդ մի նստեալ ի մաքսատան, որ կոչէր Մատթէոս, եւ ասէ ցնա. Հետեւեա՛ ինձ։ Եւ նա յարեաւ եւ հետեւեցաւ նմա։

Եւ եղեւ, երբ նստէր Յիսուս ի տան, եւ ահա բազում մաքսաւորք եւ մեղաւորք եկեալ նստէին ընդ Յիսուսիւ եւ աշակերտաւքն նորա։ Եւ տեսեալ փարիսեցւոցն՝ ասէին աշակերտաց նորա. Ընդէ՞ր ընդ մաքսաւորս եւ մեղաւորս ուտէ վարդապետ ձեր։ Եւ լուեալ Յիսուսի՝ ասէ. Ոչ պիտոյ են հիւանդք բժշկի, այլ չարաց։ Երթայք եւ ուսարուք զոր իցէ սա. Զողորմութիւն կամիմ եւ ոչ պատարագ։ Ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս ի ապաշխարութիւն։

Եւ մատեան առ նա աշակերտք Յովհաննու եւ փարիսեցիքն, եւ ասեն ցնա. Ընդէ՞ր մեք եւ փարիսեցիքն յաճախ պահեմք, եւ աշակերտք քո ոչ պահեն։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Միթէ կարող են որդիք հարսանեաց սգալ, մինչդեռ հարսն ընդ նոսա է։ Այլ եկեսցեն աւուրք, յորում առցի ի նոցանէ հարսն, եւ յայնժամ պահեսցեն։

Եւ ասէր առակս ցնոսա. Ոչ ոք կարկատէ կտոր ի նոր հանդերձէ ի հին հանդերձ, զի մի նորն պատառեսցէ եւ հնոյն ոչ համեմատեսցի նորոգ կտորն։ Եւ ոչ ոք լնու գինի նոր ի տիկս հին, զի մի պատռեսցի գինին նոր եւ տիկքն կորիցեն։ Այլ գինի նոր ի տիկս նոր լցանել պարտ է, եւ երկոքին միանգամ պահեսցին։

Եւ ոչ ոք որ ուսցի հին՝ կամի նոր, զի ասէ. Հինն քաղցր է։

Եւ մինչդեռ նա զայս ինչ խօսէր ցնոսա, ահա մի իշխան մերձեցեալ երկիր պագանէր նմա եւ ասէր. Դուստր իմ նոր մեռաւ, այլ եկեալ եդ զձեռն քո ի վերայ նորա, եւ կեցցէ։

Եւ յարեաւ Յիսուս եւ գնաց ընդ նմա, եւ աշակերտք նորա։

Եւ ահա կին մի որ էր արիւնահոսութեամբ տասն եւ երկու ամս, մերձեցեալ ետ ի վերայ պատանեաց հանդերձից նորա։ Զի ասէր ընդ ինքեան. Եթէ միայն մերձեցայց հանդերձից նորա, կեցայց։

Եւ դարձեալ Յիսուս եւ տեսեալ զնա ասէ. Քաջալերեա՛, դուստր, հաւատք քո կեցուցին զքեզ։ Եւ կինն կեցաւ յժամուն յայնմանէ։

Եւ եկեալ Յիսուս ի տունն իշխանին, եւ տեսեալ զաղմկաւորսն եւ զսգաւորսն՝ ասէ. Ընդէ՞ր աղմկէք եւ լայք, մեռեալ չէ աղջիկ այս, այլ քնանայ։ Եւ ծիծաղէին նմա։ Եւ յետ հանելոյ զամենեսեան՝ մտեալ կալաւ զձեռն աղջկանն, եւ յարեաւ աղջիկն։ Եւ ելեալ համբաւ այս յամենայն երկիրն այն։

Եւ անցեալ Յիսուսի անտի՝ երկու կոյր հետեւեցան նմա, աղաղակեալ եւ ասելով. Ողորմեա՛ մեզ, Որդի Դաւթի։ Եւ մտեալ ի տունն՝ մերձեցան առ նա կոյրքն։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Հաւատայք դուք, եթէ կարեմ ես զայս առնել։ Ասեն ցնա. Այո, Տէր։ Յայնժամ մատեալ ետ ի վերայ աչաց նոցա եւ ասէ. Ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ։ Եւ բացան աչք նոցա։ Եւ հրամայեաց նոցա Յիսուս եւ ասէ. Տեսէ՛ք, մի ոք գիտասցէ։ Եւ նոքա ելեալ՝ հռչակեցին զնա յամենայն երկրին այնմիկ։

Եւ նոցա ելեալ՝ ահա մատուցին առ նա մարդ մի համր դեւահար։ Եւ հանեալ զդեւն՝ խօսեցաւ համրն։ Եւ զարմացեալ ամբոխն ասէին. Ոչ երեւեցաւ այսպէս յԻսրայէլի։ Իսկ փարիսեցիքն ասէին. Իշխանաւն դիւաց հանէ զդեւսն։

Եւ շրջէր Յիսուս զամենայն քաղաքս եւ զգեղս, ուսուցանէր ի ժողովարանս նոցա եւ քարոզէր զաւետարան արքայութեան, եւ բժշկէր զամենայն հիւանդութիւն եւ զամենայն ախտ ի ժողովրդենէ։ Եւ տեսեալ զամբոխսն՝ գթացաւ ի վերայ նոցա, զի էին տարակուսեալք եւ ցրուեալք իբրեւ զոչխարս որ չունին հովիւ։ Յայնժամ ասէ աշակերտաց իւրոց. Հունձքն բազում են, բայց բանուորք սակաւ։ Աղաչեցէ՛ք զտէր հունձից, զի հանիցէ բանուորս ի հունձս իւր։

Եւ կոչեալ զտասն եւ երկուս աշակերտս իւր՝ ետ նոցա զիշխանութիւն ոգւոցն պղծոց, զի հանիցեն զնոսա, եւ բժշկեսցեն զամենայն հիւանդութիւն եւ զամենայն ախտ։ Եւ են անուանք տասն եւ երկուց առաքելոցն։ Առաջին Սիմոն որ կոչի Պետրոս, եւ Անդրէաս եղբայր նորա։ Յակոբոս որդի Զեբեդեայ, եւ Յովհաննէս եղբայր նորա։ Փիլիպպոս եւ Բարթողիմէոս։ Թովմաս եւ Մատթէոս մաքսաւորն։ Յակոբոս որդի Ալփէոսի, եւ Թադէոս։ Սիմոն Կանանացի, եւ Յուդաս Իսկարիովտացի, որ եւ մատնեաց զնա։

Զսոսա առաքեաց Յիսուս եւ պատուիրեաց նոցա եւ ասէ. Ի ճանապարհ հեթանոսաց մի երթայք, եւ ի քաղաքս Սամարացւոց մի մտանիցէք։ Այլ երթայք առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայէլի։ Եւ երթեալ քարոզեցէ՛ք եւ ասասցէ՛ք, եթէ հասեալ է արքայութիւն երկնից։ Հիւանդս բժշկեցէ՛ք, մեռեալս յարուցէ՛ք, բորոտս սրբեցէ՛ք, դեւս հանէ՛ք։ Ձրի առէք, ձրի տուք։ Մի պատրաստեսջիք ոսկի եւ ոչ արծաթ եւ ոչ պղինձ ի գոտիս ձեր, ոչ տոպրակ ի ճանապարհ, ոչ երկու պատմուճան, ոչ կօշիկ, ոչ գաւազան։ Արժան է բանուորի կերակրոյ իւրոյ։

Եւ յորում քաղաքի կամ գեղի մտանիցէք, հարցէ՛ք ո՞վ ի նոսա արժանի է, եւ անդ բնակեցարո՛ւք մինչեւ ելանիցէք։ Եւ մտանելով ի տունն՝ ողջունեցէ՛ք զնա։ Եւ եթէ իցէ տունն արժանի, եկեսցէ խաղաղութիւն ձեր ի վերայ նորա։ Եւ եթէ ոչ իցէ արժանի, խաղաղութիւն ձեր դարձցի առ ձեզ։ Եւ որ ոչ ընկալցի զձեզ եւ ոչ լուիցէ զբանս ձեր, ելանելով յայնմանէ տանէ կամ քաղաքէ՝ թօթափեցէ՛ք զփոշի ոտից ձերոց։ Ամէն ասեմ ձեզ, հանդուրժելի եղիցի երկրին Սոդոմացւոց եւ Գոմորացւոց յաւուր դատաստանին, քան քաղաքին այնմիկ։

Ահա ես առաքեմ զձեզ իբրեւ զոչխարս ի մէջ գայլոց։ Եղերուք ուրեմն իմաստունք իբրեւ զօձս եւ պարզամիտք իբրեւ զաղաւնիս։ Զգուշացարո՛ւք ի մարդկանէ, զի մատնեսցեն զձեզ ի ժողովարանս իւրեանց, եւ ի սինագովգսն իւրեանց խրատեսցեն զձեզ։ Եւ առաջի իշխանաց եւ թագաւորաց տարցին վասն իմ, ի վկայութիւն նոցա եւ հեթանոսաց։ Եւ յորժամ մատնեսցեն զձեզ, մի հոգայք զիա՞րդ կամ զինչ խօսեսջիք, զի տացի ձեզ յժամուն յայնմանէ զինչ խօսեսջիք։ Զի ոչ դուք էք որ խօսիք, այլ Հոգի Հօր ձերոյ է որ խօսի ի ձեզ։ Եւ մատնեսցէ եղբայր զեղբայր ի մահ, եւ հայր զորդի, եւ յարիցեն որդիք ի ծնողս եւ սպանցեն զնոսա։ Եւ լինիցիք ատելի ամենայնի վասն անուան իմոյ։ Եւ որ համբերեսցէ մինչեւ ի կատարած՝ նա կեցցէ։ Եւ յորժամ հալածեսցեն զձեզ ի քաղաքէ մի՝ փախեցարո՛ւք յայլ։ Ամէն ասեմ ձեզ, մի կատարեսջիք զքաղաքս Իսրայէլի մինչեւ եկեսցէ Որդի մարդոյ։

Digitized by Google

Աշխատասէր յերկրի բուսաւ,
արդարասէր յերկինսկզբնաւորեցաւ։

Ա
լսէ՛ ինձ էլի տէր խոյակէլ, վէ՛ հուրէլի տօղրօս ալանլերէն ։

Ինչո՞ւ ես ինձ մոռացել այգաւորմէթիթ ջէյօր իսի, ազ գալըշ քի տարմայորսըն գայաճադ իսի ։

Կիւնահ քեւրըլարըն ըտահլըղընը նիչէ քի կեօրիւբ խիմ, գըսկանտըմ նամուսագալարս ։ Էօլիւմ քեսերի եօղ իսի անլէրէն, *Չէ՛ ճալարըմ սիր գարադ տուրմազ իսի, տուհմէթեր իւէ զահմէթ տօ տէյիւլէր ։ վէ տաէմլեր իւէ զահմէթ չէ՛ ճա չէ՛քմէյէ՛հէլեր ։

Պօնուն իչինն մաղրուրլուգ ան լէրի ԹուԹուս ։ իսմանադրդըդը վէ զուլումէթաւրդաղ իւսէլէրինէ գուշանըլմադ ։

Ինկէրմա զուլումէթաւրլաղա անձագ իչ եաղըսան (զէնկինվիլքան) իւէ կէլէչէ՛ք ։ զիս կէլէչէ՛ք ։ զիս եուրէկ կիէրինին ։

Տէ-

Ա
ղբիւ զիս քարի է ձաճ իսրայէլի, և այլ ուղիղ էն սիրտ ։

Ասայ զիս իմ մէջը մի եւս սա տանեալ էին ոտք, տակաւին մի և գայթակղեալ էին գնացք ։

Ղահանձեցայ ես ընդ անօրէնս զնատուրեան մեղաւորաց ուրախ տեսանել, ոչ գայր վրէպ մահու նոցա, *հաստատուն էին տունք նոցա, ի վաստակս մեղաց նոցա չէին նոքա ։ և ըստ մեղացն ոչ տանջեցան ։

Ա
սան այսորիկ կալաւ զնա ամէնատես անուամբ ։ տրկան զիս ուեւտէքէ զամէնտըղուն և զանկրատուն իւրմանց ։

Ընդ երկայն ի չարտեսիս անիրատուեցի նոցա ։ զի գնացին նոքա ընդ խորհուրդս սրտից իւրեանց ։

Digitized by Google

Ա Ոչ ոք ի մարդկանէ գիտէ զիրս զոր ինչ
առնուցուն զնոսա ի ձեռաց իմոց, եթէ ոչ
միայն ես և հայրն իմ որ առաքեաց զիս։
Ա Եւ ես ոչ գիտեմ զնոսա, այլ միայն
հայրն իմ որ առաքեաց զիս։ Ա Ես եմ
վկայ ինձ, և վկայէ ինձ հայրն իմ որ
առաքեաց զիս։ Ա Ասացին ցնա, ուր է
հայրն քո։ Ա Ասաց, ոչ գիտէք զիս և
ոչ զհայրն իմ, եթէ գիտիցէք զիս, և
զհայրն իմ գիտիցէք։ Ա Զայս բանս
խօսեցաւ յիսուս ի գանձանակին ուսու-
ցանելով ի տաճարին, և ոչ ոք ձեռն
արկ ի նա, զի ոչ եհաս ժամ նորա։
Ա Ասաց դարձեալ ցնոսա յիսուս, ես
երթամ, և խնդրիցէք զիս, և ի մեղս
ձերում մեռանիցիք։ Ուր ես երթամ,
դուք ոչ կարէք գալ։ Ա Ասէին հրեայքն,
միթէ սպանանիցէ զանձն իւր, զի ասէ,
ուր ես երթամ, դուք ոչ կարէք գալ։
Ա Եւ նա ասէ ցնոսա, դուք ի վերուստ
էք, և ես ի վերուստ եմ, դուք յաշ-
խարհէս էք, և ես ոչ եմ յաշխարհէս։
Ա Ասացի ձեզ, զի մեռանիցիք ի մեղս
ձերում, զի եթէ ոչ հաւատասջիք, եթէ
ես եմ, մեռանիցիք ի մեղս ձերում։
Ա Ասէին ցնա, դու ո՞վ ես։ Ասէ ցնոսա
յիսուս, զոր և ասեմ ձեզ սկիզբն։
Ա Բազում ինչ ունիմ խօսել և դատել
վասն ձեր, այլ որ առաքեաց զիս ճշմա-
րիտ է, և ես զոր լուայ յնմանէ՝ զայն
խօսիմ յաշխարհի։ Ա Ոչ գիտէին եթէ
զհայր նոցա ասէր։ Ա Ասաց դարձեալ
յիսուս, յորժամ բարձրացուցանիցէք
զորդի մարդոյ, յայնժամ գիտասջիք,
եթէ ես եմ, և ոչ ինչ առնում յինքենէ,
այլ որպէս ուսուցին զիս հայրն իմ՝
զայն խօսիմ։ Ա Եւ որ առաքեաց զիս
ընդ իս է, և ոչ եթող զիս հայրն մենա-
կեաց, զի ես զամենայն ինչ որ հաճոյ
են նմա՝ առնեմ միշտ։ Ա Զայս ինչ
նորա խօսելոցն՝ բազումք հաւատացին
յնա։ Ա Ասէր յիսուս ցհաւատացեալսն
ցնա հրեայս, եթէ դուք եթէ հաստա-
տեալ կացջիք ի բանի իմում, ճշմարիտ
աշակերտք իմ էջիք, Ա և ծանիջիք
զճշմարտութիւն, և ճշմարտութիւն
ազատեսցէ զձեզ։ Ա Պատասխանի
տային նմա, մերձ ի սերունդ Աբրա-
համայ եմք, և ոչ ումեք ծառայեցաք
երբէք, զիա՞րդ դու ասես, եթէ ազա-
տութեամբ լիցուք։ Ա Պատասխանի
ետ նոցա յիսուս, ամէն ամէն ասեմ
ձեզ, եթէ ամենայն որ առնէ զմեղս՝
ծառայ է մեղաց։ Ա Եւ ծառայն ոչ
կայ ի տան յաւիտեան, այլ որդին կայ
յաւիտեան։ Ա Եթէ ուրեմն որդին
ազատեսցէ զձեզ, ազատ իսկ լինիջիք։
Ա Գիտեմ եթէ սերունդ Աբրահամայ
էք, այլ խնդրէք սպանանել զիս, զի
բանս իմ ոչ տեղի ունի ի ձեզ։ Ա Ես
զոր տեսի յհայրէ իմմէ՝ խօսիմ, և դուք
զոր լուարուք յհարցէ ձերմէ՝ առնէք։
Ա Պատասխանի տային և ասացին
նմա, հայր մեր Աբրահամ է։ Ասէ ցնոսա
յիսուս, եթէ որդիք Աբրահամայ էիք,
զգործս Աբրահամայ առնէիք։ Ա Այլ
այժմ խնդրէք սպանանել զիս, զմարդ
որ զճշմարտութիւն խօսեցայ ընդ ձեզ,
զոր լուայ յԱստուծոյ, զայդ Աբրահամ
ոչ արար։ Ա Դուք զգործս հարցն ձե-
րոց առնէք։ Ասացին ցնա, մեք ի պոր-
նկութենէ ոչ ծնաք, մի հայր ունիմք
զԱստուած։ Ա Ասէ ցնոսա յիսուս,
եթէ Աստուած հայր ձեր էր, սիրէիք
զիս, զի ես յԱստուծոյ ելի և եկի, և ոչ
յանձնէ իմմէ եկի, այլ նա առաքեաց
զիս։ Ա Ընդէ՞ր զբանս իմ ոչ գիտէք,
զի ոչ կարէք լսել զբանս իմ։ Ա Դուք
յհարցէ հայրենի սատանայէ էք, և
զցանկութիւնս հարցն ձերոց կամիք
առնել։ Նա մարդասպան էր յսկզբանէ,
և ի ճշմարտութեան ոչ կայր, զի ոչ է
ճշմարտութիւն ի նմա։ Յորժամ խօսի
զստութիւն, յինքենէ խօսի, զի ստա-
խօս է և հայր նորա ստութեան։
Ա Ես զճշմարտութիւն խօսեցայ, և ոչ
հաւատայք ինձ։ Ա Ո՞վ ի ձէնջ զիս
յանցաւորէ վասն մեղաց։ Եթէ զճշ-
մարտութիւն խօսիմ, զիա՞րդ ոչ հա-
ւատայք ինձ։ Ա Որ յԱստուծոյ է՝
զբանս Աստուծոյ լսէ, վասն այնորիկ
դուք ոչ լսէք, զի ոչ էք յԱստուծոյ։
Ա Պատասխանի տային հրեայքն և
ասացին նմա, ոչ բարւոք ասեմք մեք,
եթէ սամարացի ես դու և դեւ ունիս։
Ա Պատասխանի ետ յիսուս, ես դեւ
ոչ ունիմ, այլ պատուեմ զհայր իմ, և
դուք անարգէք զիս։ Ա Ես ոչ խնդրեմ
զփառս իմ, այլ է որ խնդրէ և դատէ։
Ա Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոք
զբանս իմ պահիցէ, մահ ոչ տեսցէ յան-
մահ։ Ա Ասացին հրեայքն, արդ գի-
տացաք եթէ դեւ ունիս։ Աբրահամ
մեռաւ և մարգարէքն, և դու ասես,
եթէ զբանս իմ պահիցէ, մահ ոչ համ-
տեսցէ յանմահ։ Ա Միթէ դու մե-
ծագոյն ես քան զհայր մեր Աբրահամ,
որ մեռաւ, և մարգարէքն մեռան։ Զո՞վ
զանձն քո առնես։ Ա Պատասխանի ետ
յիսուս, եթէ ես զանձն իմ փառաւո-
րեցից, փառք իմ ոչ են ինչ, հայր իմ է
որ փառաւորէ զիս, զոր դուք ասէք,
եթէ Աստուած մեր է նա։ Ա Եւ ոչ
գիտէք զնա, ես գիտեմ զնա, և եթէ
ասիցեմ, եթէ ոչ գիտեմ զնա, նման
եղէց ձեզ սուտ։ Այլ գիտեմ զնա, և
զբանս նորա պահեմ։ Ա Աբրահամ
հայր ձեր ցանկացաւ տեսանել զաւուր
իմ, և ետես և ուրախ եղև։ Ա Ասացին
հրեայքն ցնա, զի՞ հազարապետ ոչ
ունիս, և Աբրահամ տեսեր։ Ա Ասաց
ցնոսա յիսուս, ամէն ամէն ասեմ ձեզ,
յորժամ Աբրահամ չէր՝ ես եմ։ Ա Եւ
առին քարինս զի արկցեն ի նա, և
յիսուս ծածկեցաւ և ել ի տաճարէն։

կործանեաց զնա յամբարտաւանութենէ նորա։

Իսկ զնաիրդ եղեն յաւետ յանկարծակի ։ սաստկութեան պատճառեցան հողմոյն վասն անօրէնութեան իւրեանց ։ և եղեն որպէս երազ զարթուցեալոյ ։

Տէր ի քաղաքին քումմէ զպատկերս նոցա եղծցես անարգեցես ։ զի չհաւանեցան ի սէր օրինացդ քոց ։ և երիկամունք իմ ապշեցան ։

Ո՛չ արհամարհեսցէ եղէգ և ծուխ տկարացեալ ։ զի ճշմարտութեամբ ատես զամենայն ։ զի ո՞վ կարէ դիմանալ զբարկութեան քում ։ և ո՞ կարէ կալ ի հանդէպ սրտմտութեան քում ։

Ալաղաղեսցէ զիս ի ձեռն ողորմութեան քոյ ։ զի մի՛ երբէք ասասցեն ազգք ուր է Աստուած նոցա ։ և մի՛ ընդ երեսս ընկճեսցես զիս ։

Ո՛վ քրիստոսասէր հոգի ։ զի՞ երկնչիս ի մահուանէ ։ զի՞ ոչ ուրախանաս ի ձեռն նորա ։ զի ոչ ոք կարէ զքեզ ի ձեռաց իմոց խլել ։ զի ես եմ Աստուած քո ։ ես եմ որ ստեղծի զքեզ ։ ես եմ որ կերակրեցի զքեզ ։ ես եմ որ ընդունիմ զհոգի քո ։

Ո՛վ հոգի իմ ։ ոչ երկնչիս ի մահուանէ ։ զի ոչ ոք կարէ զքեզ ի ձեռաց իմոց խլել ։ զի ես եմ Աստուած քո ։ ես եմ որ ստեղծի զքեզ ։ ես եմ որ կերակրեցի զքեզ ։ ես եմ որ ընդունիմ զհոգի քո ։

Ո՛վ հոգի իմ ։ ոչ երկնչիս ի մահուանէ ։ զի ոչ ոք կարէ զքեզ ի ձեռաց իմոց խլել ։ զի ես եմ Աստուած քո ։ ես եմ որ ստեղծի զքեզ ։ ես եմ որ կերակրեցի զքեզ ։ ես եմ որ ընդունիմ զհոգի քո ։

Ո՛վ հոգի իմ ։ ոչ երկնչիս ի մահուանէ ։ զի ոչ ոք կարէ զքեզ ի ձեռաց իմոց խլել ։ զի ես եմ Աստուած քո ։ ես եմ որ ստեղծի զքեզ ։ ես եմ որ կերակրեցի զքեզ ։ ես եմ որ ընդունիմ զհոգի քո ։

Digitized by Google

Digitized by Google

ցեղդ զմնուն ալ եւ մտ։
Ժողովուրդ անզգամ մտիկ
Քննութիւն նախատեաց զնոր։
Ո՞ւր է իւր լեզու քեզ զի
Եւ զամուսն զուր սահեցեր
Աստմանս երկրի. զգաստ
Եւ զգոյշ լեր ոչ ի ձայնս
Մարդկան եւ ոչ ի գունս
Գեղոյ. զի ոչ ոք ոչ ինչ
Կարէ ասել քեզ ի վնաս
Քեզ։
Ո՞ւր է ուրախ լեզու քո
Եւ զվեհ ինչ ոչ ոք ձանա-
չեցեր

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Ա՝ Ամենայն երկիր և ամենայն
ցեղք։

Digitized by Google

Յայտնի է, ի հրեայսն այն ։ զի Քրիստոս ոչ
ինչ ասաց, եւ կիսատ մնաց ։

Եւ ոչ ։ ոչ ասացեալ ոչ ինչ ։ ոչ ասացեալ
ոչ ին

Թագաւորս երկրի ։
Ահաւոր է նա քան զամենայն թագաւորս երկրի ։
Ո՛վ քաղէ զհոգիս իշխանաց , ո՛վ քաղէ զհոգիս իշխանաց , ահաւոր է նա քան զամենայն թագաւորս երկրի ։
Ա՛խ խաղաղուի աւերի նը , և բնակուիցի նը սիօն ։
Ա՛նդ խորտակեաց ամր զզօ- գուի աղեղան , զզինն զսուր և զճակատամարտս ։
Ուսապատս ես դու սքանչելագործ լերանցն յաւիտենից • խռովեցաւին ամբեանն որ անմիտք են սրտիւք • նըն ջեցին զքունս իւրեանց և ոչ գտին զամենայն ոք ի մարդուժ ձեռաց իւրեանց • ի սաստից քումմէ Աստուած յակոբայ ննջեցին , և ձիք հեծելոյ երին ի չիս ։
Դու ահաւոր ես և ով կարէ կալ առաջի քո • ոչ երևեցար դու յերկնից , լսեցան դատաստանք երկրի ։
Երկիր երկեաւ և սարսեցաւ ընդ յառնելն ամի ի դատաստանն • ընդ ապրեցուցանել զամի հեզս երկրի ։
Խորհուրդք մարդկան խոստովանեսցին քեզ , և ծածկեալք խնամատուիլ օրհ նեսցեն զքեզ ։
Ա՛ւետեա ուխտ և կատարեցէք Ամէն ամի մերոց , ամպեանն ցաք շուրջ հէք ընծայեա , * մատոյց ցհէն ապատարագս ահաւորին • ո քաղէ զհոգիս իշխանաց , ահաւոր է նա քան զամենայն թագաւորս երկրի ։
Ա՛խ խաղաղուի աւերի նը , և բնակուիցի նը սիօն ։
Ա՛նդ խորտակեաց ամր զզօ- գուի աղեղան , զզինն զսուր և զճակատամարտս ։
Ուսապատս ես դու սքանչելագործ լերանցն յաւիտենից • խռովեցաւին ամբեանն որ անմիտք են սրտիւք • նըն ջեցին զքունս իւրեանց և ոչ գտին զամենայն ոք ի մարդուժ ձեռաց իւրեանց • ի սաստից քումմէ Աստուած յակոբայ ննջեցին , և ձիք հեծելոյ երին ի չիս ։
Դու ահաւոր ես և ով կարէ կալ առաջի քո • ոչ երևեցար դու յերկնից , լսեցան դատաստանք երկրի ։
Երկիր երկեաւ և սարսեցաւ ընդ յառնելն ամի ի դատաստանն • ընդ ապրեցուցանել զամի հեզս երկրի ։
Խորհուրդք մարդկան խոստովանեսցին քեզ , և ծածկեալք խնամատուիլ օրհ նեսցեն զքեզ ։
Ա՛ւետեա ուխտ և կատարեցէք Ամէն ամի մերոց , ամպեանն ցաք շուրջ հէք ընծայեա , * մատոյց ցհէն ապատարագս ահաւորին • ո քաղէ զհոգիս իշխանաց , ահաւոր է նա քան զամենայն թագաւորս երկրի ։
Ա՛խ խաղաղուի աւերի նը , և բնակուիցի նը սիօն ։
Ա՛նդ խորտակեաց ամր զզօ- գուի աղեղան , զզինն զսուր և զճակատամարտս ։
Ուսապատս ես դու սքանչելագործ լերանցն յաւիտենից • խռովեցաւին ամբեանն որ անմիտք են սրտիւք • նըն ջեցին զքունս իւրեանց և ոչ գտին զամենայն ոք ի մարդուժ ձեռաց իւրեանց • ի սաստից քումմէ Աստուած յակոբայ ննջեցին , և ձիք հեծելոյ երին ի չիս ։
Դու ահաւոր ես և ով կարէ կալ առաջի քո • ոչ երևեցար դու յերկնից , լսեցան դատաստանք երկրի ։
Երկիր երկեաւ և սարսեցաւ ընդ յառնելն ամի ի դատաստանն • ընդ ապրեցուցանել զամի հեզս երկրի ։
Խորհուրդք մարդկան խոստովանեսցին քեզ , և ծածկեալք խնամատուիլ օրհ նեսցեն զքեզ ։
Ա՛ւետեա ուխտ և կատարեցէք Ամէն ամի մերոց , ամպեանն ցաք շուրջ հէք ընծայեա , * մատոյց ցհէն ապատարագս ահաւորին • ո քաղէ զհոգիս իշխանաց , ահաւոր է նա քան զամենայն թագաւորս երկրի ։

Digitized by Google

ոգ ա նորոգուիցի այցմէն
ցաղ ։

Պատճի թէ այժմ սկսայ
իւրով։

զգեցուցի իւր զարհուրելի
կառաւարուցի զքեզ իւր ազգ
մինչեւ յաւգ։

կամ մոռացայ գթալ ըստ
կամ արգելցի
իմ եւ ես , կամ արգելցի
զքեզ իւրով։

կառաւարուցի զքեզ ըստ
զքեզ իւր ազգ
մինչեւ յաւգ։

կամ խոպան արգելցի զու-
զարմանալի իւր ի հայել եւ ես։

եղեալ ես ինձ իբրեւ
ժառանգ զկնի այր , եւ ոչ ես յա-
ռաջին ։

Ալի թէ յաւիտենից մեր-
ռասպել յիս հոգի իմ։

ասպան իմոյ, հոգայի՝ եւ ես
ասպան իմոյ, հոգայի՝ եւ ես
Հօսեցայ ի գիշերի ընդ

բաւարէրելոյն ։

Յիշեցի զգործս առեաւն ի սկզբանէ , յիշեցի զբանչէ լինս նորա ։

Խորհեցայ յամս գործս քո , և ի ձեռս գործս քո խոր-հեցայ ։

Լիջ ի սրտս քեանս են ձա-նապարհք քո . ոչ կ ճան-ձաձ որպէս զճձ մեր . դուս եա ճձ որ առնեա զբանս-չելոյս ։

Յուցեր ժողովրդեանդ քումմ զգեօրուխ քո . փրկեցեր զաս-կաս քով զժողովրդա քո զորդիսն յակոբայ և յովսէ փոս ։

Տեսին զքեզ ջուրք ճձ , տեսին զքեզ ջուրք և երե-կեան , և խորք խռովեցան , ի ձայնէ ջուրց բազմաց ,

* ձայն հոսուն ամպք . քանզի և նետք քո գնան ի ձայնէ որոտալոյ քո

անուր ։

Երևեցան փայլատակունք քո ահեղերացդ , խռովեցաւ և դողաց երկիր ։

Ի ծովու են ճանապարհք քո , և շաւիղք քո ի ջուրս բազումս , և հետք քո ոչ ևս երևին ։

Կոչանորդեցեր որպէս խա շինն ժողովրդեան քո , ի ձեռն Մովսէսի և Ահարոնի ։

Ասացեալ ի սրտի իւրում , զբաժանեսցեմ զաւար , լցցի անձն իմ ի նոսա , սրով իմով սրսուռ արասցեմ զնոսա ։

Փչեցեր հողմով քով , ծով ծածկեաց զնոսա , խորտակեցան իբրև զկապար ի ջուրս հզաւորս ։

Ո՞վ նմանեցի քեզ յաստուածս տեառն , ո՞վ նմանեցի քեզ զօրաւոր ի սրբութեան , ահաւոր և գովելի , արարիչ հրաշից ։

Երկայնեցուցեր զաջ քո , կլա՛ն զնոսա երկիր ։

Առաջնորդեցեր զողորմու-թեանդ քում զոր փրկեցեր , սնուցեր զնոսա զօրու-թեամբ քով ի բնակարան սրբութեան քո ։

Լուան ազգք և բարկա-նայցեն , ցաւք պատեսցեն զբնակիչս ի Փղեշթիմ ։

Յայնժամ զարհուրեցան իշխանք Եդովմայ , և զօրա-ւորք Մովաբու բռնեսցէ զնոսա դող , հալեցան ամենեքեան բնակիչք Քանանացւոց ։

Անկցի ի նոսա սարսուռ և վախ ի զօրութենէ բազկի քո , մինչև անցցէ ժողովուրդ քո տէր , մինչև անցցէ ժողովուրդ այս զոր ստեղծեր ։

Տնկեսցես զնոսա և հաստատեսցես զնոսա ի լերինն ժառանգութեան քո , ի պատրաստութիւն բնակարանի քո զոր գործեցեր տէր , սրբարանի տեառն զոր հաստատեցին ձեռք քո ։

Տէր թագաւորեսցէ յաւիտեան և յաւիտենից ։

Մտին ձիք փարաւոնի ընդ կառս իւր և ընդ հեծեալս նորա ի ծով , և դարձոյց տէր զջուրս ծովուն ի վերա նոցա , և որդիքն Իսրայէլի գնացին չորաւք ի միջոց ծովուն ։

Եւ առ Մարիամ մարգարէ քոյր Ահարոնի զթմբուկն ի ձեռն իւր , և ելին ամենայն կանայք զհետ նորա թմբկա-հարս և պարուս ։

Եւ պատասխանի ետ նոցա Մարիամ . երգեցէք տեառն , զի փառաւորապէս փառաւորեցաւ , զձի և զհեծեալս նորա ընկէց ի ծով ։

Եւ տարան զնոսա Մովսէս յԵրիթրեայ ծովէ , և ելին ի տեղի անապատի Սուրի , և գնացին երից աւուրց ճանապարհ յանապատին , և ոչ գտին ջուր ։

Եկին յԵղիմ , ուր էին տասն և երկու աղբերք ջրոց և եւթանասուն արմաւենիք , և բանակեցան անդ առ ջրովք ։

Եւ շարժեցան յԵղիմայ , և եկն ամենայն ժողովուրդ որդւոցն Իսրայէլի յանապատն Սինայ , որ է ընդ միջօրէ , ի տասնհինգերորդ աւուր ամսոյ երկրորդի ելիցն յերկրէ Եգիպտացւոց ։

Եւ տրտնջեցին ամենայն ժողովուրդ որդիքն Իսրայէլի առ Մովսէս և առ Ահարոն յանապատին ։

Եւ ասէին ցնոսա որդիքն Իսրայէլի . մեռցի՛ մեք ձեռամբ տեառն յերկրի Եգիպտացւոց , յորժամ էաք առ կարասիս մսոյ , յորժամ ուտէաք հաց յագութեամբ . զի հանէք զմեզ յանապատս զայս , սատակել զամենայն ժողովուրդս զայս սովով ։

Եւ ասէ տէր ցՄովսէս . ահա ես տեղայց ձեզ հաց յերկնից , և ելցէ ժողովուրդն և հաւաքեսցեն զբաւականն օրուան յաւր իւրում , զի փորձեցից զնոսա եթէ երթեալ իցեն յաւրէնս իմ , եթէ ոչ ։

Եւ եղիցի յեօթներորդում աւուր պատրաստեսցեն զոր ինչ մտանիցեն , և եղիցի կրկին քան զամենայն աւր զոր հաւաքեսցեն ամենայն աւր ։

Եւ ասէ Մովսէս և Ահարոն ցամենայն որդիսն Իսրայէլի . երեկոյ գիտասջիք եթէ տէր հանեալ հանէ զձեզ յերկրէ Եգիպտացւոց ։

Եւ առաւտուն տեսանիցէք զփառս տեառն , զի լուաւ զտրտունջս ձեր առ տէր , և մեք զի՞ իցեմք , զի տրտնջէք ի մեզ ։

Եւ ասէ Մովսէս . տացէ տէր ձեզ երեկոյ միս ուտել , և առաւտուն զհաց յագուրդ , զի լուաւ տէր զտրտունջս ձեր զոր դուք տրտնջէք առ նա , և մեք զի՞ իցեմք , ոչ ի մեզ է տրտունջ ձեր , այլ ի տէր ։

Եւ ասէ Մովսէս ցԱհարոն . ասա՛ ամենայն ժողովրդեան որդւոցն Իսրայէլի . մերձեցարո՛ առաջի տեառն , զի լուաւ զտրտունջս ձեր ։

Եւ եղև մինչդեռ խօսէր Ահարոն ընդ ամենայն ժողովուրդ որդւոցն Իսրայէլի , և դարձուցին զերեսս իւրեանց առ անապատն , և ահա փառք տեառն երևեցան ի մէջ ամպոյն ։

Եւ խօսեցաւ տէր ցՄովսէս , և ասէ ցնա ։

Լուայ զտրտունջս որդւոցն Իսրայէլի , ասա՛ ցնոսա եթէ ի միջօրէ ուտիցէք միս , և առաւտուն յագիցիք զհաց , և գիտասջիք եթէ ես եմ տէր Աստուած ձեր ։

Եւ եղև երեկոյ , և ելին սպարապետք և ծածկեցին զբանակն , և առաւտուն ցօղ իջանէր շուրջանակի զբանակաւն ։

Եւ ծածկեաց զերեսս երկրի ցօղն , և ահա ի վերայ երեսաց անապատին մանր և հաստ իբրև զկարկուտ սառնոյ ։

Եւ տեսին որդիքն Իսրայէլի , և ասէին ցեղբարս իւրեանց . ման հու , զի ոչ գիտէին թէ զինչ իցէ ։

Եւ ասէ Մովսէս ցնոսա . հացն զոր ետ տէր ձեզ ուտել ։

Եւ ասէ տէր ցՄովսէս . ասա՛ ցամենայն ժողովուրդ որդիսն Իսրայէլի . մերձեցարո՛ առաջի տեառն , զի լուաւ զտրտունջս ձեր ։

Եւ եղև մինչդեռ խօսէր Ահարոն ընդ ամենայն ժողովուրդ որդւոցն Իսրայէլի , և դարձուցին զերեսս իւրեանց առ անապատն , և ահա փառք տեառն երևեցան ի մէջ ամպոյն ։

Եւ խօսեցաւ տէր ցՄովսէս , և ասէ ցնա ։

Լուայ զտրտունջս որդւոցն Իսրայէլի , ասա՛ ցնոսա եթէ ի միջօրէ ուտիցէք միս , և առաւտուն յագիցիք զհաց , և գիտասջիք եթէ ես եմ տէր Աստուած ձեր ։

Եւ եղև երեկոյ , և ելին սպարապետք և ծածկեցին զբանակն , և առաւտուն ցօղ իջանէր շուրջանակի զբանակաւն ։

Եւ ծածկեաց զերեսս երկրի ցօղն , և ահա ի վերայ երեսաց անապատին մանր և հաստ իբրև զկարկուտ սառնոյ ։

Եւ տեսին որդիքն Իսրայէլի , և ասէին ցեղբարս իւրեանց . ման հու , զի ոչ գիտէին թէ զինչ իցէ ։

Եւ ասէ Մովսէս ցնոսա . հացն զոր ետ տէր ձեզ ուտել ։

Digitized by Google

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Ի ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ՍԱՐԳՍԱՅ ՊԱՏՄԱԳՐԻՉ

ՀԱՅՈՑ ՆԱՀԱՊԵՏԻ

ՀԱՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ

ՎԱՍՆ ՄԱՐԴԿԱՆ ՈՐ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ ԵԿԱՆ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ

փոխեցին զնա ի սխրտա-
ւորէն յայնմանէ։
Եւ ասէ ցնոսա. Ես եմ ա-
ղաւնի սուրբ, որ ի մէջ
ձեր եմ, և ոչ եմ ոք որ
նմանիմ ինձ։ Դուք եք
որդիք երկրաւորք, և ես
երկնաւոր եմ։ Դուք
ծառայք էք մեղաց, և ես
ազատ եմ յամենայն
մեղաց։ Դուք ունիք
զհայր ձեր սատանայ,
և ես ունիմ զհայր իմ
զԱստուած ամենա-
կալ։ Դուք առնէք զկա-
մս հօր ձերոյ սատանայ,
և ես առնեմ զկամս հօր
իմոյ երկնաւորի։ Եւ
ասէին ցնա. Ոչ ասեմք
մեք զքեզ եթէ սամա-
րացի ես, և դեւ ունիս
ի քեզ։ Պատասխան
ետ Յիսուս և ասէ.
Ես ոչ ունիմ դեւ ի քէն,
այլ պատուեմ զհայր
իմ, և դուք անարգէք
զիս։ Ես ոչ փնտրեմ
զփառս իմ, այլ գոյ է
որ փնտրէ և դատէ։
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ,
եթէ ոք պահեսցէ զբա-
նս իմ, մահ ոչ տեսա-
նիցէ յաւիտեան։ Ա-
սացին հրեայքն ցնա.
Արդ գիտացաք եթէ
դեւ ունիս ի քեզ։ Աբ-
րահամ մեռաւ և մար-
գարէքն, և դու ասես
եթէ ոք պահեսցէ զբա-
նս իմ, մահ ոչ համտե-
սանիցէ յաւիտեան։
Միթէ դու մեծ ես քան
զհայր մեր Աբրահամ,
որ մեռաւ, և մարգարէքն
մեռան։ Զո՞վ դարձուցա-
նես զքեզ։ Պատասխան
ետ Յիսուս և ասէ.
Եթէ ես փառաւորեմ
զանձն իմ, փառք իմ
ոչինչ են։ Հայր իմ է
որ փառաւորէ զիս,
զոր դուք ասէք եթէ
Աստուած մեր է նա։
Եւ ոչ ճանաչէք զնա,
իսկ ես ճանաչեմ զնա։
Եւ եթէ ասեմ եթէ ոչ
ճանաչեմ զնա, նմա-
նիմ ձեզ սուտասան։
Այլ ճանաչեմ զնա, և
զբանս նորա պահեմ։
Աբրահամ հայր ձեր
ցանկացաւ տեսանել
զաւուր իմ, և ետես և
ուրախ եղև։ Ասացին
ցնա հրեայքն. Ոչ եր-
կոտասան ամ ունիս,
և տեսեր զԱբրահամ։
Ասէ ցնոսա Յիսուս.
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ,
մինչ չէր Աբրահամ,
ես եմ։ Եւ առին քա-
րինս զի արկցեն ի
վերա նորա։ Յիսուս
ոչ երևեցաւ նոցա, և
ել յաղագս այնորիկ
ի տաճարէն։ Եւ անց-
եալ գնաց։ Եւ տես-
անէր զկոյր ի ծնե-
ան։ Եւ հարցին զնա
աշակերտք նորա և
ասեն. Վարդապետ,
զո՞վ մեղաւ այս կոյր
եղև, եթէ ինքն կամ
ծնողք նորա։ Պատաս-
խան ետ Յիսուս. Ոչ
ինքն մեղաւ և ոչ ծնող-
քն նորա, այլ զի յայտ-
նեսցին գործք Աստ-
ուծոյ ի նմա։ Ես գոր-
ծեմ զգործս Աստուծոյ
որ առաքեաց զիս, մին-
չև ցերեկ է։ Գայ գի-
շեր, յորում ոչ ոք կա-
րէ գործել։ Մինչև ես
եմ ի աշխարհի, լոյս
եմ աշխարհի։ Եւ այս
ասացեալ, թքեաց ի
վերայ հողոյ, և արար
ցեխ ի թքոյն, և ետ
ցեխն ի վերայ աչաց
կուրին։ Եւ ասէ ցնա.
Երթ լուա ի ջրհորդն
Սիլովամայ, որ թարգ-
մանի Առաքեալ։ Եւ
գնաց և լուաւ, և ե-
կեալ տեսանէր։ Եւ
դրացիքն և որ տես-
անէին զնա յառաջ
քան զի կոյր էր, ասէին.
Ոչ այս է որ նստէր և
մուրանայր։ Ոմանք
ասէին. Այս է։ Եւ ոմանք
ասէին. Նման է նմա։
Նա ասէր. Ես եմ։ Եւ
ասէին ցնա. Ո՞րպէս
բացան աչք քո։ Պա-
տասխան ետ նա և
ասէ. Մարդ որ կոչի
Յիսուս արար ցեխ և
օծ զաչս իմ, և ասէ
ցիս. Երթ լուա ի ջրհո-
րդն Սիլովամայ։ Եւ
գնացի և լուայ, և ե-
կեալ տեսի։ Եւ ասեն
ցնա. Ո՞ւր է նա։ Ասէ.
Ոչ գիտեմ։ Տանեն զնա
առ փարիսեցիսն զոր
յառաջ կոյր էր։ Եւ էր
շաբաթ յաւուր յորում
արար Յիսուս զցեխն
և բացեալ զաչս նորա։
Եւ հարցանէին զնա
և փարիսեցիքն թէ
ո՞րպէս տեսանէ։ Նա
ասէ ցնոսա. Ցեխ եդ
ի վերայ աչաց իմոց,
և լուայ, և տեսանեմ։
Ասեն ոմանք ի փարի-
սեցւոցն. Ոչ է այր
այս յԱստուծոյ, զի զշա-
բաթն ոչ պահէ։ Ասեն
այլք. Զո՞վ կարէ մարդ
մեղաւոր զայսպիսի
նշանս առնել։ Եւ
պառակտումն էր ի
մէջ նոցա։ Ասեն կրկին
կուրին. Դու զի՞նչ ասես
վասն նորա, զի բացաւ
զաչս քո։ Նա ասէ. Մար-
գարէ է։ Ոչ հաւատա-
ցին հրեայքն վասն նո-
րա եթէ կոյր էր և
տեսանէր, մինչև կոչե-
ցին զծնողսն նորա։
Եւ հարցին զնոսա և
ասեն. Այս է որդի ձեր,
զոր դուք ասէք եթէ
ծնաւ կոյր։ Ո՞րպէս
ուրեմն տեսանէ այժմ։
Պատասխան ետ-
ուն ծնողքն նորա և
ասեն. Գիտեմք եթէ
որդի մեր է այս, և եթէ
կոյր ծնաւ։ Բայց ո՞ր-
պէս այժմ տեսանէ,
ոչ գիտեմք։ Կամ ո՞վ
բացաւ զաչս նորա,
մեք ոչ գիտեմք։ Ինքն
կատարեալ է, հարցէք
զնա, զինքն խնդրեսցէ
ասել վասն իւրոյ։ Զայս
ասացին ծնողքն նորա
վասն զի երկնչէին ի
հրեայսն, զի արդէն
էին հրեայքն զի եթէ
ոք խոստովանեսցի
զնա թէ Քրիստոս է,
արտաքս հալածեսցի։
Վասն այնորիկ ասացին
ծնողքն նորա եթէ կա-
տարեալ է, զինքն հարց-
էք։ Կոչեցին զերկրորդ
անգամ զայրն որ կոյր
էր, և ասեն ցնա. Տուր
փառս Աստուծոյ։ Մեք
գիտեմք եթէ մեղաւոր
է այրն այն։ Ասէ նոցա
այրն. Եթէ մեղաւոր է,
ոչ գիտեմ։ Մի բան
գիտեմ, զի կոյր էի և
տեսանեմ։ Ասեն ցնա
կրկին. Զի՞նչ արար
քեզ, և ո՞րպէս բացաւ
զաչս քո։ Պատասխան
ետ նոցա. Ասացի ձեզ
և ոչ լուարուք, զի՞ կա-
միք կրկին լսել։ Միթէ
և դուք կամիք աշա-
կերտ նորա լինել։
Նզովեցին զնա և ա-
սացին. Դու աշակերտ
նորա ես, մեք Մովսէսի
աշակերտք եմք։ Մեք
գիտեմք եթէ Մովսէսի
խօսեցաւ Աստուած,
զայս ոչ գիտեմք թէ
ուստի է։ Պատասխան
ետ այրն և ասէ ցնոսա.
Զայս ինքն զարմանալի
է, զի դուք ոչ գիտեք
ուստի է, և բացաւ
զաչս իմ։ Եւ գիտեմք
եթէ զմեղաւորսն Աստ-
ուած ոչ լսէ, այլ զոր
ոք պաշտօնեայ Աստ-
ուծոյ լինի և զկամս
նորա առնէ, զայնոսիկ
լսէ։ Յաւիտենից ոչ
լուաւ եթէ ոք բացաւ
զաչս կուրի ծնեալ։
Եթէ ոչ էր այս յԱստ-
ուծոյ, ոչ կարէր առնել
զոչինչ։ Պատասխան
ետուն և ասացին ցնա.
Ամենայն մեղօք դու
ծնեալ ես, և դու ուս-
ուցանես զմեզ։ Եւ
հանին զնա արտաքս։
Լուաւ Յիսուս եթէ
հանին զնա արտաքս,
և գտեալ զնա ասէ ցնա.
Դու հաւատա՞ս յորդի
Աստուծոյ։ Պատաս-
խան ետ նա և ասէ.
Տէր, և ո՞վ է որդի Աս-
տուծոյ, զի հաւատա-
սցեմ ի նա։ Ասէ ցնա
Յիսուս. Տեսեր զնա,
և որ խօսի ընդ քեզ
նա է։ Եւ նա ասէ. Հա-
ւատամ, Տէր։ Եւ երկ-
րպագանէ նմա։ Եւ ա-
սէ Յիսուս. Ես յայս
աշխարհ եկի ի դատ-
աստան, զի որ ոչ տես-
անեն տեսցեն, և որ
տեսանեն կուրասցին։
Լուան յայնոցանէ
փարիսեցիքն որ ընդ
նմա էին, և ասեն ցնա.
Միթէ և մեք կուրք եմք։
Ասէ ցնոսա Յիսուս.
Եթէ կուրք էիք, ոչ
էին ձեզ մեղք։ Բայց
արդ ասէք եթէ տես-
անեմք, մեղք ձեր մնան։

Digitized by Google

ծուռս զԹուշնուն Թեսա-
ւուս։ * սուկ ի մէջ լսանա-
մեա ուրիպ Հող, ուրիպ գաւառ
Հեւախոհ։ * տեզեաց ի նոյ
ասծ զօրուԹեամբ իւրով նոզ
ասէ գՀոգին Հարաւոյ, և
լուսիսոր ի լիուԹիէ։

մայրուկ։ Լինցի ի նա ա-
գիսաց Հոգի երկնից ևս նոցա,
մանանայ ի կերակուր։

եբգաց, և տեղեաց ի նոսա
լուսաւ՝ և զդլուխս երկնից
ետուն նոսա։

ի գերակուր։ * Հաւատացին յայծ, և
ի յուսացան ի փրկուԹիէ
նորա։

տեր և յարգաղեաց։ Հուր
բոլբոջեցաւ ի յակոբ, բարկուԹիւն էլ ի վէր խորացէլի։ * ան այսպիսիկ լուսաւ գայթ
նեան ժողովրգեան իւրոյ։

նեն զվէմն՝ Հայեցուկս ու կարասցեն ասել ևս մեզ, կամ պատրաստ-
ևս վաստակ խոզայիւն ի նամա-
նէ։

ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Digitized by Google

Հաճախեր դալուցուցանել
ապականեր։

Այլ նա ինքն գթած էր, թաւեր զմեզ նոցա՝ եւ ոչ
ասէր։

Երեցին զնա եբրանօք իւրեանց, եւ լեզուօք իւրեանց
ասեցին նմա. Եւ սիրած իւրեանց ոչ էին ուղիղք ընդ նմա, եւ ոչ հաւատացին ուխտի նորա։

Հինեցին զքո ազգ օձնական էր նոցա, ազգ բամբասելոյ փորձել զիւրեանս նոցա։

Հայեաց ասպանանէր զնոսա՝ խնդրելին զնա, դառնայինն եւ առաւօտս առնէին առաջ։

Պատեաց յուսայնոսքեզ աւուրք նոցա, եւ ամք նոցա փութապէս անցին։

Եթող սպանանել զնոսա՝ եւ ոչ հաւատացին պատգամելոցն նոցա։

Եւ բարկացաւ սէրն ի ժողովուրդն իւր, եւ գարշեցաւ զժառանգութիւնն իւր։

Մատնեաց զնոսա ի ձեռս հեթանոսաց, եւ տիրեցին նոցա ատելիքն նոցա։

Կերան եւ յագեցան յոյժ, զցանկութիւնս նոցա եհան նոցա, եւ ոչ զրկեաց ի ցանկութենէ իւրեանց։

Այլ մինչդեռ կերակուրքն ի բերանս իւրեանց էին, բարկութիւն Աստուծոյ եկն ի վերայ նոցա։ * սպան զընտիրս նոցա, եւ զընտիրս Իսրայէլի ընկճեաց։

Այս ամենայնի մեղան եւս, եւ ոչ հաւատացինք պատգամելոցն նորա։

Եւ մռնչեաց ի վրանս իւրեանց, եւ ոչ լուան ձայնի Տեառն։

Եւ վերացոյց զձեռն իւր ի վերայ նոցա, սպանանել զնոսա անապատի։

Եւ սատակել զզաւակս նոցա ի հեթանոսս, եւ ցրուել զնոսա ի տեղիս։

Եւ կցորդեցան Բահաղփեորայ, եւ կերան զպատարագս մեռելոց։

Եւ բարկացուցին զնա գործովք իւրեանց, եւ բազմացաւ ի նոսա հարուած։

Կացին Փենեհէս եւ քննեաց, եւ դադարեցաւ հարուած։

Եւ համարեցաւ նմա յարդարութիւն յազգս յազգս մինչեւ յաւիտեան եւ յաւիտեան։

Եւ բարկացուցին զնա առ ջուրն հակառակութեան, եւ չարչարեցաւ Մովսէս նոցա վասն նոցա։

Զի դառնացուցին զհոգի նորա, եւ խորհեցաւ շրթամբք իւրովք։

Եւ ոչ սատակեցին զհեթանոսսն, զորս ասաց Տէր նոցա։

Եւ խառնեցան ի հեթանոսս, եւ ուսան զգործս նոցա։

Եւ ծառայեցին կուռս նոցա, եւ եղեն նոցա ի գայթակղութիւն։

Եւ զդեւս իւրեանց զոհեցին, եւ զորդիս իւրեանց եւ զդստերս իւրեանց։

Եւ թափեցին զարիւն անմեղ, զարիւն որդւոցն իւրեանց եւ դստերացն իւրեանց, զորս զոհեցին կուռս Քանանացւոց, եւ պղծեցաւ երկիր արեամբ։

Եւ պղծեցան գործովք իւրեանց, եւ պոռնկեցան ուսմամբ իւրեանց։

Եւ բարկացաւ սէրն Տեառն ի ժողովուրդն իւր, եւ գարշեցաւ զժառանգութիւնն իւր։

Եւ մատնեաց զնոսա ի ձեռս հեթանոսաց, եւ տիրեցին նոցա ատելիքն նոցա։

Եւ նեղեցին զնոսա թշնամիքն նոցա, եւ խոնարհեցան ի ներքոյ ձեռաց նոցա։

Բազում անգամ ապրեցուցանէր զնոսա, եւ նոքա զհակառակ խորհեցան ի խորհուրդս իւրեանց, եւ խոնարհեցան ի մեղս իւրեանց։

Եւ տեսանէր զտագնապ նոցա, երբ լսէր զաղաղակ նոցա։

Եւ յիշեցաւ նոցա զուխտ իւր, եւ զղջացաւ ըստ բազմութեան ողորմութեանց իւրոց։

Եւ ետ զնոսա ողորմութիւն առաջի ամենայն գերելոցն որ գերեցին զնոսա։

Փրկեա զմեզ, Տէր Աստուած մեր, եւ ժողովեա զմեզ ի հեթանոսաց, խոստովանել անուան սրբութեան քում, եւ պարծել ի քեզ։

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի յաշխարհէ մինչեւ յաշխարհ, եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդ՝ ամէն։

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Ոսկիա տասիկն։

Ոսկի տասիկ վիրկիլէր սէնին
Ոսկերքդ ոսկի ոսկրակիր ես,
Ոսկի ոսկրակիր ես, ոսկի
Ոսկերքդ ոսկի ոսկրակիր ես։

Ոսկի տասիկ վիրկիլէր սէնին
Ոսկերքդ ոսկի ոսկրակիր ես,
Ոսկի ոսկրակիր ես, ոսկի
Ոսկերքդ ոսկի ոսկրակիր ես։

Ոսկիա տասիկն։

Ոսկի տասիկ վիրկիլէր սէնին
Ոսկերքդ ոսկի ոսկրակիր ես,
Ոսկի ոսկրակիր ես, ոսկի
Ոսկերքդ ոսկի ոսկրակիր ես։

Ոսկի տասիկ վիրկիլէր սէնին
Ոսկերքդ ոսկի ոսկրակիր ես,
Ոսկի ոսկրակիր ես, ոսկի
Ոսկերքդ ոսկի ոսկրակիր ես։

Digitized by Google

ասուածոց ի շնասեաց մեղաց
զգուշացուսցես մեզ, զայն կա-
տարեսցես մեզ ի ծառայս քո
ի լսելոյ զձայն աղաչանաց
մերոց, ի տալոյ մեզ նախա-
ճաշակս հոգեւոր պարգեւացդ
սրբոյ հոգւոյդ, զի ամենայն
ժամ եւ ամենայն ատեն, եւ
ամենայն գործ եւ խորհուրդ
մեր զքեզ միայն ընդ ամենայն
ինչ սիրեսցուք եւ փափագեսցուք
եւ ի քեզ միայն յուսացեալ
լիցուք, զի դու ես ամենայն
բարեաց տուիչ եւ ամենայն
պարգեւաց շնորհաբաշխ, եւ
քեզ փառք վերանան ամենայն
ժամ եւ ամենայն ատեն, եւ
ամենայն գործ եւ խորհուրդ
մեր զքեզ միայն ընդ ամենայն
ինչ սիրեսցուք եւ փափագեսցուք
եւ ի քեզ միայն յուսացեալ
լիցուք, զի դու ես ամենայն
բարեաց տուիչ եւ ամենայն
պարգեւաց շնորհաբաշխ, եւ
քեզ փառք վերանան

Աղաչեմ զքեզ, Տէր, զի
ամենայն ժամ եւ ամենայն
ատեն, եւ ամենայն գործ եւ
խորհուրդ մեր զքեզ միայն
ընդ ամենայն ինչ սիրեսցուք
եւ փափագեսցուք եւ ի քեզ
միայն յուսացեալ լիցուք, զի
դու ես ամենայն բարեաց
տուիչ եւ ամենայն պարգեւաց
շնորհաբաշխ, եւ քեզ փառք
վերանան

Աղաչեմ զքեզ, Տէր, զի
ամենայն ժամ եւ ամենայն
ատեն, եւ ամենայն գործ եւ
խորհուրդ մեր զքեզ միայն
ընդ ամենայն ինչ սիրեսցուք
եւ փափագեսցուք եւ ի քեզ
միայն յուսացեալ լիցուք, զի
դու ես ամենայն բարեաց
տուիչ եւ ամենայն պարգեւաց
շնորհաբաշխ, եւ քեզ փառք
վերանան

Աղաչեմ զքեզ, Տէր, զի
ամենայն ժամ եւ ամենայն
ատեն, եւ ամենայն գործ եւ
խորհուրդ մեր զքեզ միայն
ընդ ամենայն ինչ սիրեսցուք
եւ փափագեսցուք եւ ի քեզ
միայն յուսացեալ լիցուք, զի
դու ես ամենայն բարեաց
տուիչ եւ ամենայն պարգեւաց
շնորհաբաշխ, եւ քեզ փառք
վերանան

Digitized by Google

Ահա գունվեթլեհեմն ալևտիը՝ պիտի առեօնաիւր, իւզնիւնիւ պիտի կեօյ տէր, վէ խելաս օլուրուզ։

Պաղը մըսրատան գալարտըն, միլլեթլերի չղաբաթըն, վէ անլերի տիքտին։ վէ անա գլավուզ օլտուն։

Ինըն քեօքլերինի գավիլեատին վէ եէրի տօլտուրտուռ։ անըն կեօղկէսի տաղլարը, վէ անըն տալը ալևտին չամ ագաճլընը էօրթախ։

Ամանընը տէնիզեատէք ուզաթտը, տալևարը թա չայլարտապտըը։

Ն ինչիւն պօզատան անըն չէ վրէ չի թինի, վէ հէփ եօլտան կէչէնլերը տէ վէհիրիլէր անըն մէկվասընը։

Խարտպ եթտի անը օռամանըն տօմուզու, վէ եապանի հայվան օթլատտը անտէ։

Ահա գունվեթլերին ալևտին՝ առեօն, պագ կեօղլերտէն վէ կեօր, թէֆ թիշ էյլէ պուռ պաղըն հալինի, վէ թիմար եթ պունա քի տաղ էլևին տիքտի։

Ինանա հվատը խաղերինէ (նաղար էյլէ), քի անը գունվեթլի էյլէ տին տէնինի իչիւն։ (պուռ պտղ) տաթիշ եանմըշ՝ խարտպ օլմուշ, վէ տէնինի ապարընտան թէլէֆ օլտըգ։

Ինէնի էլևն էր խաղերինտէ օլտուն, տէնին տաղ էլևն ինանա հվատը խաղերինէ, քի անը գունվեթլի էյլեօնին տէնինի իչիւն։

Պէր տահա պիղ տէնտէն իտտ

Ալ զօրուբեց դարձ վմէզ, եւեեցի զերեսս քո՛ի մեզ և կեցցուք։

Ա՛յդի յեգիպտոսէ փոխեցեր։ հաներ զհեթանոսս և զնա տնկեցեր, և առաջնորդեցեր նմա։

Հատատեցեր զտրմատս նր և ելեց զերկիր։ ծած-կեաց զերինս հովանի նր, և բարունակ նր զմայր ոյ։

Զգեաց զտրթ իւր մինչև՛ի ծով, մինչև՛ի գետս են շառաւեղք նր։

Ընդէր քակեցեր զցանկ նր, և կթեն զնա անցաւորք ճա նապարհի։

Պատկանեաց զնա խոզ անտառի, և եղէ վայրի արածեցաւ՝ի նմա։

Ա՛յ զօրուբեանց դարձ, հայեաց յերկնից և տես, այց արա այգւոյս այսմիկ, և դարման առ սմա զոր տնկեաց աջ քո։

Ի վե՛ր որդւոյ մարդոյ զոր զօրացուցեր զնա՛ի քեզ, այլեցեալ՛ի հուր, աւերեալ, և՛ի սատակ քումմէ կորիցէ։

Լիցի ձեռն քո՛ի վերայ աւանն, աջ քո՛ի վե՛ր որդւոյ մարդոյ զոր զօրացուցեր զնա՛ի քեզ։

Ալ և՛ի բացեալ եղիցուք

Digitized by Google

Ի ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՀՕՐ ՄԵՐՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱՑ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ա

Ո՛վ Հայր ողորմութեան եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեան, որ ի սկզբանէ ստեղծեր զմարդ ի պատկեր եւ նմանութիւն քո, եւ ոչ կամեցար զկորուստ նորա, այլ զի ապրեսցի եւ ի գիտութիւն ճշմարտութեան գայցէ, զոր ի սկզբանէ ստեղծեր էր, եւ ապա ի մեղս անկեալ՝ ոչ թողեր զնա ի կորուստ, այլ զի ապաշխարեսցէ եւ կեց

Ա՛ն ինձ հայոյ ի ժողովս աստուածոց, եւ ի մէջ նոցա դատեր զաստուածս։

Սաղմոս յոթանասն։ ՀԱ.

Ո՛վ աստուածք, ո՞ւր է ճշմարտութիւն ձեր, եթէ զարդարութիւն դատիք որդւոց մարդկան։

Ո՛չ այլ, այլ անիրաւութեամբ գործէք ի սրտի, եւ զձեռս ձեր ի վերայ երկրի կշռէք զանիրաւութիւն։

Խոտորեցան մեղաւորք ի պատուականէ արգանդոյ, մոլորեցան ի փորոյ մօրէ իւրեանց, սուտ խօսեցան եւ ոչ ճշմարտութեամբ։

Ունին զբարկութիւն իբրեւ զնմանութիւն վիշապի, եւ իբրեւ զանդամս ասպին որ խուլ է։

Որ ոչ լսէ ձայն կանչողի, եւ կանչողի իմաստնոյ կանչէ։

Ո՛վ աստուած, խորտակեա զատամունս նոցա ի բերանոց իւրեանց, զծնօտս առիւծուց խորտակեա Տէր։

Եղիցին իբրեւ զջուր որ հոսի, եւ իբրեւ զհեղեղ որ անցանէ։

Եղիցին իբրեւ զանձրեւ որ հալի, եւ իբրեւ զամենայն ինչ որ ոչ տեսանէ զարեգակն։

Եւ ոչ տեսցեն զկին եւ զանդամ, զի ոչ տեսցեն զարեգակն։

Սաղմոս յոթանասն։ ՀԲ.

Ո՛վ Տէր, ո՞ւր է ոչ ուրանայ զքեզ ոչ ոք ի մարդկանէ, եւ ոչ ոք ի մարդկանէ ոչ ուրանայ զքեզ։

Ո՛չ

ԱՅՆՊԻՍԻ ՉԻՍՏՈՍԻՆ ԻՆՉՊԷՍ ԱՐԱՐԱԾ ԷՐ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ՊԷՏՔ ԷՐ ՔԱՐՈՉԵԼ ԶԱՅՆ ՈՐ ԱՐԱՐԱԾ ԷՐ ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԱՐԴՈՒ ՄԱՐՄՆՈՎ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ՊԷՏՔ ԷՐ ՔԱՐՈՉԵԼ ԶԱՅՆ Ո

գալ,
Այնչափ ապերախտ օձանման հոգի
կիպիտ էրկի անկեր, բնաջինջ
օձախունտ օյան գաղջել կիպի։
Այս պիղծիս ապերախտ հոգին, թեպետև
մեքենայնըս պիղծ մեղաւոր ալլայնի,
բի ոչխարներ՝ ալլահըն ազիզ
զնայ ու ոչխարներուն հովիւ ալլահ
նոցա։ * ձեզ ասացին՝ ժողովուրդ ի վեր
ղարձեցուք ի վեր ղարձեցուք ձեզ։
Այս պիղծիս նոցա ոգիպէս
զօրեղն, զեղն, զգեղջիկ,
զաղտմանա և զնամ իշխանա
նոցա։ * ձեզ ասացին՝ ժողովուրդ
նորա ձեզ ղարձեցուք ի վեր ղարձեցուք
Այս պիղծիս նոցա ոգիպէս
զօրեղն, զեղն, զգեղջիկ,
զաղտմանա և զնամ իշխանա
նոցա։ * ձեզ ասացին՝ ժողովուրդ
նորա ձեզ ղարձեցուք ի վեր ղարձեցուք
Ալ ոչխարներուն հեռաքսմոսլաներուն
ոգիպէս վնասուց ալլահ օյտուլար
եղեր կիսպէ կիսպի ոյտուլար
ասն առնելերնուտ։
Պունլարը էյլի մադխամ կիսպի,
սիսառա կիսպի, յաբնի կիսպի կի-
եառնամ չը խաիլեր ղալտուն օ-
ղուլաքրնա։
Ալ ասուր տախի պիրլիքտա կեղմիշ
խալ։ պունլարըն չիւմլեսի տա
չիւմլեմե սաքինլեր իլե պէրապէր։
Ալ ասուր ես ձեզ ասացի՝ ձուր շէհիրին
վե եատ միկեթլեր՝ ձուր շէհիրին
ղուլաքրնա։
Ալ ասուր ես ձեզ ասացի՝ ամոն, ամանէկ,
ցիլեր։ * զ-եզեաղ՝ ամոն, ամանէկ,
մայեցիլերին օտաուլարը, վե խա-
մայեցլայիլերը, մովաւ վե հադարա
Ալ ասուր ես ձեզ ասացի՝ ամոն, ամանէկ,

Աստուածային Գրոց ոմանց օգնութիւն
ցանկացողաց Հայոց ի Հայաստան
եկեղեցի գրեցեալ։

Ոմանք ի մեզ ասեն՝ եթէ ոչ է պէտք
մեզ ուսանել զհեթանոսական իմաստասի-
րութիւնս, զի ինչ օգուտ է մեզ ի նոցանէ
ուսանել, որ ոչ ինչ ինչ ունին ի նոսա
ճշմարիտ, այլ ամենայն ինչ ստութիւն
եւ պատրանք։ Եւ ես ասեմ՝ եթէ ոչ
ինչ ինչ ունին ի նոսա ճշմարիտ, այլ
ամենայն ինչ ստութիւն եւ պատրանք։
Ապա ինչ պիտոյ է մեզ ուսանել զնոսա։
Ասեմ՝ զի ոչ ինչ ունին ի նոսա ճշմարիտ
եւ ոչ ինչ օգուտ, զի ոչ ինչ ունին ի նոսա
ճշմարիտ, զի ստութիւն եւ պատրանք
են ամենայն ինչ

Ա Ն Դ Ր Ի Ա Ս

Ա Ն Դ Ր Ի Ա Ս

Ա Ն Դ Ր Ի Ա Ս

սաւ, ասելոյ ամենայն յերկրին եգիպտացւոց, եւ ամենայն եգիպտացիք եկեալ էին առ Փարաւոն խնդրել ի նմանէ հաց. եւ ասէ Փարաւոն ցամենայն եգիպտացիս՝ երթայք առ Յովսէփ, զոր ինչ ասիցէ ձեզ՝ արարէք։ Եւ սով էր յամենայն երկրի, եւ բացեալ Յովսէփ զամենայն հանդեսս՝ ծախէր եգիպտացւոցն. զի սաստիկ սով էր յերկրին եգիպտացւոց։ Եւ ամենայն երկիր եգիպտացւոց գային առ Յովսէփ ի գնել ցորեան, զի սաստիկ սով էր յամենայն երկրի։

Եւ տեսեալ Յակոբայ զի ցորեան ծախի յեգիպտոս՝ ասէ որդւոցն իւրոց՝ ընդէ՞ր տկարանայք դուք առ միմեանս։ Ահա լուայ ես զի ցորեան ծախի յեգիպտոս, երթայք եւ գնեցէք մեզ անտի, զի կեցցուք եւ մի՛ մեռանիցուք։ Եւ իջին տասնեքին եղբարքն Յովսեփայ գնել ցորեան յեգիպտոս։ Եւ Բենիամինի զեղբարն Յովսեփայ ոչ առաքեաց Յակոբ ընդ եղբարսն իւր, զի ասէր՝ գուցէ դիպեսցի նմա ինչ չարիք ընդ ճանապարհին։ Եւ եկին որդիքն Իսրայէլի գնել ցորեան ընդ այլսն որ գային, զի սով էր յերկրին քանանացւոց։

Եւ Յովսէփ էր իշխան երկրին, նա էր որ ծախէր ամենայն ժողովրդեանն երկրի. եւ եկեալ եղբարքն Յովսեփայ երկրպագեցին նմա երեսօքն յերկիր։ Եւ տեսեալ Յովսեփայ զեղբարսն իւր՝ ճանաչեաց զնոսա, եւ ինքն եղեւ նոցա օտար, եւ խօսեցաւ ընդ նոսա դառնութեամբ, եւ ասէ ցնոսա՝ ուստի եկէք դուք։ Եւ նոքա ասեն՝ յերկրէ քանանացւոց գնել կերակուր։ Եւ ճանաչեաց Յովսէփ զեղբարսն իւր, եւ նոքա զնա ոչ ճանաչեցին։ Եւ յիշեաց Յովսէփ զերազսն զոր տեսանէր, եւ ասէ ցնոսա՝ լրտեսք էք դուք, եւ զիմանալն երկրին եկէք տեսանել։ Եւ նոքա ասեն ցնա՝ ոչ այդպէս տէր, այլ ծառայք քո եկեալ են գնել կերակուր։ Ամենեքեան մարդոյ մի եմք մենք, ճշմարիտ եմք մենք, ոչ են ծառայք քո լրտեսք։ Եւ ասէ ցնոսա՝ ոչ այդպէս է, այլ զիմանալն երկրին եկէք տեսանել։ Եւ նոքա ասեն՝ տասն եւ երկու եղբարք եմք մենք ծառայք քո, որդիք մի մարդոյ յերկրին քանանացւոց, եւ ահա կրտսերն է առ հայր մեր այսօր, եւ մին ոչ է։ Եւ ասէ Յովսէփ ցնոսա՝ զայդ ասացի ցձեզ՝ թէ լրտեսք էք դուք։ Ընդ այսմ փորձեսջիք զձեզ. կենդանի է Փարաւոն, եթէ ելանիցէք յայսմանէ, եթէ ոչ գայցէ եղբայր ձեր կրտսեր ընդ ձեզ։ Առաքեցէք ի ձէնջ մի եւ կալջիք զեղբայրն ձեր, եւ դուք կապեալ լերուք։ Եւ ապա փորձեսցին բանք ձեր ընդ ձեզ, եթէ ճշմարիտ իցէ ճշմարտութիւն ի ձեզ առաջի Փարաւոնի, եթէ ոչ, կենդանի է Փարաւոն, եթէ լրտեսք էք դուք։ Եւ արկ զնոսա ի պահ երիս աւուրս։ Եւ ասէ ցնոսա Յովսէփ ի երրորդում աւուրն՝ զայդ արարէք եւ կեայջիք, զի զԱստուած երկնից երկնից եմ ես երկիւղած։ Եթէ ճշմարիտ էք դուք, եղբայր մի ձեր կապեալ լիցի ի տանն բանտի ձերոյ, եւ դուք գնասջիք եւ տարջիք ցորեան սովոյ տանն ձերոյ։ Եւ զեղբայրն ձեր կրտսեր բերիջիք առ իս, եւ ճշմարտեսցին բանք ձեր, եւ մի՛ մեռանիցիք։ Եւ արարին այնպէս։

Եւ ասէին ա՛յր առ եղբայր իւր՝ ճշմարիտ մեղաւորք եմք մենք վասն եղբաւր մերոյ, զի տեսաք զտագնապ անձին նորա յորժամ աղաչէր զմեզ, եւ մեք ոչ լուաք նմա, վասն այնորիկ եկն ի մեզ տագնապ այս։ Եւ պատասխանի ետ Հրուբէն եւ ասէ՝ ոչ ասացի ցձեզ՝ մի՛ մեղանչէք ի մանկանն, եւ ոչ լուայք ինձ, եւ ահա զարիւն նորա ի մեզ պահանջի։ Եւ նոքա ոչ գիտէին թէ լսէ Յովսէփ, զի թարգման էր ընդ մէջ։ Եւ դարձաւ յետս եւ լայր, եւ դարձեալ խօսեցաւ ընդ նոսա, եւ առ ի նոցանէ զՇմաւոն, եւ կապեաց զնա առաջի նոցա։ Եւ հրամայեաց Յովսէփ եւ լցին զամանս նոցա ցորենով, եւ դարձուցանել զարծաթ ամենայնի մարդոյ ի մանեակն իւրում, եւ տալ նոցա պաշտօն ճանապարհին։ Եւ արարին նոցա այնպէս։ Եւ բարձին զցորենն ի հնոցս իւրեանց, եւ գնացին անտի։ Եւ բացեալ մանեակն մի ի նոցանէ՝ տայ պաշտօն էշոյն իւրոյ ի տեղւոջն ուր հանգուցին, եւ տեսանէ զարծաթ իւր, եւ ահա է ի բերանոյ մանեկին իւրոյ։ Եւ ասէ ցեղբարսն իւր՝ դարձաւ արծաթ իմ, եւ ահա է ի մանեկին իմում։ Եւ սարսափեցան սիրտք նոցա, եւ դողացեալ ա՛յր առ եղբայր իւր՝ ասէին՝ զի՞նչ է զոր արար Աստուած մեզ։

Եւ եկին առ Յակոբ հայր իւրեանց յերկիրն քանանացւոց, եւ պատմեցին նմա զամենայն որ պատահեցան նոցա՝ ասելով՝ խօսեցաւ ընդ մեզ տէր երկրին դառնութեամբ, եւ ետ զմեզ ի պահ իբրեւ զլրտեսս երկրին։ Եւ ասացաք ցնա՝ ճշմարիտ եմք մենք, ոչ են ծառայք քո լրտեսք։ Տասն եւ երկու եղբարք եմք մենք, որդիք հաւր մերոյ, մին ոչ է, եւ կրտսերն է առ հայր մեր այսօր յերկրին քանանացւոց։ Եւ ասէ ցմեզ տէր երկրին՝ ընդ այսմ գիտասջիք եթէ ճշմարիտ էք դուք, զեղբայր մի ձեր թողէք առ իս, եւ զոր ինչ պիտոյ իցէ տանց ձերոց առէք, եւ երթայք տարջիք ցորեան սովոյ տանց ձերոց։ Եւ զեղբայրն ձեր կրտսեր բերիջիք առ իս, եւ ճշմարտեսցին բանք ձեր ընդ ձեզ, եւ մի՛ մեռանիցիք։ Եւ եղեւ յորժամ բացին զհնոցս իւրեանց, եւ ահա ա՛յր ունէր զարծաթ իւր ի մանեկին իւրում։ Եւ տեսին զարծաթս իւրեանց նոքա եւ հայր նոցա, եւ երկեան։ Եւ ասէ ցնոսա Յակոբ հայր նոցա՝ զիս զրկեցէք ի զաւկացս իմոց, Յովսէփ ոչ է, եւ Շմաւոն ոչ է, եւ զԲենիամին տանիջիք, ինձ եղեն ամենայն չարիքս։ Եւ ասէ Հրուբէն ցհայր իւր՝ զորդիսն իմ սպան ասասցես, եթէ ոչ դարձուցից զնա առ քեզ, ետ զնա ի ձեռս իմ, եւ ես դարձուցից զնա առ քեզ։ Եւ ասէ Յակոբ՝ ոչ իջցէ որդի իմ ընդ ձեզ, զի եղբայր նորա մեռաւ, եւ նա միայն մնաց, եթէ պատահեսցի նմա ինչ չարիք ընդ ճանապարհին յոր երթայք, եւ հասուցանիցէք զծերութիւն իմ ի գերեզման։

Եւ սով սաստիկ էր յերկրին։ Եւ եղեւ յորժամ կերան զցորենն զոր բերին յեգիպտոսէ, ասէ ցնոսա հայր նոցա՝ դարձեալ երթայք գնեցէք մեզ կերակուր մի։ Եւ ասէ ցնա Յուդա՝ ասելով՝ ա՛ռաջի ետ ինձ ա՛յրն զերդումն՝ ասելով՝ մի՛ տեսանիցէք զերեսս իմ, եթէ ոչ գայցէ եղբայր ձեր ընդ ձեզ։ Եթէ ունիս առաքել զեղբայր մեր ընդ մեզ, իջցուք եւ գնեսցուք քեզ կերակուր։ Եթէ ոչ ունիս առաքել, ոչ իջցուք, զի ասէ ցմեզ՝ մի՛ տեսանիցէք զերեսս իմ, եթէ ոչ գայցէ եղբայր ձեր ընդ ձեզ։ Եւ ասէ Իսրայէլ՝ ընդէ՞ր չարացարարէք ինձ, զի ասացաք ցա՝ ունիցի՞ եղբայր։ Եւ նոքա ասեն՝ հարցանէր հարցանէր ա՛յրն զմեզ եւ զազգս մեր, եւ ասէր՝ կենդանի է հայր ձեր, ունիցի՞ եղբայր, եւ ասացաք ցա՝ ունիցի։ Եւ ասէ Յուդա ցԻսրայէլ հայր իւր՝ առաքեա՛ զեղբայրն ընդ իս, եւ յարիցուք եւ երթիցուք, եւ կեցցուք եւ մի՛ մեռանիցուք, եւ մեք եւ դու եւ ամենայն զաւակք մեր։ Ես երաշխաւոր լինիմ վասն նորա, ի ձեռաց իմոց խնդրեսցես զնա, եթէ ոչ դարձուցից զնա առ քեզ, եւ կացուցից զնա առաջի քո, մեղայց քեզ յամենայն աւուրս։ Եթէ ոչ յապաղէաք, արդ ոչ երկարեցաք եւ դարձաք երկրորդ անգամ։ Եւ ասէ ցնոսա հայր նոցա Իսրայէլ՝ եթէ այդպէս է, արարէք զայդ, առէք ի տանց ձերոց ի լաւագոյնս երկրին եւ տարէք ընդ ձեզ պատարագ ա՛յրն, հաց եւ մեղր, խունկ եւ զմուռս, ընկոյզս եւ նուշս։ Եւ զարծաթ կրկին առէք ընդ ձեզ, եւ զարծաթն որ դարձաւ ի մանեկին ձերում՝ տարէք ընդ ձեզ, գուցէ սխալանք եղեն։ Եւ զեղբայրն ձեր առէք, եւ յարիցուք երթիցուք առ ա՛յրն։ Եւ ա՛յրն տացէ ձեզ ողորմութիւն առաջի նորա, եւ արձակեսցէ ձեզ զեղբայրն ձեր զՇմաւոն եւ զԲենիամին։ Եւ ես որպէս որբացայ՝ որբացայց։

Եւ առեալ զպատարագն զայն, եւ զարծաթ կրկին առեալ ընդ ձեռն իւրեանց, եւ զԲենիամին, եւ յարեան եւ իջին յեգիպտոս, եւ կացին առաջի Յովսեփայ։ Եւ ետես Յովսէփ զԲենիամին ընդ նոսա, եւ ասէ ցգլխաւոր տանն իւրոյ՝ տար զայրսդ ի տուն, եւ սպանիր զոչխարս եւ պատրաստեա՛, զի ընդ իս ուտիցեն այրքդ ի միում ժամու։ Եւ արար այրն որպէս ասաց Յովսէփ, եւ ածին զայրսն ի տուն Յովսեփայ։ Եւ երկեան այրքն զի ածին զնոսա ի տուն Յովսեփայ, եւ ասեն՝ վասն արծաթոյն որ դարձաւ ի մանեկունս մերս առաջի ածին զմեզ, զի ելցէ ի մեզ եւ ընկալցի զմեզ, եւ առցէ զմեզ ի ծառայութիւն, եւ զէշս մեր։ Եւ մերձեցան առ գլխաւոր տանն Յովսեփայ, եւ խօսեցան ընդ նմա առ դրանն, եւ ասեն՝ աղաչեմ տէր, ոչ երկիցես, ոչ ի մեզ ինչ չարիք, ոչ ի մեր ինչ ի մանեկունս մերս, ոչ ի մեզ ինչ չարիք։ Եւ ասէ նոցա՝ խաղաղութիւն ձեզ, մի՛ երկնչիք, Աստուած ձեր եւ Աստուած հաւր ձերոյ ետ ձեզ գանձս ի մանեկունս ձեր, զարծաթ ձեր ես ընկալայ։ Եւ ածին զՇմաւոն առ նոսա։ Եւ ածեալ զայրսն ի տուն Յովսեփայ, եւ ետ ջուր, եւ լուան զոտս իւրեանց, եւ ետ պաշտօն էշոյն իւրոյ։ Եւ պատրաստեցին զպատարագն մինչեւ եկեսցէ Յովսէփ ի միջօրէ, զի լուան եթէ անդ ուտիցեն հաց։ Եւ եկն Յովսէփ ի տուն, եւ մատուցին նմա պատարագն զոր ունէին ի ձեռս իւրեանց ի տուն, եւ երկրպագեցին նմա յերկիր։ Եւ հարցանէր նոցա զխաղաղութիւն, եւ ասէ՝ խաղաղութիւն հաւր ձերոյ ծերոյ զոր ասացէք, կենդանի է։ Եւ նոքա ասեն՝ խաղաղութիւն ծառայի քո հաւր մերոյ, կենդանի է։ Եւ խոնարհեալ երկրպագին։ Եւ ամբարձեալ աչս իւր Յովսէփ տեսանէ զԲենիամին զեղբայր իւր զորդի մաւր իւրոյ, եւ ասէ՝ սա է կրտսերն զոր ասացէք ցիս։ Եւ ասէ՝ Աստուած ողորմեսցի քեզ, որդեակ իմ։ Եւ շտապեաց Յովսէփ, զի ողորմութիւնք նորա ի վերայ եղբաւր իւրոյ եղեն, եւ ուղեցաւ լալ, եւ մտեալ ի սենեակ՝ լայր անդ։ Եւ լուացեալ երեսս իւր՝ ել, եւ զսիրտ իւր զսպեալ՝ ասէ՝ դիցէք հաց։ Եւ դնեն նմա առանձինն, եւ նոցա առանձինն, եւ եգիպտացիքն որ ուտէին ընդ նմա առանձինն, զի ոչ կարէին եգիպտացիքն ուտել ընդ եբրայեցիսն հաց, զի պղծութիւն է եգիպտացւոցն։ Եւ նստուցին առաջի նորա ըստ ա՛ռաջնոյ իւրեանց եւ կրտսերի ըստ կրտսերութեան իւրեանց, եւ զարմանային ա՛յրքն ա՛յր առ ա՛յր։ Եւ առեալ ետ նոցա ի սեղանոյ իւրմէ, եւ էր առաւել բաժին Բենիամինի քան զամենայն բաժինս նոցա, եւ արբուցին եւ գինովցան ընդ նմա։

Եւ պատուիրեաց Յովսէփ գլխաւորին տանն իւրոյ՝ ասելով՝ լցո՛ զամանս այրցդ հացիւ որչափ կարեն առնուլ, եւ զարծաթ ամենայնի մարդոյ դիր ի մանեկին նորա, եւ զիս գաւաթն զարծաթի դիր ի մանեկին կրտսերին, եւ զարծաթ հացին նորա։ Եւ արար որպէս ասաց Յովսէփ։ Եւ ա՛յրն ելին ընդ առաւօտն, եւ արձակեցին զնոսա եւ զէշս նոցա։ Եւ նոքա գնացին ի քաղաքէն, եւ ոչ հասին հեռանալ։ Եւ Յովսէփ ասէ գլխաւորին տանն իւրոյ՝ յարո՛ւց զհետ այրցդ, եւ հասցես զնոսա, եւ ասասցես ցնոսա՝ ընդէ՞ր հատուցէք չարութիւն փոխանակ բարեաց։ Ոչ զայդ է գաւաթն զոր ըմպէ տէր իմ ի նմանէ, եւ նա ընդ նմա գուշակէ, եւ ոչ բարի արարէք զոր արարէք։ Եւ հասեալ գլխաւորին ասաց ցնոսա զբանս զայս։ Եւ նոքա ասեն ցնա՝ ընդէ՞ր խօսի տէր մեր զայսպիսի բանս, ոչ զայդ է ծառայից քոց։ Ահա զարծաթ որ գտաք ի մանեկունս մերս, ոչ ի մեզ ինչ չարիք, ոչ ի մեր ինչ ի մանեկունս մերս, ոչ ի մեզ ինչ չարիք։ Եւ ասէ նոցա՝ խաղաղութիւն ձեզ, մի՛ երկնչիք, Աստուած ձեր եւ Աստուած հաւր ձերոյ ետ ձեզ գանձս ի մանեկունս ձեր, զարծաթ ձեր ես ընկալայ։ Եւ ածին զՇմաւոն առ նոսա։ Եւ ածեալ զայրսն ի տուն Յովսեփայ, եւ ետ ջուր, եւ լուան զոտս իւրեանց, եւ ետ պաշտօն էշոյն իւրոյ։ Եւ պատրաստեցին զպատարագն մինչեւ եկեսցէ Յովսէփ ի միջօրէ, զի լուան եթէ անդ ուտիցեն հաց։ Եւ եկն Յովսէփ ի տուն, եւ մատուցին նմա պատարագն զոր ունէին ի ձեռս իւրեանց ի տուն, եւ երկրպագեցին նմա յերկիր։ Եւ հարցանէր նոցա զխաղաղութիւն, եւ ասէ՝ խաղաղութիւն հաւր ձերոյ ծերոյ զոր ասացէք, կենդանի է։ Եւ նոքա ասեն՝ խաղաղութիւն ծառայի քո հաւր մերոյ, կենդանի է։ Եւ խոնարհեալ երկրպագին։ Եւ ամբարձեալ աչս իւր Յովսէփ տեսանէ զԲենիամին զեղբայր իւր զորդի մաւր իւրոյ, եւ ասէ՝ սա է կրտսերն զոր ասացէք ցիս։ Եւ ասէ՝ Աստուած ողորմեսցի քեզ, որդեակ իմ։ Եւ շտապեաց Յովսէփ, զի ողորմութիւնք նորա ի վերայ եղբաւր իւրոյ եղեն, եւ ուղեցաւ լալ, եւ մտեալ ի սենեակ՝ լայր անդ։ Եւ լուացեալ երեսս իւր՝ ել, եւ զսիրտ իւր զսպեալ՝ ասէ՝ դիցէք հաց։ Եւ դնեն նմա առանձինն, եւ նոցա առանձինն, եւ եգիպտացիքն որ ուտէին ընդ նմա առանձինն, զի ոչ կարէին եգիպտացիքն ուտել ընդ եբրայեցիսն հաց, զի պղծութիւն է եգիպտացւոցն։ Եւ նստուցին առաջի նորա ըստ ա՛ռաջնոյ իւրեանց եւ կրտսերի ըստ կրտսերութեան իւրեանց, եւ զարմանային ա՛յրքն ա՛յր առ ա՛յր։ Եւ առեալ ետ նոցա ի սեղանոյ իւրմէ, եւ էր առաւել բաժին Բենիամինի քան զամենայն բաժինս նոցա, եւ արբուցին եւ գինովցան ընդ նմա։

Digitized by Google

Աղիա Ղուկաս. Ա.

ԶՒ

Ես էյիլէհտիր գուլաղընը եմ բաբային վէ պանա իշլէթ, զիրա ֆագըր վէ միւշկիւնիւմ։ Ագլա՜ ճանըմը, զիրա պէն սաղ գըմ. գուլթաբը սէնինն գուլունու եմ պէնիմ ալլահըմ, զիրա սանա կիւվէնիմիմ։

Ես էրհամդէթ էյլէ պանա եմ բաբային՝ զիրա քիւթիւն կիւն սանա ֆիրեաա էթիմիմ. սէվինամիր գուլունուն ճանընը, զիրա ճանըմը սանա գալըրըմ, (սանա իհտալէ էթիմիմ) եմ բաբային։

Ո՞վ էրա սէն եմ բաբային՝ ինայէթ լի վէ ասղուս սուն, ճիւմլէ սանա ֆիրեաա էտէնլէրէ չօգ մերհամդէթլի սին։

Գուլագ վէր նիազըմա եմ բաբային, վէ տիլինէ տիւլէկլէրիմին սէվինիմ։

Տաւլազ կիւնիւմէ սանա ֆիրեաա էթիմիմ, վէ պանա իշլէթսին։

Սանա ուայր եօգ տուր ալլահլար սա-

Աղիա Ղուկաս. Ա.

ԶՒ

Խոնարհեցի տէր զունկն քո և լուր ինձ. զի աղքատ և տնանկ եմ ես։

Պահեա զանձն իմ զի նը եմ ես. փրկեա զծառայ քո քո իմ որ ի քեզ յուսացեալ։

Ողորմեա ինձ տէր զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհնածդ, ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։

Որ դու նը քաղցր և ողորմած ես. բազումողորմ առ ամենեսեան որ կարդան առ քեզ։

Ունկն դիր նը աղօթից իմոց, և նայեաց ի ձայն խընդրուածոց իմոց։

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ։

Ոչ կայ ն նման քեզ յաստ

բիւնախու (կէլտի)։

Թագաւոր բահմէթ վէրսին, վէ էէբիմիզ կէնահ մէչիսանընը կէթիրսին. սահաբէթ անընն էօնիւնտէն կէթսին, սալամաթընը էօլսա գօսուն։

Աղիա Ղուկաս. Ա.

ԶՒ

Ես էյիլէհտիր գուլաղընը եմ բաբային՝ վէ պանա իշլէթ, զիրա ֆագըր վէ միւշկիւնիւմ։ Ագլա՜ ճանըմը, զիրա պէն սաղ գըմ. գուլթաբը սէնինն գուլունու եմ պէնիմ ալլահըմ, զիրա սանա կիւվէնիմիմ։

Ես էրհամդէթ էյլէ պանա եմ բաբային՝ զիրա քիւթիւն կիւն սանա ֆիրեաա էթիմիմ. սէվինամիր գուլունուն ճանընը, զիրա ճանըմը սանա գալըրըմ, (սանա իհտալէ էթիմիմ) եմ բաբային։

Ո՞վ էրա սէն եմ բաբային՝ ինայէթ լի վէ ասղուս սուն, ճիւմլէ սանա ֆիրեաա էտէնլէրէ չօգ մերհամդէթլի սին։

Գուլագ վէր նիազըմա եմ բաբային, վէ տիլինէ տիւլէկլէրիմին սէվինիմ։

Տաւլազ կիւնիւմէ սանա ֆիրեաա էթիմիմ, վէ պանա իշլէթսին։

Սանա ուայր եօգ տուր ալլահլար սա-

եղևեցաւ։

Տէր տացէ զքաղցրութիւն, և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր. արդարոյն առաջի նը գնասցէ, դիցէ՛ ի ճանապարհ հի զգնացս իւր։

Digitized by Google

* * *

Եվ ահա երկրորդ անգամ ես ընկա Աստծո առաջ, և ես ասացի. Ո՛վ Տեր, ես ինձ ամենևին չեմ ճանաչում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ընդունում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ սիրում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ հարգում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ հավատում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ հույս դնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ վախենում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ատում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ արհամարհում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ամաչում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ զղջում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ցավում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ մեղադրում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ դատապարտում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ պատժում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ կշտամբում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ նախատում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ հանդիմանում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ծաղրում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ծիծաղում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ լաց լինում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ողբում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ սգում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ հառաչում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ աղաչում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ խնդրում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ պաղատում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ աղերսում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ներողություն խնդրում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ներում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ արդարացնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ պաշտպանում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ հանգստացնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ մխիթարում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ սփոփում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ուրախացնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ զվարճացնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ զբաղեցնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ զբոսնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ զվարճանում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ հանգստանում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ հանգչում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ քնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ արթնանում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ոտքի կանգնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ նստում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ պառկում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ շարժվում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ քայլում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ վազում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ թռչում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ սողում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ սողոսկում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ գլորվում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ սահում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ սայթաքում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ ընկնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ կանգնում, ես ինձ ոչ մի բանի համար չեմ կանգնեց

Տէր ձեզ վերկուածնե իմոց ,
եկ

Ո՛վ ինձ . վա՛յ մոգականութեան իմոյ
թուրանոյ ի՞նչ ես պատահական էիմեն
իմատաբե խնէլէ : 21.

Ո՛վ ինձ . վա՛յ մոգականութեան իմոյ
թուրանոյ ի՞նչ ես պատահական էիմեն
իմատաբե խնէլէ : 21.

Ալ զի ուրախ լեցին ի՛ քեզ
ամբարտաւան . ուրոց գնահատութի՛ն
խուրանոց ի՛ քէն է :

Ալ զի ուրախ լեցին ի՛ քեզ
ամբարտաւան . ուրոց գնահատութի՛ն
խուրանոց ի՛ քէն է :

Տէր պատասխանեաց գլխով ժո-
ղովրդեան , իշխանացա այսո
ցիկ ոչ եղեն անդ :

Տէր պատասխանեաց գլխով ժո-
ղովրդեան , իշխանացա այսո
ցիկ ոչ եղեն անդ :

Ալիսի ասի մայրն , և մայրդ
ծնաւ զի նմա , և ինքն հի-
մունս արկ նմա բարձ-
րութեան :

Ալիսի ասի մայրն , և մայրդ
ծնաւ զի նմա , և ինքն հի-
մունս արկ նմա բարձ-
րութեան :

Ես ձեզ ասեմ , զի ամենայն որ
ոչ ունի , և զոր թուի ունել
նմա , առնուցանի ի նմանէ :

Ես ձեզ ասեմ , զի ամենայն որ
ոչ ունի , և զոր թուի ունել
նմա , առնուցանի ի նմանէ :

Ալիսի ասի մայրն , և մայրդ
ծնաւ զի նմա , և ինքն հի-
մունս արկ նմա բարձ-
րութեան :

Ալիսի ասի մայրն , և մայրդ
ծնաւ զի նմա , և ինքն հի-
մունս արկ նմա բարձ-
րութեան :

Ես ձեզ ասեմ , զի ամենայն որ
ոչ ունի , և զոր թուի ունել
նմա , առնուցանի ի նմանէ :

Ես ձեզ ասեմ , զի ամենայն որ
ոչ ունի , և զոր թուի ունել
նմա , առնուցանի ի նմանէ :

Ալիսի ասի մայրն , և մայրդ
ծնաւ զի նմա , և ինքն հի-
մունս արկ նմա բարձ-
րութեան :

Ալիսի ասի մայրն , և մայրդ
ծնաւ զի նմա , և ինքն հի-
մունս արկ նմա բարձ-
րութեան :

Ես ձեզ ասեմ , զի ամենայն որ
ոչ ունի , և զոր թուի ունել
նմա , առնուցանի ի նմանէ :

Ես ձեզ ասեմ , զի ամենայն որ
ոչ ունի , և զոր թուի ունել
նմա , առնուցանի ի նմանէ :

Ալիսի ասի մայրն , և մայրդ
ծնաւ զի նմա , և ինքն հի-
մունս արկ նմա բարձ-
րութեան :

Ալիսի ասի մայրն , և մայրդ
ծնաւ զի նմա , և ինքն հի-
մունս արկ նմա բարձ-
րութեան :

Ես ձեզ ասեմ , զի ամենայն որ
ոչ ունի , և զոր թուի ունել
նմա , առնուցանի ի նմանէ :

Ես ձեզ ասեմ , զի ամենայն որ
ոչ ունի , և զոր թուի ունել
նմա , առնուցանի ի նմանէ :

Digitized by Google

Ա՛ստուածդ ողորմեսցի քեզ, եւ ներեսցէ քեզ զանիրաւութիւնդ քո։

Եպիտոմէ, ակնունի Հոգեւոր-Եկեղեցւոյն
լուսատուի՝ Սիքեոն Հոգեբան Աստուածա-
Ալէնին Սիրհամիկեցւոյն ուր
ՀԱՐ.

ՀԱՐ. Քրիստոսէ՛ն է՛ սկսեալ ։

Ֆիլ օլատուղ էդիւսն ։

Տօսաղտրոմը վէ աշխարհագրութիւն ստեղ ուղտգ էլլէմին, հայրիմ տեղ-
ներէ սիրեկ մուհասեբէ էթմէյիէդիր ։ Ամա կիմսէ չէյլէր եանլըշ օլա-
մազլար, զամանը գէլմէմիշ չէյլէրի տիւրլիւգլար օլա-
լէնտա, գօրգուս եւ մամիկեցիներին
վաղեմին խուզերիմուզ գաւի-
զաման էթմէյիմ ։

Ֆրէնկիսթան վէ էնկլիսթարըմ տիեն չօ-
ղուգլուգլարըն աղլարլը, իսթամբո-
լէնգուն ալէյհդարլըմ, վէ ազըրը-
գէվիրիլմէյին տիեն տեն
սիեն նէֆսիմին, եանլըս խուզիմին-
դէն, իլիշիւն եւ լատափի՝ ընետա էտմէ-
սիեն սանատ ։

Պէն սանա ֆիքիրատա էթմէյիմ. եա
լատափի՝ ատափշդի նիհատըմ էրիշ-
ատալէթինին ։

Պէն սանա ֆիքիրատա էթմէյիմ. եա
ուսուտաուսմուշ եղեսիոյ սէյիդին ա-
ատալէթինին ։

Պէն սանա ֆիքիրատա էթմէյիմ. եա
լատափ՝ լեզատա թանրըտանգուն
մը սէյնին հիքմէթլէրինին,
հոգեղեգէթլէրինին ։

Ա՛հզատանան նատրէ հատիւմ քիմ-
սէ սէյնին մէրհամէթլէրինին, եա-
խօս թէրկ ըլտուքտա՝ սէյնին
Հոգեղեգէթլէրինին ։

ՀԱՐ.

Ա՛ր թէ ոտղրմուէթիս զամանչ
ատղրմուէթիս զամանչ ։

Ա՛ր թէ չանատըղըն է՛ խա-
ատրսի սգանչէլիք զո , կամ
ատղատրուէթի զո յերկինս մի-
ուտցեա՛ ։

Ա՛ր թէ չանատըղըն է՛ խա-
ատրսի սգանչէլիք զո , կամ
ատղատրուէթի զո յերկինս մի-
ուտցեա՛ ։

Ա՛ր թէ ոտղրմուէթիս զամանչ
ատղրմուէթիս զամանչ ։

Ա՛ր թէ չանատըղըն է՛ խա-
ատրսի սգանչէլիք զո , կամ
ատղատրուէթի զո յերկինս մի-
ուտցեա՛ ։

Ա՛ր թէ ոտղրմուէթիս զամանչ
ատղրմուէթիս զամանչ ։

Ա՛ր թէ չանատըղըն է՛ խա-
ատրսի սգանչէլիք զո , կամ
ատղատրուէթի զո յերկինս մի-
ուտցեա՛ ։

Ա՛ր թէ ոտղրմուէթիս զամանչ
ատղրմուէթիս զամանչ ։

Ա՛ր թէ չանատըղըն է՛ խա-
ատրսի սգանչէլիք զո , կամ
ատղատրուէթի զո յերկինս մի-
ուտցեա՛ ։

Digitized by Google

ՀՈՒՍԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍԻՐՈՅ ՈՐ ԵՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՍԻՐՈՅ ՈՐ ԵՒ ՀՈԳԵՒՈՐ ՍԻՐՈՅ ՈՐ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԳՐՔ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՎԱՐՔ ՍԱՀԱԿԱՅ ԵՒ ՄԵՍՐՈՊԻ

ԳԼՈՒԽ Ա.

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՏԻՐԱՑԱՆ ԱՐՇԱԿԱՅԻ ԵՒ ՎԱՐԴԱՆԱՅ ՄԱՆԿԱՆ ՀԱՅՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐԻ

Ի սկզբան թագաւորութեան Տիրացան Արշակայ՝ որդւոյ Վաղարշակայ, եղեւ ի Հայս մեծ սով, որ ոչ ի մարդկան միայն, այլ եւ ի գազանս եւ ի թռչունս զօրութիւն ցուցանէր։ Եւ ոչ ոք կարէր ասել զպատճառ սովոյն, եթէ ի՞ւր ինչ եղեւ ի վերայ երկրին։ Ոմանք ասէին, թէ ի չարաչար ամպրոպոյ եղեւ, որ ի ժամանակս հնձոյ ցորենոյ ամենայն զհունդս ի հողոյն ի խոնարհ տեղիսն ի ներքս ի խոր ի ստորերկրեայ ջուրս տարեալ ընդ ամենայն կողմանս ցրուեաց։ Ոմանք ասէին, թէ ի մեծ ջրհեղեղէ ինչ եղեւ ի վերայ երկրին, որ ի ժամանակս Ներսեհայ թագաւորին Հայոց ի վերայ եկեալ ջրհեղեղ մեծ, որ ամենայն զերկիրն ի ներքս ի խոր ի ստորերկրեայ ջուրս տարեալ ընդ ամենայն կողմանս ցրուեաց։ Ոմանք ասէին, թէ ի մեծ ցամաքէ ինչ եղեւ ի վերայ երկրին, որ ի ժամանակս Տրդատայ թագաւորին Հայոց ի վերայ եկեալ ցամաքութիւն մեծ, որ ամենայն զերկիրն ի ներքս ի խոր ի ստորերկրեայ ջուրս տարեալ ընդ ամենայն կողմանս ցրուեաց։ Ոմանք ասէին, թէ ի մեծ ցամաքէ ինչ եղեւ ի վերայ երկրին, որ ի ժամանակս Տրդատայ թագաւորին Հայոց ի վերայ եկեալ ցամաքութիւն մեծ, որ ամենայն զերկիրն ի ներքս ի խոր ի ստորերկրեայ ջուրս տարեալ ընդ ամենայն կողմանս ցրուեաց։ Ոմանք ասէին, թէ ի մեծ ցամաքէ ինչ եղեւ ի վերայ երկրին, որ ի ժամանակս Տրդատայ թագաւորին Հայոց ի վերայ եկեալ ցամաքութիւն մեծ, որ ամենայն զերկիրն ի ներքս ի խոր ի ստորերկրեայ ջուրս տարեալ ընդ ամենայն կողմանս ցրուեաց։

Digitized by Google

ի՛ հասեալ ցնծալ գնալ,
լուծանել իմ, և յիրաւունս իմ
կալ թողցեն տղայքն նոր զօ-
երկնից։

Եւ զաթոռս նոր տղայքն
յաւիտենից զաւակ նոր,
յաւիտեանից, յաւիտեան
հաստատարիմ ընդ նմա։

Յաւիտեանից ապահեցից նմա
զաղաղումն իմ, և ուխտ իմ
աւուրս երկարս։

Եւ զաւրէր քոյն զնայր թագա-
ան անդրանիկ արարից զնա,
վերակացիւ իմոյ։

Ա՛ս կարդաւորեցե՛ք առ[illegible]՝ հայր
իմ եւս դուք, ասէ ընդունելով
նորա։

Ա՛դ ի՛ ծովուս գնեցուն նոր,
ի՛ վերայ գետոց զայն
ջիւր նորա։

Եւ ես զնայր իմ ընդ նմա, և յաւ-
նուն իմ զաւրէր եղիցի եղ-
մանեցից։

Շմարտաւորեցի՛ք իմ և տղայք-
մանեցի՛ք իմ ընդ նմա, և յաւ-
ապարտաւոր մնասնեցից։

Հարից առաջին նոր զիշեսա-
ցիս նոր, և զասեցիս նոր ի
չարեացն գնասցէ։

Եւ ոչդ ան օրհնեսցէ զի՛ չար-
եւ ոչդ անօրհնեսցէ զի՛ օրհ-
գնասցէ։

Ա՛յ մեղեցե՛ք նմա ըշնամեաց,
և զաղտ իմ ընկալցի զնա, և
իւղով սրբեալ իմով օծի
գնա։

Շեռն իմ ընկալցի զնա, և
եղջիւրդ իմ զօրացուսցէ
գնա։

Ա՛յ մեղեցե՛ք նմա ըշնամեաց,
և զաղտ իմ ընկալցի զնա, և
իւղով սրբեալ իմով օծի
գնա։

Շեռն իմ ընկալցի զնա, և
եղջիւրդ իմ զօրացուսցէ
գնա։

Ա՛յ մեղեցե՛ք նմա ըշնամեաց,
և զաղտ իմ ընկալցի զնա, և
իւղով սրբեալ իմով օծի
գնա։

Շեռն իմ ընկալցի զնա, և
եղջիւրդ իմ զօրացուսցէ
գնա։

Digitized by Google

Լաւձը արարեր զայ նեղ-
չայ նորա • ուրախ արարեր
նախատա զրացեաց իւրոց։

Յափշտակեցին զնա անցա-
ւորք ճանապարհի, եւզե նա
չի դողուէին։

Պատեցեր զնա որպիսպա
նորա, և եղիր զամուրս նր
ի դողուէին։

Յարից գաւազանաւ զանօ-
րէնութիւն նոցա, առնջանօք
զանիրաւութիւն նց։

Բայց զողորմութիւն իմ ոչ
արգելից ի նոցանէ, և ոչ
նենգեսցից ճշմարտութեան
իմում, և ոչ անարգեցից
զուխտ իմ, և զինչ որ ելանէ
ընդ շրթունս իմ զայն ոչ
արհամարհեցից։

Մի՛ անգամ երդուայ ի սրբու
թեան իմում, թէ դաւթի ես
ոչ ասեցից։

Զ՞ասակ նիր յաւիտեան կաց
ցէ, և աթոռ նր ոպէ զարե-
գաւին առաջի իմ։ ոպէ լուսին
զի հաստատեսցի յաւիտեան
վկայ հաւատարիմ յերկինս։

Եւ արդ դու մերժեցեր և
անարգեցեր, և ընդ վայր
հարեր զօծեալ քո։

Վատնեցեր զուխտ ի ծա-
ռայէ քումմէ, պղծեցեր
յերկիր զարգութիւն նր։

Քակեցեր զնա ամենայն
նորա, և եդիր զամուրս նր
ի դողուէին։

Յափշտակեցին զնա անցա-
ւորք ճանապարհի, եւզե նա
նախատա զրացեաց իւրոց։

Ամրացոյց զաջ նեղչաց
նորա • ուրախ արարեր
զթշնամիս նորա։

Դարձուցեր զսուր սրոյ նր
և ոչ յարուցեր զնա ի պատերազմի։

Կանգնեցեր զնա յերկրէ
զտիրութիւն նր, և զաթոռ նր
ի գետին հարեր։

Պակասեցուցեր զաւուրս
ժամանակի նր, պատեցեր
զնա ամօթով։

Մինչեւ յե՞րբ տեառն իմ
դարձցիս յետս, յաւիտեան
հուր բորբոքեսցի իբրեւ զբա-
րկութիւն քո։

Յիշեա զիս թէ որպիսի ես
ես, զի ոչ զամենայն որդիս
մարդկան ստեղծեր։

Ո՞ իցէ մարդ որ կեցցէ և
ոչ տեսցէ զմահ, ազատեսցէ
զանձն իւր ի ձեռն դժոխոց։

Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո
հինք, տէր, զոր երդուար
դաւթի ճշմարտութեամբ
քով։

Յիշեա տէր զնեղչս ծառայից
քոց, զոր կրեցի ես ի ծոցի իմում
ի բազմաց ազգաց,

զոր նեղեցին թշնամիք քո
տէր, զոր նեղեցին զհետս
օծման քոյ։

Օրհնեալ է տէր յաւիտեան
ամէն և ամէն։

Digitized by Google

լեր, սատակեցեր, ջնջեցեր զանուն
մեր յաւիտեան եւ յաւիտենից։ Եւ
դժխեմք քարոզեցին։ Եւ ասէին
առ մեզ ամենայն ազգք. Ո՞ւր է
Աստուած նոցա։ Եւ մեք ասէաք
առ նոսա. Ամենակալն Աստուած
մեր յերկինս է, եւ ամենայն զոր
կամեցաւ արար։ Եւ նոքա կուռս
նոցա արծաթեայ եւ ոսկեայ, գոր-
ծուածս ձեռաց մարդկան։ Ունին
բերան եւ ոչ խօսին, աչս ունին
եւ ոչ տեսանեն, ականջս ունին
եւ ոչ լսեն, քիթս ունին եւ ոչ
հոտոտին, ձեռս ունին եւ ոչ շօշա-
փեն, ոտս ունին եւ ոչ շրջին, եւ
ոչ ինչ ձայն ելանէ ի բերանոց
նոցա։ Նմանեալ են նոքա նոցա
որ արարեն զնոսա, եւ ամենայն
որ յուսան ի նոսա։ Եւ մեք ասա-
ցաք առ նոսա. Ապաշխարեցէք
եւ դարձարուք առ Աստուած
կենդանի, որ արար զերկինս եւ
զերկիր եւ զամենայն որ ինչ ի
նոսա է։ Եւ նոքա ոչ կամեցան
դառնալ առ Աստուած կենդանի,
այլ ի մեզ եկին ոտնակոխել զմեզ
եւ սպանանել։ Եւ մեք ոչ կարա-
ցաք դառնալ ի հաւատոյ մերոյ
եւ ուրանալ զանուն Աստուծոյ
մերոյ։ Եւ ոչ կարացաք ուրանալ
զանուն Աստուծոյ մերոյ, զի ոչ
գիտեմք զնա։ Եւ զանազան ան-
ուանեմք զնա, զի ոչ գիտեմք
զնա։ Եւ զանազան ազգք ան-
ուանեն զնա։ Եւ մեք ոչ գիտեմք
զնա։ Եւ ոչ ուրացաք զանուն
Աստուծոյ մերոյ, զի

երեսաց քոց • փախիր և
փակեա զդուռնս քո առաջի
գնաց մուսա ի շահեմնրսնաց-
սոյն առաքեացն։

Ա՛ն զի ցօղք որ ցօղէ ի
քէն, այդ քաշկուլի և նշ
ջայց երկիրն ամբաշշտեալ
ասատակեացն։

Ա՛ ասն զի ցօղք որ ցօղէ ի
քէն, այդ քաշկուլի և նշ
ջայց երկիրն ամբաշշտեալ
ասատակեացն։

Ա՛ յրթիցեն ցնծասցեն, և
ուրախ եղիցին դատաւորեալք
յերկրի։

Ա՛ յրթիցեն ցնծասցեն, և
ուրախ եղիցին դատաւորեալք
յերկրի։

Յարիցեն մեռեալք • և կեն-
դանասցին նոքունք, որք ե-
գեալ են ի գերեզմանս։

Յարիցեն մեռեալք • և կեն-
դանասցին նոքունք, որք ե-
գեալ են ի գերեզմանս։

Ա՛յ և ա կուռծանեացուք մեր,
այլ կուռծանեացին քննակիչք
երկրի։

Ա՛յ և ա կուռծանեացուք մեր,
այլ կուռծանեացին քննակիչք
երկրի։

Եւ ծնանք ղհոգի փրկութեան
ձեր • ի ձեռն տեառն մերոյ
Յիսուսի քրիստոսի, որում
փառք յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն։

Եւ ծնանք ղհոգի փրկութեան
ձեր • ի ձեռն տեառն մերոյ
Յիսուսի քրիստոսի, որում
փառք յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն։

Ա՛յլ ես ասեմ ձեզ ոչ դատել
զանձինս ձեր, այլ ընդունել
զիս իբրև զանձինս ձեր • և
եթէ դատիք զիս, ես առ ձեզ
ձգիցեմ • այնպէս եղիցի սի-
րելեացդ քումմ • յայն և յեր-
կիւղ յղացեալ երկնեցայք
և ծնաք զհոգի փրկութեան
ձեր

զէմեան, թէ յառապինին զաշէպի
հեչինեմ։

Ի հինիշմ օլա ալնացա վէ էվլատա
վէ աշիր քուհա, շիմէ վէ փայդ
վէ էպէտիլ էպէտ, ամէն։

Տելի։

Ա ուահաթլեզ վերկեն սէն սին էա
քը, ըուահաթլըղընը վէ կէօկ
սէքի մերհամեթինի իհսան էյլէ
եարատըլմըշլարընա։

Էա ինսանը սէվէն ըուապի սէնինն
ազիզ թէմիզ վէ ալիքիր վալհանէն
իչինէ, վէ սէնինն խբրամը խաչընն
իչինէ, էա ըուապի՝ աուէչիմիզե
գաւաժուլէթ, վէ խոչլայա էյլէ
ալմազ։

Ալ ոթլու չանանոն նէհաճլիքինդէ պուլսուն
33 խուչանոթ։

Digitized by Google

թաքիր առ ժամանակ մի,
մինչև անցցէ բարկութիւն նոն։

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սուրբ, այժմ և միշտ և յաւիտ
եանս յաւիտենից, ամէն։

Ա՝աղնանք։

Խաղաղութեամբ առաւօղ քո՝
զնաղաղութիւն և զերկնայինն
ողորմութիւն քո պարգեւեա
յաղթութիւն քո։

Ա՝ատդասէր սէր՝ վէմ սրբու
թիւնդ անարատ մօր քոյ
և հուսոյ, և վասն խաչի քոյ
պատառուածեանդ, սէր ընկալ
զաղաչանս մեր և կեցո
զմեզ։

Չ՝ափսէն և գաւաթն ի վերջն
Ընդունեաւ չանանին գոչէս ի
33 երգին։

Ի ստամոնեակաց ատ յակոբ զՀրամանն իւր,
և ատ խրատէլ զոս-իստ իւր յատ-իտնէից։

Digitized by Google

Ա. Տնտեսական Վասիլեան Տուա-
ծը։ Հմ.

Ա ղաղնուագնագ եղբ օրտուն պի-
զե եւս ըտապալի՝ սինախլետեն
սինսիրէյե • տաղլատ վատ օր
մազատան կվել , եղբի վե բիւ-
թեան ախտնեայը եւտրափոխուած
կվել • * եպե տիւ եպե սկե վար-
սըն • վե բինանը սկզիւրէյե չե-
վիրանե • վե տէտուն՝ Էյ բինան կվ
լատլատը՝ պատճառ տեօնիւնը։

Պատպինեն գիւօղէրի էօնիւնատ
պին երը՝ ախէնքի կիւշ կիպի տոր
քի կիշտե • կէշտենին պիր նէտպէ
քի կիպի տիր • վե ան լէրին կիւշ
լէրի զարուրլուգ իլե օլաշագ։
Ասպատհայըն չեմէն կիպի պիրէ
ջէք լէր • տատպահայըն չեմէն կի-
պի սկզիւլանագագլար վե չէկէք-
լէն կէջէք լէր • տագշամ իւստիւ տօ-
լապագլար՝ գուրսագյատագլար վե
տիւշէնջէլէր։

Պինդ տաղատարդ սկնին զատպինն
տեն

Ա. Հայկ ապէդ Վասիլեան Տուա-
ծը։ Հմ.

Տ ատաւէնն եղբ որ ամեն ինչ
ունի տաղկ պինչե յատգ • պինչէ
չե ստեղծաղ ղերկիր և գնամ
ախեզերա • * յատնանից պինչե
յատխտանա գուս եւս • և պի-
գարձուցաներ զմարդ ի տա
ռանգանս • և տատացեր գարձա
ղթէք առխա տրդիք մարդկան ։
Վաղար տմ յայչ ամն ողգկա
օր երեկի գն անց • ողգկա
պահ պի գիշերայ • և տանէ
նոցա անաղգութիւն եղե-
ցին ։

Ընդ առաւօտս ոչ գտանին
քաւացին , ընդ առաւօտս ոչ
գտանին զաւրհնացին և
ճաշակեացին , ընդ երեկոյս
թաղչամասացին չորհացին և
անկցին ։

Ա. Տնտեսական մեք ի քահանայութ
20ֆ

զաւրէզաւրանուն ։

Ուրախ եղաք վոխանակ առաւուցն որ խոնարհ արարին զմեզ, և աւուցն յորս տեսաք չարչարանս մերոց ։

Նայեա՛ տէր ողորմութեանդ ի ծառայս քո ։

Ցաղք առաւօտու ողորմութիւնդ քո ։ ցնծացաք և ուրախ եղաք զամս աւուրս կեանց մերոց ։

Ցուցո՛ զգործս քո ի ծառայս քո ։

Եւ զփառս քո ի որդիս նոցա ։

Եղիցի գեղեցկութիւն տեառն Աստուծոյ մերոյ ի մեզ ։

Եւ զգործս ձեռաց մերոց ուղղեա՛ ի մեզ ։

Եւ զգործս ձեռաց մերոց ուղղեա՛ ։

Որ բնակեցուցանես զանապատականս ի տան ։

Եւ որդիս զմեռեալս մեր առաջի քո ։ և զկենդանս մեր ի լոյս երեսաց քոց ։

Ալէլուիա ։ Ալէլուիա ։ Ալէլուիա ։

Ամենայն աւուրք մեր նուաստութեան, ի բարկութենէ քումմէ խոտորեցաք ։

Ամենայն ամաց մերոց անդադար ուղ սարդի, և թիւ աւուրց ամաց մերոց ի նա ։ * տապա թէ առաւել ևս՝ ուրախանա՛ամ ։ որ ինչ աւելի է քան զայն ցաւոք և հեծութիւն ։

Դարձի՛ր ի վերայ մեր հեզութեամբ, և խրատեցաք ։ խակ արդ ո՛վ գիտասցէ զզօրութիւն բարկութեան քո , կամ յայտնի՛ քումմէ զսաստկութիւնն քո հասանելիցն ։

Ո՞վ յարուսցէ ցոյգ ինչ զալ քո. և որ ներսէ՞ն են սրտիւք , զիմաստութիւնս քո ։

Աւուրք տարւոյ մերոյ ՟ոգիով՝ վեցասնամեայ ի ծառայս քո ։

Եւ զգործս ձեռաց մերոց ուղղեա՛ ի մեզ ։

Ցաղք առաւօտու ողորմութիւնդ քո ։ ցնծացաք և ուրախ եղաք զամս աւուրս կեանց մերոց ։

Ուրախ եղաք վոխանակ աւուրց որ խոնարհ արարին զմեզ, և ամացն յորս տեսաք չարչարանս ։

Ցաղք առաւօտու ողորմութիւնդ քո ։ ցնծացաք և ուրախ եղաք զամս աւուրս կեանց մեր

Նոհկեին ի կողմանէ քաւմէն
աւուրս։

Ի երկիցս դու յերկիւղել գիշերի, և ոչ ի ներսէ որ
քեզի ի տուէ։ * յիրիս որ
շրջի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ դիւրս ի հասանելոյ
ասուրս։

Ի նետէն որ թռչի ցերեկի, ի գայթակղութենէ որ
ի խաւարի շրջի, ի կործանումէ և ի դեւոյ ցերեկի։

Ի հարիւր հազարս որ անկանին կողմանէ քումմէ,
և տասն հազարք աջոյ քումմէ, քեզ ոչ մերձենայ։

Ալ միայն աչօք քովդ տեսանես, և հատոյց
մեղաւորաց տեսանես։

Զի դու Տէր յոյսս իմ, զբարձրեալն զառ քեզ
ապաստան արարեր։

Ոչ մերձենայ քեզ չարիք, և հարուած ոչ մերձենայ
մարմնոյ քումմէ։

Զի հրամայեսցէ հրեշտակաց իւրոց վասն քո, պահել
զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։

Ի ձեռս առցեն զքեզ, մի երբէք հարցէ ոտն քո ընդ
քարի։

Ի վերայ ասպի և բազկաց քայլեսցես, և կոխեսցես
առիւծ և վիշապ։

Զի յիս յուսացաւ, և ես ապրեցուցից զնա, պատսպարեցից
զնա, զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդայ զիս, և ես լուայց նմա, ընդ նմա եմ ես
ի նեղութեան, հանգուցից զնա և փառաւորեցից զնա։

Երկայնութեամբ աւուրց լցից զնա, և ցուցից
նմա զփրկութիւն իմ։

Ի սկզբանէ Աստուածային Գրոց ընթերցուածք
ի Մեծ Պահոց։

Ծննդոց Ա. Ի սկզբանէ արար Աստուած զերկինս և
զերկիր։ Եւ երկիրն էր անդէն և անշէն, և խաւար
էր ի վերայ անդնդոց, և Հոգի Աստուծոյ սնոյր ի վերայ
ջրոց։ Եւ ասէ Աստուած, եղիցի լոյս։ Եւ եղեւ լոյս։
Եւ ետես Աստուած զլոյսն, զի բարի է, և բաժանեաց
Աստուած զլոյսն ի մէջ խաւարին։ Եւ կոչեաց Աստուած
զլոյսն ցերեկ, և զխաւարն կոչեաց գիշեր։ Եւ եղեւ
երեկո, և եղեւ առաւօտ, օր մի։

Ասէ Աստուած, եղիցի հաստատութիւն ի մէջ ջրոյ,
և եղիցի բաժանեալ ի մէջ ջրոյ և ջրոյ։ Եւ արար
Աստուած զհաստատութիւնն, և բաժանեաց զջուրսն
որ էին ներքոյ հաստատութեանն, ի մէջ ջրոյն որ էին
վերոյ հաստատութեանն։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ կոչեաց
Աստուած զհաստատութիւնն երկինս։ Եւ եղեւ երեկո,
և եղեւ առաւօտ, օր երկրորդ։

Ասէ Աստուած, ժողովեսցին ջուրքն որ ընդ երկինս
ի տեղի մի, և երեւեսցի ցամաքն։ Եւ եղեւ այնպէս։
Եւ կոչեաց Աստուած զցամաքն երկիր, և զժողովումն
ջուրցն կոչեաց ծով։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։
Եւ ասէ Աստուած, բուսցէ երկիր խոտ դալար, որ
սերմանիցէ զսերմն, և ծառ պտղաբեր, որ արասցէ
պտուղ ըստ տեսակի իւրեանց, որ սերմն իւր ինքեան
իցէ ի վերայ երկրի։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ եհան
երկիր խոտ դալար, որ սերմանիցէ զսերմն ըստ
տեսակի իւրեանց, և ծառ պտղաբեր, որ արասցէ
պտուղ, որ սերմն իւր ինքեան իցէ ըստ տեսակի իւրում։
Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ Եւ եղեւ երեկո, և
եղեւ առաւօտ, օր երրորդ։

Ասէ Աստուած, եղիցին լուսաւորք ի հաստատութեան
երկնից, լուսաւորել երկրի, և բաժանել զցերեկն ի
մէջ գիշերոյ, և եղիցին նշանք և ժամք և աւուրք և
ամք։ Եւ եղիցին լուսաւորք ի հաստատութեան երկնից,
լուսաւորել երկրի։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ արար
Աստուած զերկուս լուսաւորսն մեծս, զլուսաւորն
մեծ, զիշխել ցերեկի, և զլուսաւորն փոքր, զիշխել
գիշերի, և զաստեղսն։ Եւ եդ զնոսա Աստուած ի
հաստատութեան երկնից, լուսաւորել երկրի, և
իշխել ցերեկի և գիշերի, և բաժանել զլոյսն ի մէջ
խաւարին։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ Եւ եղեւ
երեկո, և եղեւ առաւօտ, օր չորրորդ։

Ասէ Աստուած, հանիցեն ջուրքն սողունս հոգւով
կենդանեաւ, և թռչունս թռչեսցեն ի վերայ երկրի
ընդ հաստատութեամբ երկնից։ Եւ արար Աստուած
զկետս մեծամեծս, և զամենայն հոգի կենդանի սողունս,
զոր հանին ջուրքն ըստ տեսակաց իւրեանց, և զամենայն
թռչուն թեւաւոր ըստ տեսակի իւրեանց։ Եւ ետես
Աստուած զի բարի է։ Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած
և ասէ, աճեցէք և բազմասջիք, և լնուք զջուրսն
ի ծովս, և թռչունք բազմասցին յերկրի։ Եւ եղեւ
երեկո, և եղեւ առաւօտ, օր հինգերորդ։

Ասէ Աստուած, հանիցէ երկիր հոգի կենդանի ըստ
տեսակի իւրեանց, անասուն և սողունս և գազանս
երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց։ Եւ եղեւ այնպէս։
Եւ արար Աստուած զգազանս երկրի ըստ տեսակաց
իւրեանց, և զանասունս ըստ տեսակաց իւրեանց, և
զամենայն սողունս երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց։
Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ Եւ ասէ Աստուած,
արասցուք մարդ ի պատկեր մեր և ի նմանութիւն մեր,
և տեսցեն ձկունք ծովուն, և թռչունք երկնից, և
անասունք, և ամենայն երկիր, և ամենայն սողունք
որ սողան ի վերայ երկրի։ Եւ արար Աստուած
զմարդ ի պատկեր իւր, ի պատկեր Աստուծոյ արար
զնա, արու և էգ արար զնոսա։ Եւ օրհնեաց զնոսա
Աստուած և ասէ, աճեցէք և բազմասջիք, և լնուք
զերկիր, և հնազանդեցուք զնա, և տիրեսցեն ձկանց
ծովուն, և թռչնոց երկնից, և ամենայն անասնոց որ
սողան ի վերայ երկրի։ Եւ ասէ Աստուած, ահա
տուի ձեզ զամենայն խոտ դալար որ սերմանիցէ
զսերմն, որ ի վերայ ամենայն երկրի, և զամենայն
ծառ որ ունիցի ի նմա պտուղ ծառոյ սերմանելի
սերմանեաց, ձեզ եղիցի ի կերակուր։ Եւ ամենայն
գազանաց երկրի, և ամենայն թռչնոց երկնից, և
ամենայն սողոցն որ սողան ի վերայ երկրի, որ ունիցի
ի նոսա հոգի կենդանի, զամենայն խոտ դալար ի
կերակուր։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ ետես Աստուած
զամենայն զոր արար, և ահա բարի էր յոյժ։ Եւ եղեւ
երեկո, և եղեւ առաւօտ, օր վեցերորդ։

Եւ կատարեցան երկինքն և երկիր և ամենայն
զարդ նոցա։ Եւ կատարեաց Աստուած յաւուրն
վեցերորդի զամենայն գործս իւր զոր արար, և
հանգեաւ յաւուրն եւթներորդի յամենայն գործոց
իւրոց զոր արար։ Եւ օրհնեաց Աստուած զաւուրն
եւթներորդի, և սրբեաց զնա, զի յնմանէ հանգեաւ
յամենայն գործոց իւրոց զոր սկսաւ Աստուած
արարանել։

Digitized by Google

Կուժիւն իմ։

Լցուցից եւ ցուցից նմա զփրկու-
թիւն զնա , երկայն աւուրբք
կեցից զնա , եւ երեւցին ամա-
րեկք իմ։

Հատուցանէ առիթ՝ եւ ես լու-
ցայց նմա , եւ առ նմա ե-
ղիցի ի ներքուստի ։

Ի մարդասցէ առիթ՝ եւ ես
ի նմա ։ Ընդ ընտրեալ ընտրեա-
լիցես , եւ ընդ ծռամիտս զանուն
իմ։

Ի՛նդեղ լիցի քո յուսացեալ եւ
փրկեցից զնա , հովանի եղիցի
նմա ։ զի ծանեաւ զանուն
իմ։

Կոչեսցէ զառաջինն եւ զվեր-
նայեսցես զնա ։ առ ոսկի
եւ ի վերայ խիժի եւ քարանձի
հարցես զքարի զոսկեայ նմա։

Վասն զի մի՛ երդեսցէ
թշնամի զքեզ , զի մի՛ երդեսցէ
ի՛, ըստուգիւս իւրեանց ընկալ-
ցին զքեզ։

Զքեզ չիւմ ձանապարհս
շրջեսուսուց իւր պատուիրել
հաւատ ի վասն քո , պահել
զքեզ չիւմ ի քո ։

Ի ձեռս կալցին զքեզ , զի մի՛
ատիցես ի քարի զոտն քո։

Ի վերայ ասպի եւ ջրի
անցանիցես զոտն քո ։ առ ոսկի
եւ ի վերայ խիժի եւ քարանձի
հարցես զքարի զոսկեայ նմա։

Վասն զի մի՛ երդեսցէ
թշնամի զքեզ , զի մի՛ երդեսցէ
ի՛, ըստուգիւս իւրեանց ընկալ-
ցին զքեզ։

Զքեզ չիւմ ձանապարհս
շրջեսուսուց իւր պատուիրել
հաւատ ի վասն քո , պահել
զքեզ չիւմ ի քո ։

Ի ձեռս կալցին զքեզ , զի մի՛
ատիցես ի քարի զոտն քո։

Ի՛նդեղ լիցի քո յուսացեալ եւ
փրկեցից զնա , հովանի եղիցի
նմա ։ զի ծանեաւ զանուն
իմ։

Հատուցանէ առիթ՝ եւ ես
ի նմա ։ Ընդ ընտրեալ ընտրեա-
լիցես , եւ ընդ ծռամիտս զանուն
իմ։

Լցուցից եւ ցուցից նմա զփրկու-
թիւն զնա , երկայն աւուրբք
կեցից զնա , եւ երեւցին ամա-
րեկք իմ։

Ի մարդասցէ առիթ՝ եւ ես
ի նմա ։ Ընդ ընտրեալ ընտրեա-
լիցես , եւ ընդ ծռամիտս զանուն
իմ։

Ի՛նդեղ լիցի քո յուսացեալ եւ
փրկեցից զնա , հովանի եղիցի
նմա ։ զի ծանեաւ զանուն
իմ։

Կոչեսցէ զառաջինն եւ զվեր-
նայեսցես զնա ։ առ ոսկի
եւ ի վերայ խիժի եւ քարանձի
հարցես զքարի զոսկեայ նմա։

Վասն զի մի՛ երդեսցէ
թշնամի զքեզ , զի մի՛ երդեսցէ
ի՛, ըստուգիւս իւրեանց ընկալ-
ցին զքեզ։

Զքեզ չիւմ ձանապարհս
շրջեսուսուց իւր պատուիրել
հաւատ ի վասն քո , պահել
զքեզ չիւմ ի քո ։

Ի ձեռս կալցին զքեզ , զի մի՛
ատիցես ի քարի զոտն քո։

Ի՛նդեղ լիցի քո յուսացեալ եւ
փրկեցից զնա , հովանի եղիցի
նմա ։ զի ծանեաւ զանուն
իմ։

Հատուցանէ առիթ՝ եւ ես
ի նմա ։ Ընդ ընտրեալ ընտրեա-
լիցես , եւ ընդ ծռամիտս զանուն
իմ։

Digitized by Google

Նաեւ այն իմ՝ ի թշնամիս
առաքեալն։
Խոտոր եղիցի ուրուանդ մեծագործ
գործեցն զանօրէնութիւն։
Ամբարձ եղիցի ուրուանդ մեծագործ
գործեցն զանօրէնութիւն։ ի՞նչ
ահա թշնամիքդ քո ուրուանդ մեծագործ
գործեցն զանօրէնութիւն։ զի
ահա թշնամիքդ քո եւ

վրա։

ուրուագիրն եղեւն զբօսանեաց Ծո-
վին, եւ ձայնէն չուրց քաղցեալ, և
ի գնացս իւրեանց։ Յարիցեն գիտեմ
իւրեանց • Յարիցեն գիտեմ զնչեցոյս
ու հայեցուածին գիտեմ զի տեղի,
Վերադարձին գիտեմ զի տեղի, և
պատրաստ է տեսութեան գիտեմ
կզգեստին յատկութիւնս գիտեմ երա։
զի տեսանեմ զի ինձ ոչ ծածկի։ * Հա-
ստատամտեալ զգաստութեամբ զի ինձ։ * Հաստատամտեալ
իւրեանց ամենայն գիտութեամբ
ընդ ինձ ի ներքոյ ձեռացս, զձե-
ռացս ասեն զերկրէքին, ընդ ինձ
ի ներքոյ ձեռացս։ Ո՛վ
Թագաւորութեան վայրկ
ենից ։ Ո՛վ
գովեալ Յաւիտեան։ Ո՛վ
յաւիտենից ապաւէն ընտրեալ-
եալ հաստատութեամբ երկնից։ Ո՛վ
գովեալ Յաւիտեան։

Ո՛վ Թագաւորութեան վայրկենից ։ Ո՛վ
գովեալ Յաւիտեան։ Ո՛վ
յաւիտենից ապաւէն ընտրեալ

Ա՛ղջիկ դու ինձ ասա, ուր է քո հայրենիքը, ուր է քո տունը, որ ես գամ քեզ տանեմ։

Հայրենիքս ես ասում եմ ի Սիոն, զի ինձ ծնողքս ի Սիոն են, և ես ի Սիոն եմ ծնեալ, և ոչ ի վիճս ասում ես, և ոչ ի Հայաստան։

Ա՛ղջիկ դու ինձ ասա, ուր է քո հայրենիքը, ուր է քո տունը, որ ես գամ քեզ տանեմ։

Հայրենիքս ես ասում եմ ի Սիոն, զի ինձ ծնողքս ի Սիոն են, և ես ի Սիոն եմ ծնեալ, և ոչ ի վիճս ասում ես, և ոչ ի Հայաստան։

Ամանչելի ես դու տէր, զի ինձ ես ծնեալ, և ինձ ես սնուցեալ, և ինձ ես մեծացուցեալ։

Ամանչելի ես դու տէր, զի ինձ ես ծնեալ, և ինձ ես սնուցեալ, և ինձ ես մեծացուցեալ։

Ա՛ղջիկ դու ինձ ասա, ուր է քո հայրենիքը, ուր է քո տունը, որ ես գամ քեզ տանեմ։

Հայրենիքս ես ասում եմ ի Սիոն, զի ինձ ծնողքս ի Սիոն են, և ես ի Սիոն եմ ծնեալ, և ոչ ի վիճս ասում ես, և ոչ ի Հայաստան։

Ամանչելի ես դու տէր, զի ինձ ես ծնեալ, և ինձ ես սնուցեալ, և ինձ ես մեծացուցեալ։

Ա՛ղջիկ դու ինձ ասա, ուր է քո հայրենիքը, ուր է քո տունը, որ ես գամ քեզ տանեմ։

Հայրենիքս ես ասում եմ ի Սիոն, զի ինձ ծնողքս ի Սիոն են, և ես ի Սիոն եմ ծնեալ, և ոչ ի վիճս ասում ես, և ոչ ի Հայաստան։

Ամանչելի ես դու տէր, զի ինձ ես ծնեալ, և ինձ ես սնուցեալ, և ինձ ես մեծացուցեալ։

Digitized by Google

Ա՛ստ զտեղում ցատուց սրտի
բիւղ՝ մխիթարուհի քոյրն լուսոյ
առնէր զանձն իմոյ։

Ես ոչ ունիմ ինձ ոչ ծնողս եւ ոչ
հարազատ, ոչ ազգական եւ ոչ
մերձաւոր, ոչ ընկեր եւ ոչ
բարեկամ, ոչ ծանօթ եւ ոչ
օտար, ոչ տէր եւ ոչ ծառայ,
ոչ հարուստ եւ ոչ աղքատ,
ոչ ուսեալ եւ ոչ տգէտ, ոչ
ազատ եւ ոչ գերի, ոչ
առողջ եւ ոչ հիւանդ, ոչ
ուրախ եւ ոչ տրտում, ոչ
ծեր եւ ոչ պատանի, ոչ
մանուկ եւ ոչ տղայ, ոչ
կին եւ ոչ արու, ոչ
մարդ եւ ոչ անասուն, ոչ
ոք եւ ոչ ինչ։ Ես ոչ
ունիմ ինձ ոչ ծնողս եւ ոչ
հարազատ, ոչ ազգական եւ ոչ
մերձաւոր, ոչ ընկեր եւ ոչ
բարեկամ, ոչ ծանօթ եւ ոչ
օտար, ոչ տէր եւ ոչ ծառայ,
ոչ հարուստ եւ ոչ աղքատ,
ոչ ուսեալ եւ ոչ տգէտ, ոչ
ազատ եւ ոչ գերի, ոչ
առողջ եւ ոչ հիւանդ, ոչ
ուրախ եւ ոչ տրտում, ոչ
ծեր եւ ոչ պատանի, ոչ
մանուկ եւ ոչ տղայ, ոչ
կին եւ ոչ արու, ոչ
մարդ եւ ոչ անասուն, ոչ
ոք եւ ոչ ինչ։

Ա՛ստ զտեղում ցատուց սրտի
բիւղ՝ մխիթարուհի քոյրն լուսոյ
առնէր զանձն իմոյ։

Ես ոչ ունիմ ինձ ոչ ծնողս եւ ոչ
հարազատ, ոչ ազգական եւ ոչ
մերձաւոր, ոչ ընկեր եւ ոչ
բարեկամ, ոչ ծանօթ եւ ոչ
օտար, ոչ տէր եւ ոչ ծառայ,
ոչ հարուստ եւ ոչ աղքատ,
ոչ ուսեալ եւ ոչ տգէտ, ոչ
ազատ եւ ոչ գերի, ոչ
առողջ եւ ոչ հիւանդ, ոչ
ուրախ եւ ոչ տրտում, ոչ
ծեր եւ ոչ պատանի, ոչ
մանուկ եւ ոչ տղայ, ոչ
կին եւ ոչ արու, ոչ
մարդ եւ ոչ անասուն, ոչ
ոք եւ ոչ ինչ։

Digitized by Google

Ա՛կ ինչ է երկիր ապաշխարութիւն նման,
սաղարթազարդ։
Ա՛յո, եւ զգայարանք չեն նորա
զիա՞ւ եւ ծիւղ՝ եւ նման ուրուագիծք
կերպասից նոր են։
Ա՛յլ, Հեռա՛ւ նորա են ամ ամիս-
ղեղք երկրի, քաղաքացիք
երկրին նոր են։
Ա՛յլ ամէն ինչ ե՛ս, տեր Թագա-
ւոր մեծ՝ ի վերոյ ամենայնի
երկրի։
Ա՛յդ մեծ ե՛ս, տեր Թագաւոր
մեծ՝ ի վերոյ ամենայնի
նոա։
Ա՛կնկարք մեռելոց ունիմք ի մեր,
պատկերացուածք ոտ մեծ
վերակիր մեր։
Ա՛կնկարք ցնծասցուք ի մեր,
պատկերացուածք ոտ մեծ
վերակիր մեր։

Ա՛ՀԱՒ

Ա՛ՀՈՒՆԻ գովեսք տալով։

Ա՛ստո՛ւած ողորմեա՛ մեզ, ըստ մեծի
ողորմութեան քոյոյ, եւ ըստ
բազմութեան ողորմութեանց քոց
ջնջեա՛ զանաւրէնութիւնս մեր։
Լո՛ւա՛ զմեզ ամենայն անաւրէնութենէ
մերմէ, եւ ի մեղացն մերոց
սրբեա՛ զմեզ։
Զի զանաւրէնութիւնս մեր ե՛ս
ճանաչեմ, եւ մեղք մեր առ
իս են յամենայն ժամ։
Քեզ միայնոյ մեղա՛յ, եւ զչարն առա՛ր
առաջի քո, զի արդարասցիս
ի բանի քում, եւ յաղթեսցես
դատելով քում։
Ա՛յլ ահա՛ յանաւրէնութեանց ծնա՛ար
զիս մայր իմ, եւ յարգանդի
մերոյ սնա՛ւ զիս։
Ա՛յլ ահա՛ ճշմարտութիւն սիրեցեր
դու, եւ զանծանօթս եւ զգաղտնիս
իմաստութեան քոյոյ յայտնեցեր
ինձ։
Ա՛ղով զիս քով զմորմանէ իմմէ,
եւ սրբեցայց, լուա՛ զիս, եւ
սպիտակագունեցայց քան զձիւն։
Ա՛ստուածա՛յնացո զիս ուրախու-
թեամբ եւ զուարճութեամբ,
եւ ցնծասցեն ոսկերք խոնարհեալք։
Ա՛ռ զերեսաց քոց զմեղս մեր, եւ
զամենայն զանաւրէնութիւնս
մեր ջնջեա՛։
Ա՛ղբիւր կենդանի ես դու, եւ
լուսով քով տեսցուք զլոյս
ճշմարիտ։
Ա՛ռ զիս ի մէջ ուղղութեանց քոց,
եւ ուսուսցես զիս զարդարութիւնս
քո։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ժողովրդեանդ քոյոց, որ
սիրեն զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ընտրելոցդ քոց, որ
ակնկալեն ի քեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ժառանգաւորացդ քոց, որ
ժառանգեն զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
հաւատարմացդ քեզ, որ
թագաւորեն ընդ քեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
հրեշտակաց քոց, որ
ծառայեն քեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
սրբոց քոց, որ
փառաւորեն զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ամենայն զօրութեանց քոց,
որ երգեն զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ամենայն արարածոց քոց,
որ գոհանան քեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ամենայն ստեղծուածոց քոց,
որ պատուեն զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ամենայն ազգաց քոց,
որ երկիր զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ամենայն ցեղից քոց,
որ երկիր զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ամենայն ազգաց քոց,
որ երկիր զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ամենայն ցեղից քոց,
որ երկիր զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ամենայն ազգաց քոց,
որ երկիր զքեզ։
Ա՛ղաչեմ զքեզ, ա՛ռ զիս ի մէջ
ամենայն ցեղից քոց,
որ երկիր զքեզ։

Digitized by Google

թա՝

թիշամբնը, հեր ձեմահաքլարտա
Ա՛յգ-Հաւին միւռեթիւրե անընե իհ
մեք ժամե խրե։

Ընը կեանտեն կիւնը հեաքնե վեդրին
Հաւին անընե խոհնին, անընե իհ Հոտ-
Ա՛ երգ հաւին րատպիկի վեր վերհ
մեթհ իւլ, մեթհ Հաւին րատպ
պիւրի ի՛յ ձիւամբե եզեր։

Ա՛ երգ հաւին րատպիկի եզեն
Ա՛ պալա Վաւելին։ Ռ պիւան իե տա-

ըրատաթլողնա։

Կելիհ եզիկն էթախ զաղեպե
Ա՛, լիձե եզիկն էթախ զաղեպե
երանըմբշ տրդլար, վեր պէնիմ եօ
լարդմբ թանըմատրար։

Ա՛ ու միւռեթ իւե զահմեթ չէքախ,
վեր աեախ՝ ապրմ գալդէրնե իւե
ախէրիմե կեօղախէրը գըրթ եղե։
Ա՛ ու միւռեթ իւե զահմեթ չէքախ,
ախէրը, թեփեթիշ էթախէրը, վե
անաե ապեալարընդզ պէնի տէնէ-
պէնիմ կիւնիւնտէրի կիսպ, զե
պէնիմ կիւնիւնտէրի կիսպ։ * չեօղ իչինտե թեզգրիե-
Ա՛ ու միւռեթ իւե զահմեթ չէքախ,
ղէթմէչիմ ամընդզ մահալինտէրի
պու կիւնե էկէր իչիախրսէնիզ ա-
նընե սեսինի, եուրէյինիզե փեք-
գէօնլարընդզ։

Ա՛ երգ հաւին րատպիկի վեր վերհ
շէլիմ վեր ազլայալըմ այիզե եւրու-
ատան րատպինին հուզուրունատ։ ()
ակնախ ախը այիզիմ րատպե
ձէմահաթ, վեր անընե օթլաղընդ
գօյունլարընդզ։

Ա՛ երգ հաւին րատպիկի վեր վերհ
պու կիւնե էկէր իչիախրսէնիզ ա-
նընե սեսինի, եուրէյինիզե փեք-
գէօնլարընդզ։

Ա՛ երգ հաւին րատպիկի եզեն
Ա՛ պալա Վաւելին։ Ռ պիւան իե տա-

ըրատաթլողնա։

Կելիհ եզիկն էթախ զաղեպե
Ա՛, լիձե եզիկն էթախ զաղեպե
երանըմբշ տրդլար, վեր պէնիմ եօ
լարդմբ թանըմատրար։

Ա՛ ու միւռեթ իւե զահմեթ չէքախ,
վեր աեախ՝ ապրմ գալդէրնե իւե
ախէրիմե կեօղախէրը գըրթ եղե։
Ա՛ ու միւռեթ իւե զահմեթ չէքախ,
ախէրը, թեփեթիշ էթախէրը, վե
անաե ապեալարընդզ պէնի տէնէ-
պէնիմ կիւնիւնտէրի կիսպ, զե
պէնիմ կիւնիւնտէրի կիսպ։ * չեօղ իչինտե թեզգրիե-
Ա՛ ու միւռեթ իւե զահմեթ չէքախ,
ղէթմէչիմ ամընդզ մահալինտէրի
պու կիւնե էկէր իչիախրսէնիզ ա-
նընե սեսինի, եուրէյինիզե փեք-
գէօնլարընդզ։

Ա՛ երգ հաւին րատպիկի վեր վերհ
շէլիմ վեր ազլայալըմ այիզե եւրու-
ատան րատպինին հուզուրունատ։ ()
ակնախ ախը այիզիմ րատպե
ձէմահաթ, վեր անընե օթլաղընդ
գօյունլարընդզ։

Ա՛ երգ հաւին րատպիկի վեր վերհ
պատմեցիք ի՛ հեթանոս
զիտատա նորա , յաւիտեանայն
հուրքի նորա ։

( ) րհնեցիք զանձր յօրհ-
նութի նորա , օրհնեցիք
զամբ աշխարհիս ։

Ա՛ երգ հաւին րատպիկի եզեն
Ա՛ պալա Վաւելին։ Ռ ջինան իե տա-

չէ պաշտոն չինեցաւ ։

անկցուք և լացցուք առաջի
Տեառն արարչին մերոյ ։

Ա՛ լաս ինչն է ասէր Աճ մեր ։
մեք ժողովուրդք Հեռւին
նորա , և խաշն արօտի
նորա ։

Ա՛ յաւր եթէ Ձայնի նը լսի-
ցէք , մի՛ խստացուցանէք
զսիրտս Ձեր որպէս ի դառ-
նութեն ։ * յառաջին փորձ-
Ձութեան յանապատին ուր
փորձեցին զիս հարքն Ձեր ,
քննեցին զիս և տեսին զգործ
Ծրս իմ զքառասուն ամ ։

Ա՛ անտցայ ընդ ազգին ընդ-
այնմիկ և ասացի , միշտ մոլո
րեալ են սրտիւք և նոքա ոչ
Ծանեան զՃանապարհս իմ ։
Ասրի երդուայ ի բարկութեն
իմում , թէ մտցեն ի հան-
գիստ իմ ։

Digitized by Google

Տիեզ-
երին շրջահայեցները կեօրմէ՛ն ։
Ա՛յլ զի մեզ օրմանըն հէն ու պղծ-
ութիւն (փուճ փիւրեօթ միլլէթլէր)
շաղ ալաչափ լար պապիկնին հու-
լար ։

Ո՛հ դու լսարձրեալ ես ի
իրաւանց քոց տէր։

Ընկերակացքն նման ամ հր
ւնշաւակք նր, զի լուաւ և
ուրախ եղև սիօն. և ցնծա
ցին գաւառք յուդայ վասն
դատաստանաց քոց տէր։

Պատմեցարուք զաշտն որ երկիր-
պագանեն կուռք, և զքո տարր
ծին ի դստրեսն իւրեանց։

Ընկերակացքն նման ամ հր
ւնշաւակք նր, զի լուաւ և
ուրախ եղև սիօն. և ցնծա
ցին գաւառք յուդայ վասն
դատաստանաց քոց տէր։

Պատմեցարուք զաշտն որ երկիր-
պագանեն կուռք, և զքո տարր
ծին ի դստրեսն իւրեանց։

Պատմեցարուք զաշտն որ երկիր-
պագանեն կուռք, և զքո տարր
ծին ի դստրեսն իւրեանց։

Ընկերակացքն նման ամ հր
ւնշաւակք նր, զի լուաւ և
ուրախ եղև սիօն. և ցնծա
ցին գաւառք յուդայ վասն
դատաստանաց քոց տէր։

Ո՛հ դու լսարձրեալ ես ի
իրաւանց քոց տէր։

Ո՛հ դու լսարձրեալ ես ի
իրաւանց քոց տէր։

Ընկերակացքն նման ամ հր
ւնշաւակք նր, զի լուաւ և
ուրախ եղև սիօն. և ցնծա
ցին գաւառք յուդայ վասն
դատաստանաց քոց տէր։

Պատմեցարուք զաշտն որ երկիր-
պագանեն կուռք, և զքո տարր
ծին ի դստրեսն իւրեանց։

Ընկերակացքն նման ամ հր
ւնշաւակք նր, զի լուաւ և
ուրախ եղև սիօն. և ցնծա
ցին գաւառք յուդայ վասն
դատաստանաց քոց տէր։

Ո՛հ դու լսարձրեալ ես ի
իրաւանց քոց տէր։

Ո՛հ դու լսարձրեալ ես ի
իրաւանց քոց տէր։

Ընկերակացքն նման ամ հր
ւնշաւակք նր, զի լուաւ և
ուրախ եղև սիօն. և ցնծա
ցին գաւառք յուդայ վասն
դատաստանաց քոց տէր։

Պատմեցարուք զաշտն որ երկիր-
պագանեն կուռք, և զքո տարր
ծին ի դստրեսն իւրեանց։

Ընկերակացքն նման ամ հր
ւնշաւակք նր, զի լուաւ և
ուրախ եղև սիօն. և ցնծա
ցին գաւառք յուդայ վասն
դատաստանաց քոց տէր։

Ո՛հ դու լսարձրեալ ես ի
իրաւանց քոց տէր։

Digitized by Google

թեամբ իւրով , առնեսցուն իւրով ազգ ազգս ի ծառայութիւն ։ * ազգիւ-
ազգ եղեն , մեծի հաւնն շուրջ օրուն՝ վն հրամանաւ թագաւորին իւրոյ Ճիւղին եղբօրն իւրոյ Ճիւղին եղբօրն իւրոյ Ճիւղին եղբօրն իւրոյ , ղայկի
իւրոյ Ճիւղին եղբօրն իւրոյ Ճիւղին եղբօրն իւրոյ Ճիւղին եղբօրն իւրոյ ։

Ալանոյ դասին ելոյհէ ։

Ա՛ղ՛

Ա՛ղ՛ երթայ լսապոիյի երկիր մեծի հնդի , զերս մեծաշխատութեամբ զաթոռ էլլեսի ։
Կենաքինին սաղ հղի վն ազիզ գօրաց գունդ թագաւորացն անդր ։
Լսապոի կեօսաէրսի խելասնդր , մեծ ազգ էր ամ սասաէրթինի ։
Ա՛ղ՛երհամեցի իւր խաթղսա կնքիսի յակօգուս , վն սահմանիւքն իւր իւրայելինն խանդսինի . վն երկրին Ճիւղին նիհայելթիլերի տուր հրամանեցն խելասնդր կեօրսիուլերս ։ Ա՛ղ՛ թիւրքաստէն իգրայ հասին ասգար կենտի ազիզ ասգարին վնճուսինի . կիւնաճգեաթրդն հղին տէն գունդ թագաւորդ անդրդի ։ Ա՛ղ՛ ամիր քիմնկերթ նուր ասղտու , ասղտու իւրկնի օրանդատա ֆէ-
ռահդզ կելսի ։
Ա՛ղ՛ յ ասիլեր սէվինին լսապոիյ , անդր ազիզիյինի անասդղնդղտա շնուգդ էսին ։

Ալանոյ դասինն ելոյհէ ։

Ա՛ղ՛

Ա՛ղ՛ երթայ լսապոիյի երկիր մեծի հնդի , զերս մեծաշխատութեամբ զաթոռ էլլեսի ։
Կենաքինին սաղ հղի վն ազիզ գօրաց գունդ թագաւորացն անդր ։
Լսապոի կեօսաէրսի խելասնդր , մեծ ազգ էր ամ սասաէրթինի ։
Ա՛ղ՛երհամեցի իւր խաթղսա կնքիսի յակօգուս , վն սահմանիւքն իւր իւրայելինն խանդսինի . վն երկրին Ճիւղին նիհայելթիլերի տուր հրամանեցն խելասնդր կեօրսիուլերս ։ Ա՛ղ՛ թիւրքաստէն իգրայ հասին ասգար կենտի ազիզ ասգարին վնճուսինի . կիւնաճգեաթրդն հղին տէն գունդ թագաւորդ անդրդի ։ Ա՛ղ՛ ամիր քիմնկերթ նուր ասղտու , ասղտու իւրկնի օրանդատա ֆէ-
ռահդզ կելսի ։
Ա՛ղ՛ յ ասիլեր սէվինին լսապոիյ , անդր ազիզիյինի անասդղնդղտա շնուգդ էսին ։

Ալանոյ դասին օչհնել

Ամենայն ազգք եկայք, ծափս հարէք
Աստուծոյ ձայնիւ ցնծութեան։
Զի Տէրն բարձրեալ է սքանչելի,
Թագաւոր մեծ ամենայն երկրի։
Հնազանդեցոյց զազգս մեզ,
Եւ զհեթանոսս ոտից տակ մերոց։
Ընտրեաց զմեզ զժառանգութիւն իւր,
Զգեղեցկութիւն Յակոբայ զոր սիրեաց։
Ելանէ Աստուած ի հրճուանս,
Եւ Տէր ի ձայն փողոյ։
Ազատեցէք զՍաղմոս Աստուծոյ մերոյ,
Ազատեցէք զՍաղմոս թագաւորին մերոյ։
Զի թագաւոր է ամենայն երկրի Աստուած,
Ազատեցէք զՍաղմոս։
Թագաւորեաց Աստուած ի հեթանոսս,
Աստուած նստի ի սուրբ աթոռի իւրում։
Իշխանք ազգաց ժողովեցան
Ընդ ազգս Աստուծոյ Աբրահամու։
Զի Աստուծոյ են հզօրք երկրի,
Եւ նա բարձրացաւ յոյժ։

Սալմոս Դաւթի։ Ղ՟Թ՟

Տէր թագաւորեաց, զարդ հագաւ,
Հագաւ Տէր զզօրութիւն իւր, եւ զգեցաւ։
Եւ հաստատեաց զերկիր որ ոչ շարժեսցի յաւիտեան։
Պատրաստեալ է աթոռ քո յառաջ ժամանակաց,
Եւ դու յաւիտենից ես։
Բարձրացին գետք, Տէր,
Բարձրացին գետք ձայն իւրեանց,
Բարձրացուցին գետք զալիս իւրեանց
Յերեսաց ձայնից ջուրց բազմաց։
Զարհուրելի են ալեացք ծովու,
Զարհուրելի է Տէր ի բարձունս։
Վկայութիւնք քո հաստատեցան յոյժ,
Զսրբութիւն քո վայելէ, Տէր,
Յերկայնութիւն աւուրց։

Սալմոս Դաւթի։ Ղ՟Ժ՟

Աստուած վրիժառուի է Տէր,
Աստուած վրիժառուի է արդարութեամբ։
Վերասցի որ դատի երկիր,
Հատո՛ւց հպարտաց զհատուցումն։
Մինչեւ ե՞րբ մեղաւորք, Տէր,
Մինչեւ ե՞րբ մեղաւորք պարծեսցին։
Խօսեսցին եւ խրատեսցին զանիրաւութիւն,
Խօսեսցին զամենայն գործս անօրինութեան։
Զժողովուրդս քո, Տէր, խոնարհեցուցին,
Եւ զժառանգութիւն քո նեղեցին։
Զրկի եւ զպանդուխտ սպանին,
Եւ զորբս մեռուցին։
Եւ ասացին, ոչ տեսանէ Տէր,
Եւ ոչ իմանայ Աստուած Յակոբայ։
Իմացարո՛ւք, որ անմտանայք ի մէջ ժողովրդեան,
Եւ յիմարք երբեմն իմասջիք։
Որ տնկեաց զականջս, ոչ լսէ՞,
Եւ որ ստեղծ զաչս, ոչ տեսանէ՞։
Որ խրատէ զազգս, ոչ յանդիմանէ՞,
Որ ուսուցանէ զմարդ գիտութիւն։
Տէր գիտէ զխորհուրդս մարդկան,
Զի սուտ են։
Երանի՛ մարդոյ զոր դու խրատեսցես, Տէր,
Եւ յօրինացդ քում ուսուցանես նմա,
Զի հանգուցանիցես նմա յաւուրս չարութեան։
Մինչեւ որ փորեսցի մեղաւորին տեղի։
Զի ոչ թողու Տէր զժողովուրդ իւր,
Եւ զժառանգութիւն իւր ոչ ապականէ։
Մինչեւ յաղթութիւն դարձցի դատաստան,
Եւ հետեւեսցին նմա ամենայն սրտիւ ուղիղք։
Ո՞վ յառնիցէ ինձ ընդդէմ չարագործաց,
Եւ ո՞վ կացցէ ինձ ընդդէմ գործողաց զանիրաւութիւն։
Եթէ ոչ Տէր օգնական եղեւ ինձ,
Մերձ էր յաղագս սակաւուց անկանել անձին իմում։
Եթէ ասացի, սասանեցաւ ոտն իմ,
Ողորմութիւն քո, Տէր, նախանձէր զիս։
Ըստ բազմութեան ցաւոց իմոց ի սրտի իմում,
Մխիթարութիւնք քո ուրախացուցանեն զանձն իմ։
Եթէ ոչ Տէր օգնական եղեւ ինձ,
Մերձ էր յաղագս սակաւուց անկանել անձին իմում։
Եթէ ասացի, սասանեցաւ ոտն իմ,
Ողորմութիւն քո, Տէր, նախանձէր զիս։
Ըստ բազմութեան ցաւոց իմոց ի սրտի իմում,
Մխիթարութիւնք քո ուրախացուցանեն զանձն իմ։

Digitized by Google

Ալ սրտառ գլուխ և ուշ մարք
Ի մէջ մարք ալծ մարք :

Ամէնայն ինամոյ ընդունելի
Ի ձեռն Աստուծոյ

Աղօթք

Ո՛վ Տէր Յիսուս Քրիստոս, որ ասացեր առ
քո սուրբ առաքեալսն եւ աշակերտսն քո՝ թէ
Խաղաղութիւն թողում ձեզ, խաղաղութիւն
իմ տամ ձեզ, մի՛ նայեր մեղս մեր, այլ հա-
ւատս սրբոյ եկեղեցւոյ քոյ, եւ շնորհեա նմա
համբերութիւն եւ միաբանութիւն ըստ կամաց
քոց, որ ապրիս եւ տիրես յաշխարհս յաշխարհի
եւ ի յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Աղօթք տասներորդ։

Ո՛վ Տէր ամենակալ, որ ամենայն ինչ ստեղծեր
եւ զամենայն ինչ կարգեր ի կամս քո, եւ ոչ
ոք կայ որ կարող լինի ընդդիմանալ կամաց քոց,
զի ամենայն ինչ կամիս՝ առնես, եւ ամենայն
ինչ կամիս՝ կատարի. ընկալ զաղաչանս մեր
եւ զխնդրուածս սրտից մերոց, զոր մատուցա-
նեմք առաջի քո վասն ամենայն մարդկան, եւ
մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մեղաւորաց,
այլ ողորմեա՛ մեզ ըստ մեծի ողորմութեան քո,
եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ներեա
մեղս մեր, զի դու ես Աստուած ողորմութեան
եւ գթութեան, եւ քեզ փառս յարգանս եւ երկիր-
պագութիւն մատուցանեմք հանապազ, հիմա եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Աղօթք տասնմեկերորդ։

Ո՛վ Տէր ամենակալ, որ ամենայն ինչ ստեղծեր
եւ զամենայն ինչ կարգեր ի կամս քո, եւ ոչ
ոք կայ որ կարող լինի ընդդիմանալ կամաց քոց,
զի ամենայն ինչ կամիս՝ առնես, եւ ամենայն
ինչ կամիս՝ կատարի. ընկալ զաղաչանս մեր
եւ զխնդրուածս սրտից մերոց, զոր մատուցա-
նեմք առաջի քո վասն ամենայն մարդկան, եւ
մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մեղաւորաց,
այլ ողորմեա՛ մեզ ըստ մեծի ողորմութեան քո,
եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ներեա
մեղս մեր, զի դու ես Աստուած ողորմութեան
եւ գթութեան, եւ քեզ փառս յարգանս եւ երկիր-
պագութիւն մատուցանեմք հանապազ, հիմա եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Աղօթք տասներկուերորդ։

Ո՛վ Տէր ամենակալ, որ ամենայն ինչ ստեղծեր
եւ զամենայն ինչ կարգեր ի կամս քո, եւ ոչ
ոք կայ որ կարող լինի ընդդիմանալ կամաց քոց,
զի ամենայն ինչ կամիս՝ առնես, եւ ամենայն
ինչ կամիս՝ կատարի. ընկալ զաղաչանս մեր
եւ զխնդրուածս սրտից մերոց, զոր մատուցա-
նեմք առաջի քո վասն ամենայն մարդկան, եւ
մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի մեղաւորաց,
այլ ողորմեա՛ մեզ ըստ մեծի ողորմութեան քո,
եւ ըստ բազմութեան գթութեանց քոց ներեա
մեղս մեր, զի դու ես Աստուած ողորմութեան
եւ գթութեան, եւ քեզ փառս յարգանս եւ երկիր-
պագութիւն մատուցանեմք հանապազ, հիմա եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Digitized by Google

Ա՛հ քեզ իմ ի՛ հաւատացեալս երկրի , զի նատցին ընդ
քեզ ։

Ալ գնայր ի ձմեռատարփ ամ-
բիծ , նա պաշտեր զնա ։

Ա՛չ քեզ ակն ի մէջ տան լսոյ
ոյ առնէր զամբարտաւա-
նութիւն . որ խօսէր զանօրէ-
նութիւն չէր յաջողեալ նմա
առաջի աչաց իմոյ ։

Ընդ առաւօտս սպանանէի
զամենայն մեղաւորս երկրի .
առատակեցից ի քաղաքէ տեն
զամենայն որ գործեն զա-
նօրէնութիւն ։

Ես տեր լուր աղօթից իմոց
աղաղակ իմ առ քեզ
հասցէ , մի՛ դարձուցաներ
զերեսս քո ինձանէ ։

Յաւուր նեղութեան իմոյ խո-
նարհեցո առ ինձ զականջն քո .
յաւուրս առաւել կարդամ առ
քեզ վաղվաղակի լուր ինձ ։
Ապաւեցան որպէս ծուխ
առաւելք իմ , և ոսկերք իմ որպ
խոտ չորացան ։

Ծառայ ես որպէ խոտ և ցա-
մաքեաց սիրտ իմ , մոռացայ
ուտել հնձոյ իմ ի ձայնէ
հեծութեան իմոյ ։

Նմանեցայ հաւազելիմ եղերին ամայեաց քնշի-
լելիներուն խոտ , զի պիղծիմ լինել պէ-
տութեան օթեւանաւորաց ։

Վ՛իմ քի վազ եօթն կիսեր խոտ ,
ծ պատառ խըզմիթ էտեր խոտ ։

Ապաւորդեաց էտեն՝ էվիմոնէ
սաքին օլմազ խոտ . նաւսեաստեղ
լուզ սեօղէկէն՝ կէօղէրիմին էօ-
նիւնտէ լուսխէթ պէրլմամըշ
խոտ ։

Ապատհլատաս գաթէ էտեր խոտիմ
եղերին հեփ կիւնահպեաղլարընը ,
քի ձիւմլէ նամուսաստեղուզ իշ
լեյկէնլերին վիճաւորինի լսպատիինին
չէ հիլրինտէն գալըրսայըմ ։

Ա՛տպաղը պատաը . նէ ղէյսան պէղէր
խոտ՝ պէլէնլէրինէ էտցըն լսպատինին
էօնէ՛նէ ։ Ա՛չ

Լաւ լսպատի՝ նիսազըմը իշիմ ,
Փիլեատոմ կէլսին սանա , իւ
զիւնիւ պէնտէն չէվիրմէ ։

Տաւլուգ կիւնիւմտէ գուլաղընը
պանտա մէլիլէնտի՛ր . հէր հանկը
կիւն սանա չաղըրըտամ՝ պանտա
թէզ իշիմ ։

Կիւնլերիմ թիւթիւն կիսպի թիւ-
քէնտի , վէ կէմիքլերիմ չալը կի-
պի գուտուտաստ ։

Օ՛ թէ կիսպի վուտուտլատամ վէ
հուտիւիմ գուտուտաստ , ասմա՛ն
պաղըրմասան ունուԹատամ հգ-
մէ

Ա ինձ տէր զսիօն , և թագաւորք երկրի ի փառաց քոց ։

Եւ շինեսցէ տէր զսիօն , և տեսցի ի փառս իւր ։ Եւ դարձցի յաղօթս խոնարհեալոցն , և ոչ անարհեսցէ զաղօթս նոցա ։ Գրեսցին սոքա յայլ ազգս , և ժողովուրդք որ արարցին զտէր օրհնեսցեն ։ Զի հայեցաւ յբարձրութենէ սրբութեան իւրոյ , տէր յերկինս ի երկիր ետես ։ Լսել զհառաչանս կապելոցն , արձակել զորդիսն մահուան ։ Զի պատմեսցեն յանուն տեառն զսիօն , և զգովութիւն նորա յԵրուսաղէմ ։ Ի ժողովելն զազգս միանգամ , և զթագաւորսն ծառայել տեառն ։

Ետ ճանապարհ զուժոյ իմոյ ի վաղնջուց , ետ ձայն որոտման իւրոյ ձայն զօրութեան ։ Ետ մեծութիւն տեառն Աստուծոյ մերոյ , և զգեստ նորա զփառս ։ Ասացեալ առ նա , թէ զօրութիւն քո և գիտութիւն քո , և զգեստք որ զգեցան զքեզ ։ Ի ժամանակի ի վերայ սիոնի , ժամանակ գթալոյ նմա հասեալ է ժամ ։ Զի յաւրացեալ գթասցին ծառայք քո զքարինս նորա , և զհողս նորա ողորմեսցին ։ Եւ երկնչեսցին ազգք զանուանէ տեառն , և ամենայն թագաւորք երկրի զփառացդ քոց ։

Զի շինեսցէ տէր զսիօն , և տեսցի ի փառս իւր ։ Դարձցի յաղօթս խոնարհելոցն , և ոչ անարհեսցէ զաղօթս նոցա ։ Գրեսցին սոքա յայլ ազգս , և ժողովուրդք որ արարցին զտէր օրհնեսցեն ։ Զի հայեցաւ յբարձրութենէ սրբութեան իւրոյ , տէր յերկինս ի երկիր ետես ։ Լսել զհառաչանս կապելոցն , արձակել զորդիսն մահուան ։ Զի պատմեսցեն յանուն տեառն զսիօն , և զգովութիւն նորա յԵրուսաղէմ ։ Ի ժողովելն զազգս միանգամ , և զթագաւորսն ծառայել տեառն ։

Ետ ճանապարհ զուժոյ իմոյ ի վաղնջուց , ետ ձայն որոտման իւրոյ ձայն զօրութեան ։ Ետ մեծութիւն տեառն Աստուծոյ մերոյ , և զգեստ նորա զփառս ։ Ասացեալ առ նա , թէ զօրութիւն քո և գիտութիւն քո , և զգեստք որ զգեցան զքեզ ։ Ի ժամանակի ի վերայ սիոնի , ժամանակ գթալոյ նմա հասեալ է ժամ ։ Զի յաւրացեալ գթասցին ծառայք քո զքարինս նորա , և զհողս նորա ողորմեսցին ։ Եւ երկնչեսցին ազգք զանուանէ տեառն , և ամենայն թագաւորք երկրի զփառացդ քոց ։

Զի շինեսցէ տէր զսիօն , և տեսցի ի փառս իւր ։ Դարձցի յաղօթս խոնարհելոցն , և ոչ անարհեսցէ զաղօթս նոցա ։ Գրեսցին սոքա յայլ ազգս , և ժողովուրդք որ արարցին զտէր օրհնեսցեն ։ Զի հայեցաւ յբարձրութենէ սրբութեան իւրոյ , տէր յերկինս ի երկիր ետես ։ Լսել զհառաչանս կապելոցն , արձակել զորդիսն մահուան ։ Զի պատմեսցեն յանուն տեառն զսիօն , և զգովութիւն նորա յԵրուսաղէմ ։ Ի ժողովելն զազգս միանգամ , և զթագաւորսն ծառայել տեառն ։

Ետ ճանապարհ զուժոյ իմոյ ի վաղնջուց , ետ ձայն որոտման իւրոյ ձայն զօրութեան ։ Ետ մեծութիւն տեառն Աստուծոյ մերոյ , և զգեստ նորա զփառս ։ Ասացեալ առ նա , թէ զօրութիւն քո և գիտութիւն քո , և զգեստք որ զգեցան զքեզ ։ Ի ժամանակի ի վերայ սիոնի , ժամանակ գթալոյ նմա հասեալ է ժամ ։ Զի յաւրացեալ գթասցին ծառայք քո զքարինս նորա , և զհողս նորա ողորմեսցին ։ Եւ երկնչեսցին ազգք զանուանէ տեառն , և ամենայն թագաւորք երկրի զփառացդ քոց ։

Զի շինեսցէ տէր զսիօն , և տեսցի ի փառս իւր ։ Դարձցի յաղօթս խոնարհելոցն , և ոչ անարհեսցէ զաղօթս նոցա ։ Գրեսցին սոքա յայլ ազգս , և ժողովուրդք որ արարցին զտէր օրհնեսցեն ։ Զի հայեցաւ յբարձրութենէ սրբութեան իւրոյ , տէր յերկինս ի երկիր ետես ։ Լսել զհառաչանս կապելոցն , արձակել զորդիսն մահուան ։ Զի պատմեսցեն յանուն տեառն զսիօն , և զգովութիւն նորա յԵրուսաղէմ ։ Ի ժողովելն զազգս միանգամ , և զթագաւորսն ծառայել տեառն ։

Ետ ճանապարհ զուժոյ իմոյ ի վաղնջուց , ետ ձայն որոտման իւրոյ ձայն զօրութեան ։ Ետ մեծութիւն տեառն Աստուծոյ մերոյ , և զգեստ նորա զփառս ։ Ասացեալ առ նա , թէ զօրութիւն քո և գիտութիւն քո , և զգեստք որ զգեցան զքեզ ։ Ի ժամանակի ի վերայ սիոնի , ժամանակ գթալոյ նմա հասեալ է ժամ ։ Զի յաւրացեալ գթասցին ծառայք քո զքարինս նորա , և զհողս նորա ողորմեսցին ։ Եւ երկնչեսցին ազգք զանուանէ տեառն , և ամենայն թագաւորք երկրի զփառացդ քոց ։

Digitized by Google

Ա՛ճենեքեան որպէս զձորձա
նա։

Ա՛իմէսի ուսուցա հիմն իմրա-
նա։

Ա՛նդ ընդ հեշտերեր (թէպտիւ օրուր-
լար) , ան վար սրտն վն գալըրսըն
եպեմ։

Ա՛ն եւ բանալի՝ իմիմիտանան
եերքին թեմելէրիւնի գանվելէմին ,
վն կեօյէր անկնին երլեբինին իշի
տիր ։

Ա՛զար էթտի սեֆիլէբինն նիա-
զընա , վն րեատա էթմեմտի անլէ-
րին տիլեկլեբինի ։

Պու եազըլըրն ուսկեր սինսիլէյէ ,
եանինէն չեմայամի շիւքը էթսին
բանպին ։

Պագատը իւքսէքլեբտէն հենամե-
նին ազիզ մեքեանընտան , բանպի
կեօյտէն եէր իւզէրինե պագատը ։
* պաղրը օլանլարըն ան զարընը
իշիթմեկե , վն գաթը օլանլա-
րըն եվլատլարընը չեօզմեկե ։
Լապպինին իսմինի սիօնատա նագը
էթմեկե , վն անըն մեթհինի ե-
ըուսատղեմտե ։
Ա՛եմայամի պիր եէրե չեմ
օլմազա , վն փատիշահլար բանպին
գուէլըսգ էթմեկե ։
Հենամ գուվեթինին եօլունատա
իքէն՝ չեվապ վերտի անա , հիւն-
լերիմին գըսալըղընը սեօյլե պա-
նա , վն հիւնլերիմին եարըմընատա
պէնի չըգարմա (տիւնեատէն)
զերա սինսիլեատէն սինսիլէյեէ
ան պէնին երլըարըն ։
Այն եա բանպի՝ իմիմիտանան
եերքին թեմելէրիւնի գավվելեմին ,
վն կեօյէր սէնին երլերինին իշի
տիր ։
Ընդեր կեչերէրեր (թէպտիւ օլուր-
լար) , սէն վար սրտն վն գալըրսըն
եպեմ ։
Ա՛իմէսի ուսուցա հիմն իմրա-
նա

երևեսցի փառաւք իւրովք ի
նմա ։
Չայեցաւ նա յաղօթս խոս-
նարհացեալ ժ արհամարհեաց
զինդրուածս նց ։
Պրեսցի այս յազգ յայլ ,
ժողովուրդ զոր ստացեալ է
օրհնեսցէ զնր ։
Չայեցաւ նա ի բարձանց
ի սրբութենէ իւրմէ . աէր
յերկինից յերկիր հայեցաւ .
* լսել զկնճռուել կապելոյ ,
և արձակել զորդիս մահա-
պարտաց ։
Պատմել ի սիոն զանուն
աեառն , և զօրհնութիւն նր
յերուսաղէմ ։
Ժողովել ժողովրդոց ի միա
սին , և թագաւորաց ծա-
ռայել աեառն ։
Պատասխանի եա նմա ի
ճանապարհի զօրութենէ իւ-
րոյ . զինուորութենէ աւուրց
իմոց ասա ինձ , և մի հաներ
զիս ի կէս աւուրց իմոց .
զի ազգ յազգ են ամք
քո ։
Ի սկզբանէ տէր զհիմունս
երկրի հաստատեցեր , և
գործք ձեռաց քոց երկինք
են ։
Ա՛յդքա անցանեն , և դու
կաս և ամենա յաւիտեան ։

Հաղորդութեան ատեն , Տէրունական մարմնոյն եւ արեանն ընդունելութեան ատեն , որ ամենայն հաւատացելոց համար մեծ եւ սքանչելի խորհուրդ է , եւ ամենայն մարդկան փրկութեան պատճառ , եւ ամենայն հաւատացելոց կեանքի (ամուրիւմունու) թէպատիլ եւ ապրիլ սքին սէն տայիմա ծ սուն , վէ եըլլարըն կէչմիշ (թիւքէնմիշ) . գուլարընըն էվլատարը անոնց ապրին օլսունլար , վէ անլէրին զիւրիւյէթինէ գըտմիք օլսուն էպէտ :

Հաղորդութեան ատեն , Տէրունական մարմնոյն եւ արեանն ընդունելութեան ատեն , որ ամենայն հաւատացելոց համար մեծ եւ սքանչելի խորհուրդ է , եւ ամենայն մարդկան փրկութեան պատճառ , եւ ամենայն հաւատացելոց կեանքի (ամուրիւմունու) թէպատիլ եւ ապրիլ սքին սէն տայիմա ծ սուն , վէ եըլլարըն կէչմիշ (թիւքէնմիշ) . գուլարընըն էվլատարը անոնց ապրին օլսունլար , վէ անլէրին զիւրիւյէթինէ գըտմիք օլսուն էպէտ :

Աղօթս դառնութեան : ՃԻ

Աղօթս դառնութեան : ՃԻ

Ո՛վ Տէր իմ , մեղսամեղքիւն ահիւ լսեայ ինձ , եւ ոչ ի բարկութեան քում խրատեսցես զիս :

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

պատուհաս մայրս ինձ ունի պէտք է քեզ ձանձրացնել վասն քոյրերուս ։ պատուհաս կը փափաքի կեղծ ։ ժամերի քի եւ ըսելու տէր ։ նիզ իւր օրանմագ իշխան ։

Ինչո՞ւ համար պէտք է որ վազ ընես սէն վերը սին անկեր եմ ։ * սէն վերը սին անկերդ վե եմ ։ Հրնի աշխարքն՝ հեփոխի պէտք ըսին բառերին իւր ։

Ուրիշներ չեմ վերցուցին անկերտէն՝ թէ շատ ուշ երբ ըլլայ ուրիշներ չըգտըրըսին անկերտէն՝ թէ քենիրէր վե թօփրատ սեօնեկրէր, ուրիշներ կեօնաեկրիրսին, վե հարիւրսին անկերդ, վե եկրին ուրիշներ եմնիւ ։

Պատպէնին ինձ ըշամ էպէտի օր սուն, բատպէ ֆէռատ օլմամագ կէնամ եարատմագ կարելի ։

Եկրե նազար հատ՝ վե անը թիթրէմիր ։ տաղտրատ եագ ըսպրը վե թիւթերէր ։

Համրիւմ օլտուգճա բատպէյի մէթհ հաէյիմ, պէյիթէր օգուդայըմ ալըհըմա նե գատար քի վարըմ ։

Կատէթը (մագպուր) օլտուն անան մէթհիմ, վե պէն ֆէռատ օլայըմ բատպահատ ։

Ինհատ քեարըտր եդտուն թիւքէնինէրը, իմանադրատր պիր տատ հա պուրմանմընտր անտե ։ Կ՚պէնիմ ճանըմ՝ մէթհ էյի բատպահի ։

չի ամա տողուն որ ժէ գոյ թիւ, գազանք մէճամէճք և մանուշնք ։ չի ամա և նատք գնան ։ վընշան զոր ատէղ եր խտալ նովտ ։

Լ՚մենէքեան քէզ ապատէն, և դու տատ կէերակուր նզ չի ժամու ։ * տատ դու նզ և կէերակրին, քանատ զէեռն քո կէերակրես զամենէսեան կամօք քովք ։

Լ՚արձուցանես զէրեատ քո չի նոցանէ և խոտվին, հանես զոգի չի նոցանէ, պակասին և չի հող դառնան ։

Լ՚ղաթես զոգի քո և ստատնատ վնա, և նորոգես զերեատ երկրի ։

Լ՚ղեցին փառք ն՚ան յաւիտեան, ուր ուրախ եզիցի յարարածս իւր ։

Ո Հայի յերկիր և տայ դողալ ամա, մերձի ի լերինս և ծխեացին ։

Օ՚րհնեցից զտէր ի կեանս իմ, սաղմոս ասացից նզ իմոյ մինչև եմ ես ։

Հաղող եղիցի նմա օրհնութի իմ, և ես ուրախ եղեց չի տէր ։

Պակասեցին մեղաւորք յերկրէ և անաւրէնք, ամենայնիւք մի և ս գտցին չի նմա ։ օրհնեա անձն իմ զտէր ։

Ի՞նչքր եաին բանպաին, վէ ա-
նին խամինի չալը բրն, մլը-
լէթլեր արտընտա նագլ եաին
անրն իլլէբինի.

ԱԼԷԹՀ եաին վէ պէյիթլէր օ-
գուլլարն անա. նագլ եաին անրն
ձիւղէ միաձիւզաթլէրինի. վէ
մէթՀ օլուն անրն աղիզ խամ իլէ:
Բանպիլի արտյանլարըն եուրէյի
ֆէուանՀ օլուն. բանպիլի ա-
րտըրն վէ գուարիթլի օլուն,
անրն իւզիւնիւ արտյրն Հէր
գէմանի.

Ձիքրւ կէթիրին անրն էթմուխի
միաձիւզաթլէրինի, Հէր մէթլէ-
րինի, վէ ազզընրն Հիւքիւմէ
շէրիլէրինի:

Ա.բրահամըն գնւրիթի անրն
գուլլարը տըր, յակօբուն էվլատ-
լարը անրն ուչիմիշլէրի տէր:

Ո՛ կէնատէ տէր պիճիմ բանպիլ ալ
ըսհրմըզ. Հէր եէրտէ տէր անրն
Հիւքմիւ շէրիլէրի.

Ա՛թըրտա կէթիրտի էպէուէյնէն
օլան ա՛Հարընը, վէ պին էրլուտաք
վարիէթ էթտիյի քէլամը, * ա-
բրահամ իլէ գօտուղղու ա՛Հարը, վէ
ահակ իլէ էթտիյի էէվլէնի.

Ա՛վալիւէտի յակօբայ կէնատ էմրի
նի, վէ խորայէլէ՝ էպէտի օլան
ա՛Հարընը. * ա՛եսւ՝ ահզ վէրե-
ձէյիմ քանանըն էէրինէ, ահզին
վէ ըսհրընըզըն գլամէթի,

Ո՛վ

Ա՛ղրահամ եղէրուք նէն և
կարդացէք զանուն նը.
զաամէցէք ի՛ հէթանոս ըղ
գործս նորա:

Ո՛րՀնեցէք և տաղտս տա-
ցէք նմա. զաամէցէք զիմ
աքանչելիս նը, և զսպեցա-
ղուք յանուն նը նը:

Ա՛ւրակ եղիցին սիրտք ա-
նոցիկ ոյք խնդրեն զտէր,
խնդրեցէք զնը և Հզօրք է-
ղերուք, խնդրեցէք զերեսս
նորա յամ ժամ:

Յիշեցէք զքրանչելիս նորա
զոր արար, զսուտեասս և
զբերանս նորա:

Ո՛տակն աբրահամեան
ծառայք նը, որդիք յակո-
բայ ընտրեալք նը:

Ա՛ն ինքն է տէր ած մեր,
յամ երկրի են իրաւունք
նորա:

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ
իւր, և զբանն զոր պատա-
ուիրեաց մինչ՛ի Հազար ամ.
* զուխտն զոր եդ ընդ աբ
րահամու, և զերդումն իւր
ընդ ա՛Հակայ:

Հաստատեաց առ յակոբ զՀրա
մանն իւր, և առ իսր զուխտ
իւր յաւիտենից. * ասէ՝ Ձեզ
տաց զերկիրն քանանու, զվի
ճակ ժառանգութեան Ձերոց:

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

զօրինա նը խնդրեցեն։

ապահեցեն զվկայուելս նոր, և ա-
ժառանգեցցեն զնոսա։ * վկ
ասացի՛ վաստակս ժողովրդոց
ուրախութիւն։

Եւ նա զգեաւոս հեթանոս-
ցի՛ զնծալ ընդ ժողովրդեան
նորա։

Զի զարհուրանաց զնոսա եւ
ընդ ամբարիշտս ծաւալցի
իւրում։

Զհնձեաց զբարին իւր նոքա, որ
ընդ ամբարիշտս ծաւալցին
ընդ անձրեւիս։

Զհար զվէմն և բղխեցին
ջուրք, և գնացին գետք
ընդ անձրեւիս։

Զհար զվէմն և եղեւ լոյս ամե-
նեցուն, և հայեցաւ երկինից լոյսդ
զնոսա։

Խնդրեցին և եկն լորամարդ,
և հացիւ երկնից լցուցեր
զնոսա։

Ընդ ամենայն ազգս ի գիշե-
րի։

Ընդ ամենայն ազգս ի գիշե-
րի։

Ընդ ամենայն ազգս ի գիշե-
րի

Տիւքը Հաւին լսապիսի զիրա
քերիմքեանի տիր, զիրա
անըն մերհամիքի Հալեան տիր։
Վ.քիմ սեռիմէյ պիւլիր լսապիսինիս
գոնվելիքերինի, քիմ տուրլսա-
պիւլիր անըն ՀԷմի շիւքիւրլերինի։
Ա.ի մուքլու շերսիհաթը սոգ-
լայանլարա, վէ հէր սայլամ առաւ-
լէի Հասնէրէ։

Ասթըրա կէթիր պիզի եա լսապ-
պի՝ սէնինն խօշլանադըդը ՀԷմ-
Հաթ իլէ, վէ պիզի կեօրմէյի՛ չէզ-
սէնէն գուրթարմանի իլէ։ * պիզեզ
կեօրէնլեմ սէնինն սէչկիմիշլերինին
էյի օլմադըդըր։ Ֆէուդ Հ օլադըմ
սէնինն միւէյէթինին ՖէուադՀադը
իլէ, վէ մեթՀ օլունսադըմ սէնինն
միրասընը ալանսադը իլէ։
Ա.թալարըմըզ իլէ պէրապէր կիւ-
նահ խիշտաիքդ,նամուստուզ օլսուք
վէ թեմմուիհինի թուքթամադըզ։
Ա.թալարըմըզ մըսըրսա սէնինն միւ-
ՀԷւազաթլարը՛ը ապնմամադըդըր,
վէ սէնինն չօգ թէուրլու միհմաթլէ-
լերինի խաթըրա կեօնիլմեսինէ։
Ա.օղդէյ չէզ ադադըդըր սէնի գը
դըլ սէնինդաչն կեչիքէլերինա։
անլէրի, ֆի թամըմընադ անըն
գուվէթլէրինի։
Ա.զաւլադը գըզըլ սէնիգի՝ վէ
գուադուսու, էնակինաէ գըլսա-
վուզ օլսաս անլէրէ կեօյու չեօղ
իչինաէ։

Կոստավլան եզէրնէք ՀԱՆ
զվի քաղցը է, զի յաւի
ասեան է ողորմուի Նը։
Ա՛ խօսեացի զօրուխս ՀԱՆ,
լսելի արասցե զՀԱՄ օրՀնուխս
Նորա։
Ազգանի ոչք պահէն զկորա-
ւուձա, և առանեն զսրդա-
բուխի յՀԱՄ ժամ։
ՔՀիշեա զմեզ տէր ընդ Հա-
ճոյս ժողովրդեան քոյ, և
այց սրա մեզ ի փրկութի՛ն
քո։ * աեացնէք մեզ ըզ
քաղցրութի՛ն ընտրելոց քոց։
ուրախ եղիցուք մեք յու-
րախութի՛ն ազգի քոյ, և գո-
վեցուք մեք ի ժառանգութե՛ն
քո։
Ա՛ղաչէ մեզ ընդ Հարան
մեր, անօրինեացէք և յան-
ցեալք։
Ա՛տրպն մեր յերկիսատա ՛ի
խմացան զբանէն ՀԱՄ, և
ո՛չ յիշեցին զողորմի ողոր-
մութի՛ն քո։
Ա՛ստիւածոյն զբերէ յան-
ցեանն իւրեանց ընդ ծով
հարսին։ փրկեաց զնոսա վա՛յ
անուանն իւրոյ՝ զի ծանիցեն
զՀՈՐՈՒԹԻՆ Նը։
Ա՛տաեաց ի ծով կարմիր և
ցամաքեցոյց, առաՀնորդեաց
նՀ ընդ անդունդս ոտիւ ընդ
անապատս։

Digitized by Google

ասէ ։ Հիւանդեցեալ էթեմ
քան

Լաւ էտէն ալեւտը , քի մըսըրտատ
Հանուքատուլար կէնտիւէրնին խո-
րտ մէսէնէ թէպտիլ էթմէյէն
գուրթարմաղա ։ Վէ կէնտի էվինէ
գըրտըղտա ։ Վէ կէնտի էվինէ տէ-
եախորլար , վէ տուրմէթ տէ-
գուրթարմաղա ։ Վէ կէնտի էվինէ տէ-
Հօրթաու , վէ անլէրտէն պիրիսի
գուրթաւլմատը ։
Անանախորլար անրին սեօզիւնէ , վէ
անրին չինքըրտնու տահինկ լէն օ-
գուտաուլար ։
Վէթլէսիւէր վէ ուհուքատու-
լար անրին իշլէրինի , վէ տիւնէմէ-
տիւէր անրին նատահաթընը ։
Ըրզա իւէ արզուլատըլար չէօ-
տէ , վէ ալլահըն թէհրիւատէ էթ-
տիւէր տուսուզ եէրտէ ։
Ընէրին տիւէկիւէրինի վէրտի ,
ասյուտմուգ կեօնտէրտի անլէրին
նէֆսինե ։
Ըրտու իշինտէ ղազէպէ կէթիր
տիւէր մովսիսի , վէ րատպինին
ապնզե ատյարօնու ։
Ատը ատչըտը վէ դադանը եու-
պատու , վէ ապրահատուն տէրնէկլէ-
րինի գատիտատը ։
Թէշ Թուրթուշուտ անլէրին ձէ
մինէթլէրինատ , վէ ալէֆ եադտը
կհունահքեարլատը ։
Օրձէ ատաղնատա պուզաղըմը
եախորլար , վէ տուրմէթ սէձատ
գըրատըտը ։ Վէ կէնտի էվինէ տէ-
լատրինը օթ եէյէն պուզաղընընը
տէսմինե թէպտիլ էթմէյէն ։
Ընէրէ ձէֆա վէրմէնլէրի ատնդ

դատնացուցին զոգի նը։

Արկացուցին զնա ի ջուրս ընդ հակառակութիւն. չտեսեալ մովսէս վասն նց, զի ծածկեցաւ յաչաց միոնէ յաւիտեան։ Հասանեցաւ նմա յարդարութեան. ծառեաց և արգելաւ մահ. Այս եկաց ի միջ փոնէ հէտ, զոր ի վէր նց բերումն։

Արկացուցին զնա ի գուբ խոր իւրեանց, յաջախեցաց զամենեսեան։

Ելիցէ նոքա ի բերկրութիւն գուբն, կերան զզօհեալ և

Ընդ այսոսիկ ոչ ինչ ինձ ի գործ է, զի ոչ ի մարդկանէ ընդունիմ զայն, այլ ի Տեառնէ։ Զի եթէ ես հաճոյ էի մարդկան, ոչ էի ծառայ Քրիստոսի։ Ապա ցուցանեմ ձեզ, եղբարք, զաւետարանն զոր աւետարանեցի ձեզ, զի ոչ է ըստ մարդոյ։ Զի ոչ ես ընկալայ զայն ի մարդկանէ, եւ ոչ ուսայ, այլ յայտնութենէ Յիսուսի Քրիստոսի։ Զի լուարուք զվարս իմ ի ժամանակի յիս ի հրէութիւն, զի յոյժ հալածէի զեկեղեցին Աստուծոյ, եւ աւերէի զնա։ Եւ յառաջադէմ էի ի հրէութիւն քան զբազումս ազգակիցս իմ ի տարեկիցս իմ, եւ ընդ հարսն իմ ունելով զաւանդութիւնս հարցն իմոց։ Իսկ յորժամ հաճեցաւ Աստուծոյ որ զիս ընտրեաց յորովայնէ մաւրէ իմոյ, եւ կոչեաց զիս շնորհօքն իւրով, յայտնել զՈրդի իւր յիս, զի աւետարանեցից զնա ի հեթանոսս, ոչ անդէն մարդկան խորհեցայ, եւ ոչ ելի յԵրուսաղէմ առ առաքեալսն որ յառաջ քան զիս էին, այլ գնացի յԱրաբիա, եւ դարձեալ եկի ի Դամասկոս։ Ապա յետ երից ամաց ելի յԵրուսաղէմ տեսանել զՊետրոս, եւ մնացի առ նմա տասնհինգ աւուրս։ Եւ զայլ առաքելոցն ոչ ոք տեսի, բայց զՅակոբոս զեղբայր Տեառնն։ Եւ զոր գրեմ ձեզ, ահա առաջի Աստուծոյ, զի ոչ սուտ եմ։ Ապա եկի յաշխարհս Ասորոց եւ Կիլիկեցւոց։ Եւ էի անծանօթ երեսօք եկեղեցեաց Քրիստոսի որ էին յՅուդէա։ Բայց միայն լուեալ էին զի որ հալածէր զմեզ յառաջ, այժմ զաւետարանէ զհաւատս զոր յառաջ աւերէր։ Եւ փառաւորէին զԱստուած ինձ։

Ապա յետ տասնչորից ամաց ելի կրկին յԵրուսաղէմ ընդ Բառնաբայ, առեալ եւ զՏիտոս ընդ իս։ Եւ ելի ըստ յայտնութեան, եւ ետու նոցա զքարոզութիւնն զոր քարոզեմ ի հեթանոսս, առանձինն ընդ երեսս իշխանացն, զի մի՛ ընդունայն վազեցից կամ վազեցի։ Եւ ոչ Տիտոս որ ընդ իս էր, զի հելլէն էր, ստիպեցաւ թլպատիլ։ Եւ զայն ընդ սուտ եղբարսն մտաւորեալսն, որ մտին լրտեսել զազատութիւն մեր զոր ունիմ ի Քրիստոս Յիսուս, զի զմեզ ստրկասցեն։ Եւ ոչ կամեցաք ենթակայ լինել նոցա ժամ մի, զի ճշմարտութիւն աւետարանին մնասցէ ընդ ձեզ։ Եւ ի նշանաւորսն որ էին, թէ ինչ ինչ էին ոչ ինչ ինձ ի գործ է, զի ոչ ընդունի Աստուած զդէմս մարդոյ, զի նշանաւորսն ոչ ինչ ինչ ինձ աւելի ետուն։ Այլ ընդհակառակն, որպէս տեսին զի ինձ հաւատացեալ է զաւետարանն անթլպատից, որպէս Պետրոսի զթլպատից։ Զի որ գործեաց Պետրոսի առաքելութեան ի թլպատից, նոյն գործեաց եւ ինձ ի հեթանոսս։ Եւ գիտացեալ զշնորհսն որ տրեալ էր ինձ, Յակոբոս եւ Կեփաս եւ Յովհաննէս որ նշանաւորք էին, զի ինձ եւ Բառնաբայ ետուն զաջ հաղորդութեան, զի մեք ի հեթանոսս, եւ նոքա ի թլպատիսն։ Միայն զաղքատսն յիշեսցուք, զոր եւ ինքն ջանացայ զայս առնել։

Եւ յորժամ եկն Պետրոս յԱնտիոքիա, ընդդէմ նմա ետու զերեսս, զի դատապարտեալ էր։ Զի նախ քան զգալն Յակոբոսի ընդ հեթանոսաց ուտէր, եւ յորժամ եկին նոքա, ետրեւեցաւ եւ զատեալ կայր, երկնչելով ի թլպատից։ Եւ ընդ նմա կեղծաւորեցան այլ հրեայքն, մինչեւ եւ Բառնաբաս տարեալ եղեւ ընդ նոսա կեղծաւորութեամբ։ Այլ յորժամ տեսի զի ոչ ուղղութեամբ երթան առ ճշմարտութիւն աւետարանին, ասացի Պետրոսի առաջի ամենեցուն, եթէ դու հրեայ ես, եւ հեթանոսաբար կեցեր եւ ոչ հրէականաբար, զիարդ զհեթանոսսն հրէականացուցանես կենալ։ Մեք բնութեամբ հրեայք եւ ոչ մեղաւորք ի հեթանոսաց, գիտացեալ զի ոչ արդարանայ մարդ յարդարութենէ օրինացն, այլ հաւատովք Յիսուսի Քրիստոսի։ Եւ մեք ի Քրիստոս Յիսուս հաւատացաք, զի արդարասցուք յհաւատոյ Քրիստոսի եւ ոչ յարդարութենէ օրինացն, զի յարդարութենէ օրինացն ոչ արդարանայ ոք ամենայն մարմին։ Եւ եթէ խնդրեմք արդարանալ ի Քրիստոս, եւ մեք գտաք մեղաւորք, միթէ Քրիստոս մեղուցն ծառայ է։ Ոչ ապաքէն։ Զի եթէ զոր քակտեցի զայն նորոգեմ, զանցաւոր զիս ցուցանեմ։ Զի ես օրինաւ օրինացն մեռայ, զի Աստուծոյ կեցից։ Խաչեցայ ընդ Քրիստոսի, եւ ոչ եմ ես որ կեմ, այլ կենդանի է յիս Քրիստոս։ Եւ զոր այժմ կեմ ի մարմնի, հաւատովք կեմ Որդւոյն Աստուծոյ, որ սիրեաց զիս եւ մատնեաց զանձն իւր վասն իմ։ Ոչ ապականեմ զշնորհս Աստուծոյ, զի եթէ յարդարութենէ օրինացն է արդարութիւն, ապա Քրիստոս ընդունայն մեռաւ։

Ո՛հ անխոհեմ Գաղատացիք, ո՞վ զձեզ խաբեաց ոչ հնազանդել ճշմարտութեան, որոց առաջի Յիսուս Քրիստոս նկարագրեցաւ խաչեալ ի մէջ ձեր։ Զայս միայն ուսանել կամիմ ի ձէնջ, զգործոց օրինացն Հոգին ընկալարուք, եթէ յլսելոյ հաւատոյ։ Այդպէս անխոհեմ էք դուք, որ սկսեալ ի հոգւոյ կատարիք ի մարմնի։ Այդքան չարչարեցայք զուր, եթէ զուր իցէ։ Որ տայ ձեզ զՀոգին եւ գործէ զզօրութիւնս ի ձեզ, գործոց օրինացն է, եթէ յլսելոյ հաւատոյ։ Որպէս Աբրահամ հաւատաց Աստուծոյ, եւ համարեցաւ նմա ի արդարութիւն։ Ուրեմն գիտասջիք եթէ որ են հաւատոյ, նոքա են որդիք Աբրահամու։ Եւ տեսեալ Գրոց զի հաւատովք արդարացուցանէ զհեթանոսսն Աստուած, յառաջագոյն աւետարանեաց Աբրահամու, եթէ օրհնեալ լիցին ի քեզ ամենայն ազգք։ Ուրեմն հաւատացեալքն օրհնեալ են ընդ հաւատացեալ Աբրահամու։ Զի որ են յօրինացն, անիծեալ են։ Զի գրեալ է, եթէ անիծեալ է ամենայն որ ոչ կայցէ ի բանս օրինացն առնել զնոսա։ Եւ զի յօրինացն ոչ ոք արդարանայ առաջի Աստուծոյ, յայտ է, զի արդարն հաւատովք կեցցէ։ Եւ ոչ է օրէնքն յհաւատոյ, այլ որ արարեալ իցէ զնոսա, կեցցէ ի նոսա։ Քրիստոս մեզ ազատեաց յանիծից օրինացն, եղեալ ինքն անէծք վասն մեր, զի գրեալ է, անիծեալ է ամենայն որ կախեալ իցէ ի փայտէ։ Զի յհեթանոսսն օրհնութիւն Աբրահամու եղիցի ի Քրիստոս Յիսուս, զի զխոստմանն Հոգւոյն ընկալցուք հաւատովք։

Եղբարք, ըստ մարդոյ խօսիմ, զի ոչ ոք զկտակ մարդոյ հաստատեալ ոչնչացուցանէ կամ ինչ ինչ ինձ ի գործ է։ Ապա Աբրահամու ասացան խոստմունքն եւ զսերնդեանն նորա։ Ոչ ասէ, եւ սերունդս, իբրեւ զբազումս, այլ իբրեւ զմի, եւ սերնդեանդ քում, որ է Քրիստոս։ Եւ զայս ասեմ, զկտակն զոր հաստատեաց Աստուած յառաջագոյն ի Քրիստոս, զի ոչ ոք զկտակ մարդոյ հաստատեալ ոչնչացուցանէ կամ ինչ ինչ ինձ ի գործ է։ Ապա Աբրահամու ասացան խոստմունքն եւ զսերնդեանն նորա։ Ոչ ասէ, եւ սերունդս, իբրեւ զբազումս, այլ իբրեւ զմի, եւ սերնդեանդ քում, որ է Քրիստոս։ Եւ զայս ասեմ, զկտակն զոր հաստատեաց Աստուած յառաջագոյն ի Քրիստոս, զի

Digitized by Google

Ո՛վ դու, որ ինձ ծնար, ո՛վ դու, որ ինձ ծնար, ո՛վ դու, որ ինձ ծնար,

զատեալսդ։ և եղեալ եւս որպէս
զատեալին առաքելոց միաբան ի
հաւատն իսկ։

Յաւուր յայնմիկ մանեն-
ցայ ես յառաւօտս որպէս ի
ձեռս առեալ ։ այնպէս
խորհուածկեաց մանկունց զուա-
կերս իմ ։ զի յառաւօտս
միոյ ի գիշեր մանեն-
ցայ ։

Որպէս ծիծառն այնպէս ձէն-
ցի ։ որպէս զաղաւնի այնպէս
միջեցի ։ զի նուաղեցին աչք
իմ ի յառնանելոյ ։

Տէր ինձ բռնաւորեա առ-
ար ։ և փրկեաց զիս ։
Տէր վա՞յ այսորիկ պատմեցաւ
քեզ ։ զարհուրեցեր զանձն
իմ, դարձեալ զիմոգի իմ ։
միխթարեցայ և կեցի ։

Ահա ի խաղաղութիւն դառ-
նաւ դառնութիւն իմ ։ փրկե-
կեցեր զանձն իմ զի մի կոր-
ծեայց ։ և ընկեցեր յետոյ զլեռ
զամարտ իմ ։

Ո՞վ ի մէջ քէ որ ի գժոխս եմն
խոստովանին առնին առ քեզ ։
և ոչ ճառեսցեն օրհնեացին
զքեզ, և ոչ յուսասցին ի
ձշմարտութիւնս քո ամենեան որ
ի ջանեն ի գժոխս ։

Ա՞յր կենդանիքս օրհնեա-
ցուք զքեզ տէր ։ որպէս և
ես այսուհետեւ մինչ կուսնա

կեսցի ։ վէ պէն քեզ ինձ եա-
դընս չուշա թէզի կեսցի օր-
առաւ ։

Ո՞վ կինն առապար վազքընտան
թուխթուխլուսաւ ակն՝ առլան երկնէ
թուխթուխլուր կիպի, եօյկէձէ գնդ
որ խուրտուխաշ ելեսի կեցքէզ
րիսի ։ զիրտա առապար վազքընտան
թա կեձէյե ասք թուխթուխլուսաւ
վերլանդէձ կիպի՝ եօյկէ ձրվրտա
ալ, կեօվերձինն կիպի՝ եօյկէ կիս
միւրտեսիմ ։ զիրտա կեօզկերիմ
կեօրմեքտէն էքսիլտի ։

պազալ իւքտէքէրե լուսպի ու
լսդրա զի գուրթալտը պէնի ։
վէ վիձաւսիմէն սազրլտըրը պէն
առն առեք էյլեսի ։

Ո՞ւմ լուսպի՝ պուհնուն իչինն թա-
րիք օլանտըրը, ձանըմը կերի չէքի
որ, թեհլիւլի օլտում վէ եաշտըրը
ձանըմ սեքլեմեք առեհնահս սրգ-
լեքիմ ։ գուրթալտըն նեֆսիմի
զի թեզէք օլմայդմ ։ վէ կերի ազ
լուազտըն պէնիմ ձիւմլէ կիւնահ
լարդրը ։

Ո՞րտա մեզտրտաս օլանլար առնաս
շինքը վերլեմեզլեր, վէ եօլնուլեր
առնի մեքեձ էտեմեզլեր, վէ
ձիւմլէ մեզտրտա էնձինլեր առնին
առլեհլիյինե ուսուտա եմեզլե
գառտրը օլմայդլար ։

Ո՞ւրտա պիզ քի առդրզ՝ առնի մեք
էտեձէյիզ եաւ լուպի ։ նիձէ քի
ոչխն առխի պուհնաան առնկրա չո-
ձուգ

Digitized by Google

Տնէն։

Հրամանաւ ուսումնատուն՝ հայ իշխանաց ուսմանց համար վէմ սրբոյ Հռիփսիմեայ կոչեցեալ, որ ի Վաղարշապատ քաղաքի Հայոց։ Եւ ի նմա կանգնեցան ուսուցիչք ի Յունաց աշխարհէն, որ ուսուցանէին զհայ մանկունսն գրոց Յունական։ Եւ ի սմա ուսեալ Մեսրոպ, եւ ի ձեռն նորա ստեղծեալ գրերն Հայկազունի։ Եւ ի սմա ուսեալ Եզնիկ, Եղիշէ, Կորիւն, Մովսէս Խորենացի, Դաւիթ Փարպեցի, Ագաթանգեղոս, Փաւստոս Բիւզանդ, Ղազար Փարպեցի, Եւ այլ բազումք։

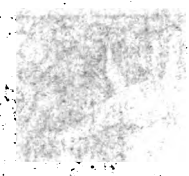
Ի վերայ Ասորոց։

Ասորիք ի Հայոց ի հիւսիսոյ կողմանէ, ի Միջագետաց ի հարաւոյ կողմանէ, ի Կիլիկեցւոց ի հարաւոյ կողմանէ, ի Պարսից ի հարաւոյ կողմանէ։ Ասորիք ի Հայոց ի հիւսիսոյ կողմանէ, ի Միջագետաց ի հարաւոյ կողմանէ, ի Կիլիկեցւոց ի հարաւոյ կողմանէ, ի Պարսից ի հարաւոյ կողմանէ։

Ի վերայ Ասորոց։

Ասորիք ի Հայոց ի հիւսիսոյ կողմանէ, ի Միջագետաց ի հարաւոյ կողմանէ, ի Կիլիկեցւոց ի հարաւոյ կողմանէ, ի Պարսից ի հարաւոյ կողմանէ։ Ասորիք ի Հայոց ի հիւսիսոյ կողմանէ, ի Միջագետաց ի հարաւոյ կողմանէ, ի Կիլիկեցւոց ի հարաւոյ կողմանէ, ի Պարսից ի հարաւոյ կողմանէ։

Digitized by Google

Digitized by Google

Զոմ երեսս և միախեւտս, և յորդանան
անդրկին դարձաւ։

Ա. ՀԻՆ-ԱՒ, ԱՒՕ.

Ա. ՀԻՆ-ԱՒ, ԱՒՕ.

Digitized by Google

{3} ամենայն կիրառելոց գոյ-
ից ի հոգևոր իրաց ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ ի
մեզ ։ այլ զի ամենայն
(1) գնեցաք նոցա ի Քրիս-
տոսէ ։ զի ի նմա ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի
(2) ի քրիստոսէ զգոյշ
լիցուք ։ զի մի ոք
զմեզ գերեսցէ ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ
ի մեզ ։ այլ զի ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի
(3) ի քրիստոսէ զգոյշ
լիցուք ։ զի մի ոք
զմեզ գերեսցէ ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ
ի մեզ ։ այլ զի ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի
(4) ի քրիստոսէ զգոյշ
լիցուք ։ զի մի ոք
զմեզ գերեսցէ ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ
ի մեզ ։ այլ զի ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի
(5) ի քրիստոսէ զգոյշ
լիցուք ։ զի մի ոք
զմեզ գերեսցէ ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ
ի մեզ ։ այլ զի ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի
(6) ի քրիստոսէ զգոյշ
լիցուք ։ զի մի ոք
զմեզ գերեսցէ ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ
ի մեզ ։ այլ զի ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի
(7) ի քրիստոսէ զգոյշ
լիցուք ։ զի մի ոք
զմեզ գերեսցէ ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ
ի մեզ ։ այլ զի ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի
(8) ի քրիստոսէ զգոյշ
լիցուք ։ զի մի ոք
զմեզ գերեսցէ ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ
ի մեզ ։ այլ զի ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի
(9) ի քրիստոսէ զգոյշ
լիցուք ։ զի մի ոք
զմեզ գերեսցէ ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ
ի մեզ ։ այլ զի ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի
(10) ի քրիստոսէ զգոյշ
լիցուք ։ զի մի ոք
զմեզ գերեսցէ ։ զի
ոչ ոք ասէ զայս ինչ
ի մեզ ։ այլ զի ամե-
նայն իմաստութիւն
եւ գիտութիւն ։ զի

Digitized by Google

Digitized by Google

Աղաչեմ փրկեցան սիրելիք
քո։

Ա՜ճ էղև մինչև յերկինս ողբումդ ի քո, մինչև յամպս ձայն, յայլ երկիր են փառք քո։

Խնդրեր լեր մինչև յերկինս ի շշմարտութիւն քո։

Ա՜ճ էղև մինչև յերկինս թէ ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ։

Ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ, ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ, եւ ոչ զարմացաւ ասաւօսոյ։

Ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ եւ օրհնեալ, թէպէտ ամպրոպ իմ զարմացաւ փառք քո։

Պատրաստ է սիրտ իմ ձայն, պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել եւ տագնապ տալ քեզ փառք իմովք։

ՃԼՒ

Իշատ Աղմոսա Դաւթեան։

Ա՜ռ ծառայ քո ի քէն, զի ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ, եւ ոչ զարմացաւ ասաւօսոյ։

Ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ եւ օրհնեալ, թէպէտ ամպրոպ իմ զարմացաւ փառք քո։

Պատրաստ է սիրտ իմ ձայն, պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել եւ տագնապ տալ քեզ փառք իմովք։

Ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ, ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ, եւ ոչ զարմացաւ ասաւօսոյ։

Ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ եւ օրհնեալ, թէպէտ ամպրոպ իմ զարմացաւ փառք քո։

Պատրաստ է սիրտ իմ ձայն, պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել եւ տագնապ տալ քեզ փառք իմովք։

ՃԼՓ

Իշատ Աղմոսա Դաւթեան։

Ա՜ռ ծառայ քո ի քէն, զի ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ, եւ ոչ զարմացաւ ասաւօսոյ։

Ոչ ոք ի քէն ազատեցաւ եւ օրհնեալ, թէպէտ ամպրոպ իմ զարմացաւ փառք քո։

Պատրաստ է սիրտ իմ ձայն, պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել եւ տագնապ տալ քեզ փառք իմովք։

Digitized by Google

Ա՛ր.

Ա՛ր.

Ա՛ր.

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
րեն, եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
մայ, եւ մի՛ ոք օգնական նը-
ման ։

Ի գացի ոք օգնական նը-
ման՝ եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
մայ, եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
մայ, եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
մայ, եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
մայ, եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
մայ, եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
մայ, եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
մայ, եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Աղեցին որդիք Նոյան՝ ի սա-
մայ, եւ մի՛ ոք ողղմեացի՛ ի վէր
որդւոց Նոյան։

Digitized by Google

տակուսին, և յաջակ ջնջեսցի
անուն նորա։

Յիշեսցին մեղք հօր նորա
առաջի տեառն, և մեղք մօր
նր՝ մի՛ ջնջեսցին, և եղիցին
առաջի տեառն յամենայն
ժամ։

Վասն ակեսցի յերկրէ յիշա-
տակ նր՝ փոխանակ զի ոչ
յիշեաց առնել զողորմութիւն։
Հալածեաց զայր աղքատ և
զնանկ, ապականել զայն որ
խոնարհ է սրտիւ,

Սիրեաց զանէծս և եկաց
նմա. ոչ կամեցաւ զօրհնութիւն,
հեռի եղիցի ի նմանէ։

Զգեցաւ զանէծս ոպէս հան
գերձ. մտցե՛ ոպէս ջուր ի փոր
նր, ոպէս ձէթ ընդ ոսկերս նր։
* եղիցի նմա ոպէս հանդերձ
զի ազգանի, ոպէս գօտի որ ա-
ծի ի հանապազ ընդ՝ մէջ իւր։

Այս գործ են այնոցիկ որք
չարախօս կային զինեն առ
աստուած, և ոչ որք խօսէին չար
զանձնէ իմմէ։

Այլ դու ետր ասր՝ արար ընդ իս
լսաւ անուանն քումմ, զի քաղ
ցրը է ողորմութիւնն քո,
վերակաց զիս զի աղքատ և
անանկ եմ ես։

Սիրտ իմ խռովեցաւ ի փորի
իմում, և ես ոպէս ստուերս ի
խաւսափիլ իմում ապականեցայ, և թօթափեցայ ոպէս մա-
նեակ։

Ծունկք իմ տկարացան ի պահս, և մարմին իմ փոխեցաւ
ի պակասութիւն։

Ես եղէ նախատինս նոցա, տեսանէին զիս և սարկա-
ւագէին գլուխս իւրեանց։

Օգնեա՛ ինձ տէր աստուած իմ, և կեցո զիս ըստ
ողորմութեան քո։

Եւ գիտասցեն զի ձեռն քո է այս, և դու տէր արա
զայս։

Անիծցեն նոքա, և դու օրհնեսցես զիս. յարիցեն և
ամաչեսցեն, և ծառայ քո ուրախասցի։

Զգեցցին ամօթով որ հարկանեն զիս, և ծածկեսցի
նոցա անարգութիւն իբրև զպատմուճան։

Խոստովանեսցուք զտէր յոյժ ի բերան իմում, և ի
մէջ բազմաց օրհնեսցեմ զնա,

Զի կայց ընդ աջմէ աղքատի, փրկել ի դատաւորաց
հոգւոց նորա։

Պատասխանի կիւնահր ըստ պիղծ
հոգւոցն որ անդրէն. վն անա
սնոյն կիւնահր սիլինամիսին, վն
ըստ պիղծին էօնիւնտ օլսուն հէր
ասյըմ։

Ընդն էսէրի նապէտիա օլսուն
եէրտէն, չիւնքի մէրհամեթ եթ-
մէք խաթըրա կէթիրմէտի։

Յադըր վն սէֆիլ աստի գօվա-
լասը, ալչագ կեօնիւլիւ օլանը
հօլսիւրմէք իչինն։

Պէթաուսայը սէվսի՝ վն անա կիթ
սէն. աուսայը խաթէմէտի՝ ուզագ
օլսուն անաէն։

Պէթաուսայը ըուսպա կիսպի կիյին
ան. աստ կիսպի գասընընա, զէյթ
եաղը կիսպի կէմիքլէրինէ կիրսին.
* կիյինսանիյի ըուսպա կիսպի, վն
հէր ասյըմ պէրինէ գուշանաըզը
գուշագ կիսպի օլսուն անաս։

Պու իչըրա սըը ըստպինին անկէ-
տէ՝ քի իւզէրիմէ իֆթիրա էտեը
լէր խոտ, վն նէ ֆսիմ իչինն քեօ-
թիւ սեօյլէրլէր խոտ։

Ընճագ սէն եա՛ ըստպի՝ եա՛ ըստպ
պի՝ սէնինն խամինէ կեօրէ էյլէ ատս
նաս, զնըստ լաթիֆ ասիր սէնինն մէր
համէթինն. գուրբան պէնի, զնըստ
ֆագըր վն սեֆիլիմ։

Ստուերիմ գատրըմ իչինսէ ատր-
սըլըը, վն պէն կեօրմէ կիսպի ատ-
վուշուբ իքէն թիւքէնտիմ, վն
չէքըրկէ կիսպի սեօգիւլտիւմ։

եղեալ զիշնաձիկս զոր պատե-
ղանի ընդ ալիօք իմովք ։

Ա՛ստղի սէրս ցաւեր իմ նիւտ
Ա՛ստղի սէրս ցաւեր իմ նիւտ

Ա՛ստղի սէրս ցաւեր իմ նիւտ ։ Ալիօս դաւթի ։

Ա՛ստղի սէրս ցաւեր իմ նիւտ ։ Ալիօս դաւթի ։

ՏԼԹ

Ա Ղաղաղեցուք ընդ միմեանս ի սէր, զի
սէր յԱստուծոյ է, եւ ամենայն որ սիրէ
յԱստուծոյ ծնեալ է եւ գիտէ զԱստուած։
Որ ոչ սիրէ՝ ոչ ծանեայ զԱստուած, զի
Աստուած սէր է։ Եւ սիրոյ Աստուծոյ
յայտնեցաւ ի մեզ, զի զՈրդին իւր մե-
ծին առաքեաց յաշխարհ, զի կեցցուք
նովաւ։ Եւ է սէր ոչ եթէ մեք սիրե-
ցաք զԱստուած, այլ նա սիրեաց զմեզ,
եւ առաքեաց զՈրդին իւր հաշտութիւն
վասն մեղաց մերոց։ Սիրելիք, եթէ
այսպէս սիրեաց մեզ Աստուած, եւ մեք
պարտ ենք միմեանս սիրել։ ԶԱստուած
ոչ ոք երբէք ետես, եթէ սիրեսցուք
միմեանս, Աստուած ի մեզ կայ, եւ սէր
նորա կատարեալ է ի մեզ։ Եւ յայսմ
գիտեմք, եթէ մեք ի նմա կամք եւ նա
ի մեզ, զի ի հոգւոյ իւրմէ ետ մեզ։ Եւ
մեք տեսաք եւ վկայեմք, եթէ Հայր
առաքեաց զՈրդին իւր Փրկիչ աշխար-
հի։ Որ խոստովանեսցի եթէ Յիսուս է
Որդի Աստուծոյ, Աստուած ի նմա կայ,
եւ նա յԱստուծոյ։ Եւ մեք գիտացաք
եւ հաւատացաք սիրոյ զոր ունի Աս-
տուած ի մեզ։ Աստուած սէր է, եւ որ
կայ ի սիրոյ՝ Աստուած ի նմա կայ, եւ
Աստուած նմա։ Սիրոյ կատարեալ է
ընդ մեզ, զի զհամարձակութիւն ունիցիմք
յաւուր դատաստանին, զի որպէս նա է
մեք եմք յաշխարհի սորա։ Երկիւղ ոչ
կայ ի սիրոյ, այլ կատարեալ սէր զար-
տաքս հանէ զերկիւղ, զի երկիւղ պա-
տուհաս ունի, եւ որ երկնչի ոչ կատա-
րեալ է ի սիրոյ։ Մեք սիրեսցուք զնա,
զի նա նախ սիրեաց զմեզ։ Եթէ ոք ասէ
եթէ սիրեմ զԱստուած, եւ զեղբայր իւր
ատիցէ, սուտ է. զի որ զեղբայր իւր ոչ
սիրէ զոր տեսանէ, զԱստուած զոր ոչ
տեսանէ որպէս սիրեսցէ։ Եւ պատուէր
զայս ունիմք յինէ, զի որ սիրէ զԱս-
տուած, սիրեսցէ եւ զեղբայր իւր։

Ամենայն որ հաւատայ եթէ Յիսուս է
Քրիստոս, յԱստուծոյ ծնեալ է, եւ ամե-
նայն որ սիրէ զծնողն՝ սիրէ եւ զորդին
որ յնմանէ ծնեալ է։ Որով գիտեմք եթէ
սիրեմք զորդիս Աստուծոյ, յորժամ զԱս-
տուած սիրեսցուք եւ զպատուիրանս նո-
ցա առնիցուք։ Զի այս է սէր Աստուծոյ,
զի զպատուիրանս նորա պահեսցուք։ Եւ
պատուիրանք նորա ոչ ծանրացեալ են,
զի ամենայն որ ծնեալ է յԱստուծոյ՝ յաղ-
թէ զաշխարհի։ Եւ այս է յաղթութիւն
որ յաղթեաց զաշխարհի, զհաւատս մեր։
Ո՞վ է որ յաղթէ զաշխարհի, եթէ ոչ
որ հաւատայ եթէ Յիսուս է Որդի Աս-
տուծոյ։ Նա է որ եկն ընդ ջուր եւ
արիւն, Յիսուս Քրիստոս, ոչ միայն ընդ
ջուր, այլ ընդ ջուր եւ արիւն։ Եւ Հո-
գին է որ վկայէ, զի Հոգին է ճշմարիտ։
Զի երիք են որ վկայեն յերկինս, Հայր,
Բան եւ Հոգի սուրբ, եւ երիքեան մի են։
Եւ երիք են որ վկայեն յերկրի, Հոգի,
ջուր եւ արիւն, եւ երիքեան ի մի են։
Եթէ զվկայութիւն մարդկան ընդունիմք,
վկայութիւն Աստուծոյ մեծ է, զի այս է
վկայութիւն Աստուծոյ, զոր վկայեաց
զՈրդւոյ իւրմէ։ Որ հաւատայ յՈրդին
Աստուծոյ՝ ունի զվկայութիւնն յինքեան։
Որ ոչ հաւատայ Աստուծոյ՝ սուտ արար
զնա, զի ոչ հաւատաց զվկայութեան զոր
վկայեաց Աստուած զՈրդւոյ իւրմէ։ Եւ
այս է վկայութիւն, զի կեանս յաւիտենա-
կան ետ մեզ Աստուած, եւ կեանքս յՈր-
դւոջ իւրմէ է։ Որ ունի զՈրդին՝ ունի
զկեանսն, որ ոչ ունի զՈրդին Աստուծոյ՝
կեանս ոչ ունի։ Զայս գրեցի ձեզ որ հա-
ւատայք յանուն Որդւոյն Աստուծոյ, զի
գիտասջիք եթէ կեանս յաւիտենական ու-
նիք, եւ զի հաւատասջիք յանուն Որդւոյն
Աստուծոյ։

Digitized by Google

լանդր

Աուքլոյ ալլահատան գօրգանս աստեղ, զերս ծ զհատեսիսինձե խօշ

Ա.ԼԷ.ԼԻ.Ա. • ԼԷԼՏԱՓՓՈՒԼՓԷ ԽՈՀԷՏՓՓՈՒԼՓԷ ՆԷ, ԱՆՓԷՆԻՆ ՎՔ ՏԱՓՓԻԱՆԸՆ։

ՃՄՒՐ.

Ա՞ՆՈՒԹՒՒՆ ԱԼԼԱՀԱՆԻՆ ԳՕՐԳԱՆՍ ԱՍՏԵՂՔ, ԶԵՐՍ Ե ԶՀԱՏԵՍԻՍԻՆՁԵ ԽՕՇ ԼԱՆԴՐ

ԱՒՃԻԶԱՆԼԱՐԴՆԴԸ ՖԻՒԶ Ը ԷՐՀԱՏՈՒՐ ԱՌՂՈՐԴՈՒԱԾ ՕԼԱՆԼԱՐ ԽՀԻՒՆ • ԲԱՓԱՓԻ ՄԵՐՀԱՒՔԹԼԻ ՎԵ ԲԱՀԻՄՈՒԲ, ԿԵՆԱՒԻՆԱՒԵՆ ԳՕՐԴԱՆԼԱՐԱՆ ԵՒՀՂԵՃՔ ՎԵՐԻՒ ։

ԽՈՒՐԱՆԻ ԿԵՔԻՐՄԱՒ ԷՓԷՒՓ ՕԼԱՆ ԱՒՓԱՆԸՆ • ԿԵՆԱՒԻ ԽՀԻՒՆԼԻՐԻՆԻՆ ԳՕՐՎԷ ԼԵՒՆԻՒ ԼԵՔՄԱԼԻՒՀ ԷՔՄԱՒՐ (ՔԱՐԻՓ ԷՀԼԷՒՐ) ԿԵՆԱՒԻ ՁԵՄԱՀԱԼԼՆԱ • * ԱՆԼԷՒՐ ՎԵՐԱՒՔՔ ԽՀՒՆ ՄԻԼԼԷՔԼԷՐԻՆԻՆ ՄԵՐԱՍԸՆԸ • ՎԵ ԱՆԸՆ ԵԼԼԵՐԻՆԻՆ ԽՀԻՒՆԼԻՐԻ ԱԱԱԼԷՔ ՎԵ ՀԱԳ ՇԵՐԱՀԱԼԻ ԱԸՐ ։

Ա՞ՆԸՆ ՀԵՓ ԲԷՄԱՓԻՀԼԷՐՔ ՔՓԻՆ ԱՒՐ • ԳԱՎԼԼԷՆԱՒԻՀ ՒՒՐ ԷՊԷՒՒԼ ԷՊԷՈ • ՀԱԳ ԸԳԷՔ ՎԵ ԱՕՂՐՈՒԼՐՈՒԳ ԽԼԵ ՕԼՈՒՆՄՈՒՀ ՈՒՐ ։

ԲԱՊԱՓԻ ԽԷԼԱՍԼԸԳ ԿԵՕՆԱԵՐԱՒ ՁԷ ՄՆՀԱՔԸՆԱ • ԿԵՆԱՒԻ ԱՀԱՐԸՆԸ ԷՊՁԱՒ ՕԼՄԱԳ ԲԷՄԱՓԻՀ ԷՔՄԱՒՐ • ԱՁԻԳ ՎԵ ՀԻՂԱՓԷԼԻ ՒՒՐ ՈՆԸՆ ԽՒՄԼ ։

Ա՞ԼԻՄԱՐԼԸՂՆ ԻՓԲԻՒՐԱՐ ԸՐԱՓԱՒԻՆԻՆ ԳՕՐԳՈՒՐԱՐ ՈՐՈՒ • ԷՂԻ ԱՓԳԸԼ ՎԱՐ ՈՐԸ ՁԻՐՄԼԷ ՈՆԸ ԷՃՒՆԼԷՐԻՆ • ՎԵ ԸՐԱՓԱՒԻՆԻՆ ԱՒԷՐԳԷԲԻՒ ԱՒՐԸ ՁԻՐՄԼԷ ՈՆԸ ԷՃՒՆԼԷՐԻՆ • ՎԵ ԸՐԱՓԱՒԻՆԻՆ ԱՒԷՐԳԷԲԻՒ

ԷՊԷՈՒԼ ԷՊԷՈ ԳԱԼԸՂ ։

Ա՞ԼԷ.ԼԻ.Ա. • ԼԷԼՏԱՓՓՈՒԼՓԷ ԽՈՀԷՏՓՓՈՒԼՓԷ ՆԷ, ԱՆՓԷՆԻՆ ՎՔ ՏԱՓՓԻԱՆԸՆ։

ՃՄՒՐ.

Ա՞ՐԱՆԵՒԼԷ ՍԱՂ ՈՐ ԵՐԿՆՉԻ ՛ԻՈՆԷ, ՎԻ ՁԱՂԱՏՈՒԻՐԱՆ

ԵՆ ԳՈՐԾՔ ՆԲ•ՈՐԴ ՍՐՈՒԼ ՆԲ ՄԱՂ ՅԱԼԻՈՆՆ ՅԱԼԻՍԵՆԻՑ։ ՛ՅԻՇԱՍԱԿ ՈՐԱՐ ԱՔՍՒՉԵԼՔԱՑ ԻԼՐՈՑ ՈՒՂՂՈՂ • ՈՂՈՐՄԱԾ ԳԹԱԾ Է ՈՒԲՐ ԿԵՐԱԿՈՒՐ ՍԱՂ ԵՐԿԻԼՈՒԾՔԱՑ ԻԼՐՈՑ։

՛ՅԻՇԵՑՔ ՅԱԼԻՍԵՆԻՑ ՁՈՒԼԻԱ ԻԼՐ, ՁՂՕՐՈՒԼԻԼՆ ԴՈՐԾՈՑ ԻԼՐՈՑ ԱՊԱՍՈՒԼԻՒԵՍՑ ԺՈՂՈՎՈՂԵԱՆ ԻԼՐՈՑ • * ՍՈՒԼՆՁ ԺԱՍԱՆԱԳՈՒԹԻՒՆ ՀԻԱՍՆՈՍՑ, ԵՒ ԳՈՐԾՔ ՁԵՌՍՑ ՆՈՐԱ ԱՐԴԱՐՍՈՒԹԻՒ ԵՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔ ԵՆ։

Չ՞ԱՍՍԱՍԱՐԻՄԵՆ ՅՈՒՄԻ ԱՊԱՏՈՒԻՐԱՆՔ ՆԲ, ՀԱՍԱՍԱՍԱՒԱԼ ԵՆ ՅԱԼԻՍԵԱՆԱՑ ՅԱԼԻՍԵՆԻՑ, ԱՐԱՐԵԱԼ ԵՆ ՁՂԱՂՐԱՍՈՒՔ ԵՒ ՈՒՂՂՈՒԹԵԱՄԲ։

ՓՐԿՍՒՔ ՍՈՒՔՔԱՑ ՍՈՐ ԺՈՂՈՎՈՂԵԱՆ ԻԼՐՈՍՒ. ԱՊԱՍՈՒԼԻՒ ԸՆԵՑՔ ՅԱԼԻՈՆՆԻՑ ՁՈՒԼԻԱ ԻԼՐ, ՆԲ ԵՒ ԱՀՂՂ Է ԱՆՈՒՆ ՆԲ։

Ա՛ԿԻԶԸՆ ԶՁՕՆՈՒՔ ԵՐԿԻԼՈՂ ՍՈՆ, ԽՄԱՍՈՒՔԻ ԸՍՐԻ ՍՔՒՆԵՑՈՒՆ ՈՐ ՍՈՒՆԵՆ ՎՆԱ, ԵՒ ՕՐՀՆՈՒՔԻ ՆԲ ՏԱՂՍ ՅԱԼԻՍԵՍՈՆԱ ՅԱԼԻՍԵՆԻՑ։

Ա. Կե

Ա եղեսացին առաջ և զարհուրեցաւ, զարմացաւ և հալեցաւ, և ցանկութիւն մեղաւորացդ կուրծս։

Ա փառաց և երա աղքատացդ. արդարութիւնն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից, և եղջիւր նորա բարձրի եղիցի փառօք։

Ա չարն տեսցէ և բարկասցի, զկռնակս իւր հրճուեսցի և հալեսցին, և ցանկութիւն մեղաւորացդ կորնչեսցի։

Ա ղաղթեցէք առ տէր, զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Ա ղաղեցէք զտէր ամենայն երկիր, սպասարկեցէք տեառն յուրախութեան, մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ։

Ա ղաղեցէք զի տէր է Աստուած, նա արար զմեզ և ոչ մեք զմեզ, ժողովուրդ նորա և ոչխարք արածանեաց նորա։

Ա ղաղեցէք զդրունս նորա ի խոստովանութիւն, զաւանս նորա ի հիմնարկութիւն, խոստովանեցարուք նմա, օրհնեցէք զանուն նորա։

Ա ղաղեցէք զի քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա, և ազգ ազգաց ճշմարտութիւն նորա։

Ա ղաղեցէք երկրի զաւակք նորա, և աղջ ուղղոց օրհնեցէք։

Ա ղաղեցէք զտէր ի քնարի, ի քնարի և ձայնի սաղմոսի։

Ա ղաղեցէք նմա զերգ նոր, քաջ նուագեցէք նմա ի հնչմամբ։

Ա ղաղեցէք զտէր զամենայն երկիր, երգեցէք տեառն և օրհնեցէք զանուն նորա, աւետարանեցէք զփրկութիւն նորա յաւր յաւր

Ե ԻՒԴԱ ԿԱԼԿԻՆ ԵՍԱՊԻՆԻՆ ԿՅ
ՀՕՃՈՒԱԳԼՈՒՍ, ՎԵ ՀԻՒԴԱ ԿԱԼԿԻՆ
ԱՆՑԱՆ ԽԱՄԻՆԿ։

ՈՒԱՊԱՐՔՔ ՕԼՈՒՆ ԵՍԱՊԻՆԻՆ
ԼՈՒՄԻ, ՇԻՄԱՆԻՍԿՆ ԹՈ՛ ԿՊԿԱՒ ՊԿ-
ՄԱՆԿՈՒՔՔ։

ԱԿԱՆ ՈՏՈՂՇՈՒՆԱՆ ԹՈ՛ ԿԱՆՉ
ՊԱՊԱՐԱՆՈՒՄՔ ՄԻԱՊԱՐՔՔ ՈՒՐ
ԵՍԱՊԻՆԻՆ ԽԱՄԻ։

ՊԱՊԱՒԻ ԻՒՔՍԿՔ ՈՒՐ ՀԱՒԼԵԼԻՆ ՄԻՐ
ԼԵԹԼԵԼԻՆ ԻՒԶԿԼԻՆԿ, ՎԵ ԱՆՑԱՆ
ԻՀՔԻՇԱՄՂ ԿԵՕՎԿԵՍԿ ՈՒՐ։

ՎՐԻՄՈՒՐ ԵՍԱՊԻՆ ԱԼԼԱՀՂՂԿ ԿԻՒ-
ՊԻ, ԻՒՔՍԿՔԿԵՍԿ ՍԱՔԻՆ ՕԼՈՒՇ,
ՎԵ ԵՂԵՍԿ ՕԼՈՒՆ ԱԼՀԱՔԼՈՒՂԿ
ԿԵՕՎԱՒՆ ԿԵՕՂԻՒՐ։

ՁՈԱՔՂՂԱՒՂԿ ԵՂԵՍԿՆ ՔԱԼՈՂՂԿ։
ՎՔ ՍԿՖԻԼԵՂՐԻ ՓԼՇԿՂ ԻՒԶԿԼԻՆ-
ԱՒՆ ԻՒՔՍԿՔ ՀՂՔԱՒԼԼ։ * ԿՆՍՒՐ
ՀԵՔԻՒՄԱՒՂԼՈՒՂԿ ՀԵՕՔԻՒՄԱՒՐԼՈՒՂԿ
ԼԻՆ ՊԵՂԱՍՔՐ ՀԵՕՔԻՒՄԱՒՐ Օ-
ԹՈՒՐԱՒՐ ԱՆԼԵՂՐ։

ԱՎԼԱՒԱ ՈՏՈՂՇՈՒՄՅԱՆ ՔԱՒՂՂՐ ԿՎ
ԻՀՆԻՆԱՒ ՓԵՂԱՒՀԼՂԱ ԼԻՆ ՍԱՔԻՆ ԿԹ
ՈՒՐԻՐՈ։ ՀՕՅԼԵ ՔՐ ԿՎԼԱՒԼՍՐ ԱՆՍԱՒՐ
ԿԹՄՀՒՍԻ ԼԻՆ ԱԵՎԻՆԱՒՐՈՒՍ։

ԱՐՅԱՀԼ ՄՂՍՂՐԱՒՆ, ՅԱԿՈՔՈՒՆ
ԿՎ ԵԱՒ ՍԻԼԼԵՔԻՆ ՃԵՄՈ-
ՀԱԹԸՆԱՒՆ ՀՂՔԱՒԼՂԼՍՂՐՆԱՒՐ ,
* ԵՒՀՈՒՒԱՒՐԹՔՒՆ ԼՈՒՄԱՊԻՆԻՆ ՈՒ-
ՂԵՂԻ ՕԼՈՒՐ , ՎԵ ԻՒՐԱՒԼԼ ԱՆՂՂՆ
ՀԻՒՔԻՒՄԵՔԻՐ։

(ՐՀՆԵՑՔՔ ՄԱՆԿՈՒՆՔ ՁԵՐ,
ԵՒ ՕՐՀՆԵՑՔՔ ՁԱՆՈՒՆ ՅՈՒՆ։

ԱՂԼԵՑԻ ԱՒՈՒՆ ՅՈՒՆ ՕՐՀՆԵԱԼ
ՅԱՅԱՄՀԵՈՒ ՎԻՆՉԵ ՅԱԼԻ-
ՍԵՈՒՆ։

ՅԱՐԻՒԵԼԵՂ ՎԻՆՉ ՅԻ ՄՂԵՈՒ
ՈՐԼՈՒ , ՕՐՀՆԵԱԼՔ ԱՒՈՒՆ
ՍԵՈՒՆ։

ԼԱՐՔՔ Ք ՅԻ ՎՐ ՅԱՄ ՍՂՔԱՑ
ՍԵԼ , ԵՒ ՀԵՐԿԻՆԱ ԵՒՆ ՓՈՍՔ
ՆՈՐՈՍ ։

ԱՂԼՔ ՈՐՊԵՍ ՅՈՐ ՅԱՃ ՄԼՐ ՅԻ
ԲԱՐՁՈՒՆԱ ՉՆԱԿԵՍԼ , ԵՒ ՀՂՈՍ
ՆՈՐՀԱ ՍԵՒԱՒՆՔ ՀԵՐԿԻՆԻՑ ՅԻ
ՀԵՐԿԻՐ ։

ՅԱՐՈՒՑԱՒՆՔ ՀԱՂՔԱՍԱՍ ՀԵՐԿ
ՐԵ , ԵՒ ԲԱՐՁՐ ՍՒՆՔ ՀԱՍԱՍ
ՊԵՍԼԱ ՀԱՂԲԱՒԱՑ ։ * ՆԱՍՈՍ
ՑԱՒՆՔ ՀՆՈՍԱ ԻՀԼԱՒՆԱ , ԸՆԴ
ԻՀԼԱՒՆԱ ԺՈՂՎԻՂԴԱՒՆ ԻՍ-
ԼՐՅ ։

ՒՆԱԿԵՑՈՒՑԱՒՆՔ ՀԱՒՈՒՐՆ ՅԻ
ՍԱՒՆ ՈՐԱՐԱՒՍԻԱ , ՈՐՊԵՍ
ՄՀՅՐ ՈՐԴԱՐՑ ԲԵՐԿ-
ՐՍԱՐ ։

ՅԵԼՍՒՆԵՂՆ ԽՈՐԱՅԵԼԻ ՀԱ-
ԳԻԱՊՍՍՔ • ՍԱՒՆՆ ՅԱԿՈՔԱՑ
ՅԻ ԺՈՂՎԻՂԴԵՒՔ ԱՂԼՍՂԳԵՑԱ,
* ԵՀԼԵ ՀՐԵԱՍՍՍԱՒՆ ՍՐՔՍՐԻ
ՆՂՐ , ԵՒ ԽՈՐԱՅԵԼ ԻՀԼԱՒՍՐԻՔԻ
ՆՈՐՈՍ ։

Digitized by Google

գու-

լեր • պուտուկներուդ վար՝ վէ՛ր իջնէիր ձեզ * գու-
կեօղէրդ վար՝ վէ՛ր կեօղեցիկներ • Աղղայրդ վար՝ վէ՛ր
մեղրայրդ վար՝ վէ՛ր մեղրեցիկներ, որոնց ականջներդ
լեցուն էին երկրին եաիմաները տըղու-
նէ քու միւռասա էյլեսի՝ Ձիւմբե-
ռիսիսե էթմէի։

Ի՞նչ ուրախութիւն կրնայ ըլլալ ինծի հա-
կեօսէ վէ եէրսե սիր • Հէր
մէհպուպ մը ունի՝ ես ալ մէհպուպ մը ունիմ • * պիզիմ մէհպուպդզ
րին տալտը • Ինչո՞ւ կ՚ուրանայ իմ սիրելիս ինծի
մէհպուպ մը ունի՝ ես ալ մէհպուպ մը ունիմ։

Ի՞նչ ուրախութիւն կրնայ ըլլալ ինծի հա-
ղիկին իչինե։

Պիզե սէյիր եա՛ ռասպի՝ պիզե
սէյիր • Իւլա սէնին իսմինէ վէր
ինճիթիշամը , իսմին վէ սահի-
լիկին իչինե։

Ի՞նչ ուրախութիւն կրնայ ըլլալ ինծի հա-
կեօսէ վէ եէրսե սիր • Հէր
նե քի միւռասա էյլեսի՝ Ձիւմբե-
ռիսիսե էթմէի։

Ի՞նչ ուրախութիւն կրնայ ըլլալ ինծի հա-
Տէղլար շաղ օլտուլար (սըչրատը
լար) գօչլար կիպի, վէ պայըրլար՝
գօյունլարուդն գուզգուլարը կիպի։

Ի՞նչ ուրախութիւն կրնայ ըլլալ ինծի հա-
կեօսիւն տէ գաչարդն • Եախօա
սէն էյ յուդասան՝ նիւճիւնս կէլի
աեօնսիւն։

Ի՞նչ ուրախութիւն կրնայ ըլլալ ինծի հա-
Տաղլար՝ շաղ օլտուլար (սըչրատը
լար) գօչլար կիպի, վէ պայըրլար՝
գօյունլարուդն գուզգուլարը կիպի։

Ի՞նչ ուրախութիւն կրնայ ըլլալ ինծի հա-
կեօսիւն տէ գաչարդն • Եախօա
սէն էյ յուդասան՝ նիւճիւնս կէլի
աեօնսիւն։

Ի՞նչ ուրախութիւն կրնայ ըլլալ ինծի հա-
Տէղլար

Ա Ջ Ի Կ Ս Ե Ռ Ն Ի Ք Ս Ր Ի Ա Ն Ա Կ Ա Ն Ս

Արկինք երկնից ան են, և զերկիրս առ ոտս մեր մեռուցանեն։

Արկինք երկնից ան են, և զերկիրս առ ոտս մեր մեռուցանեն։

(Երթեալ մեռեալք օրհնեացեն ոսկի արար զերկինս և զերկիր։

(Երթեալ մեռեալք օրհնեացեն ոսկի արար զերկինս և զերկիր։

Յաւելցէ՛ ի՛ ձեզ տէր, ի՛ ձեզ և յորդիս ձեր։

Յաւելցէ՛ ի՛ ձեզ տէր, ի՛ ձեզ և յորդիս ձեր։

(Երհնեալ էք դուք ի՛ տեառնէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

(Երհնեալ էք դուք ի՛ տեառնէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

(Երհնեաց այր զերկիւղածս իւր, զփոքրկունս և զմեծս միասին։

(Երհնեաց այր զերկիւղածս իւր, զփոքրկունս և զմեծս միասին։

(Երհնեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զտունն իսրայէլի. օրհնեաց զտունն Ահարոնի. օրհնեաց զերկիւղածսն տեառն զմեզ. օրհնեաց տէր զմեզ և զորդիս մեր։

(Երհնեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զտունն իսրայէլի. օրհնեաց զտունն Ահարոնի. օրհնեաց զերկիւղածսն տեառն զմեզ. օրհնեաց տէր զմեզ և զորդիս մեր։

Երկիւղածք տեառն յուսացան ի՛ տէր, օգնական և պաշտպան նոցա։

Երկիւղածք տեառն յուսացան ի՛ տէր, օգնական և պաշտպան նոցա։

Տուն Ահարոնի յուսացաւ ի՛ տէր, օգնական ընկերեալն ի նոցա։

Տուն Ահարոնի յուսացաւ ի՛ տէր, օգնական ընկերեալն ի նոցա։

Տուն իսրայէլ յուսացաւ ի՛ տէր, օգնական ընդունելի նոցա։

Տուն իսրայէլ յուսացաւ ի՛ տէր, օգնական ընդունելի նոցա։

Ա՛մէն ինձ ելից՝ զայր արտերին զնա. ամբէնան զայր յուսացեալ ի՛ կուսանսն։

Ա՛մէն ինձ ելից՝ զայր արտերին զնա. ամբէնան զայր յուսացեալ ի՛ կուսանսն։

Հոտառիլն. * ձեռս ունին՝ և ոչ շօշափին, ոտս ունին՝ և ոչ գնան. և ոչ գոյ բարբառ

Հոտառիլն. * ձեռս ունին՝ և ոչ շօշափին, ոտս ունին՝ և ոչ գնան. և ոչ գոյ բարբառ

ի կոկորդս նոցա։

ի կոկորդս նոցա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն հրեշտակք նորա, զօրութիւնք նորա զսպասաւորք նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն հրեշտակք նորա, զօրութիւնք նորա զսպասաւորք նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն գործք նորա յամենայն տեղիս տիրութեան նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն գործք նորա յամենայն տեղիս տիրութեան նորա։

Օրհնեա՛ զտէր հոգի իմ։

Օրհնեա՛ զտէր հոգի իմ։

Օրհնեցէ՛ք զտէր հրեշտակք նորա զօրաւորք զգործեալք զբանն նորա, լսել ձայնի խօսից նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր հրեշտակք նորա զօրաւորք զգործեալք զբանն նորա, լսել ձայնի խօսից նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա, սպասաւորք նորա զգործեալք զկամս նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա, սպասաւորք նորա զգործեալք զկամս նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն գործք նորա յամենայն տեղիս տիրութեան նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն գործք նորա յամենայն տեղիս տիրութեան նորա։

Օրհնեա՛ զտէր հոգի իմ։

Օրհնեա՛ զտէր հոգի իմ։

Օրհնեցէ՛ք զտէր հրեշտակք նորա զօրաւորք զգործեալք զբանն նորա, լսել ձայնի խօսից նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր հրեշտակք նորա զօրաւորք զգործեալք զբանն նորա, լսել ձայնի խօսից նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա, սպասաւորք նորա զգործեալք զկամս նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա, սպասաւորք նորա զգործեալք զկամս նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն գործք նորա յամենայն տեղիս տիրութեան նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն գործք նորա յամենայն տեղիս տիրութեան նորա։

Օրհնեա՛ զտէր հոգի իմ։

Օրհնեա՛ զտէր հոգի իմ։

Օրհնեցէ՛ք զտէր հրեշտակք նորա զօրաւորք զգործեալք զբանն նորա, լսել ձայնի խօսից նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր հրեշտակք նորա զօրաւորք զգործեալք զբանն նորա, լսել ձայնի խօսից նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա, սպասաւորք նորա զգործեալք զկամս նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա, սպասաւորք նորա զգործեալք զկամս նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն գործք նորա յամենայն տեղիս տիրութեան նորա։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն գործք նորա յամենայն տեղիս տիրութեան նորա։

Օրհնեա՛ զտէր հոգի իմ։

Օրհնեա՛ զտէր հոգի իմ։

Digitized by Google

Ա. ՇԱԲԱԹ

Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։ Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։

Ա. ԿԻՐԱԿԻ

Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։ Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։

Ա. ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։ Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։

Ա. ՇԱԲԱԹ

Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։ Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։

Ա. ԿԻՐԱԿԻ

Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։ Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։

Ա. ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։ Ա՛ստուածացի զոր և խօսեցար ընդ Մովսէս եւ ասացեր ցնա՝ Ես եմ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակոբայ, զոր առաքեցեր զՄովսէս ի Հրեշտակէն որ երեւեցաւ նմա ի մէջ հրոյ ի մորենւոջ, զոր տեսանէր զի հրով վառեալ էր եւ ոչ այրէր զայն։

Digitized by Google

Աստուածային եղերութ՝ որ զկնի մահուանցն Յիսուսի ի վերայ աշակերտացն նորա եղև։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Ա.

Ես զառաջինն խօսեցայ, ով Թէոփիլոս, զամենայն որ սկսաւ Յիսուս առնել և ուսուցանել,

մինչև յաւուրն յորում պատուիրեաց առաքելոցն իւրոց զորս ընտրեաց, Հոգւովն Սրբով, և համբարձաւ յերկինս։

Որոց և ցուցանէր զանձն իւր կենդանի յետ չարչարանացն իւրոց, բազում հաստատութեամբ, երևելով նոցա աւուրս քառասուն, և խօսելով զարքայութենէ Աստուծոյ։

Եւ ժողովեալ ընդ նոսա՝ պատուիրեաց նոցա յԵրուսաղէմէ մի՛ մեկնել, այլ սպասել զխոստումն Հաւրն, զոր լուարուք, ասէ, ի բերանոյ իմմէ։

Զի Յովհաննէս զկնի մկրտեաց զջրով, դուք զկնի ոչ բազում աւուրց մկրտեսջիք զՀոգւովն Սրբով։

Իսկ նոքա ժողովեալք հարցանէին զնա՝ ասելով. Տէր, յայսմ ժամանակի դարձուցանես զարքայութիւնդ Իսրայէլի։

Եւ նա ասէ ցնոսա. Ոչ է ձեր գիտել զժամանակս կամ զաւուրս զոր Հայր եդ յիշխանութեան իւրում։

Այլ առնուցուք զզօրութիւն Հոգւոյն Սրբոյ՝ որ գայ ի վերայ ձեր, և իցէք ինձ վկայք յԵրուսաղէմ և յամենայն Հրէաստան և մինչև յԱմարացիս, և մինչև ի ծագս երկրի։

Եւ զայս ասացեալ՝ ի նոսա տեսանելեաց՝ համբարձաւ, և ամպ ընկալաւ զնա յաչաց նոցա։

Եւ մինչդեռ նոքա հայէին յերկինս՝ յերթալն նորա, ահա երկու արք կային առ նոսա հագեալք սպիտակազգեստիւք,

որք և ասեն. Արք Գալիլեացի՝ զի՞ կայք հայեցեալ յերկինս։ Այս Յիսուս որ համբարձաւ յերկինս ի ձէնջ՝ նոյնպէս եկեսցէ որպէս տեսէք զնա երթեալ յերկինս։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Բ.

Եւ յորժամ եկն աւուրն Հինգշաբաթի՝ էին ամենեքեան միաբան ի նոյն տեղի։

Եւ եղև յանկարծ ձայն յերկնից իբրև զհոսումն հողմոյ սաստկագործի, և լցոյց զամենայն տունն յորում նստէին։

Եւ երևեցան նոցա բաժանեալ լեզուք իբրև հրոյ, և նստաւ ի վերայ իւրաքանչիւր մի ի նոցանէ։

Եւ լցան ամենեքեան Հոգւովն Սրբով, և սկսան խօսել այլազան լեզուս, որպէս Հոգին Սուրբ տայր նոցա խօսել։

Եւ էին ի Երուսաղէմ արք հրեայք, ազգաւորք երկիւղածք յամենայն ազգաց երկնի տակ բնակեալք։

Եւ յորժամ եղև ձայնն այն՝ ժողովեցաւ բազմութիւն, և խռովեցան, զի լսէին զոմանս խօսել զլեզուս իւրաքանչիւր ազգի։

Եւ զարհուրեալք զմայր ամենեքեան՝ ասէին ցմիմեանս. Ահա ոչ այսոքիկ՝ որ խօսին՝ ամենեքեան Գալիլեացիք են։

Եւ զիա՞րդ մեք լսեմք զլեզուս իւրաքանչիւր ազգի մերոյ՝ որում ծնաք մեր։

Պարթեւք և Մարք և Ելամիտք, և որ բնակեալ են ի Միջագետս, ի Հրէաստան և ի Կապադովկիա, ի Պոնտոս և յԱսիա,

ի Փռւգիա և ի Պամփիլիա, յԵգիպտոս և ի կողմանս Լիբիոյ որ ընդ Կիւրենացւոյն, և հիւրք Հռովմայեցիք,

Հրեայք և նորադարձք,

Կրետացիք և Արաբացիք՝ լսեմք զնոսա խօսել զլեզուս մերս զգործս զօրութեանցն Աստուծոյ։

Եւ զարհուրեալք ամենեքեան և տարակուսեալք՝ ասէին ցմիմեանս. Զի՞նչ կամի լինել այս։

Եւ այլք ծաղր առնէին՝ ասելով. Թէ քաղցրութեամբ գինւոյ լցեալ են սոքա։

Եւ կայր Պետրոս ընդ տասնումեկին, և բարձրացոյց զձայն իւր, և ասաց ցնոսա. Արք Հրեայք և ամենեքեան որ բնակեալ էք յԵրուսաղէմ, զայս գիտասջիք, և ունկնդրեսջիք բանից իմոց։

Զի ոչ իբրև դուք կարծէք՝ սոքա արբեալ են, զի ժամ երրորդ է աւուր։

Այլ այս է որ ասացաւ ի մարգարէէն Յովելի.

Եւ եղիցի յաւուրս յետինս, ասէ Աստուած, և հեղից յոգւոյ իմմէ ի վերայ ամենայն մարմնոյ, և մարգարէասցեն որդիք ձեր և դստերք ձեր, և երիտասարդք ձեր տեսիլս տեսցեն, և ծերք ձեր երազս երազեսցեն։

Եւ ի ծառայս իմ և ի սպասաւորս իմ յաւուրսն յայնոսիկ հեղից յոգւոյ իմմէ, և մարգարէասցեն։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Գ.

Պետրոս և Յովհաննէս ելանէին ի տաճարն յժամ աղօթից իններորդի։

Եւ էր այր մի կաղ ի փորոյ մաւրէ իւրոյ, զոր դնէին ամեն աւր առ դրան տաճարին որ կոչի Գեղեցիկ, խնդրել ողորմութիւն ի մտանելոցն ի տաճարն։

Որ տեսեալ զՊետրոս և զՅովհաննէս սկսեալ մտանել ի տաճարն՝ խնդրէր ողորմութիւն։

Եւ հայեցեալ Պետրոս ընդ նա՝ և Յովհաննէս, ասէ. Նայեաց յմեզ։

Եւ նա ակնկալէր ինչ առնուլ ի նոցանէ։

Ասէ ցնա Պետրոս. Արծաթ և ոսկի չիք ինձ, այլ զոր ունիմ՝ տամ քեզ. ի Յիսուսէ Քրիստոսէ Նազովրեցւոյ՝ յարի՛ և պտըտեա։

Եւ կալեալ զաջ ձեռն նորա՝ յարոյց զնա. և անդէն զօրացան ոտք և կոճք նորա։

Եւ ելեալ՝ կայր և պտըտէր, և մտանէր ընդ նոսա ի տաճարն՝ պտըտելով և ցատկելով և օրհնելով զԱստուած։

Եւ ամենայն ժողովուրդ տեսանէր զնա պտըտեալ և օրհնեալ զԱստուած։

Եւ ճանաչէին զնա թէ նա էր որ ի տաճարին Գեղեցկի նստէր խնդրել ողորմութիւն, և լցան զարհուրանաւք և ապշութեամբ ի վերայ պատահմանն որ եղև ընդ նմա։

Եւ մինչդեռ կալաւ զՊետրոս և զՅովհաննէս՝ ամենայն ժողովուրդ ընթացան առ նոսա ի սրահն որ կոչի Սողոմոնի՝ զարհուրեալք։

Եւ տեսեալ Պետրոսի՝ պատասխանի ետ ցժողովուրդն. Արք Իսրայէլացիք, զի՞ զայսմ զարհուրիք, կամ զմեզ զի՞ հայիք, իբրև զոյժ մերով կամ զօրութեամբ արարեալ զայս պտըտել զնա։

Աստուած Աբրահամու և Իսահակայ և Յակոբայ, Աստուած հարցն մերոց՝ փառաւորեաց զորդի իւր զՅիսուս, զոր դուք մատնեցէք և ուրասացարուք զնմանէ առաջի երեսաց Պիղատոսի, որ դատեցաւ նմա արձակել։

Դուք զսուրբն և զարդարն ուրասացարուք, և խնդրեցէք զի մարդասպան արձակեսցի ձեզ։

Զհեղինակ կենաց սպանէք, զոր Աստուած յարոյց ի մեռելոց, որոյ մեք վկայք եմք։

Եւ յանուն նորա՝ հաւատովն անուան նորա զոր տեսանէք և գիտէք զնա զօրացոյց անուն նորա, և հաւատն որ է նովաւ ետ նմա զողջութիւնս զայս յաչս ամենեցուն ձերոց։

Եւ արդ, եղբարք, գիտեմ զի տգիտութեամբ արարէք, որպէս և իշխանքն ձեր։

Եւ Աստուած զոր ինչ յառաջագոյն քարոզեաց բերանով ամենայն մարգարէիցն՝ զչարչարանս Քրիստոսի իւրոյ՝ կատարեաց։

Ապաշխարեցարուք ուրեմն և դարձարուք, որպէս ջնջեսցին մեղք ձեր,

զի եկեսցեն ժամանակք հանգստեան յերեսաց Տեառն, և առաքեսցէ զՅիսուս զքարոզեցեալ ձեզ Քրիստոս,

զոր պարտ է երկինս ընկալեալ լինել մինչև ցժամանակս վերստին կազմութեան ամենայնի, զոր խօսեցաւ Աստուած բերանով սրբոց մարգարէիցն իւրոց յաւուրց յաւիտենից։

Մովսէս ասաց. Զի մարգարէ ի ձէնջ յարուսցէ Տէր Աստուած ձեր, որպէս զիս, զնա լուիջիք ամենայնի զոր ինչ խօսեսցի ցձեզ։

Եւ եղիցի ամենայն անձն որ ոչ լուիցէ մարգարէին այնորիկ՝ սատակեսցի յազգէ մէջ։

Եւ ամենայն մարգարէք յԱմուելէ սկսեալ և որ ետուն զկնի՝ որ խօսեցան՝ և պատմեցին զաւուրսդ այսոսիկ։

Դուք էք որդիք մարգարէիցն և ուխտին զոր ուխտեաց Աստուած առ հարս մեր՝ ասելով ցԱբրահամ. Եւ ընդ զաւակի քում օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի։

Ձեզ նախ յարուցեալ Աստուած զորդի իւր Յիսուս՝ առաքեաց օրհնել զձեզ, դարձուցանել զիւրաքանչիւր ոք ի չարեաց ձերոց։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Դ.

Եւ մինչդեռ խօսէին նոքա ցժողովուրդն՝ եկին ի վերայ նոցա քահանայքն և զօրավարն տաճարին և դպիրքն,

տրտմեալ զի ուսուցանէին զժողովուրդն և քարոզէին ի Յիսուսէ զյարութիւն ի մեռելոց։

Եւ ձգեցին զնոսա ի կալանս, և եդին ի բանտի մինչև ցվաղիւան, զի արդէն երեկոյ էր։

Եւ բազումք ի լսելոցն զբանն հաւատացին, և եղև թիւ արանց հազարք հինգ։

Եւ եղև ի վաղիւանն ժողովեցան իշխանքն նոցա և ծերք և դպիրք յԵրուսաղէմ,

և Անանիա քահանայապետ և Կայիափաս և Յովհաննէս և Աղեքսանդրոս, և որ էին յազգէ քահանայապետաց։

Եւ կացուցեալ զնոսա ի մէջ՝ հարցանէին. Ո՞ր զօրութեամբ կամ ո՞ր անուամբ արարէք դուք զայս։

Յայնժամ Պետրոս լցեալ Հոգւովն Սրբով՝ ասէ ցնոսա. Իշխանք ժողովրդեան և ծերք Իսրայէլի,

եթէ մեք այսաւր քննեմք ի վերայ բարեգործութեան մարդոյ հիւանդի՝ ընդ որով եղև սա առողջ,

ծանեալ լիցի ձեզ ամենեցուն և ամենայն ազգի Իսրայէլի՝ զի յանուն Յիսուսի Քրիստոսի Նազովրեցւոյ՝ զոր դուք խաչեցարուք, զոր յարոյց Աստուած ի մեռելոց, նովաւ սա կայ առաջի ձեր առողջ։

Սա է քարն որ արհամարհեցաւ ի ձէնջ շինողացդ, որ եղև գլուխ անկեան։

Եւ չիք յայլում ոմանէ փրկութիւն, քանզի ոչ է այլ անուն յերկնի տակ տուեալ մարդկան՝ որով պարտ իցէ մեզ կեցուցանել։

Տեսեալ ապա զհամարձակութիւն Պետրոսի և Յովհաննու՝ և գիտացեալ զի մարդիկ անգրագէտք են և տգէտք՝ զարհուրեալ էին։ Եւ ճանաչէին զնոսա թէ ընդ Յիսուսի էին։

Եւ զտղայն տեսեալ կայ ընդ նոսա՝ ոչինչ կարէին հակառակել։

Եւ հրամայեալ արտաքս ելանել զնոսա ի ժողովոյն՝ խորհէին ընդ միմեանս,

ասելով. Զի՞նչ արասցուք մարդկանս այսոսիկ, զի յայտնի նշան եղև նոցա՝ որ եղեալ է ի Երուսաղէմ՝ ամենեցուն յայտնի է, և չկարեմք ուրանալ։

Այլ զի մի՛ եւս աճեսցէ ի ժողովրդեանն՝ սպառնասցուք նոցա մի՛ եւս խօսել յանուն այսորիկ ումեք ի մարդկանէ։

Եւ կոչեցեալ զնոսա՝ պատուիրեցին նոցա մի՛ ամենևին խօսել և մի՛ ուսուցանել յանուն Յիսուսի։

Եւ պատասխանի տուեալ Պետրոս և Յովհաննէս՝ ասէին ցնոսա. Եթէ արդար է առաջի Աստուծոյ զձեզ լսել քան զԱստուած՝ դատեցարուք։

Զի մեք ոչ կարեմք զոր տեսաք և լուաք մի՛ խօսել։

Եւ նոքա սպառնալեաց արձակեցին զնոսա, զի ոչ գտանէին զիա՞րդ պատժեսցեն զնոսա՝ վասն ամենայն ժողովրդեանն, զի ամենեքեան փառաւորէին զԱստուած վասն եղելոյն որ եղև։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Ե.

Էր ամենայն բազմութեան հաւատացելոցն սիրտ և անձն մի, և ոչ ոք ասէր զինչ ինչ ի մասնաւորի ինչ իւրում, այլ էին ամենայնի ընդհանուր։

Եւ զօրութեամբ մեծաւ տային վկայութիւն առաքեալքն զյարութեան Տեառն Յիսուսի, և շնորհք մեծ էին ի վերայ ամենեցուն։

Եւ ոչ ոք էր կարօտ ի նոցանէ, զի որ էին տիրացուք ագարակաց կամ տանց՝ վաճառէին և բերէին զգինս որ վաճառէին,

և դնէին առաջի առաքելոցն. և բաշխեցանէր ամենայնի որպէս ումեք պիտոյ էր։

Եւ Յովսէփ որ կոչեցաւ Բառնաբաս առաքելոցն, որ է մեկնեալ որդի մխիթարութեան, Ղեւտացի, ազգաւ Կիպրացի,

որ էր նմա տիրացու ագարակի, վաճառեաց և եբեր զդրամն և եդ առաջի առաքելոցն։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Զ.

Եւ այր մի Անանիա անուն և կին նորա Սափիրա՝ վաճառեցին տիրացու ագարակի,

և խորհեցան ի սրտի իւրեանց՝ և ի կնոջէ իւրմէ զգալ զգնոյն, և բերեալ զմասն մի դնէին առաջի առաքելոցն։

Ասէ ցնոսա Պետրոս. Անանիա, զի՞ լցաւ սատանայ զսիրտ քո՝ սուտ խօսել քեզ առ Հոգին Սուրբ, և զգալ ի գնոյ տեղւոյն։

Ոչ ամենայն ինչ քո էր նախ քան զվաճառելդ, և վաճառեալդ ոչ ի քո կամս էր։ Զի՞ եդեր ի սրտի քում զբանդ զայդ։ Ոչ մարդկան սուտ խօսեցար, այլ Աստուծոյ։

Եւ լուեալ Անանիայի զբանդ զայդ՝ անկեալ ետ հոգի։ Եւ եղև երկիւղ մեծ ի վերայ ամենեցուն որ լսէին զայդ։

Եւ յարուցեալ երիտասարդքն՝ ծածկեցին զնա, և հանեալ արտաքս՝ թաղեցին զնա։

Եւ եղև իբրև ժամք երիք, և կինն նորա ոչ գիտէր զեղելոցն որ եղև։

Պատասխանի ետ ցնա Պետրոս. Ասա ինձ, եթէ ընդ այսչափ գնոյ վաճառեցարուք զագարակն։ Եւ նա ասէ. Այո, ընդ այսչափ։

Եւ Պետրոս ասէ ցնա. Զի՞ համաձայնեցարուք դուք փորձել զՀոգին Տեառն։ Ահա ոտք թաղեցելոցն զկնի քո՝ և զքեզ հանեն արտաքս։

Եւ անդէն անկաւ առ ոտս նորա և ետ հոգի։ Եւ մտեալ երիտասարդքն՝ գտին զնա մեռեալ, և հանեալ արտաքս՝ թաղեցին զնա առ կին նորա։

Եւ եղև երկիւղ մեծ յամենայն եկեղեցի և ի վերայ ամենեցուն որ լսէին զայդ։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Է.

Եւ ի ձեռն առաքելոցն լինէին նշանք և սքանչելիք բազումք ի ժողովրդեանն։ Եւ էին ամենեքեան միաբան ի սրահն Սողոմոնի։

Եւ ոչ ոք յայլոցն համարձակէր մերձենալ ընդ նոսա, այլ մեծարէր զնոսա ժողովուրդն։

Եւ աւելի հաւատային տեառնն բազմութիւնք արանց և կանանց։

Մինչև ցնայ հանէին զհիւանդսն ի հրապարակս, և եդնուին ի մահիճս և ի մանկասս, զի եթէ եկեսցէ Պետրոս՝ գոնէ ստուերն նորա ծածկեսցէ զոմանս ի նոցանէ։

Եւ ժողովեցաւ և բազմութիւն քաղաքացն շրջակայից յԵրուսաղէմ՝ բերելով զհիւանդսն և զտանջեալսն յանմաքուր ոգւոց, և բժշկէին ամենեքեան։

Եւ յարուցեալ քահանայապետն և ամենեքեան որ ընդ նմա էին՝ որ է աղանդ Սադուկեցւոց, լցան նախանձու,

և ձգեցին զառաքեալսն ի կալանս, և եդին ի բանտի հասարակի։

Եւ հրեշտակ Տեառն գիշերի բացեալ զդրունս բանտին՝ և հանեալ զնոսա արտաքս՝ ասէ.

Երթայք և կացէք ի տաճարին՝ և խօսեցարուք ցժողովուրդն զամենայն բանս կենացս այսոցիկ։

Եւ լուեալ մտին առ լուսաբաց ի տաճարն՝ և ուսուցանէին։ Եւ եկեալ քահանայապետն և որ ընդ նմա էին՝ կոչեցին զժողովն և զամենայն ծերակոյտ որդւոցն Իսրայէլի, և առաքեցին ի բանտն զի բերցեն զնոսա։

Եւ գնացեալ սպասաւորքն՝ և ոչ գտին զնոսա ի բանտին, դարձան և պատմեցին,

ասելով. Զբանտն գտաք փակեալ ամենայն իմաստութեամբ, և զկանգունսն կայեալ առաջի դրանց, և բացեալ ոչ գտաք ոք ներքինի։

Եւ որպէս լուան զայդ բանս քահանայապետն և զօրավարն տաճարին և քահանայքն՝ տարակուսէին ի վերայ նոցա զի՞նչ լիցի այդ։

Եկն ոմն և պատմեաց նոցա՝ ասելով. Ահա արք զորս եդէք ի բանտի՝ կան ի տաճարի և ուսուցանեն ժողովրդեանն։

Յայնժամ գնացեալ զօրավարն՝ և սպասաւորքն՝ բերին զնոսա առանց բռնութեան, զի երկնչէին ի ժողովրդենէն զի մի՛ քարկոծեսցեն զնոսա։

Եւ բերեալ կացուցին զնոսա առաջի ատենին։ Եւ հարցանէ զնոսա քահանայապետն,

ասելով. Ոչ պատուիրանաւ պատուիրեցաք ձեզ մի՛ ուսուցանել յանուն այսորիկ, և ահա լցէք զԵրուսաղէմ ուսմամբ ձերով, և կամիք արիւն մարդոյ այսորիկ հասուցանել ի վերայ մեր։

Պատասխանի տուեալ Պետրոս և առաքեալքն՝ ասեն. Պարտ է զԱստուած հնազանդել քան զմարդիկ։

Աստուած հարցն մերոց յարոյց զՅիսուս, զոր դուք սպանէք՝ կախեալ ի փայտի։

Զնա Աստուած իշխան և փրկիչ բարձրացոյց աջով իւրով, տալ զապաշխարութիւն Իսրայէլի և զթողութիւն մեղաց։

Եւ մեք վկայք եմք նորա բանիս այսոցիկ, և Հոգին Սուրբ զոր ետ Աստուած հնազանդողացն նմա։

Եւ նոքա լուեալ՝ սրտմտեցան, և խորհէին սպանանել զնոսա։

Եւ յարուցեալ ոմն ի ատենին Գամաղիէլ անուն՝ օրինուցանող, պատուական առ ամենայն ժողովրդեանն՝ հրամայեաց հանել զառաքեալսն փոքր մի ժամանակ արտաքս,

և ասէ ցնոսա. Արք Իսրայէլացիք, զգուշացարուք ձեզ ինքեանց զի՛ զոր ինչ առնիցէք զայդ մարդկանս։

Զի յառաջագոյն քան զաւուրսդ այսոսիկ յարոյց Թէուդաս զանձն իւր՝ ասելով թէ ոմն եմ ես, որում միացաւ թիւ արանց չափ քառասնից, որ սպանաւ, և ամենեքեան որ հաւանեցան նմա՝ ցրուեցան և եղեն ի ոչինչ։

Յետ սորա յարոյց զանձն Յուդաս Գաղիլեացի յաւուրսդ հարկադրութեան, և դարձոյց զամենայն ժողովուրդ զկնի իւր։ Եւ նա կորեաւ, և ամենեքեան որ հաւանեցան նմա՝ ցրուեցան։

Եւ արդ ասեմ ձեզ՝ զգուշացարուք ձեզ ի մարդկանէ այսոցիկ, և թողէք զնոսա. զի եթէ ի մարդկանէ է խորհուրդ այս կամ գործ այս՝ ապականեսցի։

Եւ եթէ յԱստուծոյ է՝ ոչ կարէք ապականել զնոսա, զի մի՛ եւս և գտանիցիք պատերազմակից Աստուծոյ։

Եւ հաւանեցան նմա։ Եւ կոչեցեալ զառաքեալսն՝ տանջեցին զնոսա, և պատուիրեցին մի՛ խօսել յանուն Յիսուսի, և արձակեցին զնոսա։

Եւ նոքա երթեալ յերեսաց ժողովոյն՝ ուրախ լինէին զի արժանի եղեն անարգանաց վասն անուանն Յիսուսի։

Եւ ամենայն աւր ոչ դադարէին ի տաճարին և ի տանս՝ ուսուցանել և քարոզել զՅիսուս Քրիստոս։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Զ.

Յաւուրսդ յայսոսիկ՝ յորժամ բազմանային աշակերտքն՝ եղև տրտունջ Հեղինեից ընդ Եբրայեցիսն, զի ի սպասաւորութեան ամենօրեայ անտես լինէին այրիք նոցա։

Եւ կոչեցեալ տասնումեկեանն զամենայն բազմութիւն աշակերտացն՝ ասեն. Ոչ հաճոյ է մեզ զի մեք թողեալ զբանն Աստուծոյ՝ սպասաւորեսցուք սեղանոց։

Այլ ընտրեցարուք, եղբարք, ի ձէնջ արս եւթն ընտիրս, լի Հոգւովն Սրբով և իմաստութեամբ, զորս կացուսցուք ի վերայ գործոյ այսմիկ։

Եւ մեք զմշտնջենաւորն աղաւթից և զսպասաւորութեան բանին հաստատեսցուք։

Եւ հաճոյ եղև բանն առաջի ամենայն ժողովրդեանն։ Եւ ընտրեցին զՍտեփանոս, այր լի հաւատովք և Հոգւովն Սրբով, և զՓիլիպպոս և զՊրոքորոս և զՆիկանոր և զԹիմոն և զՊարմենաս և զՆիկողայոս նորադարձ Անտիոքացի։

Զորս կացուցին առաջի առաքելոցն։ Եւ աղաւթեալ՝ եդին ի վերայ նոցա զձեռս։

Եւ բանն Աստուծոյ աճէր, և բազմանայր թիւ աշակերտացն յԵրուսաղէմ յոյժ։ Եւ ոմանք ի քահանայապետացն հնազանդէին հաւատոյն։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Է.

Եւ Ստեփանոս լի շնորհաւք և զօրութեամբ՝ արարէր սքանչելիս և նշանս մեծամեծս ի ժողովրդեանն։

Յարուցին ապա ոմանք ի ժողովրդենէն՝ որ կոչի Լիբերտինացւոց և Կիւրենացւոց և Աղեքսանդրացւոց, և որ էին ի Կիլիկիայ և յԱսիա, և վիճէին ընդ Ստեփանոսի։

Եւ ոչ կարէին դիմանալ իմաստութեան և Հոգւոյն որով խօսէր։

Յայնժամ դրդեցին զարս՝ և ասեն. Լուարուք զնմանէ բանի հայհոյականաց ընդ Մովսիսի և ընդ Աստուծոյ։

Եւ յարուցին զժողովուրդն և զծերսն և զդպիրսն, և հասեալ՝ յափշտակեցին զնա, և տարան առ ատեանն,

և կացուցին զվկայսն սուտս՝ որ ասէին. Այրդ այս ոչ դադարէ խօսել զբանս հայհոյականս ընդ տեղւոյդ սորա սրբոյ և ընդ Օրինացդ։

Զի լուարուք զնմանէ ասելոյ թէ Յիսուս Նազովրեցի այս կործանեսցէ զտեղիդ սորա սրբոյ, և փոխեսցէ զսովորութիւնսն զոր ետ մեզ Մովսէս։

Եւ հայեցեալ ամենայն որ նստէին ի ժողովոյն՝ տեսին զերեսս նորա իբրև զերեսս հրեշտակի։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Ը.

Ասէ ապա քահանայապետն. Թէ այդպէս իցէ՞ զայդ։

Եւ նա ասէ. Արք եղբարք և հարք, լուարուք. Երևեցաւ Աստուած փառաց հարցն մերոց Աբրահամու՝ մինչդեռ էր նա ի Միջագետս, մինչև բնակեցաւ ի Քարան,

և ասէ ցնա. Ել յերկրէ քումմէ և յազգէ քումմէ, և եկ յերկիրն զոր ցուցից քեզ։

Յայնժամ ել յերկրէ Քաղդէացւոց՝ և բնակեցաւ ի Քարան։ Եւ անտի տեղափոխեաց զնա ի յերկիրս զայս՝ յորում դուք այժմ բնակեալ էք։

Եւ ոչ ետ նմա ժառանգութիւն ի նմա, և ոչ հարկ մի ոտից, այլ խոստացաւ տալ նմա զայն ի տիրութիւն, և զաւակի նորա զկնի նորա, մինչդեռ ոչ էր նմա որդի։

Եւ խօսեցաւ Աստուած այսպէս, զի եղիցի զաւակ նորա պանդխտական յերկրի օտարի, և ծառայեցուսցեն նմա և չարչարեսցեն զնա ամս չորեքհարիւր։

Եւ զազգն զոր ծառայեսցեն՝ դատեցից ես, ասէ Աստուած, և զայդ ամենայն յետ այսորիկ ելցեն և պաշտեսցեն զիս ի տեղւոջ այսմիկ։

Եւ ետ նմա ուխտ թլփատութեան։ Եւ ծնաւ զՀսահակ և թլփատեաց զնա յաւուր ութերորդի, և Հսահակ զՅակոբ, և Յակոբ զտասն և երկուս հարս։

Եւ հարքն նախանձեցան Յովսեփայ՝ և վաճառեցին զնա ի Եգիպտոս։ Եւ էր Աստուած ընդ նմա,

և փրկեաց զնա յամենայն նեղութեանց նորա, և ետ նմա շնորհս և իմաստութիւն առաջի Փարաւոնի թագաւորի Եգիպտացւոց, և կացոյց զնա իշխան ի վերայ Եգիպտոսի և ամենայն տանն իւրոյ։

Եկն ապա սով ամենայն երկրին Եգիպտոսի և Քանանու, և նեղութիւն մեծ, և ոչ գտանէին կերակուր հարքն մեր։

Եւ լուեալ Յակոբայ թէ կայ պաշար յԵգիպտոս՝ առաքեաց զհարսն մեր առաջին անգամ։

Եւ յերկրորդում ծանեալ Յովսեփ եղբարցն իւրոց՝ և յայտնի եղև ազգ նորա Փարաւոնի։

Առաքեալ ապա Յովսեփ՝ կոչեցոյց զհայր իւր զՅակոբ և զամենայն ազգատոհմն իւր, ոգիս եւթանասուն և հինգ։

Եւ իջեալ Յակոբ յԵգիպտոս՝ և վախճանեցաւ նա և հարքն մեր,

և փոխեցան յՍիւքեմ՝ և եդին ի գերեզմանի զոր գնեաց Աբրահամ գնով արծաթոյ ի որդւոցն Եմոր Սիւքեմայ։

Եւ որպէս մերձեցուցանէր ժամանակ խոստմանն զոր երդուաւ Աստուած Աբրահամու՝ աճեցաւ ժողովուրդն և բազմացաւ յԵգիպտոս,

մինչև յարոյց թագաւոր այլ որ ոչ գիտէր զՅովսեփ։

Սա նենգեաց զազգն մեր՝ և չարչարեաց զհարսն մեր՝ դնել զմանկունսն արտաքս, զի մի՛ կեցցեն։

Յորում ժամանակի ծնաւ Մովսէս, և էր հաճոյ Աստուծոյ։ Եւ սնաւ ամիսս երիս ի տանն հաւր իւրոյ։

Եւ դրեալ զնա արտաքս՝ առ զնա դուստր Փարաւոնի և սնոյց զնա իբրև զորդի իւր։

Եւ ուսաւ Մովսէս զամենայն իմաստութիւն Եգիպտացւոց, և էր զօրաւոր բանիւ և գործով։

Եւ յորժամ լցան նմա ամք քառասունք՝ եկն ի սիրտ նորա այցելուլ եղբարցն իւրոց որդւոցն Իսրայէլի։

Եւ տեսեալ զոմն ի նոցանէ զրկեալ՝ պաշտպանեաց, և արար դատաստան վասն նեղելոյն՝ և եհար զՀեթանոսն։

Եւ կարծէր զի գիտասցեն եղբարքն զի Աստուած ձեռամբ նորա տայ փրկութիւն նոցա, և նոքա ոչ գիտացին։

Եւ յաւուրսն յետնոցս երևեցաւ նոցա՝ մինչդեռ կռուէին, և հաշտեցուցանէր զնոսա ի խաղաղութիւն՝ ասելով. Արք եղբարք եմք, զի՞ զարհամարհէք զմիմեանս։

Եւ որ զընկերն իւր զրկէր՝ հրեաւ զնա՝ ասելով. Ո՞վ կացոյց զքեզ իշխան և դատաւոր ի վերայ մեր։

Միթէ սպանանել դու կամիս զիս որպէս սպան զՀեթանոսն երէկ։

Եւ փախեաւ Մովսէս յայնմ բանի՝ և եղև պանդուխտ յերկրին Մադիամու, ուր ծնաւ զորդիս երկուս։

Եւ լցեալ ամաւք քառասնից՝ երևեցաւ նմա հրեշտակ Տեառն յանապատի լերինն Սինայի, ի բոցի հրոյ մորենւոյ։

Եւ Մովսէս տեսեալ զարհուրեցաւ ի տեսլեանն։ Եւ մերձենալ նմա՝ լինել ցնորս Տեառն,

ասելով. Ես եմ Աստուած հարցդ քոց, Աստուած Աբրահամու և Իսահակայ և Յակոբայ։ Եւ Մովսէս սարսեալ՝ ոչ համարձակէր նայել։

Ասէ ցնա Տէր. Լո՛ւծ զկօշիկս ոտից քոց, զի ուր որ կայ դու՝ երկիր սուրբ է։

Տեսանելով տեսի զչարչարանս ժողովրդեանն իմոյ որ է յԵգիպտոս, և զհառաչանս նոցա լուայ, և իջեալ եղէ փրկել զնոսա. և արդ եկ՝ առաքեցից զքեզ յԵգիպտոս։

ԶՄովսէս զայդ զբանն զոր ուրասացան՝ ասելով. Ո՞վ կացոյց զքեզ իշխան և դատաւոր, զայդ զՄովսէս առաքեաց Աստուած իշխան և փրկիչ ձեռամբ հրեշտակին որ երևեցաւ նմա յանապատի լերինն Սինայի։

Սա հանեալ զնոսա՝ արար սքանչելիս և նշանս յերկրին Եգիպտոսի և ի Կարմիր ծովու և յանապատի ամս քառասուն։

Սա է Մովսէս որ ասաց ցորդիս Իսրայէլի. Զի մարգարէ ի ձէնջ յարուսցէ Տէր Աստուած ձեր, որպէս զիս, զնա լուիջիք։

Սա է որ եղև յեկեղեցւոջ յանապատի ընդ հրեշտակին որ խօսէր ընդ նմա ի լերինն Սինայի, և ընդ հարսն մեր, որ ընկալաւ զբանս կենդանի տալ մեզ։

Առ որ ոչ կամեցան հնազանդել հարքն մեր, այլ ուրասացան և դարձան սրտիւք իւրեանց յԵգիպտոս,

ասելով ցԱհարոն. Արա մեզ աստուածս որ երթիցեն առաջի մեր, զի Մովսէսի այնմիկ որ հանեաց զմեզ յերկրէ Եգիպտացւոց՝ չիք գիտեմք զինչ եղև նմա։

Եւ արարին զհորթ յաւուրսդ յայնոսիկ, և մատուցին պատարագ կուռացն, և ուրախանային գործովք ձեռաց իւրեանց։

Դարձաւ Աստուած՝ և մատնեաց զնոսա պաշտել զբանակ երկնից, որպէս գրեալ է ի գրքի մարգարէիցն. Միթէ զոհս և պատարագս մատուցէք ինձ տանն Իսրայէլի յանապատի աւուրս քառասուն։

Եւ ընկալարուք զխորան Մոլոքայ և զաստղ աստուածոյ ձերոյ Հրեփանայ, զկերպարանսն զոր արարէք պաշտել նոցա։ Եւ տարից զձեզ զկնի Բաբելոնի։

Խորանն վկայութեան էր հարցն մերոց յանապատի, որպէս կարգեաց նոցա որ խօսէր ընդ Մովսէս առնել զնա ըստ կերպարանացն զոր տեսեալ էր։

Զոր և ընկալեալ հարքն մեր՝ ետուն զնա ընդ Յեսուայ ի ժառանգութիւն յազգս զորս վանեաց Աստուած յերեսաց հարցն մերոց, մինչև ցաւուրսդ Դաւթի։

Որ գտեալ շնորհս առաջի Աստուծոյ՝ և խնդրեաց տեղի հանգստեան տանն Յակոբայ։

Սողոմոն ապա շինեաց նմա տուն։

Այլ ոչ Բարձրեալն ի ձեռագործս բնակէ, որպէս մարգարէն ասէ.

Երկինք ինձ աթոռ են, և երկիր պատուանդան ոտից իմոց. զի՞նչ տուն շինեսջիք ինձ, ասէ Տէր, կամ ո՞ր է տեղի հանգստեան իմոյ։

Ոչ զայդ ամենայն ձեռագործս իմ արար, ասէ Տէր։

Ա. ԵՐԵՍ. ՀԱՒ. Ի.

Զարհուրելիք զոր ամենայն ժողովրդեանն, և զամենայն որ լսէին զայդ։

Ոչ ոք յայլոցն համարձակէր մերձենալ ընդ նոսա, այլ մեծարէր զնոսա ժողովուրդն։

Եւ աւելի հաւատային տեառնն բազմութիւնք արանց և կանանց։

Մինչև ցնայ հանէին զհիւանդսն ի հրապարակս, և եդնուին ի մահիճս և ի մանկասս, զի եթէ եկեսցէ Պետրոս՝ գոնէ ստուերն նորա ծածկեսցէ զոմանս ի նոցանէ։

Եւ ժողովեցաւ և բազմութիւն քաղաքացն շրջակայից յԵրուսաղէմ՝ բերելով զհիւանդսն և զտանջեալսն յանմաքուր ոգւոց, և բժշկէին ամենեքեան։

Եւ յարուցեալ քահանայապետն և ամենեքեան որ ընդ նմա էին՝ որ է աղանդ Սադուկեցւոց, լցան նախանձու,

և ձգեցին զառաքեալսն ի կալանս, և եդին ի բանտի հասարակի։

Եւ հրեշտակ Տեառն գիշերի բացեալ զդրունս բանտին՝ և հանեալ զնոսա արտաքս՝ ասէ.

Երթայք և կացէք ի տաճարին՝ և խօսեցարուք ցժողովուրդն զամենայն բանս կենացս այսոցիկ։

Եւ լուեալ մտին առ լուսաբաց ի տաճարն՝ և ուսուցանէին։ Եւ եկեալ քահանայապետն և որ ընդ նմա էին՝ կոչեցին զժողովն և զամենայն ծերակոյտ որդւոցն Իսրայէլի, և առաքեցին

Ա՛ստուածն երկիւղածք ընդ
ազգմունքեն նը։

Ա՛ստուածն տուն հաստատի զի
բարի է, զի յաւիտեան է
ողորմութիւն նորա։

Ա՛ստուած տուն հաստատի զի
բարի է, զի յաւիտեան է
ողորմութիւն նորա։

Ա՛ստուած տուն խոստանի զի
բարի է, զի յաւիտեան է
ողորմութիւն նորա։

Ա՛ստուածն ինձ ոչ երկնչիցի մարդ,
զի ինձ ոչ արասցէ մարդ։

Տէր է իմ օգնականն և ես
երկեայց, զի՞ արասցէ ինձ
մարդ։

Տէր է իմ օգնականն ։ և
ես տեսից ի թշնամիս
իմ։

Լաւ է յուսալ ի տէր քան
յուսալ ի մարդիկ, բարի է
յուսալ ի տէր քան յուսալ
իշխանս։

Ա՛մենայն ազգինք շրջեցան
զինեւ, և անուամբ տեառն
թեցի նոցա։

Շ՛րջելով շրջեցան զինեւ,
ապաշխարեցին զիս ի վիասիկին,
և անուամբ տեառն վանեցի
զնոսա։

Շ՛րջեցան զինեւ ոչի մեղուք,
վառեցան գրդեղեցան որպէս
փուշք ի հուր, և անուամբ
տեառն մերժեցի զնոս։

լեւ կերի զիս։

Ա՛մենայն ազգինք շրջեցան
զիս, և անուամբ տեառն
մերժեցի զնոսա

եղիցուք ի սմա։ Եկայք զինուք սրտիւ և ուրախ
լերուք զի մեր է յաղթութիւնն։ Ո՞ւր է
Գողիաթ անթլփատն, որ նախատեաց զսա-
բաւոթ կենդանւոյն Իսրայէլի։ Ո՞ւր է Գող-
իաթ, որ հեգնեցաւ և պատմեցաւ զգունդս
սեռաւն։ Ո՞վ Տէր, մի՛ հեգնեցար զմեզ
զոր ընտրեցեր ի ժառանգութիւն քո։ Ո՞ւր
է Գողիաթ, որ հեգնեցաւ զգունդս սեռաւն

Այն թէ մի՛նչ էթէ՝ քո թեմ-
պին

Այն ես ըռատպի գուրթամ՛ր, սէն
ես ըռատպի գըլալիւզ օղ. մուռատ-
րէգ սէն քո ըռատպինին խաթի իլէ
կէլէչէգ սին. վէ Համառս սէնու
էթմէխ սանա ըռատպինին խաթի իլէ
(կէլսիկինէ)։

Ըռատպի ալըշԸրըզ պիզէ կէօրիւն
սիս. շինլիք ասնամամ՛ս եաթըն
թուրթանաս ատըլսա իլէ, թա
(գուրսան) սուճրասընըն գէօշէ-
լէրինէ տէգ։

Այն ալինիմ ալըշԸրըմ՛ըն, շինդը
էտիճէյիմ սանաս. սէն ալինիմ ալ
լըՀրմ՛ըն. վէ իւքսէյէ գալըրսա
չաղըրմ՛ սէնի։

Ճ՛ իւքդը էտիճէյիմ սանաս էա՛ ըռատ
պի, զիւրա պանաս իչիթմիին, վէ
պանաս գուրթարմ՛ըդ օլաուն։

Ճ՛ իւքդը էյլէյիմ ըռատպիկ զիւրա
էյի ատը, զիւրա անըն մԸՀամմէթ
էպհատ ատը։

Ա՛ԼԷՔՍԱՆԴՐ ՄԱՅՈՐ

Ա՛ուքլիս ասաը եօլսա թէմիզ
օլայնլասրա, վէ ըռատպինինն նա
մուսալաՀընսա էուրիւյէնլէրդ։
Ա՛ուքլիս անընն շահսաէթինի
թէֆթիշ էտէնլէրդ. զուքինէն
էուկ իլէ անը ասրայասդըսդա։
Անմուսասըզդըգ իշլէյէնլէրդ՛ա-
նըն եօլսրընսա կիլթմէզլիգդը։

Ա՛ԼԷՔՍԱՆԴՐ ՄԱՅՈՐ

Ա՛ուքլիս ասաը եօլսա թէմիզ
օլայնլասրա, վէ ըռատպինինն նա
մուսալաՀընսա էուրիւյէնլէրդ։
Ա՛ուքլիս անընն շահսաէթինի
թէֆթիշ էտէնլէրդ. զուքինէն
էուկ իլէ անը ասրայասդըսդա։
Անմուսասըզդըգ իշլէյէնլէրդ՛ա-
նըն եօլսրընսա կիլթմէզլիգդը։

Ա՛ռ ասէր փրկիա՛ ժ ասէր ա-
ռաջնորդիա՛ . օրՀնեալ որ
գալոցգ ես յանուն Տ՛ն , և
օրՀնեցաք զքեզ յանուանէ
տեառն։

Տ՛էր ձեզ մեր երևեցաւ
մեզ , արարէք տօնս ուրա-
խութեամբ կամեսաւ , մինչև
յանկիւնս սեղանոյ։

Ո՛վ իմ եա դու խոստո-
վան եղեց քեզ , ձեզ իմ
ես դու՝ և բարձր արարից
զքեզ։

Խոստովան եղեց քեզ ասէր
զի լուար ինձ , և եղեր ինձ
՛ի փրկութիւն։

Խոստովան եղերուք Տ՛ն , զի
բարի է զի յաւիտեան է
ողորմութիւն նր։

Digitized by Google

պատրաստ քո։

Ի՞նչ ես ուզում ինձանից, որ հոգատարությամբ ես ինձ պատուիրում քո ամենակարող ձեռքին մեջ, որ ես մեռնեմ քեզ համար։

Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ անել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։ Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ տանել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։ Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ մեռնել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։

Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ անել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։ Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ տանել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։ Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ մեռնել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։

Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ անել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։ Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ տանել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։ Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ մեռնել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։

Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ անել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։ Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ տանել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։ Ես ամենայն ինչ պատրաստ եմ մեռնել քո սիրոյ համար, որ ինձ տուել ես։

Digitized by Google

Ջանասպարտն արդարեւէդ զի, զանասպարտն արդարեւէդ զի
քոց. իմաստուն արա զիս, և քոց. իմաստուն արա զիս, և

Ջանասպարտն իմ պատմեցի քեզ՝ և լուար ինձ. ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո։

Երբէցսա անձն իմ ի հոդ, ածեր կեցո զիս ըստ բանի քումմ։

Ա՛ծրէցսա անձն իմ ի դատաստանի քո։

Ցաւեցայ ի վհատութենէ իմմէ, զի մոռացայ զբանս քո։

Ծառայ քո խնդրեցի զի ի վհատութենէ քումմէ, զի ոչ մոռացայ զբանս քո։

Ցաւեցայ ի սքանչելիս օրինացդ քոց։

Ցաւեցայ ի սքանչելիս օրինացդ քոց։

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի՛ թագուցաներ յինէն զպատուիրանս քո։

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի՛ թագուցաներ յինէն զպատուիրանս քո։

Փափագեաց անձն իմ, ի ցանկալ զինձ յիրաւունս քո ամենայն ժամ։

Փափագեաց անձն իմ, ի ցանկալ զինձ յիրաւունս քո ամենայն ժամ։

Անիծեալ զգ խոտորեցան ի պատուիրանաց քոց։

Անիծեալ զգ խոտորեցան ի պատուիրանաց քոց։

Ա՛ատեցեր ամբարտաւանից. զի զքո ուրս կալան զինէն ընդ ամենայն սրտիւ։

Ա՛ատեցեր ամբարտաւանից. զի զքո ուրս կալան զինէն ընդ ամենայն սրտիւ։

Ի՛ւղղեա զիս ճանապարհ արդարութեանց քոց, և զբանեսցեմ զարս քո։

Ի՛ւղղեա զիս ճանապարհ արդարութեանց քոց, և զբանեսցեմ զարս քո։

Ա՛րդարութիւնս քո խնդրեցի։ Ա՛ր ինձ զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին, և խորհուրդք իմ արդարութիւնս քո։

Ա՛րդարութիւնս քո խնդրեցի։ Ա՛ր ինձ զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին, և խորհուրդք իմ արդարութիւնս քո։

Ծառայ քո խորհեր յիրաւունս քո։ Ա՛նզի նուաստ իշխանք և չարախօսէին զինէն. այլ զքո օրէնսդրութիւնդ զինէն ընդվայրս խնդրեցի։

Ծառայ քո խորհեր յիրաւունս քո։ Ա՛նզի նուաստ իշխանք և չարախօսէին զինէն. այլ զքո օրէնսդրութիւնդ զինէն ընդվայրս խնդրեցի։

Ա՛ստ ինձ զի կեցից, զի զքո օրէնսդրութիւնդ ուսեալ եմ

զբաղ մի յիրիկ զա ։
զբաղ մի յիրիկ զա ։

Ո՞ւր ես, ո՞ւր ես, ո՞ւր ես,

Ա ասէ
զԵղիազարն եւ զաղջամուղջն զոր
ասէ (ասէ) առաքեալն զի ընդ
մէջ ամենայնի ոչ ինչ ասէ
զի ոչ ինչ ասէ զի ոչ ինչ
Ելիազար եւ Ելիազարն
ասէ զի ոչ ինչ ասէ զի ոչ
ինչ ասէ զի ոչ ինչ ասէ
զի ոչ ինչ ասէ զի ոչ ինչ

Ա ղաղուելուն զայրոյն զուր մի թո-
ղուր , եւ մոռաց զիւր ամբարշտու-
թիւնն ։ ամէնն պէտ նէնին
ղասմուալարքնեան ասմիսատրմ ։
Խաղաղութեան կերթիցես ուղիղ
ճամբով , ի հանգիստ կերթիցեն
ոտքդ ։ լեռնքն ու բլուրքն ձայն
կուտան քեզի երգելու , եւ ամէն
ծառ դաշտին կծափահարէ ։
Փոխանակ փշոյ կելնէ սօսի , եւ
փոխանակ տատասկի կելնէ մուր-
տ , եւ անիկա պիտի ըլլայ Տէրո-
ջ անուանը համար , յաւիտենա-
կան նշան մը որ չի կորսուիր ։

Ա յն ատեն իմ ծառաներս պիտի
ուտեն , բայց դուք պիտի սո-
վիք ։ իմ ծառաներս պիտի խմեն ,
բայց դուք պիտի ծարաւնաք ։ իմ
ծառաներս պիտի ուրախանան ,
բայց դուք պիտի ամչնաք ։ իմ
ծառաներս սրտի ցաւէն պիտի
գոռան , բայց դուք պիտի աղա-
ղակէք ։ հոգիի տրտմութենէն
պիտի ողբաք ։ եւ ձեր անունը
պիտի ձգէք իմ ընտրեալներուս
համար , որ ըսեն , Տէրը քեզ
կսպանէ ։ բայց իր ծառաները
ուրիշ անունով պիտի կոչէ ։
Որ երկրի վրայ օրհնուի , ճշմա-
րիտ Աստուծոյ անունով պիտի
օրհնուի ։ եւ որ երկրի վրայ
երդնուի , ճշմարիտ Աստուծոյ
անունով պիտի երդնուի ։ վասն
զի առաջի նեղութիւնքը մոռցուած
են , եւ աչքերուս առջեւէն ծած-
կուած են ։ վասն զի ահա ես նոր
երկինք եւ նոր երկիր պիտի ստեղ-
ծանեմ ։ եւ առաջինները պիտի
չյիշուին , եւ սրտերուն մէջ պիտի
չելլեն ։ հապա միշտ ուրախա-
նալ եւ յաւիտեան զուարճանալ
պիտի ըլլաք ։ ինչ որ ես կստեղ-
ծանեմ ։ վասն զի ահա ես Երու-
սաղէմը ուրախութիւն պիտի
ստեղծանեմ , եւ անոր ժողովուր-
դը զուարճութիւն ։ եւ Երուսա-
ղէմի վրայ պիտի ուրախանամ ,
եւ իմ ժողովուրդիս վրայ պիտի
զուարճանամ ։ եւ անոր մէջ ա-
ղաղակի ձայն եւ ողբալու ձայն
պիտի չլսուի ։ անկից ետքը ան-
տի մանուկ մը եւ ծերունի մը
պիտի չըլլայ , որ իր օրերը չկա-
տարէ ։ վասն զի հարիւր տարե-
կան մեռնողը մանուկ պիտի կո-
չուի , եւ հարիւր տարեկան չլլա-
լով մեղաւորը անիծեալ պիտի
ըլլայ ։ եւ տուներ պիտի շինեն
եւ անոնց մէջ պիտի բնակին ։
եւ այգիներ պիտի տնկեն եւ
անոնց պտուղը պիտի ուտեն ։
չշինեն ուրիշ մը բնակի , չտնկեն
ուրիշ մը ուտէ , վասն զի ծառին
օրերուն պէս ժողովուրդիս օրե-
րը պիտի ըլլան , եւ իմ ընտրեալ-
ներս իրենց ձեռքերուն գործը
պիտի վայելեն ։ չաշխատին ի
դատարկ , եւ չեն ծնանիր նեղու-
թեան համար , վասն զի Տէրոջ
օրհնեալներուն սերունդն են ,
եւ իրենց ետեւէն ալ իրենց զա-
ւակները ։ եւ պիտի ըլլայ որ
նախքան զանոնք կանչեմ , եւ
դեռ խօսելու վրայ կըլլան , ես
պիտի լսեմ ։ գայլ եւ գառնուկ
միասին պիտի արածին , եւ առ-
իւծը եզան պէս պիտի խոտ ու-
տէ , եւ հողը պիտի ըլլայ օձին
կերակուրը ։ չեն վնասեր եւ չեն
կորսուեցներ ամէն իմ սուրբ լե-
ռանս վրայ ։ Տէրը կասէ ։

Digitized by Google

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ինչո՞ւ Աստուած ամէն մարդ չի ստեղծեր հարուստ, ամէն մարդ չի տալիս առողջութիւն, ամէն մարդ չի տալիս երկար կեանք։

Պ. Աստուած ամէն մարդ հարուստ չի ստեղծում, որովհետև հարուստ մարդիկ ամէն բանում ուրախութիւն չեն գտնում, ամէն մարդ չի տալիս առողջութիւն, որովհետև հիւանդութիւնը մարդուն մաքրում է մեղքերից, ամէն մարդ չի տալիս երկար կեանք, որովհետև երկար կեանքը մարդուն շատ մեղքեր է գործել տալիս։

Ա. Ինչո՞ւ Աստուած ամէն մարդ չի ստեղծում հարուստ, ամէն մարդ չի տալիս առողջութիւն, ամէն մարդ չի տալիս երկար կեանք։

Պ. Աստուած ամէն մարդ հարուստ չի ստեղծում, որովհետև հարուստ մարդիկ ամէն բանում ուրախութիւն չեն գտնում, ամէն մարդ չի տալիս առողջութիւն, որովհետև հիւանդութիւնը մարդուն մաքրում է մեղքերից, ամէն մարդ չի տալիս երկար կեանք, որովհետև երկար կեանքը մարդուն շատ մեղքեր է գործել տալիս։

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ամենայն ինչ ։ Եւ ոչ ոք կարաց ասել ինչ
ցանկանայր ասել

Digitized by Google

Ա տան այսորիկ սիրեցի ըղ
ապատուելուսիս զո, քանզ զնա մ
ուրեք զոյ ոչ ոք ինձ ասէ զոր
ես ասեմ ցքեզ, զի ես ոչ ունիմ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝մեն ասեմ զո ձեզ, ոչ ոք
ընդունի զվկայութիւնս զո։
Ա՝ռ ընդ ձ առաքեալ զոմանս
ոգեմարմնութիւնք զոմ, զարդա-
րութիւնս զո ուսոյ ինձ։
Ա՝ռաջ զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝մեն ասեմ ձեզ, ոչ ոք
իմանայ զնոսա։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։

Ա՝ստուած իրաւունս և սուր-
դարութիւն, մի՛ մատներ զնոս ի ձեռս նեղչաց
իմոց։
Ընկալ զձառայս զո ի բա-
րին, զի մի՛ ամբարտաւանք
զչարեացին զնս։
Ապաստեցին առ իմ փրկուիչ
զոմ առեր, և քանզից սուրդա-
րութեան զո։
Ա՝րա ընդ ձ առաքեալ զոմ ըստ
ողորմութիւնք զոմ, զարդա-
րութիւնս զո ուսո ինձ։
Ա՝ռաջ զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝մեն ասեմ ձեզ, ոչ ոք
իմանայ զնոսա։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։

Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝մեն ասեմ ձեզ, ոչ ոք
իմանայ զնոսա։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։

Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝մեն ասեմ ձեզ, ոչ ոք
իմանայ զնոսա։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։
Ա՝ստուած զո եմ ես, իմանա-
ուցանել զոյս զիս, ի ձանաչելոյ
զվկայութիւնս զո։

Digitized by Google

զի մոռացան զբանս քո թշնա-
միքդ իմ, և ձշմարիտ
են յոյժ։
Ա Հաշեաց զիս նախանձ քո,
զի մոռացան զբանս քո
Վկայութեանց քոց, և ձշմարիտ
պատուիրեցեր զարդարու-
զիղ ես դու եւր, և ու-
զիղ է դատաստանք քո։
Ը Լուր ես դու եւր, և ու-
զիղ զօրկնա քո։
Ի տակաւ չուզց իմոյն յա-
ջոց իմոց, զի ոչ պահեցին
դարուեցիս քո։
Ա Տեսի զերեսս քո զի ծա-
ռայ քո, և ուսա զիս զարդ-
արութիւն քո։
Ա Ցուեցայ

Եղեն։

Եվ երէցեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն, զի յիրաւանց քոց չհեռի եղէն։

Զայնմ իմում լուր ունի ըստ ողորմութեանդ քումդ, ունի յիրաւունս քո կեցո զիս։

Կանխեցին աչք իմ առաւօտս, ի խօսել ինձ զբանս քո։

Կանխեցին ականջք իմ առաւօտս, զի խոսել ինձ զբանս քո։

Կանխեցի առաւօտուն՝ աղաղակեցի, և ես ի բանս քո յուսացայ։

Կանխեցին աչք իմ առաւօտս, զի խոսել ինձ զբանս քո։

Ականջ քո լուր ձայնի աղաղակի իմոյ, թագաւոր իմ և Աստուած իմ։

Ականջ քո լուր ձայնի աղաղակի իմոյ, թագաւոր իմ և Աստուած իմ։

Զի առ քեզ աղաւթեմ։

Զի առ քեզ աղաւթեմ։

Տէր, լուիցես ձայնի իմում առաւօտ։

Տէր, լուիցես ձայնի իմում առաւօտ։

Առաւօտ կացից առ քեզ և տեսից։

Առաւօտ կացից առ քեզ և տեսից։

Զի ոչ Աստուած կամեցեալ անօրէնութեան դու ես։

Զի ոչ Աստուած կամեցեալ անօրէնութեան դու ես։

Ոչ մնասցէ չար առաջի աչաց քոց։

Ոչ մնասցէ չար առաջի աչաց քոց։

Ատեցեր զամենայն որ գործեն զանօրէնութիւն։

Ատեցեր զամենայն որ գործեն զանօրէնութիւն։

Կորուսանես զամենայն որ խօսին զստութիւն։

Կորուսանես զամենայն որ խօսին զստութիւն։

Զարհուրելի է առ քեզ այր արիւնահեղ և նենգաւոր։

Զարհուրելի է առ քեզ այր արիւնահեղ և նենգաւոր։

Եւ ես առատութեամբ ողորմութեան քոյ մտից ի տուն քո։

Եւ ես առատութեամբ ողորմութեան քոյ մտից ի տուն քո։

Երկիր եմ առ տաճար սուրբ քո յերկիւղի քում։

Երկիր եմ առ տաճար սուրբ քո յերկիւղի քում։

Տէր, առաքեա զիս յարդարութեան քում վասն թշնամեաց իմոց։

Տէր, առաքեա զիս յարդարութեան քում վասն թշնամեաց իմոց։

Ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհ քո։

Ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհ քո։

Զի ոչ է յերախս նոցա ճշմարտութիւն։

Զի ոչ է յերախս նոցա ճշմարտութիւն։

Սիրտ նոցա դատարկ է։

Սիրտ նոցա դատարկ է։

Գերեզման բաց է կոկորդ նոցա։

Գերեզման բաց է կոկորդ նոցա։

Զի լեզուաւք իւրեանց նենգանային։

Զի լեզուաւք իւրեանց նենգանային։

Դատեա զնոսա Աստուած։

Դատեա զնոսա Աստուած։

Անկցին խորհուրդք նոցա ի բազմութենէ չարեացն նոցա։

Անկցին խորհուրդք նոցա ի բազմութենէ չարեացն նոցա։

Զի բարկացուցին զքեզ։

Զի բարկացուցին զքեզ։

Եւ ուրախ լիցին ամենայն որ յուսան ի քեզ։

Եւ ուրախ լիցին ամենայն որ յուսան ի քեզ։

Յաւիտեան ցնծասցեն և բնակեսցես ի նոսա։

Յաւիտեան ցնծասցեն և բնակեսցես ի նոսա։

Եւ պարծեսցին ի քեզ ամենայն որ սիրեն զանուն քո։

Եւ պարծեսցին ի քեզ ամենայն որ սիրեն զանուն քո։

Զի դու օրհնես զարդարն, Տէր։

Զի դու օրհնես զարդարն, Տէր։

Իբրև պատեանաւ հաւանութեան պատեցեր զնա։

Իբրև պատեանաւ հաւանութեան պատեցեր զնա։

Digitized by Google

որպէս այն որ գառանէ առաջ
քրիստոսի ։

Յիշեցայ ես ի քեզնա քո ,
երկեաւ սիրտ իմ։

Ի շնորհս հալածեցին զիս ի
նմանէ , և ի քեզնից քոց
քրիստոնեայք քո ։

Ամենայն հալածեցին զիս ի
նմանէ , և ի քեզնից քոց
ամենայն իրաւունք արդարութեան
քո ։

Ակնկալն քեզնից քոց շնմարտաւորեցի ես , յաւիտեան են
պատուիրանք քո ։

Ամենայն զիս ի զուր հալածեցին , օգնեա ինձ
Տէր ։

Ես վասն զուարճանալոյ քոյ
սիրեցի , ինձ ողորմեցիր քո
կեցո զիս ։

Ես վասն զուարճանալոյ քոյ
սիրեցի , ինձ ողորմեցիր քո
կեցո զիս ։

Ակնկալ էի յանապատոյնս և մաշեի , զի զպատուիրանս քո
ոչ պահեցին ։

Տէր ըստ ողորմութեան քոյ
կեցո զիս , և պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քո
ես ոչ խոտորեցայ ։

Կատարած են որ հալածեն և
նեղեն զիս , ի վկայութեց քոց
կեցո զիս ։

Վկայութիւնք քո բազում են
առ , և ըստ իրաւանց քոց
կեցո զիս ։

Ես տեսի զանօրէնս և մաշեցայ , զի զբանս քո
ոչ պահեցին ։

Տես զի զսէր քո բազում եմ
կենդանի զիս , ի քեզնից քոց
կեցո զիս ։

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է , յաւիտեան են
ամենայն իրաւունք արդարութեան
քո ։

Իշխանք հալածեցին զիս ի
նմանէ , և ի քեզնից քոց
երկեաւ սիրտ իմ։

Ես զուարճանամ վասն բանից քոց ,
որպէս այն որ գտանէ աւար
բազում ։

Անօրէնութիւն ատեցի և
գարշեցայ , զօրէնս քո
սիրեցի ։

Զքեզ օրհնեցի զկնի ամ
անգամ , ի վճիռս արդարութեան
քո ։

Խաղաղութիւն բազում է
սիրողաց օրինացդ քոց ,
և նոցա չիք գայթակղութիւն ։

Ակնկալէի փրկութեան քոյ
Տէր , և զպատուիրանս քո
սիրեցի ։

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո , և սիրեաց զնոսա
յոյժ ։

Պահեցի զկարգս քո և զվկայութիւնս քո , զի ամենայն
ճանապարհք իմ առաջի քո
են , Տէր ։

Մերձ եղիցի աղաղակ իմ առաջի քո Տէր , ըստ
պատուիրանաց քոց հասո զիս ։

Մերձ եղիցի պաղատանք իմ
առաջի քո , ըստ բանի քում
կեցո զիս ։

Բղխեսցեն շրթունք իմ օրհնութիւն , յորժամ
ուսուցանես զիս զիրաւունս
քո ։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս
քո , զի ամենայն պատուիրանք
քո ճշմարիտ են ։

Եղիցի ձեռն քո փրկել զիս , զի զկարգս քո
ընտրեցի ։

Ցանկացայ ես ի փրկութիւն քո Տէր , և
օրէնք քո զուարճութիւն իմ
են ։

Կեցցէ անձն իմ և օրհնեսցէ
զքեզ , և դատաստանք քո
օգնեսցեն ինձ ։

Մոլորեցայ իբրև զոչխար
կորուսեալ , խնդրեա զծառայ
քո , զի զպատուիրանս քո
ոչ մոռացայ ։

ամէն ։

Յանկարծայ փրկութիւնդ քում ետուր, եւ օրհնեալ քո խօսք իմ էին ։

Եւ ողորմեա՛ ինձ ըստ մեծի ողորմութեան քոյ ։

Ի՛ղձեցի ձեռն քո կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանսն քո ընտրեցի ։

Ակնկալեայ էի փրկութեանդ քում Տէր, եւ օրէնք քո խօսք իմ էին ։

Կեցցէ անձն իմ եւ օրհնեսցէ զքեզ, եւ դատաստանք քո օգնական լիցին ինձ ։

Մոլեցայ իբրեւ զոչխար կորուսեալ, խնդրեա՛ զծառայ քո, զի զպատուիրանս քո ոչ մոռացայ ։

Ա՛ստուածդ իմ եւ փրկիչ իմ ես դու, ի բանս քո յուս

խանձ , մեղ հայհոյանել՝ և
զայր զարթուցանել զպատե-
րազմ , յարուցանել զնա-
խանձ , եւ զայրագնել զնա-
խանձ զՏէր ամ զարթուցանել զպատե-
րազմ զվրէժխնդրութեան :

Եւ զնա զօրաւորքեզ դիմաւոր
եղիցին զանակիւջք վրիժոյ
եւ գվնասոց լերանց գոչեսցեն ,
զանակիւջք վրիժոյ :

Զուրթի նոր կողքն պատռեա-
ցեն զփառս այգ . և զքա-
ղաքն ի գերութիւն տարցեն :

Ա՛ուրբեցայ ես ունի զրկիսայթ
հարսանեալ , խնդրեսցես զձա-
ւայս քո զի զպատերազմսն
քո ես ոչ լուսացայ

ոտն

խոխեր։ վե՛ր ելա՛ր մարդուն ձեռ-
կեցուա՛ր էպէտ քիչ մի՛ մնաց
տիմ , վե՛ր անցն քիւսակիւ-
լեցուցին ։ եբէյն տէրունէյին ե-
ղան (գասպարեան պատրաստ
գարնանան) եթաւիկիմ ֆիրեաու
պատրաստ իշխեցան ։

Նա՛ տասպէր՝ իշխէ տէսիմ , զերա-
պէնի պըրատոցն տէնիզին ե-
կինինէ , վե՛ չայտրըն տէվրի եթ-
տաֆըմը գաւիտատրատար ։

Ա՛ինէ տէյրանտրըն վե՛ տաւկա-
տրըն իւզերիմէն կէչտիւը · վե՛
տէտիմ քի՛ եօյէ էսէ ըչ՛ատ օրու-
տուա կէօզէրինին էօնիւնտէն ։
Ամէն օտամ՛ն մը քի՛ թէզ ըտր կէօ
ըչ՛իմ տէնին ազիզ (խպատէթ)
տատրայընը · զերա տուտրը եայըտը
ըտր թէ՛ չանըմատ , վե՛ նո-
հայեթսիզ էնկինէր պէնի մու-
հատրէ էթտիւը ։

Պաշըմ կիրտի տաղտրըն գօվա-
ըտրըտա · եէրին տէրինէյինէ էն-
տիմ , վե՛ անըն քիւսակիւլեցրինի
կէօրտիւմ՝ էպէտ քիչ մի՛ կիտի
տուն

գոչէր ՝ի վէր թշնամեաց իւ-
րոց զօրութեամբ զապտեաւ ։
Ասպատ եղիցին երկինք ՝ի
վերուստ · և ամպք ցօղես-
ցեն զարդարութիւն ,
Բղխեսցէ երկիր զողորմութիւն ,
և զարդարութիւն առ հասարակ
բղխեսցէ ։

Ա՛ղթք Յովհաննու Ա՛ստ-
ծին ։

Ո՛ Նեղութեամբ իմում եաւ-
ետեր կարդացի · լուաւ
ձայն յանդնդոց դժոխոց ա-
ղաղակի իմում ։

Ո՛ւր ետէր ձայնի իմում ,
զի ընկեցեր զիս ՝ի խորս ծո-
վու · և շրջանակ գետոց պատ-
շարեցին զիս ։
Ալեացն զքօսանգ քո և ա-
լիքք քո անցին ՝ի վե՛ր իմ · և ա-
սացի թէ մերժեցայ ուրեմն
յերեսաց աչաց քոց ։
Ա՞րդ լիցի թէ յաւելից
հայիլ ՝ի տաճար սո՛ր քո · զի
հեղանի զինեւ ջուրք մինչեւ
յանձն իմ · և անդունդք
անհնարինք պատշարեցին
զիս ։
Ամուսա գլուխ իմ ընդ փա-
տարս լերանց իջի և ՝ի խորս
երկրի , և տեսի զնիգս նորա
զի էին որպէս աղիք յաւիտե-
նից · և ելցեն յապականու-

ասաց չըգալըն ։

Ա՛յլ ըսպասի՝ պէնիմ ալըշուելըմ՝ ձայ
նըմ էքսիլմէյի վազըքատա սանատա
չաղըըտըմ, վէ ես ըսպասի՝ սէնին
խաթըրտա կէթիրտիմ. վէ նախազըմ
սէնին ազուդ սըսդայընտա կիրսին ։

Ո՞ւրտա սըրըտըդ շէյլերուն վէ ես
լանչըլըդտա էդլէնէնլէրը, կէնտի
լերուին մերհամեթինտէն ըհտա
օրուն տա՛լսին ։

Ընձագ պէն մեթիհ սէ տատը իւղ
շինէր ես տէյիմ սանատ . ըսպասիք
գուրսանըլար տունայըմ, վէ խո
ռատըդ տհտըմը թէքմիլ էտէյիմ ։

Ա՛յլ ես ձայն օրհնութիւն
խոտատալուն եղէց քեզ . մատ
տուցիդ պատառտագա՝ ան , և
կատարեցիդ զուխտ իմ՝ ի
վերկութիւն ։

Փառք հօր և որդւոյ և հոգ
ւոյն աչէ , այժմ և միշտ և յաւի
տեանս յաւիտենից , ամէն ։

Ա՛յլ ինանալը սէ վէրն ըսպասի՝ ակնին
ազուդ՝ թէմիզ՝ վէ ակիբիր վալհատէն
իչիւն , վէ սէնին խըրատըդը խաչըն
գատայ՛ էթ , վէ խոհլատա էյլէ
ակիրդ ։

Ա՛յլ ինանալը սէ վէրն ըսպասի՝ սէնին
ըսպասլըսընդ կիրսին ազուդ ատ
ըսպասընա , գուրտարդն մէյիւլէհնասին
ակիրդիմ տուէ կէրսիմինդէ ։

Տէրէ ։

Ա՛յլ ինանալը սէ վէրն ըսպասի՝ ակնին
ազուդ՝ թէմիզ՝ վէ ակիբիր վալհատէն
իչիւն , վէ սէնին խըրատըդը խաչըն
գատայ՛ էթ , վէ խոհլատա էյլէ
ակիրդ ։

Ա՛յլ ինանալը սէ վէրն ըսպասի՝ ակնին
ազուդ՝ թէմիզ՝ վէ ակիբիր վալհատէն
իչիւն , վէ սէնին խըրատըդը խաչըն
գատայ՛ էթ , վէ խոհլատա էյլէ
ակիրդ ։

Ա՛յլ ինանալը սէ վէրն ըսպասի՝ ակնին
ազուդ՝ թէմիզ՝ վէ ակիբիր վալհատէն
իչիւն , վէ սէնին խըրատըդը խաչըն
գատայ՛ էթ , վէ խոհլատա էյլէ
ակիրդ ։

Ա՛յլ ինանալը սէ վէրն ըսպասի՝ ակնին
ազուդ՝ թէմիզ՝ վէ ակիբիր վալհատէն
իչիւն , վէ սէնին խըրատըդը խաչըն
գատայ՛ էթ , վէ խոհլատա էյլէ
ակիրդ ։

Digitized by Google

Digitized by Google

Տէր՝ զէտ զի ես լուայ եւ երկեաւ ։ Տէր՝
նայեցայ ի գործս քո՝ եւ զարհուրեցայ։

Digitized by Google

Ողջոյնք Աստուածածնայ։

Ուրախ լեր Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։ Ուրախ լեր Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։ Ուրախ լեր Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։

Ուրախ լեր Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։ Ուրախ լեր Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։ Ուրախ լեր Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։

Տառապեալս ապէն լուսապսակեալ
Փիրեաստ էլլէսիմ, վէ լուսոյ
պէս պանաս իշխեսիմ։ լուսապսակ վիճակու
թեամբ գուրկ մարմրիս հիւլէքեաւս առա
ջաստատան վէ քեօրիւս սիլուէնս
ալ վէրտիսին ատան, եարտատ նէ
թարսադէդը օլսուն էյ հիւլէպազ
սիլ։
Վա՛ւ վէրտիսին օդլարը կիսին, ք՛ի
զաղտնութեանդ փրնտուզ ազատընէն
քեօզէրին իլէ։
Ա՛յ սէյ սէրը պանա՝ ք՛ի ուզուն սիւ
սիւ զուրսէթլիյիմ, կէդատըն
չատըմատըդ ատսատընատա ազքին օդ
ատուս։
Վէկիլիմ չօզ ուզակ ազքին օլսուս՝
պարըն շընգ ուվաճկընէրը իլէ պէ
րապէդ։
Պէկն իսիմ՝ պարըն շընգ խէրէյէն։
նէ զէմանն ատօյունը իսիմ՝ ազքինիմ
իլէ չէկնէկ էտէրլէր իսկ։

Ողջոյնք Աստուածածնայ։

Տառապեալս ապէն լուսապսակեալ
Փիրեաստ էլլէսիմ, վէ լուսոյ
պէս պանաս իշխեսիմ։ լուսապսակ վիճակու
թեամբ գուրկ մարմրիս հիւլէքեաւս առա
ջաստատան վէ քեօրիւս սիլուէնս
ալ վէրտիսին ատան, եարտատ նէ
թարսադէդը օլսուն էյ հիւլէպազ
սիլ։
Վա՛ւ վէրտիսին օդլարը կիսին, ք՛ի
զաղտնութեանդ փրնտուզ ազատընէն
քեօզէրին իլէ։
Ա՛յ սէյ սէրը պանա՝ ք՛ի ուզուն սիւ
սիւ զուրսէթլիյիմ, կէդատըն
չատըմատըդ ատսատընատա ազքին օդ
ատուս։
Վէկիլիմ չօզ ուզակ ազքին օլսուս՝
պարըն շընգ ուվաճկընէրը իլէ պէ
րապէդ։
Պէկն իսիմ՝ պարըն շընգ խէրէյէն։
նէ զէմանն ատօյունը իսիմ՝ ազքինիմ
իլէ չէկնէկ էտէրլէր իսկ։

Ողջոյնք Աստուածածնայ։

Ո՛վ Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։ Ո՛վ Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։ Ո՛վ Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։

Ո՛վ Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։ Ո՛վ Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։ Ո՛վ Աստուածածին, որ ծնար զարարիչ ամենայնի։

Ես ես ինձ՝ զի ընդ երկար
եղև ապանդխատութիւն իմ,
բնակեցի ես ի վրանս կե
դարուս։
Ի տգիտամանգամ ընակեցաւ
պնձն իմ ընդ այսոսիկ, զի
առեին զողջոյն։
Ես էի խաղաղասէրս, յորժ
ամ խօսեի մնրտնչէին
ընդ ես։
283

Digitized by Google

ՃՒ

Յամբառութի զաչս իմ՝ ի լե-
րինս, ուստի եկեսցէ հնձ
օգնութի՛ն։
(՝գնութի՛ն հնձ՝ ի յանէ ե-
կեսցէ, որ արար զերկինս և
զերկիր։
Ա՛ւ տար՝ ի սասանութի՛ւն
ղտոն քո, և մի՛ ննջեսցէ պա-
հապան քո։
Ահա ո՛չ ննջէ և ո՛չ՝ ի քուն
երթայ պահապանն իս-
րայէլի։
Տէր պահեսցէ զքեզ, և
տայ ընկալցի ածիդ չեռամբն
իւրով։
Ա՛րեգականն՝ ի տուէ քեզ մի՛
մեղեսցէ, և մի՛ լուսինն՝ ի գի-
շերի։
Տէր պահեսցէ զքեզ յամէ
չարէ, պահեսցէ զանձն
քո։
Տէր պահեսցէ զմուտս և զել
քո՝ յայսմհետէ մինչև յա-
ւիտեան։

ՃՒՒ.

Հաւատացի եղէ ես՝ որ ասեին
ցիս, ի տուն Տեառն երթիցուք
մեք։
Հասեալ կացին ոտք մեր
առ դրունս քո Երուսա-
ղէմ։

Վ՝ապրիլեցին իսրայէլ։

ՃՒ

Աչքս ամբառնայի առ լերինս, ո-
րոց օգնութի՛ւն կեցցէ
ինձ։
Ապրիլեցին ոտք մեր ի դրունս
քո, Երուսաղէմ։
Ա՛ն շինեալ սաղմոսարանաց վկա-
յիցն, վասն անունին Տեառն ուխտա-
դատութեան։
Վասն զի անդ նստան աթոռք ի դա-
տաստան վարմանց խորհրդոցն Դա-
ւիթի։
Խնդրեցէ՛ք զխաղաղութի՛ւն Երու-
սաղէմի, և յաջողութի՛ւն սիրելեաց
քոց։
Եղիցի խաղաղութի՛ւն ի պարիսպս
քո, և յաջողութի՛ւն ի պալատս
քո։
Վասն եղբարց իմոց և ընկերաց
խօսեցայ խաղաղութի՛ւն ի քէն։
Վասն տանն Տեառն Աստուծոյ մերոյ
խնդրեցի զբարութի՛ւն քո։

ՃՒՒ.

Ի վերնատուն անկերունն իւրոցն՝ զի
պատուեսցի Տէր, խոստացաւ
երդմնով Դաւիթ։
Ա՛ր ի պտղոյ որովայնի քումմէ
դնիցեմ ի գահ քո։
Եթէ պահեսցեն որդիք քո զուխ-
տի իմ, և զվկայութիւնս իմ
զայս զոր ուսուցից նոցա, և որդիք
նոցա մինչև յաւիտեան նստցին ի գա-
հոյ քում։
Վասն զի ընտրեաց Տէր զՍիովն,
ետ զնա բնակութիւն իւր։
Ա՛յս է հանգիստ իմ յաւիտեան
յաւիտենից, աստ բնակեցայց
զի ընտրեցի զնա։
Զպաշարն նորա օրհնեալ օրհնեցից,
զաղքատս նորա յացս լցից։
Զքահանայս նորա զգեցուցից
փրկութեամբ, և սուրբք նորա
ցնծութեամբ ցնծասցեն։
Անդ ծագեցուցից զեղջիւր Դաւիթի,
պատրաստեցի լոյս օծելոյ իմոյ։
Զթշնամիս նորա զգեցուցից
ամօթով, և ի վերայ նորա ծա-
ղեսցի սրբութիւն իմ։

ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ։

Ա ՆԴ ՈՒՆԻ ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ։

Ա ՆԴ ՈՒՆԻ ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ։

Ա ՆԴ ՈՒՆԻ ՀԱՅԿԱԶՆԵՐ։

ՀԱՒ

Ի ներքոյ ձեռին ձախոյ ի ներքոյ ձեռին ձախոյ
Ի ներքոյ ձեռին ձախոյ ի ներքոյ ձեռին ձախոյ

ԱՒԱԴ

Ա Ղքատացեալ ի մեծ ընչից, եւ ի մեծ
պատուոց ընդ ոտն արարեալ, եւ ի մեծ
հանդիսից ի տուն սգոյ հեղեալ, եւ ի
մեծ ուրախութենէ ի մեծ տրտմութիւն
դարձեալ, զոր ոչ ոք կարէ ասել զի
ոչ ունի, եւ ոչ ոք կարէ ասել զի ունի։
Ոչ ոք կարէ ասել զի ոչ ունի, եւ ոչ ոք
կարէ ասել զի ունի։ Ոչ ոք կարէ ասել
զի ոչ ունի, զի ամենայն ինչ ունի։ Ոչ
ոք կարէ ասել զի ունի, զի ամենայն
ինչ ոչ ունի։ Ոչ ոք կարէ ասել զի ոչ
ունի, զի ամենայն ինչ ունի։ Ոչ ոք
կարէ ասել զի ունի, զի ամենայն ինչ
ոչ ունի։ Ոչ ոք կարէ ասել զի ոչ ունի,
զի ամենայն ինչ ունի։ Ոչ ոք կարէ ասել
զի ունի, զի ամենայն ինչ ոչ ունի։ Ոչ
ոք կարէ ասել զի ոչ ունի, զի ամենայն
ինչ ունի։ Ոչ ոք կարէ ասել զի ունի,
զի ամենայն ինչ ոչ ունի։ Ոչ ոք կարէ
ասել զի ոչ ունի, զի ամենայն ինչ ունի։
Ոչ

Երանի որ երից զցանկութիւն փեղոց։

Այսպէս են որդիքն Թօթափելոց։

Լսէ՛ նեռ՛ի ձեռս հզօրի. ու՞ր են որդիք իւրոց պատուական որովայնի իւրոց։

Որոց վարձք իւր են, այն է ուռանգուն այուն որդիք են։ քուն սիրելեաց իւրոց։ ժա՛մ ի ժամնամակի որպէս ասացի, զհաց ցաւոց։

Եթէ ոչ տեր շինէ զտուն, ի նանիր վաստակին շինողք նորա։

Եթէ ոչ տէր պահէ զքաղաք, ընդունայն տքնին պահապանք նորա։

Ի նանիր ե՛ ձեզ յառնել կանխաւ. արդ արի՛ք՝ մինչեւ էք ննջեցեալ, և զչարն ուտէք զհաց ցաւոց։

Ի ժամնամակի որպէս ասացի քուն սիրելեաց իւրոց։ ժառանգուն այուն որդիք են։ որոց վարձք իւր են, այն է պատուական որովայնի իւրոց։

Լսէ՛ նեռ՛ի ձեռս հզօրի. այնպէս են որդիքն Թօթափելոց։

Երանի որ երից զցանկութիւն փեղոց։

ՃԻՕ.

Պատիճ չէ՞ն նոցա։

Ահա՛ ընտիրն Եղիա եաւիմազ խաչ, նաճիլե եմ՛ չէքերըն անըն եաւիմըձըլարը։

Ահա՛ ընտիրն շէհիրի սադլամազ խաչ. ալօշ եէրինէ ուշգուսուզ գալըրլար անըն ակձիլէրի։

Ալաճիլե աիր սիզէ երգէն գալըմանըղ. խոռի ուշգուշա վարմաան գալգընն՝ վէ սիզէր քի աղըրլար էքմէյի եէրսինիզ։

Վաղըմսա հայեան ուշգուվէրինիզ կէնահ սէվկիլիլէրինէ. քիշինին մէրսալ օղուլլարը մշկասալ ալը։ կէնահ իւարէքմի գարնընըն ալը։ կէնահ իւարէքմի՝ գարնընըն մշկասալ ալը։

Վասլըմ ինչ ալ, էօյլէ աիր սիլքինիքշիներին օղուլլարը։

Ու՞թլէ կէնահ ապզուսուսնուան

Digitized by Google

Ա՛ՒՐ.

Ա՛ռաջեմ անգամ մեղուներան ընդ-դէմ ի մանկուձէ իմմէ, առաջի խորայէլ. * զառաջեմ անգամ մեղուներան ընդ-դէմ ի մանկուձէ իմմէ, և ինձ ոչ

Ա՛ՒՐ.

Աչեն ձէկ իմանէն պէրի չօգ տեֆա պէնիմ իլէ ձէնկ եթաիլեր, խորայէլ տեան. * կէնձլիյիմէն պէրի չօգ տեֆա պէնիմ իլէ ձէնկ եթաիլեր, վէ պէնի ալի եթ-

Կ՛ՀՆՈՒԻ ասպէճանաց։

Ա՛ՒՐ.

Ա՛ռանի ամպուն ցօք երկընչէին ի նմանէ, և գնան ի ձանապարհս նոր։

Ա՛. վաստակս ձեռացդ կէ րիցես, երանի՛ ք քեզ, և բա րի ելցի։

Կէն քո որպէս զայգի վայելուչ յանկեանս տան քո. որդիք քո որպէս նորատունկ ձիթենեաց շուրջ զսեղանով քով։

Ա՛. յապէս օրհնեսցի այրն այն մարդ, որ երկնչի ի նմանէ. օրհնեսցէ զքեզ ամէն ի սիոնէ. * և տեսցես դու զբարութիւն երուսաղէմ զամս աւուրս կենաց քոց։

Տեսցես դու զորդիս որդոց քոց, խաղաղութիւն ի վրայ խորայէլ։

Կ՛ՀՆՈՒԻ ասպէճանաց։

Ա՛ՒՐ.

Ա՛ռաջեմ անգամ մեղուներան ընդ-դէմ ի մանկուձէ իմմէ, և ինձ ոչ

Կ՛ասպէկէրէն իլահիլէրէ։

Ա՛ՒՐ.

Ա՛ուրհնեա ձեզ ամէն բազպիտէն գօրգանլարա, վէ անլըն եօլլարըն-դա եօրիւէնլէրէ։

Ա՛. լինին համբերին եզբէսին՝ մուրհլու տուր սանա, վէ էյի օլուր։

Ա՛կնին ավրէթին կվինին քեօշկին տէ եադըշդգլապաղ կիսպի. էվլատլարըն զէյթին ագաճլըն ֆիտանլը կիսպի սուֆրանըն եթրաֆընտա օլալէր։

Ա՛իւմէ լապպիսէին գօրգուն ատմ պեօյլէ մուապարէք օլաճապ. լապպի սանա պէրեքէթ վէրե սիօնատն. * վէ եօմրիւնիւն չէվրէ կինլէրինատ երուսաղէմդ էյլիք կիւնլէրինդէ։

Ա՛կէն կեօրէսին օղուլլարընըն օղլուլլարընը. խորայէլին իւէրէ-նէլամըթ օլսուն։

Կ՛ասպէկէրէն իլահիլէրէ։

Ա՛ՒՐ.

Ա՛կնձլիյիմէն պէրի չօգ տեֆա պէնիմ իլէ ձէնկ եթաիլեր, խորայէլ տեան. * կէնձլիյիմէն պէրի չօգ տեֆա պէնիմ իլէ ձէնկ եթաիլեր, վէ պէնի ալի եթ-

Digitized by Google

Ո՞ր անուան քո համբերի
Որ չ՝համբերի անձին իմ բանին
քաւութիւն։

Ո՞վ քրիստոս ապիճանոց։

ՕՒԻԴ

Ո՞վ խորոց կարդացի առ
քեզ ասր, ասր լուր ձայնի
խնդրի։

Աղիցին ականջք քո, լսել
ձայն աղօթից իմոց։

Եթե զանօրէնութիւնս իմ պահես
Տէր ասր ասր, ասր ո՞վարկե՞ց
առաջի քո • զի ի քեզն է
քաւութիւն։

Վ՚ե անուան քո համբերի
ասր, համբեր անձն իմ բանին
միաիլեր։

Վ՚ասպիճանոց ելեւէջելոյ։

ՕՒԻԴ

Տէրն հնակինեցաւն ամառս ձիերա-
նաս էյլեսեիմ եւս բռասպին՝ եւս
բռասպին՝ իշխեթ սէսիմէ։

Վ՚ուլագլորըն մէյլ էթմէին նիւա-
զըմըն սէսինի իշխեթմէյէ։

Լ՚սկեր նամուսատզուզ կիւնահ
լորըմը սագլաման եւս բռասպին
եւս բռասպին, սէնինն հուզուրուն-
առա քիմատուրսալիըր եւս բռասպին,
զիրռա ասֆալ էթմէք սէնատէն տոր։
Վ՚էնէին իսանին իչիւն առաջըն էյլէսեիմ
եւս բռասպին, ձանըմ քէլամընա
առաջ

Վ՚ասպիճանոց ելեւէջելոյ։

ՕՒԻԴ

Տէրն հնակինեցաւն ամառս ձիերա-
նաս էյլեսեիմ եւս բռասպին՝ եւս
բռասպին՝ իշխեթ սէսիմէ։

Վ՚ուլագլորըն մէյլ էթմէին նիւա-
զըմըն սէսինի իշխեթմէյէ։

Լ՚սկեր նամուսատզուզ կիւնահ
լորըմը սագլաման եւս բռասպին
եւս բռասպին, սէնինն հուզուրուն-
առա քիմատուրսալիըր եւս բռասպին,
զիրռա ասֆալ էթմէք սէնատէն տոր։
Վ՚էնէին իսանին իչիւն առաջըն էյլէսեիմ
եւս բռասպին, ձանըմ քէլամընա
առաջ

Վ՚ասպիճանոց ելեւէջելոյ։

ՕՒԻԴ

Տէրն հնակինեցաւն ամառս ձիերա-
նաս էյլեսեիմ եւս բռասպին՝ եւս
բռասպին՝ իշխեթ սէսիմէ։

Վ՚ուլագլորըն մէյլ էթմէին նիւա-
զըմըն սէսինի իշխեթմէյէ։

Լ՚սկեր նամուսատզուզ կիւնահ
լորըմը սագլաման եւս բռասպին
եւս բռասպին, սէնինն հուզուրուն-
առա քիմատուրսալիըր եւս բռասպին,
զիրռա ասֆալ էթմէք սէնատէն տոր։
Վ՚էնէին իսանին իչիւն առաջըն էյլէսեիմ
եւս բռասպին, ձանըմ քէլամընա
առաջ

Digitized by Google

ՀԱՏ. Ի՞նչ ասես, Ոգի։

ՈԳԻ. Ես ոչ ինչ ասացի, և ոչ ինչ ուզեցի ասել։ Ես ոչ ինչ գիտեմ, և ոչ ինչ կարող եմ անել։ Ես ոչ ինչ գիտեմ, և ոչ ինչ կարող եմ անել։

ՀԱՏ. Ի՞նչ ասես, Ոգի։

ՈԳԻ. Ես ոչ ինչ ասացի, և ոչ ինչ ուզեցի ասել։ Ես ոչ ինչ գիտեմ, և ոչ ինչ կարող եմ անել։ Ես ոչ ինչ գիտեմ, և ոչ ինչ կարող եմ անել։

ամենակալ Տեառնդ։

Եւ ասէ Տէր Աստուած Սիոնի. Ահա ես դնեմ ի հիմունս Սիոնի քար փորձեալ, քար անկիւնադարձ, պատուական, հաստատեալ հաստատութեամբ. որ հաւատայ ոչ շտապեսցէ։ Եւ դատաստան դնեմ ի չափ, եւ արդարութիւն ի կշիռս. եւ կարկտով ապականեսցէ ապաստան սուտ, եւ ջուրք ծածկեսցեն զանդ։ Եւ ջնջեսցի ուխտ ձեր ընդ մահու, եւ դաշինք ձեր ընդ դժոխս ոչ կացցեն. որ ժամանեսցէ հարուած սաստիկ, կոխեսցէ զձեզ։ Որ ամ ինչ անցանիցէ, առնուցուն զձեզ. զի ամ ընդ առաւօտ անցանիցէ ցերեկ եւ գիշեր, եւ լինիցի միայն սարսափ լսելեաց զայնոսիկ։ Զի նեղ է անկողինն, եւ ոչ կարէ տարածանել ոք. եւ ծածկոյթն նեղ է, եւ ոչ կարէ ոք ծածկել զանձն։ Զի որպէս յարուցանիցէ Տէր զբարձրութիւնն, որ է ի Գաբաւոն, եւ սարսեսցի որպէս ի ձորն, որ է ի Գաբաւոն, առնել զգործ իւր, զգործ իւր զարհուրելի, եւ զգործ իւր զանհնարին։ Եւ արդ մի՛ հպարտանայք, զի մի՛ զօրասցին կապանք ձեր. զի կատարած եւ հաստատեալ ինչ լուայ ես յանէ Տեառնէ Աստուծոյ Սաբաւթայ ի վերայ ամենայն երկրի։

Ականջս դիցէք եւ լուարուք ձայնի իմոյ, եւ ուշ արարէք եւ լուարուք բանի իմոյ։ Ո՞չ ամենայն օր հերկէ հերկուածն, զի սերմանիցէ, եւ բանայ զերկիր իւր, եւ կոտրէ զնա։ Ո՞չ ապա զի հարցէ զերեսս երկրի, եւ սերմանիցէ զկարմրուկ, եւ զգետնաբոյս սերմանիցէ, եւ զցորեան ի ցորենի տեղի, եւ զգարի ի տեղի նորա, եւ զկորեկ ի տեղի իւրում։ Եւ ուղղեաց զնա ի կարգ, եւ ուսուցանիցէ զնա։ Ոչ ի կոտրանի կոտրեսցի կարմրուկ, եւ ոչ սայլ ընդ վերայ գետնաբոյսն անցուսցէ, եւ ոչ ընդ վերայ կարմրուկին սայլ անցուսցէ, այլ ձեռամբ կոտրեսցի, եւ ոչ կոտրանի։ Եւ ոչ ի կոտրանի կոտրեսցի ցորեան, եւ ոչ ընդ վերայ ցորենոյն սայլ անցուսցէ, այլ ձեռամբ կոտրեսցի։ Եւ ոչ ի կոտրանի կոտրեսցի գարի, եւ ոչ ընդ վերայ գարւոյն սայլ անցուսցէ, այլ ձեռամբ կոտրեսցի։ Եւ ոչ ի կոտրանի կոտրեսցի կորեկ, եւ ոչ ընդ վերայ կորկոյն սայլ անցուսցէ, այլ ձեռամբ կոտրեսցի։ Զի ոչ յաւիտեան հերկեսցէ հերկուածն, զի սերմանիցէ, եւ բանայ զերկիր իւր, եւ կոտրէ զնա։ Ոչ ապա զի հարցէ զերեսս երկրի, եւ սերմանիցէ զկարմրուկ, եւ զգետնաբոյս սերմանիցէ, եւ զցորեան ի ցորենի տեղի, եւ զգարի ի տեղի նորա, եւ զկորեկ ի տեղի իւրում։ Եւ ուղղեաց զնա ի կարգ, եւ ուսուցանիցէ զնա։ Ոչ ի կոտրանի կոտրեսցի կարմրուկ, եւ ոչ սայլ ընդ վերայ գետնաբոյսն անցուսցէ, եւ ոչ ընդ վերայ կարմրուկին սայլ անցուսցէ, այլ ձեռամբ կոտրեսց

Լսապտի անուն հաղորդ եղեալ սէրդերձեալ, վճ եպետի հօմրիս։

Լսապտի սիօնու պէչկինամի վճ սէչաւ՝ անուն սաքին օլմագ իչինա։ սէչաւի պուս տուր պէնիմ ըստահաթըմ էպէտիւ էպէտա։ պուննաս սաքին օլտուս, զնրա պէչկինամի պուննուս։

Պուննուն ամլնը (մահտուլուննու) պէրդէքէթ իւէ պէրդէքէթլի էսէյիմ, վճ պուննուն ֆիուգատէչէրինի էքմէկ իւէ տօյուրսաղմ։ Պուննուն քահանալարընաս խէլասաղ կիւյոխրէյիմ, վճ պուննուն ազիզ էրի շազըդ իւէ շազ օլտուրլար։ Ըստաս դաւթէթ պուլյոդ (հիւքիւմդէթ) չըզտարայըմ, մէսիհիմ մում հաղըր իւսէյիմ։

Ֆինշանլարընա հիճաղ կէյսէրէյիմ, լաք ինն անլըն իւզերինաճ ազիզ էրիյիմ չէրէգլէնմէք։

Պաղտիշէրին էլսիհլէրի։

ԱՂՐ

Պաղտիշէրին էլսիհլէրի։

Ֆաղրասաշլարընը պէրլիքճաճ սաքին օլմալարը։

Պուրլիքլի էսաղ կիսի, ճի ան-ղօնուն պաշընա վճ սագալընաս էնէղ, սագալընաս էնէղ ուսաւպաղընըն էթէկլէրինէաճ։

Ինչ կիսի՝ ճի հէրմօնասան սէրփինը պէչկինամի սիօն սաղը իւզերինէ։

Պաղտի անուն հաղըր էթճի պէրդէքէթի, վճ եպետի հօմրիս։

ԱՂՐ

(Հնդկաստանի թագաւորներ։)

Ես քաղաքի կամ գիւղի վայրէրէչ, գիւ ընակիչն եղբարք ի միասին։

Աղ ևս գիւղ գիւղ ի հերմոնէ ի վերայ լերին սիոնի։

Ցօղ անգ պատրաստաւեաց զօրհնութիւն, և գիւեանան յաւիտենից։

Ընդ ամէնեցաւ տէր ընդ սիոն, և ընտրեաց ընակիլ ի նմա։ ասէ՝ այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, ի սմա ընակեցայց զի հաճեցայ ընդ սա։

Օրհնելով օրհնեցից զնա, և զաղքատս սորա լցուցից հացիւ։

Քահանայիցն սորա զգեցուցից զփրկութիւն, և սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն։

Ընդ ծագելոյ զեղջիւր ի դաւիթ, պատրաստա արարից զշնորհ օծելոյ իմոյ։

Ինչուանաց նը զգեցուցից պատմէք, այլ ի վը նը ծաղկեսցէ սրբութիւն իմ։

Պատրաստեցէք զճանապարհ տեառն, ուղի-
ղեցէք զարահետս նորա։ Ամենայն ձոր
լցցի, եւ ամենայն լեառն եւ բլուր խո-
նարհեսցի, եւ եղիցի ծուռն յուղիս, եւ
տափարակ ի ճանապարհս։ Եւ տեսցէ ա-
մենայն մարմին զփրկութիւն Աստուծոյ։
Ասէ ձայն մի, որ ասէ, աղաղակեա։ Եւ
ասէ, զի՞նչ աղաղակեցից։ Ամենայն մարմին
խոտ է, եւ ամենայն փառք նորա իբրեւ
ծաղիկ դաշտի։ Չորացաւ խոտն, եւ ան-
կաւ ծաղիկն, զի հողմ տեառն փչեաց
ի նա։ Ճշմարիտ ժողովուրդ է խոտն։
Չորացաւ խոտն, եւ անկաւ ծաղիկն, եւ
բան Աստուծոյ մերոյ կայ յաւիտեան։
Ելանէ քեզ, որ աւետարանես Սիովնի,
ամրացո զոյժ քո յօրիորդանալ, որ աւե-
տարանես Երուսաղէմի, հասո՛ւր ի լեառն
բարձր։ Որ աւետարանես Սիովնի, հա-
սո՛ւր զոյժ քո ի զօրութեան, որ աւետա-
րանես Երուսաղէմի, հասո՛ւր եւ մի՛ երկ-
նչիր։ Ասա՛ քաղաքացն Յուդայ, ահա
Աստուած ձեր։ Ահա Տէր Աստուած
զօրութեամբ գայ, եւ բազուկ նորա
զիշխանութիւն։ Ահա վարձ նորա ընդ
նմա, եւ գործ նորա առաջի երեսաց նո-
րա։ Որպէս հովիւ զհօտ իւր արածէ,
բազկաւ իւրով ժողովէ զոչխարս, եւ
գրկաւ առնուցու, եւ զկաթնասունսն
մատուսցէ։ Ո՞վ չափեաց զջուր ծո-
վուն ձեռամբ իւրով, եւ զերկինս
հասակաւ իւրով, եւ զհող երկրի
երիվարաչափ, եւ զլերինս կշռով,
եւ զբլուրս հասակաւ։ Ո՞վ ծանեաւ
զմիտս Տեառն, եւ խորհրդական
նորա ո՞վ եղեւ։ Ընդ ո՞ւմ խորհեցաւ
եւ ո՞վ ուսոյց զնա, եւ ո՞վ ցուցին
նմա զճանապարհ գիտութեան, եւ
զարուեստ հանճարոյ նորա ո՞վ ե-
դիտաց։ Ահա ազգք իբրեւ կաթիլ
ի սափորէ, եւ իբրեւ ծանր կշռոյ
համարեցան։ Ահա կղզիք իբրեւ
հող մանր համարեցան։ Եւ Լիբանան
ոչ բաւական է վառման, եւ գազանք
նորա ոչ բաւական են ողջակիզման։
Ամենայն ազգք իբրեւ ոչինչ համա-
րեցան առաջի նորա, եւ իբրեւ ոչ-
ինչութիւն եւ դատարկութիւն։ Ո՞ւմ
նմանեցուցանիցէք զԱստուած, եւ
զի՞նչ նմանութիւն դիցէք նմա։
Արձան ոչ ձուլեսցէ ոք, եւ ոսկերիչ
ոչ ոսկեսցէ զնա, եւ արծաթագործ
ոչ կերպարանեսցէ զնա արծաթով։
Ո՞չ գիտէք, եւ ո՞չ լուարձէք, եւ ո՞չ
ի սկզբանէ յայտնեցաւ ձեզ, եւ ո՞չ
հասարձէք զհիմունս երկրի։ Նա
որ նստի ի վերայ շրջանակի երկրի,
եւ բնակիչք նորա իբրեւ զմարախ։
Որ տարածանէ զերկինս իբրեւ զոչ
ինչ, եւ տարածեալ առնէ զնոսա իբ-
րեւ զվրան բնակութեան։ Որ տայ
զիշխանս ի չգոյութիւն, եւ զդատա-
ւորս երկրի իբրեւ զոչինչ համարեաց։
Ոչ եւս ցանեսցին, եւ ոչ եւս ցա-
նեսցին, եւ ոչ եւս արմատ խրեսցի
ի հողի, եւ փչեսցէ ի նոսա, եւ չո-
րասցին, եւ հողմ իբրեւ զդեղձ
տարցէ զնոսա։ Եւ ընդ ո՞ւմ նմա-
նեցուցանիցէք զիս, եւ ո՞ւմ հաւա-
սարեցուցանիցէք զիս, ասէ Սուրբն։
Ամբարձէք զաչս ձեր յերկինս, եւ
տեսէք, ո՞վ արար զայս ամենայն։
Որ հանէ զհօտ նոցա ի թիւ, եւ զա-
նուանս նոցա կոչէ։ Ի բազմութենէ
զօրութեան նորա, եւ ի զօրութենէ
ոյժ կարողութեան նորա, ոչ մի ոք
պակասեսցի։ Ընդէ՞ր ասես, Յակոբ,
եւ խօսիս, Իսրայէլ, ծածկեալ է
ճանապարհ իմ յԱստուծոյ, եւ ի
Տեառնէ դատաստան իմ անցեալ է։
Ո՞չ գիտացեր, եւ ո՞չ լուար, զի
Աստուած յաւիտենից Տէր է, որ
արար զերկիր ի ծագաց երկրի,
եւ ոչ նեղեսցի, եւ ոչ յոգնեսցի,
եւ ոչ է քննութիւն իմաստից նո-
րա։ Որ տայ զոյժ յոգնելոյ, եւ
զանզօրութեան զօրութիւն բազ-
մացուցանէ։ Պատանիք նեղեսցին,
եւ յոգնեսցին, եւ երիտասարդք
ընդ նեղութեան անկցին։ Եւ որ
ակնկալեն զՏէր, փոխեսցեն զզօ-
րութիւն իւրեանց, եւ թռիցեն իբ-
րեւ զարծուի, եւ վազեսցեն, եւ ոչ
նեղեսցին, եւ գնասցեն, եւ ոչ յոգ-
նեսցին։

Digitized by Google

ստացեալ են ի նոսա ։
Այսուհետև ընդ ոմանս ի նոցանէ զրոյց առնեմք ։
Ոմանք ընդ երկնից գոյ զարտուղին ընդ, և ամպք ընդ գոյ հոսին

Ա՛նբա՛ռ. ՃՀ՛ն

Ո՛վ ստաւուվա՛ն եղբա՛րք մե՛ն, զի բա՛ւրի է զի յաւի-
տեա՛ն է ողորմութի՛ն նո՛ր։

Ո՛վ ստաւուվա՛ն եղբա՛րք ի՛մ աս-
տուա՛ծոց, զի յաւիտեա՛ն է
ողորմութի՛ն նո՛ր։

Ո՛վ ստաւուվա՛ն եղբա՛րք տէ՛ստան
տէ՛րանց, զի յաւիտեա՛ն է
ողորմութի՛ն նո՛ր։

Ո՛վ ստաւուվա՛ն եղբա՛րք ամե՛ն
ծո՛ւս մկա՛նց, զի յաւիտեա՛ն է
ողորմութի՛ն նո՛ր։

Ո՛վ երկի՛նս տա՛րօր լսնաստուա՛ծ
իւրո՛վ, զի յաւիտեա՛ն է
ողորմութի՛ն նո՛ր։

Ո՛վ ստաստաստեաց գերկիր ի՛ վի՛ր
ջուրց, զի յաւիտեա՛ն է
ողորմութի՛ն նո՛ր։

Ո՛վ տար զլուսաւորս մե՛ծա-
մե՛ծս ա՛ստղս, զի յաւի-
տեա՛ն է ողորմութի՛ն
նո՛ր։

Ա՛նբա՛ռ. ՃՀ՛ն

Ո՛վ իւրք էա՛ին լուսատիկ, զնո՛ր
էյի տիր անո՛ւն մերկասմերթի
էպէտի տէ՛ր։

Ո՛վ իւրք էա՛ին աւետկարըն (փուռ
լարըն) աւետկո՛ւնս, զնո՛ր անո՛ւն մեր
հասմերթի էպէտի տէ՛ր։

Ո՛վ իւրք էա՛ին լուսատիկերին լուսա-
տիսինէ, զնո՛ր անո՛ւն մերկասմերթի
էպէտի տէ՛ր։

Ո՛վ ամենըզ կէնսոի ղայէթ պեօյի՛ւ-
մե՛ւշխատեալսոր էյէէտ, զնո՛ր
անո՛ւն մերկասմերթի էպէտի տէ՛ր։

Ո՛վ ծերի գաւիլէտի տուլարըն խա՛զ-
բինտե, զնո՛ր անո՛ւն մերկասմերթի
էպէտի տէ՛ր։

Ո՛վ ամենըզ կէնսոի ղայէթ պեօյ-
իւ՛ք ըշըգ վէրկինէրի եաւոտը,
զնո՛ր անո՛ւն մերկասմերթի էպէտի
տէ՛ր։

Ո՛վ խոյայէլին եվի՛ մերթ էաքին
լուսատիկի, էյ ահաւոտո՛ւն եվի՛
մերթ էաքին լուսատիկի։

Ո՛վ զեվինին եվի՛ մերթ էյէէ լուսա-
տիկի, էյ լուսատիսէն գ-օրգանլաւ՛
մերթ էաքին լուսատիկի։

Ո՛վ ստաւուվա՛ն եվի՛ մերթ էաքին լուսա-
տիկ՝ մերթ օլուննմուշ տուբ սիօն-
ատան։

Ո՛վ ստաւուվա՛ն եվի՛ մերթ էաքին
լուսատիկ, էյ ահաւոտո՛ւն եվի՛
մերթ էաքին լուսատիկի։

Ո՛վ խոյայէլին եվի՛ մերթ էաքին
լուսատիկի, էյ ահաւոտո՛ւն եվի՛
մերթ էաքին լուսատիկի։

Ո՛վ ստաւուվա՛ն եվի՛ մերթ էաքին լուսա-
տիկ՝ մերթ օլուննմուշ տուբ սիօն-
ատան։

Ո՛վ ստաւուվա՛ն եվի՛ մերթ էաքին
լուսատիկ, էյ ահաւոտո՛ւն եվի՛
մերթ էաքին լուսատիկի։

Ո՛վ խոյայէլին եվի՛ մերթ էաքին
լուսատիկի, էյ ահաւոտո՛ւն եվի՛
մերթ էաքին լուսատիկի։

Ո՛վ ստաւուվա՛ն եվի՛ մերթ էաքին լուսա-
տիկ՝ մերթ օլուննմուշ տուբ սիօն-
ատան։

Digitized by Google

Ա՚ոմր
մեքի էպէտի տիրը։

Ա՚յր վէ եըլտըզլարը հափար կէ-
ճէյէ հեօքիւմատը , զիւրա անըն
մէրհամեքի էպէտի տիրը։

Ա՚ըրը մէմլէքէթինի վաւրուա-
իլը աօղանլար իլէ պէրապէր ,
զիւրա անըն մէրհամեքի էպէտի
տիրը։

Ա՚ է խարայէլի չըգարտը անըն ի-
չինտէն , զիւրա անըն մէրհամեքի
էպէտի տիրը։

Ա՚ըքսէք էլի իլէ՝ վէ կէնտիւին
գաւարթելի գօլու իլէ , զիւրա
անըն մէրհամեքի էպէտի տիրը։

Պէօյիւք տէնիզի եափրը , վէ իւրի
փոսրէայ այրըտը , զիւրա անըն մէր-
համեքի էպէտի տիրը։

Ա՚ է խարայէլի կէչիլտաի անըն օր-
թասընտան , զիւրա անըն մէրհա-
մեքի էպէտի տիրը։

Փարաօնու վէ անըն ատկէրլէր-
բինի գըզըլ տէնիզէ ապաըրտը ,
զիւրա անըն մէրհամեքի էպէտի
տիրը։

Կէնտի չէմհարթրնը չօղէ չը-
գարտը , զիւրա անըն մէրհամեքի
էպէտի տիրը։

Ո՚քի ուլու վաստիշհլարը վու-
տու , զիւրա անըն մէրհամեքի
էպէտի տիրը։

Ա՚ է գուարթելի փաստիշհլարը
էօլտիւրտիւ , զիւրա անըն մէրհա-
մեքի էպէտի տիրը։

Ա՚ է խարայէլի էօզտաըրը անըն ի-
չինտէն , զիւրա անըն մէրհամեքի
էպէտի տիրը։

Ա՚ ընդհանուր զիսաբաւտան և
զէօրա իւր ի ծուլ կարմիր ,
զի յաւիտեան է ողորմութի
նուրա։

Ա՚հան զժողովուրդ իւր յա
նապատա , զի յաւիտեան է
ողորմութի նուր։

Ա՚ եհար զերկուս մեծ
մեծս , զի յաւիտեան է ո-
ղորմութի նուր։

Ա՚ ապան զթագաւորս հր
զօրս , զի յաւիտեան է ողոր
մութի նուր։

Ա՚ տրեգաւոր տրամբ իշխանաց
կան աունձեան , զի յաւի-
տեան է ողորմութի նուր։

Ա՚ ըսեհոն և զաստեղս տրամբ
երկնականաց գիշերոյ , զի յա
ւիտեան է ողորմութի նուր։

Ա՚հար զերկիրն եգիպտոյ-
ս ունդրանկօք իւրովք
հանդերձ , զի յաւիտեան է
ողորմութի նուր։

Ա՚ ետհան զիսրայէլ ի միջոց
նուր , զի յաւիտեան է ողոր-
մութի նուր։

Ա՚ ձեռն բարձր և աջ բա-
զուկ իւր հզօր , զի յաւի-
տեան է ողորմութի նուր։

Ա՚հերձ զծովն մեծ և բաժա
նեաց յերկուս մասունս , զի
յաւիտեան է ողորմութի նուր։

Ա՚ անցոյց զիսրայէլ ընդ
միջ նորա , զի յաւիտեան է
ողորմութի նուր։

Ա՚ ընկղմեաց զփարաւոն և
զզօրս իւր ի ծուլ կարմիր ,
զի յաւիտեան է ողորմութի
նուրա։

Ա՚հան զժողովուրդ իւր յա
նապատա , զի յաւիտեան է
ողորմութի նուր։

Ա՚ եհար զթագաւորս մեծս
մեծս , զի յաւիտեան է ո-
ղորմութի նուր։

Ա՚ սպան զթագաւորս հր
զօրս , զի յաւիտեան է ողոր
մութի նուր։

Digitized by Google

Ն՚նդ հարցանէին զերկիւղ մերմէ։

Ի մէջ ուռենոց նոցա կախեցաք զիաւակաւրանս մեր։

Վասն զի հարցանէին զմեզ գերեվարքն մեր զխօսս երգոց, եւ զուարճացեալքն ասէին. Երգեցէք մեզ յերգոց Սիովնի։

Իսկ մեք զիա՞րդ երգեսցուք զերգ տեառն յերկրի օտարի։

Եթէ մոռասցիմ զքեզ Երուսաղէմ, մոռասցի զիս աջ իմ։

Կապեսցի լեզու իմ ընդ ծնօտս իմ, եթէ ոչ յիշեցից զքեզ։

Եթէ ոչ արասցեմ զԵրուսաղէմ իբրեւ զսկիզբն ուրախութեան իմոյ։

Յիշեա՛ տէր զորդիսն Եդովմայ զաւուրն Երուսաղէմի։

Որ ասէին. Քակեցէ՛ք քակեցէ՛ք մինչեւ ցհիմունս նորա։

Դո՛ւստր Բաբելացւոց, որ պիտի գաս աւերակ։

Երանի՛ որ հատուսցէ քեզ զհատուցումն զոր դու հատուցեր մեզ։

Երանի՛ որ կալցէ եւ զտղայսդ քո եւ զդարձուսցէ զնոսա առ քարն։

Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ։

Զի յաւելաք լինել անարգանաց։

Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ։

Զի յաւելաք լինել նախատանաց։

Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ։

Զի յաւելաք լինել ծաղր ամենայն հեթանոսաց։

Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ։

Զի յաւելաք լինել նախատանս ամենայն ազգաց։

Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ։

Զի յաւելաք լինել նախատինս ամենայն ազգ

աղեղ

Ա՛ղջիկ դու ինձ ասացիր, որ ես քեզ սիրեմ,
Ես ալ ասացի, որ սիրեմ, ինչպես ինքդ կուզես.
Ես ալ ասացի, որ սիրեմ, ինչպես ինքդ կուզես.
Ա՛ղջիկ դու ինձ ասացիր, որ ես քեզ սիրեմ,
Ես ալ ասացի, որ սիրեմ, ինչպես ինքդ կուզես.
Ես ալ ասացի, որ սիրեմ, ինչպես ինքդ կուզես.

ԼԻՐ.

Դու լուսապսակ, սիրելի թեչերիս պես
Երթալուն վեր սիրելի սիրելիս.
Ես ինձ ոտիս սիրտ ունիմ օթեւանելու
Ուր որ դու երթաս, սիրելի սիրելիս։

Ալեհոյնէպոտ · Աղջիս Վասիլին։

ԼԻՐ.

Ես փութաձեցեր գիս և ծա-
նեար գիս, դու ծա-
նեար զնաեել իմ և զյաղ-
թանակ իմ։

Ի Նիւրած · Աղջիս Վասիլին։

Ամէն լուսապսակ, սիրելի թեչերիս պես
Երթալուն վեր սիրելի սիրելիս.
Ես ինձ ոտիս սիրտ ունիմ օթեւանելու
Ուր որ դու երթաս, սիրելի սիրելիս։

Ալեհոյնէպոտ · Աղջիս Վասիլին։

ԼԻՐ.

Դու լուսապսակ, սիրելի թեչերիս պես
Երթալուն վեր սիրելի սիրելիս.
Ես ինձ ոտիս սիրտ ունիմ օթեւանելու
Ուր որ դու երթաս, սիրելի սիրելիս։

Ալեհոյնէպոտ · Աղջիս Վասիլին։

ԼԻՐ.

Դու լուսապսակ, սիրելի թեչերիս պես
Երթալուն վեր սիրելի սիրելիս.
Ես ինձ ոտիս սիրտ ունիմ օթեւանելու
Ուր որ դու երթաս, սիրելի սիրելիս։

Ալեհոյնէպոտ · Աղջիս Վասիլին։

Digitized by Google

Ով աստուածդ պերսիկամուհան
Ընդ ոսկ և լայտ ընդ
Ընդ ոսկ և լայտ ընդ

Ես ոսկի եմ և լայտ ոսկի
Ես ոսկի եմ և լայտ ոսկի

ՀԵՐ

Հ Ե Ր

Հերիսիմ։

Հերիսիմ երեսս երեսի իմէն երեսս
իւրէ սուրշումնասրելոյն իւ-ափ երկնէ
Հասանիլէ երկին ու երեսի երեսիմ ասիմ
չասելու։

Հինգին հինգհինգերկին նիզա իւրէ
ալա-
ուր հասելս իւրէ նասֆիլէ ասե-
ուրս։ (Մեսոտոհաք-
տոս) ։ Ի գունդ ասելէ ոսկասք
ուրս։

Հինգ հինգհասգերասրեսրեր հօսիսե-
ներ իւսէն իւս ասլեսչ,

Ա

Նախաղասին սէրմինէ ։

Տէտիմ՝ սէն պէհիմ լաստպին աղուս հըմսըն, եա՛ լաստպին գու-լաթ վէշ էթմամ անլէրմ, վէ պանա ախշաման օլսուն ։

Ինէձրիւպէ էթ պէհնի եա՛ աղլամ՝ վէ աղնա եուրէյիմի, թէֆթիշ էյլէ պէհնի՝ վէ աղնա եօղլարըմը ։ վէ պաղ քի նամուստուզլուգ վարմը արը թարիգլէրինէ, վէ դըլավուզ օղ պանա սէհնին էպէ-ան թարիգլէրինէ ։

Ա՛լ հոգեվերին · Պաղնա գաւթին ։

Ա՛Լ ՀԻ

Ա՛յա լաստպին՝ քեօթիւ ատամընէն պէհնի խէլա՛ս էյլէ, զալըմ քի-շիուէն գուրթար պէհնի ։

Ա՛յամուստուզլուգ տիւշինմախ-լէր կէնտի եուրէգլէրինէ, էնո թիւն կիւն չէհնիկ հազըր օղ-ատուլար ։

Տիւէրլիկնէ պիւէտիւէր եըլանըն տի լէկիպի, վէ տուտուգլարը ալթըն-ատա էնկէրգլէրին ղէհիրի վար ։ Կիւնահքէտարըն էլինտէն պէհնի ատգլայ եա՛ լաստպի, վէ քեօթիւ ատամընէն գուրթար պէհնի ։

Կիտիշինի մէջտա էթմէք տիւշի-նախլէր, մաղրուրլար պանա տուռ-զագ կիզլէթմիյէր ։

Ա՛փլէրի այագլարըմա տուռզագ կէտիւէր, եօղլարըմըն էթլա-ֆընատա պանա դայիմընձագ գօ-ատուլար ։

Տէտիմ՝ աէն պէհնիմ լաստպին աղուս հըմսըն, եա՛ լաստպին գու-լաթ վէշ էթմամ անլէրմ, վէ պանա ախշամ օղլանըն ։

Ա՛լ հոգեվերին · Պաղնա գաւթին ։

Ա՛Լ ՀԻ

Ա՛յրըգա զիս ատր ի՛մար-դոյ չտալ, յատնէ ա-նիրատէ փրկեա զիս ։

Խորհեցան զանօրէնութի՛ի սիրտս իւրեանց, զօր ատ պատրաստեցան ի պատե-րազմն ։

Արեցին զլեզուս իւրեանց պէս զօձին, և թոյնք իժից ի ներքոյ շրթանց նոցա ։

Պահեա զիս տէր ի ձեռաց մեղաւորի, և ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս ։

Խորհեցան խափանել զընթացս իմ, թագուցին ամբար-տաւանք որոգայթ ինձ ։

Եւ ատ ձգեցին պրոգայթ ոտից իմոց, շուրջ զշտեղքն իմով եդին ինձ գայթակ-ղութիւն ։

Ա՛սացի ատր ատ իմ Տէ՛ր դու, ունկն դիր ասէր ձայնի ազա-չից իմոց ։

առեցի զնա, և եղեն ինձ ի թշնամիս ։

Փորձեա զիս ատ և ծանիր զսիրտս իմ, քննեա զիս և ծանիր զշտեղս իմ. և տես թէ իցեն անօրէնութիք ի ճանապարհս իմ, և առաջ-նորդեա ինձ ի ճանապարհս քո յաւիտենից ։

Ի ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ · Պաղնա դաւթին ։

Աղաչեմ եղբայրին աղօթք իմ առ
Տէր Աստուած մեր, զի ողորմեսցի
նմա ամենայն հանցուածոց նորա
եւ ներեսցէ նմա զամենայն մեղս
նորա ազատեսցէ զնա ի տանջանաց
դժոխոց եւ ի կրակէ յաւիտենից
եւ ի խաւարէ արտաքինէ եւ ի
ատամանց որդոյն որ չքնաղ
եւ ի հրոյ անշէջ եւ ի սրոյ
բերանաց եւ ի դատաստանէ
ահեղ եւ ի պատուհասէ յաւի-
տենից եւ ի տանջանաց ան-
դադար եւ ի ձայնէ ահագին
եւ ի տեսլեանց ահեղաց եւ ի
ցրտէ սաստկագունից եւ ի
ձիւնոյ անհնարին եւ ի կա-
ղանդոյ անդադար եւ ի ցան-
կութենէ չարեաց եւ ի ցաւոց
անհնարին եւ ի տագնապաց
անդադար եւ ի ցասմանէ Աստ-
ուծոյ եւ ի բարկութենէ նորա
եւ ի ձեռաց սատանայի եւ ի
ծուղակաց նորա եւ ի մահու
անդադար եւ ի դատաստանէ
ահեղ եւ ի պատուհասէ յաւի-
տենից եւ ի տանջանաց ան-
դադար եւ ի ձայնէ ահագին
եւ ի տեսլեանց ահեղաց եւ ի
ցրտէ սաստկագունից եւ ի
ձիւնոյ անհնարին եւ ի կա-
ղանդոյ անդադար եւ ի ցան-
կութենէ չարեաց եւ ի ցաւոց
անհնարին եւ ի տագնապաց
անդադար եւ ի ցասմանէ Աստ-
ուծոյ եւ ի բարկութենէ նորա
եւ ի ձեռաց սատանայի եւ ի
ծուղակաց նորա եւ ի մահու
անդադար եւ ի դատաստանէ
ահեղ եւ ի պատուհասէ յաւի-
տենից եւ ի տանջանաց ան-
դադար եւ ի ձայնէ ահագին
եւ ի տեսլեանց ահեղաց եւ ի
ցրտէ սաստկագունից եւ ի
ձիւնոյ անհնարին եւ ի կա-
ղանդոյ անդադար եւ ի ցան-
կութենէ չարեաց եւ ի ցաւոց
անհնարին եւ ի տագնապաց
անդադար եւ ի ցասմանէ Աստ-
ուծոյ եւ ի բարկութենէ նորա
եւ ի ձեռաց սատանայի եւ ի
ծուղակաց նորա եւ ի մահու

Ողորմեա՛ Տէր ամենայն հոգւոց եւ
ամենայն մարմնոց հաւատացելոց
անուն քո սուրբ կոչեցելոց ի վերայ
մեր, զոր ինչ գործեցաք ի կեանս
այսմ ի գիտութեան եւ յանգիտու-
թեան, ի գործ եւ ի խօսս եւ ի մտա-
ծութիւն, ի տեսութիւն եւ ի լսելիս,
ի հոտոտելիս եւ ի շօշափելիս, ի
կերակուր եւ ի ըմպելիս, ի քնոյ եւ
ի զարթնուլ, ի ծիծաղ եւ ի լալ, ի
ցաւ եւ ի տրտմութիւն, ի հանդարտ
եւ ի խռովութիւն, ի հանդիպել եւ
ի բաժանել, ի ծանրանալ եւ ի թեթե-
ւանալ, ի ծնանել եւ ի մեռանել, ի
հիւանդանալ եւ ի պատուհասել, ի
ստել եւ ի ստելոյ, ի գողանալ եւ ի
գողացեալ, ի նախանձ եւ ի նախան-
ձելոյ, ի սպանանել եւ ի սպանեալ,
ի մեղանչել եւ ի մեղուցեալ, ի ցան-
կութիւն եւ ի ցանկացեալ, ի հպար-
տանալ եւ ի հպարտացեալ, ի բամ-
բասել եւ ի բամբասեալ, ի նենգել
եւ ի նենգեալ, ի ծաղրել եւ ի ծաղ-
րեալ, ի ծաղրանս եւ ի ծաղրեալ,
ի հայհոյել եւ ի հայհոյեալ, ի ան-
պատշաճ խօսել եւ ի խօսեալ, ի
ծուլանալ եւ ի ծուլացեալ, ի ան-
պիտանի եւ ի պիտանացեալ, ի
ստել երդմամբ եւ ի ստելոյ, ի
սուտ երդնուլ եւ ի սուտ երդեալ,
ի սուտ վկայել եւ ի սուտ վկայեալ,
ի

ու ամցից ։

Ընկցին ի ցանց նը մեղա-
ւորք , մինչ եմ ես մինչև
նօրհնութիւն ։

Պահեա զիս յորոգայթէ որ
թակուցան ինձ , ի գայ-
թակղութէ ցանց գործեն զա-
նօրհնութիւն ։

Ի նկուն ի ցանցս նը մեղա-
ւորք , մինչ եմ ես մինչև
կոյս ։

Ինչ տէր պահապան բերա
նոց իմոց , և դրուն ամուր
շրթանց իմոց , և մի՛ խոտո-
րեցուսցէ սիրտ իմ բանիւք չա-
րութեան , * պատճառել զպատ
ճառս մեղաց ընդ մարդս որ
գործեն զանօրէնութիւն . ոչ
եղիցի հաղորդ ընտրեալց նոցա ։
Ուղղեսցէ զիս արդարն ո-
ղորմութեամբ՝ ակն յանդ իմոյն
արասցէ զիս , իւղ մեղաւո-
րի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ ,
և աղօթք իմ լսոյ կամաց
նորա ։

Ընկելան մեղք առ վիմին դա
տաւորք նոցա . լուիցեն զբանս
իմ զի քաղցրութիք են ։

Ըստ երկրի հղոյց զի
ամուրեալ է ի վերայ երկրի .
ցրուեցան ոսկերք նոցա մերձ
ի դժոխս ։

Քո քեզ յոյս արա են աչք իմ ,
ի քեզ յուսացայ մի՛ հանիր
զհոգի իմ ։

Պահեա զիս յորոգայթէ որ
թակուցաւ ինձ , ի գայ-
թակղութէ գործեն զա-
նօրհնութիւն ։

Անկանիցեն ի ցանց նը մեղա-
ւորք , մինչեւ եմ ես մինչև
ու ամցից ։

քիմ իմ՝ թէ օրացը կէչընձէ ։
անցն թօրուցաս . պէն եաղնըդ
Կիւնահդեաւրաւր ախուշախուն
նէսկինտէն սաղայ պէնին ։
Պանաս կիւչէննէն տուզագատան ,
նամուսատուզուգ իշխէյնին ֆիլի
միմ , Ջանըդը պէնսէդն չըզգայրսա ։
Պահեա կիւչէննէն տուզագատան ,
վե տուսատգլուրըսմա գալվը դա-
վուս վե եուսրէյիմ սայիսայսըդ քէօ
թիւլիւգ սէօզլէրի իլէ , * պէ հա
նէլէրի կիւնահլարա պէհդանէ
էթմէյիմ՝ նամուսատուզուգ իշ-
լէյէն սաեմլէրը իլէ . անլէրին պէ-
չիմիշլէրինէ իւհագ օլմայըմ ։
Ասալուգ պանա մերհամեթ իլէ նա
սահաթ վէրսին , վե հուզուրուն-
ատա պէնի ազարլասըն . կիւնահդ-
քէօրըն եաղը պաշըմը եաղլայմա-
սըն , վե նիազըմ անըն խաոէկինէ
գաւրշը տըր ։
Ալաշա եաղըն պաթմայլար ան-
լէրին հոգ էմիքլերի . ամէնկիսինլէր
քէլամլարըմը զիրա թաթլը տըր ։
Ալրէ գատա թօպրագ եէր իւ-
զէրինէ տատըրմըշ իսէ , անլէրին
կէմիքլէրի մեզարա եագըն տա-
ղըլմը ։
Կէօզլէրիմ սէնատ ալու էա րատ-
պի՝ եա րապպի , տանա ուամատ էթ
միմ , Ջանըդը պէնսէդն չըզգայրսա ։
Պանաս կիւչէննէն տուզագատան ,
նամուսատուզուգ իշխէյնին ֆիլի
նէսկինտէն սաղայ պէնին ։

Աղ

Աղն երեսը գետնի պատա պիղծ լերկերը՝ թե պիտի լինի էտա ի-ունչէ պատա։

Աղ եանըմա պագատը վէ կեօրիւր խոխ, վէ քիմսե պէնի թանըմազ խոխ. գաչմազ պէնտէն զայի օ տաս, վէ վիճաւոխի ատըսան (հա-լիմի սօրան) պիւլուտնամատ։

Ասանա ֆիկրատա էթմիմ եա ըտա-պէ՝ վէ ահեխիմ. սէնն սէն ուամու-տաս վէ գըսմէթիմ տիրիլէր տիեսըլընատա։

Կիտազըմա նատպէր գըշ եա ըտապէ՝ զիրա զպէթ ալչագլանատըմ. ար-տըմտա տիւշինլէրտէն պէնի գու-թարտըզիրա պէնտէն զիատէ գու-տըլէթլի օլատըկտա։

Էյ ըտապէ՝ վիճաւոխի ըլընատան տան էշգաթը, շիւքը էտէյիմ սէնին խաթիրէ։

Կիտիմ լիէ պէն ըտապիւե չաղըր-ատըմ, սէհիմ լիէ ըտապիւե եաղ վարատըմ։

Կիտազըմը ըտապինին հուզուրուն տա եայատըմ, վէ սըզլէթլէրիմի ըտապինին հուզուրունատա նատ էտէյիմ։

Ամանըմ պէնտէն էքսիլտինատ, պէն եա՛ ըտապի՝ թաւրիզլէրիմի պիլտին, վէ կէզտիյիմ եօլատա պատա տուզագ կիզլէնատի։

Աղ եանըմա պագատը վէ կեօրիւր խոխ, վէ քիմսե պէնի թանըմազ խոխ. գաչմազ պէնտէն զայի օ տաս, վէ վիճաւոխի ատըսան (հա-լիմի սօրան) պիւլուտնամատ։

Ասանա ֆիկրատա էթմիմ եա ըտա-պէ՝ վէ ահեխիմ. սէնն սէն ուամու-տաս վէ գըսմէթիմ տիրիլէր տիեսըլընատա։

Կիտազըմա նատպէր գըշ եա ըտապէ՝ զիրա զպէթ ալչագլանատըմ. ար-տըմտա տիւշինլէրտէն պէնի գու-թարտըզիրա պէնտէն զիատէ գու-տըլէթլի օլատըկտա։

Էյ ըտապէ՝ վիճաւոխի ըլընատան տան էշգաթը, շիւքը էտէյիմ սէնին խաթիրէ։

Ինձ սպասեն սրդատը գո վինչև հասուցես։

Ձայնիս իմով ես առ ահը կարդացի, ձայնիս իմով զահը աղաչեցի։

Ափեամ առաջի առան զա-ղօթս իմ, և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմե-ցից։

Ի նուաղել հինէն հոգւոյ իմոյ, դու ուր ծանեար զշա-ւիղս իմ, ի ճանապարհ յոր և գնայի թագուցան ինձ ո-րոգայթ։

Հայէի յաջմէ և տեսանէի, և ոչ ոք էր որ ճանաչէր զիս. կորեաւ հինէն փախուստ իմ, և ոչ ոք էր որ խնդրէր զանձն իմ։

Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի, դու ես յոյս և բաժինն իմ յերկիր կենդա-նեաց։

Լայեա՛ տէր յաղօթս իմ զի ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո՛ զիս ի հալածչաց իմոց զի հզօր եղեն քան զիս։

Տէր հան ի բանտէ զանձն իմ, գոհանալ զանուանիդ քումմէ։

Ինձ սպասեն արդարքդ քո մինչև հատուցես։

Աղ

Digitized by Google

Աղջիկ Հռոմէական, ով գիտէիր զի Քրիստոս
լսող աբիւռզոյ անձը էօվալսաը։

ՏԱԽՍ։

Ա, մա՛ տասպի՛ իշխէթ նիհայլամա,
տիլէկլէրիմէ գուլա՛գ վէր
հայգըւէթին իլէ,
Իշխէթ առալէթին իլէ, վէ սէնինն
գուլուն իլէ խառխմէյէ կիմսէ,
պիրա սէնինն հուզուրուննա հիչ
պիր տիրլի առիլ օլամազ։
Ա՛ իմուտիմի տիւշմանն գօվալա-
տը, էօմրիւմիւ եէրէսէք ալլահ
լատը • պէնի գարանլըգատա օ-
թուրթատա էպէհտէն պէրի
էօլիւ կիպի։
Ա՛նամ պէնատէ պէզար օլտու,
վէ եուրէյիմ պէնատէ թիթրէ-
տի։
Ա՛վէլքի կիւնլէրի խաթըրա՛ կէ-
թիրտիմ, ձիւմլէ իշլէրինին սօշ
լէտիմ • սէնին էլլէրինին եաւ-
ուզլարընը ֆիքը էթտիմ, վէ
էլլէրիմի սանա գալտըրտըմ։
Ա՛ուսամըշ եէր կիպի ձանըմ սանա
պէքլէր, եա՛ լատպի՛ թէ՛զ իշիճ
պանա, վէրա ձանըմ էքսիլտի
պէնատէն։
Ա՛ուզլէրինի պէնատէն չէվիրմէ,
չուգուրա էնէնլէրէ պէնզէր
օլմազըմ։
Ա՛նինն լահմէթլէրինի սապահ-
լայըն պանա իշիթտիր, զերա պէն
սանա ուսուտ էթտիմ եա՛ լատպի՛
տըր

Աղջիկ Հռոմէական, որ գիտէիր զի Քրիստոս
չէ հալածեաց վնա աբիւռզոյ ոչ
տէ նէ։

ՏԱԽՍ։

Տէր լուր ասըծմից իմոց,
ուսանիմ դիր խնդրուա-
ծաց իմոց ձչմարտուէ քոյ։
Լուր արդարուէ քոյ, և մի՛
մատանես ոտս ընդ ճուռայի
քո, զի ոչ արդարանայ ա-
ռաջի քո ամ մեղի։
Ջալածեաց Թշնամին զանձն
իմ, խոնարհ արար յերկիր
զկեանս իմ. նստոյց զիս ի՛
խաւարի ոյր մեռեալ յաւի
ժեմից։
Զանձնացաւ յիս հոգի իմ,
և սիրտ իմ խռովեցաւ
յիս։
Յիշեցի զաւուրսն զառա-
ջինս, խօսեցայ յամենայն ի՛
գործս քո • յարարածս ձե-
ռաց քոց խորհեցայ, և համ
բաստի առ քեզ զձեռս իմ։
Ընձեն իմ ոյր երկիր ճարտա-
րի ես առ քեզ • վաղվաղակի
լուր ինձ ամր զի նուազեաց
յինէն հոգի իմ։
Ա՛ի դարձուցաներ զերեսս
քո յինէն, նմանիցեմ այսո-
ցիկ որք իջանեն ի գուբ։
Լսելի՛ արա ինձ առաւօ-
ւուց զողորմուիս քո, զի ես
ի՛ քեզ յոյս յուսացայ։
Յայց զինձ ճանապարհ յոր
գնացից, զի առ քեզ ած

Ա՝արդ նանրուե համաներաց,
մանրդ ես թե հաճարիս ինչ
զնաս։
Ա՝ստ ասաբուսել շէյխ պինդիկոի,
իշ ադրիսն ապրատուն։
Ա՝ստ ասաբուսել՝ ֆի անդր
եասխաս աստ էվլաստ՝ ֆի անդր
աստ՝ քի անտս պիչյան օլատուն,
ասրիչն ։ եա՛ ըստպոլ՝ քիչիր տիր
ուամուտա էսէրիմ։ * օ աստր չէ-
մահաթլարդրն պանտա միւրիի էք-
չրլմ, սրդղնաչաղդրմ վէ պիչն անտա
չըմ, սրդղնաչաղդրմ վէ գուրթարդր
ուրթաթ,
Ա՝ երհասիքի էսէնիմ վէ սրդղնտա
չաղդրմ, իսպասաստրմ վէ գուրթարդր
Ա՝ուպարդէք սիրր ըստպոլ տալա-
հրմ, ֆի ելլէրիմի ստվարշա,
վէ փոսրմագլարդրմ չէնիկ էզ-
րէթաթ,
Պաւելին • էզիթտա գուրը։
ՀՒՍԿ
Ա՝ստ ասրլարդէք պիչն ինչ էզ-
գուրսուն։
Ա՝ստ՝ ասրլարդրզ շէյխ պինդիկոի,
վէ
Ա՝ստ՝ ասրլարդրզ շէյխ պինդիկոի,
իշ ադրիսն ապրատուն։
Ա՝ստ ասրլարդրզ՝ ֆի անդր
եասխաս աստ էվլաստ՝ ֆի անդր
աստ՝ քի անտս պիչյան օլատուն,
ասրիչն ։ եա՛ ըստպոլ՝ քիչիր տիր
ուամուտա էսէրիմ։ * օ աստր չէ-
մահաթլարդրն պանտա միւրիի էք-
չրլմ, սրդղնաչաղդրմ վէ պիչն անտա
չըմ, սրդղնաչաղդրմ վէ գուրթարդր
ուրթաթ,
Ա՝ երհասիքի էսէնիմ վէ սրդղնտա
չաղդրմ, իսպասաստրմ վէ գուրթարդր
Ա՝ուպարդէք սիրր ըստպոլ տալա-
հրմ, ֆի ելլէրիմի ստվարշա,
վէ փոսրմագլարդրմ չէնիկ էզ-
րէթաթ,
Պաւելին • էզիթտա գուրը։
ՀՒՍԿ
Ա՝ստ ասրլարդէք պիչն ինչ էզ-
գուրսուն։
Ա՝արդ նանրուե համաներաց,
մանրդ ես թե հաճարիս ինչ
զնաս։
Ա՝ստ ասրլարդրզ շէյխ պինդիկոի,
իշ ադրիսն ապրատուն։
Ա՝ստ՝ ասրլարդրզ՝ ֆի անդր
եասխաս աստ էվլաստ՝ ֆի անդր
աստ՝ քի անտս պիչյան օլատուն,
ասրիչն ։ եա՛ ըստպոլ՝ քիչիր տիր
ուամուտա էսէրիմ։ * օ աստր չէ-
մահաթլարդրն պանտա միւրիի էք-
չրլմ, սրդղնաչաղդրմ վէ պիչն անտա
չըմ, սրդղնաչաղդրմ վէ գուրթարդր
ուրթաթ,
Ա՝ երհասիքի էսէնիմ վէ սրդղնտա
չաղդրմ, իսպասաստրմ վէ գուրթարդր
Ա՝ուպարդէք սիրր ըստպոլ տալա-
հրմ, ֆի ելլէրիմի ստվարշա,
վէ փոսրմագլարդրմ չէնիկ էզ-
րէթաթ,
Պաւելին • էզիթտա գուրը։
ՀՒՍԿ
Ա՝ստ ասրլարդէք պիչն ինչ էզ-
գուրսուն։
Ա՝արդ նանրուե համաներաց,
մանրդ ես թե հաճարիս ինչ
զնաս։
Ա՝ստ ասրլարդրզ շէյխ պինդիկոի,
իշ ադրիսն ապրատուն։
Ա՝ստ՝ ասրլարդրզ՝ ֆի անդր
եասխաս աստ էվլաստ՝ ֆի անդր
աստ՝ քի անտս պիչյան օլատուն,
ասրիչն ։ եա՛ ըստպոլ՝ քիչիր տիր
ուամուտա էսէրիմ։ * օ աստր չէ-
մահաթլարդրն պանտա միւրիի էք-
չրլմ, սրդղնաչաղդրմ վէ պիչն անտա
չըմ, սրդղնաչաղդրմ վէ գուրթարդր
ուրթաթ,
Ա՝ երհասիքի էսէնիմ վէ սրդղնտա
չաղդրմ, իսպասաստրմ վէ գուրթարդր
Ա՝ուպարդէք սիրր ըստպոլ տալա-
հրմ, ֆի ելլէրիմի ստվարշա,
վէ փոսրմագլարդրմ չէնիկ էզ-
րէթաթ,
Պաւելին • էզիթտա գուրը։
ՀՒՍԿ
Ա՝ստ ասրլարդէք պիչն ինչ էզ-
գուրսուն։

Digitized by Google

Եւ առաւելք նոր որպէ հովանի անցելոյն ։

Տէր խոնարհեցո զերկինս և իջ, մերձեսց ՚ի լերինս և ծխեսցին ։

Փայլատակեա զինւոյլատակունս քո և խռովեա զնոսա, առաքեա զնետս քո և ցըրուեա զնոսա ։

Լցո՛ւր զձեռն քո ՚ի քաջ ձանց և փրկեա զիս ՚ի ջուրց բազմաց, և ՚ի ձեռաց որդւոց օտարաց ։

Որոց բերան իւրեանց խօսեցան զնանրութիւն, և աջ նոցա աջ մեղաց ։

Ես՝ յոյսնուքիւ նոր օրհնեցից զքեզ, առանապետաւ սաղմոսարանաւ առաքից քեզ ։

Ես՝ առաջ զփրկուքիւն քոգաւառից մերոց, որ փրկեցան ինչ զղաւթի ծառայ իւր ՚ի սրոյ չարէ ։ * փրկեա զիս՝ և ապրեցի զիս, և ՚ի ձեռաց որդւոց օտարաց ։

Որոց բերան իւրեանց խօսեցան զնանրութի, և աջ նոցա աջ մեղաց ։

Որոց ուսառելք իւրեանց ունի նորատառնկ, հայասատուն են ՚ի մանկունէ իւրենց. դստերք նոց զարդարեալ և ոճաձուձեալ ՚ի նմանութի տաճարի ։

Ես՝ ընկերին աղըզլաւրը խիլաֆ սեղջերսիւրը, վէ անկերին ամէն կիւնլերի կեօլկէ կիւլի կէչտիւլէր ։

Ես՝ ընկերին աղըզլաւրը խիլաֆ սեղջերսիւրը, վէ անկերին ամէն կիւնահրդին ամէն կիւլի տիր ։

Ես՝ ալլահ՝ եհնի մադամլար իլէ մէթհ էտէյիմ սէնի. օն քիրիշլի ղանունն իլէ տէյիթլերը օգուէյորմ ամէնա ։

Ես՝ ամէն փառաւիշտլորմըզա խէլաղէդ վէրսին, ժամուր կէնամի գուլուղ դաւթի գուլթամրան քեօթիւ գըղըճնան ։ * պէնի գուլթամր վէ եաշըմ եամանչը էվլատլորընըն էլինատն ։

Ես՝ ընկերին աղըզլաւրը խիլաֆ սեղջերսիւրը, վէ անկերին ամէն կիւնահրդին ամէն կիւլի տիր ։

Ես՝ ալլահ՝ եհնի մադամլար իլէ մէթհ էտէյիմ սէնի. օն քիրիշլի ղանունն իլէ տէյիթլերը օգուէյորմ ամէնա ։

Ես՝ ալլահ՝ եհնի մադամլար իլէ մէթհ էտէյիմ սէնի. օն քիրիշլի ղանունն իլէ տէյիթլերը օգուէյորմ ամէնա ։

Digitized by Google

ՀՈՎՀ. Ա. ԹԱԳ. Ի. ԳԼ. ԺԸ. ԺԹ.

ՀՈՎՀ. Ա. ԹԱԳ. Ի. ԳԼ. ԺԸ. ԺԹ.

Ո՞չ յայնժամ ի ներքինին գուժեցին նոցին
զծառայսն զորս ունէին ի տանջել զնոսա։
Եւ նա ասաց. Ես եմ զոր ասէք։ Եւ ես եմ
ի վերուստ, եւ դուք ի վարուստ էք։ Եւ
ես ոչ եմ ի աշխարհէս այսմիկ, եւ դուք
էք ի վերուստ։ Ես ոչ ունիմ զիշխանս
ինձ հնազանդս, այլ ես հնազանդ եմ
իշխանացն։ Եւ զոր ինչ ասեն ինձ՝ առնեմ
զայն։ Եւ ոչ ոք ունի զիշխանութիւն
ինձ ի վերայ, եթէ ոչ ինքն տացէ ինձ
զիշխանութիւնն։ Եւ ես ոչ ունիմ զիշ-
խանութիւն ի վերայ ոչ միոյ ի նոցանէ,
եթէ ոչ ինքն տացէ ինձ զիշխանութիւնն։
Ես եմ զոր ասէք։ Եւ ես եմ ի վերուստ,
եւ դուք ի վարուստ էք։ Ես ոչ եմ ի
աշխարհէս այսմիկ, եւ դուք էք ի վերուստ։
Ես ոչ ունիմ զիշխանս ինձ հնազանդս,
այլ ես հնազանդ եմ իշխանացն։ Եւ զոր
ինչ ասեն ինձ՝ առնեմ զայն։ Եւ ոչ ոք
ունի զիշխանութիւն ի վերայ ինձ, եթէ
ոչ ինքն տացէ ինձ զիշխանութիւնն։ Եւ
ես ոչ ունիմ զիշխանութիւն ի վերայ ոչ
միոյ ի նոցանէ, եթէ ոչ ինքն տացէ ինձ
զիշխանութիւնն։

Ո՞չ յայնժամ ի ներքինին գուժեցին նոցին
զծառայսն զորս ունէին ի տանջել զնոսա։

Ո՞չ զծառայսն զորս ունէին ի տանջել

Տան դու նոյ և կերակրին,
նոցա ի ժամու։
Ա՛յդ ասացուն ի քեզ յոհան,
և դու տուր կերակուր գերելոցն։
Թակղեաց, և կանգնեաց զնմ
Տաստատեաց տէր զնա զթա-
ի գործս իւր։
Ո՛չ ամենայն ինչ ստեղծեալ
քանս իւր, և արդարն ի յնմ
Ո՛չ ինչ ստակ բազում քաղ
րութիւն քո զղխեացեն, և աղ
դարուձք քով ցնծացեն։
Վկայեալ ոդորմած է աէր,
երկայնամիտ և բազումո-
ղորմ։
Վաղցր է աէր ամենեսեան,
և գթութիւն նորա ի վեր ամ
արարածոց իւրոց։
Խոստովանեսցին եղիցին ամ քեզ
ամ գործք քո, և ընձք քո
օրհնեացեն զքեզ։
Ո՛վ փառս արքայութեանդ քո
ասասցեն, և զզօրութիւնս քո
պատմեացեն։
Գիտասցէ որդւոց մարդկան
զզօրութիւնս քո, զփառս
մեծ վայելչութեան արքայու
քո։
Արքայութիւն քո արքայութիւն
ամ յաւիտենից, և տէրու
թիւն քո ազգէ մինչև
յազգ։
Հաւատարիմ է աէր յամ ի
բանս իւր, և սրբասէր է յամ
ի գործս իւր։
Հաստատէ տէր զամ գայ-
թակղեալս, և կանգնէ զամ
գերելեալս։
Ակնք ամեցուն ի քեզ յոյս
ասես, և դու տաս կերակուր
նոցա ի ժամու։
Բանայ դու ձեռ և կերակրէն
ամ կենդանի ի հաճութիւն։
Արդար է աէր ամ ճանապարհս
իւրս, և սուրբ է ամ գործս իւր։
Մերձ է աէր ամ որ կարդան
զնա, ամ որ կարդան զնա ճշմար
տութեամբ։
Զկամս երկիւղածաց իւրոց առ
նիցէ, և զաղաղակ նոցա լուիցէ
և կեցուսցէ զնոսա։
Պահեսցէ աէր զամ որ սիրեն
զնա, և զամ մեղաւորս ապա
կեսցէ։
Օրհնութիւն տեառն խօսեսցի
բերան իմ, և օրհնեսցէ ամ մարմին
սուրբ զանուն սրբութեան նորա
յաշխարհս և յաշխարհս։

Ամէն վերնոյն վերն եղելոցն, հնոյն
վերնոյն վարձելոցս եղեմականին։
Ամէն վերնոյն վերն եղելոցն, հնոյն
ամէն
ձեռքերը, վերն ազամեթելերնին նոյն
հետձեռքերը։
Օծ քերովբէերնին թաւիճնին
սեռելեակձեռքերը, վերն սաղաւարթին
իւրեանց շուրջ օլաձագլոյն։
Ամպոսի լսահիմ վերն մերկամեթելն
ոտիր, ղայթ սաղաւարտ վերն չօծ
մերկամեթելն։
Ամպոսի քերովբէանին ոտիր ձիւմ
լեսինն, վերն անդին լսահմի ձիւսմեթ
կենաւի իշխերնին իւեղբնեաւ ոտիր։
Ի՛ւրաքանչիւր սանաւ իւր լսահ
ոտի ձիւսմեթ սենին իշխերին, վերն
ամենայն գուվեթերնին փաւոխշտ
լողնըն շեօկեթի իշխեմընը
Ամենայն գուվեթերնին փաւոխշտ
լողնըն շեօկեթի իշխեմընը
ենաւո եվլաւորնըն պիլեհմեք
իշխեն։
Ամենին փաւոխշտլողնըն ձիւսմեթ է-
պեաի տեվերնին փաւոխշտլողնը
տըր։ վերն տեվերնին սինսիլեսեան
սինսիլեմեք ոտիր։
Ամպոսի սաստիկ տըր ձեմի քեղամ
լարընսաս, վերն սաղաւարտին ձեմի
իշխերնեաւ։
Ամպոսի գավիթեոյր ձիւսմեթ ոտիր
ձեռներն, վերն տեվերնեռներն տուր
տուրտուր։
Ամենայնինն կեօզերն սանաս
մուտ եսեերեր, վերն անդին տեղ
վերնոյն վարձելոցս եղեմականին։
Ամէն վերնոյն վերն եղելոցն, հնոյն
ամէն
ձեռքերը, վերն ազամեթելերնին նոյն
հետձեռքերը։
Օծ քերովբէերնին թաւիճնին
սեռելեակձեռքերը, վերն սաղաւարտին
իւրեանց շուրջ օլաձագլոյն։
Ամպոսի լսահիմ վերն մերկամեթելն
ոտիր, ղայթ սաղաւարտ վերն չօծ
մերկամեթելն։
Ամպոսի քերովբէանին ոտիր ձիւսմ
լեսինն, վերն անդին լսահմի ձիւսմեթ
կենաւի իշխերնին իւեղբնեաւ ոտիր։
Ի՛ւրաքանչիւր սանաւ իւր լսահ
ոտի ձիւսմեթ սենին իշխերին, վերն
ամենայն գուվեթերնին փաւոխշտ
լողնըն շեօկեթի իշխեմընը
Ամենայն գուվեթերնին փաւոխշտ
լողնըն շեօկեթի իշխեմընը
ենաւո եվլաւորնըն պիլեհմեք
իշխեն։
Ամենին փաւոխշտլողնըն ձիւսմեթ է-
պեաի տեվերնին փաւոխշտլողնը
տըր։ վերն տեվերնին սինսիլեսեան
սինսիլեմեք ոտիր։
Ամպոսի սաստիկ տըր ձեմի քեղամ
լարընսաս, վերն սաղաւարտին ձեմի
իշխերնեաւ։
Ամպոսի գավիթեոյր ձիւսմեթ ոտիր
ձեռներն, վերն տեվերնեռներն տուր
տուրտուր։
Ամենայնինն կեօզերն սանաս
մուտ եսեերեր, վերն անդին տեղ

Արդ հնդիւ ի նոցանէ՝ և
վերկուբեալ ի նոյ։

Ա՝ի յառաջագոյն յիշեալսն յարդիս մեղկութիւն, պի ինչ գոյ
ա՝ի ոմանցմէ ի մեզ ի ներքինսն յարդիս
ոչ։

Ա՝ղբիւրս ի ներքինսն ոչ գոյ ջուր
ցամաքեալ ջրհորս ոչ գոյ ջուր
ջրհորդս ոչ գոյ ջուր

Ա՝ղբիւրս ի ներքինսն ոչ գոյ ջուր, և ջրհորդս ոչ գոյ ջուր։

խորայեղէնն առաքեալներուն առ Քրիստոս եկեալ
Յատակի երեսաւորէնն եակիսը , վէր
ի թեղթատար Թօփրատա առաջնէ-
ձէթ լեր , վէր անլերին չէ մի մեշուէ-
լեթիլերի օլ կիւնտե զայի օլաձագ
Աստուծոյ ծ քիմսէյէ չի՝ յայտո-
բուէ լուսափայլ ալլուհը անա եար-
մար չէր տըր , վէր անդին ուամուտուս
լուսափայլ ալլուհատա առըր ։

() ՝ չի վար էթմեի կէօշլերի վէր
եէրի , ասինիզի վէր չիւմլէ անլեր-
ուէ օլանլարը ։

Հագըցեցէք առաքեալ էպեատ , վէր
զուտամ չէքինլերէ շեհրահաթ
էուէր ։

Ընչ օլանլարա էրմեդ վէրիր , վէր
լուսափայ պաղտըլարը չէօզեր ։

Լուսափայ քեօյլերին կէօզինիւ
աչար , վէր լուսափայ աէվրինլերի
ուսուրատուբտար ։

Լուսափայ ասիլլերի սէվէր , լուսափայ
գաւրիպլերի ասգլար , լուսափայ
Հօքսիւզլերի վէր ասու գաւրըլմադը
գայրըլար , վէր կիւնտօգքեաթարլարընը
Թեղլէք էյտեր ։

Լուսափայ էպեատ փասդիշահըդը սիւ-
րէնճէք , էյ սիօն՝ սէնին ալլահդըն
սէնսիլէասէն սէվսիէկեասէդ ։

Ընչուէա · անգէնվի վէ գափալիա-
նըն ։ ՃՈՒ.Օ.

Ընչուէա · անգէնվի վէ գափալիա-
դիան ։ ՃՈՒ.Օ.

Մէրհաբա ինձ՝ զեր՝ զի քաւրի
է , ասպնդուք ուր մերում
գաղտնաւցն օրհնու-լ ։

Ձ ինչ զերուասաղէմ ասր , և
պղտուեալն խորայելի ժո-
ղովք ։

Եւ յետ նորա ի տէր աճ-
կոեցաք օգնական է նմա ,
Ալէյհիս սրուամ ասր ասճ յա-
խորհուրդք նոցա ։
յայնմ աւուր կորիցեն ամ
դարձցին անդրէն ի հող , և

Digitized by Google

Վ. Ա՛յ եղբայր՝ մեք ոչ էյլե լսապոլիս.
Ն. Վա՛ն։

Վ. Ա՛յ լսե՛ս. անգլեաց և ֆռան-
ցիս ազգ յոտանս կոպեր[ա]մուն նը։
Ա՛յլ ազգ չկայ մեզ հետ պատե-
րազմ իւր, և ընդ այնոսիկ
Վ. Ա՛յլ հայ[ե]ցաւ՝ ասը յերկիր
ղրկե՛ս իւր, և ընդ այնոսիկ
եղանա առնն հակառակ հայե-
ցաւ։
Ա՛յլ ընդ զօրութեան չիմ
կասե՛ցաւ առեր, և ոչ ընդ
զօրութեան ոք կարդաւ առե՛ս։
Ա՛յն որ առաջ անասնոց զին-
բատուր խոբենց, ձագաց ազ-
ռաւուց որ կարդաւ առե՛ս։
Ա՛յնու զնաս ի՛ լերկիս, և
զղալարն ի՛ ծառազուբքիւն
մարդկան։
Ա՛ռաջց զնաս ի՛ լերկիս, և
ապառաս արար զանձրև
իւր յերկիր։
Ա՛ն զեցոյց զերկինս ամպովք,
օրհնութիւն։
Ա՛ն զեցոյց զիար խոտաւոր-
նել, սաղմա առաջիք նոցա
մինչև յերկիր։
Ա՛ն զնդունն զհնգոս ասը, և խո-
նարհ առնի զամբարտաւանս
ցածր։
Ա՛ն զնդունն զհնգոս ասը, և խո-
նարհ առնի զամբարտաւանս
ցածր։
Ա՛ն զնդունն զհնգոս ասը, և խո-
նարհ առնի զամբարտաւանս
ցածր։
Ա՛ն զնդունն զհնգոս ասը, և խո-
նարհ առնի զամբարտաւանս
ցածր։

Վ. Ա՛յ լսե՛ս. անգլեաց վա՛ն ֆռան-
ցիս ազգ յոտանս կոպեր[ա]մուն նը։
Ա՛յլ ազգ չկայ մեզ հետ պատե-
րազմ իւր, և ընդ այնոսիկ
Վ. Ա՛յլ հայ[ե]ցաւ՝ ասը յերկիր
ղրկե՛ս իւր, և ընդ այնոսիկ
եղանա առնն հակառակ հայե-
ցաւ։
Ա՛յլ ընդ զօրութեան չիմ
կասե՛ցաւ առեր, և ոչ ընդ
զօրութեան ոք կարդաւ առե՛ս։
Ա՛յն որ առաջ անասնոց զին-
բատուր խոբենց, ձագաց ազ-
ռաւուց որ կարդաւ առե՛ս։
Ա՛յնու զնաս ի՛ լերկիս, և
զղալարն ի՛ ծառազուբքիւն
մարդկան։
Ա՛ռաջց զնաս ի՛ լերկիս, և
ապառաս արար զանձրև
իւր յերկիր։
Ա՛ն զեցոյց զերկինս ամպովք,
օրհնութիւն։
Ա՛ն զեցոյց զիար խոտաւոր-
նել, սաղմա առաջիք նոցա
մինչև յերկիր։
Ա՛ն զնդունն զհնգոս ասը, և խո-
նարհ առնի զամբարտաւանս
ցածր։
Ա՛ն զնդունն զհնգոս ասը, և խո-
նարհ առնի զամբարտաւանս
ցածր։
Ա՛ն զնդունն զհնգոս ասը, և խո-
նարհ առնի զամբարտաւանս
ցածր։

Ն. Ա՛յ եղբայր՝ մեք չէյլե լսապոլիս.
*վա

Digitized by Google

Ա՛ելտիա. անգէնին վէ պուտիքիա·

Նիւն. ՀՕԽ՝

Ա՛ԹԻՀ էտիւն լուսպուխիի կեօղ-
լերտէն, ՄԹԻՀ էտիւն անը
իւքսէքլերտէն։

Ա՛ԹԻՀ էտիւն անը ՃիւՄիւ անըն
ՄԹԻՀլերիւ, ՄԹԻՀ էտիւն ան-
լարընը իւքսէքլերտէն։

(՝ Երկնեցէք զեան իւր յերկ-
նից, և օրհնեցէք զնա
ի բարձանց։

Ա՛ելտիա. անգէնին վէ պուտիքիա·

Նիւն. ՀՕԽ՝

Ա՛ելտիա. անգէնին ի պուտիքիա·

(՝ Երկնեցէք զեան ամ հրեշ-
տակք նը, օրհնեցէք զնա
զօրք, և օրհնեցէք զնա
ի բարձանց։

* և օրհնեա զքեզ մեծ ոմն։

Ա՛ելտիա. անգէնին ի պուտիքիա·

Նիւն. ՀՕԽ՝

Ա՛ԹԻՀ էտիւն լուսպուխիի կեօղ-
լերտէն, ՄԹԻՀ էտիւն անը
իւքսէքլերտէն։

Ա՛ԹԻՀ էտիւն անը ՃիւՄիւ անըն
ՄԹԻՀլերիւ, ՄԹԻՀ էտիւն ան-
լարընը իւքսէքլերտէն։

(՝ Երկնեցէք զեան ամ հրեշ-
տակք նը, օրհնեցէք զնա
զօրք, և օրհնեցէք զնա
ի բարձանց։

* վէ Ի՛յ սիօն՝ շինեաց էլլէ ալլէհնա-
(՝ իւրա սէնին գափուլայըճըն
քիւսիւլերինի գու վէճէնտէրու-
սու, վէ էվլատլարընը պէրէքէթլի
էյլէսու սէնատ։

(՝ գօտու սէնին սըղընըլմըղընը
ըսահաթլըգատա, սուղտայըն սէ-
մազիյի իլէ ատյուսմ էթմու սէնի։
(՝ կէնատի ֆէլսաֆընը եէրի կեօն-
սէրիւ, ֆէզֆէզ գօշարըլսա անըն
ֆէլսաֆլարը։

Պաւուլ՝ եասփաղը կիպի գօր, վէ
սուսմանը թօզ կիպի սաչտը։

Պուզուլ սաճքէրը լօգմալար կիպի,
անընը սօվուղտուն գարշը ֆիլ
սուրսաղիլընը։

Ա՛ելսընընը կեօնսեէրիւ վէ անլէրի
էլիսէրը · ըսուզկեարլար էսէնֆէ-
լէր, վէ սուլար կիսէնֆէլէր։

(՝ Թաղիճ էտեր ֆէլսընընը յա-
կօգաս, սաալէթի վէ շէրիսաթը
խրատկէ։

Ա՛ելտիա. անգէնին վէ պուտիքիա·

Նիւն. ՀՕԽ՝

Ա՛ԹԻՀ էտիւն լուսպուխիի կեօղ-
լերտէն, ՄԹԻՀ էտիւն անը
իւքսէքլերտէն։

Ա՛ԹԻՀ էտիւն անը ՃիւՄիւ անըն
ՄԹԻՀլերիւ, ՄԹԻՀ էտիւն ան-
լարընը իւքսէքլերտէն։

(՝ Երկնեցէք զեան ամ հրեշ-
տակք նը, օրհնեցէք զնա
զօրք, և օրհնեցէք զնա
ի բարձանց։

Ա՛ելտիա. անգէնին ի պուտիքիա·

Digitized by Google

Բարձր ատենէ ներ զեղջիւր երկինս և երկիր։

Բարձր ատենէ ներ զեղջիւր երկինս և երկիր, խոստովանութիւն նմա մի՛ այր, խոստովանութիւն նմա ամենայն զործս նորա։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, զանուն նորա։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Լերինք և ամ բլուրք, Նուր և կարկուտ ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ որ առնեն զբանս նորա։

Լերինք և ամ բլուրք, Նուր և կարկուտ ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ որ առնեն զբանս նորա։

Լերինք և ամ բլուրք, Նուր և կարկուտ ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ որ առնեն զբանս նորա։

Օրհնեցէք զնա երկիր վիշապք, և ամ խորք։

Օրհնեցէք զնա երկիր վիշապք, և ամ խորք։

Օրհնեցէք զնա երկիր վիշապք, և ամ խորք։

Հուր ջրկարկուտ, ձիւն մանր ձիւն, հողմ մրրկոց և հաստատեցաք։

Հուր ջրկարկուտ, ձիւն մանր ձիւն, հողմ մրրկոց և հաստատեցաք։

Հուր ջրկարկուտ, ձիւն մանր ձիւն, հողմ մրրկոց և հաստատեցաք։

Ալարգեաց զնա յաւիտեանս յաւիտենից, հրամայեաց եւ ոչ անցանէ։

Ալարգեաց զնա յաւիտեանս յաւիտենից, հրամայեաց եւ ոչ անցանէ։

Ալարգեաց զնա յաւիտեանս յաւիտենից, հրամայեաց եւ ոչ անցանէ։

Օրհնեցէք զամ լերինք և վիշապք, և ամ խորք։

Օրհնեցէք զամ լերինք և վիշապք, և ամ խորք։

Օրհնեցէք զամ լերինք և վիշապք, և ամ խորք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից, Ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս օրհնեցէք զանուն նորա։

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից, Ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս օրհնեցէք զանուն նորա։

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից, Ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս օրհնեցէք զանուն նորա։

Օրհնեցէք զնա զուրգեանք և լուսին, օրհնեցէք զնա աստեղք և լոյս։

Օրհնեցէք զնա զուրգեանք և լուսին, օրհնեցէք զնա աստեղք և լոյս։

Օրհնեցէք զնա զուրգեանք և լուսին, օրհնեցէք զնա աստեղք և լոյս։

Օրհնեցէք զնա ամենայն ջրք որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն նորա։

Օրհնեցէք զնա ամենայն ջրք որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն նորա։

Օրհնեցէք զնա ամենայն ջրք որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն նորա։

Օրհնեցէք զնա զուրգեանք և լուսին, օրհնեցէք զնա աստեղք և լոյս։

Օրհնեցէք զնա զուրգեանք և լուսին, օրհնեցէք զնա աստեղք և լոյս։

Օրհնեցէք զնա զուրգեանք և լուսին, օրհնեցէք զնա աստեղք և լոյս։

Օրհնեցէք զնա ամենայն ջրք որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն նորա։

Օրհնեցէք զնա ամենայն ջրք որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն նորա։

Օրհնեցէք զնա ամենայն ջրք որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն նորա։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, զանուն նորա։

Երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, զանուն նորա։

Երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, զանուն նորա։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Լերինք և ամ բլուրք, Նուր և կարկուտ ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ որ առնեն զբանս նորա։

Լերինք և ամ բլուրք, Նուր և կարկուտ ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ որ առնեն զբանս նորա։

Լերինք և ամ բլուրք, Նուր և կարկուտ ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ որ առնեն զբանս նորա։

Օրհնեցէք զնա երկիր վիշապք, և ամ խորք։

Օրհնեցէք զնա երկիր վիշապք, և ամ խորք։

Օրհնեցէք զնա երկիր վիշապք, և ամ խորք։

Հուր ջրկարկուտ, ձիւն մանր ձիւն, հողմ մրրկոց և հաստատեցաք։

Հուր ջրկարկուտ, ձիւն մանր ձիւն, հողմ մրրկոց և հաստատեցաք։

Հուր ջրկարկուտ, ձիւն մանր ձիւն, հողմ մրրկոց և հաստատեցաք։

Ալարգեաց զնա յաւիտեանս յաւիտենից, հրամայեաց եւ ոչ անցանէ։

Ալարգեաց զնա յաւիտեանս յաւիտենից, հրամայեաց եւ ոչ անցանէ։

Ալարգեաց զնա յաւիտեանս յաւիտենից, հրամայեաց եւ ոչ անցանէ։

Օրհնեցէք զամ լերինք և վիշապք, և ամ խորք։

Օրհնեցէք զամ լերինք և վիշապք, և ամ խորք։

Օրհնեցէք զամ լերինք և վիշապք, և ամ խորք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Ծառք պտղաբերք և ամ նայն մայրք։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Գաղանդ և ամ անասունդ, սողունդ և ամ թռչունդ թեւաւորդ։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ցաղագս երկրի և ղօղք իւրեանց, ի շնչանդ և ամ գա անաւորդ երկրի։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Ծածկեա՛ զերկիր և զուռանդ, զանուն նորա։

Երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, զանուն նորա։

Երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, զանուն նորա։

Երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, երկնաւոր երկիր և կուսանդ, զանուն նորա։

Digitized by Google

զեղչերինտէն։

Ա՛ն էթէ հոգին բոպպիկի եէնի մեթէ իլե, անլըն մեթէին ազիզ լերին չէմ՝ահալթ լարըմսա՝ պոր։

Ա՛ն ըլ-ըա։ անգէնին վի գուժպէնդ։

Ա՛խ

Ա՛ն էթէ հոգին բոպպիկի եէնի մեթէ իլե, անլըն մեթէին ազիզ լերին չէմ՝ահալթ լարըմսա՝ պոր։ Խոբայէ սեվինտի կէնտի հարսանանըմա սիօնուն օղուլլարը շազ օլսունլար կէնտի փաստիշկալարընա ամանդա մնգամլար իլե վե տէհնէկ իլե տէհնէկ իլե, պէյլիճ օգուստոսլար չէմ՝ահալթլարընա։ վե մագլըմլարը իւքսէյե գալարըրը խելասը իլե։ զեղչեր իչէրիշամ իլե էօյլունէ մէքեանընատա շազ օլաչագլար, վե պաղազլարը իլե աւլահը իւքսէյե գալարըրաչագլար

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ՍԱՂԱՆԴԸ ԿԵՆԱՆԻ ԱՌ ԱՂԵՂ ՄԵՔԵԱՆԸՆԱՏ. ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԿԵՆԱՆԻ ԳՈՒՎԵՐԻՆԻՆ ԳԱՎԱԶԱՆԻՆ ՏԵՐ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԿԵՆԱՆԻ ԳՈՒՎԵՐԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԿԵՆԱՆԻ ՀՈԳԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԻՐԱՒՆՔ ՍՏԱՑՄԱՆ ԼԻՆԻ, ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ՄԱՀԱՊԱՐՏ ԼԻՆԻ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ՇԻՆԱԿԻ ԼԻՆԻ, ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ՍԿԱՆՉԱՒ ԼԻՆԻ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԽՈՀԱՔԱՂԱՑԻՆԵՐ ԼԻՆԻ, ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԻՐԱՔԱՆՉ ԱՎԱԶ ԼԻՆԻ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ՇԻՆԱԾՈՒ ՍՏԱՑՈՂ ԼԻՆԻ. ԿՂ ՀԱՒԱՏԱՑ ՀԱՆԻՆՔ՝ ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԼՍԱԾԻՔ։

Ա.ԵԼՈՒԹԻՈՍ ՀԱՅՈՑ

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ՍԱՂԱՆԴԸ ԿԵՆԱՆԻ ԱՌ ԱՂԵՂ ՄԵՔԵԱՆԸՆԱՏ. ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԿԵՆԱՆԻ ԳՈՒՎԵՐԻՆԻՆ ԳԱՎԱԶԱՆԻՆ ՏԵՐ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԿԵՆԱՆԻ ԳՈՒՎԵՐԻՆԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԿԵՆԱՆԻ ՀՈԳԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԻՐԱՒՆՔ ՍՏԱՑՄԱՆ ԼԻՆԻ, ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ՄԱՀԱՊԱՐՏ ԼԻՆԻ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ՇԻՆԱԿԻ ԼԻՆԻ, ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ՍԿԱՆՉԱՒ ԼԻՆԻ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԽՈՀԱՔԱՂԱՑԻՆԵՐ ԼԻՆԻ, ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ԻՐԱՔԱՆՉ ԱՎԱԶ ԼԻՆԻ։

Ա՛ՀԲԹՔ ԶՄԻՆ ԱՆԸ ՇԻՆԱԾՈՒ ՍՏԱՑՈՂ ԼԻՆԻ. ԿՂ ՀԱՒԱՏԱՑ ՀԱՆԻՆՔ՝ ՄԵՐԹՔ ԶՄԻՆ ԼՍԱԾԻՔ։

Ա.ԵԼՈՒԹԻՈՍ ՀԱՅՈՑ

( ) ՈՐՆԵՑԷՔ ՁԵԶ Ի ՍՐՐԱԲՆՈՒԹԻՆ ՆՐ , ՕՐՆԵՑԷՔ ՁԵՒ ՀԱՒԱՏԱՒՈՐԱՑ Ի ՂՕՐՈՒՆ ՆՈՐԱ։

( ) ՈՐՆԵՑԷՔ ՁԵՒ Ի ՂՕՐՈՒՆ ՆՐ , ԳՈՎԵՑԷՔ ՁԵՒ Ի ՔԱՀԱՆԱՅՈՒԹԻՆ ՄԵԾՈՒԹԻՆ ՆՐ։

( ) ՈՐՆԵՑԷՔ ՁԵՒ Ի ՀԱՅՆ ՕՐՆՈՒԹԻՆ , ՕՐՆԵՑԷՔ ՁԵՒ ԱՌԱՔԱՒՈՐՈՒԹԻՆ ԵՒ ՕՐՆՈՒԹԻՆ։

( ) ՈՐՆԵՑԷՔ ՁԵՒ ՅՈՒԾՈՒՐԻՆ , ԳՈՎԵՑԷՔ ՁԵՒ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՆ։

( ) ՈՐՆԵՑԷՔ ՁԵՒ Ի ԲԱՆԱՆ ՔԱՂԱՂՁՈՒՆԱ , ՕՐՆԵՑԷՔ ՁԵՒ Ի ԲԱՐԲԱՌԱ ԼՍԵԼԻՆ։

( ) ՈՐՆԵՑԷՔ ՁԵՒ Ի ՀԱՅՆ ԳԱՒՏՈՒՐ . ՈՒՄ ՀՈԳԻՔ ՕՐՆԵՑԷՔ ՁԵՐ։

Ա.ՂԵՒ ՊՂԵՏՈՅ ՄՈՒԳԱ ԵՒ ՄՂԻՄ՝ ՊՂԻ։ Ճ։

ՏԵՐ ՁԱՌԱՐ ԴՈ ԼՈՒԱՅ ԵՒ ԵՐԿԵԱՅ . ՄԵՐ ՆԱՅԵՑԱՅ Ի ԳՈՐԾ ԴՈ ԵՒ ՁԱՐԿՈՒՐԱՑ ՀՈՂԻՆ ՄԵՐ ՀԱՅՈՑ ՄԵՐՈՅՆ , ԵՒ Ի ՀԱՍԱՆԵԼ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ ԵՐԵՒԵԱՑԻԱ ։

Ի ԽՈՒՐՁ ԱՆՁԻՆ ԻՄՅ՝ Ի ԺԱՄԱՆԱԿՆ ԵԱՐԿՈՒԹԻՆ ՁԵՐ ՀՈԳԻՔ ՁԵՐ ՄԵՂԱՒՈՐԱՑ ՄԵՐԻՑ։

Ի ՄԵՂ ԵՐԿՈՒՑ ԿԵՆԴԱՆԱԹԱՐՁՆ ՅԱՐԱՏԵՑԱՐ , Ի ՄԵՐ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄՏԱՑԱՆ ՅԱՅԱՆԱԳԱՑԱՒ , Ի ՀԱՅՈՑ ԵՐԿՐԻ ԿԵՆԴԱՆԱԹԱՐՁՆ ՅԱՐԱՏԵՑԱՐ ։

Ի ՄԵՂ ԵՐԿՈՒՑ ԿԵՆԴԱՆԱԹԱՐՁՆ ՅԱՐԱՏԵՑԱՐ , Ի ՄԵՐ ՀԱՒԱՏՈՅ ՄՏԱՑԱՆ ՅԱՅԱՆԱԳԱՑԱՒ , Ի ՀԱՅՈՑ ԵՐԿՐԻ ԿԵՆԴԱՆԱԹԱՐՁՆ ՅԱՐԱՏԵՑԱՐ ։

Digitized by Google

Աստ

չըգտըղընտա։

Այն գօչունա չըգտըն, այնին
այնա պինամին խեղտուըգ օտու
ան իզին իւզերին մի։
Այնչափ ասին ըղմոգտուըն իւզե-
րինդ զազէպ էտէչքդին եա՛ ըտագ
պի, եախօտ խըշմին ըղմոգտուըն
իւզերինդ մի, եախօտ զազէպին
Այնչափ ասին ըղմոգտուըն իւզե-
րինդ զազէպ էտէչքդին եա՛ ըտագ
պի, եախօտ խըշմին ըղմոգտուըն
իւզերինդ մի։

Ակօգնէր պէչան էտէչքդէր անըն
ինքնիշամընըն շէօհրէթինի • վէ
անըն պէրէքէթի իլէ եէր տօլատու։
Ա՛վգտար նուրատան ընշըտար կի-
սի ընշըտատը անաէն • վէ պուչ-
նուզտար անըն էլինտէ պուլտուն-
տու • վէ օրատա գաւիլէնտի անըն
ինքնիշամընըն գուվէթի։

Այնին իւզինտէն գըրկընտար չը
գաւձագ, վէ գուշտարըն իրիդէրի
անըն իզդերի արտընձա կիտէչքդ
լէր։

Տուրատու վէ եէրի էօյէտիւ,
նազար էթտի վէ կէօզդէտի միչ
լէթլէրի։

Տաղտար էրինէչքդ վէ օրմանտար
թէլէֆ օլաձագ • իւիթիւաատան
օլան էօլտար քէօրչինէչքդէ • վէ
չէմի եէր անաէն թիթրէյե-
չէք։

Պուշացիլէրին աէրնէկլէրինի
կէօրտիւմ, մադիւամըն չտատրտատը
ատքընլէրի վէդվէդչէյի օղրատըտար։
Այէրը սէն ըղմոգտատրըն իւզե-
րինդ զազէպ էտէչքդին եա՛ ըտագ
պի, եախօտ խըշմին ըղմոգտատրըն
իւզերինդ մի, եախօտ զազէպին

ղըրմուԹի չիչեացես։
Ա՛ֆ ի հարատա եկեացե,
և ձըն ի փատան լեռնե։

Ա՛լեր դու ի կատա քո, հե-
ծելոԹիդ քո փրկուի եղև
յեսանելն քո։

Յայտնեացեն երկինք զըղ
վայելչուԹի փատաց ներ. և
օրհնուԹ ներ լցան տիեզերք։
Ա՛տատգայիք որպ ի լու-
սոց հատան ի նմանե. և
եղջիւրք ի ձեռին ներ գատան։
և անդ հաւուատեացաւ զօ-
րուԹի փատաց ներ։

Յերեսաց ներ ելցեն հար-
ուածք. և ցՀեթ շատագ
նորա երիվկեն մեծամեծք
ի Թռչնոց։

Անկաց և չափեաց զերկիր,
հայեցաւ և դիտեաց զհե-
Թանոսս։

Լերինք հալեցան և ան-
տառք վանեացին. ճանա-
պարհք որը ի սկզբանէն
էին կուրացին. և ի նմանե
դողացան ամ երկիր։

Տեսի զբանակս քուշացուց,
խռովեցան գնացիք վրա-
նացն մադիամու։

Ա՛ի Թե ի վեր գետոց բար-
կացար դու ետր, կամ արտմն
ատուի քո ի վեր գետոց, կամ
բարկուԹի քո ի վեր ծովու։

Digitized by Google

Ո՞ւրեմն ասէին քո , զնետս կատարչէից քոց արբուցեր , զգեաս ցրուեցեր . զերկիր դողացուցեր ի սասանումն անձրևի ողբ անցանելոյն ընդ սոս ։

Ընդունիդ աղաղակեցին առ ծովակս , լոյս փայլման արեգականն արգելու , և ծագումն լուսնին դադարեցաւ ։

Որպէս ի նշոյլ սլաքաց քոց գնասցեն , և ոչ ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ ։

Խարխուրէ զարկիցես ի վերս երկրի , և դողութիւն կացցես զհնձանոսս ։

Երևեցար ի փրկութիւն ժողովրդեան քո , ի փրկել զընտրեալս քո ։

Կատաղիդ եղեր ի գլուխս մարդկան ամբարտաւանից , մինչև յանդունդս ծովու ընկղմեցան ։

Ընդրեցեր զվրէժ զօրութիւն քոյ ի զօրագլխացն մեղաւորաց , որք յուսացեալ էին յանդգնութիւն իւրեանց . զի կերիցին զաղտանին ։

Ընդաբեցեր ի վերայ ծովու զերիվարս քո , և խռովեցան յորդի ջուրք անդընդոց ։

Ասացի ես և գերևան աղեղք իմ ի ձայնիկ թերանոյ իմոյ . եմեաս դողութիւն յոսկերս իմ ,

Ասացի ես և գերևան աղեղք իմ ի ձայնիկ թերանոյ իմոյ . եմեաս դողութիւն յոսկերս իմ ,

Ընդ որս հանգիցի ի հանգստեան իմում , զի ոչ եղիցի ի տառապանս նոցա , և ոչ ի հարուածս սրտի ։

Զի ի բարկութեան իւրեանց սպանին մարդիկ , և ի կամս հաճութեան իւրեանց կորիցեն ցուլք ։

Անիծեալ իցէ բարկութիւն նոցա զի զօրաւոր է , և սրտմտութիւն նոցա զի դժուարին է . բաժանեցից զնոսա ի Յակովբ , և ցրուեցից զնոսա ի Սիոն ։

Զի ես եմ Տէր Աստուած քո , որ զօրացուցանեմ զքեզ , և ասեմ ցքեզ . մի՛ երկնչիր , զի ես օգնական եմ քեզ ։

Մի՛ երկնչիր , որդեակ Յակովբ , և դու Իսրայէլ , զի ես փրկեցից զքեզ , և ապրեցուցից զքեզ ի հեռաստանէ , և զզաւակ քո ի հողմ գերութեան նոցա ։

Դարձցի Յակովբ , և հանգիցի , և խաղաղասցի , և ոչ ոք իցէ որ զարհուրեցուսցէ զնա ։

Զի ես եմ Տէր Աստուած քո , որ զօրացուցանեմ զքեզ , և ասեմ ցքեզ . մի՛ երկնչիր , զի ես օգնական եմ քեզ ։

Մի՛ երկնչիր , որդեակ Յակովբ , և դու Իսրայէլ , զի ես փրկեցից զքեզ , և ապրեցուցից զքեզ ի հեռաստանէ , և զզաւակ քո ի հողմ գերութեան նոցա ։

Դարձցի Յակովբ , և հանգիցի , և խաղաղասցի , և ոչ ոք իցէ որ զարհուրեցուսցէ զնա ։

Ընդ որս հանգիցի ի հանգստեան իմում , զի ոչ եղիցի ի տառապանս նոցա , և ոչ ի հարուածս սրտի ։

Զի ի բարկութեան իւրեանց սպանին մարդիկ , և ի կամս հաճութեան իւրեանց կորիցեն ցուլք ։

Անիծեալ իցէ բարկութիւն նոցա զի զօրաւոր է , և սրտմտութիւն նոցա զի դժուարին է . բաժանեցից զնոսա ի Յակովբ , և ցրուեցից զնոսա ի Սիոն ։

Ընդունիդ աղաղակեցին առ ծովակս , լոյս փայլման արեգականն արգելու , և ծագումն լուսնին դադարեցաւ ։

Որպէս ի նշոյլ սլաքաց քոց գնասցեն , և ոչ ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ ։

Խարխուրէ զարկիցես ի վերս երկրի , և դողութիւն կացցես զհնձանոսս ։

Երևեցար ի փրկութիւն ժողովրդեան քո , ի փրկել զընտրեալս քո ։

Կատաղիդ եղեր ի գլուխս մարդկան ամբարտաւանից , մինչև յանդունդս ծովու ընկղմեցան ։

Ընդրեցեր զվրէժ զօրութիւն քոյ ի զօրագլխացն մեղաւորաց , որք յուսացեալ էին յանդգնութիւն իւրեանց . զի կերիցին զաղտանին ։

Ընդաբեցեր ի վերայ ծովու զերիվարս քո , և խռովեցան յորդի ջուրք անդընդոց ։

Ասացի ես և գերևան աղեղք իմ ի ձայնիկ թերանոյ իմոյ . եմեաս դողութիւն յոսկերս իմ ,

Ընդ որս հանգիցի ի հանգստեան իմում , զի ոչ եղիցի ի տառապանս նոցա , և ոչ ի հարուածս սրտի ։

Զի ի բարկութեան իւրեանց սպանին մարդիկ , և ի կամս հաճութեան իւրեանց կորիցեն ցուլք ։

Անիծեալ իցէ բարկութիւն նոցա զի զօրաւոր է , և սրտմտութիւն նոցա զի դժուարին է . բաժանեցից զնոսա ի Յակովբ , և ցրուեցից զնոսա ի Սիոն ։

Ընդունիդ աղաղակեցին առ ծովակս , լոյս փայլման արեգականն արգելու , և ծագումն լուսնին դադարեցաւ ։

Որպէս ի նշոյլ սլաքաց քոց գնասցեն , և ոչ ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ ։

Խարխուրէ զարկիցես ի վերս երկրի , և դողութիւն կացցես զհնձանոսս ։

Երևեցար ի փրկութիւն ժողովրդեան քո , ի փրկել զընտրեալս քո ։

Կատաղիդ եղեր ի գլուխս մարդկան ամբարտաւանից , մինչև յանդունդս ծովու ընկղմեցան ։

Ընդրեցեր զվրէժ զօրութիւն քոյ ի զօրագլխացն մեղաւորաց , որք յուսացեալ էին յանդգնութիւն իւրեանց . զի կերիցին զաղտանին ։

Ընդաբեցեր ի վերայ ծովու զերիվարս քո , և խռովեցան յորդի ջուրք անդընդոց ։

Ասացի ես և գերևան աղեղք իմ ի ձայնիկ թերանոյ իմոյ . եմեաս դողութիւն յոսկերս իմ ,

159 երեսն։

Ալաղնոնի որդին վեց տարի։

Ամարտասէրն ասեն վեց տարի։

Ալաղնոնի որդին ասեն թէ ի վերջն ի ղեմսատ չանոնին գործս ի ձեռն ունէր, եւ ի ժամանակս նորա ոչ ինչ ասեն գործեցաւ արտաքոյ սովորականին

ի-չ

վ ի-պ-ի-ի-ի

Թշնամեաց մերոց այնօրինակ
Ա՝ասողներն զմեզ ի չէ՝ոտ
ասելոյ՝ ոչ ասացին զայս
բառս։
Ա՝ստղա՝ծ զան տալով՝ ու
զան ինչ ածէր ի վէր մեր,
Ա՝ստղա՝ծ զան տալով՝ ու
ածէր ի վէր մեր վնաս
մեծ ոչ ասացին զայս
բառս։
Ա՝ստղա՝ծ զան տալով՝ ու
ածէր ի վէր մեր վնաս
մեծ ոչ ասացին զայս
բառս։

Օրհնեալ ես աեր ամե-
նայնի մերոց, օրհնել,
փառաւորել անուն քո յա-
ւիտեան։

Օրհնեալ ես աեր ամե-
նայնի մերոց, օրհնել,
"Լաւն"։ Ջ։

Օրհնութիւն երից մանկանց։

Ա՝ստղա՝ծ զան տալով՝ ու
ածէր ի վէր մեր վնաս
մեծ ոչ ասացին զայս
բառս

օրէ

Ալլա ալէյգ լանմէշ վիճուա իլէ վէ
աէրտալի Ջան իլէ սանսա մագ-ադուլ
սէնաէնէ մէրհաաէի ադուլալըլ։
Նաա գուրպանլար սուննալըլ, վէ
լարըլա, վէ նէ օ էրէգ ի հուզուրուս-
նէ քիւթիւնէ եանմըշ գուրպան-
պու զէմանըմըզա սուալիան՝ փէյ
եէրտէ էզհէրի իչինտէնիզ կիս-
տալը։ վէ հալբու ադու կիւնէ հէր
ձիւմլէ միլլէթլէրտէն ադ գալ-
կաօկէրատէի երլուրզլարըն չօգ-
ըրնաա օլան գուամ կիտալի։
Ալ շիմաի եա՛ րասալի՝ ադիզ
զիւրիւթիւնիզի չօղալտաճաղըմ,
զիւրիւթինիզի չօղալտաճաղըմ։
Ալ շիմաի եա՛ րասալի՝ ադիզ
ձիւմլէ միլլէթլէրտէն ադ գալ-
ադուլ։ վէ հալբու ադու կիւնէ հէր
եէրտէ էզհէրի իչինտէնիզ կիս-
նահլարըմըզ իչիւն։
Պու զէմանըմըզա սուալիան՝ փէյ
զամանդէ՝ վէ գուլալուգ եօգ ատու-
նէ քիւթիւնէ եանմըշ գուրպան-
լար, վէ նէ օ էրէգ ի հուզուրուս-
նաա գուրպանլար սուննալըմ, վէ
էրլէրինի պիզատէն ուզագ էլիմէ։
Ալ շիմաի պիզէ վագըթ եօգ
ատու ազգըմըզը ալմագա, զիւրսա հէ
էլիլէ ըհզիլ օլատուգ սէնինի գուրպ
լարըմսա վէ խըզմէթգէատլարըմսա։
Ադին սէնինի իսմինի իչինտէ պիզի
թէսլիմ էլմէկ ասօսունատաղ
ահալտրըմըզ պօղմայ, վէ մէրհաաէի
էլէրինի պիզատէն ուզագ էլիմէ։
Ալ գուրպանլար պօղմայ, սաա
հակ գուրպան իչինէ, վէ իսրայէլ
ազիզնի իչինէ (մէրհաաէի էլլէ)։
Ալ սաա եէթաէնի անէրդէ վէ ատէմնի-
զիւրիւթինիզի չօղալտաճաղըմ,

Թէսլիմ էլլէտինի։
Ալ իսմիզ եէրինի (ատաամընատան)
զիսատէ՝ նամուսատուզ վէ զալիմ,
փատիշահըն էլինէ պիզի թէսլիմ
էլլէտինի։

Ալ ձեռս թագաւորի անօ-
րինի և չարի քան զնմանէ եր-
կիր՝ մատնեցեր զմեզ
խաստաց և ապստամբողաց։
Ալ տէր, ես գոյ մեղ ժամ
բանալ զբերանս մեր։ զի ա-
մօթ և նախատինք եղեալ ե-
ռայից քոց պաշտօնեից։
Ալ՝ մի՛ մատներ զմեզ խա-
պատ վա՛ւ անուանդ քո։ մի՛ ցրեր
զուխատ քո։ և մի՛ ի բացեայ
առներ զտաղմուխդ քո՛ի մինչ
Ալ ո՛ ազբատհամս սիրելւոյ
քո, խաղակից ծառայի քո,
և խրայէլի ազգ քո։
Ալ տաստացար ընդ և տատցես,
բազմացուցից զզաւակ ձեր
որպէս զաստեղս երկնից բազ-
մութիւն, և որպէս զաւազ տա
ղզոյ ծովուս։
Ալ տէր, տէր ներաղեցեալ
մեք քան զամենայն ազգս.
և եմք առաւսպեալք յամե-
նայն երկրի այսօր վա՛ս մե-
ղաց մերոց։
Ալ՛ գոյ՛ի ժամանակիս յայս
մերկ իշխան մարգարէ և ա-
ռաջնորդ. ոչ ողջակէզ պատ-
առելագաց, ոչ խունկ օրհ-
նաց. և ոչ առեղի պատառագ
մատուցանելոյ առաջի քո, և
զողորմութիւն գտանել՛ի քէն։
Ալ՝ մի՛ անձամբ խոնարհեալ
և հոգւով առաւսպանաց ըն-

Digitized by Google

Ա ու օրհնեալ է անուն նո-
ա ուստեր բազմացեալ յա-
խիտեան։

(Յրհնեալ ես դու Տէր Աս-
ստուած մերոց • զգովեալ և
բարձրացեալ յա-
ւիտեան։

Ա ու ծանիցեն զի դու ես
Տէր Աստ միայն , որ փա-
ռաւորեալ ես ի վե՛ր ամե-
նեքեան։

Ա ու ծանիցեն զի դու ես
նոցա Աստ , և նո՛ր զծնունդ նոցա
ստուարացուսցես լեզուին քոյոյ
որ չարչարեցաւ ջ-ստացա՛ր քո •
Յամօթ լեզուին ամենեքեան
նոցա , և փառաւորեսցին ա-
նուն քո յաւիտեան։

Ա ու ամենայն ազգք որ
ստեղծեր քո՛ւմ , և նստա՛ր
զուարճանան առաջի քո՛ւմ • փա՛ռ
կեա՛ զՏէր , և աքանչելեսցի
քո՛ւմ , և փառաւորեսցին ա-
նուն քո յաւիտեան։

Ա ու արդ ասա՛ զՏէր նստո՛ղ
զուարճանա՛ք քո՛ւմ , և նստա՛ր
ղՏեր։

Ա ու արդ գա՛նք զՏեառ քո Աստ
սրտի՛ք մերով՛ , երկնչի՛մք
յի՛ քենէ , և խնդրեա՛ք զերեսս
քո Աստ , մի՛ յամօթ առներ
ամօթ յաւիտեանց ՚ի
քեզ։

Ա ու գա՛նք զՏեառ քո Աստ
գացո՛ւք զնո՛ւն քո • և չինք
պատասխանդ մեր ա՛յսօր ա-
ռաջի քո , զի կատարեա՛լ
գացո՛ւք մեր և զանօր ա-
նաւրէնութիւնս մեր ,
գտանե՛լ լեզուիք մե՛ք որպէս
զողջակէզս խաղոց և զուա-
րակաց , և որպէ՛ս բիւրաւորս
գառանց ազատրատաց։

Ա ինպէս ընդունելի լեզին
պատասխանդ մեր ա՛յսօր ա-
ռաջի քո , զի կատարեա՛լ
գացո՛ւք զնո՛ւն քո • և չինք
ամօթ յաւիտեանց ՚ի
քեզ։

Ա ու արդ գա՛նք զՏեառ քո Աստ
սրտի՛ք մերով՛ , երկնչի՛մք
յի՛ քենէ , և խնդրեա՛ք զերեսս
քո Աստ , մի՛ յամօթ առներ
զմեզ։

Ա ՚ՀԱ արա՛ ասա՛ զՏէր նստո՛ղ
զուարճանա՛ք քո՛ւմ , և նստա՛ր
զուարճանա՛ք քո՛ւմ • փա՛ռ
կեա՛ զՏէր , և նստա՛ր զուարճանա՛ք
քո՛ւմ , և փառաւորեսցին ա-
նուն քո յաւիտեան։

Ա ու ամենայն լեզուք որ
ստեղծեր քո՛ւմ , և նստա՛ր
զուարճանան առաջի քո՛ւմ • փա՛ռ
կեա՛ զՏէր , և նստա՛ր զուարճանա՛ք
քո՛ւմ , և փառաւորեսցին ա-
նուն քո յաւիտեան։

Ա ու ամենայն լեզուք որ
ստեղծեր քո՛ւմ , և նստա՛ր
զուարճանան առաջի քո՛ւմ • փա՛ռ
կեա՛ զՏէր , և նստա՛ր զուարճանա՛ք
քո՛ւմ , և փառաւորեսցին ա-
նուն քո յաւիտեան։

Ա ու ամենայն լեզուք որ
ստեղծեր քո՛ւմ , և նստա՛ր
զուարճանան առաջի քո՛ւմ • փա՛ռ
կեա՛ զՏէր , և նստա՛ր զուարճանա՛ք
քո՛ւմ , և փառաւորեսցին ա-
նուն քո յաւիտեան։

Ա ու ամենայն լեզուք որ
ստեղծեր քո՛ւմ , և նստա՛ր
զուարճանան առաջի քո՛ւմ • փա՛ռ
կեա՛ զՏէր , և նստա՛ր զուարճանա՛ք
քո՛ւմ , և փառաւորեսցին ա-
նուն քո յաւիտեան։

Digitized by Google

և ասէ՝ Ո՛չ։ Եւ ասէ Յիսուս՝ Ոչ ոք
վատ վի սրբ՝ այլ մի միայն, որ
է Աստուած։ Դու գիտես զպատուիրանսն՝
մի՛ շնար, մի՛ սպան, մի՛ գողան-
ար, մի՛ սուտ վկայեր, մի՛ զրկեր,
պատուեա՛ զհայր քո և զմայր քո։
Եւ նա ասէ ցնա՝ Վարդապետ, զայս
ամենայն պահեցի յանմանկութենէ
իմմէ։ Եւ Յիսուս նայեցաւ ի նա
և սիրեաց զնա, և ասէ ցնա՝ Մի
ինչ պակասէ քեզ, երթ՝ զոր ունիս
ծախեա՛ և տուր աղքատաց, և
ունիցիս գանձ յերկինս, և եկ՝ առ
իս վերցուցեալ զխաչ։ Եւ նա
տրտմեցաւ ի բանին, և գնաց
տրտում, զի ունէր կալուածս բազումս։
Եւ Յիսուս նայեցաւ շուրջանակի,
և ասէ ցաշակերտսն՝ Որչափ դժուարաւ
մտանիցեն հարուստք յարքայութիւն
Աստուծոյ։ Եւ աշակերտքն զարհուրեան
ի բանից նորա։ Եւ Յիսուս
պատասխանի տայ կրկին, և ասէ
ցնոսա՝ Որդեակք, որչափ դժուար է
մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ։
Դիւրագոյն է ուղտի անցանել
ընդ ծակ ասեղան, քան զհարուստ
մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ։
Եւ նոքա զարհուրեան առաւել
քան զառաջինն, և ասեն ցնա՝
Ո՞վ կարէ ապրել։ Եւ Յիսուս
նայեցաւ ի նոսա, և ասէ՝ Առ
մարդիկ անկարելի է, այլ ոչ առ
Աստուած, զի ամենայն ինչ կարելի
է առ Աստուած։ Սկսաւ Պետրոս
ասել ցնա՝ Ահա մեք թողաք զամենայն
և հետեցաք քեզ։ Պատասխանի
տայ Յիսուս և ասէ՝ Ամէն ասեմ
ձեզ, չիք ոք որ թողցէ զտուն
կամ զեղբարս կամ զքոյրս կամ
զհայր կամ զմայր կամ զորդիս կամ
զհողս վասն իմ և վասն աւետարանին,
և ոչ առցէ հարիւրապատիկ
այժմ յաստի՝ տունս և եղբարս և
քոյրս և մայրս և որդիս և հողս
հանդերձ հալածանաց, և յաշխարհին
հանդերձելոյ զկեանս յաւիտենական։
Բազումք առաջինք՝ որ
յետինք լինիցին, և յետինք՝ որ
առաջինք լինիցին։ Էին ի ճանապարհի
ելանելով յԵրուսաղէմ, և
Յիսուս առաջի նոցա երթայր, և
նոքա զարհուրեան, և հետևակք
զարհուրեան։ Եւ առեալ զերկոտասանսն
կրկին՝ սկսաւ ասել ցնոսա
զինչ ինչ պատահելոց էր նմա։
Ահա՝ ասէ, ելանեմք յԵրուսաղէմ,
և Որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետացն
և դպրացն, և դատապարտեսցեն
զնա մահու, և մատնեսցեն
զնա հեթանոսաց։ Եւ ծաղր առնիցեն
զնա, և թքանս տացեն ի
նա, և գանակոծեսցեն զնա, և
սպանցեն զնա, և յերիս աւուրս
յարիցէ։ Եւ մատանան առ նա
Յակոբոս և Յովհաննէս որդիք Զեբեդեայ,
և ասեն ցնա՝ Վարդապետ,
կամիմք զի զոր ինչ խնդրեսցուք
յանձնառնուցուս զմեզ։ Եւ նա
ասէ ցնոսա՝ Զի՞նչ կամիք զի արարից
ձեզ։ Եւ նոքա ասեն՝ Տո՛ր
մեզ զի մի՝ ընդ աջմէ քումմէ և
մի՝ ընդ ձախմէ նստցուք ի փառս
քում։ Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա՝
Ոչ գիտէք զինչ խնդրէք։ Կարէ՞ք
արբուցանել զբաժակն զոր ես
արբուցանեմ, և զմկրտութիւնն զոր
ես մկրտիմ՝ մկրտիլ։ Եւ նոքա
ասեն՝ Կարեմք։ Եւ Յիսուս ասէ
ցնոսա՝ Զբաժակն զոր ես արբուցանեմ՝
արբուցանիցէք, և զմկրտութիւնն
զոր ես մկրտիմ՝ մկրտիցիք։
Բայց նստանել ընդ աջմէ իմմէ և
ընդ ձախմէ ոչ է իմ տալ, այլ
որոց պատրաստեալ է։ Եւ լուեալ
տասնից՝ սկսան բարկանալ վասն
Յակոբայ և Յովհաննու։ Եւ Յիսուս
կոչեալ զնոսա՝ ասէ ցնոսա՝ Գիտէք
զի որ իշխանք ազգաց՝ տիրեն
նոցա, և մեծամեծք նոցա՝ իշխեն
նոցա։ Այլ ոչ այսպէս իցէ ի
ձեզ։ Այլ որ կամիցի ի ձեզ մեծ
լինել՝ եղիցի ձեզ սպասաւոր։ Եւ
որ կամիցի ի ձեզ առաջին լինել՝
եղիցի ձեզ ամենեցուն ծառայ։
Զի և Որդի մարդոյ ոչ եկն որ
ծառայեսցի նմա, այլ ծառայեսցէ
և տացէ զանձն իւր փրկանս
վասն բազմաց։ Եւ գալով յԵրիքով
և ելանելով նմանէ աշակերտաւքն
իւրովք և բազում ամբոխաւ,
որդի Տիմէոսի Բարտիմէոս կոյր
նստէր առ ճանապարհաւ մուրացկանելով։
Եւ լուեալ նմա թէ
Յիսուս Նազովրեցի է, սկսաւ գոչել
և ասել՝ Որդի Դաւթի, Յիսուս,
ողորմեա՛ ինձ։ Եւ զայրացեալ
նզովէին զնա բազումք, զի
լռեսցէ։ Նա առաւել գոչէր՝ Որդի
Դաւթի, ողորմեա՛ ինձ։ Եւ կանգնեալ
Յիսուս՝ ասէ՝ Կոչեցէ՛ք զնա։
Եւ կոչեցին զկոյրն՝ ասելով ցնա՝
Քաջալերեա՛ զքեզ, յա՛ռ, կոչէ
զքեզ։ Եւ նա ձգեալ զհանդերձ
իւր՝ յարոյց և եկն առ Յիսուս։
Եւ պատասխանի տայ Յիսուս և
ասէ ցնա՝ Զի՞նչ կամիս զի արարից
քեզ։ Եւ կոյրն ասէ ցնա՝
Տէր, տո՛ւր ինձ զի տեսից։
Եւ Յիսուս ասէ ցնա՝ Երթ՝ հաւատք
քո զքեզ կեցոյց։ Եւ անդէն
տեսանէր, և երթայր զհետ նորա
ճանապարհաւ։

Digitized by Google

()րհնեցէք սուրբ և պատուական եղեամին և ձիւնոյ զօրի. օրհնեցէք զնա եւ բարձրացուցէք զնա յամենայն ժամ։

()րհնեցէք տուք և գիշերք՝ լոյս և խաւար զօրի. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք ամպք և փայլատակունք՝ և երկիր զօրի. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք լերինք և բլուրք՝ և ամէն բոյսք երկրի զօրի. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք աղբիւրք՝ ծովք և գետք զօրի. օրհնեցէք զնա եւ բարձրացուցէք զնա։

()րհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառութիւնք որ ի ջուրս, և թռչունք երկնից զօրի. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք գազանք և անասունք, և որդիք մարդկան զօրի. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցի՛ իսրայէլ զօրի. օրհնեցի՛ զնա եւ։

()րհնեցէք քահանայք զՏէր՝ զօրի. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք ծառայք սուրբ զօրի. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք անձինք և շունչք արդարոց զօրի. օրհնեցէք զնա եւ բարձրացուցէք զնա։

()րհնեցէք սուրբք և խոնարհութիւնք սրտիւք զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ բարձրացուցէք զնա։

()րհնեցէք անանիա ազարիա և միսայէլ զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ

()րհնեցէք երկինք և երկրի զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք հրեշտակք Տեառն զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք ամենայն զօրք Տեառն զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք արեգակն և լուսին զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք աստեղք երկնից զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք անձրեւք և ցօղք զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք հողմք Աստուծոյ զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք հուր և ջերմութիւն զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք սառն և ցրտութիւն զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք սառնամանիք և ձիւն զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք սառոյց և ցրտութիւն զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք գիշերք և ցերեկք զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք լոյս և խաւար զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք կայծակունք և ամպք զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք երկիր զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք լերինք և բլուրք զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք ամենայն բուսականք երկրի զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք աղբիւրք զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք ծովք և գետք զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառութիւնք որ ի ջուրս զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք թռչունք երկնից զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք գազանք և անասունք և որդիք մարդկան զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցի՛ իսրայէլ զՏէր. օրհնեցի՛ զնա եւ։

()րհնեցէք քահանայք զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք ծառայք Տեառն զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ։

()րհնեցէք անձինք և շունչք արդարոց զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ բարձրացուցէք զնա։

()րհնեցէք սուրբք և խոնարհութիւնք սրտիւք զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ բարձրացուցէք զնա։

()րհնեցէք անանիա ազարիա և միսայէլ զՏէր. օրհնեցէք զնա եւ

Digitized by Google

Ա՛ստիւծ ամաչկնին Իւշհիսէ։

Բազպիկի պէօյիւքսիւնէ նէֆսիմ, վէճ ամնըմ շատ օլսուն պէհնի գուրթարան ալլահ իլէ։ Ա՛ուրնէսինին ալէյգիդնըլնա նազար էյլէսի, պուննանան սօնրա ճիւմլէ միլլէթլէրը պանա մուԹլու վէրմէդիլէր։

Ա՛զիմ իշլեր էյլէսի պանա օ գուտրուԹլը, վէ տազիզ սիր անլըն իսմի։ Կէնճինէնէն գօրգանլարտա մէրհաբէ Էֆէնտի սիհնիսիէտէն սինսիլէյէ, կէնտի գօլու իլէ գուվէթ Էյլէտի։

Ա՛ուրնէկլէրինին ֆիքրի իլէ մաղրուր օլանլարը փէրիշան Էֆէնտի, վէ գուտուրնԹլուլէրի Թահսիլաթըն-ման սեօգթաիւ (չըգարտը)։

Ա՛լէյգլարը իւքմէյէ գալարը-ար, մեօհԹաճլարը մայհուշ իլէ ատօտուտուտու, վէ զէնկինլէրի պօշ ատլը վէրտի։

Ա՛հատպէԹլիլէր Էֆէնտի կէնտի գու-լու իսրարէյէ, մէրհամէԹինէ խաթըրտա կէԹիրմէ իլէ։

Ա՛լէյհէ սեօյլէտի ատաատըրըզտա՝ տէրտհայմա վէ այրըն զիւրիէԹի նէ էտիէտի (տհո իլէ)։

Ֆէհհանէտա ղիրթիլ պապատը Ա՛ֆ-ֆատմանըն Իւշհիսէ։

Ա՛ստուածաշունչ անձն իմ զնար, և ցնծասցէ հոգի իմ առ քրիստոս Յիսուս։

Ա՛ստուածաշունչ անձն իմ զնար, և ցնծասցէ հոգի իմ առ քրիստոս Յիսուս։ Ղ. ՀԳ արար ի վերայ խոնարհս հուԹեան աղախնոյ իւրոյ, այսուհետև երանելցեն ինձ ամենայն ազգք։

Ա՛րար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և սուրբ է անուն նր։ ՈղորմուԹիւն արար ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց, արար զօրուԹիւն բազկաց իւրոց, ամբարձ զաջս իւր։

Ցուսացաք զամբարտաւանս ի մատաց արտից, և քակեցաք զկապանս նոցա, և զձեռնասունս արձակեցաք ունայնս։

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոյ՝ յիշելով զողորմուԹիւն իւր։

Ասպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր, ընդ աբրահամու և զաւակի նր յաւիտեան։

Ֆէհհանէտա Ա՛ֆֆատմանըն ձաճանէնին, վ. ու. ։

( ) Ֆէհհանէտա ղիրթիլ ան ֆէրդեն, որ չատ եղ ու արար միրուԹ ժողովրդեան իւրոյ։

Ա՛ստիւծ ամաչկնին Իւշհիսէ։

Բազպիկի պէօյիւքսիւնէ նէֆսիմ, վէճ ամնըմ շատ օլսուն պէհնի գուրթարան ալլահ իլէ։ Ա՛ուրնէսինին ալէյգիդնըլնա նազար էյլէսի, պուննանան սօնրա ճիւմլէ միլլէթլէրը պանա մուԹլու վէրմէդիլէր։

Ա՛զիմ իշլեր էյլէսի պանա օ գուտրուԹլը, վէ տազիզ սիր անլըն իսմի։ Կէնճինէնէն գօրգանլարտա մէրհաբէ Էֆէնտի սիհնիսիէտէն սինսիլէյէ, կէնտի գօլու իլէ գուվէթ Էյլէտի։

Ա՛ուրնէկլէրինին ֆիքրի իլէ մաղրուր օլանլարը փէրիշան Էֆէնտի, վէ գուտուրնԹլուլէրի Թահսիլաթըն-ման սեօգթաիւ (չըգարտը)։

Ա՛լէյգլարը իւքմէյէ գալարը-ար, մեօհԹաճլարը մայհուշ իլէ ատօտուտուտու, վէ զէնկինլէրի պօշ ատլը վէրտի։

Ա՛հատպէԹլիլէր Էֆէնտի կէնտի գու-լու իսրարէյէ, մէրհամէԹինէ խաթըրտա կէԹիրմէ իլէ։

Ա՛լէյհէ սեօյլէտի ատաատըրըզտա՝ տէրտհայմա վէ այրըն զիւրիէԹի նէ էտիէտի (տհո իլէ)։

Ֆէհհանէտա ղիրթիլ պապատը Ա՛ֆ-ֆատմանըն Իւշհիսէ։

Digitized by Google

Շոգեր լոյս ի վեր այսօր
քաղել
Հայոց մեզ զեղջիւր փըր-
կութեան ի սանկ դաւթի
ծառայի իւրոյ, որպէս խո-
սեցաւ բերանովք սրբոյն՝ որ
յաւիտենից մարգարէքն
էին։
Փրկուել ի թշնամեաց մե-
ծոց և ի ձեռաց ամենայն
մերոց։
Ողորմել հարցն մեր
հարսն մեր, և յիշել ուխտ-
կտակաց սրբութեան իւ-
րոյ։
Երդումն զոր երդուաւ աբ-
րահամու հօր մերոյ, տալ
մեզ առանց երկիւղի փրկը-
կուել ի թշնամեաց մերոց։
Պաշտել զնա սրբութիւբ և
արդարութիւբ առաջի նորա
զամենայն աւուրս կենաց
մերոց։
Եւ դուն մանուկ՝ մարգարէ
բարձրելոյն կոչեսցիս, գնա
նախագնաց առաջի տեա-
ռոյ պատրաստել զճանապարհս
նորա։
Տալ գիտութիւն փրկութեա ժո-
ղովրդեանն իւրոյ ի թողուլ
ամ մեղաց մերոց։
Ընդ գիշոց ողորմութեա տես ել
մերոց, որով երևեցաւ մեզ
արեգականն ի բարձանց՝ լու-
սաւորել առնել զկեսաւոր
մեր։
Ուղիղ լոյս ի վեր այսո-

Խնկասլաց պուհնուզու (գուվե-
թի) պիտի չըգարտը՝ կենսաի գու-
լու դաւթին խանէսինուէն. նի-
ճէ ազիզներին աղղը իւէ սեոյլե-
սի, քի էպէտի զէմանէտէն պէրի
անըն նէպիլերի խոխլէը։
Խնկասլաց (էթմէք իւէ) սուշնան
լարըմըզտան, վէ հէպ խասիյէթ-
րիմիզին էվլնատէն։
Ընթալարըմըզա մերհամէթ էթ-
մէք իւէ, վէ կենսաի ազիզներին
վասիյէթնամէսինի խաթըրա կէ-
թիրմէք իւէ։
Էմինի քի էթսի սթամըզ աբ-
րահամա, տուշմանլարըմըզտան
խելասլաց վէրմէք իշլէն գօր-
գուսուզ։
Ընա գուլլուգ էթմէք փագլըղ
իւէ վէ սատալէթ իւէ անըն հու-
զուրունտա՝ էօմրիւմիզին
չիւմլէ կիւնլէրինտէ։
Վէ ինքն էյէօձուգ՝ հագ թէս-
լանըն փէյղամպէրլի ուէնիվէչէք-
սին. բուպպինին էօնիւնճէ կիտէ-
ճէքսին, անըն էօլլարընը հազըր
էթմէք իշլէն։
Չիւմլէ կիւնահլարըմըզտան ափվ
իւէ խելասընը՝ կենսաի ճէմահա-
թընա պիւտիրմէք իշլէն։
Բասպի տլահրմըզտան բահի մէթ-
համէթի իշլէն ուէր. անըն իւէ
կիւնէշ պիտէ կէօրիւնտիւ իւք-
սէքլէրտէն, դարտընլըդընտ
այ տընըլըգ էթմէք իշլէն։
Վարտընլըգտա վէ էօլիւմ կէօր-
կե

Ա՛ստուած փոփոխման Տօնը։

Ա՛յսօր ՀԻՒՍԻՍԻ գաւառը լսատպին՝ ան-
ուանի Հիւսիսի գաւառը լսատպին՝ ան-
ուանի Հիւսիսի գաւառը լսատպին՝ ան-
ուանի Հիւսիսի

Արիւնացուցի զլուխս մեր՝ ի գետնաքարի հանդերձեցի պատկերի, և զաղ ի մարմնոյ . զի մի ոք ի մեզ ի ցաւ մահու կրիցէ, և ոչ ի գերեզմանի ընկղմեսցի։ Եւ ես ի ձեռն Աստուծոյ կենդանւոյ եմ, որ ոչ ի մարդկանէ ուսայ զայս, և ոչ ի մարդկանէ առի զայս, այլ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ, որ ինձ հանդիսացաւ։ Ամէն։

Ասացեալ եմ ես ի ձեռնադիր հայրապետացդ երկուց, և ոչ ի քոյ ինձ հանդիսացդ։ Ամէն։

Ես ի քէն ոչ ինչ ուսայ, և ոչ ի քէն առի զայս, այլ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Ամէն։

Ես ի քէն ոչ ինչ ուսայ, և ոչ ի քէն առի զայս, այլ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Ամէն։

Ես ի քէն ոչ ինչ ուսայ, և ոչ ի քէն առի զայս, այլ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Ամէն։

Ես ի քէն ոչ ինչ ուսայ, և ոչ ի քէն առի զայս, այլ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Ամէն։

Ես ի քէն ոչ ինչ ուսայ, և ոչ ի քէն առի զայս, այլ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Ամէն։

Ես ի քէն ոչ ինչ ուսայ, և ոչ ի քէն առի զայս, այլ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Ամէն։

Ես ի քէն ոչ ինչ ուսայ, և ոչ ի քէն առի զայս, այլ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Ամէն։

Ես ի քէն ոչ ինչ ուսայ, և ոչ ի քէն առի զայս, այլ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Ամէն։

Digitized by Google

Ի՞ տալ

Վ ԷՊՈՒՂ ԷՊԷՐ , ասին ։

Ի՞ւրն ի՞շ ։ Ի՞ւրն ի՞շ ։

Ա՛ղաչեմ և խնդրեմ՝ ի քէն
առեր , թող ինձ զմեզ
իմ։

Ա՛ստուածոդորմ ՝ ողորմեա՛
ինձ ։

Ա՛ՀԵ քաւեա՛ զնա զմեղա-
ւորս ։

Ա՛տրիճ իմ և յոյս ա՛ծ՝
գթած լիր ի մեղաւորեալ ծա-
ռայս , և ողորմեա՛ ինձ
քաւմամբդ նոցա ։

Ա՛ՀՆօրհնեալ արքունիդ և
միշտ կայս ա՛ծածին մարիամ,
քաւեհատեա՛ առ նոր վնաս իմ
մեղաւորիս ։

Ա՛ՀԱնայն պատճառ նոյ քաւեհատ-
ուեցէք առ հայր լերկինս վնաս
մեր մեղաւորացս ։

Ա՛յր ողորմի նոյ անոխակալ՝
ընկալ զաղաչանս մեր , զի
՚ի քէն են ապաւինեալ ան-
ձինք մեր ։

Ա՛Հաղթօղ զօրութիւնք նզո և
կենդանարար ու պատուա-
կան խաչիս քոյ նոր՝ պահ-
պանեա զմեզ ։

Ա՛ղաքեա՛ նոր զհրեշտակ խա-
ղաղութիւն քո , որ եկեալ
պահեսցէ զմեզ անխոով ՚ի
տուէ ու ՚ի գիշերի ։

Ա՛ՀԱ մարդասիրութիւնք քոյ
գիշեա՛ զմեզ ասէր՝ գիշեա՛
զմեզ , յորժամ գաս ար-
քայութիւնք քոյ ։ և ողորմեա՛
մեզ ։

Ա՛ստուածայնասիրութիւնդ վե՛ր
առեալ զմեզ ասէր՝ ողորմեա՛
մեզ ։

Ա՛ՀՆախ քան զմեզ զգա՛ զքո
ողորմութիւնդ ասէր՝ ողոր-
մեա՛

Նման իւրք իգլուար էաէրիմ վէ սէչմէք գրլաղրմ սանա եա սա-
թա վէ էվլատա վէ ազիզ բուհ,
(ախէրլուէն) վար օլմայան վէ էօ-
լիւմիւզ թաապիէթի, մէլէքլէրին
վէ ինսանլարըն վէ ճիւմլէ վար օ-
լանլարըն եարատանը. մէրհամէթի
էյլէք սէնին եարլիքդլարընա:
Նման իւրք իգլուար էաէրիմ վէ սէչ
սէ գրլաղրմ սանա՝ եա այրըլմազըն
նուր, ափէրիէթէ օլան ազիզ իւ-
լիւգ՝ վէ սիրր ալլահլըդ, նուրու
եարատանը վէ գարանլըղը սէֆ
էէնի. սէֆֆ էյլէ սէնիմ ճանըմ-
սանա կիւնահ վէ ասիմագլըդ գա-
րանլըղընը, վէ ֆիքրիմճէ ըշբգ վէր
ազու սահաթսուս բիզսըն իւզրէ սա-
նա նիհազ էթմէյէ, վէ սիլէկլէ-
րիմի սէնաէնի ալմադա. վէ մէրհա-
մէթի էյլէ պանսա զայէթի կիւնահ
գէարըմա:

Այս կէօհաէթի սէթա հագ տլտյ՝
գի սէվկիւլիւ էվլատընը կէօն-
աէլտին էօրու գայըպ էթմէյէ զի
ուհուս սրատմադա. կիւնահ էթ-
սիմ կէօյլէրին գարշըսընսա վէ
սէնին հուզուրունսա. գառգըռ
էյլէ պէնի օլ հօվադատս էվլատ
գառգռ էթմէյին կիւսէլ. վէ կէյ-
սիզ պանսա կիւնահ իւզ սզրուլտա
զուս վէրէզի լնահատը. վէ մէրհա-
մէթի էյլէ սէնին եաւսէթգուզ-

Տէօ՝ չէս հէր իւսն չէլիւէն նա-
ճէս իչէսն: Այէր նէրէս հայոց չ
ըսգիչհատան եաթըսըդ:

Աւատով խոստովանիմ, և
երկիրպագանեմ քեզ՝ հայր և որդի և սուրբ հոգի, անեղ և անմահ բնութիւն, տ-
րարիչ հրեշտակաց և մարդ-
կան և ամէն եղելոց. ողորմա-
ծո՝ ամէն:

Աւատով խոստովանիմ, և երկիրպագանեմ քեզ՝ անքա-
ժանելի լոյս, միանականաչ աք-
երկրորդութիւն և մի էութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա՛յ ի հոգ-
ւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութե, և լուսաւորեա՛ զմիտս իմ՝ ի ժամուս յայս-
միկ աղօթել քեզ՝ ի հա-
ճոյս, և ընդունել ի քէն զխոնդրուածս իմ. և ողորմա-
ծո՝ ինձ քաղցմամարդոս:

Հայր երկնաւոր այծ ճշմա-
րիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ միայնեծին՝ ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մարդոյ յերկիրն և առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանա-
ւուկ որդին, և զգեցոյց ինձ զպատմուճանն զառաջինն զոր մերկացայ մեղօք. և ա-
ղերսեմ զի արարածոց և

Digitized by Google

իւրն

Այս չխուսէին կեօղնն, կիւնասէն էն ամէմ առնաս ախուշնումն իւրն ասօղ իւրն կիւնասէն ատրտրն ուշնին ազնէզ խասին իւրն • խասէզտաս կէզէլէմն էվէդ իւրն • Ֆիկրտամ իւրն՝ չանէրմ վէ զէնիմ ինչ (ասխերտէն) վասզ օլմայասն ասխերտէն՝ կիւնասէն էզէտմամասնաս իւրն զէզմիշէնտուն • վէ՛։

Այս կասնուշլասէզ կասզ ալլասն՝ զէ ասշասղը մէչիւչնասուն ասէտնէրն զ-ղայ նասշնասան, վէ զէնն ալասրն ազնէզ ազիքիւր մարխասնասն՝ ազիքիմ խէ-լասրմէզ իշնէն, խասչա չէզչէրն վէ կէօզնէչէւն՝ վէ էզնէչէրն ասրասրնասն ասրնրնէրն, վէ էզ-զասրէ չէզչէրն վէնէտրէ, կիւ-նասէն էզէտմամ կէզէլէրնն զասրշէրն ասա վէ սէնէրն կասզասրնասնաս • խասէզտաս կէզէլէմ ազնէն՝ կասրա-մէչ խասէզտաս կէզէլէրնէն կիւ-ազ՝ վէտասէշասկէզնէն իւրէ կէչմէչնէ • վէ՛։

Այս ասնասկասլասէզ կասզ ալլասն՝ զէ էնասնէն չասրզասրնասն վէ ճօզտէզէն զէզազմամ՝ ոնէ ազնէզ կա-ասնասն զասրզասրնասն չասրզասրնասն ասրնրնէրն, կիւնէչասկ էզէտմամ կէզէլէրնն չօզնէչասէզ վէ սէնէրն կասզասրնասնաս • ազնէն զէզէմ-զէրնէզ ասրնրնէրն չօզնէչասէզ զ-ղայ ասրնրնէրն, կիւնէչասկ էզէտմամ կէզէլէրնն չօզնէչասէզ վէ սէնէրն կասզասրնասնաս • ազնէն զէզէմ-զէրնէզ

Ասէ ասրասն՝ ասրնրնէրն զ-ղայ ասրնրնէրն, կիւնէչասկ էզէտմամ կէզէլէրնն չօզնէչասէզ վէ սէնէրն կասզասրնասնաս • ազնէն զէզէմ-զէրնէզ ասրնրնէրն չօզնէչասէզ զ-ղայ ասրնրնէրն, կիւնէչասկ էզէտմամ կէզէլէրնն չօզնէչասէզ վէ սէնէրն կասզասրնասնաս • ազնէն զէզէմ-զէրնէզ

Ասէ ասրասն՝ ասրնրնէրն զ-ղայ ասրնրնէրն, կիւնէչասկ էզէտմամ կէզէլէրնն չօզնէչասէզ վէ սէնէրն կասզասրնասնաս • ազնէն զէզէմ-զէրնէզ

Digitized by Google

ի նոսա ։ վ։

Այս ինչ մեծ սքեդ է, երբ մեր սուրբ հայրն մեզ մուտք չունի՝ ոչ նիմ վիճաբանել ընդ քեզ ։

Ես կեսրև օրսուն ։ վ։

Այս ինչպիսի արտաքսություն՝ կիսոտ էթեական սանտ բատեքելի վե բատեքեսիզ՝ պիլեբեդք վե պիլեմեյե բեդք ։ այֆվ քերեմ էյլե պէնե կիսոտ էքեատյա, վերյա ազիզ Տավուդն սօզուշունսան պու կիւնե տեդք կիւնահ իշլեմիշիմ ալյահըդը նըն էօնիւնեռ տուչյուձու ալաթլերիմ իլե, (կեօզ, գուլագ, պուռուն, թէն, ադըզ իլե) վե թէնին մէն ձիւմլե եվալերի իլե, (պաշ, եուրէկ, ձիյեր, պեօվրեկ, էլ, այագ իլե)։ վե մերհասիեթ էյլե։

Այս ձիւմլեի գայըդան բատպի՝ սէնինի ազիզ գօրգունու կեօվլերիմե պէքձի գօ, պիր ասյա քեմ նազար իլե այագմասընըդըր՝ վե գուլագլարըմա՝ քեօթիւլիւգ սեօզլերի իշիթմեմեկե խօշլանմասընըդըր, վե ադզըմա՝ եալան սեօյլեմեսինե, վե եուրէյիմե՝ քեօթիւլիւգ ասիշիմեսինե, վե էլլերիմե՝ վուլունմա քեարըդը իշլեմեսինդեդիր, վե այագլարըմա՝ նասընասուղուգ եօվլունըն կիմեսինդեդիր։ Իւլտաօղլուն պու ինդիլմեսինդեդիր գըմընդասընըշը՝ քի հեր խուսուստա սէնինի թէմիզլեյերի նե կեօրե օլսուն ։ վ։

Այս սիրտ սեթէշ քը՝ եէրին ասյագ ղըն մուհասապէթ սեթէշինի՝ պեռնիմ վիճաբանիմե՝ սէնքիչեռնիդ ։ դե

Տով։ ՉՆՉԼԱՒ ԶՀԵՌԱՒԱՔԻՐ ՅԱՒՈ ցանաց իմոց , և գրեաւ զանուն իմ ՚ի դպրութիւն կենաց։

և ողորմեաւ քո տէր։

Ընծայ գաղանեաց՝ մեղս քեզ կամաւ և ակամայ , գիտութեամբ և անգիտութեամբ ։ Թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս , զի ՚ի ծննդենէ ալ ամենայնին անզգամ եմ առաջի աստուածութեան քո զգայարանօք իմովք , և ամենայն անդամոք մարմնոյս։

և ողորմեա քո տէրտեառ և քնա՛ զաս։

Վայելուչ է ինձ զայս ամենայն խոստովանել առ քեզ , զի ոչ ունիմ զինչ ինչ ասել , կամ հատուցանել քեզ վասն ամենայն բարեացդ զոր ինչ ետուր ինձ , և ամենայն մարդկան , զոր ինչ ետուր ինձ ճանաչել զքեզ , և ընդունել զհաւատս քո , և զմկրտութիւն , և զբանակս քո , և զժառանգութիւն , և զարքայութիւն , և զանմահութիւն , և զկեանս յաւիտենից , զոր ետուր մեզ ՚ի քրիստոսէ տեառնէ մերմէ , որով և ընդ նմա քեզ փառք , պատիւ , իշխանութիւն , և երկրպագութիւն , ընդ սուրբ հոգւոյդ , կենարար և անբաժանելի երրորդութեանդ , այժմ և միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից։

Ամէն։

Digitized by Google

զի այրեացեք զառաջ հոգւոյդ իմոյ, և սրբեացեք զխիղճ մեղաց իմոց, և մաքրեացեք ըզմիտս մարմնոյ իմոյ, և վառեացեք զլոյս գիտութեան քո ի սրտի իմում. և ողորմեա՛"։

Ամաստութի՛ հօր իմոյ՝ ասէր ինձ իմաստուն, զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քո յամենայն ժամ. "ի չարէ խորհրդոց՝ "ի բանից և "ի գործոց փրկեա՛ զիս. և ո՛"։

Կամեցօղ բարեաց ասէր կատարող՝ մի՛ թուլար զիս "ի կատարել զբարիս. զի ես ծառայ քո եմ, տո՛ւր ինձ լինել միշտ ըստ կամացդ քոց բարեաց. և ողորմեա՛"։

Ընդոյ երկնաւոր՝ ասէր ինձ զգաստացուսցէ քո զիս խոստացեալ սիրելեաց քոց. և զօրացոյ զսիրտ իմ առաքել ըզձեզ, և սիրել զքեզ միայն, և առնել զկամս քո. և ողորմեա՛ քո ասա՛"։

Ինամած արարածոց՝ պահեա՛ ինձ նշանաւ խաչին քո զհոգի և զմարմին իմ "ի պատրանաց մեղաց՝ "ի փորձուածոց դիւաց, և "ի մարդոց անիրաւաց, և յամենայն վտանգէ հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա՛ քո ասա՛"։

Պահապան ամէն քո՝ ասէ քո հովանի լեցի՛ "ի վերայ իմ՝ "ի քո ճանապարհն քրիստոնէ, վէ ձիկ ոտին իմոյ ընդ քարինէ ոտագործն, վէ ընդ ծառոյ ոտն իմ, վէ ընդ ջրհորն ընկղմեալ (խորշ մտանելոյ) փոքրէ սիրտն, վէ թէ ինչ կիւնահայրսինը թէ միզէ՛ սին, վէ սէնսին. իմ ինչինէ ընդ ոտագործն • վէ"։

Այս փեսաերիս իմ՝ պատուա տալիմ լեզ վերս, հեր տայլամ էյիդ ախշիկն ձեզ վէ սեօղլէձեզ վէ իշլէ ձեզ սեղնին ետնին • քեօթիս ախշիկն ձեզ էրտպի՝ սեղնի գօյվէրմէ վերձու տի տոպպի՝ սեղնի գօյվէրմէ վերձու տին գուրթարը սեղնի • վէ"։

Այս էյլիք խոսէյին միւրատա վերմէ՛ տպի՝ սեղնի գօյվէրմէ վերձու տին խոսէկինէ կեօրէ կիթմէզ • իլլա գըլտավէզ օլ պատա սէնսին էյլիք սէվձէն ըրտոեքինէ կեօրէ օլմազ տապըլմ • վէ"։

Այս կեօկսէքի փոսխշան սէվկիւլլերինէ վատ էթմէյին փոսխշալըղընը պատա վէր • վէ եուրէյիմի գուվէթձէնսէր կիւնատէ ըլեատ էթմէք, վէ եալընըզ սէնի սէվմէք, վէ սէնսին ըտոեքինի էթմէք • վէ"։

Այս եատըտալըմըշըտըր գայըրան՝ սէնսին խոչընըն նիշանէսի իլէ ձա նըմը վէ թէնիմի ապգայ կիւնատ լարըն ֆէնալէրինտէն՝ շէյթան լարըն պէլալէրինտէն, վէ զալիմ ատեմլէրտէն, վէ ձանտա վէ թէնէ պէթմէյինէ չիւմլէ քէհկիլքէ լէրտէն • վէ"։

Այս ձիւմլէի կեօզէտէն քո՝ սէնսին տաղ էլինն իւզէրիմէ կեօկէ օլտուն կիւն

հիւանդութեան վէր կէնձեակ. եվեակ օձութիւնատա, եւ օլա կիթմիեակ, ուչիւմատատա վէր գալգմատատա՝ քի այլա սատրըլմայըմ. վէ՞։

Այա պէնիմ ալլահըմ՝ պէն քի ելլենի այչարըրն, վէ պէնիմի միրհամի թինն իլէ ճիւմլէ եարատաըրմըշլարը ասիւրութուսուն, սանատ սըվարըշ եաէրիմ վիճուեակիմ. պէն գայըր վէ հազըր եմ ճանըմըն վէ թէնիմին լազըմ օլանլարընը սիւնատան ասծուտ եպէտի զէմանեաէք. վէ՞։ Այա եօլու գայիպ եաէնլերի չեվիրէն՝ չէվիր պէնի քեօփեու խուշլարըմատան էյի խուշայ. վէ ճանըմըն իւզերինե մընկար թիթրեչակճի եօլում կիւնիւնու, վէ ճէկճէնեակ միւն գօրգուստունու, վէ ճէկճենեքթինի միւհասապէթինի, քի կիւնատան թեօպէ եաէյիմ, վէ սատըրթըգ իշլէյիմ. վէ՞։

Այա եօմիւր չէշմեակ՝ սու չէշմեակճէն ագար կիպի ագըր եուրէյիմ ակէն թեօվակէեարըգ կեօզ եաշընը փայիչէնինի կեօզ եաշըսը կի պի. քի վիճուսիմինի կիւնատայրընը եայգայըմ սու ակունատան չըգմատատան էվէլ. վէ՞։

Այա պէնիմ ալլահըմ՝ պէն քի ելլենի այչարըրն, վէ պէնիմ միրհամի թինն իլէ ճիւմլէ եարատաըրմըշլարը ասիւրութուսուն, սանատ սըվարըշ եաէրիմ վիճուեակիմ. պէն գայըր վէ հազըր եմ ճանըմըն վէ թէնիմին լազըմ օլանլարընը սիւնատան ասծուտ եպէտի զէմանեաէք. վէ՞։ Այա եօլու գայիպ եաէնլերի չեվիրէն՝ չէվիր պէնի քեօփեու խուշլարըմատան էյի խուշայ. վէ ճանըմըն իւզերինե մընկար թիթրեչակճի եօլում կիւնիւնու, վէ ճէկճէնեակ միւն գօրգուստունու, վէ ճէկճենեքթինի միւհասապէթինի, քի կիւնատան թեօպէ եաէյիմ, վէ սատըրթըգ իշլէյիմ. վէ՞։

Այա եօմիւր չէշմեակ՝ սու չէշմեակճէն ագար կիպի ագըր եուրէյիմ ակէն թեօվակէեարըգ կեօզ եաշընը փայիչէնինի կեօզ եաշըսը կի պի. քի վիճուսիմինի կիւնատայրընը եայգայըմ սու ակունատան չըգմատատան էվէլ. վէ՞։

Այա ակէնիմ ալլահըմ՝ ակէն քի ելլենի այչարըրն, վէ ակէնիմ միրհամի թինն իլէ ճիւմլէ եարատաըրմըշլարը ասիւրութուսուն, սանատ սըվարըշ եաէրիմ վիճուեակիմ. ակէն գայըր վէ հազըր եմ ճանըմըն վէ թէնիմին լազըմ օլանլարընը սիւնատան ասծուտ եպէտի զէմանեաէք. վէ՞։ Այա եօլու գայիպ եաէնլերի չեվիրէն՝ չէվիր պէնի քեօփեու խուշլարըմատան էյի խուշայ. վէ ճանըմըն իւզերինե մընկար թիթրեչակճի եօլում կիւնիւնու, վէ ճէկճէնեակ միւն գօրգուստունու, վէ ճէկճենեքթինի միւհասապէթինի, քի կիւնատան թեօպէ եաէյիմ, վէ սատըրթըգ իշլէյիմ. վէ՞։

Այա եօմիւր չէշմեակ՝ սու չէշմեակճէն ագար կիպի ագըր եուրէյիմ ակէն թեօվակէեարըգ կեօզ եաշընը փայիչէնինի կեօզ եաշըսը կի պի. քի վիճուսիմինի կիւնատայրընը եայգայըմ սու ակունատան չըգմատատան էվէլ. վէ՞։

Digitized by Google

քաղցրութիւն առանգնել զՀոգի իմ, և անխռով անցու-
ցանել ընդ չարութիւն այսոցիկ որ են ի ներքոյ երկնից։ և՝
Այլ աշխարհս քո՝ արժա-
նաւորեա զՀոգի իմ ուրա-
խութեամբ տեսանել զլոյս
փառաց քոց ի կուշմանն ա-
ռաւուրն, և հանգչել յու-
սով բարեաց յօթևանս ար-
դարոց միննչև յօր մեծի
պատեհան քո։ և ողոր՝
Աստուածն արդար՝ յորժամ
գաս փառօք հօր դատել ըզ-
կենդանիս և զմեռեալս, մի՛
մեռանիր ի դատաստանն ընդ-
ծառայիդ քումմ. այլ փրկեա
զնա ի չար խառնակութեան հրոյն,
և լսելի արա ինձ զերանաւե-
լութիւն կոչումն արդարոց յերկ
նից ալիքայուքիդ։ և ո՝
Ալէլուիա՝ ողորմեա
ամէն հատաստացեալոց ի քեզ,
խնդոց և օտարոց, ծանօթից
և անծանօթից, կենդանեաց
և մեռելոց։ շնորհեա և քոյոց
նահատակաց խնդոց և առեալոց
զթողութիւն որ առին յանո-
ցասաց, և դարձի ընտանի ի
չարեացն զոր ունին վասն
քոյ, զի ողորմածիդ քումմ
առժանին երկնից։ և ողոր-
մեա։

Փառաւորեա՛ զանուն քո, և
աջողակեան ծառայիս քո, և
հաթլող իւր ձանրալիր եթէ-
մէք, վե գօրգուստաղ կենդանեաց
կեօղ ալիքնատա օլան շէյթանլա-
րըն շերբիսնատն։ վե՝
Այ աստուածդ նուռ՝ ձանրալը էյլէ
էյլէ իհթիշամընըն նուռունուտ ան
վինձիւլ կեօրմէկէ տավէթ կիւ-
նէհտէ, (հօլիւմ զէմանընատա)
վե էյլիքլէրը ումմատու իւլ ըռա-
հաթլանմատա աալիհէրինն տու-
րատըրնատա թէ կէնճէյնին
պեօյիւք կիւնէհտէք։ վե՝
Այ աստուածդ հաքիմ՝ փէհէրլ
նինն իհթիշամը իւլ կէլմիյին վա-
գըթ՝ հօլիւէրինն վե ահրիլէրինն
շերատաթընը կեօրմէկէ, ոյնն
գուլտըն իւլ շերատաթա կիրմէ։
իւլտա ոյնի գուրթար էսէհտի ա-
թէշտէն, վե իչինթէքի սայատա տա-
հինէրինն մուսապարհք տավէթինի
կեօյահէք փահրատշահլըղնատա։ վե՝
Այ զայէթ մէրհաամէթլի բուտդի՝
ձիւմլէ սանատ իմանն կէթիրտնէրէ
մէրհամէթի էյլէ, պէնիմքի իւէրէ
վե եատպանձըլատա, թանըրտանըլ-
տա վե թանըմայանլատա, տիրիլէ-
րէ վե հօլիւէրէ։ վե տիւշման-
լարըմընն վե խատիմէրիմինն սայատա
օլան տուշէարընատա այնքվ էհթի-
լէ վե պէնիմ իչիւն օլան քէմ-
լիքէրինատն չէկվիր ան՝ էրէ
վե պէնիմ իչիւն օլան քէմ-
լիքէրինատն չէկվիր ան՝ էրէ
հաթլանմատա

Digitized by Google

մասինը, վե խոցրտուտը իւե քեզ-
մի էչլե տուկեզրուն՝ տզիզ վա-
լեսեքուտլուհրը (նզբ ՀԾՃ-ՃՆԿ)
շեֆտահոքը իւե, վե յօհաննես
մըկըրտիչին, վե տզիզ առեփանոս
իւզ շեհիտին (նախավկանը),
վե տզիզ գըրիգոր պիտզ ըշըզ-
ըինին (լուսաւորիչին), վե տզիզ
բեսուլոսը (առաքեալքը)՝
փեղոսմոկրեզրին՝ վազ վերբեն-
լերին՝ շեհիտլերին, վե տզիզ
մարհասալոսը՝ լուսկսպանլոսը՝
տիէքրլերին, վե կեօհատ վե եզբատ
օլսուն ահնին Հիսուս տզիզդերինին։

Ի սուրս այրըմայան տզիզ
խուշեսկե եհքիշամ՝ վե սեՀատ
հոգեառել եղիտ, ամէն։

Հայրհարենից, ամէն։

Երրորդութեանդ. յաւիտեանս
յաւիտենից, ամէն։

Վե քեզ վատ ե երկրպատ-
գուքիւն անքաժանելի Հզօ-
ւոյց՝ և երկրաւորի
ուժոյց՝ և երկրաւորոյց։

Հատուրոյց՝ կուսանոյց, և ա-
ռաքելոյց՝ մարգարէից, և
և Հայրապետաց՝ Հզգ-
ոյց՝ մարտիրոսաց, վար
դապետաց՝ մարդարէից՝ վար
ուրոյց լուսաւորչին, և Հզգ
առաքելոյ՝ մարգարէից՝ վար
վիային, և Հզգն գրիգորի
սրբոյն առաքելոյ նախա
սրբոյն առաքելոյ նախա
յովհաննու մկրտչին, և
սրբոյ Հզգ-ոյն Հիսուս
ուած ս իմ՝ բարեխօսութիւ

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 004 425 807

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 004 425 807

Digitized by Google